

**7th INTERNATIONAL CONGRESS OF
EURASIAN SOCIAL SCIENCES
(7. ULUSLARARASI AVRASYA
SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ)**

*27-30 Nisan 2023 / 27-30 April 2023
Bodrum/Mugla/TURKEY*

**BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
CONGRESS PROCEEDINGS**

ISBN: 978-605-73901-9-6

KORINT
YAYINCILIK

ONUR KURULU

Prof. Dr. Fadıl HOCA (Makedonya Vizyon Üniversitesi Rektörü)

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Cihat DEMİR (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Harun ŞAHİN (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. İsmail KINAY (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK (Kastamonu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Yavuz BOLAT (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Hasan ASLAN (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME BİLİM/SANAT DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Arzu UYSAL (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fatma YETİM (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Leyla VARLIK ŞENTÜRK (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Zuhal TÜRKTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ebru ALPARSLAN (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Emrah UYSAL (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Hülya KASAPLI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Meral AKAN (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Serdar SAYGILI (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sibel ADAR CÖMERT (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Vildan BAĞCI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Zeynep BALKANAL (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi M. Sema ÜŞENMEZ (Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ali BÜYÜKPARMAKSIZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Merve KARAMAN (İstanbul Topkapı Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Pakize KAYADİBİ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)

Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)

Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)

Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)

Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)

Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)

Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)

Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

- Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSÖY (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)
Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)
Doç. Dr. Harun ER (Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Osman ÇEPNİ (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Taner ÇİFÇİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Halit HAMZAOĞLU (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Murat TEMUR (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZGENEL (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Ahmet Galip YÜCEL (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)
Dr. Ensar YILDIZ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)

HAKEM KURULU

- Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)
Prof. Dr. Cengiz DÖNMEZ (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Dursun DİLEK (Sinop Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Fulya ÖZTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

- Prof. Dr. Handan DEVECİ (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT (Yozgat Bozok Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Haydar ÖZTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Sefa BULUT (İbn-i Haldun Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Adem BELDAĞ (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Barış KAYA (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)
Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)
Doç. Dr. Beytullah KAYA (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Fikret ALINCAK (Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Harun ER (Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Işık SEZEN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Oğuzhan KARADENİZ (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZGENEL (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Sefa Salih Aydemir (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

İÇİNDEKİLER

DEVELOPING ACADEMIC WRITING SKILLS THROUGH PROJECT-BASED LEARNING.....	19
THE IMPACT OF ISRAEL'S POLITICAL STRUCTURE AND SYSTEM OF GOVERNMENT ON TURKEY-ISRAEL RELATIONS	20
NEW LEGISLATIVE REGULATIONS OF THE INTERNAL AUDIT	21
WOMANISM IN HIDDEN FIGURES BY MARGOT LEE SHETTERLY	22
GREAT OFFENSIVE AND VICTORY IN TURKISH POETRY	23
GREEN IT IS RECOGNIZED AS ONE OF THE KEYS TO ACHIEVING ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY	24
LEG REHAB MONITORING.....	25
IOT BASED WHEELCHAIR FALL DETECTION	26
THE DEVELOPMENT OF DRINKING WATER MONITOR	27
DOOR LOCK SYSTEM USING ARDUINO UNO.....	28
NEW LEGISLATIVE REGULATIONS OF THE INTERNAL AUDIT	29
INVESTIGATION REPORT INTILLIGENT SYRINGE INFUSION PUMP.....	30
THE DEVELOPMENT OF BIOMETRIC BASED MEDICAL RECORD	31
THE ROLE OF TURKEY-AZERBAIJANI PARTNERSHIP AND BROTHERHOOD IN REGIONAL SECURITY	32
HISTORICAL ROOTS AND STAGES OF DEVELOPMENT OF URBAN CULTURE IN BUKHARA	33
THE DEVELOPMENT OF IOT BASED PATIENT HEALTH MONITORING SYSTEM.....	34
AN INNOVATIVE OF FIRST AID GUIDANCE DEVICE FOR MEDICAL KIT.....	35
IOT-BASED PORTABLE PATIENT MONITOR WITH GPS.....	36
DEVELOPMENT OF IOT-BASED MONITORING DEVICE FOR EARLY DETECTION OF ASTHMA ATTACK.....	37
RFID ATTENDANCE SYSTEM	38
THE DEVELOPMENT OF ZIKR LAMP FOR CHILDREN	39
SOBERSENTRY, A SMART WRISTBAND INTEGRATED WITH AN IOT-BASED ALCOHOL DETECTOR	40
THE DEVELOPMENT OF BRAILE TRANSLATOR.....	41
PHONE CHARGING KIOSK USING RFID	42
AUTOMATED SHOE RACK	43
THE DEVELOPMENT OF PERIOD PAIN RELIEVER	44
SWEAT FIGHTER BY IONTOPHORESIS	45
IOT IV BAG MONITOR AND ALERT SYSTEM	46
IOT IV BAG MONITOR AND ALERT SYSTEM	47
THE DEVELOPMENT OF IOT SYSTEM STERILIZATION ARDUINO BOX	48
THIRD EYE FOR BLIND PEOPLE USING ARDUINO UNO	49
IoT-BASED SMART KITCHEN.....	50
ERGONOMIC RISK FACTORS STUDY IN MANUFACTURING INDUSTRY	51
THE PHRASEOLOGICAL UNITS WITH VERBAL COMPONENTS IN THE LANGUAGE OF THE "KİTABİ-DADA GORGUD"	52
BLYNK IOT AUTOCLOTHLINE SYSTEM.....	53

THE DEVELOPMENT OF GAS LEAKAGE MONITOR SYSTEM.....	54
IOT UNDERGROUND FIBER OPTIC TYPE CABLE FAULT DETECTOR PROJECT	55
SMART SOCKET IOT WITH BLYNK.....	56
19. YÜZYIL ŞAİRLERİNDEN AHMED SÂFÎ BEY VE DÎVÂNİ	57
THE 19TH CENTURY POET AHMED SAFÎ AND HİS DİVAN.....	58
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TÜRKÜLERİN KULLANILMASI HAKKINDA ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ.....	59
STUDENTS' OPINIONS ON THE USE OF FOLK SONGS IN SOCIAL STUDIES TEACHING.....	60
MOBİL REKLAMLARIN TÜKETİCİ KABULÜNE ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA.....	61
THE EFFECT OF MOBILE ADVERTISEMENTS ON CONSUMER ACCEPTANCE: A STUDY ON UNIVERSITY STUDENTS ..	62
RUS BÜYÜKELÇİSİ A.Y. İTALİNSKİY (1802-1806; 1812-1816).....	63
RUSSIAN AMBASSADOR A.Y. ITALINSKY (1802-1806; 1812-1816).....	64
EMEKLİ SINIF ÖĞRETMENLERİNE GÖRE GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARININ İNCELENMESİ	65
AN ANALYSIS OF TRADITIONAL CHILDREN'S GAMES ACCORDING TO RETIRED CLASSROOM TEACHERS	66
KURUMSAL KALİTENİN ARTMASI YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİNİ TEŞVİK EDER Mİ?	67
DOES INCREASING INSTITUTIONAL QUALITY PROMOTE RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION? EVIDENCE FROM TRANSITION ECONOMIES.....	68
CEMALEDDİN AFGÂNÎ VE TÜRK MODERNLEŞME SÜRECİNE ETKİSİ	69
CEMALEDDIN AFGHANI AND HIS EFFECT ON THE TURKISH MODERNIZATION PROCESS.....	70
STRINDBERG'İN GÜÇLÜ OYUNUNDAKİ KADIN KARAKTERİN SESSİZLİĞİNİ SÖYLEME ÇEVİRMEK	71
TURNING THE SILENCE OF THE FEMALE CHARACTER IN STRINDBERG'S THE STRONGER PLAY TO SAY.....	72
MENEMEN ÇÖMLEKÇİ ÇAMURUNDAN KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRÜN TASARIMI	73
HIGH ADDED VALUE PRODUCT DESIGN FROM MENEMEN POTTERY CLAY.....	74
UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK EĞİTİMLERİNİN TÜRKÇE ALANINA GÖRE İNCELENMESİ	75
EXAMINATION OF EXPERT TEACHING AND HEAD TEACHER TRAINING ACCORDING TO TURKISH FIELD	76
ORTAÖĞRETİM İNGİLİZCE DERSLERİNDE İŞBİRLİKLI ÖĞRENME YAKLAŞIMININ	77
EXAMINATION OF ENGLISH TEACHERS' OPINIONS ABOUT USE OF COOPERATIVE LEARNING APPROACHES IN HIGH SCHOOL ENGLISH CLASSES	78
TÜRKİYE'DE YAŞAYAN DOĞU TÜRKİSTANLILARIN ÇİN'E YÖNELİK ALGILARI	79
THE PERCEPTIONS OF THE UYGHURS OF EAST TURKESTAN LIVING IN TURKEY ABOUT CHINA.....	80
TÜRKİYE'DE YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ, FİNANSAL GELİŞME VE DOĞAL KAYNAKLARIN ÇEVRESEL BOZULMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	81
THE IMPACT OF RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION, FINANCIAL DEVELOPMENT, and NATURAL RESOURCES ON ENVIRONMENTAL DEGRADATION IN TURKEY.....	82
BİR DOĞAL AFET OLARAK DEPREMDE İŞİTME ENGELLİLERİN DURUMU	83
THE STATUS OF THE HEARING HANDICAPPED IN THE EARTHQUAKE AS A NATURAL DISASTER	84
ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN KÜRESEL SOSYAL SORUMLULUK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER BAKIMINDAN İNCELENMESİ	85
AN ANALYSIS OF GLOBAL SOCIAL RESPONSIBILITY LEVELS OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN TERMS OF VARIOUS FACTORS.....	86
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE UYGULANAN ÖZEL YETENEKLİLER İÇİN.....	87

EXAMINING THE EFFECTS OF DIFFERENTIATION EDUCATION FOR GİFTED AND TALENDED.....	88
2023 KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNDEN ETKİLEN KİŞİLERİN TRAVMA SONRASI STRES.....	89
INVESTIGATION OF POST-TRAUMATIC STRESS AND ANXIETY LEVELS OF PEOPLE AFFECTED BY THE 2023 KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKES	90
ABDULLAH İBN ABBAS'IN ATA b. EBİ RABAHA YOLUYLA GELEN KİTÂBU'L-LUGÂT fi'I-KUR'ÂN İSİMLİ ESERİ	91
ABDULLAH IBN ABBAS'S KİTÂBU'L-LUGÂT fi'I-QUR'AN COMING THROUGH ATA b. WITH EBI RABAHA.....	92
AİLE OKULU EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN KATILIMCI GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ.....	93
DETERMINING THE PARTICIPANTS' VIEWS ON THE EFFECTIVENESS OF FAMILY SCHOOL EDUCATION	94
BUTİK BİRA ÜRETİMİNDE ÜRETİCİ MOTİVASYONLARI ÜZERİNE BİR BETİMSSEL ANALİZ ÇALIŞMASI	95
A DESCRIPTIVE ANALYSIS STUDY ON PRODUCER MOTIVATIONS IN CRAFT BEER PRODUCTION.....	96
ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK YENİLİKÇİ TEKNOLOJİLERİN EĞİTİMİ.....	97
EDUCATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR SECONDARY SCHOOL TEACHERS.....	98
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÜSTBİLİŞ FARKINDALIKLARI	99
METACOGNITIVE AWARENESS of PRESCHOOL TEACHER CANDİDATES	100
II. .... ABDÜLHAMİD DÖNEMİNDE KONYA ERMENİ OKULLARI	101
ARMENIAN SCHOOLS IN KONYA IN THE II. ABDULHAMID PERIOD.....	102
2012-2022 YILLARI ARASINDA MATEMATİK EĞİTİMİNDE YANSIMA VE ÖTELEME İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALARIN İÇERİK ANALİZİ	103
CONTENT ANALYSIS OF THE STUDIES CONDUCTED ON REFLECTION AND SHIFT IN MATHEMATICS EDUCATION BETWEEN 2012-2022.....	104
MATEMATİK EĞİTİMİNDE SÜSLEME SANATI: AMASYA İLİ ÖRNEĞİ	105
THE ART OF DECORATION IN MATHEMATICS EDUCATION: THE CASE OF AMASYA	106
KOSİNÜS TEOREMİNİN ORTAÖĞRETİM DÜZEYİNDE GÖRSELLEŞTİRİLMESİ.....	107
VISUALIZATION OF THE THEOREM OF COSINUS AT SECONDARY EDUCATION.....	108
KALKOLİTİK DÖNEMDE DOKUMACILIK: GÜVERCİNKAYASI ÖRNEĞİ	109
WEAVING IN THE CHALCOLITHIC PERIOD: THE CASE OF GÜVERCİNKAYASI	110
PARİS İKLİM ANLAŞMASI ÇERÇEVESİ VE HÜKÜMLERİ	111
FRAMEWORK AND PROVISIONS OF THE PARIS CLIMATE AGREEMENT	112
DEPREMİN TRAVMATİK ETKİLERİNİN BİLİŞSEL ve DAVRANIŞÇI TERAPİSİ ÜZERİNE DERLEME	113
A REVIEW ON COGNITIVE AND BEHAVIORAL THERAPY OF THE TRAUMATIC EFFECTS OF EARTHQUAKE.....	114
BATI VE DOĞU KARADENİZ BÖLGELERİNDE İŞSİZLİK VE İSTİHDAMIN YAPISI.....	115
UNEMPLOYMENT AND THE STRUCTURE OF EMPLOYMENT IN WEST AND EAST BLACKSEA REGIONS	116
GÖÇ VERİLERİNİN DÜZEY 1 BÖLGELERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	117
ASSESSING MIGRATION DATA IN TERMS OF NUTS 1 REGIONS	118
İDEAL YAŞ İLE TERCİH EDİLEN YAŞAM BEKLENTİSİNİN BELİREN YETİŞKİNLİKTE İNCELENMESİ.....	119
EXAMINATION OF IDEAL AGE AND PREFERRED LIFE EXPECTANCY AMONG EMERGING ADULTHOOD	120
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN DIKKAT EKSİKLİĞİ VE HIPERAKTİVİTE BOZUKLUĞUNA YÖNELİK İMAJLARI	121
IMAGES OF CLASSROOM TEACHERS FOR ATTENTION DEFICIT AND HYPERACTIVITY DISORDER	122

DOKUZUNCU SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MÜZE GEZİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	123
NINTH GRADE STUDENTS' OPINIONS ABOUT THE MUSEUM VISITS	124
AMERİKAN BASINININ TOPLUMSAL ALANDAKİ ATATÜRK DEVRİMLERİNE BAKIŞI.....	125
PERSPECTIVE OF THE AMERICAN PRESS ON ATATURK'S REVOLUTIONS IN THE SOCIAL AREA	126
TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ PROGRAMLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ: TÜRKİYE MAARİF VAKFI ÖRNEĞİ	127
EXAMINATION OF TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE CURRICULUMS IN TERMS OF VALUES EDUCATION: THE CASE OF TÜRKİYE MAARİF FOUNDATION	128
pandemi sürecinde fen ve teknoloji öğretimine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri	129
TEACHER'S AND STUDENT'S OPINIONS ON SCIENCE AND TECHNOLOGY TEACHING IN THE.....	130
21. YÜZYILDA BATI MODASINDA BAZI TASARIMCILARIN YORGANLAMA TEKNİĞİ İLE ÜRETİLEN GIYSİLERİNİN TEKNİK AÇIDAN İNCELENMESİ.....	131
A TECHNICAL RESEARCH OF THE CLOTHES BY SOME DESIGNERS IN THE WESTERN FASHION IN THE 21st CENTURY	132
19. YÜZYILDA DEŞT-İ KIPÇAK'IN MOĞOL KÖKENLİ HALKI KALMUKLAR	133
KALMYKS, THE DESHT-I KIPCHAK PEOPLE OF MONGOLIAN ORIGIN IN THE 19TH CENTURY.....	134
ÇEVREMİ ÖNEMSIYORUM DEĞERLERİME DUYARLIYIM.....	135
I CARE ABOUT MY ENVIRONMENT, I AM SENSITIVE TO MY VALUES.....	136
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DİJİTAL YETERLİLİK DÜZEYLERİ	137
SOCIAL STUDIES TEACHERS' DIGITAL COMPETENCE LEVELS.....	138
ESKİ MEZOPOTAMYA MÜHÜRÇÜLÜK SANATI	139
ANCIENT MESOPOTAMIA SEALING MAKING ART	140
YEŞİL LOJİSTİK VE YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ ARTIRMADAKİ ROLÜ	141
THE ROLE OF GREEN LOGISTICS AND GREEN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN IMPROVING SUSTAINABILITY	142
SAĞLIK TURİZMİNDE KALDIRAÇ ETKİSİ: GASTRONOMİ.....	143
THE LEVER EFFECT IN HEALTH TOURISM: GASTRONOMY	144
HANGİ FUNDAMENTALİZM: FUNDAMENTALİZMİN KÖKENİ VE TEMEL ESASLARINA İLİŞKİN TARTIŞMALAR	145
OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN EĞİTİM LİDERLERİNİN MİZAH.....	146
OPINIONS AND HUMOR STYLES OF EDUCATION LEADERS WORKING IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION INSTITUTIONS ON THE USE OF HUMOR.....	147
İLKOKULDA STEM EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE BİR META-ANALİZ ÇALIŞMASI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	148
A META-ANALYSIS STUDY ON THE EFFECTIVENESS OF STEM EDUCATION IN PRIMARY SCHOOLS: THE CASE OF TURKEY	149
FELAKET KAPİTALİZMİ VE SOSYAL POLİTİKA: DOĞAL AFET SONRASI SOSYAL HİZMET	150
DISASTER CAPITALISM AND SOCIAL POLICY: SOCIAL WORK AFTER NATURAL DISASTERS.....	151
DENEYİM OLARAK MÜZİK: JOHN DEWEY'İN SANAT YAKLAŞIMINI İLETİŞİM PERSPEKTİFİNDEN MÜZİĞE UYGULAMAK	152
MUSIC AS EXPERIENCE: DISCUSSING MUSIC THROUGH JOHN DEWEY'S APPROACH TO ART	153
RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI'NDAN (2022) GÜNÜMÜZE TÜRKİYE'NİN ROLÜ.....	154
THE ROLE OF TÜRKİYE SINCE THE RUSSIA-UKRAINE WAR (2022) TO THE PRESENT	155

KUR'ÂN-I KERİM'İN ÂYETLERİ İŞİĞİNDA ZEKÂTIN TOPLUMSAL AÇIDAN ÖNEMİ	156
SOCIAL IMPORTANCE OF ZAKAT IN THE LIGHT OF THE VERSES OF THE QUR'AN	157
CRITIC TABANLI ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE AKSİGORTA ŞİRKETİNİN FİNANSAL PERFORMANS ANALİZİ	158
FINANCIAL PERFORMANCE ANALYSIS OF AKSİGORTA COMPANY WITH CRITIC-BASED MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING METHODS	159
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK MOTİVASYON DÜZEYLERİ, ÖZ YETERLİK İNANÇLARI VE BİLİŞSEL ESNEKLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ.....	160
EXAMINATION OF ACADEMIC MOTIVATION LEVELS, SELF-EFFICIENCY BELIEFS AND COGNITIVE FLEXIBILITY LEVELS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS	161
YÖNETİM BAKIŞ AÇISIYLA DİJİTAL GİRİŞİMCİLİK MAKALELERİNİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	162
BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF DIGITAL ENTREPRENEURSHIP ARTICLES FROM A MANAGEMENT PERSPECTIVE.....	163
MÜZELERDE DEĞER KAZANDIRMAYA YÖNELİK İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	164
OPINIONS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS ON ADDING VALUE IN MUSEUMS	165
YENİ SANAYİLEŞEN ÜLKELERDE HAVA KİRLİLİĞİ, SAĞLIK HARCAMALARI VE EKONOMİK KALKINMA İLİŞKİSİ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR ANALİZ	166
AN ECONOMETRIC ANALYSIS ON THE RELATIONSHIP AIR POLLUTION, HEALTH EXPENDITURES AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN NEWLY INDUSTRIALIZED COUNTRIES	167
FARKLI YAYINEVLERİNDE BASILAN 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ BİREY VE	168
A STUDY OF THE SKILLS INCLUDED IN THE INDIVIDUAL AND SOCIAL LEARNING ZONES OF THE 5TH GRADE SOCIAL STUDIES BOOK PUBLISHED BY VARIOUS PUBLISHERS	169
DİJİTAL TÜKETİM EKSENİNDE NÖROPAZARLAMA.....	170
NEUROMARKETING ON THE AXIS OF DIGITAL CONSUMPTION	171
BELİRSİZLİĞİN BÜTÇE DENGESİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	172
THE EFFECTS OF UNCERTAINTY ON BUDGET BALANCE: THE CASE OF TURKEY	173
OCKHAM'IN USTURASI: "SİBER TERÖRİZM"	174
OCKHAM'S RAZOR: "CYBER TERRORISM"	175
MATRAH ARTIRIMININ VERGİ DENETİMİNE ETKİSİ.....	176
THE EFFECT OF TAX BASE INCREASE ON TAX AUDIT	177
YAPAY ZEKÂ TARTIŞMALARINDA ZEMİN PROBLEMİ.....	178
THE PROBLEM OF GROUNDING IN DISCUSSIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	179
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOK BOYUTLU MİZAH DUYGULARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	180
EXAMINATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS CANDIDATE'S MULTIDIMENSIONAL SENSE OF HUMOR IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES.....	181
KURAMSAL BİLGİ İLE BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRENCİ MERKEZLİ ETKİNLİKLERİN ÇOCUK GELİŞİMİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE DAVRANIŞLARINA VE ÇEVRE ETİĞİ FARKINDALIKLARINA.....	182
THE EFFECT OF STUDENT-CENTERED ACTIVITIES INTEGRATED WITH THEORETICAL KNOWLEDGE ON THE ENVIRONMENTAL BEHAVIORS OF CHILD DEVELOPMENT STUDENTS AND AWARENESS OF ENVIRONMENTAL ETHICS	183
CEHM B. SAFVÂN VE MU'TEZİLE KELAMINA ETKİSİ BAĞLAMINDA ZAT-SIFAT ÖZDEŞLİĞİ ⁵	184

THE ESSENCE-ATTRIBUTE IDENTITY: JAHM B. SAFWÂN AND HIS INFLUENCE ON THE MUTAZILITE KALAM ⁶	185
DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE VERGİLENDİRME: SEÇİLMİŞ BAZI ÜLKELER İLE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI.....	186
DIGITAL TRANSFORMATION AND TAXATION: A COMPARISON OF TURKEY WITH SOME SELECTED COUNTRIES ..	187
VAHDET-İ VUCÛD DÜŞÜNÇESİNDE RÜ'YETULLÂH MESELESİ	188
THE ISSUE OF RU'YATULLAH IN THE THOUGHT OF WAHDAT AL-WUJÛD	189
II. .... BAYEZİD DÖNEMİ ÖNCESİ OSMANLI KRONİKLERİNDE AKKOYUNLU VE KARAKOYUNLU İMAJI	190
THE IMAGE OF AQ QOYUNLU AND QARA QOYUNLU IN OTTOMAN CHRONICLES BEFORE BAYAZID II PERIOD.....	191
KAT MÜLKİYETİ HUKUKUNDA HAKİMİN MÜDAHALESİ.....	192
INTERVENTION OF THE JUDGE IN CONDOMINIUM LAW.....	193
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEKTRONİK ÖĞRENMEYE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	194
THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON E-LEARNING	195
DİNÎ-POLİTİK KİMLİK OLARAK ALEVİLİK: İSTANBUL ÖRNEĞİ ⁷	196
ALEVISM AS A RELIGIO-POLITICAL IDENTITY: THE CASE OF ISTANBUL.....	197
YAŞLI BİREYLERE PSİKOLOJİK YARDIM VERMEYE İLİŞKİN PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	198
INVESTIGATION OF PSYCHOLOGICAL COUNSELOR CANDIDATES' OPINIONS ON GIVING PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO ELDERLY	199
TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞSİZLİK KAYGISI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	200
EVALUATION OF TOURIST GUIDE STUDENTS' UNEMPLOYMENT ANXIETY SITUATIONS.....	201
AFETLERİN BORSA İSTANBUL (BİST-100)' A ETKİLERİ	202
EFFECTS OF DISASTERS ON BORSA ISTANBUL (BIST-100).....	203
DİJİTAL ÖZ-YETERLİLİĞİN ÇATIŞMA ÇÖZME DAVRANIŞI ÜZERİNE ETKİSİ: LOJİSTİK PERSONELİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	204
DIGITAL SELF-EFFICACY'S EFFECT ON CONFLICT RESOLUTION BEHAVIOR: A STUDY ON LOGISTICS PERSONNEL ..	205
TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN FARKLI ÖĞRETİM BASAMAKLARINDA ÖĞRETİMİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ.....	206
TEACHING SOCIAL STUDIES COURSE AT DIFFERENT TEACHING LEVELS IN TURKEY: THE VIEWS OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS	207
TÜRKİYE'DE ÖZEL EĞİTİM ALANINDA ZİHİN ENGELLİLER İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ8	208
EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESIS MADE ON MENTAL DISABLED IN SPECIAL EDUCATION FIELD IN TURKEY*	209
ANKARA MEYVE ve SEBZE HALI'NİN SOSYOLOJİK ANALİZİ	210
SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF WHOLESALE MARKETS FOR FRESH FRUITS AND VEGETABLES OF ANKARA	211
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KOPYA ÇEKME EĞİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DERSLERDEKİ.....	212
INVESTIGATION OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' TENDENCY TO CHEAT ACCORDING TO THEIR ATTITUDES IN VARIOUS COURSES.....	213
BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDAKİ ETİK UYGULAMALAR	214
ETHICAL PRACTICES IN SCIENTIFIC RESEARCH	215

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNİN ÖĞRENEN ÖRGÜT OLABİLME KAPASİTELERİNİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	216
THE EVALUATION OF THE CAPACITY OF PUBLIC EDUCATION CENTERS TO BE A LEARNING ORGANIZATION ACCORDING TO THE OPINIONS OF THE ADMINISTRATORS AND TEACHERS.....	217
NİZİP'TEKİ ZEYTİN BAHÇELERİNİN MEKANSAL DEĞİŞİMİNİN COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİYLE İNCELENMESİ	218
SPATIAL CHANGES OF OLIVE GARDENS IN NIZIP EXAMINATION OF GEOGRAPHICAL INFORMATION SYSTEMS ...	219
ORHUN ABİDELERİNDE GEÇEN ATASÖZLERİ İŞİĞINDA GÖKTÜRK DÖNEMİ TOPLUM YAŞAMI.....	220
GÖKTÜRK PERIOD SOCIAL LIFE IN THE LIGHT OF THE PROVERBS MENTIONED IN THE.....	221
YEREL YÖNETİMLERDE SOSYAL YATIRIM DEVLETİ YAKLAŞIMI: ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ'NİN UYGULAMALARI VE ETKİLERİ.....	222
SOCIAL INVESTMENT STATE APPROACH IN LOCAL GOVERNMENTS: PRACTICES AND IMPACTS OF ESKİŞEHİR TEPEBASİ MUNICIPALITY	223
ANTİK ROMA'DA EV YAPISI.....	224
HOME STRUCTURE IN ANCIENT ROME.....	225
ROMA HUKUKUNUN GELİŞİMİNDE XII LEVHA YASASI'NIN YERİ VE ÖNEMİ.....	226
THE IMPORTANCE OF THE LAW OF THE TWELVE TABLES IN THE DEVELOPMENT OF ROMAN LAW.....	227
UYGUR YAZMALARINDAN KIYAFETNAMELERE VÜCUTTAKİ BENLERİN YORUMLARININ İNCELENMESİ	228
FROM UYGUR MANUSCRIPTS TO KIYAFETNAMES EXAMINATION OF THE COMMENTS OF MOLES ON THE BODY	229
BİLİM TARİHİNDE LİMİT KAVRAMININ ÖNEMİ	230
THE IMPORTANCE OF THE CONCEPT OF LIMIT IN THE HISTORY OF SCIENCE	231
DEPREM DOĞAL AFETİNE YÖNELİK ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ	232
OPINIONS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON EARTHQUAKE NATURAL DİSASTER	233
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ.....	234
EXAMINATION OF POLITICAL LITERACY LEVELS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES	235
TURİZM SEKTÖRÜNDE İHTİYAÇ GÜDÜLÜ VE FIRSAT GÜDÜLÜ GİRİŞİMCİLİĞİN GİRİŞİM BAŞARISINA ETKİSİ: BALIKESİR ÖRNEĞİ	236
THE EFFECT OF NECESSITY-MOTIVATED AND OPPORTUNITY-MOTIVATED.....	237
AİGAI VE PERGAMON'DA ELE GEÇEN TEK HEYKELLER İŞİĞINDA HELLENİSTİK DÖNEM'DE AİGAI-PERGAMON İLİŞKİLERİ	238
IN THE LIGHT OF THE ONLY STATUES UNEARTHED IN AIGAI AND PERGAMON IN THE HELLENISTIC PERIOD AIGAI-PERGAMON RELATIONS	239
TÜKETİCİLERİN EKOLOJİK SATIN ALMA DAVRANIŞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: AFYONKARAHİSAR TÜKETİCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	240
FACTORS AFFECTING THE ECOLOGICAL PURCHASE BEHAVIOR OF CONSUMERS: A	241
TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KARŞIT ANLAMLI KELİMELERİN ÖĞRETİMİ.....	242
TEACHING ANTONYMS IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE	243
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE DRAMA YÖNTEMİNİN KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN KARAR VERME BECERİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	244
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE USE OF DRAMA METHOD IN TEACHING SOCIAL STUDIES ON STUDENTS' DECISION MAKING SKILLS	245

SANAT EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİM ALANLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	246
A STUDY ON VOCATIONAL CHOICES OF ART STUDENTS	247
KÜRESEL BULANIK ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ (AHP) YÖNTEMİ KULLANARAK HAVAYOLU PAZARLAMASINDA YAPAY ZEKÂ (YZ) UYGULAMALARININ ÖNCELİKLENDİRİLMESİ.....	248
USING SPHERICAL FUZZY AHP TO PRIORITIZE ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) APPLICATIONS IN AIRLINE MARKETING	249
BİRÜNİ ÜNİVERSİTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN	250
EVALUATION OF PERCEIVED STRESS AND ANXIETY LEVELS OF BİRÜNİ UNIVERSITY PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION UNDERGRADUATE STUDENTS	251
SANAT, SİYASET ve SÖYLEM: SİYASİ SÖYLEM ÜRETİMİNDE SANAT ESERLERİNİN	252
ART, POLITICS and DISCOURSE: USING ARTWORK in the PRODUCTION of POLITICAL DISCOURSE.....	253
İSLÂM HUKUKUNA GÖRE ÇOCUĞUN OYUN HAKKI.....	254
ACCORDING TO ISLAMIC LAW THE CHILD'S RIGHT TO GAME.....	255
1908 JÖN TÜRK DEVRİMİNİN İNGİLİZ BASININA YANSIMALARI	256
REFLECTIONS OF THE 1908 YOUNG TURK REVOLUTION IN THE ENGLISH PRESS.....	257
FİNLANDIYA'DA ZORUNLU DİN EĞİTİMİ DERSLERİNE ALTERNATİF OLARAK 'KÜLTÜR, DÜNYA GÖRÜŞÜ VE ETİK' DERSİNİN İNCELENMESİ	258
THE ANALYSIS OF 'CULTURE, WORLDVIEW AND ETHICS' COURSE AS AN ALTERNATIVE TO MANDATORY RELIGIOUS EDUCATION COURSES IN FINLAND	259
HAYAT DIŞI SİGORTA SEKTÖRÜNÜN TEKNİK PERFORMANSININ MEREC VE PIV YÖNTEMLERİYLE ANALİZİ	260
ANALYSIS OF THE TECHNICAL PERFORMANCE OF THE NON-LIFE INSURANCE SECTOR WITH.....	261
YENİ BİR KARIYER YAKLAŞIMI OLARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR KARIYER.....	262
SUSTAINABLE CAREER AS A NEW CAREER APPROACH	263
YAKIN İZLEME PAZARINDAKİ FİRMALARIN BAĞIMSIZ DENETİM RAPORLARININ İNCELENMESİ.....	264
EXAMINATION OF INDEPENDENT AUDIT REPORTS OF THE COMPANIES IN THE CLOSE MONITORING MARKET ..	265
DEVLETLERİN ÖZEL YÖNETİŞİMİN KAMU POLİTİKALARINI İKAME ETMESİNE YÖNELİK YAKLAŞIMLARI: KAVRAMSAL BİR ÇERÇEVE	266
APPROACHES ADOPTED BY THE STATES TO SUBSTITUTION OF PUBLIC POLICIES BY PRIVATE GOVERNANCE: A CONCEPTUAL FRAMEWORK	267
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN YAZMA DEĞERLENDİRME OKURYAZARLIĞININ YORDAYICISI OLARAK ÖĞRETMENLİK DENEYİMİ.....	268
TEACHING EXPERIENCE OF EFL INSTRUCTORS AS A PREDICTOR OF WRITING ASSESSMENT LITERACY	269
YENİ KALPGAH ORTA ASYA (MI?).....	270
NEW HEARTLAND IS CENTRAL ASIA (?)	271
COLLOQUIA FAMILIARIA TURCICO LATINA İŞİĞİNDE 17. YÜZYIL OSMANLISINDA GÜNDELİK	272
EVERYDAY LIFE IN 17th CENTURY OTTOMAN EMPIRE IN THE LIGHT OF COLLOQUIA FAMILIARIA TURCICO LATINA	273
SENDİKAL BAĞLILIK VE CİNSİYET İLE İLİŞKİSİ.....	274
UNION COMMITMENT AND ITS RELATIONSHIP WITH GENDER	275
TÜRKİYE'DE EL SANATLARI KONULARINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	276

A RESEARCH ON THE EXAMINATION OF GRADUATE THESIS ON HANDICRAFTS IN TURKEY	277
TÜRK EL SANATLARINDA MEYVE TASVİRLERİ: İŞLEME SANATINDAN ÖRNEKLERLE	278
FRUIT DESCRIPTIONS IN TURKISH HANDICRAFTS: WITH EXAMPLES FROM THE ART OF EMBROIDERY	279
KİTAP KAPAĞI TASARIMINDA GÖRSEL HİYERARŞİ UNSURU OLARAK TİPOGRAFI	280
TYPOGRAPHY AS A VISUAL HIERARCHY ELEMENT IN BOOK COVER DESIGN	281
AŞI YAPTIRMA TERCİHİ VE EĞİTİM ARASINDAKİ İLİŞKİ	282
RELATIONSHIP BETWEEN VACCINATION AND EDUCATION.....	283
GÖZLÜK KULLANIMI VE EĞİTİM ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	284
RELATIONSHIP BETWEEN WEARING EYEGLASSES AND EDUCATION	285
TÜRKİYE'DE YÜKSEK ÖĞRETİMDE KADIN ÖĞRETİM ELEMANI ORANI VE ÖĞRENCİ	286
RELATIONSHIP BETWEEN PROPORTION OF FEMALE ACADEMIC AND STUDENT SATISFACTION IN HIGHER EDUCATION IN TURKEY	287
EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARI ALGISI	288
PERCEPTION OF ACADEMIC SUCCESS OF EDUCATION FACULTY STUDENTS	289
METaverse'DE TÜKETİCİ VE ÜRÜN KAVRAMLARINI ANLAMAK	290
UNDERSTANDING CONSUMER AND PRODUCT CONCEPTS IN THE METAVERSE	291
TÜRKİYE'DE ASKERİ PSİKOLOJİNİN MEVCUT DURUMU VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	292
THE CURRENT STATUS OF MILITARY PSYCHOLOGY IN TURKEY AND SUGGESTIONS	293
ALTERNATİF EĞİTİM: BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA BİR DERS PLANI TASLAĞININ GELİŞTİRİLMESİ VE PLAN ÖRNEKLERİ.....	294
ALTERNATIVE EDUCATION: THE DEVELOPMENT AND EXAMPLES OF A LESSON PLAN OUTLINE FOR MULTIGRADE CLASSES	295
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ALANINDA "REKREASYON" ODAKLI TEZLERİN İNCELENMESİ	296
EXAMINATION OF "RECREATION" FOCUSED THESIS IN THE FIELD OF CURRICULUM AND INSTRUCTION	297
SPORUN ÇOCUKLARIN AHLAK VE DEĞERLER EĞİTİMİNDEKİ YERİ	298
THE PLACE OF SPORTS IN ETHICS AND VALUES EDUCATION OF CHILDREN	299
Z KUŞAĞININ BAKIŞ AÇISIYLA LİDERLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ.....	300
EXAMINATION OF LEADERSHIP CHARACTERISTICS FROM PERSPECTIVE OF GENERATION Z.....	301
DİSLEKSİNİN BEYİN İLE İLİŞKİSİ.....	302
RELATIONSHIP OF DYSLEXIA WITH THE BRAIN	303
ÜNİVERSİTELERDE GÜVENCESİZ İSTİHDAM VE SENDİKASIZLAŞTIRMA PRATİKLERİ.....	304
PRECARIOUS EMPLOYMENT AND DE-UNIONIZATION PRACTICES IN THE UNIVERSITIES.....	305
TÜRKİYE'DE MANEVİ DANIŞMANLIK ÜZERİNE HAZIRLANMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	306
AN EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESES ON SPIRITUAL COUNSELING IN TURKEY	307
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİBER ZORBALIĞA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ.....	308
THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON CYBER BULLYING.....	309
MEHMET KANSU'NUN LEFKOŞA'YI YÜRÜMEK ADLI ESERİNDE DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ.....	310
IN MEHMET KANSU'S BOOK 'LEFKOŞA'YI YÜRÜMEK' LANGUAGE AND EXPRESSION FEATURES	311

AMERİKAN KAMUOYUNDA PARLEMENTER MONARŞİ VE OSMANLI DEVLETİ: II.MEŞRUTİYET'İN ABD KAMUOYUNDAKİ YANSIMALARI	312
PARLEMENTARY MONARCY AND OTTOMAN STATE: THE REFLECTIONS OF SECOND CONSTITUTIONAL MONARCHY IN AMERICAN PUBLIC OPINION	313
İLKOKULDA ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERİN KÖK DEĞERLERE İLİŞKİN İMAJLARI.....	314
THE IMAGES OF SPECIAL NEEDS STUDENTS IN PRIMARY SCHOOL RELATING TO ROOT VALUES	315
SATRANÇ ÖĞRETİMİNİN 21. YY BECERİLERİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRENİM SÜRECİNE İLİŞKİN DENEYSSEL KANITLAR	316
THE EFFECT OF CHESS TEACHING ON THE DEVELOPMENT OF 21ST CENTURY SKILLS: EXPERIMENTAL EVIDENCE ON THE SOCIAL STUDIES LEARNING PROCESS.....	317
KOVİD-19 PANDEMİSİ'NİN KADINLARIN TOPLUMSAL ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE ETKİSİ.....	318
THE EFFECT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON WOMEN'S SOCIAL ORGANIZATION.....	319
RETRO AFİŞ TASARIMLARINDA PLASTİK DEĞER VE BİÇEM İLİŞKİSİ: EMRE KARACAN AFİŞ ÖRNEKLERİ	320
THE RELATIONSHIP OF PLASTIC VALUE AND STYLE IN RETRO POSTER DESIGNS: EMRE KARACAN POSTER SAMPLES	321
ÖZEL YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SULAK ALANLARI ÖĞRENMESİNDE DİJİTAL OYUN YÖNTEMİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ (MANYAS KUŞ GÖLÜ ÖRNEĞİ).....	322
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF DIGITAL GAME METHOD ON SPECIAL TALENT SECONDARY STUDENTS LEARNING WETLANDS.....	323
TÜRKİYE'DE İSLAMCILIĞIN MERKEZ SAĞDAN BAĞIMSIZLAŞMASI: MİLLİ NİZAM PARTİSİ'NİN	324
INDEPENDENCE OF ISLAMISM IN TURKEY FROM THE CENTRAL RIGHT: FOUNDATION OF THE NATIONAL ORDER PARTY	325
TRENDYOL ÇEVİRİMİÇİ ALIŞVERİŞ PLATFORMUNDA ÇEVİRİMİÇİ MARKA DENEYİMİNİN MARKA SEVGİSİ VE MARKA BAĞLILIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	326
THE IMPACT OF ONLINE BRAND EXPERIENCE ON BRAND LOVE AND BRAND COMMITMENT ON TRENDYOL ONLINE SHOPPING PLATFORM	327
SPATIAL ANALYSIS OF OUTDOOR PHYSICAL ACTIVITY OPPORTUNITIES IN BİLECİK URBAN FOREST IN THE CONTEXT OF HUMAN HEALTH	328
BİLİNÇ PROBLEMİNE DAMASIO'NUN YAKLAŞIMI	329
DAMASIO'S APPROACH TO THE PROBLEM OF CONSCIOUSNESS.....	330
HAVA YOLLARINDA İNSANİ TEMASLAR, YOLCU MEMNUNİYETİ, ALGILANAN DEĞER VE TAVSİYE ETME NİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER.....	331
RELATIONSHIPS BETWEEN HUMAN TOUCHPOINTS, PASSENGER SATISFACTION, PERCEIVED VALUE, AND INTENTION TO RECOMMEND IN AIRLINE INDUSTRY	332
İLKOKULDA KARAR VERME BECERİSİ: HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA BİR İNCELEME ..	333
DECISION-MAKING SKILLS IN PRIMARY SCHOOL: AN INVESTIGATION IN THE CONTEXT OF LIFE AND SOCIAL SCIENCES LESSONS	334
DOĞAL AFETLER ve DEPREM: HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA BİR İNCELEME.....	335
NATURAL DISASTERS AND EARTHQUAKE: AN EXAMINATION WITHIN THE SCOPE OF LIFE SCIENCE AND SOCIAL STUDIES COURSE.....	336
İZLENEBİLEN GÖRSELLERİN ALGIYI DEĞİŞTİRMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	337
A RESEARCH ON CHANGE PERCEPTION OF VIEWABLE VISUALS	338

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE EĞİTSEL OYUNLAR YOLUYLA SABIR, YARDIMSEVERLİK VE VATANSEVERLİK KÖK DEĞERLERİNİN KAZANDIRILMASI	339
GAINING THE CORE VALUES SUCH AS PATIENCE, HELPFULNESS AND PATRIOTISM THROUGH EDUCATIONAL GAMES IN SOCIAL STUDIES LESSON	340
DİYALOGİK BENLİK TEORİSİ VE ÖĞRETMEN KİMLİĞİ: SİSTEMATİK DERLEME ÇALIŞMASI	341
DIALOGICAL SELF THEORY AND TEACHER IDENTITY: A SYSTEMATIC REVIEW	342
İNNOVASYON POLİTİKASINDA YENİ BİR PERSPEKTİF: TALEP YÖNLÜ İNOVASYON, HEDEFLER VE ZORLUKLAR.....	343
A NEW PERSPECTIVE IN INNOVATION POLICY: DEMAND ORIENTED POLICY, MISSIONS AND CHALLENGES	344
SOSYAL BİLİMLERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ	345
A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ON DIGITAL TRANSFORMATION IN SOCIAL SCIENCES.....	346
SOSYAL ADALET SAVUNUCULUĞUNUN SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	347
EVALUATION OF SOCIAL JUSTICE ADVOCACY FROM THE SOCIAL WORK PERSPECTIVE.....	348
SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS UNSURU OLARAK DURSUNBEY BARANA GELENEĞİ'NİN TARİHSEL ARKA PLANI	349
HISTORICAL BACKGROUND OF THE DURSUNBEY BARANA TRADITION AS AN INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE	350
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINI ETKİLEDİĞİ DÜŞÜNÜLEN ÖZELLİKLERİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE ARDIŞIK ARALIKLAR YÖNTEMİNE GÖRE BELİRLENMESİ.....	351
DETERMINING THE FEATURES THOUGHT TO AFFECT THE ACADEMIC ACHIEVEMENT OF STUDENTS ACCORDING TO STUDENTS OPINIONS ACCORDING TO SUCCESSIVE INTERVALS METHODS.....	352
LİSE TARİH DERS KİTAPLARINDA ALEMDAR MUSTAFA PAŞA	353
ALEMDAR MUSTAFA PASHA İN HIGH SCHOOL HISTORY TEXTBOOKS	354
“OYUNBAZ ELLER İŞ BAŞINDA” ADLI GERİDÖNÜŞÜM TEMALİ ÇALIŞMANIN İNCELENMESİ.....	355
“PLAYING HANDS AT WORK” EXAMINATION OF THE NAMED RECYCLING STUDY	356
TRABZON OF AĞZI ÜZERİNE BİÇİM-SESBİLİMSEL BİR İNCELEME	357
A MORPHO-PHONOLOGICAL ANALYSIS ON TRABZON OF ACCENT	358
BİR ISLIK DİLİ OLAN KUŞ DİLİNİN SESBİLGİSEL ÖZELLİKLERİNİN ÇÖZÜMLENMESİ	359
THE PHONOLOGICAL ANALYSIS OF A WHISTLED LANGUAGE CALLED “KUŞ DİLİ”	360
KÜLTÜREL MİRASIN AKTARIMI VE DİJİTALLEŞME: BİR DENEYİM ALANI OLARAK MÜZELERİN WEB SİTELERİNE YÖNELİK ANALİZ.....	361
TRANSFERRING CULTURAL HERITAGE AND DIGITALIZATION: ANALYSIS OF MUSEUM WEBSITES AS AN EXPERIENCE	362
TÜRK VE RUS KÜLTÜRÜNDE ETNO-KÜLTÜREL BİR ETKİLEŞİM ARACI OLARAK “HEDİYELEŞME” RİTÜELİ.....	363
THE RITUAL OF “GIFTING” AS A MEANS OF ETHNO-CULTURAL INTERACTION IN TURKISH AND RUSSIAN CULTURE	364
FELSEFİ BOYUTLARIYLA SANAT VE POLİTİKA	365
ART AND POLITICS WITH ITS PHILOSOPHICAL DIMENSIONS	366
SARIKAMIŞ'TA OSMANLI GAZİLERİ	367
OTTOMAN VETERANS IN THE BATTLE OF SARIKAMISH	368
DİVAN-I HİKMET'TE YER ALAN HİKMETLİ İNSAN TİPOLOJİSİ	369
THE TYPOLOGY OF THE WISE MAN IN THE DİVAN-I HİKMET.....	370

YUNUS EMRE’NİN İNANÇ FELSEFESİ.....	371
YUNUS EMRE’S PHILOSOPHY OF FAİTH.....	372
SAFİYE EROL’UN ROMANLARINDA SÖZ VARLIĞI: “KADIKÖYÜ’NÜN ROMANI” ÖRNEĞİ.....	373
THE VOCABULARY IN SAFİYE EROL'S NOVELS: THE EXAMPLE OF "KADIKÖYÜ'NÜN ROMANI"	374
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN BİBLİYOTERAPİ TEKNİĞİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	375
EXAMINATION OF PRESCHOOL TEACHERS' OPINIONS ON BIBLIOTHERAPY TECHNIQUE.....	376
KÖY OKULLARINDAKİ EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE DAİR ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	377
TEACHER'S OPINIONS ON EDUCATIONAL ACTIVITIES IN VILLAGE SCHOOLS	378
DOĞU AVRUPA ÜLKELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANSLARININ	379
COMPARATIVE ANALYSIS OF THE SUSTAINABILITY PERFORMANCES OF EASTERN EUROPEAN COUNTRIES WITH AN INTEGRATED GINI & CoCoSo METHOD	380
İŞTİRAK NAFKASININ İNCELENMESİ: BAŞLANGICI, SÜRESİ VE MİKTARI.....	381
REVIEW OF PARTICIPATION ALIMONY: STARTING, DURATION AND AMOUNT	382
TÜRKİYE VE KANADA (ONTARIO) SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FİNANSAL.....	383
A COMPARATIVE ANALYSIS OF TURKISH AND CANADIAN (ONTARIO) SOCIAL STUDIES CURRICULA FROM THE PERSPECTIVE OF FINANCIAL LITERACY.....	384
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVİRİMİÇİ SINAVLARA YÖNELİK	385
DETERMINATION OF ATTITUDES TOWARDS ONLINE EXAMS OF SOCIAL STUDIES PROSPECTİVE TEACHERS	386
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN COĞRAFYA KONULARININ ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR..	387
THE PROBLEMS FACED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS IN TEACHING GEOGRAPHIC SUBJECTS	388
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ FARKINDALIKLARI	389
GLOBAL CLİMATE CHANGE AWARENESS OF SOCIAL STUDİES TEACHER CANDİDATES	390
THE EFFECT OF EXPERIENTIAL MARKETING PRACTICES ON CUSTOMER SATISFACTION AND LOYALTY.....	391
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE SPORUN ETKİLERİNE YÖNELİK	392
İNVESTİGATION OF PRE-SERVICE TEACHERS' AWARENESS OF THE EFFECTS OF SPORTS ON	393
GİYİLEBİLİR TASARIM NESNESİ KAPSAMINDA GÜNCEL UYGULAMALAR.....	394
CURRENT APPLICATIONS IN SCOPE OF WEARABLE DESIGN OBJECT	395
DİJİTAL ETKİLEŞİMLE DEĞER YARATMAK: SPOR KULÜBÜ SOSYAL AĞ PLATFORMU ANALİZİ.....	396
CREATING VALUE THROUGH DIGITAL INTERACTION: SPORTS CLUB SOCIAL NETWORK PLATFORM ANALYSIS	397
GELENEKSEL TÜRK TİYATROSUNDA DOĞAÇLAMANIN YERİ VE ÇAĞDAŞ DOĞAÇLAMA TİYATROSU ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	398
THE PLACE OF IMPROVISATION IN TRADITIONAL TURKISH THEATER AND ITS EFFECTS ON CONTEMPORARY IMPROVISATIONAL THEATER	399
DİJİTALLEŞEN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ: İNSAN KAYNAKLARI ANALİTİĞİNE BİR BAKIŞ.....	400
DIGITALIZED HUMAN RESOURCES MANAGEMENT: AN OVERVIEW OF HUMAN RESOURCES ANALYTICS.....	401
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE BİLİM MERKEZLERİ YOLUYLA ÇEVRESEL FARKINDALIKLARININ GELİŞTİRİLMESİ.....	402
DEVELOPING THE ENVIRONMENTAL AWARENESS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH SCIENCE CENTERS IN SOCIAL STUDIES COURSE	403

IMPORTANCE OF CAUCAION IMMİGRANT WOMEN ENTREPRENEURSHIP İN RURAL DEVELOPMENT: EXAMPLE OF DÜZCE.....	404
OKUL YÖNETİCİLERİNİN EĞİTİM PROGRAMI OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ.....	405
DETERMİNİNG THE CURRİCULUM LİTERACY LEVELS OF SCHOOL ADMİNİSTRATORS	406
TİK TOK UYGULAMASI İLE İLGİLİ AKADEMİK ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK YÖNDEN İNCELENMESİ	407
AN EXAMINATION ON ACADEMİC RESEARCHERS ABOUT TICTOC APPLICATION WITH THE BIBLIOMETRIC ANALYSİS	408
STEM ARAŞTIRMALARINDA BİLGİ-İŞLEMSEL DÜŞÜNME TRENDİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ	409
THE TREND OF COMPUTATIONAL THINKING IN STEM RESEARCH: BIBLIOMETRIC ANALYSIS.....	410
BİR YİRMİNCİ YÜZYIL ANLATISI OLARAK MAVİ YOLCULUK.....	411
“BLUE VOYAGE” AS A TWENTİETH CENTURY NARRATİVE.....	412
HASTANELERDE MALİYET YÖNETİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	413
PROBLEMS FACED IN COST MANAGEMENT IN HOSPITALS AND SUGGESTIONS FOR SOLUTIONS.....	414
TEKİNSİZLİĞİN KIYISINDA AHMET SARI’NIN “ODRADEK” ADLI ÖYKÜSÜNE PSİKANALİTİK BİR YAKLAŞIM	415
ÖZET	415
AT THE EDGE OF UNCANNY; A PSYCHOANALTIC APPROACH TO AHMET SARI’S STORY.....	416
ÇOCUKLARA YÖNELİK HAZIRLANMIŞ DEPREM MÜDAHALE PROGRAMI ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ.....	417
EXAMİNİNG THE EXAMPLES OF EARTHQUAKE İNTERVENTİON PROGRAMS PREPARED FOR	418
2022 FIFA DÜNYA KUPASI TAKIMLARININ VE EN İYİ OYUNCULARININ KÜMELEME ANALİZİ	419
A CLUSTER ANALYSIS OF THE 2022 FIFA WORLD CUP TEAMS AND TOP PLAYERS.....	420
TÜRKİYE’DE YAPAY ZEKA STRATEJİLERİNİN KAMU YÖNETİMİNE ENTEGRASYONU.....	421
İNTEGRATION OF TURKEY’S ARTIFICIAL İNTELLIGENCE STRATEGİES İNTO PUBLIC ADMINİSTRATION	422
SABİHA SERTEL’İN FAŞİZM ve MİLLİYETÇİLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	423
SABIHA SERTEL’S OPİNİONS ON FACISM AND NATIONALISM	424
İBN KESİR TEFSİRİNDE TARİH METODOLOJİSİ	425
HİSTORY METHODOLOGY İN İBN KATHİR’S TAFSİR.....	426
ESKİ ÇAĞ’DA SURİYE-FİLİSTİN TARİHİNİN TARİH DERS KİTAPLARINA YANSIMASI.....	427
REFLECTION OF THE HİSTORY OF SYRIA-PALESTİNE İN THE ANCİENT AGES TO HİSTORY LESSON BOOKS.....	428
SOSYAL BİLGİLER VE ÇOKLU ORTAM: SOSYAL BİLGİLERDE ÇOKLU ORTAM KULLANIMINA.....	429
SOCİAL STUDİES AND MULTİMEDİA: AN EXAMİNATİON OF THESES PREPARED AS A USİNG MULTİMEDİA İN THE FİELD OF SOCİAL STUDİES EDUCATİON	430
BEDEN EĞİTİMİ VE ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİNİN BACAK VE GÖVDE KAS MİKTARLARININ SÜRAT, ÇEVİKLİK VE DİKEY SIÇRAMA PERFORMANSI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	431
THE EVALUATION OF PHYSICAL EDUCATION AND TRAINER EDUCATION STUDENTS LEG AND BODY MUSCLE AMOUNTS İN TERMS OF SPEED, AGİLİTY AND VERTİCAL JUMP PERFORMACE	432
PSİKOLOJİK DANIŞMAN/REHBER ÖĞRETMENLERİN REHBERLİK SERVİSİ KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI	433
METAPHORICAL PERCEPTİONS OF PSYCHOLOGICAL COUNSELOR/GUIDE TEACHERS REGARDİNG THE CONCEPT OF GUIDANCE	434
2022 FIFA DÜNYA KUPASI TAKIMLARININ VE EN İYİ OYUNCULARININ KÜMELEME ANALİZİ	435

DEVELOPING ACADEMIC WRITING SKILLS THROUGH PROJECT-BASED LEARNING

Marija STEVKOVSKA

International Balkan University, Skopje, North Macedonia, m.stevkovska@ibu.edu.mk

ABSTRACT

The aim of this article is to explore the use of Project-based learning (PBL) in EAP and ESP courses in tertiary education in order to enhance students' academic writing skills. These types of courses aim to develop students' critical thinking skills and prepare them to use English in an academic environment. Despite being proficient in English, many students lack the motivation to write. The study tries to answer the following research questions: Does Project-based learning enhance academic writing skills in ESP and EAP courses? And What kind of activities are most suitable for developing academic writing skills? An experimental research design was implemented to test the following hypothesis: PBL significantly enhances students' academic writing skills in comparison to traditional teaching methods. 80 students from several departments participated in the study. They were divided into an experimental and a control group. The obtained data from the pre-test and post-test were analyzed using the SPSS. The results of the independent and dependent t-tests confirm the hypothesis (experimental group pre-test $M= 19,77$ and post-test $M=22,62$, $p= ,000$; control group pre-test $M= 19,95$ and post-test $M=19,3$, $p= ,139$). Writing activities include materials related to students' field of study taken from ESP and EAP courses, course books used by students in their profession-related courses, as well as online resources. Project assignments that are aimed at a certain audience, rather than the teacher himself/herself, motivate EFL students to do writing assignments they find meaningful and interesting.

Keywords: Project-based learning, writing skills, English for academic purposes.

THE IMPACT OF ISRAEL'S POLITICAL STRUCTURE AND SYSTEM OF GOVERNMENT ON TURKEY-ISRAEL RELATIONS

Arif ÇELİK, PhD

Keele University, Staffordshire, United Kingdom, a.celik@keele.ac.uk

ABSTRACT

The fluctuating nature of Turkey-Israel relations since the mid-twentieth century is generally attributed to factors such as the Palestinian issue or global balances of power and strategic priorities during the Cold War. It is generally accepted by scholars who adopt a constructivist approach that domestic political-ideological tendencies, i.e. which political factions are in power, naturally affect bilateral relations. However, a relatively less emphasized issue in the literature is the possible, albeit indirect, effects of the political structure and the order established by the governmental system on bilateral relations. This paper will analyze the impact of Israel's political structure and governmental system on Turkey-Israel relations. The fact that Israel's political structure prioritizes "justice in representation" over "stability in government" paves the way for the establishment of coalition governments in which small extreme right-wing parties achieve far more political power than they would have had according to the ratio of their parliamentary seats. Such a situation, naturally, leads Israeli government to pursue harsher policies towards Palestinians and causes strained ties with Turkey from time to time and thus have a role in the fluctuating nature of the relationship between Turkey and Israel. The main thesis of this study is that the political structure in Israel allows small far-right parties to impose their demands on the major parties not only during the formation of the government but even after the government is formed by threatening to leave the coalition, and that this situation at least contributes to the fluctuating course of relations with Turkey. In order to explain this thesis, the incident between Turkey and Israel in 2010, which has been referred to in the literature as the "low chair crisis", will be analyzed as a case study. This case study will focus on the influence of the ultra-nationalist right-wing political party named "Israel Our Home" led by Avigdor Lieberman, on Israel's diplomatic stance towards Turkey.

Keywords: Turkey, Israel, Political Structure, Governmental System, Low Chair Crisis.

NEW LEGISLATIVE REGULATIONS OF THE INTERNAL AUDIT

Prof. Univ. Dr. CEZAR PEȚA

„Andrei Șaguna”, University, Constanța

petacezar@yahoo.com

ABSTRACT

The internal audit was born from the need for the managerial act to be able to manage, much better, all operational aspects of an organizational structure - starting at the beginning from the financial-accounting segment and later expanding to other areas - managerial internal control, health and employee safety, IT environment, cyber security, environmental impact, relationship with customers and suppliers, marketing, etc. In a dynamic economic society, constantly changing, the "upgrading" of the aspects related to the way of carrying out the internal public audit activity is a necessity. Thus, the initial normative act that regulated the internal public audit activity adopted in 2002 underwent, over time, numerous changes, changes that, in our opinion, aimed to adapt its content to economic realities. The article aims to objectively present and analyze the changes made to the internal public audit activity within public institutions by Government Ordinance no. 29/2022. Thus, the main changes related to: the definition of the organizational and functional framework of the internal public audit activity are presented and analyzed, the possibility that, for those small public entities, the internal audit function can be carried out by the higher body or by joining the cooperation system for ensuring the function of internal public audit, the new way of issuing the certificate of attestation of the internal auditor in the public sector, the type of recommendations made by the internal auditor, recommendations included in the project of the internal public audit report/internal public audit report, introduction and definition, in the framework of the types of audit, of the audit of information technologies, the establishment of the obligation that the prioritization of internal audit missions be carried out on the basis of the risk analysis and the requests of the Court of Accounts of Romania, the way of carrying out the ad hoc audit missions, not included in the annual hearing plan and the introduction of the obligation, for the head of the internal public audit department, to assume, by signature, the internal public audit report and the results of the reconciliation meeting, before submitting it for analysis and approval to the head of the entity.

Key words: internal audit, internal auditor, attestation certificate, public entity, audit plan.

WOMANISM IN HIDDEN FIGURES BY MARGOT LEE SHETTERLY

Asst.Prof.Dr.Marijana Klemenchich

International Balkan University

Skopje, North Macedonia

marijana.klemenchich@ibu.edu.mk

ABSTRACT

Margot Lee Shetterly (1969-) is an American nonfiction writer, author of the book *Hidden Figures*. With this book Shetterly is rewriting the American History. The book tells the story of Afro-American female mathematicians who worked as human computers at the National Aeronautics and Space Administration (NASA) during the Space Race in the 1960s in the United States of America. The story focuses on the contributions made by Afro-American women who worked at the Langley Research Center in the early days of aeronautical research, revealing the inspirational untold story of female African-American mathematicians, amidst the Civil Rights Movement. It reveals little-known history about their crucial work in NASA and their struggle with segregation and discrimination. Shetterly believed that the contributions made by black women deserved to be recognized not as a story about black women or even just women, but as a story that is integral to American history. Womanism is Afro-American Feminism and Shetterly points out the importance of revealing Afro-American women's stories and their successes throughout history, so that they stand as role models for other women. A film was made in accordance with the book and, the book and the movie turned the careers of Katherine Goble (later Johnson), Mary Jackson and Dorothy Vaughan - the three most important hidden figures, into a merit rewarded and their perseverance and efforts paid off and it reveals their stories and acknowledges their important contributions in the Nation's achievements in the Space race.

Key words: Feminism, womanism, women's stories, civil rights movement.

GREAT OFFENSIVE AND VICTORY IN TURKISH POETRY

Prof. Dr. Merziyye NECEFOVA

Azerbaijan National Academy of Science, Baku, Azerbaijan, necefova.merziyye@mail.ru

ABSTRACT

The Great Offensive War lasted for five days and five nights. This war, which started on August 26 of 1922 and ended on August 30, was written in history with the great victory of the Turks. Mustafa Kemal and one or two of his colleagues were aware of the time of the attack. Until the offensive, Gazi Mustafa Kemal was given the title of "Commander in Chief" four times. After this victory, congratulations rained down on Mustafa Kemal and those who helped him in the war for his success. Two years later, in 1924, there was a great ceremony attended by Kemal Pasha, extensive information was given about the war, the martyrs were commemorated, and the victory was celebrated. Mustafa Kemal Pasha made a speech at the ceremony and emphasized the importance of this victory for young Turkey. These are as valuable as the extensive information given about the Great Offensive in Turkish history. But the field battles and wars that took place in the history of the Turkish World also leave deep traces in the literary history of the Turkish World. In our research, we have seen that the Great Offensive War has a large place in Turkish literature. In this respect, the literary reflection of the Great Offensive Victory on Turkish poetry has been a matter of curiosity. In addition, the course of development of this war, which lasted for five days, reminds the Homeland War, which was written in the history of Azerbaijan with the joy of victory. The closeness of the Karabakh War, which lasted for thirty years, and the victory in forty-four days, this war that took place in Turkey in 1922 and ended with victory thanks to the power of Great Mustafa Kemal Atatürk, aroused great interest in the similarity in the poems and the warrior spirit. Both wars have been overworked in Turkish literature, (especially) in Turkish poetry. This similarity was also reflected in the poem, these poems reflected everything that happened in the Great Offensive, the greatness of the victory and the struggle of Mustafa Kemal. It is possible to see the Great Offensive, Mustafa Kemal, the struggle of veterans and martyrs in the creativity of Abdullah Rıza Ergüven, Bekir Tunay, Arif Hikmet Par, Cenap Ozan Kan and dozens of poets. We can see Mustafa Kemal and his soldiers as an image in the poem "Light Coming from the Tent". "On the eve of a Great Offensive, a light, a hope in my Pasha's tent, a holy thought in my Pasha...close to victory, abundant witnessing." In the article, I will talk about the reflection of the Great Offensive victory in Turkish poetry.

Key Words: Offensive, war, Atatürk

GREEN IT IS RECOGNIZED AS ONE OF THE KEYS TO ACHIEVING ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

Abba Kyari Buba

*Department of Information Systems, Faculty of Computing Universiti Teknologi Malaysia
bkoriyell@gmail.com*

&

Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria

Othman Bin Ibrahim

*Department of Information System, Faculty of Management, Universiti Teknologi Malaysia,
othmanibrahim@utm.my*

Mutasem Zrekat

*Department of Information Systems, Faculty of Computing Universiti Teknologi Malaysia
mmyz.jo@gmail.com*

Fadhil Mukhlif

*Information Assurance and Security Research Group (IASRG), Faculty of Computing, Universiti Teknologi
Malaysia, mafadhil@utm.my*

ABSTRACT

Environmental sustainability has become a critical issue for many organizations across the globe, and now is the time to seize the opportunity to deal with environmental issues. The Information Technology (IT) industry is a major consumer of energy, contributor of e-waste and emitter of greenhouse gases (such as CO₂). Hence, Green Information Technology (Green IT) is recognized as one of the keys to achieving environmental sustainability. This study gave an approach to how Green IT could play beneficial roles in organizations. Moreover, this study focuses on Green IT, examines the opportunities in organizations, and discusses their challenges to improve the globe's environmental sustainability. Finally, the conclusion and suggestions for future research.

Keywords: Green IT, Environment Strategies, Sustainability, Process management

LEG REHAB MONITORING

AHMAD ZIKRI BIN AZMAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, zikri.azman05@gmail.com

Mrs. IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

Leg rehab monitoring is a device designed to measure and observe the degree to which the knee can bend after surgery. This device can be used to monitor the progress of surgery patients, allowing doctors to determine whether they can be discharged from the hospital immediately or if they need to remain for a few more days. This is particularly useful because patients and doctors are often busy with other activities, and it can be easy to forget to check in on progress. I developed this project to help patients record their progress while they go about their daily lives. It's designed for all age groups, including children, adults, and the elderly. The device uses sticky pads as sensors to capture the knee's bending progress, transmitting the signal from the sticky pads to an Arduino. The Arduino works as a controller, lighting up certain LEDs when the knee bends to a certain degree. Each record is taken when a certain LED lights up after the patient bends their knee to a specific degree. Once the patient can fully bend their knee, they are considered fully recovered and can resume their normal activities. The recorded data can be kept by the doctor for observation.

IOT BASED WHEELCHAIR FALL DETECTION

AINA RAIHANA BINTI MOHD TAHZIM

POLYTECHNIC SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH, SHAH ALAM, MALAYSIA,
08dep20f2004@student.psa.edu.my

Zabidah binti haron

POLYTECHNIC SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH, SHAH ALAM, MALAYSIA,
zabidah@psa.edu.my

ABSTRACT

One of the worst things that may happen to a wheelchair user is a fall. The demand for fall detection systems is critical given the growing number of people who use wheelchairs. Human-computer interaction with sensor fusion has been regarded as an effective solution to the fall detection problem because of the rapid development of sensor networks and the Internet of Things (IoT). In this research, a gadget to prevent wheelchair falls is proposed. This wheelchair fall detection system is outlined in a concept designed to identify whether the algorithm's position or that of the user is indicative of a potential fall. The most crucial variable in this study is the tracking of wheelchair users' movements to determine when they need to call for aid from their family or carers. This project makes the claim that it can assist in delivering assistance in the event of an emergency by sensing a person's fall and notifying them via email using a secure app. If there is any significant damage, it can aid in preventing dangers that could endanger life. The MPU6050 6-axis Gyroscope/Accelerometer sensor, which is programmed to control all circuits and their operation, and the ESP8266 nodeMCU wifi module are used to construct this system.

Keyword: IoT,mpu6050 6-axis Gyroscope/Accelerometer sensor, ESP8266 nodeMCU wifi module

THE DEVELOPMENT OF DRINKING WATER MONITOR

AMANINA YASIRAH BINTI SATAR

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, amaninayasirah@gmail.com

MARIANA BINTI ROSDI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, annemariarose77@gmail.com

ABSTRACT

In recent years, there has been a growing awareness of the importance of drinking water monitoring. water can bring a lot of impact to our life and it is essential for maintaining proper hydration levels in the body. Drinking water helps to stay hydrated can help to improve physical performance by preventing fatigue and improving endurance and also improve cognitive function, including memory, focus, and alertness. Therefore, drinking water monitor is very important to be implemented in every home. In previous research show that water purifiers are used to remove impurities and contaminants from water. Next, water dispensers are used to provide clean drinking water to people in offices, schools, and homes. These machines often have built-in filters and coolers to ensure that the water is clean and refreshing. From the analysis shows that 80% of people agreed with drinking water monitor meanwhile 20% disagreed. Next, 80% of people choose house to establish the project meanwhile 20% choose office. 100% are agreed that sufferers of chronic diseases should use drinking water monitor. Plus, the ultimate function of a drinking water monitor is to protect public health. By ensuring that drinking water meets or exceeds established standards, drinking water monitors help to prevent waterborne illnesses and promote public health.

Keywords: Drinking, water monitor, arduino.

DOOR LOCK SYSTEM USING ARDUINO UNO

AMMAR MUHAIMEEN BIN KAMARUZAMAN

Polytecnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, ammarmuhaimeen12@gmail.com

ENCIK YAKKUB BIN OMAR

Polytecnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, ammarmuhaimeen12@gmail.com

ABSTRACT

The RFID Door Lock is a lock that is simple to install and allows the user to easily lock and unlock doors. It will contain a RFID reader/writer and a magnetic door lock for simple use. All the user will need is an RFID tag to be able to unlock and lock the door. A LED will be used to let the user know when the door is in fact locked. The components included in the module are small and compact. Additionally, the door lock is simple and easy to install. It does not require the consumer to disassemble the door or doorframe as the door lock are merely attachments. This is also leaves the consumer with the option of using their original lock and key if they so choose. All in all, this RFID door lock should be a simple and cost effective upgrade to the average consumer's security and convenience.

NEW LEGISLATIVE REGULATIONS OF THE INTERNAL AUDIT

prof.univ.dr. CEZAR PEȚA

„Andrei Șaguna,, University, Constanța

petacezar@yahoo.com

ABSTRACT

The internal audit was born from the need for the managerial act to be able to manage, much better, all operational aspects of an organizational structure - starting at the beginning from the financial-accounting segment and later expanding to other areas - managerial internal control, health and employee safety, IT environment, cyber security, environmental impact, relationship with customers and suppliers, marketing, etc. In a dynamic economic society, constantly changing, the "upgrading" of the aspects related to the way of carrying out the internal public audit activity is a necessity. Thus, the initial normative act that regulated the internal public audit activity adopted in 2002 underwent, over time, numerous changes, changes that, in our opinion, aimed to adapt its content to economic realities. The article aims to objectively present and analyze the changes made to the internal public audit activity within public institutions by Government Ordinance no. 29/2022. Thus, the main changes related to: the definition of the organizational and functional framework of the internal public audit activity are presented and analyzed, the possibility that, for those small public entities, the internal audit function can be carried out by the higher body or by joining the cooperation system for ensuring the function of internal public audit, the new way of issuing the certificate of attestation of the internal auditor in the public sector, the type of recommendations made by the internal auditor, recommendations included in the project of the internal public audit report/internal public audit report, introduction and definition , in the framework of the types of audit, of the audit of information technologies, the establishment of the obligation that the prioritization of internal audit missions be carried out on the basis of the risk analysis and the requests of the Court of Accounts of Romania, the way of carrying out the ad hoc audit missions, not included in the annual hearing plan and the introduction of the obligation, for the head of the internal public audit department, to assume, by signature, the internal public audit report and the results of the reconciliation meeting, before submitting it for analysis and approval to the head of the entity.

Key words: internal audit, internal auditor, attestation certificate, public entity, audit plan.

INVESTIGATION REPORT INTILLIGENT SYRINGE INFUSION PUMP**FARAHZANIE NATASYAH BINTI ISMAEL**

POLYTECHNIC SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH,

40150 SHAH ALAM, SELANGOR, MALAYSIA.

*zaniefarah5@gmail.com***ABSTRACT**

At this era of globalisations, our medical technology has becoming more advance as time passes by but some machines at the hospitals needed a lot of man works and takes a lot of time such as the syringe and infusion that sometimes the doctors and nurses take a lot of times to change after the medications runs out. A syringe infusion pump's principal role is to give drugs or fluids at a predetermined pace and volume. It ensures exact drug distribution, which is critical for patients who require precise medicine doses. An Arduino is in charge of the entire processing mechanism. We employ an LCD panel to display settings and other parameters here. The machine contains a syringe mounting that keeps the syringe in place while gently pushing the needle according to preset parameters. A motorised ball screw mechanism drives the syringe pusher. Device settings can be changed via the device's keypad or the internet. When the internet control option for the device is activated, the necessary doctors will see the gadget operating on their online portal. The device settings include adjusting the flow direction, flow rate, syringe brand and size, total dose to be provided, and so on. Syringe infusion pumps have various and far-reaching implications because they play an important role in patient care and safety. One of the most important consequences of syringe infusion pumps is its ability to give precise medicine and fluid doses. These pumps employ innovative technology to manage the infusion flow rate, ensuring that patients receive the precise quantity of medicine or fluid over a set time period. This degree of accuracy is vital in critical care conditions, such as chemotherapy or intensive care units, where medication mistakes can have serious effects.

THE DEVELOPMENT OF BIOMETRIC BASED MEDICAL RECORD

FATĪN NORSHASHABĪLA BĪNTĪ MUHAMAD

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, shasha03.edu@gmail.com

ABSTRACT

This decade, the advent of online medical records has revolutionised the healthcare industry by allowing and offering better healthcare services at a low cost, and there is no need to search for records manually anymore. But it still suffers from security and privacy issues when handling health information. Privacy and security issues in the domain are mainly focused on user authentication, data confidentiality, and patient privacy protection. So, biometric-based medical records benefit patients and healthcare providers in a variety of ways. For starters, they can improve patient safety by ensuring that each patient's medical records are accessed. This can reduce the likelihood of medical errors like misdiagnosis, incorrect treatment, or medication errors. Second, by allowing healthcare providers to access a patient's complete medical history and make informed decisions about their care, these records can improve patient outcomes. This can result in more efficient workflows, faster access to medical records, and, in the end, better patient care. Despite these advantages, there are some reservations about the use of biometric-based medical records. The privacy and security of patients' biometric data is a major concern. There is a possibility that biometric data will be stolen or hacked, resulting in identity theft or other serious consequences. To address these concerns, biometric-based medical records must be implemented with appropriate safeguards and protections, including securely storing patients' fingerprint biometric data, implementing strong data privacy policies and procedures, and providing patients with clear information about how their biometric data will be used and protected. This study provided a comprehensive overview of biometric applications in the health care system.

Keywords: fingerprint, biometric, medical record, privacy and security, information

THE ROLE OF TURKEY-AZERBAIJANI PARTNERSHIP AND BROTHERHOOD IN REGIONAL SECURITY

Dr. Gabil Samadov

Azerbaijan State Pedagogical University qabilsamedov@mail.ru

Abstract

The Republic of Turkey stood by Azerbaijan in the first days of the Karabakh conflict and defended its legitimate demands in accordance with international law. Work has been done to ensure the territorial integrity and sovereignty of Azerbaijan. During the conflict between Azerbaijan and Armenia, Turkey cut off diplomatic and economic relations with Armenia. During the Karabakh war, which lasted for 44 days and resulted in the victory of the Republic of Azerbaijan, Turkey stood by Azerbaijan and provided financial and moral support to it. Great Power countries that have political and economic interests in Azerbaijan and support Armenia are afraid of Turkey and refrain from realizing their interests.

HISTORICAL ROOTS AND STAGES OF DEVELOPMENT OF URBAN CULTURE IN BUKHARA

Hayotova Nafisa Zakirovna

Teacher of the Law and Social-Political Sciences
Department of Bukhara State University, Uzbekistan
khayotova.nafisa@bk.ru

ABSTRACT

Bukhara is one of the oldest cities in the world, and its past and culture are part of the history of Uzbekistan. The city of Bukhara, which has long been one of the major commercial centers, is located in the south-west of Uzbekistan, in the lower reaches of the Zarafshan River. In the Bukhara oasis, as early as 4-3 thousand years before Christ, hunting and fishing were practiced, and the skill of making various weapons and objects from stone reached a high level. The discovery of cultural monuments of the Neolithic period (6-5 thousand years BC) indicates that the formation of urban culture here goes back to the distant past. In 1970, during the archaeological study of the city area, it was found that there was a fortification on the site of the city of Bukhara in the first millennium BC. In the 4th century BC, Bukhara Arch was surrounded by a defensive wall and a wide moat, and 3 fortified settlements were located at its foot. One of these settlements was called "Firobdiz", the second "Navmichkat", and the third "Bukhara". Later, these settlements were united and turned into a big city - the trade-craftsmanship and administrative center of the Bukhara oasis. In the early Middle Ages, about four thousand castles were built along only three irrigation networks of the city of Bukhara. Noble peasants lived in castles and fortresses, and ordinary working people lived in small fortresses and protected themselves from enemy attacks. The development of agriculture, the rise of crafts and trade led to the prosperity of cities and the increase of craft districts. In the VI-VII centuries, Bukhara was densely populated, and the total area of the city was about 200 hectares. In the 7th century, the city of Bukhara consisted of five parts, and it was surrounded by five rows of walls. The canal that ran through the city served as a moat.

Key words: Defense wall, "Firobdiz", "Navmichkat".

THE DEVELOPMENT OF IOT BASED PATIENT HEALTH MONITORING SYSTEM

KIRTHANA RAJAKUMAR

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, kirthikirtana17@gmail.com

MARIANA BINTI ROSDI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, annemariarose77@gmail.com

ABSTRACT

During the ongoing COVID-19 pandemic, Internet of Things- (IoT-) based health monitoring systems are potentially immensely beneficial for COVID-19 patients. This project presents an IoT-based system that is a real-time health monitoring system utilizing the measured values of body temperature, pulse rate, and oxygen saturation of the patients, which are the most important measurements required for critical care. This system has a liquid crystal display (LCD) that shows the measured temperature, pulse rate, and oxygen saturation level and can be easily synchronized with a mobile application for instant access. The proposed IoT-based method uses an Arduino Uno-based system, and the combination of IoT with Arduino is the new way of introducing Internet of Things in Health care Monitoring system of patients. Arduino Uno board collects data from the sensors and transfer wirelessly to IoT website. IoT-based tools may potentially be valuable during the COVID-19 endemic era for saving people's lives.

Keywords: IOT, health monitoring, arduino.

AN INNOVATIVE OF FIRST AID GUIDANCE DEVICE FOR MEDICAL KIT

KOK YUN ZHEN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, kyzhen16@gmail.com

ABSTRACT

First-aid kit has been used widely by worldwide community and already has grown its own value in health care and humanities. The primary function of a first-aid kit is to provide quick and effective care to injured people before one can receive a qualified treatment from professional care. Although first-aid kit had been introduced to world a long time ago, there are still many people that aren't alert with the medical knowledge when using the kit. There are many patient that doesn't familiar with each kind of injuries and its corresponding treatment. In my research, most of the first-aid kit in the marketplace are still using traditional and manual ways. It is found that the contents inside are unorganized properly, it is difficult for user to get medicine they needed in time. Thus, the development of i-medic kit prioritizes on the delivery of instructions and communication between device and user via screen display, lightning and buzzing notification. The developing i-medic kit using a HC-05 Bluetooth Module that can connect with phone and Arduino wireless. Next, the medic kit use LED light to show user the exact placement of needed medicine. Another feature is a buzzer that will sounding voices to notify user. After the content in medic kit is taken, and user press process to next step in phone application, both of the LED light and buzzer will switches off. The programming for the phone's application, light and voice instruction are all processed by the Arduino UNO. In conclusion, a first-aid kit that linked with IoT (Internet of Things) technology equipped with voice instructions and the ability to notify user the procedure of treating wound and injuries by using LED light and buzzer sound has been developed and modified. All parts of the components work on their own role amazingly.

Keywords: First-aid kit, HC-05 Bluetooth Module, LED light, buzzer, Arduino UNO

IOT-BASED PORTABLE PATIENT MONITOR WITH GPS

AZLANNUR LUTFILLAH HAZIQ AZLAN

Department Of Electrical Engineering, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, 40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia azlannur2199@gmail.com

SABARIAH HJ BOHANUDIN

Department Of Electrical Engineering, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, 40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia bsabar@gmail.com

ABSTRACT

Nowadays, Patient monitors (PM) is an important equipment used to measure, record and display various patient parameters to monitor the patient's health status. The data of patient parameter are sent to the large-scale equipment for storage, processing and interpretation. The software processes the data collected from the sensors and converts it into readable information that is displayed on the devices. However, the history of patient parameter cannot be accessed remotely in order to monitor the health status of the patient. Furthermore, the localization of patient in movement cannot be identified easily. In this paper, the development of IoT-based portable patient monitor with GPS is presented. The device applies 12V DC with three inputs that consists of heart rate, oxygen level and temperature sensor attached with GPS to localize the patient. NodeMCU ESP8266 is used as a microcontroller of the device with OLED display at the output. Blynk and Thingspeak are tools that used to display the integrated data of patient parameter. Based on the design, the device has been developed successfully. It able to measure and monitor the patient health status data accordingly and it can be displayed and monitored wirelessly via IoT.

Keywords: Blood pressure (BP), Oxygen saturation (SpO2), Internet of Things (IoT), Patient monitor (PM)

DEVELOPMENT OF IOT-BASED MONITORING DEVICE FOR EARLY DETECTION OF ASTHMA ATTACK.

AHMAD RIDZUAN ZAINUDDIN

Department of Electrical Engineering, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, 40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia. Aridzuan283@gmail.com

SABARIAH HJ BOHANUDIN

Department of Electrical Engineering, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, 40150 Shah Alam, Selangor, Malaysia. bsabar@gmail.com

ABSTRACT

Asthma is one of the most chronic noncommunicable condition where it will cause a breathing problem for someone. It is possible for air pollution to initiate a chronic inflammatory response that affects oxidative stress. Thus, when asthmatic individual goes out for outdoor activity, they should aware the temperature and humidity level of the environment. However, many of the existing pedometer devices that used by asthmatic patient are not able to detect oxygen level, humidity, and temperature that is crucial for monitoring the risk of asthma attack. To overcome the problem statement, in this paper, an IoT-based monitoring device for early detection of asthma attack is developed. It can help the user to monitor surrounding environment that suitable for the patient doing outdoor or indoor activities. The device consists of temperature and humidity sensor DHT22 and MAX30102 to detect the safety level of the environment with the NodeMCU as a processor. The LCD display and buzzer are used as an output to alert the early detection of asthma level. Based on the result, the level of oxygen, temperature and humidity of the environment can be detected and displayed on the LCD display during the activities. The buzzer will be activated when the safety level of the environment is over the limit. Besides, the data can also be monitored continuously from mobile phone via Internet of Thing (IoT) technology and alert the early detection of asthma attack.

Keyword: Asthma, Pedometer, DHT22 sensor, MAX30102 sensor, surrounding environment, Internet of Thing (IoT) technology

RFID ATTENDANCE SYSTEM

MOHAMMAD NABIL BIN NAINA MOHAMAD

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia, nabilsjr11@gmail.com

ABSTRACT

Time and attendance systems continued to advance with smaller electrical time clocks eventually replacing the large mechanical ones. Time cards also evolved to have special areas marked on them for clocking in and out, so workers had to carefully line up the time card in just the right place. When commercial time clock software first made its appearance in the 1990s, businesses started moving away from mechanical and electrical time clocks that were subject to failure and expensive to replace or repair. Time clock software allowed business owners to enjoy the benefits of reduced payroll processing costs by making it quick and easy to go directly from time clock to paycheck with increased efficiency while eliminating buddy punching. Time and attendance systems continued to advance with smaller electrical time clocks eventually replacing the large mechanical ones. Time cards also evolved to have special areas marked on them for clocking in and out, so workers had to carefully line up the time card in just the right place. When commercial time clock software first made its appearance in the 1990s, businesses started moving away from mechanical and electrical time clocks that were subject to failure and expensive to replace or repair. Time clock software allowed business owners to enjoy the benefits of reduced payroll processing costs by making it quick and easy to go directly from time clock to paycheck with increased efficiency while eliminating buddy punching.

THE DEVELOPMENT OF ZIKR LAMP FOR CHILDREN

MRS ZABIDAH BINTI HARON

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, zabidah@psa.edu.my

MS NURUL ATHIQAH BINTI WAHYUDI

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
08DEP19F1071@student.psa.edu.my*

ABSTRACT

This study focused on a children's health. Sleeping is a daily routine for most of us, and we do not spend much time thinking about its importance especially for the children. However, with the growing use of technology and lifestyle changes, the younger generation is losing many hours of sleep. Because of habits such as late nights parties and spending too much time on mobile phones/laptop before sleeping, there are rising health concerns in the younger generation. Based on the findings from various studies, it is evident that sleep is even more important for children than adults, and that is when most brain development happens. Poor sleep affects children's behavior and makes them less productive. It can be used to turn ON and OFF the lighting system of the home automatically by detecting the presence of humans. Also, there is no need to worry about electricity bills as the lights get OFF when there is no human and hence one needs to pay the bills as peruse. The main components used in this system are Arduino Uno, PIR, and Relay Module. Out of these components, the operation of the system mainly depends on the PIR sensor which helps in detecting human presence.

Keywords: Arduino Uno, sensor, relay module.

SOBERSENTRY, A SMART WRISTBAND INTEGRATED WITH AN IOT-BASED ALCOHOL DETECTOR

Ms HARENY PANDIAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, hareny03@gmail.com

Mrs IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

SoberSentry is a wearable device that can detect alcohol in a person's breath and send notifications to their smartphone via Wi-Fi. The device consists of an MQ-3 alcohol sensor, a 16x2 LCD display, a 5V piezo buzzer, an ESP8266 Wi-Fi module, and an Arduino Nano microcontroller. The MQ-3 alcohol sensor detects alcohol in a person's breath and sends the data to the Arduino Nano microcontroller, which processes the data and displays the alcohol level on the 16x2 LCD display. If the alcohol level exceeds a certain threshold, the 5V piezo buzzer is activated to alert the user. The ESP8266 Wi-Fi module is used to send notifications to the user's smartphone via Wi-Fi. The device is powered by a 3.7V LiPo battery and a TP4056 LiPo battery charger module. The AMS1117 3.3V voltage regulator is used to regulate the voltage for the ESP8266 Wi-Fi module. The device can be calibrated using a 10kohm potentiometer. SoberSentry is a low-cost, easy-to-use device that can help prevent drunk driving and promote responsible drinking.

Keywords: Arduino Nano, ESP8266 Wi-Fi module, MQ-3 alcohol sensor, LiPo battery, Battery charger module, Voltage regulator, MicroSD card module, Alcohol detection, Wireless connectivity, Wearable technology, Health and safety, Monitoring and alert system.

THE DEVELOPMENT OF BRAILLE TRANSLATOR

MUHAMMAD AQIL HAKIMI BIN ROZMAN

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, childemperor.nachos@gmail.com

MARIANA BINTI ROSDI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, annemariarose77@gmail.com

ABSTRACT

Blind people face a number of challenges in their daily lives due to their visual impairment. Another challenge is accessing information and communication, as many forms of information and technology are not designed with blind individuals in mind. This can include challenges such as reading printed materials, using computer software or websites that are not accessible, and communicating with others who may not be familiar with how to interact with blind individuals. A braille translator is a tool or software that converts text or other forms of written language into braille, a system of raised dots that can be read by touch. The translator typically takes input in the form of digital text or scanned images, and uses an algorithm to convert the text into a braille representation. Blind or visually impaired people can read the text through touch by printing the generated braille or displaying it on a braille reader device. Braille translators can be used in a variety of contexts, such as education, employment, and daily life, and are an essential tool for enhancing accessibility and inclusion for people with visual impairments.

Keywords: Braille, translator, arduino.

PHONE CHARGING KIOSK USING RFID

*MUHAMMAD RAFIQ IZZUDDIN BIN ROSLAN POLYTECHNIC SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH
SELANGOR, SHAH ALAM
Rafiqizzuddin038@gmail.com*

MR. YAAKUB OMAR

ABSTRACT

A smartphone is a type of cell phone that can do more than just make phone calls and send text messages. Smartphones, like computers, can access the Internet and run software programmes. Smartphones allow consumers to interact with them via a touch screen. There are thousands of smartphone apps available, including games, personal use, and business-use tools. The image depicts an Apple iPhone, one of the most popular smartphones on the market today. RFID is similar to barcoding in that data from a tag or label is collected by a device and saved in a database. RFID, on the other hand, provides certain advantages over barcode asset tracking software systems. The primary distinction is that RFID tag data may be read from a distance, whereas barcodes must be aligned with an optical scanner. RFID belongs to the Automatic Identification and Data Capture technology area (AIDC). AIDC approaches recognise items, collect data about them, and enter that data directly into computer systems with little or no human intervention. The Smartphone Charging Kiosk project's goal is to create smartphone charging kiosks that are safe and only accessible to persons with permission. The major RFID component is a card that is used to activate security by opening and closing a kiosk structured like a locker. The goal of this project is also to enable students utilise charging kiosks properly, with no occurrences of phone loss or theft.

Keywords: Smartphone, RFID, Charging Kiosk, IoT

AUTOMATED SHOE RACK

NASHRAF BIN ZUHAIMI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah acapazmi09@gmail.com

Mrs IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

Many Malaysians lead an active lifestyle outside their house. This means they spend a lot of time in their shoes and sandals. The time spent in their footwear leads to sweating and sweating leads to growth of bacteria and fungus that is harmful to the skin of the feet. Automated shoe rack is a special and fast device to help people kill bacteria on shoes by using UV light. Other than that, this device can get rid of foul odour in shoes, can save up on shoe storage and it is able to prevent foot disease. The first problem statement is to kill bacteria on shoe that cause skin diseases on the feet such as athlete's foot, scabies, and dyshidrotic eczema. Besides that, for save time by making it easier to dry shoes and reduce the smell of shoes. Automated rack shoes is made by using various components including two jumper cable (male-male) and (male-female), adaptor, Arduino Uno, extender, infrared module, LCD16x2, Ac socket, Ac plug 3 pin, relay 4 channel, buzzer, UV light, and motor 12DC 12RPM. From the block diagram, the way this device carries out the process is to have two inputs, namely an infrared module to detect shoes and an infrared module to open, then the input will be sent through a process called Arduino uno components. Next, From the process the output will display on the LCD, relay 4 channel and buzzer. Beside that, the output from the relay 4 channel controls the motor, UV light, and fan.

Keywords: UV light, infrared module

THE DEVELOPMENT OF PERIOD PAIN RELIEVER

NIK NUR ALEEYA SYUHADA BINTI MUHAMMAD YASIR

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, aleeyasyuhada80@gmail.com

MARIANA BINTI ROSDI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, annemariarose77@gmail.com

ABSTRACT

Period Pain Reliever is a type of therapeutic massage that aims to reduce menstrual pain and discomfort experienced by women during their menstrual cycle. It involves the use of vibrating techniques, such as heating, and stretching that are applied to specific areas of the body, such as the lower back, abdomen, and thighs. The goal of Period Pain Reliever is to promote relaxation, reduce tension in the muscles, increase blood circulation, and reduce inflammation in the affected areas. The massage may also help to release endorphins, which are natural painkillers that can help to reduce the intensity of menstrual cramps. Overall, period pain reliever appears to be a safe and effective complementary therapy for managing menstrual pain and discomfort. However, it is important to consult with a qualified massage therapist or healthcare provider before undergoing any new treatments or therapies. The objective of a period pain reliever project would be to provide relief and relaxation to individuals who experience menstrual pain. The project would aim to alleviate the discomfort associated with menstrual cramps and other symptoms by applying specific massage techniques to the lower abdomen and lower back.

Keywords: Period pain, menstrual, arduino.

SWEAT FIGHTER BY IONTOPHORESIS***NUR ANISAH BINTI MOHD RAZALI****Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, anisahrazali436@gmail.com****Mrs IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF****Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, iemaria80@gmail.com***ABSTRACT**

Iontophoresis is a non-invasive medical procedure that involves the use of a mild electric current to deliver medication or other therapeutic substances through the skin and into the underlying tissue. Hyperhidrosis is a medical condition characterized by excessive sweating beyond what is necessary to regulate body temperature. It can affect various parts of the body, including the palms, soles of the feet, and underarms. There are two main types of hyperhidrosis: primary and secondary. One of the most effective treatments for hyperhidrosis is iontophoresis, which involves the use of a low-level electrical current to reduce sweating in the affected area. Hyperhidrosis can significantly impact a person's quality of life, causing embarrassment, social anxiety, and even interfering with daily activities. The electrical current applied during iontophoresis creates a slight electrical field that helps to push the therapeutic substance, which is typically in the form of a gel or patch, through the skin and into the underlying tissue. The objective of iontophoresis is to provide a non-invasive and effective way to deliver medication to a specific area of the body, avoiding the need for injections or other invasive methods. For low-level electrical currents, such as those used in iontophoresis, the safe level of current is generally considered to be less than 10 milliamperes (mA). For hyperhidrosis, iontophoresis can significantly reduce excessive sweating, improving a person's quality of life by reducing the social and emotional impact of the condition. Studies have shown that iontophoresis can reduce sweating by up to 80%, with many patients experiencing long-term relief.

Keywords: Iontophoresis, hyperhidrosis

IOT IV BAG MONITOR AND ALERT SYSTEM

NUR ASY-SYIFA' BINTI AHMAD NURUDIN

*POLITEKNIK SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH, SHAH ALAM, SELANGOR,
asynurudin@gmail.com*

ABSTRACT

Many patients use IV bag to inject IV fluid into the body, but the nurses often forget to change some of the patient's IV bag that have run out. The pressured IV fluid bag can force the air presented the IV fluid bag into the IV tubing when the fluid runs out and this can potentially cause air embolism. Finally, undetected dry IV bags can disrupt fluid flow through the catheter into the patient, allowing blood to pool around the catheter. Method used is developing the IoT function ESP8266 which is wifi module self contained SOC with integrated TCP/IP stack that can give microcontroller access to wifi network and give the ability to the project capable of either hosting an application or off loading all wifi network functions from another application processor. Also, measuring using a weight sensor involves using a sensor to detect changes in weight and then converting those changes into a information and send it to device and buzzer to give the alert alarm. The finding project is the project able to send the information to the nurse is response times are below 50ms and often below 10ms.

Keywords: ESP8266 wifi module, buzzer, weight sensor, air pressure, embolism

IOT IV BAG MONITOR AND ALERT SYSTEM

NUR ASY-SYIFA' BINTI AHMAD NURUDIN

*POLITEKNIK SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH, SHAH ALAM, SELANGOR,
asynurudin@gmail.com*

ABSTRACT

Many patients use IV bag to inject IV fluid into the body, but the nurses often forget to change some of the patient's IV bag that have run out. The pressured IV fluid bag can force the air presented the IV fluid bag into the IV tubing when the fluid runs out and this can potentially cause air embolism. Finally, undetected dry IV bags can disrupt fluid flow through the catheter into the patient, allowing blood to pool around the catheter. Method used is developing the IoT function ESP8266 which is wifi module self contained SOC with integrated TCP/IP stack that can give microcontroller access to wifi network and give the ability to the project capable of either hosting an application or off loading all wifi network functions from another application processor. Also, measuring using a weight sensor involves using a sensor to detect changes in weight and then converting those changes into a information and send it to device and buzzer to give the alert alarm. The finding project is the project able to send the information to the nurse is response times are below 50ms and often below 10ms.

Keywords: ESP8266 wifi module, buzzer, weight sensor, air pressure, embolism

THE DEVELOPMENT OF IOT SYSTEM STERILIZATION ARDUINO BOX

NUR DINI QISTINA BINTI AHMAD SUHAIMI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, deeqistina3@gmail.com

MARIANA BINTI ROSDI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, annemariamrose77@gmail.com

ABSTRACT

The design of the sterilization box is based on the ATmega2560 microcontroller which utilizes the concept of 254 nanometer UV-C shortwave radiation and disinfectant spray to increase the effectiveness of the sterilization box. In order to prevent transmission through touch from users through physical contact via sterilization box, researchers designed a system that can make users access sterilization box without the need to make physical contact with the device, namely by using IoT system with the help of applications that can be accessed through the user's smart device. Based on the results of the analysis and experiment that has been carried out, it is concluded that the sterilization box in this study can work optimally at a distance of less than 700 cm. This tool can operate using smartphone media via Bluetooth HC-05 module, so it can minimize the process of spreading Covid-19 that occurs through physical contact. After COVID 19 pandemic as the risk of contracting the virus is increasingly getting higher and thus it is vital to regularly, and routinely disinfect your personal products such as your phone, wallet, keys and more in a sustainable manner, since cleaning supply and alcohol pads are in low supply. This project will create a sustainable solution regularly disinfect these small personal products in a simple common household items and materials that can be easily found online and most hardware stores .

Keywords: IOT, strelization, arduino.

THIRD EYE FOR BLIND PEOPLE USING ARDUINO UNO

NUR FITRIDYANI BINTI SAHAR RUDIN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia fitridynis@gmail.com

Mrs IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

What do you know about third eye for blind people? Let me explain to you. The objective of the third eye for blind people is to provide them with a new means of perceiving their surroundings and navigating the world around them. include both hardware and software work and it helps the person to recognize the object with the help of ultrasonic waves which come from an ultrasonic sensor with a vibration that is generated by the buzzer. The third eye is a wearable device. The third eye device aims to enhance the independence and mobility of blind people by providing them with additional information about their surroundings that they may not be able to perceive through their other senses. The device can help users navigate unfamiliar environments, detect obstacles and hazards, and recognize faces and objects. The problem statement for the third eye for blind people is the lack of access to visual information and the limitations of current assistive devices for the visually impaired. Blind people often face significant challenges in navigating their environment and performing daily activities due to their inability to see. Also, this project is influenced by a stick that helps them walk around but that is not convenient at all in long term, especially for weak people and the elderly. The third eye device aims to address these limitations by providing blind people with a new means of perceiving their environment These are easy to use. challenges include designing a device that is lightweight, and comfortable. Next, the possible output for this project is The Arduino is a software device that includes. coding as a software function and Ultrasonic sensor, buzzer, Battery, and more things as hardware functions, Ultrasonic sensors work to recognize the object near them and provide a signal via buzzer to the user which helps the person to reach properly at their destination.

Keywords: Arduino uno, third eye for blind people, ultrasonic sensor

IoT-BASED SMART KITCHEN

Nur Hasya Insyirah Binti Ahmad Nor Hishamuddin

Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia,

08dep20f2002@student.psa.edu.my

ABSTRACT

The kitchen is one of the significant spots in a house. Safety is the central aspect that must be considered during kitchen activities. The existence of gas leakage, uncontrolled fire and excessive temperatures must be quickly identified and addressed. This research aims to prototype a kitchen security system using the Internet of Things. The system is designed using four types of sensors and Arduino IDE. DHT11 sensor is used to monitor temperature and humidity, IR Flames sensor is used to detect fire and moisture, MQ-135 sensors are used to detect gas leakage, and PIR sensors are used to detect human activities in the kitchen. The sensor's output is then connected to NodeMCU ESP8266, which will control the relay. The relay sees the uncontrolled fire and excessive temperature increase. Under these conditions, the alarm will turn the notifications on and send the information to the user server.

Keyword: NodeMCU ESP8266 WI-FI module, DHT11 sensor, MQ-135 sensor, PIR sensor, IR sensor and Relay

ERGONOMIC RISK FACTORS STUDY IN MANUFACTURING INDUSTRY

S.Maisarawani

Politeknik Ibrahim Sultan, KM10, Jalan Kong Kong Pasir Gudang, Malaysia, maisarawani@yahoo.com.my

J. Haminudin

SMK Taman Scientex, Jalan Persiaran Scientex Pasir Gudang, Malaysia, aremints@yahoo.com.my

ABSTRACT

This project was undertaken to analyze the posture of workers working in a rice warehouse in Pasir Gudang, Johor. Earlier studies have found that employees here suffer from back pains and Cumulative Trauma Disorders (CTDs). This project was undertaken to identify the reasons for the occurrence of such injuries to these employees. Improper posture when lifting loads was believed to cause these injuries. A survey was conducted to identify these problems by using Standardized Nordic Questionnaire (SNQ). The study also used the NIOSH Lifting Equation to find a suitably safe load for the existing work. In order to analyze the injuries, pictures were taken and video recordings of work activities were made. In the warehouse, workers have to carry 10kg loads per day. Activity analyses of the process of transferring the sacks of rice on to pallets were carried out. The results of the analysis showed that the work procedure for this process should be changed to reduce the risk of injuries to workers.

Keywords: NIOSH Lifting analysis, NIOSH Lifting Equation

THE PHRASEOLOGICAL UNITS WITH VERBAL COMPONENTS IN THE LANGUAGE OF THE "KİTABI-DADA GORGUD"

Prof. Dr. Sevinj ALIYEVA

Azerbaijan, Baku, The director of the Monitoring Center under the State Language Commission of the Republic of Azerbaijan, sevinc-novruzqizi@yandex.com

ABSTRACT

It is known that the phraseological system of any language carries the seal of its ethno-mental thinking and contains important information about the past and present, and nevertheless, this allows for the determination of their activity perspectives through the code of ethical and moral values reflected in the phraseologisms possessed by the carriers of the language.

In the phraseological units of the "Kitabi-Dada Gorgud" epic, verbal combinations occupy a special place. The analysis of phraseological units with verbal components, which include borrowings from Arabic and Persian languages, will be given special attention in the presented study. The semantic evaluation of this group of verbal phraseological combinations makes it possible to say that the Islamic factor and the basis of the people's customs and traditions play a significant role here.

The modification of the meanings of the Arabic and Persian origin components in the phraseological units and the semantic evolution with different directions from the source language help to obtain general information about the vastness of the ancient Oghuz abstract thinking during the formation and writing period of the "Kitabi-Dada Gorgud" epic. In this regard, the ability to derive metaphor from abstract thinking leads to a different meaning being derived from the lexical unit that is ultimately incorporated into the phraseological unit's "reference" section.

It is possible to look through the verbal phraseologisms of Arabic and Persian components in the "Kitabi-Dada Gorgud" texts can be conditionally considered within two semantic groups: 1) verbal phraseologisms of borrowings that reflect beliefs and conceptions related to Islam; 2) verbal phraseologisms of borrowings related to everyday life and customs, way of life of the people not related to Islam.

The broad-ranging investigation of the phraseological units of verbal components in the language of the "Kitabi-Dada Gorgud" helps to obtain important information related to the history, lifestyle, and ethnography of the people and also shows that historical research can contribute to the etymological search for phraseological units.

Keywords: Kitabi-Dada Gorgud, phraseological units, verbal combinations, Arabic and Persian phraseological units, historical research.

BLYNK IOT AUTOCLOTHLINE SYSTEM

Wan Muhammad Imran Syafiq IMRAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, wmi.syafiq@gmail.com

ABSTRACT

The S.M.A.R.T Automated Clothesline is equipped with a rain sensor module innovation where individual clotheslines will be retrieved and pulled out when the system detects a change in surrounding weather. This innovation project was developed to help people stay busy and focus on daily tasks outside and prevent their clothes from getting damp from the rain. The aim of this project is the development of new and improved innovation of clothesline. This project is guided by three main objectives, which are: (i) to design and build an automated clothesline that is climate-friendly; (ii) to control the automatic suspension system using an Arduino microcontroller; and (iii) to forecast the problem using the automated clothesline in a real-world environment. The prototype model is used hardware such as Arduino UNO rain sensor module, 5v 2ways channel opto isolator relay module, 12v actuator, 12 batteries, WIFI shield for Arduino, breadboard with the help of Arduino IDE software and BLYNK . SAC showed that when it rains, the sensor will pull the clothesline down to the roof, and when it gets hot, it will be released again. SAC prototype system was successful in achieving all of its objectives after implementation. As for commercial value, SAC has a high potential to be marketed to individuals living in apartment housing areas as it offers practical added value. Prominently, the SAC enables the use of flexibility, time-saving, and an affordable price. This innovation project is beneficial for relieving people's stress and burden about managing their clothes during absence from home, ultimately allowing them to stay focused on other daily tasks

Keywords: automated clothesline, innovative clothlines, sensor clothesline, blynk

THE DEVELOPMENT OF GAS LEAKAGE MONITOR SYSTEM

WAN NURUL ANIS BALQIS BINTI ROSLI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, MALAYSIA, nurulaniswan@gmail.com

MARIANA BINTI ROSDI

Politeknik Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, annemariarose77@gmail.com

ABSTRACT

Gas leakage is the unintentional escape of gas from a gas supply system, which can have major negative effects on the environment, property, and human health. A gas leak can result in anything from little annoyances like odors to catastrophic events like explosions and flames. It is crucial to put in place the right safety precautions, such as routine maintenance and inspection of gas appliances and pipes, as well as the usage of gas detectors and alarms, in order to prevent gas leaks. Previous research gas leaks must be dealt with quickly and effectively in order to minimize any potential damage. implement a gas leak detection system that can detect gas leaks at the earliest possible stage, before they become a significant safety risk. This objective can be achieved by installing gas leak detection sensors throughout the gas distribution system, using real-time monitoring systems to analyze data from the sensors, and implementing an alarm system to alert personnel in the event of a gas leak. The system should be designed to detect gas leaks in different environments and under different conditions, and it should be regularly maintained and tested to ensure its effectiveness. By achieving this objective, the risk of gas leaks can be minimized, and the safety of people and property can be ensured. It measures the effectiveness of the gas leak detection system and identify areas for improvement. This objective can be achieved by conducting regular performance tests of the gas leak detection sensors and monitoring systems to ensure that they are functioning correctly and providing accurate data. Additionally, the system should be evaluated in different environmental conditions and under different scenarios to ensure that it can detect gas leaks effectively in all situations. The data collected from the gas leak detection system can be analyzed to identify any areas where the system could be improved or optimized. By achieving this objective, the gas leak detection system can be continuously improved to minimize the risk of gas leaks and ensure the safety of people and property.

Keywords: Gas Leak, detection, arduino.

IOT UNDERGROUND FIBER OPTIC TYPE CABLE FAULT DETECTOR PROJECT

Wong Guan Chengg

Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, 08dep20f2005@student.psa.edu.my

ABSTRACT

Optical fiber technologies are now crucial in providing end customers with genuine broadband connectivity. Monitoring and identifying fiber failures are crucial for ensuring that clients continue to receive service. As a result, any service disruption caused by a fiber catastrophe could cause telecom carriers to incur large financial losses. An intelligent fault detection system in an optical fiber is proposed in the developed concept to pinpoint the specific location of a problem in the fiber optic cable. The most significant parameter in this project will be monitoring the received light source. Similarly, various factors can be used to monitor the cable's fault. Fiber is the more ecologically beneficial option, particularly in locations prone to natural disasters and harsh weather. It deteriorates less easily due to extreme dampness, cold, and electric interference. Because of the exterior's toughness, the wires are predicted to last 25 years or more. This advantage eliminates the need for ongoing material maintenance, making it the most ecologically responsible solution. This project proposed developing a system that can assist repairmen in detecting underground cable faults in developing a project that saves money, manpower, and time in fiber-optic fault detector with rapidly locate the fiber-optic cable fault, and only the problematic area needs to be dug up in order to check and repair the fault while also allowing authorities to monitor and test issues via the internet using IOT technology in this project. The system is built with Arduino and an IR Infrared Obstacle Avoidance Sensor, which is programmed to control all of the circuits.

Keywords: Fiber Optic, Arduino Uno, IR Infrared Obstacle Avoidance Sensor, Fault Detection, IOT.

SMART SOCKET IOT WITH BLYNK**YAAKUB BIN OMAR***POLYTECHNIC SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH SHAH ALAM
MALAYSIA***AHMAD BUKHORY BIN MOHD ADAM***POLYTECHNIC SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH SHAH ALAM
MALAYSIA, ahmadbukhory163@gmail.com***ABSTRACT**

A smart plug is a power plug also known as wall plugs, sockets, outlets, and electrical connectors, which can be fitted between power cords and sockets to function as a remote controlled power switch. As such, smart plugs can be used to make "dumb" electrical equipment "smart" and thereby enable such devices for home automation or building automation purposes. Smart plugs can for example be controlled via a mobile application, a smart home hub or a virtual assistant. Examples of protocols used for communication with smart plugs include Wi-Fi, Bluetooth, Zigbee and Z-Wave. Many smart plugs have a built-in ammeter so that electric energy consumption (measured in kilowatt-hours) of the connected equipment can be monitored. Smart plugs often have a slim profile so as not to hinder access to neighbouring sockets in a wall outlet or power strip. This mini project will link via Blynk application to make sure the user always in safe while using this smart socket. Overcharging an electronic device is a common habit among people. It wastes energy and destroys the battery life of a device. To address this issue Jaafar and I came up with a smart plug that could identify the type of device that was plugged into the charger based on the watts required to charge it fully. The plug then knows the type of device plugged in using an Arduino sensor to read the watts. Once the Arduino sensor knows the amount of electricity needed to fully charge, it can set a timer to shut off the current. The materials used were an Arduino sensor and current board, we coded the sensor to shut off at 30 watts, the usual amount needed to charge a laptop. First we wired the board and connected the ends to the Arduino sensor, then plugged it into an energy source. We used a free online code to program the Arduino sensor by plugging in the USB cord to laptop and downloading the code. The device was tested and successfully worked with a light bulb, but it requires refining and better coding to actually be used on a laptop or cellphone.

19. YÜZYIL ŞAİRLERİNDEN AHMED SÂFÎ BEY VE DÎVÂNİ

Arş. Gör. Dr. Ahmet AKDAĞ

Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, ahmetakdag4402@gmail.com

ÖZET

19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşayan Ahmed Sâfi Bey, form açısından klasik Türk şiiri geleneğinin devamı niteliğinde şiirler yazmış ve bu şiirlerini mürettep olmayan Dîvânı'nda toplamıştır. Şair, her ne kadar form açısından klasik şiir geleneğine bağlı olarak şiirler yazmış olsa da şiirlere başlık koyma, zaman zaman mahlas kullanmama, bazı şiirlerini dönemin gazetelerinde yayınlama vb. hususlar açısından Batı tesiriyle gelişmekte olan yeni edebiyatın birtakım özelliklerini de şiirlerine aksettirmiştir. Aynı şekilde dil ve muhteva açısından da yaşadığı zaman diliminin tabii sonucu olarak bazı yeniliklerin şiirlerine yansıdığı görülmektedir. Ahmed Sâfi Bey, şair olmasının yanı sıra döneminin önemli entelektüellerindendir. Kayıtlarda yer alıp birer nüshası günümüze ulaşan üç eseri mevcuttur. Bunlar Sefînetü's-Sâfi, Mecmûam ve Dîvân şeklindedir. Bunlardan 18 ciltten oluşup tasavvuf, İslâm tarihi, simya ve kimya ilimleri, Hurufîlik ve Bektaşîlik gibi düşünce sistemleri ve tarikatlar, İstanbul'un mimarî, kültürel ve ictimai tarihi, bazı şair ve âlimlerin biyografileri, kuş ve çiçek isimleri, fal ve büyü ilimleri, musikî, çeşitli ansiklopedik bilgiler vb. içeren Sefînetü's-Sâfi'si, onun şairliğinin yanı sıra entelektüel kimliğini gösteren önemli eserlerindendir. Müellifin Sefînetü's-Sâfi'si hakkında şimdiye kadar bazı araştırma ve incelemeler yapılmasına rağmen Dîvân'ı henüz müstakil bir çalışmaya konu edilmemiştir. Buna binaen çalışmamızda Ahmed Sâfi Bey'in Dîvân'ı üzerinde durulmuştur. Şairin Dîvânı'nın şimdiye kadar bir nüshası tespit edilmiştir. Söz konusu nüsha, Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi Zühdü Bey 538 numarada "Mecmua-i Sâfi" adıyla kayıtlı olup 58 sayfadan oluşmaktadır. Çalışmamızda evvela Ahmed Sâfi Bey'in hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiş, ardından eserde yer alan şiirler, nazım şekilleri ve vezinlerine göre tasnif edilmiş ve her nazım şekliyle yazılan şiirlerden misaller getirilmiştir. Ayrıca eserdeki şiirler, kafiye ve redifleri açısından da değerlendirilmiştir. Bu hususlar çerçevesinde kaynaklarda şimdiye kadar hakkında geniş kapsamlı bilgi bulunmayan söz konusu Dîvân'ın muhtevası özetlenerek araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahmed Sâfi Bey, Dîvân, klasik Türk şiiri, şair.

THE 19TH CENTURY POET AHMED SAFİ AND HIS DİVAN

Arş. Gör. Dr. Ahmet AKDAĞ

Sinop University, Sinop, Turkey, ahmetakdag4402@gmail.com

ABSTRACT

Ahmed Safi Bey, who lived in the second half of the 19th century and the first quarter of the 20th century, wrote poems that are a continuation of the classical Turkish poetry tradition in terms of form and collected these poems in his Divan. Although he wrote poems depending on the classical poetry tradition in terms of form, he reflected some of the features of the new literature developing under the influence of the West in terms of issues such as naming the poems, not using pseudonyms from time to time, publishing some of his poems in the newspapers of the period. Likewise, in terms of language and content, it is seen that some innovations are reflected in his poems as a natural result of the period he lived in. Ahmed Safi Bey, besides being a poet, is one of the important intellectuals of his time. There are three works in the records, one copy of which has arrived until today. These are Safina al-Safi, Mecmuam and Divan. Safina al-Safi, consisting of 18 volumes, is one of his important works that shows his intellectual identity as well as being a poet. This work basically covers the following topics: Sufism, Islamic history, alchemy and chemical sciences, systems of thought and sects such as Hurufism and Bektashism, architectural, cultural and social history of Istanbul, biographies of some poets and scholars, names of birds and flowers, fortune telling and magic sciences, music, various encyclopedic information, etc. Although the author's Safina al-Safi has been the subject of some academic research and studies, his Divan has not been studied yet. Therefore, in this study, it is focused on Ahmed Safi's Divan. A copy of his Divan has been identified so far. This copy is registered under the name of "Mecmua-i Safi" at number 538 in the Süleymaniye Manuscript Library, Zühdü Bey, and consists of 58 pages. In this study, firstly, it is given information about Ahmed Safi Bey's life and works. Then, the poems in the work were classified according to their verse forms and meters, and examples were brought from the poems written in every verse. According to these issues, it was introduced Ahmed Safi's Divan.

Keywords: Ahmed Safi Bey, Divan, classical Turkish poetry, poet.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TÜRKÜLERİN KULLANILMASI HAKKINDA ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY

Muş Alparslan Üniversitesi, Muş, Türkiye, autkum@yahoo.com

ÖZET

Türküler, halk hikâyeleri, destanlar, masallar, ninniler ve ağıtlar halkın sözlü hafızasını geçmişten günümüze yansıtmaktadır. Dadaloğlu'nun, Pir Sultan Abdal'ın, Karacaoğlan'ın, Neşet Ertaş'ın ve Âşık Veysel'in şiirleri, türküleri Anadolu'nun her yerinde kendine yer bulmuştur. İnsanlar sevgisini, coşkusunu, sevincini, acısını, kederini, hasretini türkülere ve şiirlere işlemiştir. Türkülerde insanların geçmişten günümüze kültürü aktarılır. Türküler, Anadolu'nun bozkırında bir çığlık olup halkın yüreğine işlemiştir. Halk, türkülerde doğa ve insan sevgisini, ayrılığı, kavuşmayı, gurbet acısını, memleket hasretini, sevinci, başka bir deyişle kendisini bulur. Memleketin doğusu, batısı, kuzeyi, güneyi onun türküleriyle bir araya gelir; beraber eğlenir, hüzünlenir ve güler. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler dersi öğretiminde türkülerin kullanılmasıyla ilgili öğrencilerin görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışmada Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs 2023'te Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Musikisi dersinde aşağıdaki alanlar ve bu alanlarla türküler ile türkülerin hikâyeleri derste işlenecektir. Ders öncesi bütün öğrencilerin aşağıdaki alanlarla ilgili türkü, ağıt, uzun hava vb. unsurları araştırmaları sağlanacaktır. Bunun yanında derste her hafta bir türkü öğretilicektir ve öğrenciler bu türküleri solo olarak söyleyip kaydedeceklerdir. Türkülerin bir kısmı şunlardır: Doğal Afetler: Çarşamba'yı Sel Aldı, Perçenek'ten Yaya Geldim. Birinci Dünya Savaşı: Çanakkale içinde, Yemen Türküsü, Hey On Beşli. Millî Mücadele: Şu Dalma'dan Geçtin mi? Karayılan, Kolumu Salladım Toplar Oynadı. Önemli Tarihi Olaylar: Ah Bir Ateş Ver, İzmir'in Kavakları, Magusa Limanı, Çalın Davulları. Coğrafi Özellikler: Ordu'nun Dereleri, Biter Biter Kırşehir'in Gülleri. Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemi ve bu yöntemin desenlerinden durum analiziyle birlikte yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türk Musikisi dersini alan öğrencilerinden 12 kişi oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacı tarafından oluşturulan, yapılandırılmış görüşme formundan oluşmaktadır. Bu kapsamda katılımcılara sosyal bilgiler öğretiminde türkülerden nasıl yararlandıkları, türkülerin sosyal bilgiler öğretimine katkıları, türkülerle yapılan öğretimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sorular yöneltilecektir. Bu sorulara verilen cevaplar içerik analizi ile değerlendirilecektir.

Anahtar Kavramlar: sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretimi, türkü, ağıt, ezgi

STUDENTS' OPINIONS ON THE USE OF FOLK SONGS IN SOCIAL STUDIES TEACHING

Assoc. Prof. Dr. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY

Muş Alparslan University, Muş, Turkey, autkum@yahoo.com

ABSTRACT

Folk songs, folk tales, epics, fairy tales, lullabies and laments reflect the oral memory of the people from past to present. Poems and folk songs of Dadaloğlu, Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Neşet Ertaş and Âşık Veysel have found their place all over Anatolia. People have embroidered their love, enthusiasm, joy, pain, sorrow and longing into folk songs and poems. In folk songs, the culture of people from the past to the present is transferred. The folk songs are a cry in the steppe of Anatolia and have penetrated the hearts of the people. In folk songs, the people find the love of nature and people, separation, reunion, the pain of being away, the longing for the country, the joy, in other words, themselves. The east, west, north, and south of the country come together with his folk songs; People have fun, get sad and laugh together. The aim of this study is to reveal the opinions of the students about the use of folk songs in teaching social studies course. In the study, the following areas and the folk songs and the stories of the folk songs will be covered in the course in Muş Alparslan University Faculty of Education Turkish Music course in February, March, April, and May 2023. Before the lesson, all students should talk about the following areas such as folk song, lament, long air, etc. elements will be investigated. In addition, a folk song will be taught every week in the class and students will sing and record these songs solo. Some of the folk songs are: Natural Disasters: Çarşamba'yı Sel Aldı, Perçenek'ten Yaya Geldim. World War I: Çanakkale İçinde, Yemen Türküsü, Hey On Beşli. Turkish War of Independence: Şu Dalma'dan Geçtin mi? Karayılan, Kolumu Salladım Toplar Oynadı. Important Historical Events: Ah Bir Ateş Ver, İzmir'in Kavakları, Magusa Limanı, Çalın Davulları. Geographical Features: Ordu'nun Dereleri, Biter Biter Kırşehir'in Gülleri. In this study, a structured interview form was used, together with the qualitative research method and the situation analysis of the patterns of this method. The study group of the research consists of 12 students who take the Turkish Music course. The data consists of a structured interview form created by the researcher. In this context, the participants will be asked questions about how they benefit from folk songs in teaching social studies, their contribution to social studies teaching, the problems experienced in teaching with folk songs and solution suggestions. The answers to these questions will be evaluated by content analysis.

Keywords: social studies, social studies teaching, folk song, lament, melody

MOBİL REKLAMLARIN TÜKETİCİ KABULÜNE ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. Ahmet UYAR

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, Türkiye, ahmetuyar@aku.edu.tr

ÖZET

Mobil pazarlama özellikle dijitalleşme ile daha fazla gündeme gelmeye başlamıştır. Çok sayıda tüketici mobil cihazlar kullanmakta ve bunun neticesinde mobil pazarlamaya maruz kalmaktadır. İşletmeler mobil pazarlama neticesinde çok geniş bir kitleye ulaşma imkânına kavuşmakta, zaman sınırlaması olmaksızın pazarlama iletişimi yapabilir hale gelmektedir. Mobil pazarlama ve reklamcılık özü itibariyle kişisel bir iletişimi içerdiğinden ve mahremiyet sorunlarına da yol açabilecek olmasından dolayı bazı tüketiciler tarafından hoş karşılanmamaktadır. Her ne kadar son yıllarda akıllı cep telefonu kullanmak bir istisna olmaktan çıkarak toplumun tamamına yayılmış olsa da halen bazı karşı duruşlar gösterilebilmekte, mobil reklamlardan uzak durulmaktadır. Tüketicilerin bazıları mobil pazarlama konusunda soru işaretlerine sahiptirler. Çalışma bu sorunların nasıl giderileceği ve mobil pazarlamaya tüketici kabulünün nasıl sağlanacağı üzerinedir. Ayrıca mobil reklamların tüketici kabulünü nasıl etkilediği sorusuna yanıt aranmaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için 270 kişi üzerine bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programı yardımıyla analiz edilmiş, Frekans Analizi, Korelasyon Analizi, t Testi gibi yöntemler kullanılmıştır. Çalışmada oluşturulan modele göre tüketicilerin kabulünü etkileyen dört faktör bulunmaktadır. Bunlar; performans beklentisi, efor beklentisi, sosyal etki ve kolaylaştırıcı koordinasyondur. Performans Beklentisi; bireyin performansı algılama ve güvenme derecesini tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Bireyin performansını ve üretkenliğini artıracak bir teknoloji veya sistemin kullanılmasıyla ilişkilendirilmektedir. Efor Beklentisi; bir kişinin teknolojiyi kullanma kolaylığının derecesi olarak tanımlanır. Sosyal Etki; yeni bir ürün, hizmet veya teknoloji ile ilgili olarak bir bireye uygulanan baskıdır. Kolaylaştırıcı Koşul; mobil kullanıcıların teknolojinin benimsenmesini gerçekleştirmek için destek ve kaynakların mevcudiyetidir. Çalışmada tüm bu bağımsız değişkenlerin tüketici kabulü üzerindeki etkisi incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre mobil pazarlamaya olan kabulü en çok etkileyen faktör, performans beklentisidir. Diğer değişkenlerde belirli oranlarda mobil pazarlamaya kabulü etkilemekte, mobil reklamlarla etkileşimi arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mobil Pazarlama, Tüketici Kabulü, Mobil Reklamlar

THE EFFECT OF MOBILE ADVERTISEMENTS ON CONSUMER ACCEPTANCE: A STUDY ON UNIVERSITY STUDENTS

Assoc. Prof. Dr. Ahmet UYAR

Afyon Kocatepe University, Afyonkarahisar, Turkey, ahmetuyar@aku.edu.tr

ABSTRACT

Mobile marketing has started to come to the fore more, especially with digitalization. A large number of consumers use mobile devices and as a result are exposed to mobile marketing. As a result of mobile marketing, businesses have the opportunity to reach a wide audience, and they can make marketing communication without time limit. Mobile marketing and advertising is not welcomed by some consumers because it essentially involves personal communication and may cause privacy issues. Although the use of smart mobile phones has become an exception and spread to the whole society in recent years, there are still some oppositions and mobile advertisements are avoided. Some consumers have question marks about mobile marketing. The study is about how to solve these problems and how to provide consumer acceptance to mobile marketing. In addition, an answer is sought to the question of how mobile ads affect consumer acceptance. In order to achieve this aim, a survey study was conducted on 270 people. The obtained data were analyzed with the help of SPSS program, methods such as Frequency Analysis, Correlation Analysis, and t Test were used. According to the model created in the study, there are four factors that affect the acceptance of consumers. These; performance expectancy, effort expectancy, social influence, and facilitating coordination. Performance Expectation; It is a term used to describe the degree of perception and confidence of an individual's performance. It is associated with the use of a technology or system that will increase an individual's performance and productivity. Effort Expectation; It is defined as the degree of ease with which a person uses technology. Social Impact; Pressure exerted on an individual regarding a new product, service or technology. Facilitating Condition; Availability of support and resources for mobile users to drive technology adoption. In the study, the effect of all these independent variables on consumer acceptance was examined. According to the results obtained, the most influential factor in mobile marketing acceptance is performance expectation. In other variables, it affects the acceptance of mobile marketing at certain rates and increases interaction with mobile advertisements.

Keywords: Mobile Marketing, Consumer Acceptance, Mobile Ads.

RUS BÜYÜKELÇİSİ A.Y. İTALİNSKİY (1802-1806; 1812-1816)

Aigul Aslaeva

İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, a.aslaeva@bk.ru

ÖZET

A.Y. İtalinskiy XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı ve Rusya tarihinde mühim rol oynayan bir Rus diplomatıdır. O dönemlerde aynı yere iki kere büyükelçi atanması zor olmuştur, ama İtalinskiy gösterdiği siyasi başarılarından dolayı tekrardan seçilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentinde bulunan İtalinskiy, Balkanlar'da meydana gelen ulusal kurtuluş hareketleri sırasında o topraklarda bulunmuştur. Aynı zamanda büyükelçi kendi raporlarında Rusya ve Osmanlı devletlerinin ilişkilerine karşı olan Fransızlar politikası hakkında da bahsetmiştir. Arşivlerde ve yayınlanmış kaynaklarda toplanan belgeler arasında, standart form mektuplarına ek olarak, Balkan bölgesiyle ilgili güncel sorunlara ilişkin kişisel değerlendirmeler içeren çok sayıda materyal bulunmaktadır. Meydana gelen sorunları barışçıl bir şekilde çözmeye arzusu ona "en barışçıl diplomat" unvanını kazandırmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nda görev yapan Rus büyükelçiliğinin tüm yazışmaları, Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın Asya Departmanı'nın yakın gözetimi altında yürütülmüştür. XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Rus elçilerinin faaliyetleri Rusya-Osmanlı ilişkilerinin durumu üzerinde doğrudan etkisi olan değişen uluslararası siyasi durum koşullarında ilerlemiştir. Bu makalede Osmanlı Devletinde büyükelçi olarak bulunan Rus diplomatı A. Y. İtalinsky'nin kendine özgü bir takım diplomatik faaliyetleri incelenmesi ve tespiti; Osmanlı ve Rusya Devleti'nin diplomasi ilişkilerinin gelişim süreçlerini aydınlatacak bilgiler incelenmiştir. Arşivlerde saklanan tarihi belgelerin analizine dayanarak, diplomatın XIX. yüzyılın başlarında iki imparatorluğun münasebetlerine önemli katkıda bulunduğunu vurgulamaktayız. İtalinskiy'in yazışmalarında o döneme ait siyasi olaylar hakkında oldukça kapsamlı bilgiler vardır. Balkanlar'ı anlatan Rus diplomatı, bu bölgenin özelliklerinin Avrupa devletlerinde alışlagelmiş şekilde iş yapmaya izin vermediğini hatırlatarak, Balkan Yarımadası'nın benzersizliğini vurgulamaktadır. İtalinsky, Balkanlar'daki Rus politikasının görevini Ortodoks halklar arasındaki konumları güçlendirmede, ama aynı zamanda devrimci ayaklanmaları önlemede görmektedir. Dolayısıyla araştırma sürecinde elde ettiğimiz belgeler diplomasi münasebetleri araştıranlara yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı ve Rus münasebetleri, büyükelçi A.Y. İtalinskiy, diplomatik yazışmalar.

RUSSIAN AMBASSADOR A.Y. ITALINSKY (1802-1806; 1812-1816)

Aigul Aslaeva

Istanbul University, Turkey, a.aslaeva@bk.ru

ABSTRACT

A.Y. Italinsky was an important Russian diplomat during the 19th century in Istanbul who had an impact on Russian and Ottoman relations during his service. He served twice between 1802 and 1806, and 1812 and 1816 because of his successful first term. Italinsky played an important role during the Balkan Revolts, during which minorities in the Balkan region sought independence. In addition to his work, he also uncovered French opposition policies against the Russian and Ottoman relationship. According to the Russian archives, Italinsky extensively communicated the problems in the Balkan region and his personal views about them. Italinsky was in favor of a peaceful approach towards issues in his career, and Russian historians regard him as a peaceful moderator. The Russian Foreign Ministry's Asia department focused on the developments in the Ottoman Empire, and the communication between the Russian Istanbul embassy and Russia was collected by the Asia department. During the first half of the 19th century, the political situation was very volatile in Europe. The political framework had an impact on the relationship management between Russia and the Ottoman Empire. Italinsky's observations and diagnosis of issues shed light on the way Russian and Ottoman relationships developed. In this article, we will uncover the development of the Russian and Turkish mutual relationship via Italinsky's communication. These documents contain information that can shed light on the political developments of the era.

Keywords: Ottoman and Russian relations, ambassador Italinskiy, diplomatic correspondence.

EMEKLİ SINIF ÖĞRETMENLERİNE GÖRE GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARININ İNCELENMESİ

Dr. Ali ÇETİNER

Konya, Türkiye, cetinerali70@gmail.com

ÖZET

Geleneksel çocuk oyunları bireylerin bedensel, zihinsel, sosyal gelişimine katkı sağlayan etkinliklerden biridir. Geçmişten günümüze devam edegelen geleneksel çocuk oyunlarının daha da yaygınlaştırılmasının bireyler açısından önemli olduğu ifade edilmektedir. Özellikle son yıllarda çocukların bilgisayar oyunlarında aşırı zaman harcamaları ve internete bağımlılıkları bazı olumsuz sonuçlara neden olmuştur. Bu durum araştırmacıların geleneksel çocuk oyunları ile ilgili çalışmalara yönelme nedenlerinden bir tanesidir. Bu çalışmada emekli sınıf öğretmenlerinin geleneksel çocuk oyunları ile ilgili görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 22 emekli sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma Konya ili ile sınırlıdır. Araştırmanın verileri 2023 yılında toplanmıştır. Araştırmanın verileri görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda ilk olarak öğretmenlerin geleneksel çocuk oyunlarını 'Nesilden nesle aktararak devam eden, belirli bir bölgeye ait olan, iki ve daha fazla çocuğun birlikte oynadığı, bedensel ve zihinsel etkinliklerdir' şeklinde tanımladıkları görülmüştür. İkincisi geleneksel çocuk oyunlarının işlevlerini 'Çocukların sosyalleşmesini sağlar, fiziksel ve zihinsel gelişimini sağlar, kültürümüzün yaşatılmasını sağlar' şeklinde belirtmişlerdir. Üçüncüsü geleneksel çocuk oyunlarının bireylere 'Sosyal becerileri, dikkat becerisi, karar verme becerisi, kurallara uyma becerisi' kazandırdığını ifade etmişlerdir. Dördüncüsü geleneksel çocuk oyunlarının 'Kurallara uyma, saygı, paylaşma, sevgi, yardımlaşma' değerlerini kazandırdığını söylemişlerdir. Beşincisi geleneksel çocuk oyunlarının eğitim sürecine katkılarını anlatırken 'Dikkatlerini toplar, eğitim-öğretim faaliyetlerine hazırlar, eğitimin kalıcı olmasını sağlar' ifadelerini kullanmışlardır. Son olarak geleneksel çocuk oyunları ile ilgili 'Eğitim öğretim faaliyetlerinde daha sık kullanılması, geleneksel çocuk oyunlarının oynanabileceği uygun ortamların ve alanların oluşturulması, geleneksel çocuk oyunlarının araştırılarak yazılı hale getirilmesi' önerilerinde bulunmuşlardır. Sonuç olarak emekli sınıf öğretmenleri, geleneksel çocuk oyunlarının bireylerin bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimlerinde önemli olduğunu, bununla birlikte kültürümüzün bir parçası olduğunu vurgulamışlardır. Bu ifadeleri dikkate alarak geleneksel çocuk oyunlarının bireylerin gelişimlerini olumlu etkilemesi ve kültürel bir değer olması açısından önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel çocuk oyunları, emekli sınıf öğretmenleri, oyun.

AN ANALYSIS OF TRADITIONAL CHILDREN'S GAMES ACCORDING TO RETIRED CLASSROOM TEACHERS

Dr. Ali ÇETİNER

Konya, Türkiye, cetinerali70@gmail.com

ABSTRACT

Traditional children's games are one of the activities that contribute to the physical, mental and social development of individuals. Traditional children's games are important for children. Children's excessive time spent on computer games and their addiction to the internet have caused some negative consequences. This situation is one of the reasons why researchers are turning to studies on traditional children's games. In this study, it was aimed to determine the views of retired classroom teachers on traditional children's games. Qualitative research methods were used in the study. The study group of the research consists of 22 retired classroom teachers. The research is limited to Konya province. The data of the study were collected in 2023. The data of the study were collected with an interview form. The data obtained were analyzed by content analysis method. As a result of the research, firstly, it was seen that teachers defined traditional children's games as 'Physical and mental activities that are passed down from generation to generation, belong to a certain region, played by two or more children together'. Secondly, they stated the functions of traditional children's games as 'It enables children to socialize, provides physical and mental development, and keeps our culture alive'. Thirdly, they stated that traditional children's games provide individuals with 'social skills, attention skills, decision-making skills, and the ability to obey rules'. Fourthly, they stated that traditional children's games give the values of 'obeying rules, respect, sharing, love, cooperation'. Fifthly, while explaining the contributions of traditional children's games to the education process, they used the expressions 'It gathers their attention, prepares them for education-teaching activities, ensures that education is permanent'. Finally, they suggested that traditional children's games should be used more frequently in educational activities, suitable environments and areas should be created where traditional children's games can be played, traditional children's games should be researched and written down. In conclusion, retired classroom teachers emphasized that traditional children's games are important in the physical, mental and social development of individuals and that they are a part of our culture. According to these statements, traditional children's games are important.

Keywords: Traditional children's games, retired classroom teachers, game.

KURUMSAL KALİTENİN ARTMASI YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİNİ TEŞVİK EDER Mİ? GEÇİŞ EKONOMİLERİNDEN KANITLAR

Dr. Öğr. Üyesi Ali PİŞKİN

Yalova Üniversitesi, Yalova, Türkiye, mrpiskin@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Suna GÖNÜLTAŞ

Doğuş Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, sgonultas@dogus.edu.tr

ÖZET

İnsanlığın giderek artan ekonomik faaliyetleri nedeniyle iklim değişikliği konusu tüm dünya ülkeleri için en önemli endişelerden biri haline gelmiştir ve geri dönüşü olmayan sonuçların ortaya çıkmasından duyulan korku giderek artmaktadır. İnsan kaynaklı faaliyetlerden kaynaklanan yıkım ancak yine insan çabasıyla yavaşlatılabilir veya durdurulabilir. Bu bağlamda, iklim değişikliğiyle mücadelenin başarısı birçok faktöre bağlıdır ve bu faktörlerden bazıları kurumsal kalite altında kategorize edilebilmektedir. Her ne kadar çevre sorunlarının temelinde yatan neden, üretim biçimlerinin çeşitliliğine dayalı serbest piyasa faaliyetlerine dayandırılrsa da bu yapıdan doğan yönetim kavramının yeşil ekonominin dönüşüm sürecine olumlu katkı sağlayabileceği belirtilmektedir. Bu bağlamda, çalışma geçiş ekonomilerinde kurumsal kalite ve yenilenebilir enerji tüketimi arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Geçiş ekonomileri, planlı bir ekonomik ve otokratik siyasi sistemden serbest piyasa ekonomisine ve demokrasiye geçiş süreçlerinde kurumsal değişimin en iyi örneklerinden biridir. Dünya Bankası'nın yönetim veri setinden yararlanılarak konuşma özgürlüğü ve hesap verebilirlik, siyasi istikrar, hükümet etkinliği, düzenleyici kalite, hukukun üstünlüğü ve yolsuzluğun kontrolü gibi değişkenler analize dahil edilmiştir. Çalışmada, söz konusu faktörlerin geçiş ekonomilerinde yeşil ekonomiye dönüşüm sürecini nasıl etkilediği panel veri analizi kullanılarak incelenmiştir. Birim kök testlerinin kullanılmasını takiben ilişkilerin analiz edilebilmesi için sabit etkiler ve rassal etkiler uygulamaları yapılmıştır. Elde edilen ilk sonuçlar, 2002-2018 yılları arasında kurumsal kalitedeki artış ile yenilenebilir enerji tüketimi arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu durum, iyi yönetişimin unsurlarında yaşanacak olumlu gelişmelerin, geçiş ekonomilerinde yeşil enerji kullanımını arttıracak olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla ilgili bölgede iklim değişikliğine karşıt bir büyüme süreci hem ekonomileri hem de insan yaşamını daha sağlıklı bir yapıya dönüştürecektir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal kalite, yenilenebilir enerji, geçiş ekonomileri.

DOES INCREASING INSTITUTIONAL QUALITY PROMOTE RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION? EVIDENCE FROM TRANSITION ECONOMIES

Assistant Professor Ali PİŞKİN

Yalova University, Yalova, Türkiye, mrpiskin@hotmail.com

Assistant Professor Suna GÖNÜLTAŞ

Dogus University, İstanbul, Türkiye, sgonultas@dogus.edu.tr

ABSTRACT

Due to the ever-increasing economic activities of humanity, the issue of climate change has become one of the most important concerns for all countries of the world and there is a growing fear of irreversible consequences. The destruction caused by anthropogenic activities can only be slowed or halted by human effort. In this context, the success of combating climate change depends on many factors, some of which can be categorized under institutional quality. Although the root cause of environmental problems is attributed to free market activities based on the diversity of modes of production, it is argued that the concept of governance that emerges from this perception can contribute positively to the transformation process of the green economy. In this context, this study aims to examine the relationship between institutional quality and renewable energy consumption in transition economies. Transition economies are one of the best examples of institutional change in the transition from a planned economy and autocratic political system to a free-market economy and democracy. Using the World Bank's governance dataset, variables such as voice and accountability, political stability, government effectiveness, regulatory quality, rule of law and control of corruption are included in the analysis. The study examines how these factors affect the process of green economy transformation in transition economies using panel data analysis. Following the use of unit root tests, fixed effects and random effects models were employed to analyze the relationships. Preliminary results show that there is a positive and significant relationship between the increase in institutional quality and renewable energy consumption between 2002-2018. This suggests that positive developments in the elements of good governance will increase the use of green energy in transition economies. Therefore, a growth process against climate change in the region will transform both economies and human life into a healthier structure.

Keywords: Institutional quality, renewable energy, transition economies.

CEMALEDDİN AFGÂNÎ VE TÜRK MODERNLEŞME SÜRECİNE ETKİSİ

Arif Celal ÖZDEMİR

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, ozdemirarif03@gmail.com

ÖZET

Cemaleddin Afgânî; şahsiyeti, fikirleri, farklı düşünce ve siyasi eylemleriyle modern İslam düşüncesini etkileyen isimlerin başında yer almıştır. Afgânî, Türk modernleşme sürecini derinden etkileyen faaliyetlerinin yanı sıra yaptıkları ile döneminde çok tartışılan bir şahsiyet olmuştur. Kendisinin bu yönleri, sonraki yıllarda da birçok araştırmacının dikkatini çekmiş ve hakkında birçok eser kaleme alınmıştır. Afgânî'nin yaşamı birçok çalışmaya konu olmasına karşılık hayatı, fikirleri ve tarihsel etkisi hala tam anlamıyla aydınlatılamamıştır. Afgânî, belki yazdıklarıyla değil ama kısa ömrü içinde yaptıklarıyla; yetiştirdiği, yönlendirdiği ve etkilediği insanlarla çağdaş Müslüman Türk düşüncesinin şekillenmesinde büyük görevler icra etmiştir. Afgânî'nin şahsiyeti üzerinden tartışmaların günümüze kadar sürmesi de bu durumu kanıtlar niteliktedir. Afgânî'nin hayatını anlatan eserler incelendiğinde birbirini doğrulayan bilgilerin yanı sıra çelişen ifadelerin de bulunduğu görülmüştür. Hakkında hala devam eden tartışmalar; soyu, doğduğu yer, mezhebi, fikirleri vb. konular etrafında gün geçtikçe büyüyüp devam etmektedir. Afgânî'nin menşei hakkında ihtilaflar bulunmasına rağmen onun tüm İslam coğrafyasını kendi ideali içine aldığı görülmektedir. Özellikle Afgânî'nin milliyetçilik konusundaki fikirleri, meşrutiyet sistemine olumlu bakışı ve içtihat konusundaki görüşleri Türk aydınları üzerinde her daim yol gösterici olmuştur. Afgânî'nin fikirleri, başta Jön Türkler olmak üzere Abdullah Cevdet, Ahmet Ağaoğlu, Behiç Erkin, Mehmet Akif, Mehmet Şemsettin Günaltay gibi önemli Türk fikir insanları üzerinde önemli etkileri olmuştur. Bu çalışma, Afgânî'nin hayatının ve yaptıklarının günümüze yansımalarını farklı bir bakış açısıyla sunması bakımından ayrıca önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Afgânî'nin modernizm ile ilgili düşünceleri, Türkiye'de bulunduğu yıllarda görüştüğü ve fikir yönünden tesir ettiği kişiler ve kendisinin Türk modernleşme sürecindeki etkileri farklı disiplinler arası çalışmalardan yararlanılarak dönemin siyasi sosyal şartları çerçevesinde sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cemaleddin Afgânî, Modernleşme, Türk Modernleşmesi.

CEMALEDDIN AFGHANI AND HIS EFFECT ON THE TURKISH MODERNIZATION PROCESS

Arif Celal ÖZDEMİR

Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, ozdemirarif03@gmail.com

ABSTRACT

Jamaledin Afghani, with his personality, ideas, different thoughts, and political actions, was one of the names that influenced modern Islamic thought. Afghani became a much-discussed personality in his period with his activities and activities that profoundly affected the Turkish modernization process. These aspects of himself have attracted the attention of many researchers in the following years, and many works have been written about him. Although Afghani's life has been the subject of many studies, his life, ideas, and historical influence still need to be fully elucidated. Afghani, maybe not with what he wrote, but with what he did in his short life; He carried out significant tasks in shaping contemporary Muslim Turkish thought with the people he trained, directed, and influenced. The fact that the debates over Afghani's personality have continued until today proves this situation. When the works describing Afghani's life are examined, it is seen that there are contradictory statements as well as information confirming each other. The ongoing debates about him are growing day by day around issues such as his ancestry, place of birth, sect, and ideas. Although there are disagreements about the origin of Afghani, we see that he included the entire Islamic geography in his ideal. Especially Afghani's thoughts on nationalism, his optimistic view of the constitutional system, and his opinions on ijtihad have always guided Turkish intellectuals. Afghani's ideas had a significant impact on critical Turkish scholars such as Abdullah Cevdet, Ahmet Ağaoğlu, Behiç Erkin, Mehmet Akif, Mehmet Şemsettin Günaltay, especially the Jön Turks. This study is also crucial in presenting the reflections of Afghani's life and actions to the present from a different perspective. This study is aimed to give Afghani's thoughts on modernism, the people he met and influenced in terms of ideas during his years in Turkey, and his effects on the Turkish modernization process, using different interdisciplinary studies within the framework of the political and social conditions of the period.

Keywords: Cemaleddin Afgânî, Modernization, Turkish Modernization.

STRINDBERG'İN GÜÇLÜ OYUNUNDAKİ KADIN KARAKTERİN SESSİZLİĞİNİ SÖYLEME ÇEVİRMEK

Arş. Gör. Asena YILDIRIM

Doğuş Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ayildirim@dogus.edu.tr

ÖZET

Kadınlar, dünden bugüne tarihsel süreç içerisinde erkek egemenliğine maruz kalarak ataerkil ideolojinin çevrelediği sınırlıklar içerisinde yaşamış ve toplumsal olarak patriyarkal sistem tarafından birçok tahakküme maruz kalmıştır. Toplumsal olarak yaşatılan bu eril tahakkümün araçlarından birisi de dildir. İktidarın söylemini oluşturan dil, toplumu etkileyen ve yönlendiren ideolojik bir araçtır. Edebiyatın yanı sıra tiyatro metinleri üzerinden de oluşturulan bu eril dil, erkek yahut kadın karakterler aracılığıyla iletilmekte ve diğer kadın karakterler bu dile karşılık sessiz, karşılık veremeyen, susturulan konumda ele alınmaktadır. Nitekim 19. yüzyılın önemli yazarlarından August Strindberg'in döneminin kadına bakışını ve kadının toplumsal konumunu eserlerinde olduğu gibi yansıtarak ele aldığı metinlerinden biri olan 1889 yılında yazdığı "Güçlü" adlı tiyatro metni de, kadınların bu eril dil üzerinden tahakküm altına alındığının örneğini oluşturmaktadır. Metinde üç kadın karakter olmasına karşın oyun, Bayan X karakterinin monoloğundan oluşmaktadır. Metinde Bayan X tarafından Bayan Y karakterine dil aracılığıyla hakimiyet sağlanırken, Bayan Y karakteri bu söylemler karşısında sessizlik içerisinde ele alınmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, August Strindberg'in yazdığı "Güçlü" adlı tiyatro metnini feminist eleştirel söylem analizi yöntemiyle inceleyip dil aracılığıyla sağlanan hakim ideolojiyi ve kadınlara yönelik oluşturulan toplumsal kalıp yargıları ortaya çıkarmak ve ayrıca Bayan Y karakterinin sessizliğini söyleme çevirmek üzere feminist bakış açısından ve bakış açısının getirdiği feminist stratejilerden yararlanmaktır. İçerik, biçim ve uygulamaya dayalı olarak tiyatrodaki kullanılabilen feminist stratejiler kadın karakterlere özne olarak bir kimlik kazandırmanın imkanını araştırmaktadır. Bu nedenle ele aldığımız metinde eril dilin nasıl kadın karakterin söylemi haline getirildiği ve nasıl diğer kadın karakter üzerinden egemenliğin sağlandığı feminist bir perspektiften yapılan eleştirel metin analizi sonucu ortaya konacak ve eril dil karşısında sessizliği bir direniş olarak söyleme çevirmek feminist bakış açısının geliştirdiği feminist stratejiler yoluyla araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Strindberg, güçlü, sessizlik, kadın, feminist strateji.

TURNING THE SILENCE OF THE FEMALE CHARACTER IN STRINDBERG'S THE STRONGER PLAY TO SAY

Arş. Gör. Asena YILDIRIM

Dogus University, Istanbul, Turkey, ayildirim@dogus.edu.tr

ABSTRACT

Until today, women have been exposed to male domination in the historical process, lived within the boundaries of patriarchal ideology, and been socially exposed to many dominations by the patriarchal system. Language is one of the tools of this masculine domination that is kept alive socially. Language, which constitutes the discourse of power, is an ideological tool that affects and directs society. This masculine language, created through theatrical texts and literature, is transmitted through male or female characters; and other female characters are handled in a silent, unresponsive, silenced position in response to this language. One of the texts of August Strindberg, one of the important writers of the 19th century, in which he reflects the view of women of his period and the social position of women in his works, the theater text "The Stronger", written in 1889, is an example of women being dominated through this masculine language. Although there are three female characters in the text, the play consist of the monologue of Ms. X. In the text, the character of Mrs. Y is dominated by Mrs. X though language. In contrast, the character of Mrs. Y is handled in silence in the face of these discourses. In this context, the study aims to analyze the play "The Stronger" written by August Strindberg with the method of feminist critical discourse analysis and to reveal the dominant ideology provided through language and the social stereotypes created for women. It is also to use the feminist point of view and the feminist strategies brought by the point of view to turn the silence of the character of Mrs. Y into discourse. Feminist strategies based on content, form and practice in theater explore the possibilities of giving identity to female characters as subjects. For this reason, how the masculine language is made into the discourse of the female character and how the dominance over other female characters is achieved will be revealed as a result of a critical text analysis made by a feminist perspective, and this resistance will be examined through the feminist strategies developed by the feminist perspective.

Keywords: Strindberg, strong, silence, female, feminist strategy.

MENEMEN ÇÖMLEKÇİ ÇAMURUNDAN KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRÜN TASARIMI

Doçent Atilla Cengiz KILIÇ

Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye, atilla.kilic@deu.edu.tr

ÖZET

Toplumlar arasındaki rekabeti her alanda görmek mümkün olmaktadır. Çağımızda, üretimden daha değerli boyuta gelen tasarım ve ürün geliştirme kavramları gelişim, rekabet, marka ve kimlik oluşturmadaki zorunluluğu herkes tarafından genel olarak kabul görmektedir. Küçük merkezlerin, bu gelişime ayak uydurmaları oldukça güçtür. Küçük üretim merkezlerinin gelişimi için farklı desteklere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Menemen Çömlekçiliğinin geliştirilmesi gereken önemli bir merkez olduğunu söylenebilir. Menemen, uzun yıllardan beri önemli bir çömlekçi merkezi olmuş, kesintisiz üretim yaparak günümüze kadar gelmiştir. Dönem dönem üretimi artırmış, yurtiçi ve yurtdışı için değişken geniş bir pazar alanları bulmuştur. Bu değişken pazar ortamı belli başlı sıkıntıları da beraberinde getirmiştir. Daha kalıcı ve güncel üretimlere uyum sağlamada problemler yaşadığı görülmektedir. Geleneksel çömlek üretimi dışında, farklı güncel üretimlerden de etkilenmiş atölyelerde olmuştur. Günümüzde de sürekli bir arayış ve ürün geliştirme gayretleri görülmektedir. Belirli bir ürün geliştirme planlaması olmamasından dolayı, gelişimi istenilen duruma maalesef gelememiştir. Seramiğin sınıflandırmasında kaba seramik grubunda bulunan çömlekçilik, doğal olarak da ucuz ürün statüsünde yer almaktadır. Menemen Çamuru, çok özel bir çamur olmasının yanı sıra, rezervlerde sınırlıdır. Çömlekçilik günümüzde zor şartlarda yürütülen bir meslek gurubunu oluşturmakta ve birçok merkezde üretimini devam ettirememektedir. Bölgesel kalkınma ve üretimi devamlılığı için yenilikçi düşünce ve tasarımlarla katma değeri yüksek ürünler üretmenin zorunluluğu bir güncel gerçektir. Ayrıca, Menemen Çamurunun kalitesi de katma değeri yüksek ürünlerde kullanmayı her açıdan hak ettiği düşünülmektedir. Buradaki amaç hem geleneksel üretimin yok olmasını engellemek, hem de güncel üretimlerle rekabet edebilecek nitelikli ürünler üretebilmektir. Bu çalışma Menemen Çamuru ve ürün tasarımı üzerinde yapılan uygulamaların sunumu niteliğinde olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çömlekçilik, Ürün geliştirme, Tasarım

HIGH ADDED VALUE PRODUCT DESIGN FROM MENEMEN POTTERY CLAY

Associate Professor Atilla Cengiz KILIÇ

Dokuz Eylül University, İzmir, Turkey, atilla.kilic@deu.edu.tr

ABSTRACT

It is possible to see the competition between societies in every field. In our age, design and product development concepts, which have become more valuable than production, are generally accepted by everyone as the necessity of development, competition, brand and identity creation. In terms of production, it is very difficult for small centers to keep up with this development. Different supports are needed for the development of small production centers. From this point of view, it can be said that Menemen is an important center where pottery needs to be developed. Menemen has been an important pottery center for many years and has survived to the present day by making uninterrupted production. It has increased its production from time to time, and has found a wide range of market areas for domestic and foreign markets. This volatile market environment has brought with it certain difficulties. It is seen that there are problems in adapting to more permanent and up-to-date productions. Apart from traditional pottery production, there have been workshops that have been influenced by different contemporary productions. Today, there is a constant search and product development efforts. Unfortunately, due to the lack of a specific product development plan, its development could not reach the desired state. Pottery, which is in the coarse ceramic group in the classification of ceramics, naturally takes place in the status of cheap product. Menemen clay, besides being a very special clay, is limited in reserves. Pottery is a profession that is carried out under difficult conditions today and cannot continue its production in many centers. The necessity of producing high value-added products with innovative thoughts and designs for the continuity of regional development and production is a current reality. In addition, it is thought that Menemen clay deserves to be used in products with high added value in all respects. The aim here is both to prevent the destruction of traditional production and to produce qualified products that can compete with current productions. This study will be a presentation of the applications made on Menemen clay and product design.

Keywords: Pottery, Product development, Desing

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK EĞİTİMLERİNİN TÜRKÇE ALANINA GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Atilla DİLEKÇİ

Bolu Ölçme ve Değerlendirme Merkezi, Bolu, Türkiye, dilekciatilla@gmail.com

ÖZET

2022 yılında öğretmen kariyer basamakları için 10 yıllık mesleki deneyime sahip öğretmenler 180 saatlik uzman öğretmenlik eğitim programı semineri ve uzman öğretmenlikte 10 yıllık mesleki deneyimi olan öğretmenler 240 saatlik başöğretmenlik eğitim programı semineri almış ve bu eğitimlerin sonucunda sınavlara katılmışlardır. Bu araştırmada uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik eğitim konularının Türkçe alanına göre incelenmesi ve öğretmen kariyer basamaklarına yönelik verilen eğitimler için öneriler yapılması amaçlanmıştır. Bu amaç için eğitim içerikleri ve dokümanları temin edilmiştir. Bu dokümanlar içerik analizine göre incelenmiştir. Araştırma sonucunda; uzman öğretmenlik için hazırlanan modüler eğitimlerin 6'sının eğitim bilimleri, 2'sinin araştırma ve teknoloji beceri eğitimi, 1'inin genel kültür ve 1'inin Türkçe alan eğitimleri ile ilgili olduğu görülmüştür. Eğitim bilimleri konuları rehberlik, öğrenme ve öğretme süreçleri, ölçme ve değerlendirme ile ilgilidir. 180 saatlik uzman öğretmenlik eğitim programı seminerinin sadece 3 saat iletişim ile ilgilidir. Başöğretmenlik eğitimleri ise uzmanlık eğitimlerinin üzerine eklenmiş 3 eğitim bilimleri konusunu daha içermektedir. Uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik eğitimlerin çoğunluğunun eğitim bilimleri alanına yönelik olduğu, genel kültürün ve özellikle Türkçe alan bilgisinin ihmal edildiği bulgulanmıştır. Türkçe öğretmenleri için verilen kariyer eğitimleri içerisinde okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerine yönelik eğitimlerin olmaması ve bunun yanında dil bilgisi öğretimine yönelik içeriklerin olmaması eksiklik olarak ifade edilebilir. Her yıl yapılması planlanan uzman ve başöğretmenlik eğitimleri programlarının branş temelli oluşturulması gerekir. Eğitim programlarının içerisine dil becerilerinin öğretimine yönelik uygulamaya dayalı eğitimlerin konulması Türkçe öğretmenlerinin mesleki gelişimini destekleyeceği söylenebilir. Eğitimler uzaktan eğitimle yapıldığından bilgi aktarımına dayalı gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle uygulamaya dayalı bir eğitimin olmadığı söylenebilir. Eğitimler eşgüdümsüz yapıldığından, dersler öğretici-öğrenci etkileşimine uygun değildir. Uzman ve başöğretmenlik eğitimlerinin yüz yüze ve uygulamaya dayalı yapılması öğretmenlerin mesleki gelişimleri için daha yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, uzman öğretmenlik, başöğretmenlik.

EXAMINATION OF EXPERT TEACHING AND HEAD TEACHER TRAINING ACCORDING TO TURKISH FIELD

Dr. Atilla DİLEKÇİ

Bolu Measurement and Evaluation Center, Bolu, Türkiye, dilekciatilla@gmail.com

ABSTRACT

In 2022, teachers with 10 years of professional experience received a 180-hour specialist teacher training program seminar and teachers with 10 years of professional experience in specialist teaching received a 240-hour head teacher training program seminar for teacher career steps and attended the exams as a result of these trainings. In this research, it is aimed to examine the subjects of specialist teaching and head teacher education according to the Turkish field and to make suggestions for the trainings given for teacher career steps. For this purpose, training contents and documents have been provided. These documents were examined according to content analysis. As a result of the research; 6 of the modular trainings prepared for specialist teaching were related to educational sciences, 2 to research and technology skills training, 1 to general culture and 1 to Turkish field training. Educational science topics are related to guidance, learning and teaching processes, measurement and evaluation. Only 3 hours of the 180 hour specialist teacher training program seminar is about communication. Head teacher trainings include 3 more educational sciences added on specialization training. It is found that the majority of specialist teaching and head teacher trainings are in the field of educational sciences, whereas general culture and especially Turkish content knowledge are neglected. The lack of training in reading, listening, speaking and writing skills among the career trainings given for Turkish teachers, as well as the lack of content for teaching grammar can be expressed as a deficiency. Specialist and head teacher training programs planned to be held every year should be based on branches. It can be said that the inclusion of practice-based trainings on teaching language skills into the education programs will support the professional development of Turkish teachers. Since the trainings are carried out by distance education, they are based on knowledge transfer. Therefore, it can be said that there is no practice-based education. Since the trainings are carried out uncoordinated, the courses are not suitable for teacher-student interaction. It will be more beneficial for the professional development of teachers to conduct face-to-face and practice-based training for specialists and head teachers.

Keywords: Turkish education, specialist teaching, head teacher.

ORTAÖĞRETİM İNGİLİZCE DERSLERİNDE İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMININ KULLANILMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Öğretmen Ayşe KAYA KAPLAN

MEB, Diyarbakır, Türkiye, aysekaya2309@gmail.com

Prof. Dr. Bayram AŞILIOĞLU

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, bayramasilioğlu@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada ortaöğretim İngilizce derslerinde işbirlikli öğrenme yaklaşımının kullanılmasına yönelik öğretmen görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma betimsel tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırma nicel araştırma modeli çerçevesinde yürütülmüştür. Bu araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim yılı, Diyarbakır merkez ilçelerinde (Sur, Bağlar, Kayapınar ve Yenişehir) ortaöğretim kademesi İngilizce derslerinde görev yapan 153 öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler alanında uzman 7 akademisyen ve 9 öğretmenin görüşü alınarak hazırlanan ortaöğretim İngilizce derslerinde işbirlikli öğrenme yaklaşımlarının kullanılmasına yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi anketi ile toplanmıştır. Anket soruları iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın açık uçlu sorularından toplanan veriler ise içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İşbirlikli öğrenme yaklaşımı ortaöğretim İngilizce derslerinde kullanırken avantajları ve dezavantajlarının neler olduğu sorulmuştur. Aynı zamanda yaklaşımla ilgili öğretmenlerin önerileri de alınmıştır. Anketteki her bir maddeye verilen cevaplar tek tek incelenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ortaöğretim İngilizce derslerinde işbirlikli öğrenme yaklaşımının kullanılmasına yönelik maddelerin çoğunluğuna katıldığını söyleyebiliriz. Öğretmenler işbirlikli öğrenme yaklaşımının avantajlarını pratik yapma, beraber öğrenme, duygudaşlık, isteklendirme, özgüven ve aktif öğrenme olarak belirtmiştir. Öğretmenler işbirlikli öğrenme yaklaşımının dezavantajlarını da yetersiz ders saati, baskın öğrenciler ve sınıf yönetimi güçlüğü olarak belirtmiştir. Öğretmenler işbirlikli öğrenme yaklaşımının daha etkili kullanılması için sınıf mevcutlarının uygun olmasının gerektiğini, uygun materyallerin olması gerektiğini, öğrencilerin işbirlikli öğrenme yaklaşımını bilmesinin gerektiğini, ders saatlerinin arttırılması gerektiğini, öğretmenlerin eğitilmesi gerektiğini, öğretim programına uygun olmasının gerektiğini, dersliklerin uygun olması gerektiğini ve gruptaki öğrenci durumlarının uygun olması gerektiğini önerileri olarak sunmuştur. Ortaöğretim İngilizce derslerinde görev yapan öğretmenlerin işbirlikli öğrenme yaklaşımını derslerinde kullanmanın faydalı ve etkili olduğunu genellikle belirtmişlerdir. Aynı zamanda ortaöğretim İngilizce öğretmenleri işbirlikli öğrenme yaklaşımının geliştirilmesini de önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, işbirlikli öğrenme, İngilizce dersleri.

EXAMINATION OF ENGLISH TEACHERS' OPINIONS ABOUT USE OF COOPERATIVE LEARNING APPROACHES IN HIGH SCHOOL ENGLISH CLASSES

Teacher Ayşe KAYA KAPLAN

MEB, Diyarbakır, Türkiye, aysekaya2309@gmail.com

Prof. Dr. Bayram AŞILIOĞLU

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, bayramasilioglu@gmail.com

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine the views of teachers on the use of cooperative learning approach in high school English lessons. The research was carried out in accordance with the descriptive survey model. The research was carried out within the framework of the quantitative research model. This research was carried out with the participation of 153 teachers working in high school English classes in Diyarbakır central districts (Sur, Bağlar, Kayapınar and Yenişehir) in the 2021-2022 academic year. The data were collected through a survey of teachers' opinions on the use of cooperative learning approaches in high school English lessons, which was prepared by taking the opinions of 7 academicians and 9 teachers who are experts in their fields. The survey questions consist of two separate parts. The data collected from the open-ended questions of the research were analyzed with the content analysis method. The advantages and disadvantages of using the cooperative learning approach in high school English lessons were asked. At the same time, teachers' suggestions about the approach were also taken. The answers given to the items in the questionnaire were examined one by one. We can say that the teachers participating in the research agree with the majority of the items on the use of cooperative learning approach in high school English lessons. Teachers stated the advantages of the cooperative learning approach as practice, learning together, empathy, motivation, self-confidence and active learning. Teachers also stated the disadvantages of the cooperative learning approach as insufficient class hours, dominant students and classroom management difficulties. Teachers suggested that the classroom sizes should be suitable, appropriate materials should be available, students should know the cooperative learning approach, course hours should be increased, teachers should be trained, curriculum should be appropriate, classrooms should be suitable, and student situations in groups should be appropriate for the more effective use of the cooperative learning approach. Teachers working in high school English classes generally stated that using the cooperative learning approach in their lessons is beneficial and effective. Additionally, secondary school English teachers also suggested the development of a cooperative learning approach.

Keywords: English lessons, cooperative learning, high schools.

TÜRKİYE’DE YAŞAYAN DOĞU TÜRKİSTANLILARIN ÇİN’E YÖNELİK ALGILARI

Ayşe TAMGÜNEY

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ogan.ayse@std.izu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada Doğu Türkistan’ın yeraltı yerüstü kaynakları ve stratejik konumundan dolayı yaklaşık 2 asırdır Çin Halk Cumhuriyeti’nin Uygur Türklerine uyguladıkları politikalar ve hak ihlalleri Türkiye’de yaşayan Doğu Türkistanlı Göçmenlerin gözünden incelenmiştir. Doğu Türkistan Tarihini ilk medeniyet merkezlerinden biri, Asya’nın kalbidir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İpek yolunun jeopolitik konumuna sahip en önemli güzergâhlarından biridir. Petrol, doğalgaz, uranyum, kömür ve gümüş madenlerinin bolluğu ile bilinen Doğu Türkistan Orta Asya’nın Kuveyt’i olarak anılır. Çin baskısı altında bulunan Uygur Türkleri Doğu Türkistan’dan ayrılarak diasporada yaşamak durumunda kalmış dünyanın pek çok yerine dağılmıştır. Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan gibi Türk Cumhuriyetlerinin yanı sıra Suudi Arabistan, Japonya, Avustralya, Amerika, Kanada ve Avrupa ülkelerinde yaşayan Uygurların sayısının 1 milyonu bulduğu düşünülmektedir. Nüfusun %90’ını oluşturan Uygur Türkleri, Çin politikaları neticesinde ülkelerinde çeşitli siyasi, kültürel, ekonomik ve toplumsal problemlerle karşı karşıya kalarak din, dil ve kültür birliği vasıtasıyla yakınlık duydukları Türkiye’ye göç etmeye mecbur bırakılmışlardır. Bu çalışma kapsamında, Türkiye’de yaşayan Doğu Türkistanlılar ile görüşüp karşılaştıkları sorunlar genel bir değerlendirilmeye tabi tutulurken İstanbul’da yapılan saha çalışması ile sürecin ana muhatapları olan Doğu Türkistanlılar ve STK yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak Uygur Türklerinin Çin’e yönelik algıları incelenmiştir. Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler ile 15 Doğu Türkistanlı mültecinin Türkiye’ye göç deneyimleri ve anlatıları dinlenilerek bu süreçte karşılaştıkları problemlerin tespit edilmesi ulus ve uluslararası camiada bu problemlere yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğu Türkistan, Hak ihlali, Çin politikaları, Uygur Türkleri

THE PERCEPTIONS OF THE UYGHURS OF EAST TURKESTAN LIVING IN TURKEY ABOUT CHINA

Ayşe TAMGÜNEY

Istanbul Sabahattin Zaim University, Istanbul, Turkey ogan.ayse@std.izu.edu.tr

ABSTRACT

In this study, due to the underground resources and strategic location of East Turkestan, the policies and rights violations implemented by the People's Republic of China on the Uyghur Turks for about 2 centuries are examined from the eyes of the East Turkestan nomads living in Turkey. Being the heart of Asia, East Turkestan is one of the first civilization centers in history. It has hosted many civilizations. It is one of the most important routes of the Silk Road with its geopolitical position. Known for its abundance of oil, natural gas, uranium, coal, and silver mines, East Turkestan is called the Kuwait of Central Asia. Uyghur Turks, who were under pressure from China, left East Turkistan and had to live in the diaspora and dispersed to many parts of the world. It is thought that the number of Uyghurs living in Turkic Republics such as Kazakhstan, Kyrgyzstan, Uzbekistan, and Turkmenistan, as well as Saudi Arabia, Japan, Australia, America, Canada, and European countries, has reached 1 million. Uyghur Turks, who make up 90% of the population, by facing various political, cultural, economic, and social problems in their countries as a result of Chinese policies, have been forced to migrate to Turkey, where they feel close in terms of the religion, the language, and the culture. Within the scope of this study, the people of East Turkestan living in Turkey were interviewed and the problems they encountered were evaluated in general. With the fieldwork carried out in Istanbul, meetings were held with the Uyghur Turks of East Turkestan and NGO officials, who were the main interlocutors of the process. The perceptions of Uyghur Turks towards China were examined using the qualitative research method. With the semi-structured interviews, it was aimed to identify the problems they faced in this process by listening to the migration experiences and narratives of 15 East Turkestan refugees to Turkey and to develop solutions for these problems in the national and international community.

Keywords: East Turkestan, violation of rights, Chinese policies, Uyghur Turks.

TÜRKİYE’DE YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ, FİNANSAL GELİŞME VE DOĞAL KAYNAKLARIN ÇEVRESEL BOZULMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Doç.Dr.Ayşegül BAYKUL

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, aysegulbaykul@sdu.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda, sıra dışı yaşanan hava olayları ve küresel ısınma, politika yapımcıların ve araştırmacıların çevre bozulmasının endişe verici durumuna odaklanmalarını sağlamıştır. Özellikle insanoğlunun ekonomik faaliyetlerinin sonucu ortaya çıkan çevresel bozulma dünya için ciddi bir sorun haline gelmiştir. İklim değişikliği ve biyoçeşitlilik kaybı yalnızca çevresel sorunlar değil, aynı zamanda ekonomik, kalkınma, güvenlik, sosyal, ahlaki ve etik sorunlardır ve bu nedenle 17 BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SKH) ile ele alınmalıdır. Konu hakkında yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak çevresel bozulmayı temsil eden karbon emisyonunu (CO₂) değişkeni ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki üzerine yoğunlaşmıştır (Wang vd., 2016). Ancak literatürde çoğunlukla çevresel bozulmayı temsil etmek için kullanılan CO₂ emisyonu kullanılırken, bu çalışmada tüketimin ekolojik ayak izi (EFP) kullanılmıştır. Çevresel sürdürülebilirliği ölçülebilir kılmayı sağlayan insan faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüketimin ekolojik ayak izi (EFP), doğal kaynakları sağlayan coğrafyadan bağımsız olarak, bir kişi ya da bir topluluk tarafından tüketilen ürünlerin üretimi için kullanılan yenilenebilir doğal kaynakları ifade eder (WWF, 2012). Türkiye’de Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine (SKH) bağlı olarak sanayileşmenin, doğal kaynakların, finansal gelişmenin, toplam rezervlerin ve yenilenebilir enerji kaynaklarının etkisinin gözden geçirilmesi zorunludur. Özellikle Türkiye’de neoliberal küreselleşme sürecine geçildiği 1980’li yıllardan sonra ekolojik ayak izinde ve buna bağlı olarak ekolojik açıktaki gözlemlenen artış dikkat çekicidir. Bu çalışmada, Türkiye’de finansal gelişmişlik, doğal kaynak gelirleri, endüstriyel üretim, yenilenebilir enerji tüketimi ve toplam rezerv ile çevresel bozulma arasındaki ilişki tahmin edilecektir. 1990-2019 dönemini temel alan çalışmada değişkenler arasındaki ilişkinin tahmini genişletilmiş otoregresif dağıtılmış gecikme (genişletilmiş ARDL) sınır testi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda dönem itibarıyla yenilenebilir enerji tüketiminin ve doğal kaynak gelirlerinin çevresel bozulmayı azaltacağı ve finansal gelişme, endüstriyel üretimin çevresel bozulmayı arttıracacağı sonucuna ulaşılmıştır. Kurulan model itibarıyla toplam rezervlerin çevresel bozulma üzerindeki etkisi istatistiki olarak anlamsız bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar itibarıyla, Türkiye’de çevre kalitesinin iyileştirilmesi için önemli politika çıkarımları önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel bozulma, sanayi üretimi, finansal gelişmişlik, doğal kaynaklar, yenilenebilir enerji kullanımı, toplam rezerv.

THE IMPACT OF RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION, FINANCIAL DEVELOPMENT, and NATURAL RESOURCES ON ENVIRONMENTAL DEGRADATION IN TURKEY

Doç. Dr. Ayşegül BAYKUL

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, aysegulbaykul@sdu.edu.tr

ABSTRACT

In recent years, unusual weather events and global warming have led policymakers and researchers to focus on the dire state of environmental degradation. Environmental degradation resulting from human economic activities has become a serious problem for the world. Climate change and biodiversity loss are not only environmental problems, but also economic, development, security, social, moral, and ethical issues and should therefore be addressed with the 17 UN Sustainable Development Goals (SDGs). Studies on the subject have mainly focused on the relationship between carbon emissions (CO₂) as a representative of environmental degradation and economic growth (Wang et al., 2016). However, while CO₂ emissions are mostly used to represent environmental degradation in the literature, this study uses the ecological footprint (EF) of consumption. The ecological footprint of consumption (EF) resulting from human activities that make environmental sustainability measurable, represents the renewable natural resources used to produce products consumed by an individual or community regardless of the geography that provides natural resources (WWF, 2012). In Turkey, it is necessary to review the impact of industrialization, natural resources, financial development, total reserves, and renewable energy sources in line with the Sustainable Development Goals (SDGs). Particularly, the increase in ecological footprint and ecological deficit observed in Turkey after the transition to the neoliberal globalization process in the 1980s is remarkable. This study estimates the relationship between financial development, natural resource income, industrial production, renewable energy consumption, total reserves, and environmental degradation in Turkey. Estimating the relationship between the variables is examined using the Autoregressive Distributed Lag (ARDL) bounds testing approach based on the period of 1990-2019. The research concludes that renewable energy consumption and natural resource income reduce environmental degradation, while financial development and industrial production increase environmental degradation. According to the model established, the effect of total reserves on environmental degradation is statistically insignificant. Based on the obtained results, important policy implications have been suggested for improving environmental quality in Turkey.

Keywords: Environmental degradation, industrial production, financial development, natural resources, renewable energy use, total reserves.

BİR DOĞAL AFET OLARAK DEPREMDE İŞİTME ENGELLİLERİN DURUMU

Doç. Dr. Ayşegül DEMİR

Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, ayseguldemir@sinop.edu.tr

ÖZET

Toplumsal olarak dezavantajlı gruplar içerisinde en savunmasızlardan biri olarak yer alan işitme engellilerin bir doğal felaket olarak depremlerden etkilenme durumu araştırmanın temel odak noktasıdır. İşitme engelli bireylerin, deprem gibi afetlerde sesleri duyamamaları ve seslerini duyuramamaları önlerindeki en büyük engel olarak görülmektedir. Acil durumlar, işiten kişi için yeterince zorluk barındırır ve sağır ve işitme güçlüğü olanlar için daha da büyük engeller oluşturur. Deprem gibi afetleri içeren acil durumlarda işitme engelli bireylerin bilgiyi edinme ve bilgiyi paylaşma konusunda engelli olmayan bireylere göre dezavantajlı olmaları, işitme engelli bireylerin diğer bireylere olan bağımlı kalmalarına neden olmaktadır. İşitme engelli bireyler için kendi yakın çevresi ile destek ağı geliştirilmesi ihtiyaca yönelik adımlardan ilki olarak belirmektedir. Çünkü afet sırasında ve sonrasında işitme engelli bireyi tahliye etmek için önceden hazırlıklı ve eğitilmiş olmak büyük önem taşımaktadır. İşitme engelli bireylerin aileleri destek ağının öncelikli parçasını oluşturmaktadır. Günümüz toplumu dijitalleşme sürecini hızla deneyimlemektedir. Bu süreç içerisindeki teknolojik gelişmelerin deprem gibi afet ve acil durumlar üzerindeki etkileri kaçınılmazdır. Bu çalışmada, bir doğal afet olarak depremde işitme engellilerin durumu konuya ilişkin sistematik literatür taraması yapılarak teorik olarak yapılmış çalışmalardan elde edilen bilgiler doğrultusunda derleme olarak değerlendirilecektir. İşitme engelli bireyler açısından afetlerde yardım ve kurtarma faaliyetlerinde iletişim ortamı ve araçları öncelikli aciliyeti bulunan faktörler olarak ele alınabilir. Deprem anında ve sonrasında işitme engellilerin deprem alarmını duyamamaları ve tahliyeleri önündeki erişim engelleri karşılayabilecekleri riskler içerisinde yer almaktadır. Yardım faaliyetleri içerisinde, diğer destek ağı içerisinde konumlanan işaret dili konusundaki eksikliklerde tercümanların rolü de oldukça büyüktür. İşitme engelli bireylerin doğal afetler olarak deprem sırasında ve sonrasındaki kurtarma ve tahliye işlemlerini gerçekleştirmek için afet öncesi hazırlıklar ve önlemlerin alınması, kurumsal eğitimler hayati önem taşımaktadır. Sonuç olarak çalışmada, depremi yoğun olarak yaşayan ülkelerin işitme engelli bireyleri kurtarma ve tahliye etme konusundaki örnekleri de incelenerek teknolojik iyileştirmelerin katalizör olarak konumu üzerine odaklanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlılık, işitme engelliler, deprem.

THE STATUS OF THE HEARING HANDICAPPED IN THE EARTHQUAKE AS A NATURAL DISASTER

Doç. Dr. Ayşegül DEMİR

Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, ayseguldemir@sinop.edu.tr

ABSTRACT

The main focus of the research is the deaf people, who are among the most vulnerable among the socially disadvantaged groups, being affected by earthquakes as a natural disaster. The inability of hearing-impaired individuals to hear and make their voices heard in disasters such as earthquakes is seen as the biggest obstacle in front of them. Emergencies present enough challenges for the hearing person and create even greater barriers for the deaf and hard of hearing. The fact that hearing impaired individuals are disadvantaged compared to non-disabled individuals in acquiring and sharing information in emergencies involving disasters such as earthquakes causes hearing impaired individuals to remain dependent on other individuals. Developing a support network for hearing-impaired individuals with their immediate environment appears as the first step towards the need. Because it is of great importance to be prepared and trained beforehand in order to evacuate the hearing impaired individual during and after the disaster. Families of hearing-impaired individuals form the primary part of the support network. Today's society is rapidly experiencing the digitalization process. The effects of technological developments in this process on disasters and emergencies such as earthquakes are inevitable. In this study, the situation of the hearing impaired in earthquake as a natural disaster will be evaluated as a compilation in line with the information obtained from theoretical studies by making a systematic literature review on the subject. In terms of hearing-impaired individuals, communication media and tools in disaster relief and rescue activities can be considered as factors with priority urgency. The fact that the hearing impaired cannot hear the earthquake alarm during and after the earthquake and the access barriers to their evacuation are among the risks they may encounter. The role of interpreters in the deficiencies in sign language, which is located in the other support network, is also very important in aid activities. In order to perform the rescue and evacuation operations of hearing-impaired individuals during and after earthquakes as natural disasters, pre-disaster preparations and measures and institutional training are of vital importance. As a result, the study will focus on the position of technological improvements as a catalyst by examining the examples of countries that experienced the earthquake intensely on rescuing and evacuating hearing-impaired individuals.

Keywords: Disadvantage, hearing handicapped, earthquake.

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN KÜRESEL SOSYAL SORUMLULUK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Dr. Ayşen ALTINOK

Afyonkarahisar Milli Eğitim Müdürlüğü, Afyonkarahisar, Türkiye, aysenaltinok@gmail.com

ÖZET

Günümüzde iletişim teknolojilerinin gelişmesinin etkisiyle bireylerin sosyal olaylara olan ilgisi artmıştır. Sosyal platformlar sayesinde sürekli gündemi takip eden bireyler küresel ve sosyal olaylar karşısında farklı tepkiler vermektedir. Sosyal olaylar karşısındaki tepkileri bireylerin duyarlılıklarına göre değişim göstermektedir. Toplumsal değerler, toplumun oluşturduğu kurallar ya da bakış açılarının yanı sıra bireylerin sosyal sorumluluk bilinci küresel olaylara karşı tepkilerinde önemli rol oynamaktadır. Son dönemlerde dikkat çeken salgın hastalıklar, küresel ekonomik kriz, kuraklık tehdidi gibi küresel düzeydeki sosyal olaylar bireylerin sosyal sorumluluk duygusuna sahip olmasının önemini tekrar gündeme getirmiştir. Küresel sorunların farkında olmak ve bu sorunlara çözüm yolları aramak konusunda bireylerin kendilerini sorumlu hissetmeleri önemlidir. Bireylere bu sorumluluğu kazandıran en önemli görev eğitim kurumlarına düşmektedir. Küresel sosyal sorumluluğu küçük yaşlardan itibaren kazanan bireyler küresel sorunların farkında olacak, bu sorunların çözümünde rol almak isteyeceklerdir. Bu yüzden öğretmenlerin küresel sosyal sorumluluğa sahip olmaları ve öğrencilerine de bu sorumluluğu kazandırabilmeleri önemlidir. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğretmenlerinin küresel sosyal sorumluluklarını çeşitli değişkenler bakımından incelemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma evrenini Afyonkarahisar ilinde görev yapan ortaokul öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma örnekleme ise olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden rastlantısal kümeleme yöntemi ile seçilmiştir. Öğretmenlerin küresel sosyal sorumluluk düzeylerini ölçmek amacıyla verilerin toplanmasında Başer ve Kılıç (2015) tarafından geliştirilen Küresel Sosyal Sorumluluk ölçeği kullanılmıştır. Araştırma bulgularında öğretmenlerin küresel sosyal sorumluluk ölçeğinden aldıkları puanlar ölçeğin dört alt boyutuna göre değerlendirilecektir. Ayrıca öğretmenlerin ölçekten aldıkları puanlar cinsiyet, branş, yaş, kıdem, sivil toplum kuruluşlarına üye olma durumu, Topluma Hizmet Uygulamaları dersini alma değişkenleri bakımından karşılaştırılarak sunulacaktır. Tartışma ve sonuçlar bölümünde bulgular ışığında literatürdeki diğer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılarak yeni sonuçlar ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal sorumluluk, küreselleşme, sosyal problemler.

AN ANALYSIS OF GLOBAL SOCIAL RESPONSIBILITY LEVELS OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN TERMS OF VARIOUS FACTORS

Dr. Ayşen ALTINOK

Afyonkarahisar Provincial Directorate of National Education, Afyonkarahisar, TURKEY, aysenaltinok@gmail.com

ABSTRACT

Today, interest of individuals towards social events is increased along with the development of communication technologies. Individuals who follow agenda continuously with the help of social networks, react differently to global and social events. The reaction of individuals towards social events vary by their level of sensitivity. In addition to social values, rules or perspectives created by society, social responsibility awareness of individuals plays an important role in their reactions to global events. Recent global social events such as epidemic diseases, global economic crisis, and the threat of drought have brought the importance of individuals to have a sense of social responsibility to the agenda again. It is important for individuals to feel responsible for being aware of global problems and to seek solutions to these problems. The most important duty that gives individuals this responsibility belongs to educational institutions. Individuals, who gains global social responsibility at early ages, will be aware of global problems and want to play a role in solution of this problems. Therefore, it is important for teachers to have global social responsibility and bring students in this responsibility. The aim of this study is to analyze the global social responsibilities of secondary school teachers in different aspects. The research was carried out with the descriptive survey model, which is one of the quantitative research methods. The research population consists of secondary school teachers working in Afyonkarahisar province. The research sample was selected by random clustering method, which is one of the probability-based sampling methods. Global Social Responsibility scale developed by Başer and Kılınç (2015) was used to collect data in order to measure the global social responsibility levels of teachers. In the research findings, the scores teachers get from global social responsibility scale will be evaluated according to the four sub-dimensions of this scale. Moreover, the scores teachers got from the scale will be presented by comparing them in terms of gender, branch, age, length of service, being a member of non-governmental organization, taking the Community Service Learning course. In the discussion and results section, this scores will be compared with other studies in the light of findings and new findings will be presented.

Key Words: Social responsibility, globalization, social problems.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE UYGULANAN ÖZEL YETENEKLİLER İÇİN FARKLIlaştırMA EĞİTİMİNİN ÖĞRETMENLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ¹²

Dr. Barış DOĞRUKÖK

Karatay Bilim ve Sanat Merkezi, Konya, Türkiye, barisdogrukok@gmail.com

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Konya, Türkiye, ahkurnaz@hotmail.com

ÖZET

Özel yetenekli (ÖY) öğrencilerin eğitimi tüm insanlık için çok önemlidir. Öğretmenler özel yetenekli öğrencilerle nasıl çalışılacağı konusunda güçlükler yaşamaktadır. Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerine uygulanan özel yetenekli öğrenciler için farklılaştırma eğitiminin öğretmenlerin özel yetenekli öğrencilerin özellikleri hakkındaki bilgi düzeylerinin, farklılaştırmaya yönelik tutum ve öz yeterliliklerinin artırılması ve farklılaştırılmış etkinlik hazırlama becerilerinin geliştirilmesine etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu Araştırma deneysel yöntemle karma desen ile yapılmış ve karma yöntemlerden yakınsayan paralel karma yöntem deseni kullanılmıştır. Araştırmada deneysel desenlerden eşleştirilmiş desen kullanılmıştır. Çalışmaya sınıfında özel yetenek tanısı almış öğrenci bulunan 26 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Yansız atama ile öğretmenlerden oluşan katılımcıların 13'ü deney 13'ü kontrol grubu olarak seçilmiştir. Çalışmada ön testler yapıldıktan sonra deney grubunda yer alan öğretmenlerle önce 5 günlük bir teorik farklılaştırma eğitimi yapılmış ardından araştırmacı tarafından hazırlanan farklılaştırılmış etkinlikler iki ay boyunca öğretmenler tarafından, araştırmacı rehberliğinde, sınıflarda özel yetenekli ve potansiyel özel yetenekli öğrencilere uygulanmıştır. Çalışma esnasında öğretmenlerin yaşayacağı sorunlara etkili ve hızlı çözüm getirmek istenmiştir. Bu amaçla araştırmacı tarafından öğretmenlere mentör desteği sağlanmıştır. Daha sonra ikinci öğretmen eğitimi yapılmıştır. İkinci öğretmen eğitiminde farklılaştırılmış etkinliklerin uygulama sürecini bizzat yaşayan öğretmenler ile yapılan uygulamalar değerlendirilmiş ve öğretmenlere farklılaştırılmış öğretim etkinliği geliştirme eğitimine devam edilmiştir. Yapılan uygulamalı eğitim sonunda öğretmenler tarafından hazırlanan farklılaştırılmış etkinlikler iki ay daha sınıflarda uygulanmıştır. Çalışma sonunda son testler uygulanmış ve öğretmenlerin uygulama ile ilgili görüşleri alınmıştır. Araştırma sonucunda; uygulanan farklılaştırma eğitiminin öğretmenlerin özel yetenekli öğrenciler hakkındaki bilgi düzeylerinin anlamlı derecede arttığı, farklılaştırmaya yönelik tutum ve öz yeterlilik algılarının anlamlı derecede arttığı ve öğretmenlerin etkinlik hazırlama becerilerinin geliştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Farklılaştırma, özel yetenekli, öğretmen eğitimi,

¹ Bu çalışma Barış Doğrukök'ün 2022 yılında "Sosyal Bilgiler Öğretmenlerine Uygulanan Farklılaştırma Eğitiminin Öğretmenlerin ve Özel Yetenekli Öğrencilerin Becerileri Üzerine Etkilerinin İncelenmesi" isimli tez çalışmasından üretilmiştir.

² Bu çalışma Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi tarafından 201410002 numaralı proje ile desteklenmiştir.

EXAMINING THE EFFECTS OF DIFFERENTIATION EDUCATION FOR GIFTED AND TALENDED STUDENTS APPLIED TO SOCIAL STUDIES TEACHERS ON TEACHERS³⁴

Dr. Barış DOĞRUKÖK

Karatay Since and Art Center, Konya, Türkiye, barisdogrukok@gmail.com

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ

Necmettin Erbakan University Konya, Türkiye, ahkurnaz@hotmail.com

ABSTRACT

Education of gifted students is very important for all humanity. Teachers have difficulties in how to work with gifted students. In this study, it is aimed to determine the effect of differentiation education for gifted students applied to social studies teachers on increasing teachers' knowledge levels about the characteristics of gifted students, their attitudes and self-efficacy towards differentiation, and the development of differentiated lesson plan preparation skills. This research was conducted with the experimental method with mixed design and the parallel mixed method design, which converges from the mixed methods, was used. Paired design, one of the experimental designs, was used in the research. 26 social studies teachers who have students diagnosed as gifted in their class participated in the study. With unbiased assignment, 13 of the participants, consisting of teachers, were selected as the experimental group and 13 as the control group. After the pre-tests were made in the study, first a 5-day theoretical differentiation training was conducted with the teachers in the experimental group, and then the differentiated activities prepared by the researcher were applied to the gifted and potential gifted students in the classrooms under the guidance of the researcher for two months. During the study, it was aimed to provide effective and fast solutions to the problems that teachers will experience. For this purpose, mentor support was provided to the teachers by the researcher. Afterwards, second teacher training was carried out. In the second teacher training, the applications made with the teachers who personally experienced the application process of the differentiated activities were evaluated and the differentiated instructional activity development training for the teachers continued. At the end of the applied training, the differentiated activities prepared by the teachers were applied in the classrooms for two more months. At the end of the study, post-tests were applied and teachers' opinions about the application were taken. As a result of the research; It was determined that the knowledge level of teachers about gifted students increased significantly, their attitudes towards differentiation and self-efficacy perceptions increased significantly, and the teachers' ability to prepare activities improved.

Keywords: Differentiation, gifted, teacher training, special Education, talented

---

³ This study was produced from Barış Doğrukök's thesis study titled " Examining the effect of differentiated training applied to social studies teachers on the teachers and talend studends' skills " in 2022.

⁴ This study was supported by Necmettin Erbakan University Scientific Research Projects (BAP) Coordination Unit with project number 201410002.

2023 KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNDEN ETKİLEN KİŞİLERİN TRAVMA SONRASI STRES VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Batuhan Mikail PUSMAZ

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, batuhanpusmaz@stu.aydin.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, amaç 6 Şubat 2023'te dokuz saat arayla meydana gelen, merkez üsleri sırasıyla Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Ekinözü ilçesi olan, 7,8 Mw ve 7,5 Mw büyüklüklerindeki iki depreme maruz kalan kişilerin Travma sonrası stres bozuklukların (TSSB) belirlenmesi, anksiyete düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Depremler sonucunda ilk haftadan itibaren oluşan TSSB ve anksiyete belirtilerinin belirlenmesi ve birlikte görülen etmenlerin değerlendirilmesi araştırmanın temel problemidir. Araştırmanın örneklemini 15 Şubat-7 Mart 2023 tarihleri arasında online destek uygulamaları ve İstanbul ilinde yüz yüze başvuran kişilerden oluşmaktadır Tanımlayıcı tipteki bu araştırma depremlerden en az birini yaşayan ve farklı şehirlere yerleştirilen 54 kişiden çalışmaya gönüllü olarak katılan 33 kişiden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan 33 kişiye Sosyodemografik bilgi formu, Aker ve ark. (1999) tarafından Türkçe geçerlilik, güvenilirlik ve uyarlaması yapılan TSSB Ölçeği [TSSB-Ö] ve Beck ve ark. (1988) tarafından geliştirilen Ulusoy ve arkadaşları (1998) tarafından Türkçe geçerlilik, güvenilirlik ve uyarlaması yapılan Beck Anksiyete Ölçeği [BAÖ] uygulanmıştır. Araştırmaya katılan 33 kişinin 21'i kadın 12'si erkek oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan kişilerin %38,7'sinde TSSB, %40,2'sinde hafif düzey anksiyete, %21,1'inde orta ve şiddetli düzeyde anksiyete tespit edilmiştir. Eğitim durumu ve cinsiyet değişkenlerine göre anksiyete ve TSSB açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. Kadınların erkeklere oranla hem TSSB hem de Beck anksiyete puanları daha yüksek bulunmuştur. Eğitim düzeyi değişimini açısından ise eğitim seviyesi lise ve altı olan kişilerin lisans ve yüksek lisans mezunu olan kişilere göre TSSB ve Beck anksiyete puanları daha yüksek bulunmuştur. Deprem sonrası yaşadığı şehirden ayrılmak zorunda kalan kişilerin yakınlarından birini ya da daha fazlasını kaybeden kişilerin TSSB düzeyleri ve orta-şiddetli anksiyete puanları daha yüksek çıkmıştır. Çoklu değişkenler analizinde deprem ile ilgili rüyaların olması, sosyal medya ve televizyonların depremle ilgili görselleri TSSB'yi etkileyen faktör olduğu günlük rutin akışının bozulması, farklı bir yere taşınmak zorunda kalmasının anksiyete puanlarını artırdığı görülmüştür. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre deprem mağduru insanlara yönelik psikososyal destek mevcudunun artırılması ve deprem sonrası rutin hayat akışı bozulan kişilerin ihtiyaç tespitleri yapılarak giderilmesi önemlidir. Travma sonrası büyüme açısından kontrol becerileri tekrar kazandırılmalı. Güvenli bağlanabilecekleri bir ev ortamı sağlanmalıdır.

Anahtar kelimeler: Kahramanmaraş, deprem, travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete

INVESTIGATION OF POST-TRAUMATIC STRESS AND ANXIETY LEVELS OF PEOPLE AFFECTED BY THE 2023 KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKES

Batuhan Mikail PUSMAZ

Istanbul Aydin University, Istanbul, Türkiye, batuhanpusmaz@stu.aydin.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the post-traumatic stress disorders (PTSD) and to measure the anxiety levels of people who were exposed to two earthquakes of 7.8 Mw and 7.5 Mw magnitudes, which occurred nine hours apart on February 6, 2023, with epicenters in Pazarçık and Ekinözü districts of Kahramanmaraş, respectively. The main problem of the research is to determine the PTSD and anxiety symptoms that occur as a result of the earthquakes from the first week and to evaluate the associated factors. The sample of the study consists of people who applied online support applications and face-to-face applications in Istanbul between February 15 and March 7, 2023. This descriptive study consists of 33 people who voluntarily participated in the study from 54 people who experienced at least one of the earthquakes and were placed in different cities. Sociodemographic information form, PTSD Scale [PTSD-S] developed by Aker & vd. (1999), which was validated, reliably and adapted into Turkish, and Beck Anxiety Scale [BAAS] developed by Beck & vd. (1988), which was validated, reliably and adapted into Turkish by Ulusoy & vd. Of the 33 participants, 21 were female and 12 were male. PTSD was detected in 38.7% of the participants, mild anxiety in 40.2%, moderate and severe anxiety in 21.1%. A statistically significant difference was found in terms of anxiety and PTSD according to educational status and gender variables. Both PTSD and Beck anxiety scores of women were found to be higher than men. In terms of education level, PTSD and Beck anxiety scores of people with high school and below education level were found to be higher than those with bachelor's and master's degrees. The PTSD levels and moderate-severe anxiety scores of people who had to leave the city they lived in after the earthquake and who lost one or more of their relatives were found to be higher. In the multiple variables analysis, it was seen that having dreams about the earthquake, social media and television images about the earthquake were factors affecting PTSD, disruption of the daily routine flow, and having to move to a different place increased anxiety scores. According to the results obtained from this study, it is important to increase the availability of psychosocial support for earthquake victims and to identify the needs of people whose routine life flow is disrupted after the earthquake. Control skills should be regained in terms of post-traumatic growth. A home environment where they can be securely attached should be provided.

Keywords: *Kahramanmaraş, earthquake, posttraumatic stress disorder, anxiety*

ABDULLAH İBN ABBAS'IN ATA b. EBİ RABAH YOLUYLA GELEN KİTÂBU'L-LUGÂT fi'I-KUR'ÂN İSİMLİ ESERİ

Dr. Bayram AKTAŞ

Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara, Türkiye, bayramaktas79@hotmail.com

ÖZET

Tefsir, fıkıh, hadis başta olmak üzere İslâmî ilimlerin tamamına yakınında söz sahibi olan Abdullah İbn Abbas, hemen her âyetle ilgili kendisinden bir veya daha fazla görüş nakledilmesi sebebiyle müfessir kimliğiyle daha fazla ön plana çıkmış, haklı bir şekilde Kur'an'ın mütercimi anlamında "tercümânü'l-Kur'ân", vasfı ile nitelendirilmiştir. O aynı zamanda, ulûmu'l-Kur'ân'ın önemli dallarından bir tanesi olan Garîbu'l-Kur'ân'ın da kurucusu ve bu alanın otorite isimlerinden biridir. Tefsir çalışmalarının ve Garîbu'l-Kur'ân ilminin ilk örneklerinden olan *Kitâbu'l-Lugât fi'l-Kur'ân*, İbn Abbas'ın talebesi ve tabiinin önemli isimlerinden olan Ata b Ebi Rabah tarikiyle günümüze ulaşmıştır. Türünün ilk örneklerinden ve sahanın otorite ismi İbn Abbas tarafından ortaya konulmuş olmasına rağmen söz konusu eser layık olduğu ilgiyi gör(e)memiş, üzerinde yapılan çalışmalar sınırlı sayıda kalmış, müstakil nitelikte yapılanların ise yok denecek kadar az olduğu görülmüştür. Ayrıca söz konusu çalışmalar eserin senedi üzerinde yoğunlaşırken muhtevaya ve hassaten metoduna yönelik müstakil bir çalışma yapılmamıştır. Makaleyle amaçlanan, sonraki dönem tefsir çalışmaları için model teşkil eden *Kitâbu'l-Lugât*'ta takip edilen metodu ortaya koymaktır. Çalışma *Kitâbu'l-Lugât*'ta izlenen yöntemleri müstakil bir başlık altında inceleyen ilk araştırma olması yönüyle önem arz etmektedir. Anlamı izaha muhtaç garib kelimelerin açıklamasında eserde takip edilen yöntemler, ayetle istişhad, lehçeler arası kıraat farklılıklarıyla istişhad, muarreb ya da Arapça - yabancı dillerle müşterek kullanılan kelimelerin belirtilmesi ve dilbilimsel yollarla garib kelimelerin açıklanması şeklinde dört ana başlık altında toplanmıştır. Söz konusu metotlar satır aralarındaki ifadelerden yola çıkarak tespit edildiği için çalışmada deskriptif ve tahlili yöntemler kullanılmıştır. *Kitâbu'l-Lugât*, Kur'ân'daki manası kapalı lafızları, bağlı buldukları lehçe ve yabancı dillerle irtibatlandırarak açıklamak maksadıyla ortaya konulduğu için muhtevasının tamamını garib lafızların yer aldığı ayetler oluşturmaktadır. Söz konusu ayetlere, sure sıralamasına dayanan Mushaf tertibine göre yer verilmiştir. İkinci sure Bakara ile başlamış ve yüzüncü Sure olan Âdiyât ile son bulmuştur. Ağırlıklı olarak son iki cüzdeki sureler olmak üzere toplamda otuz iki sureye ve bu surelerdeki lafızlara hiç değinilmemiştir. Yer verilen seksen iki surede toplamda üç yüz yirmi bir garib lafzın açıklaması yapılmıştır. Açıklanan kelime sayısı sınırlı olduğu gibi, muhteva da sınırlı tutulmuş, garib kelimeler genellikle tek kelimelik ifadelerle izah edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Abdullah İbn Abbas, kitâbu'l-Lugât fi'l-Kur'ân, garîbu'l-Kur'ân, yöntem.

ABDULLAH IBN ABBAS'S KĪTĀBU'L-LUGĀT fi'l-QUR'AN COMING THROUGH ATA b. WITH EBI RABAH

Dr. Bayram AKTAŞ

Presidency of Religious Affairs, Ankara, Turkey, bayramaktas79@hotmail.com

ABSTRACT

Abdullah Ibn Abbas, who has a say in almost all Islamic sciences, especially tafsir, fiqh and hadith, came to the forefront with his identity as a commentator because of the transfer of one or more views on almost every verse from him, rightly meaning "translator of the Qur'an". *Tercümânü'l-Kur'ân* is characterized by its quality. He is also the founder of *gharîbu'l-Qur'an*, one of the important branches of *ulûmu'l-Qur'an*, and one of the authority figures in this field. *Kitâbu'l-Lugât fi'l-Kur'an*, one of the first examples of tafsir studies and the science of *gharîbu'l-Qur'an*, has survived through one of his students, Ata b Ebi Rabah. Ata b Ebi Rabah is one of the important scholars of his time. The work in question is one of the first examples of its kind, although it was presented by an expert in the field, it did not receive the attention it deserves, the studies on it were limited and the studies on the work alone are extremely few. In addition, while the studies in question focused on the transfers that brought the work to us, no independent study was carried out on the content and especially the method. The aim of the article is to reveal the method followed in *Kitâbu'l-Lugat*, which constitutes a model for later tafsir studies. The study is important in that it is the first research that examines the methods followed in *Kitâbu'l-Lugat* under a separate title. Methods followed in the explanation of strange words whose meanings need to be explained in the work, bringing evidence with verses and providing evidence with the differences in recitation between dialects, It has been gathered under four main headings: specifying words from foreign languages, which are used in common in Arabic-foreign languages, and explaining strange words by linguistic means. Descriptive and analytical methods were used in the study, since the methods in question were determined based on the expressions between the lines. Since *Kitâbu'l-Lugat* was downloaded in order to explain the words that are difficult to understand in the Qur'an by associating them with the dialects and foreign languages to which they belong, all of its content consists of verses containing strange words. The verses in question are included in the order of the Mushaf, which is based on the surah order. The second sura began with al-Baqara and ended with the hundredth Sura, al-Adiyat. Thirty-two suras, mainly the last two chapters, and the words in these suras have never been mentioned. A total of three hundred and twenty-one strange words were explained in the eighty-two suras. As the number of words explained is limited, the content is also limited, and strange words are usually explained with single-word expressions.

Keywords: Abdullah İbn Abbas, Kitâb al-Lugat fi'l-Qur'an, gharîb al-Qur'an, method.

AİLE OKULU EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN KATILIMCI GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Bekir ALTUNEL

Kumru Halk Eğitim Merkezi, Ordu, TÜRKİYE, bekir.altunel1@gmail.com

Prof. Dr. Meltem Akın KÖSTERELİOĞLU

Amasya Üniversitesi, Amasya, TÜRKİYE, mkostereli@hotmail.com

ÖZET

İnsanoğlunun dünyaya geldiği anda doğal üyesi olduğu grup, gözlerini açtığı anda gördüğü ilk canlılar, ihtiyaç duyduğu sevgi ve sıcaklığı bulduğu yer ailedir. Aile; toplumları oluşturan temel yapı taşlarından biri olmasının yanında toplumun birlik ve beraberlik içerisinde bir arada durmasını, geleceğe emin adımlarla yürümesini sağlayan unsurların başında gelen bir olgudur. Aile bu özelliklerinin yanısıra toplumu oluşturan bireylerin ilk eğitim alanlarından birisi olma özelliğine de sahiptir. Birey dünyaya geldiği andan itibaren aile bireylerinden, ebeveynlerinden bir şeyler öğrenmeye başlar. Birey okul hayatının başlangıcına kadar ihtiyaç duyduğu temel bilgileri aileden öğrenir. Örgün eğitim başladıktan sonra da ailenin eğitici özelliğinin devam ettiği bilinmektedir. Bu özelliğine bağlı olarak bireylerin temel eğitim kaynaklarından biri olan ailenin bu görevini yerine getirebilmesi için bilinçli olarak eğitilmesi ve desteklenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyacı gidermek ve ailenin ihtiyaç duyduğu desteği sağlayabilmek için aile eğitimi kavramı ortaya çıkmış; yurt içinde ve dünyada bu konuda aile eğitimi ve destek programları düzenlenmiştir. Bu çalışmada da bu programlardan birisi olan ve Halk Eğitim Merkezlerinde yürütülen “Aile Okulu” kurs programı incelenmiştir. İlgili literatür incelemesi yapılarak “Aile ve Eğitim İlişkisi, Aile Eğitimi ve Önemi, Yaşam boyu Öğrenme, Halk Eğitimi Merkezleri” açıklandıktan sonra Halk Eğitimi Merkezlerinde verilen Aile Eğitimleri üzerinde durulmuştur. Araştırmada verilen bu eğitimlere katılanların tecrübeleri ve görüşlerinden yola çıkılarak Aile Eğitimlerinin etkililiğinin belirlenmesinin amaçlandığı nitel bir çalışmadır. Çalışmanın verileri Ordu ili ve ilçelerinde bulunan Halk Eğitimi Merkezlerinde verilen “Aile Okulu” kurs programını başarıyla tamamlayan 70 katılımcıya uygulanan görüşme formu aracılığıyla elde edilmiştir. Bu verilerden elde edilen bulgulara göre bu eğitim; katılımcıların etkili iletişim kurma ve empati yapma konusunda bakış açılarına ve tutumlarına olumlu katkı sunarken çatışma ve stres yönetimi, bilinçli ve güvenli teknoloji kullanımı ile bağımlılık ve sağlıklı beslenme konusunda bilinçlenmelerini sağlamıştır. Alınan eğitim neticesinde ailelerin çocuklarının gelişimleri ve okul hayatına bakış açılarında, onlarla iletişimlerinde, sosyal ve duygusal beceri gelişmelerini destekleyebilmelerinde katkı sunduğu anlaşılmaktadır. Bu veriler ışığında toplumun çağa ayak uydurabilmesi ve dönemim ihtiyaçlarına cevap verebilmesini sağlayabilmek için ailenin desteklenmesi ve bu alanda düzenli, planlı ve programlı eğitimlerin devam etmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelime; Aile Eğitimi ve Önemi, Aile okulu, Yaşam boyu Öğrenme, Halk Eğitimi Merkezleri

DETERMINING THE PARTICIPANTS' VIEWS ON THE EFFECTIVENESS OF FAMILY SCHOOL EDUCATION

Bekir ALTUNEL

Kumru Public Education Center, Ordu, TURKEY, bekir.altunel1@gmail.com

Prof. Dr. Meltem Akin KÖSTERELİOĞLU

Amasya University, Amasya, TURKEY, mkostereli@hotmail.com

ABSTRACT

The group of which man is a natural member when he is born, the first living things he sees when he opens his eyes, where he finds the love and the warmth he needs is the family. Family, in addition to being one of the basic building blocks of societies, it is the phenomenon that is one of the leading elements that enable the society to stand together in unity and solidarity and to walk confidently towards the future. In addition to these features, the family also has the feature of being one of the first education areas of the individuals who make up the society. From the moment an individual is born, he begins to learn something from his family members and parents. The individual learns the basic information he needs from the family until the beginning of his school life. It is known that the educational feature of the family continues even after the formal education has started. Depending on this feature, the family, which is one of the basic educational resources of individuals, needs to be consciously educated and supported in order to fulfill this duty. In order to meet this need and to provide the support needed by the family, the concept of family education has emerged; family education and support programs have been organized in this regard in the country and in the world. In this study, the "Family School" course program, which is one of these programs and carried out in Public Education Centers, was examined. After the relevant literature review was made, and "Family and Education Relationship, Family Education and Its Importance, Lifelong Learning, Public Education Centers" were explained, The Family Education given in Public Education Centers was emphasized. It is a qualitative study that aims to determine the effectiveness of Family Trainings based on the experiences and opinions of the participants in these trainings given in the research. The data of the study were obtained through the interview form applied to 70 participants who successfully completed the "Family School" course program given in the Public Education Centers in Ordu province and its districts. According to the findings obtained from these data, while this training positively contributed to their perspectives and attitudes about effective communication and empathy, conflict and stress management made them aware of addiction and healthy nutrition with conscious and safe use of technology. As a result of the education received, it is understood that families contribute to their children's developments and perspectives on school life, to communication with them, and to support their social and emotional skills development. In the light of these data, in order to ensure that the society can keep up with the age and respond to the needs of the period, it is necessary to support the family and to continue regular, planned and programmed trainings in this field.

Keyword; Family Education and Its Importance, Family School, Lifelong Learning, Public Education Centers.

BUTİK BİRA ÜRETİMİNDE ÜRETİCİ MOTİVASYONLARI ÜZERİNE BİR BETİMSSEL ANALİZ ÇALIŞMASI

Öğr. Gör. Berkay ÖZKAYA

Türk Hava Kurumu Üniversitesi, İzmir, Türkiye, bozkaya@thk.edu.tr

ÖZET

Çalışmada, Türkiye’deki butik bira üreticilerinin pazara giriş motivasyonlarının neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, butik bira üreticilerinin internet sitelerinde yer alan bilgi içerikleri kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemleri tercih edilmiş olup, doküman incelemesi ile toplanan veriler betimsel analiz ile incelenmiştir. Çalışma kapsamında Türkiye’de faaliyet gösteren 16 butik bira üreticisinin resmi internet sitelerinde yer alan bilgiler dikkate alınmıştır. Ancak üreticilerden sadece 7 tanesinin “hakkımızda”, “hikayemiz” vb. başlıklarla bilgi içeriği paylaşımında buldukları anlaşılmaktadır. Butik bira üreticilerinden 6 tanesinin marka ismi ile çeşitli sosyal medya sitelerinde olmalarına rağmen herhangi bir resmi internet sitesine sahip olmadıkları gözlenmektedir. Öte yandan 3 butik bira üreticisinin ise, resmi internet sitesi olmasına rağmen işletme ve ürün hakkında kuruluş ya da üretim süreçlerinden bahsedilen herhangi bir bilgiye yer vermedikleri anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda elde edilen veriler ışığında üreticilerin butik biracılığı sabır, emek, insan ve sermaye birikimi olarak nitelendirdikleri ve bir iş olarak görmenin ötesinde tutku ile icra edilen bir sanat olarak tanımladıkları anlaşılmaktadır. Betimsel analiz sonucunda; bira üreticilerinin dışsal motivasyon unsurları butik bira üreticilerinin çevre (sürdürülebilir gıda ve duyarlı üretim), pazar koşulları (değişen müşteri beklentileri ve pazar boşluğu), kültür (tarihi miras ve butik üretim kültürünün yaygınlaşması), yaşam koşulları (kurumsal stres ve kent karmaşası) olarak tespit edilmiştir. İçsel motivasyonları ise, mutlu olma/etme, özgürleşme, keşfetme, deneyim kazanma ve yeniliklere yönelme olarak belirlenmiştir. Tarihte bilinen ilk biranın yapıldığı Anadolu topraklarında bira üretim kültürü ve motivasyonlarının anlaşılmasının, gastronomi turizmine önemli katkılar sağlayacağı varsayılmaktadır. Son 20 yılda her geçen gün pazarda farklı üretici ve markalarla etki alanını genişleten butik biracılığın internet siteleri üzerinden bilgi paylaşımı konusunda eksikleri olduğu da gözlenmektedir. Ayrıca çalışmadan elde edilen verilerin ileride mülakat tekniği ile kapsamını da genişletilebileceği değerlendirilmektedir. Gelecek çalışmalarda Türkiye’de butik bira üretici motivasyonuna ilave olarak tüketici motivasyonlarının da araştırmaya konu olabileceği düşünülmektedir. Böylelikle hem üretim, hem de tüketim motivasyonlarının içsel ve dışsal unsurlarının daha iyi anlaşılmasının mümkün olacağı varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Butik Bira, motivasyon, betimsel analiz, işletme

A DESCRIPTIVE ANALYSIS STUDY ON PRODUCER MOTIVATIONS IN CRAFT BEER PRODUCTION

Lecturer Berkay ÖZKAYA

University of Turkish Aeronautical Association, İzmir, Turkey, bozkaya@thk.edu.tr

ABSTRACT

The study aims to determine the market entry motivations of craft brewers in Turkey. In this context, the information content on the websites of craft brewers was used. Qualitative research methods were utilized in the study and the data collected through document analysis were analyzed with descriptive analysis. Within the scope of the study, the information on the official websites of 16 craft beer producers operating in Turkey was taken into consideration. However, only 7 of the producers share website information content with titles such as "about us", "our story", etc. It has been noted that 6 of the craft beer producers do not have an official website although they are on various social media sites with their brand name. Although 3 craft beer producers have an official website, they do not include any information about the business and the product, such as the establishment or production processes. In the light of the obtained data, it is understood that the producers describe craft brewing as an accumulation of patience, labor, people and capital, and that they define it as an art that is performed with passion beyond seeing it as a business. As a result of the descriptive analysis, the extrinsic motivators of craft brewers were identified as environment (sustainable food and critical manufacturing), market conditions (changing customer expectations and market gap), culture (historical heritage and the spread of the microbrewery culture), and living conditions (work-related stress and urban chaos). Intrinsic motivations were identified as being happy, liberation, exploring, gaining experience and innovating. It is assumed that understanding the brewing culture and motivations in Anatolia, where the first known beer in history was brewed, will make significant contributions to gastronomy tourism. It is also observed that craft brewing, which has been expanding its area of influence with different producers and brands in the market in the last 20 years, lacks of information sharing through websites. The obtained data can be expanded in the future with the interview technique. In future studies, in addition to the motivation of craft beer producers in Turkey, it is thought that consumer motivations can also be the subject of research. In this way, it is assumed that it will be possible to better understand the intrinsic and extrinsic elements of both production and consumption motivations.

Keywords: Craft beer, motivation, descriptive analysis, business

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK YENİLİKÇİ TEKNOLOJİLERİN EĞİTİMİ

Dr. Berrin ATIKER

Ataşehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İstanbul, Türkiye, atikerberrin@yahoo.com

ÖZET

İçinde bulunduğumuz yüzyılda mevcut bilgi hızla artmaktadır. Bilgi artışına bağlı olarak teknolojik uygulamalar değişmektedir. Bu kapsamda, kendini güncelleyen bireyler yeni durumlara adapte olmaktadır. Genç nesillere rehberlik eden öğretmenlerin yeni teknolojileri tanınması ve farkındalık kazanması önem taşımaktadır. Çalışmanın amacı, yenilikçi teknolojiler konusunda ortaokul öğretmenlerinde farkındalık oluşturmaktır. Bu doğrultuda, teknoloji öğrenimine istekli çeşitli branşlardaki ortaokul öğretmenlerine teknoloji eğitimini ulaştırmak hedeflenmiştir. Öğretmenlerin teknolojik yenilikleri fark etmeleri sağlanarak öğrenme isteklerinin tetiklenmesi planlanmıştır. Bu bağlamda çalışmanın katılımcı grubunu İstanbul'da görev yapan ortaokul öğretmenleri evreninden gönüllü 30 ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Ortaokul öğretmenlerinin rehberlik ettiği yaş grubu için ders içeriklerinin somutlaştırılması, dikkatin canlı tutulması, daha fazla duyu organına hitap edilmesi ve öğretim materyali ile etkileşim önem taşımaktadır. Yenilikçi teknolojiler konusunda bakış açısı kazanan öğretmenlerin, daha etkili yöntemlerle derslerini tasarlamaları beklenmektedir. TÜBİTAK 4005 Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Destek Programı tarafından 122B281 proje numarası ile 2022/1 döneminde desteklenen çalışmada yenilikçi teknolojilerin tüm bileşenleri öğretmenlere aktarılmıştır. Artırılmış ve sanal gerçeklik kavramları, teorik ve uygulamalı olarak, İnternet'in geleceği: Metaverse, Powtoon ile dijital öykü, Unity ile artırılmış gerçeklik, 21. yüzyıl becerisi olarak tanımlanan bilgi işlemsel düşünme, çalışma çerçevesine dahil edilmiştir. Çalışmanın nicel boyutunda tek gruplu ön test-son test deneysel desen kullanılmıştır. Eğitim öncesinde katılımcılara "Kişisel Bilgiler Formu" uygulanmıştır. Ayrıca eğitim öncesinde ve sonrasında katılımcılara "Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (Öztürk, 2006)" ve "Derslerde Teknolojinin Kullanılmasına Yönelik Farkındalık Ölçeği (Dağtekin, 2016)" uygulanmıştır. Projenin nitel boyutunda ise "Katılımcı Görüş Formu" ile proje etkinliklerine yönelik katılımcı görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler analiz edildiğinde eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme alt boyutunda anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Katılımcılar, projenin teknoloji eğitimi ile ilgili yeni ufuklar açtığını, ders içinde hangi teknolojileri kullanılabilecekleri ile ilgili farkındalık kazandırdığını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular, çalışma sonunda literatür destekli tartışma ile açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji eğitimi, öğretmen eğitimi, yenilikçi teknolojiler.

EDUCATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR SECONDARY SCHOOL TEACHERS

Dr. Berrin ATIKER

Ataşehir District Directorate of National Education, İstanbul, Turkey, atikerberrin@yahoo.com

ABSTRACT

In this century, information is increasing rapidly. Technological applications change depending on the increase in knowledge. In this context, individuals who update themselves adapt to new situations. It is important that teachers who guide the younger generations get to know new technologies and gain awareness. The aim of the study is to raise awareness among secondary school teachers about innovative technologies. In this direction, it is aimed to deliver technology education to secondary school teachers in various branches who are willing to learn technology. It is planned to trigger the desire to learn by making teachers aware of technological innovations. In this context, the participant group of the study consists of 30 volunteer secondary school teachers from the universe of secondary school teachers working in İstanbul. For the age group guided by secondary school teachers, it is important to concretize the subject, keep the attention alive, involve more sense organs and interact with the teaching material. Teachers who gain a perspective on innovative technologies are expected to design their lessons with more effective methods. All components of innovative technologies were transferred to teachers in this study supported by TÜBİTAK 4005 Innovative Education Applications Support Program with project number 122B281 in the period of 2022/1. The concepts of augmented and virtual reality, the future of the Internet: Metaverse, digital story with Powtoon, augmented reality with Unity, computational thinking defined as 21st century skill, are included in the study framework, theoretically and practically. In the quantitative dimension of the study, a single-group pre-test-post-test experimental design was used. Before the training, the "Personal Information Form" was applied to the participants. In addition, before and after the training, the "Attitude Scale towards the Use of Technology in Education (Öztürk, 2006)" and the "Awareness Scale for the Use of Technology in Classes (Dağtekin, 2016)" were applied to the participants. In the qualitative aspect of the project, the participants' opinions on the project activities were obtained with the "Participant Opinion Form". When the obtained data were analysed, a significant difference emerged in the sub-dimension of self-development in the use of technology in education. Participants stated that the project opened new horizons for technology education and raised awareness about which technologies could be used in the lessons. The findings are explained with literature supported discussion at the end of the study.

Keywords: Technology education, teacher education, innovative technologies.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÜSTBİLİŞ FARKINDALIKLARI**Betül ÖZKAN***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, 58betulozkan@gmail.com***Dr. Ensar YILDIZ***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, ensaryildiz@outlook.com.tr***ÖZET**

Bu çalışmada, okul öncesi öğretmen adaylarının üstbilişsel farkındalıklarının araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma karma desen türlerinden olan açıklayıcı sıralı desen kullanılarak tasarlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma türlerinden tarama modeli ve nitel araştırma türlerinden açıklayıcı durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma grubu kartopu ve kolay ulaşılabilir örnekleme kullanılarak belirlenmiştir. Çalışma grubunu okul öncesi eğitimi lisans programlarının 1., 2., 3. ve 4. sınıflarına devam eden 247 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmanın nicel verileri Durdukoca ve Arıbaş (2019) tarafından geliştirilen “Üstbilişsel Farkındalık Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Bu ölçek üç alt boyut ve 18 maddeden oluşan beşli likert tipinde bir ölçek olup ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık değeri .75’tir. Ölçeğin Cronbach alfa değeri 247 öğretmen adayından alınan veriler doğrultusunda yeniden hesaplanmış ve .89 olarak belirlenmiştir. Nitel verilerin toplanmasında ise araştırmacılar tarafından geliştirilen “Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Üstbilişsel Farkındalıklarına İlişkin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde IBM SPSS 23.0 paket programı aracılığıyla t-testi ve ANOVA yapılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise MAXQDA Analytics Pro 2018 (18.2.5) programı kullanılarak betimsel analiz, içerik ve iki vaka analizleri yapılmıştır. Araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının üstbilişsel farkındalık düzeylerine ilişkin yaş, kardeş sayısı, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, ebeveyn tutumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamış sadece istatistiksel olarak cinsiyet değişkeni açısından erkekler lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Yapılan görüşmelerde okul öncesi öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun üstbilişin planlama bileşenine dikkat ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmen adayları bir konuyu öğrenip öğrenmeme sürecinde konuyla ilişkili zihninden kendine soru sorma, zihninden konuyu tekrar etme, başka bir kişiye kendisine konuyla ilgili soru sordurma gibi uygulamalar yaparak performanslarını değerlendirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi eğitimi lisans programlarına “Üstbiliş”in bir ders olarak eklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üstbiliş, öğretmen adayları, okul öncesi öğretmen adaylarının görüşleri, üstbilişsel farkındalık.

METACOGNITIVE AWARENESS of PRESCHOOL TEACHER CANDIDATES

Betül ÖZKAN

Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye, 58betulozkan@gmail.com

Dr. Ensar YILDIZ

Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye, ensaryildiz@outlook.com.tr

ABSTRACT

This study aimed to investigate the metacognitive awareness of preservice preschool teachers. The study adopted an explanatory sequential design, which is one of the mixed design types. In this context, the study used survey model among quantitative research methods, and explanatory case study among qualitative research methods. The participants were determined using snowball and convenience sampling methods. The participants consisted of 247 preservice teachers attending the 1st, 2nd, 3rd, and 4th years of preschool education undergraduate programs. The quantitative data of the study were collected using the "Metacognitive Awareness Scale" developed by Durdukoca and Aribaş (2019). This scale is a five-point Likert-type scale consisting of three sub-dimensions and 18 items, and the Cronbach alpha internal consistency value of the scale is .75. The Cronbach alpha value of the scale was recalculated in line with the data obtained from 247 preservice teachers, and the current study found a value of .89. In the collection of qualitative data, the "Semi-Structured Interview Form on Preschool Teacher Candidates' Metacognitive Awareness" developed by the researchers was used. In the analysis of quantitative data, T-test and ANOVA were performed using the SPSS 23.0. In the analysis of qualitative data, descriptive analysis, content and two case analyzes were performed using the MAXQDA Analytics Pro 2018 (18.2.5) program. The results yielded no significant differences among the variables of age, number of siblings, mother's education level, father's education level, parental attitude regarding the metacognitive awareness levels of preservice pre-school teachers, however, a statistically significant difference in favor of males in terms of gender variable. The findings of interviews highlighted that the majority of preservice pre-school teachers paid attention to the planning component of metacognition. The findings further pointed out that preservice pre-school teachers evaluated their performance by using practices such as asking themselves questions related to the subject, repeating the subject in their minds, and asking another person a question about the subject in the process of learning a subject. The study recommends that "metacognition" should be added as a course to preschool education undergraduate programs.

Keywords: Metacognition, preservice teachers, opinions of preservice pre-school teachers, metacognitive awareness.

II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİNDE KONYA ERMENİ OKULLARI

Beyza Nur ERCAN

KTO Karatay Üniversitesi, Konya, Türkiye, Beyzanurercan.bne@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti ulus olarak çok geniş bir topluma sahiptir. Gayrimüslim ve Türk olmak üzere ikiye ayrılan halk da azınlıklara birçok ayrıcalık verilmiştir. Bunlar; dil, din, kültür, eğitim, cemaat ve toplulukları ile yaşama hakkı tanınmıştır. En önemli ayrıcalık eğitim alanında verilmiştir. Reform çalışmaları ile birlikte gayrimüslim halka kendilerine ait okulların açılması bu okullara öğretmen atama ve yönetme hakkı verilmiştir. 1856 yılında gerçekleşen Islahat Fermanıyla birlikte gayrimüslimlerin açtıkları mektep sayılarında artış görülmeye başlanmıştır. Daha sonra ise 1867'de Tebaa-i Ecnebiyyenin kanunu ile birlikte bu mektepler taşralarda da açılmaya başlanmıştır. Bu okulların denetlenmesi için 1869'da Maarif-i Umumiye Nizamnamesi kanunu çıkarılmıştır. Taşrada yayılmaya başlayan bu okulların faaliyet gösteren bu şehirlerden birisi de Konya'dır. Özel okullar statüsünde olan bu okullar üç gruba ayrılmaktadır. Denetim ve kanunların düzenli yapılmaması ile birlikte bu azınlık okullarını sayısı artmış ve birçok azınlık gibi Ermeni tebaası da dış unsurlardan etkilenip milliyetçi bir tavra bürünmüşlerdir. Osmanlı Devleti'ne zarar verecek birkaç eylemlerde bulunmaya başlamışlardır. Böylelikle Konya dâhil olmak üzere Anadolu'nun birçok topraklarına bu okullar sayesinde yayılmışlardır. Batılı devletler kapitülasyonların verdiği hak ile birlikte kendi amaçlarına uyacak yabancı okullar açmışlardır. Eğitimde uygulanan reformla birlikte taşra da yayılan bu okullar bazı illerde de faaliyet göstermiştir. Bu illerden birisi Konya'dır. Azınlık olan Ermeni grupları Konya'nın Çifte Merdiven Mahallesi'nde ikamet etmekteydiler. Bu mahallede Ermeni cemaatine ait Sahakyan ve Cenanyan Mektepleri bulunmaktadır. Gazi Alemşah Mahallesi'nde ise bir diğer Ermenilere ait Kortopus Okulu vardır. 1790 yılında Amira Mirinciyan Osmanlı Devleti'nden izin alarak İstanbul'da Ermenilere ait ilk resmi okulu kurmuştur. Daha sonra ise 1824 tarihinde Ermeni Patriği emir vererek Anadolu'nun her kısmında kendilerine ait okulların açılmasını istemiştir. Bu emir verildikten sonra 1834 yılında yapılan bir araştırmaya göre Anadolu' da toplam 124 Ermeni okulu tespit edilmiştir. Daha sonra ise Osmanlı Devleti'nde Tanzimat ve Islahat Fermanları gerçekleşmiştir. Bu fermanın en çok yararlanan Ermeni azınlığı olmuştur. 1880 yılının sonlarında maddi zorluk çeken cemaat okulları kapatılmaya başlanmıştır. Bu durumun sonucunda ise Ermeni özel okulların sayısı artış göstermiştir. Sultan II. Abdülhamid devrinde Ermeni okulları kapatılmıştır. Ancak gerçekleşen II. Meşrutiyetten sonra bu okullar tekrar açılmıştır. Okul sayısı 2500'e kadar çıkan Ermenilerin mektepleri, I.Dünya Savaşı'nda Konya şehri dahil olmak üzere Anadolu'da bulunan bütün Ermeni eğitim yerleri kapatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konya, Ermeni okulları, eğitim, Ermeni, azınlık

ARMENIAN SCHOOLS IN KONYA IN THE II. ABDULHAMID PERIOD

Beyza Nur ERCAN

KTO Karatay University, Konya, Turkey, Beyzaurecan.bne@gmail.com

ABSTRACT

The Ottoman Empire has a very large community as a nation. Many privileges have been given to passers-by in the people we share to share, both non-Muslim and Turkish. These; language, religion, culture, education, community and communities and to protect the right to live. The most important privileges were given in the field of education. With the reform efforts, the non-Muslim people were given the right to open their own schools, appoint and direct teachers to these schools. With the Reform Edict of 1856, it is shown that a series was seen in the number of schools opened by non-Muslims. Later, with the law of the Tebaa-i Ecnebiyye in 1867, these schools will start to be opened in the provinces as well. In order to inspect these schools, the Law on the General Education Regulation was enacted in 1869. Konya is one of these cities that show the activities of these schools that started to mean in the countryside. These schools, which have the status of private schools, are divided into three groups. With the lack of regular inspection and laws, the number of these large schools was predominant, and Armenian subjects, like most adults, were influenced by external factors and assumed a principled attitude. They started to take a few actions that would harm the Ottoman Empire. Children went to many lands of Anatolia, including Konya, thanks to these schools. Western states, with the right granted by the capitulations, opened foreign schools to pursue their own goals. With the reform implemented in education, spreading in the provinces, these schools also operated in some provinces. One of these provinces is Konya. Minority Armenian groups were residing in Konya's Çifte Merdiven District. In this neighborhood, there are Sahakyan and Cenanyan Schools belonging to the Armenian community. There is another Armenian Kortopus School in Gazi Alemşah Neighborhood. In 1790, Amira Mirinciyan, with the permission of the Ottoman Empire, established the first official school belonging to Armenians in Istanbul. Then, in 1824, the Armenian Patriarch gave an order and showed the opening of their own schools from all over Anatolia. After this order was given, according to a result made in 1834, a total of 124 Armenian schools were identified in Anatolia. Later, in the Ottoman Empire, Tanzimat and Islahat Edicts were in his hands. The Armenian minority was the most beneficiary of this edict. The last financial difficulties of 1880 were to close the community schools. In the last of this flow, the number of Armenian private schools continues. Sultan II. During the reign of Abdülhamid, Armenian schools were closed. However, II. After the Second Constitutional Monarchy, these schools were reopened. The schools of the Armenians, whose number of schools increased to 2500, and all the Armenian education places in Anatolia, including the city of Konya during the First World War, were closed.

Keywords: Konya, Armenian schools, education, Armenian, minority

2012-2022 YILLARI ARASINDA MATEMATİK EĞİTİMİNDE YANSIMA VE ÖTELEME İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALARIN İÇERİK ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Birol TEKİN

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, biroltekin@amasya.edu.tr

Mine KESERCİ

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, mnksrc@gmail.com

ÖZET

Çalışmada Türkiye’de matematik eğitimi alanında genel olarak dönüşüm geometrisi (yansıma, öteleme, simetri) konusu ile ilgili çalışmaların içerik analizi yapılarak incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma, günlük yaşamda yansıma, öteleme ve simetrisinin önemli bir yeri olduğu düşünülerek ileri yararlı olması adına gerçekleştirilmiştir. Yeryüzü ölçümü merak edilerek ilk olarak Mısırlılar ve Babiller dönemlerinde bir cisim ile yeri veya yönünü belirleme ihtiyacı hissedilmesi sebebiyle dönüşüm geometrisi (yansıma, öteleme) konusu oluşmuştur. Bir cismin bulunduğu konumun kendisine göre sağına, soluna, yukarısına veya aşağısına doğru ilerlemesi ile oluşan şekle öteleme denilmektedir. Bir cismin, bulunduğu konumunun bir çizgi boyunca oluşan aksine yansıma ismi verilir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi olarak durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Veri toplama aracı olarak doküman incelemesi, verilerin analizi için içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmada matematik eğitiminde yansıma ve ötelemeye yönelik çalışmaların verileri Ulusal Tez Merkezindeki tezler, Tr-Dizin, Ulakbim Keşif, Dergipark’da yayınlanan ve araştırılmak istenen konuya uygun olarak ulaşılan bildiri, makale, yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır. Veriler excel uygulaması ile kod, kategori ve temalara ayrılarak istenen verilere göre işaretlenerek bulgular oluşturulmuştur. Yapılan çalışmaların yayın yıllarına göre sıralandığında en fazla 2019 yılında, en az 2022 yılında olduğu görülmektedir. Çalışma grupları incelendiği zaman en fazla ortaokul öğrencileri ile yapıldığı, en az ilkokul öğrencileri ile yapıldığı görülmüştür. Çalışmalarda en çok nitel yöntemlerin yapıldığı, en az ise karma yöntem tercih edildiği ulaşılan verilerde görülmektedir. Nitel yöntemlerde en fazla durum çalışması, nicel yöntemlerde en fazla deneysel araştırma yöntemi, karma yöntemde ise özel olarak yöntem ismi belirtilmediği, nicel veya nitel kısmının ayrı ayrı belirtildiği görülmektedir. Veri toplama araçları olarak en fazla başarı testinin, en az açık uçlu soruların tercih edildiği görülmektedir. Verilerin analizinde en fazla betimsel analiz yönteminin kullanıldığı sonucuna varılmıştır. Elde edilen bulgulara göre yansıma ve öteleme ile ilgili ilkokul düzeyinde daha fazla çalışmalara yer verilmesinin yararlı olabileceği düşünülmektedir. Yansıma ve öteleme konusu ile ilgili öğretmenlerle yapılacak çalışmalara daha fazla yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelime: Yansıma, öteleme, matematik eğitimi

CONTENT ANALYSIS OF THE STUDIES CONDUCTED ON REFLECTION AND SHIFT IN MATHEMATICS EDUCATION BETWEEN 2012-2022

Dr. Öğr. Üyesi Birol TEKİN

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, biroltekin@amasya.edu.tr

Mine KESERCİ

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, mnksrc@gmail.com

ABSTRACT

In this study, it is aimed to analyze the studies on transformation geometry (reflection, translation, symmetry) in the field of mathematics education in Turkey by making content analysis. Considering that reflection, translation and symmetry have an important place in daily life, this study has been carried out in order to be beneficial for the future. The subject of transformation geometry (reflection, translation) arose from the need to determine the position or direction of an object with an object and the curiosity about the size of the world in the Egyptian and Babylonian periods. The shape formed by the movement of an object to the right, left, up or down of its position relative to itself is called translation. The inverse of an object's position along a line is called reflection. In the study, case study design was preferred as a qualitative research method. Document analysis was used as a data collection tool and content analysis was used for data analysis. In the study, the data of the studies on reflection and translation in mathematics education consist of the theses in the National Thesis Center, the statement, articles, master's and doctoral theses published in Tr-Dizin, Ulakbim Keşif, Dergipark and reached in accordance with the subject to be researched. Findings were created by dividing the data into codes, categories and themes with the Excel application and marking them according to the desired data. When the studies are listed according to the publication years, it is seen that the most in 2019 and the least in 2022. When the study groups were examined, it was seen that it was mostly done with secondary school students and at least with primary school students. It is seen in the data that qualitative methods are used the most in the studies and mixed method is preferred the least. It is seen that the most case studies are used in qualitative methods, the experimental research method is used mostly in quantitative methods, while the name of the method is not specified in the mixed method, and the quantitative or qualitative part is specified separately. As a data collection tool, it is seen that the achievement test is preferred the most and open-ended questions are preferred the least. It was concluded that the most descriptive analysis method was used in the analysis of the data. According to the findings, it is thought that it would be beneficial to include more studies on reflection and translation at primary school level. It can be suggested that more space should be given to the work to be done with teachers on thinking and translation.

Keywords: Reflection, translation, mathematics education

MATEMATİK EĞİTİMİNDE SÜSLEME SANATI: AMASYA İLİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğretim Üyesi Birol TEKİN

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, biroltekin@amasya.edu.tr

Gülşah GEÇİCİ

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, gulsahgecici005@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada matematik eğitiminde süsleme sanatını, Amasya ilinde bulunan örnekleriyle ilişkilendirilerek incelenmesi amaçlanmıştır. Matematiğin sadece kavramsal ve işlemsel süreçlerden ibaret olmadığı aynı zamanda sanatsal yöne de sahip olduğu bilinmektedir. Matematiğin hem mimarlık, müzik, resim gibi dallarda göstermiş olduğu hem de kendi içerisindeki uygulamalarında estetik unsurlar mevcuttur. Matematik dersinde yer alan süslemeler konusu, öğrencilerin estetik duygusunu açığa çıkarmakta yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmektedir. Türkiye’de 2005 yılından itibaren süslemeler, matematik öğretim programına dahil edilerek öğrencilerin geometrik şekilleri algılama düzeylerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geometrik şekillerin ve motiflerin birbirinin içine girmeden aralarında boşluk bırakmayacak şekilde tekrar ederek bir yüzeyi kaplaması süsleme olarak tanımlanmıştır. Süsleme sanatının içinde geometrik şekillerinin yanı sıra öteleme, dönme, yansıma ve ötelemeli yansıma gibi simetri hareketleri de bulunmaktadır. Süslemeler ve süsleme oluşturmak için uygulanan dönüşüm geometrisi öğrencilerde estetik anlayışın gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Süsleme etkinlikleri öğrencilerin uzamsal düşünme becerilerini geliştirmekte ve muhakeme yapma yeteneğine katkı sağlamaktadır. Süslemeler ayrıca milli kültür unsurları açısından ön plana çıkmaktadır. Öğrencilerin çeşitli tarihi eserlerin mimarisinde yer alan resim sanatında, el sanatlarında, eşyalardaki işlemlerde süsleme sanatını incelemeleri estetik duygularının yanı sıra milli kültür bilincini de açığa çıkartmaktadır. Milli kültür değerleri tanımak, benimsemek ve yaymak kültürel farkındalık yetkinlikleri arasındadır. Bu nedenle şehri tanıma ve milli bilinci geliştirme kapsamında Amasya ilindeki tarihi yapılarıdaki (cami, türbeler gibi) süslemeler incelenmiştir. Tespit edilen süslemeler fotoğraflanmış ve hangi esere ait olduğuna dair kayıt alınmıştır. Süslemelerin hangi süsleme çeşidine ait olduğu belirlenmiştir. Süslemelerde düzgün çokgenlerin oluşumu, simetrilerin kullanımı gibi çeşitli motifler tespit edilmiştir. Derleme bir çalışma olarak tasarlanmış olup, betimsel tarama modeli kapsamında doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Amasya ili süsleme sanatı örneklerinin matematik öğretiminde kullanılması ile birlikte öğrencilerin hem uzamsal düşünme becerilerin gelişimine hem de estetik duygu ve milli kültür bilinci geliştirmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik eğitimi, süsleme sanatı, geometrik şekiller

THE ART OF DECORATION IN MATHEMATICS EDUCATION: THE CASE OF AMASYA**Gülşah GEÇİCİ***Amasya University, Amasya, Turkey, gulsahgecici005@gmail.com***Dr. Öğretim Üyesi Birol TEKİN***Amasya University, Amasya, Turkey, biroltekin@amasya.edu.tr***ABSTRACT**

In this study, it is aimed to examine the art of ornamentation in mathematics education by associating it with the examples found in Amasya. It is known that mathematics does not only consist of conceptual and operational processes, but also has an artistic aspect. There are aesthetic elements in mathematics both in branches such as architecture, music, painting and in its applications. The subject of ornamentation in the mathematics lesson reveals the aesthetic perception of the students and develops their creative thinking skills. It has been aimed to improve the students' level of perception of geometric shapes by including ornaments in the mathematics curriculum since 2005 in Turkey. Covering a surface by repeating geometric shapes and motifs without intermingling without leaving any spaces between them is defined as ornamentation. In addition to geometric shapes, there are also symmetry movements such as translation, rotation, reflection and translational reflection in the art of decoration. The transformation geometry applied to create ornaments and ornaments plays an important role in the development of aesthetic understanding in students. Decoration activities improve students' spatial thinking skills and contribute to their reasoning ability. Decorations also come to the fore in terms of national cultural elements. Students' examination of the art of decoration in the architecture of various historical works, art of painting, handicrafts, and embroidery on objects reveals their national cultural awareness as well as their aesthetic feelings. Recognizing, adopting and spreading national cultural values are among their cultural awareness competencies. For this reason, within the scope of knowing the city and developing national consciousness, the decorations in the historical buildings, mosques and tombs in Amasya province were examined. Detected decorations were photographed and documented as to which artifact they belonged to. It has been determined which ornament type the ornaments belong to. Various motifs such as the formation of regular polygons and the use of symmetries have been identified in the ornaments. The review was designed as a study and document analysis technique was used within the scope of descriptive scanning model. It is thought that Amasya province will contribute to both the development of spatial thinking skills and the development of aesthetic feeling and national cultural awareness with the use of examples of ornamental art in mathematics teaching.

Keywords: Mathematics education, art of decoration, geometric shapes

KOSİNÜS TEOREMİNİN ORTAÖĞRETİM DÜZEYİNDE GÖRSELLEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Birol TEKİN

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, biroltekin@amasya.edu.tr

ÖZET

21. yüzyılda hızlı gelişen teknolojinin bir sonucu olarak, değişen ve gelişen dünyayı anlayıp yorumlayabilmemiz ve günlük hayatta karşılaştığımız problemleri çözebilmemizde matematiğin önemli bir rolü bulunmaktadır. Teknolojik gelişmelerin açtığı yeni çalışma alanlarına ilintili olarak hem ispat hem de görselleştirme yaklaşımını kullanma gereksinimi matematik eğitiminde gittikçe artmaktadır. İspat, matematik ve matematik eğitiminde önemli bir yere sahip olmasıyla birlikte; öğrenilmesi ve öğretilmesi en zor olan öğrenme alanlarından birisi olarak görülmektedir. İspatlama ve görsel ispatlama sürecinde görselleştirmenin önemli bir rolü bulunmaktadır. Geçmiş yıllara göz attığımızda insanoğlunun görselleştirmeyi etkin bir biçimde kullandığına rastlanılmaktadır. Görsel ispatların, matematik ve matematik eğitiminde önemli bir rolü bulunmaktadır. Bir kavramın daha kolay anlaşılabilen bir resmi sağlanabildiği veya çizilebildiği ölçüde görselleştirme önemlidir. Aynı şekilde ilköğretim başlayıp yükseköğretimdeki matematik dersleri ve bazı derslerde geçen kavram ve konuların öğretimi için görselleştirme gereklidir. MEB (2018) de ortaokul matematik öğretim programında yaptığı değişiklikten dolayı ortaokul 8. sınıflarda trigonometri konusu tamamen kaldırılarak, lise matematik dersi öğretim programında 11.sınıflarda 56 saat ve 12. sınıflarda ise 36 saat olarak okutulmasına karar verilmiştir. Trigonometri konusu matematiğin ve fiziğin birçok alanlarında; elektrik ve elektronik mühendisliğinde ve benzer bilim dallarında yaygın bir biçimde kullanılan ve öğrenilmesinde güçlük çekilen öğrenme alanlarından birisi olarak görülmektedir. Ayrıca trigonometri; bazı matematik kavramlarının cebirsel ve görsel ispatları arasındaki anlamlı bir ilişkinin kurulmasında ve grafiklerin yorumlanmasında etkili olduğundan yükseköğretimde öğretilen matematik derslerinde ve özellikle de analiz konularının daha iyi anlaşılmasını sağlayan önemli konulardan biri olarak görülmektedir. Bu çalışma trigonometri konusunu içinde yer alan kosinüs teoreminin ortaöğretim düzeyinde görselleştirilmesinin öğrencilerin soyut olan kavramları daha kolay anlamalarını sağlamak amacıyla planlanmıştır. Bu doğrultuda geometrik şekillerden yararlanılarak, kosinüs teoreminin farklı görsel ispatları yapılarak ve bunların diğer araştırmacılara tanıtılması amaçlanmıştır. Derleme bir çalışma olarak tasarlanmış olup, betimsel tarama modeli kapsamında doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Kosinüs teoreminin farklı görsel ispatları okuyucuların anlayabileceği şekilde adım adım çizimler yapılarak gösterilmiştir. Matematik öğretiminde ezberin önüne geçebilmek için “neyin nereden geldiğini” göz önünde bulundurarak derslerde görselleştirme çalışmalarına daha fazla yer verilmesinin etkili olabileceği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görselleştirme, görsel ispat, kosinüs teoremi

VISUALIZATION OF THE THEOREM OF COSINUS AT SECONDARY EDUCATION

Dr. Öğretim Üyesi Birol TEKİN

Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye, biroltekin@amasya.edu.tr

ABSTRACT

As a result of the rapidly developing technology in the 21st century, mathematics has an important role in our understanding and interpretation of the changing and developing world and solving the problems we encounter in daily life. The need for the use of both proof and visualization approaches is increasing in mathematics education due to the new fields of study opened up by technological developments. Although proof has an important place in mathematics and mathematics education; It is seen as one of the most difficult learning areas to learn and teach. Visualization has an important role in the proving and visual proofing process. When we look at the past years, it is seen that human beings use visualization effectively. Visual proofs have an important role in mathematics and mathematics education. Visualization is important to the extent that a more easily understood picture of a concept can be provided or drawn. Visualization is important to the extent that a more understandable picture of a concept can be provided or drawn. In the same way, visualization is necessary for teaching the concepts and subjects in mathematics courses in primary education and higher education and in some courses. Due to the change made in the secondary school mathematics curriculum in the MEB (2018), it was decided to remove the trigonometry subject completely in the 8th grades of secondary school and to teach it as 56 hours in the 11th grades and 36 hours in the 12th grades in the high school mathematics curriculum. Trigonometry is in many fields of mathematics and physics; It is seen as one of the learning areas that are widely used in electrical and electronic engineering and similar disciplines and that are difficult to learn. Also trigonometry; Since it is effective in establishing a meaningful relationship between algebraic and visual proofs of some mathematical concepts and interpreting graphics, it is seen as one of the important topics that provide a better understanding of mathematics courses taught in higher education and especially analysis subjects. In this study; The visualization of the cosine theorem, which is included in the subject of trigonometry, at the secondary level is planned to enable students to understand abstract concepts more easily. This study was planned in order to visualize the cosine theorem, which is included in the subject of trigonometry, at the secondary level, to enable students to understand abstract concepts more easily. For this purpose, it is aimed to make use of some geometric shapes, to make different visual proofs of the cosine theorem and to introduce them to other researchers. The review was designed as a study and document analysis technique was used within the scope of descriptive scanning model. The different visual proofs of the cosine theorem are illustrated in a way that readers can understand by making step-by-step illustrations. In order to prevent memorization in mathematics teaching, it is suggested that giving more space to visualization studies in lessons, considering "what comes from where", may be effective.

Keywords: Visualization, visual proof, cosine theorem

KALKOLİTİK DÖNEMDE DOKUMACILIK: GÜVERCİNKAYASI ÖRNEĞİ

Buse AKKOCA

Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Neveşehir, Türkiye, buseakkoca94@gmail.com

ÖZET

Dokumacılık insanların ihtiyaçları doğrultusunda gelişen, belli bir düzeyde bilgi birikimine, hammaddeye, hammaddeye düzenli erişime, hammaddeyi işleyecek ve ürün elde etmeyi sağlayacak teknolojiye sahip olmayı gerektiren bir üretim faaliyetidir. Dokumacılık gibi özel teknikleri gerektiren üretim zincirlerinin maddi kültüre de yansımaları olmaktadır. Dokumacılıkla ilişkilendirilen hasır, keten, deri, kumaş benzeri organik kalıntıların günümüze ulaşması çok da olası değildir. Ancak bu organik malzemelerin izlerine başka türden buluntular üzerinde rastlamak mümkündür. Bununla birlikte arkeolojik kazılarda elde edilen maddi kültür öğeleri arasında pişmiş toprak, kemik ve taş benzeri doğada daha uzun kalan malzemelerden de dokuma aletlerinin (ağırşak, ağırlık, mekik vb.) üretildiği bilinmektedir. Dokumacılığa dair en erken izlerin Anadolu'da Neolitik Döneme kadar gittiği bilinmektedir. Kalkolitik Dönemde gelişmekte olan sürü hayvancılığının etkisiyle koyun ve keçi gibi hayvanların süt, yün gibi ikincil ürünlerinden de yararlanılmaya başlanmıştır. Hayvanlardan elde edilen yünün de dokuma için hammadde olarak kullanılmaya başlanması dokumacılık faaliyetinin yoğunlaşmasına olanak sağlamıştır ve bir bakıma uzmanlaşmayı da beraberinde getirmiştir. Tunç Çağıyla birlikte ise dokuma ve dokumacılığa dair arkeolojik veriler bu konudaki çalışmaların da yoğunlaşmasıyla Anadolu'da hemen hemen her arkeolojik yerleşim yerinde karşımıza çıkmaktadır. Anadolu'da Kalkolitik Dönem özelinde dokumacılık faaliyetiyle ilişkilendirilen arkeolojik malzemeyi barındıran çalışmaların sayıca az olduğu fark edilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın temel problemi Kalkolitik Döneme ait literatürdeki bu eksikliği doldurmaktır. Aksaray ili sınırları içinde bulunan Güvercinkayasası yerleşmesi Kalkolitik Döneme tarihlenmektedir. Araştırmanın temelini Güvercinkayasası yerleşmesi oluşturmaktadır. Kazısı tamamlanan yerleşmeden elde edilen arkeolojik veriler burada dokumacılık faaliyetinin yapıldığını düşündürmektedir. Yerleşmede 1996-2019 yılları arasında yapılan bilimsel çalışmalar neticesinde küçük buluntu envanterine 3334 adet küçük buluntu kaydedilmiştir. Buluntu envanterinin 102 tanesi dokumacılık ile ilişkilendirilmiştir. Bu buluntular tezgâh ağırlığı, ağırşak ve mekik olmak üzere sınıflandırılmıştır. Belirlenen malzeme grubu; hammadde dağılımı ve tipoloji, buldukları kontekst, yerleşme içindeki dağılımları ve kullanım amaçları konu başlıkları altında incelenmiştir. Ek olarak bahsi geçen buluntuların Anadolu'daki diğer Kalkolitik Dönem yerleşmelerindeki benzerlerine değinilmiş, dokumacılıkla ilişkilendirilen başka alet çeşitleri de tanıtılmıştır. Son olarak etnografik bir katkı ile araştırma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalkolitik dönem, Güvercinkayasası yerleşmesi, dokumacılık.

WEAVING IN THE CHALCOLITHIC PERIOD: THE CASE OF GÜVERCİNKAYASI

Buse AKKOCA

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Turkey, buseakkoca94@gmail.com

ABSTRACT

Weaving is a production activity that requires a certain level of knowledge accumulation, regular access to raw materials, and technology that can process and produce products in line with people's needs. Production chains that require special techniques like weaving also have implications on the material culture. It is not very likely that organic residues associated with weaving such as straw, linen, leather, and fabric have survived until today. However, it is possible to come across traces of these organic materials on other types of finds. Nonetheless, it is known that weaving tools (such as the shuttle, loom weight, and spindle whorl) made from materials that are more durable in nature, such as baked clay, bone, and stone, were among the material culture elements obtained from archaeological excavations. The earliest traces of weaving are known to date back to the Neolithic period in Anatolia. With the development of herd farming during the Chalcolithic period, secondary products like milk and wool from animals like sheep and goats began to be used. The use of wool obtained from animals as a raw material for weaving also made it possible to intensify weaving activities and brought specialization to a certain extent. With the Bronze Age, increase in studies in this area has intensified the archeological data on weaving and can be seen in almost every archaeological settlement in Anatolia. It has been noticed that there are only a few studies that include archaeological material associated with weaving activity in the Chalcolithic period in Anatolia. In this context, the main problem of the research is to fill this gap in the literature related to the Chalcolithic period. The Güvercinkayası settlement located within the borders of Aksaray province is dated to the Chalcolithic period. The study is based on the Güvercinkayası settlement. Archaeological data obtained from the settlement, whose excavation was completed, suggests that weaving activity was carried out here. As a result of scientific studies conducted in the settlement between 1996-2019, 3334 small finds were recorded in the small find inventory. 102 of these finds were associated with weaving. These finds were classified as loom weights, heddles, and shuttles. The identified material group was examined under the headings of raw material distribution and typology, context of their discovery, their distribution within the settlement, and their intended uses. In addition, the similarities of these finds to those found in other Chalcolithic settlements in Anatolia were discussed, and other types of tools associated with weaving were also presented. Finally, the research was completed with an ethnographic contribution.

Keywords: Chalcolithic period, Güvercinkayası settlement, weaving.

PARİS İKLİM ANLAŞMASI ÇERÇEVESİ VE HÜKÜMLERİ

Bülent EFE

*Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, Sakarya, Türkiye,
bulent.efe2@ogr.sakarya.edu.tr*

ÖZET

İklim değişikliğinin geniş ölçekteki olumsuz etkileri, günümüzde bütün yerküredeki bölgelerde ve ülkelerde hissedilmektedir. Küresel ortalama sıcaklıklarının artışı nedeniyle oluşan kıyı ve toprak erozyonu, seller, kuraklaşma, çölleşme, aşırı hava olaylarındaki artış, büyük hasar veren fırtınalar, hava kirliliği, kıtlık bu olumsuz etkilerden bazılarıdır. Uzun dönemli olabilen ve çoğunlukla doğal nedenlerle gerçekleşen iklim değişiklikleri, sanayileşmeden sonra belirgin olarak insan faaliyetleri kaynaklı etmenlerin zorlamasıyla oluşmaya başlamıştır. Özellikle küresel ısınmanın ana sebebi, insan kaynaklı sera gazlarının atmosferdeki oranının artmasıdır. 19. Yüzyıl ortalarından bu yana sanayi devriminin etkisi küresel sıcaklık artışlarında etkili olmuştur. İklim değişikliği hakkında bilimsel çalışmaların geçmişi 1800'lu yıllara dayanmaktadır. Bireysel çalışmalara ve uyarılara karşın küresel ısınma sorunlarının siyaset dünyasına egemen olması ve devletlerce dikkate alınması son otuz yılda mümkün olabilmiştir. Uluslararası iş birliği ve önlem, çözüm bulma çabaları, yükümlülük ve sorumluluğun kabulü ancak 1990'lı yıllardan sonra başlayabilmiştir. Küresel İklim Politikalarını belirleyen bilimsel veriler, iklim senaryoları ve hedeflerdir. Bunun için güvenilir ve saygın küresel kurumlara ihtiyaç vardır. Bu amaçla, Kasım 1988 senesinde IPCC kurulmuştur. IPCC, Dünya Meteoroloji Örgütü ve BM İklim Değişikliği Programı tarafından oluşturulmuştur. IPCC tarafından yapılan değerlendirmeler, uluslararası görüşmelerin bilimsel temelini oluşturur, aşırı hava olaylarının ve felaketlerin yönetilmesi için bilgi sağlar. Kasım 1990'da IPCC ve İkinci Dünya İklim Konferansı tarafından Küresel Antlaşma çağrısı yapılmıştır. IPCC, "sera gazlarının atmosferdeki yoğunluğunun artmasındaki en önemli sebebin insan kaynaklı aktivitelerden kaynaklanan emisyonlar" olduğu açıklayarak, küresel bir antlaşma çağrısı yapmıştır. 1992 yılında BMİDÇS ve 1997 yılında Kyoto Protokolü'nün ardından Aralık 2015'te, Fransa Cumhuriyeti'nin Paris kentinde toplanan 21. Taraflar Konferansında 195 taraf iklim değişikliği mücadelesi, sürdürülebilir bir geleceğe ulaşabilmek adına yatırım yapmak ve faaliyetlerde bulunmak için anlaşmaya varmıştır. Paris İklim Anlaşması ise, iklim değişikliği hususunda yasal olarak bağlayıcı görünen bir uluslararası anlaşma niteliğindedir. Genel hedefi, "küresel ortalama sıcaklıktaki artışı sanayi öncesi seviyelerin 2°C üzerinde çok altında tutmak" ve "sıcaklık artışını sanayi öncesi seviyelerin 1,5°C üzerinde sınırlamak" için çaba sarf etmektir. Bu bildiri Paris İklim anlaşmasının kapsamı ve hükümleri tartışılacak, Azaltım, Uyum, Kayıp ve Zarar, Finans, Teknoloji Geliştirme ve Transferi, Kapasite Geliştirme, Eylem ve Desteğin Şeffaflığı, Küresel Envanter, Uygulamanın ve Kurallara Uyumun Kolaylaştırılması hükümleri açıklanacaktır. Bildirinin amacı, Paris Anlaşması'nın iklim değişikliğiyle mücadele hedeflerine ulaşmadaki etkinliğinin yetersizliğinin vurgulanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Paris Anlaşması, küresel iklim değişikliği, iklim sözleşmeleri

FRAMEWORK AND PROVISIONS OF THE PARIS CLIMATE AGREEMENT

Bülent EFE

*Sakarya University Institute of Social Sciences, Department of International Relations, Sakarya, Turkey,
bulent.efe2@ogr.sakarya.edu.tr*

ABSTRACT

The negative effects of climate change on a large scale are being felt in regions and countries all over the world today. Coastal and soil erosion caused by the increase in global average temperatures, floods, drought, desertification, increase in extreme weather events, severe storms, air pollution, famine are some of these negative effects. Climatic changes, which can be long-term and occur mostly due to natural causes, have started to occur after industrialization with the forcing of factors originating from human activities. In particular, the main reason for global warming is the increase in the rate of human-made greenhouse gases in the atmosphere. The impact of the industrial revolution has been influential in global temperature increases since the mid-19th century. The history of scientific studies on climate change dates back to the 1800s. Despite individual studies and warnings, it has been possible for global warming problems to dominate the political world and to be taken into account by states in the last thirty years. International cooperation and precautions, efforts to find solutions, acceptance of responsibility and responsibility only started after the 1990s. The scientific data that determine the Global Climate Policies are climate scenarios and targets. For this, reliable and reputable global institutions are needed. For this purpose, the IPCC was established in November 1988. The IPCC was created by the World Meteorological Organization and the UN Climate Change Programme. Assessments by the IPCC form the scientific basis for international negotiations, providing information for managing extreme weather events and disasters. In November 1990, the call for a Global Agreement was made by the IPCC and the Second World Climate Conference. The IPCC called for a global treaty, declaring that "the most important reason for the increase in the concentration of greenhouse gases in the atmosphere is emissions from human-induced activities". Following the UNFCCC in 1992 and the Kyoto Protocol in 1997, at the 21st Conference of the Parties convened in Paris, the Republic of France in December 2015, 195 parties agreed to invest and carry out activities in order to combat climate change and reach a sustainable future. The Paris Climate Agreement, on the other hand, is an international agreement that appears to be legally binding on climate change. Its overall objective is to strive to "keep the rise in global average temperature well below 2°C above pre-industrial levels" and to "limit temperature rise to 1.5°C above pre-industrial levels". In this paper, the scope and provisions of the Paris Climate Agreement will be discussed, the provisions of Mitigation, Adaptation, Loss and Damage, Finance, Technology Development and Transfer, Capacity Building, Transparency of Action and Support, Global Inventory, Facilitation of Implementation and Compliance will be explained. The purpose of the paper is to highlight the inadequacy of the Paris Agreement in achieving the goals of combating climate change.

Keywords: Paris Agreement, global climate change, climate conventions

DEPREMİN TRAVMATİK ETKİLERİNİN BİLİŞSEL ve DAVRANIŞÇI TERAPİSİ ÜZERİNE DERLEME

Psikolog Büşra KOÇAK

Serbest Araştırmacı, İstanbul, Türkiye, bsrakocak97@icloud.com

ÖZET

Bu derlemede Travma Sonrası Stres Bozukluğuna(TSSB) değinilmiş ve doğal afet sonrasında gelişen TSSB'nin Bilişsel ve Davranışçı Terapisi(BDT) üzerine bilgiler verilmiştir. Afetler, bireylerin baş etme kapasitesini bozan olaylar olarak tanımlanmaktadır. Felaket yaşantısında toplumsal yapı ve işleyiş, toplumun varlığını ve işleyişini tehdit edecek boyutlara ulaşabilmektedir. Afetlerin birincil kurbanları, yaşanan felaketten doğrudan etkilenen kişilerdir. İkincil kurbanlar ise semptom geliştiren birincil kurbanların aile üyeleri ve onların yakın arkadaşlarıdır. Hayata yeniden sarılmadan önce öfke, çaresizlik, acı ve kayıplarını ifade etmek, yaslarını yaşayabilmek için vakit, fırsat ve cesaretlendirilmeye ihtiyaçları vardır. DSM-V' te travma gerçek bir ölüm ya da ölüm tehdidi, ciddi yaralanma veya cinsel şiddete maruziyet şeklinde tanımlanmıştır. Travma sonrası stres bozukluğu(TSSB); ağır psikolojik bir travma sonucunda ortaya çıkan, travmatik olayların tekrar tekrar yaşanması, yaşanan olayı hatırlatan uyarılardan kaçınma ve artmış uyarılmışlık gibi özgül semptomlarla kendini gösteren psikolojik bir bozukluktur. Travmaya yönelik Bilişsel ve Davranışçı Terapi uygulamalarının temel bileşenleri psikoeğitim, anksiyete yönetimi, maruz bırakma ve bilişsel yeniden yapılandırma'dır. Bu tedavi teknikleri mevcut sıkıntıyı tanıma ve sıkıntıyı iyileştirmeye, olumsuz düşünce ve uyumsuz davranışları değiştirmeye, bireyin hayat kalitesini yükseltmeye odaklanmakta ve bireyin günlük hayatında kendini daha iyi hissetmesini sağlamak için kullanılmaktadır. Travma Sonrası Stres Bozukluğu(TSSB) hastalarında uygulanan Bilişsel ve Davranışçı Terapi yöntemlerinden biri öncelikle anksiyete yatışına kadar travmayla ilgili korkutan uyarılar ile (görsel ve işitsel) yüzleşmeye odaklı Uzun-Sürelili Maruz Bırakmadır (Prolonged Exposure – PE). Düşüncelerimiz soyuttur ve Bilişsel Davranışçı Terapi'de çalışılan bu soyut kavramdır. Otomatik düşünceler şeklinde isimlendirilen bu alan, BDT ile değiştirilmeye ve daha işlevsel bir hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Akut veya kronik TSSB olan afet mağduru kişilerde Travma odaklı BDT, tedavide ilk seçenek olarak tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet, travma sonrası stres bozukluğu, bilişsel davranışçı terapi.

A REVIEW ON COGNITIVE AND BEHAVIORAL THERAPY OF THE TRAUMATIC EFFECTS OF EARTHQUAKE

Psychologist Büşra KOÇAK

Freelance Researcher, İstanbul, Turkey, bsrakocak97@icloud.com

ABSTRACT

In this review, Post Traumatic Stress Disorder (PTSD) is mentioned and information on Cognitive and Behavioral Therapy of PTSD that develops after a natural disaster is given. Disasters are defined as events that impair the coping capacity of individuals. In disasters, the social structure and functioning can reach dimensions that threaten the existence and functioning of the society. The primary victims of disasters are those directly affected by the disaster. Secondary victims are family members and close friends of primary victims who develop symptoms. Before embracing life again, they need time, opportunity and encouragement to express their anger, helplessness, pain and loss, and to grieve. In DSM-V, trauma is defined as actual or threatened death, serious injury, or exposure to sexual violence. Post Traumatic Stress Disorder (PTSD); It is a psychological disorder that occurs as a result of a severe psychological trauma and manifests itself with specific symptoms such as re-experiencing traumatic events, avoidance of stimuli reminding the event, and increased arousal. The core components of Cognitive and Behavioral Therapy (CBT) practices for trauma are psychoeducation, anxiety management, exposure, and cognitive restructuring. These treatment techniques focus on recognizing and improving existing distress, changing negative thoughts and maladaptive behaviors, and increasing the quality of life of the individual and are used to make the individual feel better in his daily life. One of the Cognitive and Behavioral Therapy methods applied to patients with Post Traumatic Stress Disorder (PTSD) is Prolonged Exposure (PE), which is primarily focused on confronting trauma-related frightening stimuli (visual and auditory) until the anxiety subsides. Our thoughts are abstract, and it is this abstract concept that is studied in Cognitive Behavioral Therapy. This area, which is called automatic thoughts, is tried to be changed with CBT and made more functional. Trauma-focused CBT is recommended as the first-line treatment for disaster victims with acute or chronic PTSD.

Keywords: Disaster, post-traumatic stress disorder, cognitive behavioral therapy.

BATI VE DOĞU KARADENİZ BÖLGELERİNDE İŞSİZLİK VE İSTİHDAMIN YAPISI

Doç. Dr. Canan SANCAR

Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane, Türkiye, canansancar@gumushane.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, TR8 ve TR9 Düzey 1 bölgelerinde işgücü, işsizlik ve istihdam istatistiklerindeki değişimleri 2004-2021 dönemi için değerlendirmek ve bölgeler düzeyinde politika önerilerinde bulunmaktır. Bu kapsamda incelenen dönem için genel bir değerlendirme yapıldığında TR9 bölgesinin işgücü ve işgücüne katılım oranları düşüş eğilimindedir. TR8 bölgesinin işgücü ve işgücüne katılım oranlarının incelenen dönemde fazla bir değişiklik gösterdiği söylenemez. Her iki bölge açısından kadınların işgücüne katılımı ve istihdam oranları erkeklere göre oldukça düşüktür. TR9 bölgesinde işgücü sayısı TR8 bölgesine göre daha düşük iken işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı daha yüksektir. Her iki bölgenin tarım sektörünün istihdamdaki payı düşüş eğiliminde iken hizmetler ve sanayi sektörünün payı artış eğilimindedir. Bölgelerin 2021 yılı için karşılaştırması yapıldığında; TR8 bölgesinde işgücüne dahil olmayan nüfusun (1, 765 bin kişi) TR9 bölgesine (948 bin kişi) göre yüksekliği dikkat çekmektedir. TR8 bölgesinde işgücüne katılma oranı (yüzde 52) da TR9 bölgesine (yüzde 55,1) göre daha düşüktür. TR9 bölgesinde istihdam oranı 2021 yılında yüzde 49,7 iken TR8 bölgesinde yüzde 47,8'dir. Her iki bölgede istihdam oranları istenilen seviyelerde olmasa da Türkiye genel istihdam oranı olan yüzde 45,2'nin üzerinde gerçekleşmiştir. TR8 bölgesi TR9 bölgesinden daha düşük bir istihdam oranına sahiptir. Benzer bir şekilde, TR8 bölgesi kadın istihdam oranı yüzde 32,9 ile TR9 bölgesinin yüzde 36,8 olan kadın istihdam oranından deha geri seviyededir. Buna rağmen, TR8 bölgesi erkek istihdam oranı (yüzde 63,3) TR9 bölgesinden (yüzde 62,7) daha yüksektir. Diğer taraftan, TR9 bölgesinde genel işsizlik oranı (yüzde 9,9) TR8 bölgesine (yüzde 8,1) göre daha yüksektir. Türkiye geneli için geçerli olan işsizlik oranı yüzde 12'dir ve 2021 yılında her iki bölgede daha düşük bir işsizlik oranı yaşanmıştır. Genel işsizlik oranına paralel şekilde TR9 bölgesinde kadınların (yüzde 11,4) ve erkeklerin (yüzde 8,9) işsizlik oranları da TR8 bölgesi kadın (yüzde 9,9) ve erkek (yüzde 7,2) işsizlik oranlarından daha üst seviyededir. Ayrıca her iki bölgede tarım dışı işsizlik oranı yüksek seviyededir. TR8 bölgesinde tarım (yüzde 35,5) sektörünün istihdamdan aldığı pay TR9 bölgesindeki tarım (yüzde 40,7) sektörünün istihdamdan aldığı paya göre daha düşüktür. Bununla birlikte, TR9 bölgesinde sanayi (yüzde 16,8) sektörünün istihdamdan aldığı pay TR8 bölgesindeki sanayi (yüzde 20,9) sektörünün istihdamdan aldığı paya göre daha düşüktür. Hizmetler sektörünün istihdamdan aldığı pay açısından TR8 (yüzde 43,5) ve TR9 (yüzde 42,5) bölgeleri birbirine yakın düzeydedir. Bölgelerde sanayi sektörü hizmetler sektörü ve tarım sektöründen sonra üçüncü sektör konumundadır. Kadınların tarım dışı sektörlerde istihdam edilebilirliklerini artırıcı aktif istihdam politikalarının mesleki eğitim programları ile etkin bir şekilde desteklenmesi her iki bölge açısından öncelikli politika olmalıdır. Bölgelerde işsizlik sorunun çözümünde işgücü arzı ve talebinin birlikte değerlendirilmesi yoluyla çözüm üretilebilir. Ayrıca tarım sektöründeki kayıt dışılığı önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bölgelerde girişimciliğin gerek politika yapıcılar gerekse tüm bölgesel aktörler tarafından iş kurma yardım ve teşvikleriyle artırılması ve aynı zamanda istihdamı genişletmeye yönelik sübvansiyonlarla desteklenmesi gerekmektedir. Bu türlü politikalarla yeni iş olanaklarının sağlanması bölgelerin ülke katma değerine katkısının artması açısından son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: TR8 Düzey 1 bölgesi, TR9 Düzey 1 bölgesi, işsizlik, istihdam.

UNEMPLOYMENT AND THE STRUCTURE OF EMPLOYMENT IN WEST AND EAST BLACKSEA REGIONS

Doç. Dr. Canan SANCAR

Gumushane University, Gumushane, Türkiye, canansancar@gumushane.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this study is to assess changes in the statistics on labour, unemployment, and employment in TR8 and TR9 NUTS 1 regions for the period between 2004-2021 as well as to make policy recommendations at regional level. When a general assessment was carried out within the scope of the period, labour and participation to labour were in a decline in TR9 region. It cannot be said that rates related to labour and participation to labour in TR8 region showed significant changes during the period under discussion. As far as both regions were concerned, the women participation to labour as well as women employment were relatively lower when compared to those of men. While the number of labour in TR9 was lower than that of TR8, the participation to labour rate as well as the employment rate were higher. While the rate of agriculture in both regions had a declining trend in employment, the rate of services and industry sector were in an incline. When regions were compared for year 2021, that the population not belonging to any labour in TR8 (1,765,000 people) was considerably higher than that of TR9 region (948,000 people) attracts attention. The rate of participation to labour in TR8 (52%) is significantly lower than that of TR9 (55,1%). While the employment rate in TR9 was 49.7% in 2021, the rate was 47.8% in TR8. Even though the employment rates were not at desired levels in both regions, the rates were over 45.2%, general employment rate in Türkiye. The TR8 region had a lower employment rate than TR9 region. Similarly, women employment rate in TR8 region was 32.9% and this is lower than 36.8%, the women employment rate TR9 region. Still, men employment rate of TR8 (63.3%) was higher than that of TR9 region (62.7%). On the other hand, general unemployment rate in TR9 region (9.9%) was higher when compared to TR8 region (8.1%). General unemployment rate for Türkiye general was 12% and in both regions, there was a lower unemployment rate in 2021. In parallel to overall unemployment rates, the unemployment rates of men (8.9%) and women (11.4%) in TR9 region were higher than those of TR8 region; men (7.2%) and women (9.9%). Moreover, agricultural unemployment was high in both regions. The rate of agriculture (35.5%) sector in overall employment for TR8 region was lower than the rate of agriculture (40.7%) sector in overall employment for TR9 region. However, the rate of industry (16.8%) sector in overall employment for TR9 region was lower than the rate of industry (20.9%) sector in overall employment for TR8 region. In terms of the rate of services sector in overall employment, TR8 (43.5%) and TR9 (42.5%) regions had similar levels. In these regions, the industry sector was the third sector after services and agriculture sectors. The fact that active employment policies for women which enables them to be employed in non-agriculture sectors are effectively be supported through vocational training programs should be prioritized policies for both regions. For the solution of unemployment in the regions, co-assessment of labour demand and supply might yield productive outcomes. Also, precautions should be taken against the informality in the agriculture sector. Entrepreneurship should be reinforced through aids and supports for starting businesses both by policy makers as well as by all regional actors and at the same time, subsidies could be provided for expanding current businesses. Generating such new businesses through these policies are of great significance in terms of increasing the added value of the region.

Keywords: TR8 NUTS 1 region, TR9 NUTS 1 region, unemployment, employment

GÖÇ VERİLERİNİN DÜZEY 1 BÖLGELERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Canan SANCAR

Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane, Türkiye, canansancar@gumushane.edu.tr

ÖZET

Türkiye’de göç hareketleri 1950’li yıllardan itibaren hız kazanmıştır. Göç sadece bir nüfus hareketi olmayıp sosyal, kültürel ve ekonomik boyutu olan çok yönlü bir olgudur. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de 2008-2021 döneminde Düzey 1 bölgelerinin (12 Bölge) göç verilerinin nicel değerlendirilmesini yapmaktır. İncelenen dönem için TÜİK göç verileri değerlendirildiğinde Kuzey Anadolu bölgesinde 2008 yılında ‰ -26,12 olan net göç hızının 2021 yılında ‰ -14,81 olarak gerçekleştiği, ortalama net göç hızının ‰ -15,94 olduğu görülmüştür. Ortadoğu Anadolu bölgesi için incelenen dönemde net göç hızı ‰ -10,89’dan ‰ -13,97 oranına yükselmiştir ve ortalama net göç hızı ‰ -9,78’dir. Bu sonuçlar her iki bölgenin yoğun olarak göç verdiğini göstermektedir. Güneydoğu Anadolu bölgesi ortalama ‰ -5,94 net göç hızı ile Kuzeydoğu Anadolu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerinden sonra en çok göç veren bölge konumundadır. Orta Anadolu bölgesi ise ortalama ‰ -4,54 net göç hızı ile en çok göç veren dördüncü bölge konumundadır. Batı Karadeniz bölgesi 2008-2017 döneminde negatif göç hızına (ortalama ‰ -4,82) sahipken, net göç hızı 2018 yılında ‰ 14,86 olmuş ve hızlı bir şekilde göç almıştır. Aynı bölgenin sonraki yıllarda tekrar göç verdiği ve incelenen dönemde ortalama ‰ -3,18 net göç hızı ile en çok göç veren beşinci bölge konumunda olduğu söylenebilir. Doğu Karadeniz bölgesi incelenen dönemde genelde göç veren bir bölge iken 2016 yılında ‰ 15,3, 2018 yılında ‰ 30,54 net göç hızı ile göç alan konuma geçmiştir. Bu durum bölgeye yoğun bir göç akımının gerçekleştiğini, ancak 2019 yılında ‰ -21,09 olan net göç hızı bölgede göç akımının tekrar tersine döndüğünü göstermektedir. İncelenen dönemde Doğu Karadeniz bölgesinin ortalama göç oranı ‰ -1,02’dir. Akdeniz bölgesi 2008-2010 döneminde düşükte olsa pozitif göç oranına sahiptir (ortalama ‰ 1,08), 2011-2021 döneminde ise Akdeniz bölgesinin ortalama ‰ -0,21 net göç hızı ile göç veren bölge konumunda olduğu söylenebilir. İstanbul bölgesi 2008-2015 yılları arasında göç alan bölge konumunda iken 2016 yılından itibaren göç veren bölge konumuna geçmiştir. Bölgede net göç hızı 2018 yılında ‰ -13,86 olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında İstanbul bölgesinin net göç hızı tekrar (‰7,79) pozitif olmuş, ancak sonraki yıllarda ortalama ‰ -2,43 net göç hızı ile göç veren bölge özelliğini korumuştur. Batı Marmara bölgesi 2008-2021 döneminde sürekli olarak pozitif net göç oranına sahiptir ve ortalama ‰ 8,32 net göç hızı ile en çok göç alan bölge konumundadır. Doğu Marmara bölgesi ise ortalama ‰ 7,37 net göç hızı ile en çok göç alan ikinci bölge konumundadır. Batı Anadolu bölgesi 2008-2017 yılları arasında pozitif göç hızına (ortalama ‰ 4,53) sahipken 2018 yılında göç veren bölge (‰ -4,67) konumuna geçmiştir. Bununla birlikte, Batı Anadolu bölgesi 2021 yılında ‰ 4,72 ve incelenen dönemde ortalama ‰ 3,76 net göç hızı ile en çok göç alan üçüncü bölgedir. Ege bölgesi sürekli olarak göç alan bir bölge olmasına rağmen incelenen dönemde net göç hızı ortalama ‰ 2,99 olarak düşük bir oranda gerçekleştiği söylenebilir. Bu durum Ege Bölgesine doğru göç hareketlerinin yavaşladığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, göç, düzey 1 bölgeleri.

ASSESSING MIGRATION DATA IN TERMS OF NUTS 1 REGIONS

Doç.Dr. Canan SANCAR

Gumushane University, Gumushane, Türkiye, canansancar@gumushane.edu.tr

ABSTRACT

Migration in Türkiye has accelerated since 1950s. Migration is not merely a movement of population but a phenomenon with multitude of social, cultural, and financial dimensions. The aim of this study is to make an assessment of migration data of NUTS 1 regions (12 Regions) in Turkey between 2008 and 2021. When the migration data of TÜİK was studied for the period, the net migration rate of ‰ -26,12 in 2008 was found to be ‰ -14,81 in 2021 while the mean net migration rate was ‰ -15,94 in North Anatolian region. For Central East Anatolian region in the same period, the net migration rate increased from ‰ -10,89 to ‰ -13,97 rate, and the mean net migration rate was ‰ -9,78. These results show that both regions send out migration extensively. With a mean of ‰ -5,94 net migration rate, Southeast Anatolian region is the most migration sending region after Northeast Anatolian and Middle East Anatolian regions. Central Anatolian region is the fourth most migration sending region with a net migration rate of ‰ -4,54. While the Western Black Sea Region had a negative migration rate (approximately ‰ -4,82) between 2008 and 2017, the net migration rate rose up to ‰ 14,86 and received migration at an extensive rate. It can be said that the same region send migration during the following years and that it has become the fifth most migration sending region with a net migration rate of ‰ -3,18. While Eastern Black Sea region was generally a migration sending region during the period, it turned into a migration receiving position with ‰ 15,3 in 2016 and with ‰ 30,54 in 2018. This condition shows that an intense migration wave hit this region but also that the net migration rate of ‰ -21,09 in 2019 reverted this migration wave in the region. During the period under discussion, the mean migration rate was ‰ -1,02 in East Black Sea region. Even though less possible, the Mediterranean region had a lower migration rate. The Mediterranean has a positive migration rate (mean ‰ 1,08) although this was very small between 2008- 2010. During 2011-2021 period, with an approximate net migration rate of ‰ -0,21, the Mediterranean region can be seen as a region that send migration. Istanbul region had been a migration receiving region between 2008 and 2015, but it turned into a migration sending region since 2016. In the region, the net migration rate was ‰ -13,86 in 2018. The net migration rate of Istanbul region turned positive (‰ 7,79) again in 2019 but in the following years, it kept its position as a migration sending region with a net migration of ‰ -2,43. The West Marmara region continuously had a positive net migration rate between 2008 and 2021 and it was the most migration receiving region with a mean net migration rate of ‰ 8,32. East Marmara region was the second most migration receiving region with a mean net migration rate of ‰ 7,37. While West Anatolia region had a positive migration rate (mean ‰ 4,53) between 2008-2017, it turned into a migration sending region (‰ -4,67) in 2018. In addition to this, West Anatolia region was the third most migration receiving region with a net mean migration rate of ‰ 4,72 since the mean during this period was ‰ 3,76. Although Aegean region was a continuously migration receiving region, during the period under discussion, the net migration rate was at a low rate like ‰ 2,99. This condition shows that migration towards Aegean region got slower.

Keywords: Türkiye, migration, NUTS 1 regions

İDEAL YAŞ İLE TERCİH EDİLEN YAŞAM BEKLENTİSİNİN BELİREN YETİŞKİNLİKTE İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Cem SOYLU

Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Adana, Türkiye, phd.cemsoylu@gmail.com

ÖZET

İdeal yaş özellikle son yıllarda gelişim psikolojisi alanında çalışan araştırmaların ilgilendiği önemli konulardan bir tanesidir ve gittikçe artan sayıdaki araştırma bulguları ideal yaşın önemli gelişimsel sonuçlarla ilişkili olduğunu göstermiştir. Bu çalışmanın amacı bir grup beliren yetişkinde ideal yaş ile tercih edilen yaşam beklentisinin sosyodemografik ve yaşam tarzı özellikler ile ilişkili olup olmadığını incelemektir. Veriler bir devlet üniversitesinde lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan 218 beliren yetişkinden elde edilmiştir (Kronolojik yaş Ort. = 20.83, SS. = 1.49). Katılımcıların ideal yaşları ‘Yaşınızı seçebilseydiniz, şu an da kaç yaşında olmayı isterdiniz?’ sorusu ile tercih edilen yaşam beklentisi ise ‘Siz karar verebilseydiniz, kaç yaşına kadar yaşamak istersiniz?’ sorusu ile ölçülmüştür. Ayrıca katılımcıların cinsiyet, medeni durum, alkol ve sigara kullanımları ile boy ve kilogramlarına ait bilgiler elde edilmiştir. Tanımlayıcı analizler, beliren yetişkinlerin şu anda kronolojik yaşlarından yaklaşık 1 yaş daha genç olmayı istediklerini (ideal yaş Ort. = 19.56, SS. = 9.14) ve 70 yaşına kadar yaşamak istediklerini (tercih edilen yaşam beklentisi Ort. = 70.47, SS. = 19.09) göstermiştir. Ayrıca, ne ideal yaşın ne de tercih edilen yaşam beklentisinin cinsiyet, medeni/partner durumu, alkol ve sigara içme durumu ve beden kitle indeksi ile ilişkili olmadığı bulunmuştur ($p>.05$). Bununla birlikte, ideal yaş ile tercih edilen yaşam beklentisi arasında da anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>.05$). Elde edilen bu bulgular, beliren yetişkinlerin sosyodemografik ve yaşam tarzı özellikleri ile ideal yaş ile tercih edilen yaşam beklentisi arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir. Gelecek çalışmalar farklı yaşam dönemlerinde yer alan katılımcıları da içerecek bir şekilde daha geniş bir dizi değişkenin ideal yaş ile tercih edilen yaşam beklentisi arasındaki ilişkiye odaklanabilir.

Anahtar Kelimeler: Beliren yetişkinlik, ideal yaş, tercih edilen yaşam beklentisi

EXAMINATION OF IDEAL AGE AND PREFERRED LIFE EXPECTANCY AMONG EMERGING ADULTHOOD

Res. Assist. Dr. Cem SOYLU

Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University, Adana, Turkey, phd.cemsoylu@gmail.com

ABSTRACT

Ideal age is one of the important concepts that researchers studying in the field of developmental psychology, particularly in recent years and a number of studies have shown that ideal age is linked to important developmental outcomes. The aim of the present study is to examine whether the ideal age and the preferred life expectancy are related to sociodemographic and lifestyle characteristics in a group of emerging adults. The data were obtained from 218 emerging adults (Chronological age Mean = 20.83, SD = 1.49) studying at the undergraduate level at a public university. Ideal age and preferred life expectancy of the participants were measured by the questions 'if you were able to choose your age, how old would you like to be now?' and 'If you could decide, how long would you want to live? That is, until what age', respectively. Furthermore, the information regarding to gender, marital status, alcohol and cigarette use, and height and kilograms of the participants were obtained. Descriptive analyses showed that emerging adults wanted to be approximately 1 year younger than their chronological age (Ideal age Mean = 19.56, SD = 9.14) and wanted to live to 70 (Preferred life expectancy Mean = 70.47, SD = 19.09). In addition, it was found that neither the ideal age nor the preferred life expectancy were associated with gender, marital/ partner status, alcohol and smoking status, and body mass index ($p > .05$). However, there was no significant relationship between ideal age and preferred life expectancy ($p > .05$). These findings show that there is no significant relationship among the sociodemographic and lifestyle characteristics of emerging adults and the ideal age and preferred life expectancy. Future studies may focus on the relationship between a broader set of variables, including participants in different life stages, between ideal age and preferred life expectancy.

Keywords: Emerging adulthood, ideal age, preferred life expectancy.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HIPERAKTİVİTE BOZUKLUĞUNA YÖNELİK İMAJLARI

Cemal UNCU

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, cemal_uncu@hotmail.com

Osman BİNGÖL

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, osmanbingol@hotmail.com

ÖZET

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB), insan beyninin görevlerinden olan yönetimsel işlevlerdeki gelişimsel bir bozukluktur. DEHB her yaş grubunda yer alan bireylerde görüle de gelişimsel seyri incelendiğinde genellikle çocuklarda (6-12 yaş arası) ve ergenlerde görülen nörodavranışsal bir bozukluk olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. Bu çalışmada bireyin eğitim yaşantısının önemli bir parçası olan sınıf öğretmenlerinin dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu rahatsızlığına ilişkin metaforlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. DEHB'ye yönelik çalışmalar daha çok tıp alanında yoğunlaşmaktadır. Bu sebeple eğitim alanında yapılacak bu çalışma dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu ve karıştırılabilecek diğer rahatsızlıklara yönelik ayırt etmeyi sağlayacak, sınıf öğretmenlerinde bir farkındalık oluşturacak olması açısından ayrı öneme sahiptir. Bu çalışmanın yöntemi nitel araştırma yöntemi olup, araştırma deseni olarak olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme tekniklerinden ölçüt örnekleme göre seçilmiştir. Ölçüt örnekleme yönteminde araştırmacı araştırmaya konu olacak örnekleme belli bir kıstas getirmesi ile oluşur. Bu çalışmada yer alan ölçütler; 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde görev yapmak, İç Anadolu bölgesinde yer alan bir ilde bulunmak, devlet okullarında görev yapmak ve sınıf öğretmeni olmak şeklinde belirtilmiştir. Çalışma İç Anadolu'nun bir ilinde 2022-2023 eğitim öğretim döneminde devlet okullarında görev yapmakta olan 51 sınıf öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğretmenlerin cinsiyet, yaş, mesleki tecrübe, okuttuğu sınıf düzeyi değişkenleri dikkate alınmıştır. Araştırmanın verileri sanal ortamda Google Form vasıtası ile toplanarak elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Nitel araştırmaların iç tutarlığı sağlamak için alan yazına göre oluşturulan kategoriler altında yer alan DEHB yönelik metaforların, ilgili kategori altında olup olmadığı kontrol etmek için DSM 5'teki tanı ve ölçütler incelenmiş ve bu tanı ve ölçütlere göre hareket edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında sınıf öğretmenlerinin DEHB'ye yönelik oluşturduğu 37 farklı metafor olduğu, öğretmen metaforlarının seçilme nedenleri incelendiğinde öğretmenlerin DEHB konusunda bilgilerinin yüzeysel olduğu, konuyla ilgili üretilen metaforların sınırlı kaldığı ve sınıf öğretmenlerindeki algının olumsuz yönde olduğu buna rağmen bir grup öğretmeninse özellikle erken tanı ve farkındalığın önemine vurgu yaptığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenliği, dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu.

IMAGES OF CLASSROOM TEACHERS FOR ATTENTION DEFICIT AND HYPERACTIVITY DISORDER

Cemal UNCU

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, cemal_uncu@hotmail.com

Osman BİNGÖL

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, osmanbingol@hotmail.com

ABSTRACT

Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) is a developmental disorder in executive functions, which is one of the tasks of the human brain. Although ADHD is seen in individuals of all age groups, when its developmental course is examined, it is seen that it is a neurobehavioral disorder usually seen in children (6-12 years old) and adolescents. In this study, it is aimed to examine the metaphors of class teachers, who are an important part of the individual's educational life, about attention deficit and hyperactivity disorder. Studies on ADHD are mostly concentrated in the field of medicine. For this reason, this study to be carried out in the field of education has a special importance in terms of creating an awareness in primary school teachers, which will provide discrimination for attention deficit, hyperactivity disorder and other disorders that can be confused. The method of this study is the qualitative research method, and the phenomenology design was used as the research design. The study group of the research was selected according to criterion sampling, one of the purposeful sampling techniques. In the criterion sampling method, the researcher brings a certain criterion to the sample that will be the subject of the research. The criteria included in this research are; Working in the 2022-2023 academic year is stated as being in a province in the Central Anatolia region, working in public schools and being a classroom teacher. The study was carried out with the participation of 51 classroom teachers working in public schools in a province of Central Anatolia in the 2022-2023 academic year. In the study, the variables of teachers' gender, age, professional experience, and grade level were taken into account. The data of the research was collected by means of Google Form in the virtual environment and the data obtained were analyzed by content analysis method. In order to ensure the internal consistency of qualitative studies, the diagnoses and criteria in DSM 5 were examined to check whether the metaphors for ADHD, which are under the categories created according to the literature, are under the relevant category and act according to these diagnoses and criteria. When the results of the research are examined, there are 37 different metaphors created by classroom teachers for ADHD, and when the reasons for choosing teacher metaphors are examined, teachers' knowledge about ADHD is superficial, metaphors produced about the subject are limited, and the perception of classroom teachers is negative. appears to emphasize its importance.

Keywords: Classroom teaching, lack of attention, hyperactivity disorder.

DOKUZUNCU SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MÜZE GEZİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ccyesilbursa@gmail.com

Tarih Öğretmeni, Ömrüm OTYAKMAZ

TAB Koleji Özel Anadolu Lisesi, Ankara, Türkiye, omrumotyakmaz@gmail.com

ÖZET

Geçmiş çok eski dönemlere kadar giden müzecilik koleksiyonculuk şeklinde başlamıştır. Koleksiyonlarının kamuya açılmasıyla Müzeler, 18. yüzyılda kurumsallaşmaya başlamış ve Fransız İhtilali sonrası halkın eğitilmesi konusunda önemi mekânlardan biri olarak görülmeye başlanmıştır. 19. ve 20. yüzyıl boyunca hızlı ve radikal bir şekilde değişen ve gelişen müzeler, nesne merkezli bir yaklaşımdan insan merkezli bir yaklaşıma yönelerek eğitimi en önemli işlevlerinden biri olarak benimsemişlerdir. Günümüzde eğitim ve öğretim faaliyetlerinin önemli bir parçası olarak kabul edilen müzelerin öğrenciler üzerinde birçok olumlu etkisi bulunmaktadır. Nitekim, 2005 öğretim programlarında 2008 yılında yapılan bir güncelleme ile “Müze ile Eğitim” kavramı eklenmiş ve derslerde müze ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi önerilmiştir. Bu kapsamda bu araştırmanın amacı dokuzuncu sınıf öğrencilerinin müze gezisine yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışma temel nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında çalışma grubunda yer alan dokuzuncu sınıf öğrencileri Ankara şehir merkezinde bulunan iki müzeye götürülmüştür. Öğrencilere müze gezisi öncesi, sırası ve sonrası etkinlikler yaptırılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmanın verilerinin analiz süreci devam ettiğinden bulgular, sonuç ve tartışmaya sözlü sunum sırasında yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Müze Gezisi, Tarih Dersi, Lise Öğrencileri

NINTH GRADE STUDENTS' OPINIONS ABOUT THE MUSEUM VISITS

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University, Ankara, Turkey, ccyesilbursa@gmail.com

History Teacher, Ömrüm OTYAKMAZ

TAB Koleji Private Anatolian High School, Ankara, Turkey, omrumotyakmaz@gmail.com

ABSTRACT

The history of museology, which goes back to ancient times, started in the form of collecting. With the opening of their collections to the public, the museums began to be institutionalized in the 18th century and started to be seen as one of the important places in the education of the public after the French Revolution. Museums, which changed and developed rapidly and radically during the 19th and 20th centuries, adopted education as one of their most important functions, turning from an object-centered approach to a human-centered approach. Today, museums, which are accepted as an important part of education and training activities, have many positive effects on students. As a matter of fact, with an update made in 2008 in the 2005 curriculum, the concept of "Education with Museum" was added and museum visits were suggested in the lessons. In this context, the aim of this research is to explore the opinions of ninth-grade students about the museum visits. The study was carried out with the basic qualitative research method. Convenience sampling method was used to determine the study group. Within the scope of the study, the ninth-grade students in the study group were taken to two museums in the city center of Ankara. The students were given activities before, during and after the museum visit. A semi-structured interview form was used to collect data. Content analysis was used to analyze the data. As the analysis process of the data of the study continues, the findings, conclusion and discussion will be included during the oral presentation.

Keywords: Museum Visit, History Course, High School Students

AMERİKAN BASINININ TOPLUMSAL ALANDAKİ ATATÜRK DEVRİMLERİNE BAKIŞI

Doktora Öğrencisi Cengizhan HALAÇLI

Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye, chalacli@gmail.com

ÖZET

1920'li yıllardan itibaren hayata geçirilmeye başlanan Atatürk Devrimleri arasında basında ve kamuoyunda en çok ilgiyi çekenler toplumsal alanda yapılanlar olmuştur. Mezkûr devrimlerin arasında kabul edilebilecek birçok devrim olmasına karşın bu devrimler takriben Şapka Kanunu, Uluslararası Ölçülerin Kabulü, Kadınlara Siyasal Hakların Tanınması, Soyadı Kanunu, Türkçe Ezan ve Kılık-Kıyafet Kanunu olarak sınırlandırılabilir. Türkiye'de olduğu kadar Amerikan basınında da yoğun bir ilgiyle takip edilen bu devrimler, I. Dünya Savaşı'yla birlikte küresel güç konumuna gelen Amerika Birleşik Devletleri'nin, Türkiye'ye ve Türk toplumuna bakışını yansıtmaya bakımından da kritik önemler taşımaktadır. Amerikan basınının Türkiye'de uygulamaya konulan toplumsal devrimlere bakışını ortaya koyabilmek, çalışmanın amacını oluşturmuştur. Bu maksatla, ABD'de ulusal çapta yayınlanan ve birbirinden farkı siyasi çizgide bulunan The New York Times, The Washington Post, Los Angeles Times, Chicago Tribune ve The Wall Street Journal gazeteleri kaynak olarak alınmış ve akabinde bu gazetelerde yayınlanan mezkûr devrimlere dair haber ve makalelerin Türkçeye çevrilerek yorumlanması yöntem olarak benimsenmiştir. Yapılan araştırma neticesinde Amerikan basınının adı geçen devrimlere yönelik bakışının farklılıklar içerdiği tespit edilmiştir. Bunlardan Şapka Kanunu ile Kadınlara Siyasal Hakların Tanınması devrimleri başta olmak üzere neredeyse bütün devrimlere dair yapılan haberlerde iki bakış açısı ön plana çıkmıştır. İlk bakış açısında; Türkiye'nin gerçekleştirdiği devrimlerle uygar dünyanın gereklerine uyum sağlamaya çalıştığı görüşü hâkim iken, diğer bakış açısında ise; dini tahakkümden kurtulma isteğinin de etkisiyle Türkiye'nin yüzünü Doğu'dan Batı'ya çevirmeye yönelik bir politika izlediği okuyuculara aktarılmaya çalışılmıştır. Bu hususta kaleme alınan makalelere göz atıldığında; makale yazarlarının, devrimlerin mimarı ve uygulayıcısı Mustafa Kemal Paşa hakkında da birtakım değerlendirmelerde buldukları görülmüştür. Değerlendirmelerde benimsenen ortak tutum; dünyanın beklemediği hızla devrimler gerçekleştiren Atatürk'ün kısa sürede Türkiye'yi medeni dünyanın bir üyesi yapmaya kararlı olduğu temeline dayanmaktadır. Bu çalışmayla toplumsal alanda uygulamaya konulan Atatürk devrimlerinin Amerikan basınında nasıl ve ne şekilde tezahür ettiği açıklığa kavuşturulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Amerikan basını, Atatürk devrimleri, kadınlara siyasal hakların tanınması, şapka kanunu, Türkçe ezan.

PERSPECTIVE OF THE AMERICAN PRESS ON ATATURK'S REVOLUTIONS IN THE SOCIAL AREA

PhD Student Cengizhan HALAÇLI

Dokuz Eylül University, İzmir, Turkey, chalacli@gmail.com

ABSTRACT

Among the Atatürk Revolutions, which started to be implemented since the 1920s, the ones that attracted the most attention in the press and the public were those made in the social field. Although there are many revolutions that can be accepted among the aforementioned revolutions, these revolutions can be briefly limited as Hat Law, Acceptance of International Measures, Recognition of Political Rights to Women, Surname Law, Turkish Adhan and Law on Dress. These revolutions, which are followed with great interest in the American press as well as in Turkey, are of critical importance in terms of reflecting the view of the United States, which became a global power with World War I, towards Turkey and Turkish society. The aim of the study is to reveal the perspective of the American press on the social revolutions implemented in Turkey. For this purpose, the newspapers The New York Times, The Washington Post, Los Angeles Times, Chicago Tribune and The Wall Street Journal, which are published nationally in the USA and have different political lines, were taken as a source and subsequently, the translation of news and articles about the aforementioned revolutions published in these newspapers into Turkish has been adopted as a method. As a result of the research, it has been determined that the view of the American press towards the mentioned revolutions has differences. Two perspectives have come to the fore in the news about almost all revolutions, especially the Hat Law and the Recognition of Political Rights to Women. At first view; while there is a dominant view that Turkey is trying to adapt to the requirements of the civilized world with the revolutions it has carried out, from the other point of view; with the effect of the desire to get rid of religious domination, it has been tried to convey to the readers that Turkey has followed a policy to turn its face from the East to the West. When the articles written on this subject are examined; it has been seen that the authors of the articles have also made some evaluations about Mustafa Kemal Pasha, the architect and implementer of the revolutions. The common attitude adopted in the evaluations; it is on the basis that Atatürk, who carried out revolutions at a pace that the whole world did not expect, was determined to make Turkey a member of the civilized world in a short time. With this study, it will be tried to shed light on how and in what way the revolutions of Atatürk, which were put into practice in the social field, were manifested in the American press.

Keywords: American press, Ataturk's revolutions, recognition of political rights to women, hat law, Turkish adhan.

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ PROGRAMLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ: TÜRKİYE MAARİF VAKFI ÖRNEĞİ

Dr. Cihat Burak KORKMAZ

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye, cbkkrkmz@gmail.com

Dr. Kürşat İLGÜN

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye, ilgunkursat@gmail.com

ÖZET

Dil ve kültür birbirini tamamlayan ve tarihî birikim içerisinde özdeşleşen iki önemli unsurdur. Bu unsurlar aynı zamanda evrensel ve millî değerlerin aktarımında belirleyici bir görev üstlenmektedir. Dil öğretiminde evrensel değerler esas alınarak insanlığın ortak mirası olan kavramların dil öğrencilerine kazanımlar yoluyla aktarılması, hedef dilin öğretilmesinde benimsenen amaçlardan bir tanesidir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, değerler eğitimi öğretim sürecine dâhil etmek, dil öğretim hedeflerinin gerçekleşmesi bakımından önem taşımaktadır. Dil öğretimi, önceden belirlenmiş ihtiyaç analizlerine göre oluşturulan öğretim programlarına göre şekillenmektedir. Öğretim programlarında açıklamasını bulan yeterlikler ve kazanımlar ise öğretim hedeflerine ulaşmada kullanılacak uygulamaların belirleyicisi olmaktadır. Bu bağlamda dil öğretiminin aynı zamanda kültür öğretimi olduğu düşünüldüğünde, öğretim programlarında yer alan kazanımların değerler eğitimi ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Öğretim programlarıyla sıkı sıkıya ilişkilendirilen değerler eğitimi konuları, ilerleyen basamaklarda ders kitaplarının tasarlanması ve oluşturulmasında dikkate alınarak öğretim aşamasına etki etmektedir. Bu çalışmada alandaki önemli bir eksikliği gidermede öncü olan “Türkiye Maarif Vakfı Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı” kazanımları, Türkçe Dersi Öğretim Programı (2019)’nda yer alan “kök değerler” esas alınarak incelenmiştir. İlgili öğretim programında yer alan adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik kavramları, bu kök değerleri oluşturmaktadır. Öğretim programında yer alan kazanımlar, düzeylere göre sınıflandırılmış ve belirlenmiş değerlerle ilişkilendirilerek çözümlenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenerek doküman analizi uygulanmıştır. Farklı değişkenler göz önünde bulundurularak yapılan çözümlemelere göre elde edilen bulgular kök değerlerin kazanımlarla ilişkisi bakımından tablollaştırılarak yorumlanmış ve düzeylere göre tasnif edilmiştir. Çalışmanın bulguları ile ortaya çıkan sonuçlara göre değerler eğitiminin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde etkin ve işlevsel olarak kullanımına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Maarif Vakfı Türkçe Öğretim Programı, değerler eğitimi, kazanım.

EXAMINATION OF TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE CURRICULUMS IN TERMS OF VALUES EDUCATION: THE CASE OF TÜRKİYE MAARİF FOUNDATION

Dr. Cihat Burak KORKMAZ

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye, cbkkrkmz@gmail.com

Dr. Kürşat İLGÜN

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye, ilgunkursat@gmail.com

ABSTRACT

Language and culture are two important elements that complement each other and are identified within the historical accumulation. These elements also assume a decisive task in the transmission of universal and national values. The transfer of concepts, which are the common heritage of humanity based on universal values in language teaching, to language learners through acquisitions is one of the goals adopted in teaching the target language. In teaching Turkish as a foreign language, it is important to include values education in the teaching process in order to achieve the goals of language teaching. Language teaching is shaped according to the teaching programs created according to predetermined needs analysis. The competencies and acquisitions that are explained in the teaching programs are the determinants of the applications that will be used to achieve the teaching goals. In this context, considering that language teaching is also culture teaching, it is necessary to relate the acquisitions included in the curriculum with values education. The issues of values education, which are closely related to the teaching programs, affect the teaching stage by taking into account the design and creation of textbooks in the following steps. Türkiye Maarif Foundation The Curriculum of Teaching Turkish as a Foreign Language, which is a pioneer in eliminating an important deficiency in the field, has been examined in this study based on the acquisitions of the “root values” included in the Turkish Course Curriculum (2019). The concepts of justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism, benevolence contained in the relevant curriculum constitute these root values. The acquisitions included in the curriculum were classified according to the levels and analyzed in relation to the determined values. Document analysis was applied by adopting the qualitative research method in the study. According to the analyses carried out by taking into account different variables, the findings obtained were tabulated and interpreted in terms of the relationship of root values to acquisitions and classified according to levels. According to the results obtained with the findings of the study, suggestions were made for the effective and functional use of values education in teaching Turkish as a foreign language.

Keywords: Türkiye Maarif Foundation Teaching Turkish Curriculum, values education, acquisitions.

pandemi sürecinde fen ve teknoloji öğretimine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri

Doç .Dr. Cihat DEMİR

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, doctorcihatdemir@gmail.com

ÖZET

Bütün insanlığı etkileyen ve ekonomi politikalarından sosyal politikalara kadar her durumun değişmesine yol açan pandemi, devletlerin eğitim politikalarını da değiştirmelerine yol açmıştır. Ülkemizde de bu durumu fen ve teknoloji dersi kapsamında bazı yönleri ile ortaya koymak önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, pandemi sürecinde online ve eba üzerinden yürütülen Fen ve Teknoloji derslerine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini belirlemektir. Çalışma grubunu, 2020-2021 akademik yılında 50 fen ve teknoloji öğretmeni ile 50 fen ve teknoloji dersini alan öğrenci olmak üzere toplam 100 kişi oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden özel durum yöntemi olan betimsel bir çalışmadır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmış mülakat kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre fen ve teknoloji öğretmenleri pandemi sürecinde en fazla zamandan ve mekândan bağımsız ders yapmanın fen öğretiminde etkili olduğunu düşünmektedirler, bununla birlikte çalışmaya katılan öğretmen pandemi sürecinde olumsuz olarak en fazla öğrencilerin dersi takip etmelerini kontrol edememeleri olduğunu belirtmektedirler. Öğrenciler ise online derslere hangi oranda katıldıklarını ve bu süreçte yaşadıkları zorlukları belirtmişlerdir. Öğrenciler genellikle sınavların daha kolay olmasından ve animasyon, simülasyon gibi etkinliklerin dersleri kolaylaştırdıklarından dolayı online sistemi sevdiklerini belirtmişlerdir. Yaşadığımız dijital çağda pandemi sonrasında da online öğrenme ortamlarının devam edeceği araştırmacı tarafından düşünülmekte ve buna göre eğitim sistemimizin bu duruma entegre olabilmesi adına bazı çalışmanın sonuçlarına göre milli eğitim ve araştırmacılara bazı öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Fen ve Teknoloji, Fizik

TEACHER'S AND STUDENT'S OPINIONS ON SCIENCE AND TECHNOLOGY TEACHING IN THE PANDEMIC PROCESS

Assoc. Prof. Dr. Cihat DEMİR

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye, doctorcihatdemir@gmail.com

ABSTRACT

The pandemic, which affects all humanity and causes changes in every situation from economic policies to social policies, has also caused states to change their education policies. In our country, it is considered important to reveal this situation with some aspects within the scope of science and technology course. The aim of this study is to determine the opinions of teachers about Science and Technology lessons conducted online and over eba during the pandemic process. The study group consists of a total of 100 people, 50 science and technology teachers and 50 students who took science and technology courses in the 2020-2021 academic year. The research is a descriptive study with a special case method from qualitative research designs. In this study, structured interview, one of the qualitative research methods, was used. According to the research findings, science and technology teachers think that making lessons independent of time and space is the most effective in science teaching during the pandemic process, however, the teachers participating in the study state that they cannot control the students' following the lesson most negatively during the pandemic process. Students, on the other hand, stated how much they attended online courses and the difficulties they experienced in this process. Students generally stated that they like my online site because exams are easier and activities such as animation and simulation make lessons easier. In the digital age we live in, it is thought by the researcher that online learning environments will continue after the pandemic, and accordingly, some suggestions have been made to national education and researchers according to the results of some studies in order to integrate our education system into this situation.

Keywords: pandemic, Science and Technology, Physics

21. YÜZYILDA BATI MODASINDA BAZI TASARIMCILARIN YORGANLAMA TEKNİĞİ İLE ÜRETİLEN GİYSİLERİNİN TEKNİK AÇIDAN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Çiğdem ERTİKİN

Doğuş Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, certikin@dogus.edu.tr

ÖZET

Yorgan Türk kültüründe önemli bir yere sahiptir. Yorgan gündelik hayatta kullanmak için ve ayrıca evlilik, çeyiz, sünnetlik, loğusalık gibi Türk kültüründe çok önemli bir yer tutan özel günlerde kullanmak üzere özel yapımları bulunmaktadır. Yorgan yapımında kullanım durumuna göre değişiklik göstermekle beraber pamuk, elyaf yada kuş tüyü gibi çeşitli iç dolgu malzemeleri kullanılmaktadır. Yorgan üst yüzeyi için ipek, saten gibi kumaşlar değerli kumaşlar kullanılmaktadır. Yorganı özel kılan özelliklerinin başında yapım tekniği gelmektedir. Yorgan yapımı, tekniği itibarıyla ustalık gerektiren bir meslektir. Türk yorgan kültürü incelendiğinde ustanın kendi tasarımını ortaya koyduğu farklı teknik ve desende ürünler zamanla ortaya çıkmıştır. Yorgan yüzlerinde farklı iğne işleme, kalemişi yazma, kırkyama, applike teknikleri kullanılmıştır. Yorganların üzerine bitkisel motifler işlendiği gibi hayvansal figürler, sembolik ve geometrik motiflerin kullandığı görülmektedir. Modern sanat alanında yorganı bir eser olarak ilk kez 1955 yılında Robert Rauschenberg'in "Bed" adlı çalışmasında inceleyebilmekteyiz. Geleneksel tekstil ve zanaat tekniklerin kullanımını çağdaş sanat alanında 1960'lı yıllardan itibaren sanatçıların daha fazla ilgisini çekmiştir. Motifleri, kumaş seçimi ve uygulama tekniğinin zenginliği sebebiyle 21. Yüzyıl'da zanaat ve geleneksel öğeler içeren yorganlama tekniğinin yansıtıldığı tasarımları moda tasarım alanında da kullanıldığı görülmektedir. Bu çalışmada 21. Yüzyılda Batı giysi modasında yorganlama tekniği ile oluşturulan kumaş ve giysilerin incelenmesi amaçlanmıştır. Batı modasında önemli bir yere sahip olan bazı tasarımcıların yorganmalama tekniği ile oluşturulan kumaş ve giysilerin teknik detaylarının incelenmesi çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, yorganlama, kırkyama, moda, tasarım

A TECHNICAL RESEARCH OF THE CLOTHES BY SOME DESIGNERS IN THE WESTERN FASHION IN THE 21st CENTURY

Arş. Gör. Çigdem ERTİKİN

Doğuş University, Istanbul, Türkiye, certikin@dogus.edu.tr

ABSTRACT

The quilt has an important place in Turkish culture. The quilt is also specially made for use in daily life and on special occasions such as marriage, dowry, circumcision and confinement, which have a very important place in Turkish culture. In quilt making, various filling materials such as cotton, fiber or feathers are used, although it varies according to the usage situation. Fabrics such as silk and satin are used for the top surface of the quilt. One of the features that make the quilt special is its construction technique. Quilt making is a profession that requires mastery in terms of technique. When the Turkish quilt culture is examined, products with different techniques and patterns, which the master has created his own design, have emerged over time. Different needlework, hand-drawing, patchwork and applique techniques were used on the quilt faces. It is seen that animal figures, symbolic and geometric motifs are used as well as plant motifs on the quilts. In the field of modern art, we can examine the quilt as a work for the first time in Robert Rauschenberg's "Bed" in 1955. The use of traditional textile and craft techniques has attracted more attention from artists in the field of contemporary art since the 1960s. Due to the richness of the motifs, fabric selection and application technique, it is seen that the designs that reflect the quilting technique, which includes craft and traditional elements, are used in the field of fashion design in the 21st century. In this study, it is aimed to examine the fabrics and clothes created by the quilting technique used in Western clothing fashion. Examining the technical details of fabrics and clothes created by the quilting technique of some designers, who have an important place in Western fashion, constitutes the scope of the study.

Keywords: Culture, quilting, patchwork, fashion, design

19. YÜZYILDA DEŞT-İ KIPÇAK'IN MOĞOL KÖKENLİ HALKI KALMUKLAR

Dr. Öğr. Üyesi Didem ÇATALKILIÇ

Ankara Medipol Üniversitesi, Ankara, Türkiye, didem.catalkilic@ankaramedipol.edu.tr

ÖZET

Bozkırda meskûn toplumlar basit bir yığın olarak değil geniş bir hareket alanında coğrafi şartlara göre dinamik bir hayat sürdürmüşlerdir. Bir bozkır toplumu olan Kalmuklar ana vatanları Cungarya'dan 17. yüzyılda ayrılmış ve Deşt-i Kıpçak bölgesine yerleşmişlerdir. Göçebe bir topluluk olan Kalmuklar, yaşadıkları coğrafyaya uygun kültürlerine has belirgin yaşam alanları, giyim kuşamları ve gücünden faydalandıkları deve ile yerleşik hayata geçmeyi kabul etmeyerek göçebe bir hayat sürmüşler pek çok Batılı ve Rus bilim insanları tarafından ziyaret edilmişlerdir. Bir daha kayıt altına alınması mümkün olmayan bilgileri bize aktaran seyyahlar Kalmukların sosyoekonomik, sosyokültürel ve dini hayatları hakkında değerli bilgiler vermişlerdir. Şahsına münhasır toplumsal kurallara tabi ve sınıfsal yapılanmanın hâkim olduğu toplumda en dikkat çekici sınıf Ruhban sınıfı olmuştur. 14. yüzyılda kabul ettikleri Tibet Lamaizmine inanan Kalmuklar pagoda adını verdikleri tapınaklarında dini seremonilerini ekseriyetle rahiplerin seslendirdiği ilahilerle, vurmali çalgıların hakimiyetinde gerçekleştirmişlerdir. Her ne kadar Hristiyan misyonerler yaşam alanlarında faaliyet göstermişlerse de başarıya ulaşmamışlardır. Bozkır hayatına uygun olarak kibitkalarıyla rahatlıkla kısa sürede yer değiştiren mobilize ve organize Kalmuklar, sahip oldukları geniş araziler sayesinde ekseriyetle küçükbaş ve büyükbaş hayvancılıkla ilgilenmişler, atı ehliştirmişler, çevrelerindeki topluluklarla para ve takas usulüyle alışveriş yapmışlardır. Belirgin fiziksel özellikleriyle tanınan bu halk kültürlerine has evlilik ve ölü gömme adetleriyle mevcut coğrafyadaki toplumlardan ayrılırken bozkır toplumlarının genel özelliği olan at ve güreş oyunları ile misafirlerinin güzel vakit geçirmelerini sağlamışlardır. Kalmuk halkının kendileriyle özdeşleşen kalmuk çayı ise özel bir şekilde hazırlanmıştır. İş bu konular etrafında biz çalışmamızda veri toplama aracı olarak edebi bir tür olan seyahatnamelerden ve Rus kaynaklarından faydalanma marifetiyle doküman analizi yaparak elde ettiğimiz bulgularla Deşt-i Kıpçak bölgesindeki 19. yüzyıldaki Kalmuk toplumunun panoramasını değerlendireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Kalmuklar, Tibet lamaizmi, Kalmuk kültürü.

KALMYKS, THE DESHT-I KIPCHAK PEOPLE OF MONGOLIAN ORIGIN IN THE 19TH CENTURY

Asst. Prof. Didem ÇATALKILIÇ

Ankara Medipol University, Ankara, Turkey, didem.catalkilic@ankaramedipol.edu.tr

ABSTRACT

The inhabited societies in the steppe have maintained a dynamic life according to geographical conditions, not as a simple mass, but in a wide area of movement. The Kalmyk, a steppe society, left their homeland of Jungaria in the 17th century and settled in the Desht-i Kipchak region. Kalmyk had led a nomadic life by refusing to adopt a settled life with distinctive living spaces specific to their culture, clothing, and a camel whose power they used, in accordance with the geography in which they live, and they have been visited by many Western and Russian scientists. The travelers who provided us with information that could not be recorded again came up with valuable information about the socioeconomic, sociocultural, and religious lives of Kalmyk. Clergy has been the most remarkable class in society, which is subject to exclusive social rules and dominated by class structure. In the 14th century, Kalmyk who believed in Tibetan Lamaism, which they accepted, performed their religious ceremonies in their temples, which they called pagodas, mostly with hymns sung by priests, under the dominance of percussion instruments. Although Christian missionaries have been active in their field of life, they have not achieved success. Mobilized and organized Kalmyk, who effortlessly moved with their kubitkas in a short time in accordance with the steppe life, were mostly interested in sheep and cattle farming thanks to the great lands they owned, tamed the horse, they made purchases with money and barter method with the communities around them. These people are known for their distinctive physical characteristics, while they are separating from the societies in the current geography with the marriage and burial customs specific to them, they ensured that their guests had a good time with horse and wrestling games, which are the general characteristics of steppe societies. On the other hand, Kalmyk tea, identified with the Kalmyk peoples themselves, was prepared in a special way. In our study, we will evaluate the panorama of Kalmyk society in the 19th century in the Desht-i Kipchak region the findings we obtained by analyzing documents using travelogues, which are a literary genre, and Russian sources as a data collection tool.

Keywords: Kalmyk, Tibetan Lamaism, Kalmyk's culture.

ÇEVREMİ ÖNEMSIYORUM DEĞERLERİME DUYARLIYIM

Uzm. Dursun AYAN

Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye, ayan_dursun@hotmail.com

ÖZET

Globalleşen dünyanın hayatımızı her alanda değişime uğrattığı gibi çevremizi, etik ve manevi değerlerimizi de değişime uğrattığı görülmektedir. Bu değişim, olumlu faktörlerden ziyade olumsuz faktörlere sebep olmuştur. Pek çok ahlaki, çevresel problemle karşı karşıya geldikleri de bir gerçektir. Dolayısıyla bu problemler karşısında eğitimin değeri giderek artmakta ve hayatımızda karşılaştığımız etik ve manevi değer problemlerinin çözümlenmesi için son zamanlarda özellikle eğitim alanında üzerinde durulduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı; son zamanlarda etik ve manevi değerlerin olumsuz yönde değişime uğradığı, çevrenin önemsenmediği görülmektedir. Bu kapsamda da toplumların, bireylerin çevreye duyarlı olması, etik ve manevi değerlere gereken önemi vermesi, kişilik haline getirmesi ve bu doğrultuda yetişmesi açısından incelemektir. Araştırmanın deseni; karma araştırma yöntemlerinden üçgenleme deseni kullanılarak hazırlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları; amaçlı örneklem tekniğiyle İç Anadolu'da yer alan bir ilin 2 devlet ortaokulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Amaçlı örnekleme oluşturan öğrencilerle 3 ay devam eden değerler eğitimi adlı projeye (Yardım kumbarası oluşturma, yaşlıları ziyaret etme, tiyatro gösterimi, drama, kermes düzenleme, çevreyi ağaçlandırma) araştırma yapılmıştır. Veri toplama araçları; araştırmada Ayan (2020) tarafından kullanılan değerler ile ilgili öğrenci tutumu likert ölçeği, duyarlılık eğitimi ile ilgili öğrenci görüşleri formu kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur. Geçerlilik çalışmasında ise uzman görüşlerinden faydalanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi; değerler ile ilgili öğrenci tutumu SPSS 22.00 paket programı kullanılarak ilktest-sontest olarak elde edilmiş, duyarlılık eğitimi ile ilgili öğrenci görüşleri formu da betimsel içerik analizi yapılarak belirlenmiştir. Nicel ve nitel yöntemlerle elde edilen verilerin birbirine yakınlığı veya birbirini destekleyip desteklemediği araştırılmıştır. Bu araştırmada elde edilen verilere göre; yapılan değerler eğitimi etkinliğinin öğrenci tutumu arasında anlamlı bir fark olduğu, öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde etkilediği, önceleri bu konuya pek duyarlı değilken yapılan etkinlikle daha duyarlı hale geldiği, insanlara yardım etmenin ve işe yaradığını hissetmelerinin kendilerini mutlu ettiğini, değerler eğitimini artık günlük hayatlarında daha dikkatli kullanacakları ve uygulayacakları sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, çevreyi önemseme, değerlere duyarlılık.

I CARE ABOUT MY ENVIRONMENT, I AM SENSITIVE TO MY VALUES**exp. Dursun AYAN**

Ankara, Turkish, ayan_dursun@hotmail.com

ABSTRACT

It is seen that the globalizing world has changed our lives in every field, as well as our environment, ethical and spiritual values. This change caused negative factors rather than positive factors. It is a fact that they face many moral and environmental problems. Therefore, the value of education is gradually increasing in the face of these problems, and it has been seen that especially in the field of education has recently been emphasized in order to solve the ethical and moral value problems we encounter in our lives. The purpose of this research; Recently, it is seen that ethical and spiritual values have changed negatively and the environment is not given importance. In this context, it is to examine societies in terms of individuals being sensitive to the environment, giving due importance to ethical and spiritual values, making them personal and growing in this direction. The pattern of the research; It was prepared by using triangulation design, one of the mixed research methods. Participants of the research; The study consisted of students studying at 2 public secondary schools in a province in Central Anatolia with the purposeful sampling technique. A research was conducted with the students who formed the purposeful sample, with the project called values education (creating a charity piggy bank, visiting the elderly, theater performance, drama, arranging a bazaar, planting the environment) which lasted for 3 months. Data collection tools; In the research, the student attitude likert scale about the values used by Ayan (2020) and the student opinions about sensitivity education form were used. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was found to be 0.86. In the validity study, expert opinions were used. Analysis of the data obtained in the research; Students' attitudes about values were obtained as a first-test-posttest by using the SPSS 22.00 package program, and the student's opinion form about sensitivity education was determined by making descriptive content analysis. It was investigated whether the data obtained by quantitative and qualitative methods were close to each other or whether they supported each other. According to the data obtained in this research; There is a significant difference between the students' attitudes towards the values education activity, that it affects the attitudes of the students positively, that they became more sensitive with the activity when they were not very sensitive to this issue, that helping people and feeling that it works makes them happy, that they will use values education more carefully in their daily lives. and their conclusions have been reached.

Keywords: Values education, caring for the environment, sensitivity to values.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DİJİTAL YETERLİLİK DÜZEYLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Durdane ÖZTÜRK

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, durdane.ozturk@ahievran.edu.tr

ÖZET

İnsan doğduğu ilk günden itibaren kendisini sürekli değişen, gelişen ve dönüşen toplumsal yaşamın içerisinde bulmaktadır. Bu nedenle de birey sürekli dönüşüm halinde olan yaşadığı topluma uyum sağlama gayreti göstermektedir. Bilim ve teknolojinin bu dönüşümdeki payı yüksektir ve toplum giderek buna bağlı dijitalleşmektedir. Dijitalleşen topluma uyum sağlama gayreti gösteren birey ise dijital yeterlilikler edinmek durumundadır. Bireylerin bu yeterlilikleri edinebilmesi için bu yeterliliklere sahip öğretmenlere ihtiyaç vardır. Bu noktadan hareketle araştırmamızın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital yeterlilik düzeylerini belirlemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmamızın çalışma grubunu Kırşehir ilinde ortaokullarda görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme gidilmemiş evrenin tamamına ulaşılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında Redecker (2017) tarafından geliştirilmiş ve Toker ve diğerleri (2021) tarafından uyarlanması gerçekleştirilen “*Eğitimciler İçin Dijital Yeterlilik Ölçeği*” kullanılmıştır. 6 alt boyut ve 22 maddeden oluşan ölçekte ek olarak katılımcıların kişisel bilgilerine ilişkin sorulara yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 25.00 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmamızdan elde edilen sonuçlara göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital teknolojileri çeşitli bağlamlarda ve bir dizi amaç doğrultusunda, uygulamalarının önemli bir kısmı ile bütünleştirebildikleri ve dijital teknolojileri yenilikçi bir şekilde kullanabildikleri söylenebilir. Araştırmamızın bir başka sonucuna göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital yeterlilik düzeylerinin cinsiyetlerine, kıdem yıllarına, görev yerlerine, internette kalma sürelerine, sınıflarındaki öğrenci sayılarına göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital yeterlilik düzeylerinin eğitimde dijital araçların kullanılması konusunda hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Başka bir ifade ile eğitimde dijital araçların kullanılması konusunda hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin ortalamalarının hizmet içi eğitim almamayan öğretmenlerin ortalamalarından yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçtan hareketle sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitimde dijital araçların kullanılması konusunda hizmet içi eğitim almalarının sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital yeterlilik düzeylerini arttırdığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretmeni, dijital yeterlilik, öğretmen yeterlilikleri.

SOCIAL STUDIES TEACHERS' DIGITAL COMPETENCE LEVELS

Asst. Prof. Durdane ÖZTÜRK

Kırşehir Ahi Evran University, Kırşehir, Turkey, durdane.ozturk@ahievran.edu.tr

ABSTRACT

From the moment a person is born, they find themselves in a constantly changing, developing, and transforming social life. Therefore, individuals strive to adapt to the society they live in, which is in a continuous state of transformation. Science and technology play a significant role in this transformation, and society is increasingly becoming digital. Individuals who strive to adapt to the digitalizing society must acquire digital competencies. Teachers with these competencies are needed for individuals to acquire these skills. The aim of this study is to determine the digital competence levels of social studies teachers. The research was conducted using a quantitative research method, specifically the survey model. The study group consists of social studies teachers working in middle schools in Kırşehir province. In the study, no sampling was performed, and the entire population was reached. The "Digital Competence Scale for Educators," developed by Redecker (2017) and adapted into Turkish by Toker et al. (2021), was used to collect research data. In addition to the scale consisting of 6 subdimensions and 22 items, questions related to participants' personal information were included. Data obtained in the study were analyzed using the SPSS 25.00 software package. According to the results obtained from the research, it can be said that social studies teachers can integrate digital technologies into a significant part of their applications in various contexts and for a range of purposes, and they can use digital technologies innovatively. Another result of the research is that the digital competence levels of social studies teachers do not show significant differences according to genders, years of seniority, place of duty, time spent on the internet, or the number of students in their classes. However, it was detected that the digital competence levels of social studies teachers show significant differences according to whether they received in-service training on the use of digital tools in education. In other words, the averages of teachers who received in-service training on the use of digital tools in education were found to be higher than those of teachers who did not receive such training. Based on this result, it can be said that providing in-service training on the use of digital tools in education for social studies teachers increases their digital competence levels.

Keywords: Social studies, social studies teacher, digital competence, teacher competencies.

ESKİ MEZOPOTAMYA MÜHÜRCÜLÜK SANATI

Dr. Öğr. Üyesi Ebru ORAL

Batman Üniversitesi, Batman, Türkiye.ebru.oral@batman.edu.tr

ÖZET

Tarihin en erken dönemlerinden itibaren, farklı kültür bölgelerinde ve farklı dönemlerde yaşayan toplumların, yaşam tarzında birtakım önemli gelişmelerin ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. İnsanlık tarihinin en önemli dönemlerinden birisi olarak kabul edilen Neolitik Dönem, ilk kez, toplumların, yerleşik düzene geçtiği dönem olarak bilinmektedir. İnsanlık tarihine damga vuran, Neolitik Dönem ile birlikte, dönemin toplumlarının, yerleşik hayata geçerek, üretime dayalı yeni bir yaşam tarzını benimsedikleri anlaşılmaktadır. Söz konusu gelişmeler ile birlikte, toplumların, siyasi, sosyal, kültürel ve dinsel anlayış sistemlerinde de köklü değişikliklerin ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu gelişmeler, mülkiyet odaklı bir hiyerarşik sistemin temellerinin atılmasına zemin hazırlamıştır. Eski Mezopotamya'da yaşanan bu gelişmeler, mülkiyet sembolü olarak mühürlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Eski Mezopotamya'da yürütülen kazılar sonucunda, ilk mühürlerin Mezopotamya'nın kuzeyinde yürütülen arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Eski Mezopotamya'da, kazılar sonucunda ortaya çıkarılan mühürlerin, daha çok idari ve bürokrasi amaçlı kullanıldığı bilinmektedir. Mülkiyet sembolü olarak kullanılan mühürlerin, aynı zamanda adak objesi ve koruyucu muska olarak kullanıldığını gösteren, farklı fonksiyonları da bulunmaktadır. Söz konusu mühürlerin, mülkiyet, otorite, güven, statü, onama gibi farklı amaçlara hizmet ettiği anlaşılmaktadır. Tarihin her döneminde olduğu gibi, Anadolu, Mezopotamya ve Mısır arasında kurulan, siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerin sonucunda, mühürler, farklı üslup ve farklı sanat anlayışları ile dikkat çekmektedir. Çalışma kapsamında, Eski Mezopotamya'da arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkartılan mühürlerin tarihçesi, yapım malzemesi ve teknikleri, kullanıldıkları alanları ve tipolojik özellikleri dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır. Bu çalışmada, Sümer, Asur, Babil ve Akad mühürleri, sanatsal ve stil özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmeye çalışılacaktır. Buna ek olarak, Eski Mezopotamya'da arkeolojik kazılarda ele geçen mühürler üzerinde betimlenen dinsel ve mitolojik içerikli sahneler, karşılaştırmalı olarak değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Eski Mezopotamya, Mühürcülük, Sanat.

ANCIENT MESOPOTAMIA SEALING MAKING ART

Dr. Öğr. Üyesi Ebru ORAL

Batman Üniversitesi, Batman, Türkiye.ebru.oral@batman.edu.tr

ABSTRACT

Since the early periods of the history, important developments have appeared in the life style of societies living in different cultural regions of the world in different periods. The Neolithic Period, accepted as one of the most important periods of human history, is known as the period when societies first passed settled life. It is understood that together with the Neolithic Period, which influenced the human history, the societies of the time passed to settled life style and adopted this new living style based on production. With the aforementioned developments, it is known that fundamental changes emerged in the political, social, cultural and religious understanding systems of societies. These developments prepared to establish the bases of a property oriented hierarchical system. The developments lived in the Old Mesopotamia caused the seals to emerge as the symbol of property. As a result of the excavations carried out in Ancient Mesopotamia, it is understood that the first seals were unearthed with archaeological excavations in the north of Mesopotamia. It is known that the seals that were unearthed due to the excavations in ancient Mesopotamia were mostly used for administrative and bureaucratic purposes. The seals, which are used as a symbol of property, also have different functions, showing that they are used as votive objects and protective amulets. It is understood that these seals serve different purposes such as ownership, authority, trust, status and approval. As in every period of history, as a result of the political, cultural and economic relations established between Anatolia, Mesopotamia and Egypt, seals attract attention with their different styles and different artistic understandings. Within the scope of the study, an evaluation will be made by considering the history, construction materials and techniques, areas of use and typological characteristics of the seals unearthed as a result of archaeological excavations in Ancient Mesopotamia. In this study, Sumerian, Assyrian, Babylonian and Akkadian seals will be evaluated by considering their artistic and style features. In addition, religious and mythological scenes depicted on seals found in archaeological excavations in Ancient Mesopotamia will be evaluated comparatively.

Key Words: Old Mesopotamia, Seal Making, Art

YEŞİL LOJİSTİK VE YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ ARTIRMADAKİ ROLÜ

Dr. Egehan ÖZKAN ALAKAŞ

OSTİM Teknik Üniversitesi, Ankara, Türkiye, egehan.ozkan@ostimteknik.edu.tr

Öğr.Gör. Ayşe ATABEY

OSTİM Teknik Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ayse.atabey@ostimteknik.edu.tr

Dr. Doğan KARADOĞAN

OSTİM Teknik Üniversitesi, Ankara, Türkiye, dogan.karadogan@ostimteknik.edu.tr

ÖZET

Küreselleşmenin etkisi ile işletmelerde lojistik ve tedarik zinciri faaliyetlerinin önemi her geçen gün artmaya başlamıştır. Özellikle teknolojinin her geçen gün ilerleyerek insan hayatına hızlı bir şekilde uyarlanması ve her alanda teknolojiden faydalanma isteği ülkeler arası ticaret yapılarına da yansıyor, ülkeler arasında sınır ortadan kalkmaya başlamıştır. Üretim maliyetlerinin düşmesi ve gelişmiş teknolojinin işletmeler için önemli bir güç haline gelmesi kıtalararası tedarik zincirleri ağının oluşmasına imkân tanımıştır. Ancak üretim kaynaklarında yaşanan kıtlık ve tüketimin her geçen gün artmasına bağlı olarak dünya üzerindeki çevresel hasar oranlarında ciddi artışlar yaşanmaktadır. Teknolojinin ilerlemesiyle yeni üretim stratejileri geliştirmeye çalışarak, pazardaki talep ve ihtiyaçları karşılamaya odaklanan işletmelerin, doğal kaynaklar üzerindeki kontrolsüz davranışları ve üretim sonucu ortaya çıkan atıkların çevreye yoğun zarar vermesi sonucunda ülkeler ve çeşitli pek çok topluluk çevresel bilince yönelik algı oluşturma faaliyetlerinde bulunarak, bireylerin daha çevreci bir satın alma tercihinde bulunmaları üzerinde etkili olmaya başlamıştır. Doğal kaynakların verimli ve etkin bir şekilde kullanılmasına yönelik bilincin oluşması, kaynakların gereksiz tüketiminin engellenmesi ve üretim sonucu çevreye verilen zararın en aza indirilmesine yönelik gerçekleşen yeşil uygulamalar zaman içerisinde her sektörde olduğu gibi lojistik ve tedarik zinciri süreçleri üzerinde de etkili olmaya başlamıştır. Değişen rekabet şartları ve maliyet artışlarına bağlı olarak işletmelerin yeşil uygulamalara dahil olmaya başlamalarını beraberinde getirmiştir. Böylece işletmelerin rekabet güçlerini artırmalarında lojistik ve tedarik zinciri faaliyetlerinin çevreye zarar vermeden uygulanması veya oluşabilecek zararları en aza indirecek şekilde tasarlanması önemli hale gelmiştir. Tüm bu gelişmeler ışığında çalışmada işletmelerin çevresel, toplumsal ve ekonomik açıdan yeşil lojistik ve tedarik zinciri sürecinde gerçekleştirecekleri faaliyetlerin öneminin incelenerek, sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yeşil Lojistik, Yeşil Tedarik Zinciri.

THE ROLE OF GREEN LOGISTICS AND GREEN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN IMPROVING SUSTAINABILITY

Dr. Egehan ÖZKAN ALAKAŞ

OSTİM Technical University, Ankara, Türkiye, egehan.ozkan@ostimteknik.edu.tr

Öğr.Gör. Ayşe ATABEY

OSTİM Technical University, Ankara, Türkiye, ayse.atabey@ostimteknik.edu.tr

Dr. Doğan KARADOĞAN

OSTİM Technical University, Ankara, Türkiye, dogan.karadogan@ostimteknik.edu.tr

ABSTRACT

With the effect of globalization, the importance of logistics and distribution chain in businesses started to increase day by day. In particular, their demands for rapid stimulation of human housing and benefiting from technology in every field, by advancing day by day, were reflected in the trade structures between countries and began to move away from the border between countries. The decrease in production declines and the fact that advanced enterprises have reached a significant power for enterprises have allowed the overall network of intercontinental transmission chains. However, due to the shortage in production facilities and the increase in usage day by day, there are no serious scenes in permanent damage rates in the world. With the advancement of technology, a supplier that focuses on meeting new production target objectives, demands and needs in the market, countries and many various groups as a result of the uncontrolled size of natural resources and the intense damage of the wastes resulting from production, by creating a perception towards unification consciousness, buying units in a more environmentally friendly way. began to have an impact on their choice of purchase. Green practices aiming to raise awareness for the efficient and effective use of natural resources, to prevent unnecessary consumption of expenses and to minimize the damage caused to the organization as a result of production, have started to be effective in logistics and supply chain businesses as well as in every customer over time. Depending on the changing competition conditions and cost expeditions, they started to be involved in limited green practices. Thus, it has become important for businesses to increase their competitiveness and to design the logistics chain in a way that minimizes damage operations or operational damages in distribution flights. Bringing all these developments with them, the prospects of assessing the burden on sustainability by examining the importance of the social and economic supply logistics green and evaluation they will realize the supply chain process.

Keywords: Sustainability, Green Logistics, Green Chain Management

SAĞLIK TURİZMİNDE KALDIRAÇ ETKİSİ: GASTRONOMİ

Elif Zeynep ÖZER

Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi/Kastamonu, Türkiye, elifozer@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Fiziksel, bilişsel, sosyal, duygudurum olarak tam iyilik hali sağlık olarak tanımlanabilmektedir. Bireylerin sağlıkları üzerinde olumlu etki sağlamak istemeleri motivasyonu ile ikamet alanlarının dışındaki destinasyonlara, en az yirmi dört saat ve en fazla bir yıl süre bulunmak kaydıyla, seyahat etmelerine sağlık turizmi denilmektedir. İnsanın biyolojik sisteminde kendi kendine üretilmeyen mineral veya vitamin gibi temel gereksinimleri dışarıdan sağlanırken biyolojik ihtiyaç olan yeme-içme eyleminin niteliği burada daha çok önem kazanmaktadır. Modern tıptan önce kullanılan sağlığı iyileştirme teknikleri içerisinde çeşitli yiyeceklerden macun (ilaç) yapma, şifalı içeceklerle sağlığı iyileştirme gibi yiyecek-içecek temelli yaklaşımdan faydalandığı bilinmektedir. Modern tıbbın da belirttiği sağlıklı beslenme kuralları bulunmakta, tedavi destekleyici veya sağlığını sürdürülmesine yönelik çeşitli beslenme planları sunulmaktadır. Bu bağlamda, sağlık turizmi hareketliliğinde gastronomik yaklaşımın göz önünde bulundurularak sağlık turistinin konakladığı işletmelerde sağlıklı beslenme planlarının oluşturulması kaçınılmazdır. Bu çalışmanın amacı, sağlık turizmi hareketliliğinde gastronominin etkisini ortaya koymaktır. Bu amaca yönelik olarak çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden alanyazın taraması tekniği kullanılmıştır. Alanyazında sağlık turizmi ile gastronomi ilişkisi incelendiğinde buna yönelik çalışmaların kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu çalışma alana katkı sağlaması bakımından önem taşımaktadır. Çalışma neticesinde sağlık turizminin hareketliliğinde gastronominin kaldırma etkisi oluşturduğu görülmektedir. Gastronominin temiz ve sağlıklı beslenmenin farkındalığını artırıcı ve destekleyici birçok akımı bulunmaktadır. Bunlar arasında fonksiyonel gıda, süper gıda, slow food, yerel/yöresel gıda tüketimi, organik tarım ürünlerinin tüketimi bulunmaktadır. Ayrıca sağlıklı beslenme üzerine oluşturulmuş, sağlık turisti üzerinde çekicilik unsuru olabilecek farklı pek çok destinasyonda çeşitli sağlık kampları olduğu görülmektedir. Gastronomi turistinin motivasyonlarından birkaçı olan bu akımların sağlık turizmi hareketliliğinde de etkili olduğu görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın, sağlık turizmine yönelik turist çekiciliğinin artırılması faaliyetleri üzerinde farkındalık oluşturması bakımından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık turizmi, gastronomi, süper gıda, fonksiyonel gıda, sağlık kampı

THE LEVER EFFECT IN HEALTH TOURISM: GASTRONOMY***Elif Zeynep ÖZER****Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi/Kastamonu, Türkiye, elifozer@kastamonu.edu.tr***ABSTRACT**

A state of complete physical, cognitive, social, and emotional well-being can be defined as health. Health tourism is when individuals travel to destinations outside their residence areas with the motivation of wanting to have a positive effect on their health, provided that there is a minimum of twenty-four hours and a maximum of one year. While basic needs such as minerals or vitamins that cannot be produced in the biological system of man are supplied from outside, the quality of eating and drinking, which is a biological need, gains more importance here. It is known that food-beverage-based approaches such as making paste (medicine) from various foods and improving health with healing beverages are among the health improvement techniques used before modern medicine. There are healthy nutrition rules specified by modern medicine, and various nutrition plans are offered to support treatment or maintain health. In this context, considering the gastronomic approach in health tourism mobility, it is inevitable to create healthy nutrition plans in the businesses where health tourists stay. The aim of this study is to reveal the effect of gastronomy on health tourism mobility. For this purpose, literature review technique, one of the qualitative research methods, was used in the study. When the relationship between health tourism and gastronomy is examined in the literature, it is seen that studies on this subject are limited. This study is important in terms of contributing to the field. As a result of the study, it is seen that gastronomy creates a leverage effect on the mobility of health tourism. Gastronomy has many streams that increase and support awareness of clean and healthy eating. These include functional food, super food, slow food, local/regional food consumption, consumption of organic agricultural products. In addition, it is seen that there are various health camps in many different destinations created on healthy nutrition, which can be an attractive factor for health tourists. These trends, which are some of the motivations of the gastronomic tourist, are also seen to be effective in the health tourism activity. In this context, it is thought that the study will contribute to raise awareness on the activities of increasing tourist attractiveness for health tourism.

Keywords: Health tourism, gastronomy, superfood, functional food, health camp.

HANGİ FUNDAMENTALİZM: FUNDAMENTALİZMİN KÖKENİ VE TEMEL ESASLARINA İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Dr.Emine ATEŞ TAN

İstanbul, Türkiye, emine.atestan@ibb.gov.tr

ÖZET

Fundamentalizm tartışmalı bir kavramdır. Kelime anlamı olarak Latince “temel,esas,esaslı” anlamına gelen ‘fundamentum’ kökünden türemiştir. Ancak genellikle İslamiyete atfedilerek, dini anlamda ele alınmaktadır. Sabitlik, dogma ve otorite ile ilişkilendirilmiş, negatif bir anlam yüklenmiştir. Oysaki fundamentalizm, 20.yüzyılın başlarında Amerikan Protestanlığı içinde ortaya çıkmıştır. Amerikan sivil savaşı, I. ve II. Dünya Savaşı, ekonomik ve sosyal krizler karşısında Protestan liderler, bu zor zamanları halka dini inançlardan uzaklaşmanın bedeli olarak sunmuştur. Bu bağlamda dini liderler, kilise ve halk arasındaki bağların kuvvetlendirilmesi adına Hristiyanlığın temel öğretilerini yaygınlaştırmaya çalışmıştır. Fundamentalizmin, modernizmi ve onun paralelinde gelişen sekülerlerizmi bir tehdit olarak algılaması ve onlarla giriştiği mücadele, kavramın anti-modern olduğu yönünde bir algı yaratmış olsa da aslında söz konusu kavram, modern enstrümanlarla modernleşmeye karşı bir başkaldırının ifadesidir. Bununla birlikte, tek bir fundamentalizmden söz etmek mümkün değildir. Fundamentalizm ne tek bir dine, ne de tek bir topluma indirgenemeyecek kadar kapsamlı bir nitelik taşımaktadır. İçinde olduğu toplumun siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel özelliklerine göre şekillenmektedir. Hem gelişmekte olan hem de gelişmiş ülkelerde varlık gösterebilir. Bununla birlikte fundamentalizmin tüm din ve toplumlarda görülen ortak özellikleri de bulunmaktadır. Bu çalışma fundamentalizmi genellikle yapılan yanlış özdeşleştirmelerin uzağında; tarihsel bir perspektif içinde ele alarak, tek bir fundamentalizmin olmadığını, farklı toplumlarda ve farklı dinlerde söz konusu koşullar altında şekillendiğini belirtmeye çalışacaktır. Fundamentalizmin temel tezlerini, insanlara sunduğu yaşam ideolojisini vurgulamaya çalışacaktır. Çalışma fundamentalizme ilişkin sunmuş olduğu tüm yaklaşım ve açıklamalarını konuya ilişkin literatür taraması ile elde etmiş olduğu bilimsel bilgilere dayandırmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Fundamentalizm, modernizm, din, İslam, Hristiyanlık, Protestanlık

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN EĞİTİM LİDERLERİNİN MİZAH KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE MİZAH TARZLARI

Öğretmen Emine BOZÖYÜK AKSU

Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin, Türkiye, emine.bzyk@gmail.com

Öğretmen Bahar MERCAN

Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin, Türkiye, baharkara123@gmail.com

ÖZET

Günümüz çağdaş eğitim dünyasında liderlik kavramı beraberinde liderlik stillerini ve bunlar üzerinde büyük etkisi olduğu düşünülen beceriler ile birlikte mizah kavramını da getirmektedir (Beycioğlu ve Aslan, 2007; Ünal, 2014). Eğitim liderlerinin gerekli olan bilgi, beceri ve donanıma sahip olmaları için yardımcı olan mizah kavramını nasıl ve ne düzeyde kullandıklarının bilinmesi eğitim liderinin amaçlarına ulaşması için büyük önem arz etmektedir. Ayrıca bu araştırmanın eğitim lideri ve öğretmenlerin yanı sıra eğitim-öğretim süreci alanına da çeşitli katkılar sunacağı beklentiler arasında yer almaktadır. Ayrıca, ülkemizde mizah ile ilgili yapılan çalışmalarda genellikle eğitim liderlerinin kullandıkları mizah stilleri incelenirken nicel çalışmalar kullanılmıştır; fakat pek fazla nitel araştırmaya rastlanmamıştır. Bu bakımdan da araştırmanın alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bir eğitim örgütünün içinde bulunduğu ortamı, bu ortamda çalışan bireyleri, bireylerin birbirleri ile olan ilişkilerini, iletişimlerini ve performanslarını etkileyen önemli unsurlardan birisi olarak görülen mizah kavramının eğitim liderleri tarafından okullarda nasıl kullanıldığını öğrenmek oldukça önemli görülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada eğitim liderlerinin olumlu-olumsuz mizah stillerinden hangilerine sahip oldukları ve bu stilleri okul örgütlerinde nasıl kullandıkları araştırılacaktır. Bu nedenle yapılan bu çalışmanın amacı okullarda mizahın pozitif ve negatif şekilde nasıl kullanıldığına yönelik okul yöneticilerinin kendi mizah tarzları ile ilgili görüşlerini belirlemektir.

Sonuç olarak, araştırma sonuçlarına göre eğitim liderlerinin mizahı kullanımları incelendiğinde genelde katılımcı ve kendini geliştirici tarzda mizaha eğilim gösterdikleri tespit edilse de bir kısım eğitim liderinin ise kendini yıkıcı mizahı da kullandıkları görülmüştür. Bunun yanı sıra saldırgan mizah tarzını kullanan sadece bir okul müdürü olmak ile beraber araştırmaya katılan eğitim liderlerinin %90'ı kullandıkları mizah tarzının diğer bireyleri üzmediğini belirtmişlerdir. Bu araştırma konusu ile ilgili daha sonraki dönemlerde çalışma yapmayı düşünen araştırmacılar; farklı okul türlerinde sadece eğitim liderlerini değil aynı zamanda öğretmenleri de çalışmalarına katarak her iki grubun da görüşleri alınarak nicel ve nitel araştırmanın bir arada yürütüldüğü karma araştırmalar yaparak daha kesin ve detaylı sonuçlar elde edebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, lider, mizah, mizah tarzları, nitel yöntem

OPINIONS AND HUMOR STYLES OF EDUCATION LEADERS WORKING IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION INSTITUTIONS ON THE USE OF HUMOR

Öğretmen Emine BOZÖYÜK AKSU

Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin, Türkiye, emine.bzyk@gmail.com

Öğretmen Bahar MERCAN

Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin, Türkiye, baharkara123@gmail.com

ABSTRACT

In today's contemporary education world, the concept of leadership brings with it leadership styles and the skills that are thought to have a great impact on them, as well as the concept of humor (Beycioğlu & Aslan, 2007; Ünal, 2014). Knowing how and to what extent the educational leaders use the concept of humor, which helps them to have the necessary knowledge, skills and equipment, is of great importance for the educational leader to reach his goals. In addition, it is among the expectations that this research will make various contributions to the field of education-teaching process, as well as educational leaders and teachers. In addition, quantitative studies were used when examining humor styles generally used by educational leaders in studies on humor in our country; but not many qualitative studies were found. In this respect, it is thought that the research will contribute to the literature. It is very important to learn how the concept of humor, which is seen as one of the important factors affecting the environment of an educational organization, the individuals working in this environment, the relations of individuals with each other, their communication and performance, is used by educational leaders in schools. Therefore, in this study, it will be investigated which of the positive-negative humor styles of educational leaders and how they use these styles in school organizations. For this reason, the aim of this study is to determine the opinions of school administrators about their own humor styles on how humor is used in schools in a positive and negative way. As a result, according to the results of the research, when the use of humor by the education leaders was examined, it was observed that although it was determined that they tended to humor in a participatory and self-improving manner, some education leaders also used self-destructive humor. In addition to this, 90% of the education leaders who participated in the study, although there was only one school principal who used the offensive humor style, stated that the humor style they used did not upset other individuals. Researchers who plan to work on this research topic in the future; By including not only educational leaders but also teachers in different school types, it can obtain more precise and detailed results by conducting mixed researches in which quantitative and qualitative research are carried out by taking the opinions of both groups.

Keywords: Early childhood, leader, humor, humor style, qualitative research

İLKOKULDA STEM EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE BİR META-ANALİZ ÇALIŞMASI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Emine GÖZEL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye, egozel@ksu.edu.tr

ÖZET

Son zamanlarda hem Dünyada hem de Türkiye’de ilkokul kademesinde önemli yaklaşımlardan biri de STEM eğitimidir. STEM (Science-Technology-Engineering-Mathematics) eğitimi, öğrencilerin fen, teknoloji, mühendislik ve matematik gibi farklı disiplinlerin öğretimine dayanan bütünlük/entegre bir yaklaşımdır. Yapılan birçok araştırmada STEM eğitiminin ilkokul öğrencilerinin çeşitli öğrenme çıktıları üzerindeki etkisinin incelendiği görülmektedir. Bu değişkenlerden biri de akademik başarıdır. Nitekim STEM eğitiminin ilkokul öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde etkisini inceleyen birçok çalışma yapılmasına rağmen çalışmalarda uygulamanın etkililiği konusunda farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Dolayısıyla konu ile ilgili araştırmaların istatistiksel tekniklerle bir çatı altında toplanıp analiz edilerek belirli bir kanıya varılabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı, meta-analiz yöntemini kullanarak STEM eğitiminin Türkiye’deki ilkokul öğrencilerinin akademik başarıları üzerindeki genel etkisini belirlemektir. Araştırmanın verileri, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, ULAKBİM TR dizin veri tabanlarında taramalar ile elde edilmiştir. Taramalar esnasında “matematik”, “fen”, “akademik”, “başarı”, “ilişki” sözcükleri ve İngilizce dilindeki karşılıkları araştırmanın başlığında, özetinde ya da tam metninde yer almasına dikkat edilmiştir. Ön incelemede Türkiye’de 2018-2022 yılları arasında yürütülen 9 çalışma belirlenmesine rağmen bu çalışmaların 2’sinin tezden üretildiği tespit edilmiştir. Aynı verilerin kullanımı meta-analiz sonuçlarını etkileyeceğinden dolayı 2 tez çalışması araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırmada nihai olarak 7 çalışma analiz edilmek üzere belirlenmiştir. Bu çalışmalardan da toplam 10 karşılaştırma incelenmiştir. Verilerin analizinde “Comprehensive Meta-Analysis Software Programı” kullanılmıştır. Araştırmanın yayın yanlılığı Rosental güvenli N sayısı yöntemi ile test edilmiştir. İncelenen çalışmaların heterojen bir dağılıma sahip olduğu için etki büyüklükleri rastgele etkiler modeline göre hesaplanmıştır. Araştırmada etki büyüklükleri Hedges’g katsayısı esas alınarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonrasında genel etki büyüklüğünün $g=2,100$ olduğu görülmüştür. Buna göre bu sonuç, STEM eğitiminin Türkiye’deki ilkokul öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde yüksek düzeyde etkiye sahip olduğuna işaret etmektedir. Ayrıca araştırmada yapılan moderatör analizler sonucunda etki büyüklükleri arasında akademik başarının alanına göre anlamlı farklılık olduğu; sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Yine araştırma sonucuna göre fen alanındaki akademik başarının etki büyüklüğü ($g=2,952$) matematik alanına ($g=0,540$) göre manidar şekilde daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumda STEM eğitiminin Türkiye’deki ilkokul öğrencilerinin fen dersi akademik başarıları üzerinde daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre STEM eğitimi uygulamalarının daha az etkili olduğu matematik derslerine yönelik konu ile ilgili çalışmaların yürütülmesi gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, STEM eğitimi, akademik başarı, meta-analiz.

A META-ANALYSIS STUDY ON THE EFFECTIVENESS OF STEM EDUCATION IN PRIMARY SCHOOLS: THE CASE OF TURKEY

Dr. Öğr. Üyesi Emine GÖZEL

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Turkey, egozel@ksu.edu.tr

ABSTRACT

Recently, one of the important approaches in primary education both in Turkey and the world is STEM education. STEM (Science-Technology-Engineering-Mathematics) education is an integrated approach based on the teaching of different disciplines such as science, technology, engineering, and mathematics. Many studies have examined the impact of STEM education on various learning outcomes of primary school students, including academic achievement. However, despite the many studies on the effectiveness of STEM education on the academic achievement of primary school students, different results have been obtained. Therefore, it is thought that research on this subject can be analyzed under a statistical framework to reach a certain conclusion. The aim of this research is to determine the general effect of STEM education on the academic achievement of primary school students in Turkey using the meta-analysis method. The data for the study was obtained through searches in the Higher Education Council National Thesis Center, Google Scholar, and ULAKBİM TR index databases. During the searches, particular attention was paid to the words “mathematics”, “science”, “academic”, “achievement”, “relationship” and their English equivalents being included in the title, abstract, or full text of the research. Although 9 studies conducted in Turkey between 2018-2022 were identified in the preliminary review, 2 of these studies were found to be derived from theses, and therefore, these two studies were not included in the research to avoid bias in the meta-analysis results. Finally, 7 studies and a total of 10 comparisons were analyzed. The “Comprehensive Meta-Analysis Software Program” was used to analyze the data. The publication bias of the research was tested with the Rosenthal Safe N method. Since the analyzed studies had a heterogeneous distribution, effect sizes were calculated according to the random-effects model. The effect sizes in the research were calculated based on the Hedges' g coefficient. After the analysis, the overall effect size was found to be $g=2.100$. This result indicates that STEM education has a high level of impact on the academic achievement of primary school students in Turkey. Additionally, moderator analyses showed significant differences in effect sizes based on the academic field, but not based on the class level. The effect size of academic achievement in the science field ($g=2.952$) was significantly higher than in the mathematics field ($g=0.540$). Thus, it can be concluded that STEM education has a greater impact on the academic achievement of primary school students in the science field. Based on the research findings, it can be suggested that studies on the effectiveness of STEM education on mathematics should be conducted.

Keywords: Primary school, STEM education, academic achievement, meta-analysis.

FELAKET KAPİTALİZMİ VE SOSYAL POLİTİKA: DOĞAL AFET SONRASI SOSYAL HİZMET

Dr. Öğr. Üyesi Emrah TÜNCER

İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, etuncer@gelisim.edu.tr

ÖZET

Türkiye Jeolojik, meteorolojik ve topoğrafik yapısı nedeniyle, sıklıkla doğa kaynaklı afetlere maruz kalan bir coğrafya üzerindedir. Kahramanmaraş merkezli son deprem de bunun bir göstergesi olarak okunabilir. Özellikle öngörülemeyen zamanlama, toplum ve sağlık hizmetlerinin aksaması, ağır ekonomik etkileri ve psiko-sosyal iyilik halinin bozulması, bu tür afetlerin sosyal hizmet perspektifinden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu meslek grubunun doğal afet süreçlerinde dezavantajlı grupların kaynaklarla buluşturulması, insanların iyilik halinin korunması ve ihtiyaç belirleme, giderme refah sağlama gibi rolleri vardır. Özellikle insanı merkeze alan ve hak temelli bir yaklaşımı benimseyen sosyal hizmet mesleğinin, asıl rolü ve işlevi ise afet sonrasında ortaya çıkmaktadır. Doğal afetten zarar gören yurttaşın normal koşullar altında kabul etme olasılığının düşük olacağı fakat “korku çekiciliği” ile ikna edilerek neoliberal politikalar ve felaket kapitalizmine açık hale getirilmesi karşılaşılabilen olağan bir durumdur. Bu çalışmada da sosyal hizmetin, afet sonrası koşulları daha da kötüleştiren uygulamalara karşı mikro, mezo ve makro düzlemde ele alması gereken hususlar belirtilmiş, yapılacak çalışmaların neler olabileceği üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğal afet, korku çekiciliği, sosyal hizmet

DISASTER CAPITALISM AND SOCIAL POLICY: SOCIAL WORK AFTER NATURAL DISASTERS

Assist. Prof. Emrah TÜNCER

Istanbul Gelisim University, Istanbul, Turkey, etuncer@gelisim.edu.tr

ABSTRACT

Turkey is located in a geography that is frequently exposed to natural disasters due to its geological, meteorological and topographical structure. The recent earthquake centered in Kahramanmaraş can be read as an indicator of this. In particular, the unpredictable timing, disruption of society and health services, severe economic impacts, and disruption of psycho-social well-being make it necessary to evaluate such disasters from a social service perspective. This professional group has roles such as bringing disadvantaged groups together with resources, protecting people's welfare, identifying needs and providing welfare in natural disaster processes. The main role and function of the social work profession, which adopts a human-centered and rights-based approach, emerges after a disaster. It is a common situation that citizens who have suffered from natural disasters are made open to neoliberal policies and disaster capitalism by being persuaded with the "appeal of fear", which they would be unlikely to accept under normal conditions. In this study, the issues that social work should address at the micro, meso and macro levels against practices that worsen post-disaster conditions are specified and the possible studies to be carried out are emphasized.

Keywords: Natural disaster, appeal of fear, social work

DENEYİM OLARAK MÜZİK: JOHN DEWEY'İN SANAT YAKLAŞIMINI İLETİŞİM PERSPEKTİFİNDEN MÜZİĞE UYGULAMAK

Arş. Gör. Erdiñ KAYGUSUZ

Beykoz Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, İstanbul, Türkiye, kaygusuzerdnc@gmail.com

ÖZET

Bu bildiri John Dewey'in sanat ile deneyim arasındaki ilişkinin nasıl zedelendiği ve yeniden kurulması gerektiğine ilişkin geliştirdiği deneyim olarak sanat yaklaşımını incelemekte ve bu yaklaşımın hareket noktalarını müzik üzerinde tartışmaktadır. Dewey'in, sanat eserleri ile bunların, ortaya çıkış koşullarından ve hem yaşamsal hem de algılanan deneyimden koparılmasını konu edinen tartışması, esasında insanların birlikte yaşama edimini mümkün kılan gündelik olayların ve yaşam deneyimlerinin sanat nesnesinden soyutlanması üzerinedir. Buna göre, geçmiş topluluklarda gündelik yaşam deneyiminin içine gömülü insan etkinlikleri ve bu etkinliklerde kullanılan birtakım nesne ya da türevleri, günümüzde geçmişteki toplum yaşamının sürdürülmesine aracılık eden yararlı işlevinden koparılmış ve yalnızca sergilenmek üzere anlamlandırılan bağsamsız bir şeye dönüşmüştür. Benzer bir genelleme müzik için de yapılmaktadır: pek çok insan gerçekten dinlemeden ve duymadan satın aldığı fon gürültüleriyle dünyayı istila etmiştir. Öyleyse sanat ile deneyim ilişkisi yeniden nasıl kurulabilir? Bu bildiri bu soruya müziği odak noktasına alarak yanıt aramaktadır. Bu noktada insan etkinlikleri ile sanat arasındaki ortaklığa ve müziğin gündelik deneyimlerle olan ilişkisine işaret etmek gerekir. Örneğin modern tiyatrunun erken dönem kaynakları olan dans ve pandomim dinsel törenlerin, ayinlerin ve çeşitli kutlamaların parçası olarak gelişmiştir; bu etkinlikler sırasında gergin tellere dokunulmasında ve kamışlara üflenmesinde müziğin ilksel formları bulunmaktadır. Geçmiş topluluklarda yer alan avlanma, savaş, ekim, ürün kaldırma, gençlerin ergenlik çağına kabul, ölü gömme gibi törensel düzene sahip etkinliklerde insanlar bunların her biri için farklı danslar ya da şarkılar üretmiştir; seslerin imgeler hâlinde düzenlenmesi ve birbirleri ardına dizilmesi erken dönem kabile yaşamının bir yaratımıdır. Yine toplum yaşamının ve insan etkinliklerinin tarihsel sürecindeki gelişime bakıldığında, sonraki süreçlerde bilginin ve kolektif becerinin gelişmesinin gelişkin müzik aletlerinin yapılmasına olanak tanıdığı görülebilir. Ayrıca gerekli seslerin dizimi, biçimsel düzenin oluşturulması gibi nedenlerden insanların bir araya gelerek oluşturduğu deneyimler ile bu etkinlikler sonucu yaratılacak eserin içeriğine konu olan insana özgü tüm yaşantılar sanatın bir deneyim formu olduğunu başka bir açıdan göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: deneyim olarak sanat, deneyim olarak müzik, müzik, sanat, iletişim, John Dewey.

MUSIC AS EXPERIENCE: DISCUSSING MUSIC THROUGH JOHN DEWEY'S APPROACH TO ART

Res. Asst. Erdinç KAYGUSUZ

Beykoz University Faculty of Art and Design, Istanbul, Turkey, kaygusuzerdnc@gmail.com

ABSTRACT

This paper examines the art approach developed by John Dewey on the relationship between art and experience and attempts to discuss it through music. Dewey's discussion, which deals with works of art and their separation from the conditions of their emergence and from experience, is involved in the abstraction of everyday events and life experiences that enable people to live together from the art object. According to this view, human activities embedded in everyday life experiences in past communities and some objects or others used in these activities have been detached from their useful and practical function mediating the continuation of the social life in the past. They have turned into a noncontextualized thing that is only meant to be exhibited. An almost identical generalization could be made for music: many people have invaded the world with background noises that they buy without actually listening or hearing. So how can the relationship between art and experience be re-established? The paper seeks an answer to this question by focusing on music. At this point, it is crucial to point out the collectivism between human activities and art and the relationship of music to everyday experiences. For instance, dance, and pantomime, the early sources of modern theatre, developed as part of religious ceremonies, rituals, and various celebrations. There are primitive forms of music in touching tense strings and blowing on reeds during these activities. In ceremonial activities such as hunting, war, planting, harvesting, admission to puberty, and burial in past communities, people have derived different dances or songs for each of these. Seen from this perspective, the arrangement and succession of sounds into images is a creation of early tribal life. Moreover, it can be seen that the development of knowledge and collective skill in the consequent processes allowed the making of sophisticated musical instruments. On the other hand, the experiences created by people coming together for reasons such as the syntax of the necessary sounds, the creation of the formal order, and all the human-specific experiences that are the subject of the content of the work to be created as a result of these activities show that art is a form of experience.

Keywords: art as experience, music as experience, music, art, communication, John Dewey.

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI'NDAN (2022) GÜNÜMÜZE TÜRKİYE'NİN ROLÜ

Dr. Eren Alper YILMAZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, Türkiye, alper@adu.edu.tr

ÖZET

20 Şubat 2014'te Kırım'ın ilhak edilmesiyle başlayan süreçte, Rusya'nın 21 Şubat 2022'de Ukrayna'nın doğusunda tek taraflı olarak bağımsızlıklarını ilan eden Donetsk Halk Cumhuriyeti ve Luhansk Halk Cumhuriyeti'ni tanıma kararı alması ve bölgeye askeri operasyon düzenlemesi, bu iki ülkeyi savaşın eşiğine getirmiştir. Her ne kadar uluslararası toplum, Rusya'nın bu tek taraflı kararını tanımayıp Ukrayna'ya girilmesini "işgal" olarak görse de, Moskova bu tepkilere aldırış etmeden Kiev içlerine ilerleyerek ülkeyi karadan ve havadan abluka altına almış, asker-sivil ayrımı yapmadan birçok noktayı bombalamıştır. Bu kaotik süreçte Türkiye, Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü tanımakla birlikte Rusya ile de ilişkileri iyi tutarak denge politikası izlemeyi tercih etmiştir. Türk Dışişleri'nin iki ülkenin temsilcilerini Antalya ve İstanbul'da olmak üzere iki kez bir araya getirmesi, Tahıl Koridoru Anlaşması'na ön ayak olması, Ukraynalı mültecilere destek olması, Rusya'ya uygulanan ambargolara sıcak bakmaması gibi tutum ve politikaları, Ankara'nın bu süreci barışçıl ve uzlaşmacı bir perspektiften yürütme yönündeki çabalarını göstermiştir. Bir NATO üyesi olan Türkiye'nin, Rusya-Ukrayna savaşındaki bu arabulucu tutumu, daha geniş bir çatışmanın önüne geçilmesi adına elzemdir. Ayrıca Rusya ile enerji, turizm ve savunma konularında iş birliği sürecinin hız kesmeden devam edilmesinin yanı sıra Ukrayna ile de savunma ve ekonomik konularda ilişkilerin sürdürülmesi, Türkiye'nin rasyonel çıkarları doğrultusunda taraflar arasında nasıl bir denge politikası izlediğini ortaya çıkarmıştır. Bu çalışma kapsamında Rusya-Ukrayna Savaşı'ndan itibaren Türkiye'nin taraflara yönelik izlediği politikalara vurgu yapılacak olup, bu politikalar bağlamında bundan sonraki süreçte nasıl bir yol izleyeceği analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Rusya-Ukrayna Savaşı, Türkiye, denge politikası, rasyonel çıkar.

THE ROLE OF TÜRKİYE SINCE THE RUSSIA-UKRAINE WAR (2022) TO THE PRESENT

Dr. Eren Alper YILMAZ

Aydın Adnan Menderes University, Aydın, Türkiye, alper@adu.edu.tr

ABSTRACT

In the process that started with the annexation of Crimea on February 20, 2014, because of Russia's decision on the way to recognize the Donetsk People's Republic and Luhansk People's Republic, which declared their independence unilaterally in eastern Ukraine on February 21, 2022, and to organize a military operation in the region, two countries came to the brink of war. Although the international community did not recognize Russia's unilateral decision and regards the entry into Ukraine as an "occupation", Moscow, ignoring these reactions, went forward into Kiev. It blockaded the country from land and air and bombarded many points without making any distinction between soldiers and civilians. In this chaotic process, Türkiye recognized Ukraine's territorial integrity as well as it preferred to follow balance policy by keeping good relations with Russia. Attitudes and policies of the Turkish Foreign Ministry, such as bringing the representatives of the two countries together in Antalya and Istanbul, starting the Black Sea Grain Initiative, supporting the Ukrainian refugees, and opposing the sanctions imposed on Russia, showed its efforts to manage the process from a peaceful and conciliatory perspective. This mediating role of Türkiye as a NATO member in the Russia-Ukraine war has been essential to prevent a wider conflict. In addition, the continuation of the cooperation process with Russia on energy, tourism and defense issues without slowing down, as well as the ongoing relations with Ukraine on defense and economic issues, revealed what kind of a balance policy Türkiye has followed in terms of its rational interests. Within the scope of this study, the policies followed by Türkiye towards the parties since the Russia-Ukraine War will be emphasized, and it will be analyzed how Türkiye will follow a policy in the further process.

Keywords: Russia-Ukraine War, Türkiye, balance policy, rational interest.

KUR'ÂN-I KERİM'İN ÂYETLERİ İŞİĞINDA ZEKÂTIN TOPLUMSAL AÇIDAN ÖNEMİ

Erkan KAYA

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, Türkiye, erkan336565@gmail.com

ÖZET

Kelime anlamı itibariyle temizlemek, çoğalmak, büyümek, bereket, arınmak gibi anlamlara gelen zekât, belli bir malın belli bir kısmını Yüce Allah'ın belirlediği belli bir şahsa veya şahıslara Allah rızası için vermek demektir. Zekât lafzı Kur'ân-ı Kerim'de 32 yerde zikredilmekte, 30 defa zekât lafzıyla, 2 yerde sadaka lafzıyla eş anlamlı şekilde geçmektedir. Zekât lafzı, 27 yerde namazla birlikte zikredilmiştir. Bu durum namaz ile zekât arasındaki sıkı ilişkinin derecesine önemli bir delildir. Zekâtın, fakirle zengin arasında bir köprü görevi icra etmesinden dolayı bireysel ve toplumsal açıdan birçok faydalarının olduğu görülmektedir. Zekât, fakir ile zengin arasındaki ekonomik ve sosyal uçurumu daraltırken; faiz ise tam tersi bir durum sergilemekle birlikte fakiri daha fakir, zengini daha da zengin yapabilmektedir. Gerçekleştirilen bu çalışma ile zekâtın toplumsal açıdan önemi, faydaları, getirileri, ekonomiye olan tesiri gibi temel özellikleri tarihsel süreç göz önünde bulundurularak araştırılması amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada Resulullah(sav) ve Hulefa-i Raşidin döneminde zekâtın zengin Müslümanlar tarafından fakirlere hakkıyla verildiği, devletin ve idarecilerin denetleyici ve yürütücü vazifesi gördüğü gözlemlenmiştir. Emeviler ve Abbasiler döneminde Raşid halifeler döneminde olduğu gibi zekât oldukça önemsenmiş ve hak sahiplerine dağıtılmıştır. Selçuklular ve Osmanlı döneminde ise zekâtın özellikle bazı hükümdarlarca çokça önemsendiği görülmüştür. Ancak genel anlamda zekâtın bazı durumlarda zengin Müslümanların bireysel insiyatifine bırakıldığı dönemin bazı fetvalarından anlaşılmıştır. Zekât, bir toplumda 'ben tok olayım başkası açlıktan ölüyorsa bana ne' bencil anlayışını yok eden önemli bir finansal destektir. Faiz ise, 'sen çalış ben yiyeyim' bencil ve çıkarıcı anlayışını destekleyen ve emek hırsızlığı olan bir sistem olarak değerlendirilmiştir. İslam âlimlerinin ve müfessirlerin Kur'ân âyetlerine yaptıkları açıklamalardan hareketle zekâtın hakkıyla verildiği takdirde muhtaç kesimin kalkınması, üretmesi, toplumda değerli bir konuma ulaşması yönüyle önemli bir etken olduğu anlaşılmaktadır. Hatta muhtaç kesimin faizli muamelelere maruz kalmaması bakımından zekâtın mühim bir rol üstlendiği düşünülmektedir. Kur'ân-ı Kerim, zekât veren kimse için uyması gereken başa kakmama, eziyet verebilecek en küçük olumsuz tavırdan sakınma gibi kurallar koymuştur. Yine Kur'ân'ın mal konusunda getirdiği temel ilkelerden birisi de "her şeyin Allah'ın malı olduğudur". Zekât veren kimse Allah'ın malından vermektedir. Zekâtı alan da Allah'ın malını almaktadır. Dolayısıyla, ne zekât verenler üstünlük hissine kapılırlar, ne de alan kimseler aşağılık duygusuna kapılırlar. İki kesim de Allah'ın rızından yemektirler. Bu çalışmada zekâtın, mülkiyeti belli ölçüler nispetinde fakir ile zengin arasında bölüştürdüğü ve bir nevi sosyal güvenlik ve sigorta görevi gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân-ı Kerim, zekât, faiz, toplum.

SOCIAL IMPORTANCE OF ZAKAT IN THE LIGHT OF THE VERSES OF THE QUR'AN**Erkan KAYA***Van Yüzüncü Yıl University, Van, Turkey, erkan336565@gmail.com***ABSTRACT**

Zakat, which literally means cleaning, multiplying, growing, abundance, purification, means giving a certain part of a certain property to a certain person or persons determined by Almighty Allah for the sake of Allah. The word zakat is mentioned in 32 places in the Qur'an, it is mentioned 30 times with the word zakat, and in 2 places with the word alms. The word zakat is mentioned together with the prayer in 27 places. This is an important proof of the degree of the close relationship between prayer and zakat. It is seen that zakat's has many personal and social benefits because it acts as a bridge between the poor and the rich. While zakat narrows the economic and social gap between the poor and the rich; On the other hand, interest can make the poor poorer and the rich richer. With this study, it is aimed to investigate the basic features of zakat such as its social importance, benefits, returns, and effect on the economy, taking into account the historical process. In the research, it was observed that during the time of the Messenger of Allah (saas) and the Hulefa-i Raşidin, zakat was given to the poor by rich Muslims, and that the state and administrators acted as supervisors and executives. During the Umayyads and Abbasids, as in the Rashid caliphs, zakat was given great importance and distributed to the right holders. In the Seljuk and Ottoman periods, it was seen that zakat was given great importance, especially by some rulers. However, it was understood from some fatwas of the period that zakat was left to the individual initiative of wealthy Muslims in some cases. Zakat is an important financial support in a society that destroys the selfish understanding of "I get full, if someone else dies of hunger". Interest, on the other hand, has been evaluated as a system that supports the selfish and self-interested understanding of "you work and I eat" and that is labor theft. Based on the explanations made by Islamic scholars and commentators on the verses of the Qur'an, it is understood that if zakat is given properly, it is an important factor in the development, production and attainment of a valuable position in the society. It is even thought that zakat plays an important role in preventing the needy from being subjected to interest-bearing treatments. The Qur'an has set rules for the person who gives zakat, such as not giving a thumbs-up and avoiding the slightest negative attitude that can cause harm. Again, one of the basic principles brought by the Qur'an regarding property is that "everything is the property of Allah". A person who gives zakat gives from Allah's property. The one who receives zakat also receives the property of Allah. Therefore, those who give zakat do not feel superior, nor do those who receive zakat feel inferior. Both groups eat from Allah's sustenance. In this study, it was concluded that zakat divides the property between the poor and the rich to a certain extent and acts as a kind of social security and insurance.

Keywords: The Qur'an, zakat, interest, society.

CRİTİK TABANLI ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE AKSİGORTA ŞİRKETİNİN FİNANSAL PERFORMANS ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Esra AYDIN ÜNAL

*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Zara Veysel Dursun Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Sivas, Türkiye,
eaunal@cumhuriyet.edu.tr*

ÖZET

Sigortacılık sektörü her geçen gün yeni düzenlemeler ve sürekli gelişen teknolojiye bağlı yenilikler ile birlikte giderek büyüyen bir sektör haline gelmiştir. Türkiye’de sigorta sektöründe faaliyet gösteren çok sayıda firma bulunmaktadır. Aksigorta bu sektörde 60 yılı aşkın faaliyet gösteren sektörün önde gelen firmalarındandır. Aksigorta’nın hisseleri AKGRT sembolü ile BIST Ulusal Pazarı’nda işlem görmektedir. Bu çalışmada, gelişen teknolojiyi ve dijitalleşmenin gücünü de sürdürülebilir büyüme hedeflerine entegre eden Aksigorta’nın son 6 yıllık (2017-2022) faaliyet değerleri incelenmiştir. Çalışmanın amacı, şirketin ilerleyişinin yıllara göre değişimini belirlemek ve performans bakımından yılların sıralanmasıdır. Bu amaçla literatür taraması yapılarak en önemli 10 kriter belirlenmiştir. Bu kriterler; prim üretimi (K1), Gerçekleşen hasar(K2), Teknik Kâr (Teknik Bölüm Dengesi)(K3), Net Kâr (K4), Özkaynaklar(K5), Aktif Büyüklüğü(K6), Özkaynaklar/Aktif Toplamı(K7), Konservasyon Oranı(K8), Hasar prim oranı(K9) ve Bileşik oran(net)(K10) şeklindedir. Bu kriterlerin 2017-2022 yıllarına ait sayısal değerleri şirket tarafından açıklanan yıllık faaliyet raporlarından elde edilmiştir. Yıllara göre performansın değerlendirilmesi için objektif karar verme yöntemleri kullanılmıştır. Kriterlerin ağırlıkları çok kriterli karar verme yöntemlerinden Critic yöntemi ile belirlenmiştir. Yıllara ait sıralama ise Cocoso, Cudas ve Mabac yöntemleri ile elde edilmiştir. Bu yöntemlerden elde edilen sıralama değerleri Borda yöntemi ile birleştirilerek nihai bir sıralama elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; kriterler arasında ağırlığı en büyük olanlar aktif büyüklük ve prim üretim kriterleridir. Sıralama sonuçlarına göre Cocoso ve Mabac yöntemlerinin sonuçlarının Cudas yöntemine göre daha benzer olduğu görülmüştür. Borda yöntemi ile elde edilen sıralamalar birleştirilmiştir. Buna göre şirketin en başarılı olduğu yılın 2020 olduğu görülmüştür. Şirketin 2022 yılında prim üretimi ve aktif büyüklük bakımından ciddi artışlar göstermesine rağmen genel değerlendirme de 2022 en başarısız olduğu yıl olarak görülmektedir. Bunun nedeninin 2023 yılı başında açıklanan faaliyet raporunda şirketin kârdan zarara geçmesi ve bu zarar miktarının oldukça yüksek olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Critic, Finansal performans, ÇKKV.

FINANCIAL PERFORMANCE ANALYSIS OF AKSIGORTA COMPANY WITH CRITIC-BASED MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING METHODS

Dr. Öğr. Üyesi Esra AYDIN ÜNAL

*Sivas Cumhuriyet University Zara Veysel Dursun School of Applied Sciences, Sivas, Turkey,
eaunal@cumhuriyet.edu.tr*

ABSTRACT

The insurance industry has become an ever-growing industry with new regulations and innovations based on ever-evolving technology. There are many companies operating in the insurance sector in Turkey. Aksigorta is one of the leading companies in this sector, operating for more than 60 years. The shares of Aksigorta are traded on the BIST National Market with the symbol AKGRT. In this study, the last 6 years (2017-2022) operating values of Aksigorta, which integrates the developing technology and the power of digitalization into its sustainable growth targets, are examined. The aim of the study is to determine the change of the company's progress by years and to rank the years in terms of performance. For this purpose, the most important 10 criteria were determined by a literature review. These criteria are; premium production (K1), Damage incurred (K2), Technical Profit (Technical Division Balance) (K3), Net Profit (K4), Equity (K5), Asset Size (K6), Equity/Total Assets (K7), Conservation Ratio (K8), Loss ratio (K9) and Compound ratio (net) (K10). The numerical values of these criteria for the years 2017-2022 were obtained from the annual reports announced by the company. Objective decision-making methods were used to evaluate the performance by years. The weights of the criteria were determined by the Critic method, which is one of the multi-criteria decision making methods. Ranking by years was obtained by Cocoso, Codas and Mabac methods. A final ranking was obtained by combining the ranking values obtained from these methods with the Borda method. According to the results obtained; Among the criteria, the most weighted ones are asset size and premium production criteria. According to the ranking results, it was seen that the results of the Cocoso and Mabac methods were more similar than the Codas method. The rankings obtained by the Borda method were combined. According to this, it has been seen that the year in which the company was most successful was 2020. Although the company showed significant increases in terms of premium production and asset size in 2022, 2022 is seen as the most unsuccessful year in the general evaluation. The reason for this is that in the annual report announced at the beginning of 2023, the company went from profit to loss and the amount of this loss was quite high.

Keywords: Critic, Financial performance, MCDM.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK MOTİVASYON DÜZEYLERİ, ÖZ YETERLİK İNANÇLARI VE BİLİŞSEL ESNEKLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Esra İŞLER

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, esra.isler1@gmail.com

Prof. Dr. Banu YÜCEL TOY

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, byuceltoy@gmail.com

ÖZET

Bir işe başlamak, işin devamlılığını ve bir sonuca ulaşmasını sağlamak için gerekli temel faktör olan motivasyon, yaşamın her alanında olduğu gibi okul hayatında da önemli bir yere sahiptir. Eğitimde motivasyonun sağlanmasını etkileyen başarı, cinsiyet, yaş, derse yönelik tutum ve bireysel özellikler gibi pek çok faktör bulunmaktadır. Ortaokul çağındaki öğrenciler ele alındığında gerek liseye geçiş sınavına hazırlanmanın yarattığı stresin gerekse ergenliğin getirdiği bedensel ve duygusal değişimlerin de öğrencilerin akademik motivasyon durumlarını etkileyeceği düşünülmektedir. Öte yandan bu süreç içerisinde öğrencilerin karşılaştıkları yeni durumlara uyum sağlama becerileri diğer bir ifadeyle bilişsel esneklik düzeyleri, farklı seçenekleri görüp değerlendirebilmeleri ve bunları yaparken kendilerini yetkin hissetmeleri de motivasyon durumlarına etki etmektedir. Bu bağlamda araştırmanın genel amacı ortaokul öğrencilerinin bilişsel esneklik düzeyleri ile öz yeterlik inançları ve akademik motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma nicel desenli bir çalışma olup değişkenler arası ilişkileri ortaya koymak amacıyla betimsel tarama ve ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında akademik motivasyon, öz yeterlik ve bilişsel esneklik kavramları cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri açısından ele alınmış ve bu kavramların birbirleriyle olan ilişkisi ortaya konmuştur. Araştırmanın örneklemini 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında İstanbul ili Zeytinburnu ilçesinde öğrenim görmekte olan 481 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin belirlenmesinde olasılıklı örnekleme yöntemlerinden küme örnekleme ve tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri, basılı form olarak dağıtılan ölçekler aracılığıyla toplanmıştır. Cinsiyet ve sınıf düzeyi karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi ve ANOVA, değişkenler arasındaki ilişki için korelasyon analizleri yapılmıştır. Araştırmada cinsiyet değişkeninin öğrencilerin öz yeterlik puanları üzerinde anlamlı etkisi olduğu; sınıf düzeyi değişkeninin de bilişsel esneklik puanları ile akademik motivasyon ve öz yeterlik ölçeklerinin bazı alt boyutlarında anlamlı fark oluşturduğu tespit edilmiştir. Öte yandan, öz yeterlik ve bilişsel esneklik kavramlarının birbirleriyle orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişkiye sahip olduğu; öğrencilerin akademik motivasyon düzeylerinin ise öz yeterlik ve bilişsel esneklik düzeyleriyle pozitif yönde bir ilişkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik motivasyon, öz yeterlik, bilişsel esneklik.

EXAMINATION OF ACADEMIC MOTIVATION LEVELS, SELF-EFFICIENCY BELIEFS AND COGNITIVE FLEXIBILITY LEVELS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Esra İŞLER

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkiye, esra.isler1@gmail.com

Prof. Dr. Banu YÜCEL TOY

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkiye, byuceltoy@gmail.com

ABSTRACT

Motivation, which is the basic factor for starting a business, ensuring the continuity of the work and achieving a result, has an important place in school life, as in all areas of life. Factors such as success, gender, age, attitude towards the lesson and individual characteristics affect the motivation in education. Considering secondary school students, it is thought that both the stress created by preparing for the high school entrance exam and the physical and emotional changes caused by adolescence affect the academic motivation of the students. On the other hand, students' ability to adapt to new situations they encounter, namely, their cognitive flexibility levels, their ability to see and evaluate different options and to feel competent while doing them also affect their motivation. Accordingly, the general purpose of the research is to examine the relationship between secondary school students' cognitive flexibility levels, self-efficacy beliefs and academic motivation levels. The research is a quantitative study; descriptive survey and relational survey model were used to reveal the relationships between the variables. Within the research, the concepts of academic motivation, self-efficacy and cognitive flexibility were discussed in terms of gender and grade level variables, and the relationship between these concepts was revealed. The sample of the research consists of 481 secondary school students studying in Zeytinburnu, Istanbul in 2022-2023 academic year. Cluster sampling and stratified sampling methods were used to determine the sample of the study. Research data were collected through scales distributed as printed forms. Independent sample t-test and ANOVA were used for gender and class level comparisons; correlation analyzes were performed for the relationship between variables. It was found that the gender variable had a significant effect on the students' self-efficacy scores; and the grade level variable also created a significant difference in cognitive flexibility scores and some sub-dimensions of academic motivation and self-efficacy scales. On the other hand, it was found that the concepts of self-efficacy and cognitive flexibility had a moderately positive relationship with each other; students' academic motivation levels have a positive relationship with their self-efficacy and cognitive flexibility levels.

Keywords: Academic motivation, self-efficacy, cognitive flexibility.

YÖNETİM BAKIŞ AÇISIYLA DİJİTAL GİRİŞİMCİLİK MAKALELERİNİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Ar. Gör. Dr. Esvet MERT

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, emert@pau.edu.tr

ÖZET

Dijital teknolojilerdeki her geçen gün giderek artan gelişmeler yeni gereksinimleri de beraberinde getirmektedir. Bu gereksinimlerin başında mevcut girişimlerin ve işletmelerin yeni dijital teknolojilere dönüşümü gelmektedir. Bu bağlamıyla dijital teknolojiler ve girişimciliğin kesiştiği noktada dijital girişimcilik önemini ortaya koymaktadır. Dijital girişimcilik, dijital teknolojilerin girişimciliğe yansımış şeklidir. Bu yansıma dijital bilginin en faydalı şekilde elde edilmesi, işlenmesi, dağıtılması ve tüketilmesi için çeşitli dijital yöntemlerin aracılığıyla girişimcinin dijital değer yaratma sürecini kapsamaktadır. Dijital girişimcilik en genel tanımıyla dijital teknolojilerin diğer bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına dayalı fırsat arayışlarıdır. Tüm bu fırsat arayışlarında ve süreçlerde mekânsal, zamansal ve ürün veya hizmet gibi yapısal sınırlar ortadan kalkmaktadır. Bu bilgilerden yola çıkarak dijital girişimciliğin yönetsel bakış açısıyla ele alınması bu çalışmanın öncelik amacını oluşturmaktadır. Bu amaçtan yola çıkarak bu çalışmada, yönetim alanında yapılmış olan dijital girişimcilik yayınları bibliyometrik analiz ile incelenmektedir. Bibliyometrik analiz, atıf sayısı, konular, yayın ülkesi, kaynaklar, yazar bilgileri, yayın yılı vb. konularda niceliksel olarak analiz sunar ve incelenen kavramın künyesini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, dijital girişimciliğe dair çalışmaların yıllara, yazarlara, yayıncı kuruluşa, taranan dizine, ülkelere ve yayın diline göre dağılımı incelenmiştir. Bu analizi gerçekleştirirken Web of Science (WoS) veri tabanı taranarak özetinde, anahtar kelimesinde ve başlığında "dijital girişimcilik" kavramı geçen yayınlar incelenmektedir. Araştırma sonucunda bulunan veriler VOSviewer yazılımı ile değerlendirilmektedir. Bibliyometrik analiz sonucunda elde edilen bulgular dijital girişimciliğe dair gelişmeleri ve yayın içeriklerini ortaya koymaktadır. Çalışmanın en dikkat çeken sonuçlarından biri dijital girişimciliğe olan ilginin özellikle 2000'li yıllardan sonra artış göstermiş olmasıdır. Çalışma neticesinden elde edilen bilgilerin gerek yönetim literatürüne gerekse iş dünyasına önemli katkılarının olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital girişimcilik, bibliyometrik analiz, VOSviewer.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF DIGITAL ENTREPRENEURSHIP ARTICLES FROM A MANAGEMENT PERSPECTIVE

Research Assistant Dr. Esvet MERT

Pamukkale University, Denizli, Türkiye, emert@pau.edu.tr

ABSTRACT

The ever-increasing developments in digital technologies will bring further details. At the beginning of these requirements, it is seen that the existing and investment continues in new digital technologies. In this context, it reveals the importance of digital entrepreneurship at the intersection of digital technologies and entrepreneurship. Digital entrepreneurship is the reflection of digital technologies on entrepreneurship. This reflection covers the digital value creation times of the entrepreneur through various digital methods to obtain, limit, distribute and consume the digital environment in the most beneficial way. In its most general definition, digital entrepreneurship is the search for opportunities based on the use of digital technologies and other information and communication technologies. It stays away from spatial, temporal and product or service aspects in all these opportunities seeking and use. Based on this information, the aim of this principle is to deal with digital entrepreneurship from a managerial point of view. Based on this purpose, digital entrepreneurship publications in the field of management are examined with bibliometric analysis. Bibliometric analysis, number of citations, topics, publication country, sources, author information, publication year, etc. The production presents a beautiful analysis and reveals the identity of the examined concept. In this direction, digital entrepreneurship business studies by years, authors, publisher, crawled index, distribution, and publication language. During this analysis, the Web of Science (WoS) database is scanned and the publications with the concept of "digital entrepreneurship" in the abstract, keyword and title are examined. The sections found because of the research are evaluated with the VOSviewer software. It reveals the development and publication content of digital entrepreneurship, which is the result of bibliometric analysis. One of the most striking results of the study is that the interest in digital entrepreneurship has a series of shows, especially after the 2000s. Information obtained from the work environment makes significant contributions to job diversity according to the required management literature.

Keywords: Digital entrepreneurship, bibliometric analysis, VOSviewer.

MÜZELERDE DEĞER KAZANDIRMAYA YÖNELİK İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Fatma ERDOĞAN

Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, fatmaerdgn90@gmail.com

ÖZET

Müzeler, içerisinde bir topluma ait önemli kültürel eserleri barındıran ve bu eserler sayesinde toplumların geçmişine ışık tutan birer yaygın eğitim kurumu olarak belirtebiliriz. Müzeler içerisinde bulunan eserlerle toplumları eğitime işlevini de yürütmektedirler. Müzeler bilişsel alanda olduğu kadar duyuşsal alanda da bilgi kaynaklarıdır. Ancak yapılan çalışmalarda müzelerin daha çok bilişsel alanda kazandırdıklarına ilişkin araştırmalar yapıldığı görülmüştür. Müzelerin duyuşsal alanda değer kazandırması bu çalışma kapsamında merak konusu olmuştur. Bu nedenle bu çalışmanın amacı müzelerde değer kazandırmaya yönelik ilişkin öğrencilerin görüşlerini incelemektir. Bu araştırma 2021 – 2022 eğitim öğretim yılında Sivas merkezde bulunan iki ayrı ilkokulun öğrencileri ile yürütülmüştür. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmada verilerin elde edilmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubuna alınan öğretmenlerde aranan ölçüt; daha önceden öğrencileriyle birlikte müze gezileri yapmaları olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma grubuna alınan öğretmenlerde aranan ölçüt; araştırmacının öğrencileriyle birlikte müze gezileri yapmaları olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Yapılan bu araştırmanın sonucunda müzelerin çeşitli değerlerin aktarmasında öğrencilerin görüşlerine göre müzelerin: vatanseverlik, sabır, sevgi, Türk büyüklerine saygı, çalışkanlık, işbirliği, dayanışma, paylaşma, dürüstlük ve iyilikseverlik değerlerinin kazandırılmasında ve desteklenmesinde önemli rol oynadığı ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenleri müzelerde değer aktarmak amacıyla süreci planladıkları; müzelerde değer aktarımı sürecinde, etkili bir şekilde sürdürülebilmesi için ilkokul öğrencilerinin etkinliklere ve müzelere yönelik önerilerde buldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müze ziyareti, değer, görüş, ilkokul öğrencileri.

OPINIONS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS ON ADDING VALUE IN MUSEUMS

Fatma ERDOĞAN

Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, fatmaerdgn90@gmail.com

ABSTRACT

We can state museums as non-formal education institutions that contain important cultural artifacts belonging to a society and shed light on the past of societies thanks to these artifacts. They also carry out the function of educating societies with the works in the museums. Museums are sources of information in the affective field as well as in the cognitive field. However, in the studies conducted, it has been seen that researches have been carried out on what museums provide more in the cognitive field. The fact that museums add value in the affective field has been a matter of curiosity within the scope of this study. For this reason, the The phenomenology design, which is one of the qualitative research methods, was used in the study. Semi-structured interviews were conducted in order to obtain data in the research. The criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group. Aim of this study is to examine the opinions of the students about adding value in museums. This research was carried out with the students of two different primary schools in the center of Sivas in the 2021-2022 academic year. The criteria sought for the teachers included in the study group; It was determined that they would make museum trips with their students before. Content analysis method was used to analyze the obtained data. The criteria sought for the teachers included in the study group; It was determined that the researcher made museum trips with his students. Content analysis method was used to analyze the obtained data. As a result of this research, it has been revealed that museums play an important role in the transfer of various values and in gaining and supporting the values of patriotism, patience, love, respect for Turkish elders, industriousness, cooperation, solidarity, sharing, honesty and benevolence. Classroom teachers plan the process in order to transfer value in museums; In the process of transferring value in museums, it was concluded that primary school students made suggestions for activities and museums in order to maintain them effectively.

Keywords: Museum visit, value, opinion, primary school students.

YENİ SANAYİLEŞEN ÜLKELERDE HAVA KİRLİLİĞİ, SAĞLIK HARCAMALARI VE EKONOMİK KALKINMA İLİŞKİSİ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR ANALİZ

Doç. Dr. Fatma ÜNLÜ

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, funlu@erciyes.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda literatürde çevresel bozulmaların makroekonomik göstergeler üzerindeki etkileri araştırmacılar tarafından sıklıkla tartışılmaktadır. Özellikle hava kirliliğinin bireylerin sağlık koşullarını olumsuz etkileyerek sağlık harcamalarını artırdığı ve ekonomik kalkınma sürecini etkilediği yönündeki görüş ön plana çıkmaktadır. Bu noktadan hareketle söz konusu çalışmada, yeni sanayileşen ülkelerde hava kirliliği, sağlık harcamaları ve ekonomik kalkınma arasındaki ilişkilerin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, analize dahil ülkelerin 2000-2019 dönemine ait ilgili verileri kullanılarak panel veri analizine ilişkin ekonometrik prosedür takip edilmiştir. Panel eşbütünleşme testlerine ait sonuçlar, hava kirliliği, sağlık harcamaları ve ekonomik kalkınma arasındaki uzun dönemli eşbütünleşme ilişkisinin varlığına işaret etmektedir. Diğer taraftan, uzun dönem katsayıları tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen panel DOLS tahmincisinden elde edilen bulgulara göre, hava kirliliği sağlık harcamaları üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkiye sahiptir. Hava kirliliğinin ekonomik kalkınma üzerindeki etkisi ise anlamlı ancak negatiftir. Başka bir deyişle, yeni sanayileşen ülkelerde hava kirliliği sağlık harcamalarının artmasına yol açmakta ve ekonomik kalkınma sürecini sekteye uğratmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hava Kirliliği, Sağlık Harcamaları, Ekonomik Kalkınma

AN ECONOMETRIC ANALYSIS ON THE RELATIONSHIP AIR POLLUTION, HEALTH EXPENDITURES AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN NEWLY INDUSTRIALIZED COUNTRIES

Assoc. Prof. Dr. Fatma ÜNLÜ

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, funlu@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

In recent years, it has been frequently discussed by researchers in the literature the effects of environmental degradation on macroeconomic indicators. In particular, the opinion that air pollution increases health expenditures by negatively affecting the health conditions of individuals and affects the economic development process comes to the fore. From this point, in this study, it is aimed to investigate the relationships between air pollution, health expenditures and economic development in newly industrialized countries. For this purpose, the econometric procedure for panel data analysis was followed by using the relevant data of the countries included in the analysis for the period 2000-2019. The results of the panel cointegration tests indicate the existence of a long-term cointegration relationship between air pollution, health expenditures and economic development. On the other side, according to the findings obtained from the panel DOLS estimator, which was carried out to determine the long-term coefficients, air pollution has a significant and positive effect on health expenditures. The effect of air pollution on economic development is significant but negative. In other words, air pollution in newly industrialized countries leads to an increase in health expenditures and hinders the economic development process.

Keywords: Air Pollution, Health Expenditures, Economic Development

FARKLI YAYINEVLERİNDE BASILAN 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ BİREY VE TOPLUM ÖĞRENME ALANLARINDA YER ALAN BECERİLERİN İNCELENMESİ

Yükseklisans Öğrencisi Feramus Alperen ERARSLAN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, f.a.erarслан@hotmail.com

Yükseklisans Öğrencisi Hüsnu Yusuf BİÇER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, josif38@hotmail.com

Prof.Dr. Abdulkadir UZUNÖZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, uzunozak@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı 5.sınıf Sosyal Bilgiler dersinin farklı yayınevlerinde basılmış kitaplarındaki becerileri incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmış olup veri toplama aracı olarak ATA yayıncılık ve MEB yayınevine ait 5.sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları kullanılmıştır. Toplanan veriler doküman analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İnceleme sonuçlarına göre MEB Yayınevinde basılan 5.sınıf Sosyal Bilgiler Ders kitabı ile ATA Yayıncılığa ait Sosyal Bilgiler ders kitaplarının Birey ve Toplum Öğrenme Alanında Hukuk Okuryazarlığı, Tablo , Grafik ve Diyagram Çizme ve Yorumlama, Çevre Okuryazarlığı, Sosyal Katılım, Kanıt Kullanma gibi becerileri yansıtan etkinlikler her iki ders kitabında işlenmektedir. MEB Yayınevinde basılan 5.Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında ise araştırmadaki diğer kitaptan farklı olarak Değişik ve Sürekliliği Algılama Becerisine yönelik etkinlikler olduğu tespit edilmiştir. Oysa ki 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Birey ve Toplum öğrenme alanında sadece sosyal katılım becerisinin öğrenciler tarafından edinilmesi istenmektedir. Bu sebeple 5.sınıf ders kitaplarının Birey ve Toplum öğrenme alanına dönük olarak öğretim programında öncelikle belirtilen beceriye dönük daha fazla etkinlik yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler öğretim programı, beceri, sosyal bilgiler ders kitabı, öğrenme alanı

A STUDY OF THE SKILLS INCLUDED IN THE INDIVIDUAL AND SOCIAL LEARNING ZONES OF THE 5TH GRADE SOCIAL STUDIES BOOK PUBLISHED BY VARIOUS PUBLISHERS

Master degree student Feramus Alperen ERARSLAN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Turkey, f.a.eraslan@hotmail.com

Master degree student Hüsnü Yusuf BIÇER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Turkey, josif38@hotmail.com

Prof.Dr. Abdulkadir UZUNÖZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Turkey ,uzunozak@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the skills in the 5th grade social studies books published by various publishers. In this study, as a quantitative searching method, document analyzing is used and 5th grade social studies books published by ata and meb are used as a means of data collecting. The collected data were analyzed by document analyzing. according to the results of the study, exercises reflecting the skills in the field of individual and social learning such as law literacy, pictures, ,charts, drawing and interpretation of diagrams, environmental literacy, social participation, using proofs were used in both in the book by MEB and in the book by ATA publishing house. It is determined that, apart from the other book in the study, the 5th grade book by MEB includes exercises intended for the skill of perception of the difference and continuity. Whereas according to the 2018 curriculum of social studies in the field of individual and social learning, it is expected that the students must only acquire the skill of social participation. Therefore it can be suggested that, in the field of individual and social learning, the curriculum of the 5th grade books should contain more exercises for the stated skill.

Keywords: curriculum of the social studies, skill, social studies course book, learning zone

DİJİTAL TÜKETİM EKSENİNDE NÖROPAZARLAMA

Dr. Öğr. Üyesi Ferdi AKBIYIK

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye, ferdiakbiyik@isparta.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda özellikle dijital tüketim bağlamında nöropazarlama, nörobilimsel yöntemler aracılığıyla tüketicinin davranış ve karar verme sürecini inceleyen bir alan olarak giderek artan ilgi görmektedir. Bu çalışma, nöropazarlama ve dijital tüketim konusundaki mevcut araştırmaları gözden geçirmeyi ve gelecekteki araştırmalar için anahtar alanları belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, öncelikle nöropazarlamanın dijital tüketim bağlamında potansiyel faydalarını vurgulamaktadır. EEG, fMRI ve göz izleme gibi nörobilimsel yöntemler kullanarak nöropazarlamacılar, çevrimiçi reklamlar, web siteleri ve sosyal medya gibi dijital uyaranlara tüketicilerin duygusal ve bilişsel tepkileri hakkında daha derin bir anlayış kazanabilirler. Bu, pazarlamacılar için daha etkili ve çekici çevrimiçi içerikler tasarlamalarına ve tüketicilere daha kişiselleştirilmiş ve ilgili mesajlarla hedeflenmelerine yönelik değerli bilgiler sağlayabilir. Çalışma ayrıca, nöropazarlamanın dijital tüketimde kullanımıyla ilgili bazı etik endişeleri de tartışmaktadır. Bazı eleştirmenler, nöropazarlamanın, tüketicilerin bilinçaltı önyargılarını ve duygusal tepkilerini sömürerek karar verme süreçlerini manipüle etmek için kullanılabileceğini savunmaktadır. Ayrıca, nöropazarlama teknikleri daha sofistike ve müdahaleci hale geldikçe, tüketicilerin kişisel verilerinin gizliliği ve güvenliğiyle ilgili endişeler bulunmaktadır. Bu endişelere rağmen, çalışma, nöropazarlamanın tüketici davranışı ve tercihlerine daha doğru ve objektif ölçümler sağlayarak dijital pazarlama alanını devrimleştirebileceğini öne sürmektedir. Bununla birlikte, özellikle dijital tüketim bağlamında nöropazarlama tekniklerinin geçerliliği ve güvenilirliğini belirlemek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Ek olarak, nöropazarlamanın dijital tüketimde kullanımının şeffaf, adil ve tüketicilerin hak ve çıkarlarına saygılı olduğunu sağlamak için etik yönergeler ve düzenlemelere ihtiyaç vardır. Sonuç olarak, nöropazarlama dijital tüketim bağlamında pazarlamacılara tüketicilerin dijital uyaranlara verdiği duygusal ve bilişsel tepkilerini daha iyi anlayarak değerli içgörüler sağlayabilir. Ancak, dijital pazarlama alanında nöropazarlama tekniklerinin kullanımıyla ilgili etik ve gizlilik sonuçlarıyla ilgili endişeler de bulunmaktadır. Gelecekteki araştırmalar, bu endişeleri ele alırken, nöropazarlamayı dijital pazarlama uygulamalarını iyileştirmek için yeni ve yenilikçi yollarla kullanmayı da hedeflemelidir.

Anahtar Kelimeler: Nöropazarlama, dijital tüketim, tüketici davranışı

NEUROMARKETING ON THE AXIS OF DIGITAL CONSUMPTION

Dr. Öğr. Üyesi Ferdi AKBIYIK

Isparta University of Applied Sciences, Isparta, Türkiye, ferdiakbiyik@isparta.edu.tr

ABSTRACT

Neuromarketing, the study of consumer behavior and decision-making through neuroscientific methods, has gained increasing attention in recent years, particularly in the context of digital consumption. This paper aims to review the current state of research on neuromarketing and digital consumption, and to identify key areas for future research. First, the paper highlights the potential benefits of neuromarketing in the context of digital consumption. By using neuroscientific methods such as EEG, fMRI, and eye-tracking, neuromarketers can gain a deeper understanding of consumers' emotional and cognitive responses to digital stimuli, such as online ads, websites, and social media. This can provide valuable insights for marketers to optimize their digital marketing strategies, by designing more effective and engaging online content, and by targeting consumers with more personalized and relevant messages. The paper also discusses some of the ethical concerns surrounding the use of neuromarketing in digital consumption. Some critics argue that neuromarketing can be used to manipulate consumers' decision-making processes, by exploiting their subconscious biases and emotional responses. Furthermore, there are concerns around the privacy and security of consumers' personal data, particularly as neuromarketing techniques become more sophisticated and intrusive. Despite these concerns, the paper suggests that neuromarketing has the potential to revolutionize the field of digital marketing, by providing more accurate and objective measures of consumer behavior and preferences. However, there is a need for further research to establish the validity and reliability of neuromarketing techniques, particularly in the context of digital consumption. Additionally, there is a need for ethical guidelines and regulations to ensure that the use of neuromarketing in digital consumption is transparent, fair, and respectful of consumers' rights and interests. In conclusion, neuromarketing has the potential to provide valuable insights for marketers in the context of digital consumption, by enhancing our understanding of consumers' emotional and cognitive responses to digital stimuli. However, there are also concerns around the ethical and privacy implications of using neuromarketing techniques in digital marketing. Future research should focus on addressing these concerns, while also exploring new and innovative ways to use neuromarketing to improve digital marketing practices.

Keywords: Neuromarketing, digital consumption, consumer behavior

BELİRSİZLİĞİN BÜTÇE DENGESİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Doç.Dr. Ferdi ÇELİKAY

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, ferdicelikay@gmail.com

Dr.Öğr.Üyesi Melih ÇİLDİR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, mcildir@ogu.edu.tr

ÖZET

Belirsizlik, iktisadi aktörlerin içinde buldukları koşulları değerlendirebilmelerini ve geleceğe ilişkin karar almalarını olumsuz doğrultuda etkileyen bir olgudur. Bu çalışmada sosyoekonomik hayattaki belirsizlik düzeyinin merkezi yönetim bütçe dengesi üzerindeki etkileri ele alınmaktadır. Analiz sürecinde 2006 ile 2020 yıllarını kapsayan dönemde Türkiye'ye ilişkin geleneksel bütçe dengesi, faiz dışı denge ve küresel belirsizlik endeksi doğrultusunda veriler derlenmiş, değişkenler arasındaki etkileşim ise ARDL modeliyle sınanmıştır. Elde edilen bulgulara göre belirsizlik, merkezi yönetim bütçe dengesini kısa dönemde pozitif doğrultuda etkilerken uzun dönemde ise olumsuz etkilemektedir. Bu bulgular faiz dışı bütçe dengesinin bağımlı değişken olarak belirlendiği model neticesinde daha net gözlemlenebilmektedir. Nitekim küresel belirsizlik, faiz dışı bütçe dengesini hem kısa hem de uzun vadede olumlu yönde etkilemektedir. İki modelin sonucu birlikte değerlendirildiğinde belirsizliğin kısa vadede kamu gelirlerini artırdığı, uzun dönemde ise özellikle faiz giderleri aracılığıyla kamu harcamalarına yansıdığı çıkarımı yapılabilir. Dolayısıyla kısa vadede belirsizlik bütçe açığını azaltırken, uzun vadede ise artırmaktadır. Çalışmada kontrol değişkeni olarak belirlenen kalemlerin bütçe dengesi üzerindeki etkileri de ilgi çekicidir. Örneğin kamu borç stoku hem kısa hem uzun dönemde gerek faiz dışı dengeyi gerekse geleneksel bütçe dengesini olumsuz yönde etkilemektedir. Hatta borç stokunun bütçe açığı üzerindeki etkilerini gösteren katsayı uzun dönemde daha yüksektir. Bunun yanında reel döviz kurundaki veri bir artışın faiz dışı denge üzerinde kısa dönemde pozitif yönlü bir etkisi bulunmaktadır. Aynı etkileşim geleneksel bütçe dengesinde de gözlemlenmektedir. Dışa açıklık ise hem kısa hem uzun dönemde bütçe dengesini olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi, Faiz Dışı Denge, Küresel Belirsizlik, ARDL Modeli.

THE EFFECTS OF UNCERTAINTY ON BUDGET BALANCE: THE CASE OF TURKEY

Doç. Dr. Ferdi ÇELİKAY

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, ferdicelikay@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Melih ÇILDİR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, mcildir@ogu.edu.tr

ABSTRACT

Uncertainty is a phenomenon that negatively affects economic actors' ability to evaluate their conditions and make decisions about the future. In this study, the effects of the level of uncertainty on the central government budget balance are discussed. In the analysis process, data have been compiled in line with the traditional budget balance, primary balance and global uncertainty index for Turkey in the period covering the years 2006 to 2020, and the interaction between the variables has been tested with the ARDL model. According to the findings, while uncertainty affects the central government budget balance positively in the short term, it affects it negatively in the long term. These findings can be observed more clearly as a result of the model in which the primary budget balance is determined as the dependent variable. As a matter of fact, global uncertainty affects the primary budget balance positively both in the short and long term. When the results of the two models are evaluated together, it can be deduced that uncertainty increases public revenues in the short run, and that it is reflected in public expenditures, especially through interest expenses, in the long run. Therefore, while uncertainty reduces the budget deficit in the short run, it increases it in the long run. The effects of the items determined as control variables in the study on the budget balance are also interesting. For example, the public debt stock negatively affects both the primary balance and the traditional budget balance in the short and long term. In fact, the coefficient showing the effects of the debt stock on the budget deficit is higher in the long run. In addition, a given increase in the real exchange rate has a positive effect on the primary balance in the short run. The same interaction is observed in the traditional budget balance. Openness, on the other hand, positively affects the budget balance in both the short and long run.

Keywords: Central Government Budget Balance, Primary Balance, Global Uncertainty, ARDL Model.

OCKHAM'IN USTURASI: “SİBER TERÖRİZM”

Öğr.Gör. Fikret BAYKALI

Milli Savunma Üniversitesi, Ankara, Türkiye, fbaykali@kho.msu.edu.tr

ÖZET

11 Eylül 2001 sonrası terörizmin anlamı ve muhteviyatı büyük ölçüde değişti. Bu değişimle birlikte, terörizm çalışmaları akademik yazında oldukça popülerlik kazandı. Öte taraftan, özellikle eleştirel teoriyle birlikte terörizm çalışmalarına dair ortodoks yaklaşımlara karşı farklı bakış açılarına da ihtiyaç duyulduğu gözlemlendi. Teknolojik gelişimin kendine özgü bir fenomen olarak toplumsal hayatımızda yer etmesi, farklı bakış açılarından birini yansıtan siber terörizm kavramını da böylelikle inşa etmiş oldu. Yapay zekâ, nesnelerin interneti, blockchain teknolojisi gibi “akımlar” da yeni tehdit ve risk değerlendirmelerini beraberinde getirdi. Literatüre baktığımızda; siber terörizm, teröristlerin siber uzaydaki faaliyetleri midir yoksa müstakil bir siber terörizm tanımı yapmak mümkün müdür, soruları bir süredir bu alanda çalışan yazarları meşgul etmektedir. Söz gelimi Hacktivism, bir tür olarak, terör saldırısı mıdır sorusuna verdiğiniz cevap, sizi kategorik olarak sınıflandıran bir soru haline gelmiştir. Söz konusu bu alanda bir regülasyon da bulunmadığından, yapılan tartışmalar, uluslararası hukuktaki terörizmle mücadeleye ilişkin düzenlemeleri tekrar etmekten öteye geçememektedir. Çalışma, yukarıda sayılan öncüller ışığında, terör örgütlerinin parçası olduğu siber saldırıları terörizmin bir unsuru olarak ele almakla birlikte, esasen siber terörizm kavramının müstakil bir alan olarak değerlendirilmesine ilişkin eleştirilere odaklanmaktadır. Örneklem olarak, Queensland Saldırısı, Stuxnet Saldırısı gibi örnekler temel alınmıştır. Bu bağlamda siber saldırganlık, asimetrik bir tehdit olarak değerlendirilmekte, devlet ve/veya devlet dışı aktörlerin bu alandaki girişimleri de söz konusu bu çerçeveden ele alınmaktadır. Çalışma, vaka analizine ve betimleyici anlatıma dayanmaktadır. Araştırmanın amacı, “yeni” terörizme dair çalışmaların bir kolu sayılan siber terörizm kavramsallaştırmasını Türkçe yazında Ockham'ın usturası ile eleştiriye açmaktır.

Anahtar Kelimeler: Siber terörizm, siber güvenlik, siber barış, siber savaş, hacktivism.

OCKHAM'S RAZOR: "CYBER TERRORISM"***Fikret BAYKALI****National Defence University, Ankara, fbaykali@kho.msu.edu.tr***ABSTRACT**

Following September 11, 2001, terrorism's definition and nature significantly changed. This modification has greatly increased the popularity of terrorism studies in academic literature. On the other hand, it was found that terrorism studies needed alternative viewpoints to conventional approaches, particularly critical theory. The idea of cyber terrorism, which reflects one of the different perspectives, was thus built by considering technological development in our social life as a singular phenomenon. New threats and risk assessments have been introduced by "streams" like artificial intelligence, the internet of things, and blockchain technology. The question of whether cyber terrorism is the actions of terrorists in cyberspace or whether it is possible to define an independent cyber terrorism has been on the minds of authors working in this field for some time, according to the literature. For instance, the question of whether hacktivism as a species constitutes a terrorist attack has been transformed into a question that labels you. The discussions are limited to reiterating the rules governing the fight against terrorism in international law because there is no regulation in this area. The study takes into account cyber-attacks, of which terrorist organizations are a part, as a form of terrorism in light of the aforementioned premises, but it primarily focuses on criticisms of the assessment of the idea of cyber terrorism as a separate field. Attacks like the Queensland attack and the Stuxnet attack are examples. In this context, cyber-aggression is seen as an asymmetric threat, and efforts by both state-sponsored and non-state actors in this field are discussed as well. Case analysis and a descriptive narrative serve as the study's foundation. The purpose of the study is to expose the conceptualization of cyber terrorism, which is regarded as a subfield of research on "new" terrorism, to Ockham's razor criticism in Turkish literature.

Keywords: Cyber terrorism, cyber security, cyber peace, cyber war, hacktivism.

MATRAH ARTIRIMININ VERGİ DENETİMİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Funda TUNÇEL

Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, funda.tuncel@marmara.edu.tr

ÖZET

Türk vergi sistemi beyan üzerine tarh edilen vergilerden oluşmaktadır. Tarhiyatın beyan üzerine yapılması matrahın mükellefler tarafından belirlenmesi esasına dayanır. Verginin doğru hesaplanabilmesi için de matrahın doğru bir şekilde beyanı gerekmektedir. Ancak mükelleflerin her zaman matrahlarını doğru beyan ettikleri varsayımı ile vergilendirme yapılamaz. Bu durumda mükelleflerin beyanının doğruluğunun tespit edilmesi gerekir ki bu da vergi denetimi ile gerçekleşir. Dolayısıyla vergi denetimi beyan sisteminin tamamlayıcısıdır. Matrah artırımı, kanunda belirtilen dönemler için matrahlarını yine kanunda belirtilen oranda artıran mükelleflerin bu dönemler için vergi incelemesinden muaf olmasını sağlayan bir uygulamadır. Matrah artırımını aslında vergi affından bağımsız düşünmek mümkün değildir. Ancak matrah artırımını vergi affı olarak değerlendirmek de tartışmalıdır. Şöyle ki, vergi affı, ilk başlarda vergi aslı için uygulanırken şimdi daha çok vergiye ilişkin gecikme zammı ve gecikme faizinin alınmaması ya da daha düşük oranda alınmasını ifade etmektedir. Oysa matrah artırımı mükellefin incelenmemesi ve matrah artırımı yapılan vergiye ilişkin bir vergi tarhiyatının yapılamaması sonucunu doğuracak, ancak mükellefin beyan dışı bıraktığı gelirinin olması durumunda vergi affı niteliğinde değerlendirilebilecektir. İlaveten matrah artırımıyla mükellefin vergi kaçakçılığı suçunu işlediğine dair soruşturma yolu da kapanmaktadır. Dolayısıyla bu durumda matrah artırımının vergi affı olarak algılanması pek de doğru olmayacaktır. Vergi gelirlerinin artması, vergi idaresi ve vergi yargısının iş yükünün azaltılması gibi nedenlerle getirilen matrah artırımının kısa dönem için hazineye gelir sağlama açısından yararı olabilmekte fakat uzun dönemde vergi sistemi üzerinde yaratacağı olumsuzluk öngörülmektedir. Ayrıca mükellefler açısından artırımda bulunulan dönemler için vergi incelemesi yapılması riskini ortadan kaldıran matrah artırımının adaleti zedeleyici bir uygulama olması da tartışılmaktadır. Bununla birlikte mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu, vergi denetim elemanlarının motivasyonunu azaltıcı etkileri de değerlendirilmektedir. Özellikle son dönemlerde periyodik olarak uygulanan “matrah artırımı” mükelleflerin bu yönde beklenti içerisine girmelerine neden olmakta, bu da mükellefleri vergi kanunlarına uygun hareket etme konusunda isteksiz ve özensiz hale getirmektedir. Bu çalışmada yıllar itibarıyla vergi tahsilat oranları, inceleme oranları, incelenecek mükellef sayıları, tarh edilen vergi ve ceza miktarlarının özellikle matrah artırımının uygulandığı dönemlerdeki artış ya da azalışları incelenecek ve matrah artırımının vergi denetimine etkisi ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Matrah artırımı, vergi denetimi, vergi affı.

THE EFFECT OF TAX BASE INCREASE ON TAX AUDIT

Assistant Prof. Funda TUNÇEL

Marmara University, Istanbul, TURKEY, funda.tuncel@marmara.edu.tr

ABSTRACT

The Turkish tax system consists of taxes levied upon declaration. The tax assessment is based on the determination of the tax base by the taxpayers. In order to calculate the tax correctly, the tax base must be declared correctly. However, taxation cannot be made with the assumption that taxpayers always declare their tax base correctly. In this case, the accuracy of the taxpayers' declaration must be determined, which is realized through a tax audit. Therefore, a tax audit is complementary to the declaration system. Tax base increase is a practice that allows taxpayers who increase their tax base for the periods specified in the law at the rate specified in the law to be exempt from tax inspection for these periods. In fact, it is not possible to consider the tax base increase independently from tax amnesty. However, it is also controversial to consider the tax base increase as a tax amnesty. Namely, while tax amnesty was initially applied for the tax principal, it now mostly refers to the fact that the late fees and late interest related to the tax are not collected or are collected at a lower rate. However, the tax base increase will result in the taxpayer not being examined and no tax assessment can be made in relation to the tax base increase, and can only be considered as a tax amnesty if the taxpayer has undeclared income. In addition, the tax base increase also closes the way for an investigation regarding the taxpayer's tax evasion offense. Therefore, in this case, it would not be correct to perceive the tax base increase as a tax amnesty. The tax base increase, which is introduced for reasons such as increasing tax revenues and reducing the workload of the tax administration and tax judiciary, may be beneficial in terms of providing revenue to the treasury in the short term, but it is foreseen to have a negative impact on the tax system in the long term. In addition, it is also discussed that the tax base increase, which eliminates the risk of tax inspection for the periods in which the tax base increase is made for taxpayers, is a practice that undermines justice. In addition, its effects on the voluntary tax compliance of taxpayers and the motivation of tax audit staff are also evaluated. Especially the "tax base increase", which has been applied periodically in recent periods, causes taxpayers to have expectations in this direction, which makes taxpayers reluctant and careless in acting in accordance with tax laws. In this study, tax collection rates, examination rates, the number of taxpayers to be examined, and the increase or decrease in the amount of taxes and fines imposed, especially in the periods when the tax base increase is applied, will be analyzed and the effect of the tax base increase on tax audit will be tried to be revealed.

Keywords: Tax base increase, tax audit, tax amnesty.

YAPAY ZEKÂ TARTIŞMALARINDA ZEMİN PROBLEMİ

Furkan ALPSOY

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, furkanalpsoy@outlook.com

ÖZET

Zihne ve Yapay Zekâya ilişkin tartışmalar çift yönlü gelişme göstermektedir. Bir alandaki araştırmalar diğer alana etki ederek o disiplinin gidişatına ve araştırma yöntemine yön vermektedir. Bu iki yönlü ilişki içerisinde tartışmanın dayanak noktası ise zihin felsefesi içerisinde konumlanacak olan şeylerin nerede ve nasıl yer tuttuğu ile ilgilidir. Örneğin 3 sayının tesisi ve nerede yer tuttuğuna ilişkin sorgulama aslında zihne ilişkin ve eğer mümkünse zihnin yapay olarak teşkil edilebilmesine dair geçilmesi gereken ilk eşik olacaktır. Burada araştırmanın iki yönü olarak ifade edilen sayının tesisi ve değişim içerisinde korunumuna imkân veren şeyin ne olduğu sağ duyuşsal olarak insan tecrübesinde ortaya çıkan bir fenomendir ve her insan şeyleri zihninde gerek bir isim gerek bir sayıya karşılık gelecek şekilde temsil eder. Bu durumda güçlü yapay zekâdan bahsedebilmek için şeyleri tesis eden ve tesis ettiğini bir şekilde zamanın akışından koruyan bir mekanizmanın yapay zekâda var olması gerekecektir. O halde zihin ve yapay zekâya ilişkin isabetli bir çıkarımda bulunmanın zemininin sağlamlığı, zihnin bizatihi kendisine dair bilgi edinmenin zorluğuna karşın elinde tuttuğu ve yöneldiği şeylerin a) nasıl tesis olacağı, b) zamanın akışından çıkarak nasıl korunabileceği sorularına verilecek cevaplara bağlıdır. Eğer bu sorulara cevap verilemezse yürütülen tartışma zeminsiz kalmaktan öteye geçemeyecek ve nihayetinde epistemik tahakküme evrilme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu nedenle zihin felsefesi tartışmalarındaki zemin problemini ortaya koymak ve burada gözden kaçırılan hususları dikkatli bir şekilde inceleyerek yapay zekâ hakkında günümüzde ne söylenebilir ne söylenemez, bunun sınırlarını belirlemek felsefi disiplin içerisinde ortaya çıkan bilginin bir şekilde bilim olma hüviyetine kavuşmasına öncülük etmenin gerek şartı olacaktır. Bu şartın yerine getirilmesine çalışmak bu araştırmanın hedefini oluşturmaktadır. Bu itibarla bu araştırmada öncelikle zihin felsefesi tartışmalarında şeylerin zihindeki tesisi ve muhafazasının neliğine ilişkin bir soruşturmaya neden ihtiyaç duyulduğu ve bu soruşturmanın yapılmazsa neden zeminsiz kalacağına değinilecektir. Ardından güncel zihin felsefesi ve yapay zekâ tartışmalarında bu durumun nasıl ele alındığı, zihni konu alan yaklaşımların yeterliliği irdelenecektir. Sonuç kısmında bu zihin ve yapay zekâ tartışmalarının zemin problemi yaşanmadan nasıl ele alınabileceğine dair bir teklif taslağı sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, zihin felsefesi, Turing makinesi, psukhe, metafizik.

THE PROBLEM OF GROUNDING IN DISCUSSIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Furkan ALPSOY

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Turkey, furkanalpsoy@outlook.com

ABSTRACT

Discussions on the mind and Artificial Intelligence (AI) are bidirectional. Research in one field affects the other and shapes research methods of each discipline. The questioning of the establishment and location of the number 3 is the first threshold to be crossed regarding the mind and, the artificial constitution of the mind. The establishment of the number, which is expressed here as the two aspects of the research, and what it is that enables its preservation in change is a phenomenon that emerges in human experience as a common sense, and every human being represents things in his/her mind in a way that corresponds to either a name or a number. To talk about strong AI, a mechanism that establishes things and somehow protects what it establishes from the flux of time would have to exist in AI. The soundness of the ground for making an accurate inference about the mind and AI depends on the answers to the following questions: a) how the things that the mind holds can be established, b) how it can be protected by getting out of the flux of time. If these questions cannot be answered, the discussion will remain groundless and will eventually face the danger of evolving into epistemic domination. For this reason, identifying the ground problem in the philosophy of mind discussions and examining the issues overlooked here, and determining the limits of what can and cannot be said about AI today, is necessary for knowledge emerging from the philosophical discipline to become a science. This research will first address why there is a need for an inquiry into the nature of the establishment and preservation of things in the mind in the discussions of the philosophy of mind and why there will be no ground without this inquiry. Then, it will analyze how this situation is handled in the current philosophy of mind and AI debates and the adequacy of approaches that deal with the mind. In the conclusion, a draft will be presented on how these discussions on mind and AI can be handled without ground problems.

Keywords: artificial intelligence, philosophy of mind, Turing machine, psukhê, metaphysics

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOK BOYUTLU MİZAH DUYGULARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Furkan ALTUNAY

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

ÖZET

Mizah, insanlığın bir arada yaşamaya başladığı tarihten beri var olan ve çok eski çağlardan bu yana üzerine tartışılan bir kavram olmuştur. Dönemlerinin önemli düşünürleri, bilim adamları, sanatçıları ve felsefecileri tarafından çok kere tanımlanmaya çalışılmış ancak bu zamana kadar kabul gören ortak bir tanımlama yapılamamıştır. Buda bize mizahın karmaşık bir yapıya sahip olduğunu ve her birey için farklı anlamlar taşıyabileceğini göstermektedir. Ancak kabul gören ortak bir nokta var ki o da mizahın genel olarak istendik hatta birey için üstün bir kişilik özelliği olarak ön plana çıkarılmasıdır. Mizahın ortaya çıkması için bireyde mizah duygusunun var olması gerekmektedir. Her bireyde aynı düzeyde ve tarzda olmamakla birlikte her bireyde mizah duygusunun olduğu görüşü kabul görmektedir. Mizah duygusuna atfedilen bir başka ortak görüş ise bireyin sadece diğer insanların zayıflıkları ya da yaşantılarına değil aynı zamanda kendi zayıflıklarına ve hatalarına da gülebmesidir. Mizah duygusu yüksek bireylerin genel olarak olumlu kişilik özelliklerine sahip oldukları, hayata daha pozitif yaklaştıkları, çevrelerine de bu durumu yansıttıkları ve kendileri ile barışık oldukları görüşü neredeyse tüm mizah araştırmacıları tarafından ifade edilmektedir. Birçok mizah araştırmacısı yapmış oldukları çalışmalarda mizahın eğitime entegre edilmesi sonucunda öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştığı, başarıyı arttırdığı, kaygı ve stresi azalttığını tespit etmişlerdir. Bu noktada mizah eğitimle de yakından ilişkili bir konudur. Ancak bu durum sadece öğrencilerle sınırlı değildir. Öğrencileri yetiştirecek öğretmen ve öğretmen adaylarının da mizah duygularının ne düzeyde olduğunu tespiti önemli bir başka konudur. Mizah duygusu ile ilgili olarak bilinen bir başka durum ise çeşitli etmenlere göre değişiklik gösterdiğidir. Bu çalışmanın amacı ise sosyal bilgiler eğitimi özelinde öğretmen adaylarının çok boyutlu mizah duygularını çeşitli değişkenler açısından (yaş, sınıf, cinsiyet ve yaşadığı yer) incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinde sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan ve araştırmaya gönüllük esasına göre seçilecek olan 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturacaktır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Thorson ve Powell (1993) tarafından geliştirilen ve Özdoğru (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çok Boyutlu Mizah Duygusu Ölçeği” kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen veriler istatistik programları kullanılarak analiz edilecektir. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Mizah, mizah duygusu, sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretmen adayları

EXAMINATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS CANDIDATE'S MULTIDIMENSIONAL SENSE OF HUMOR IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

Furkan ALTUNAY

Bayburt University, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

Humor has been a concept that has existed since the beginning of humanity and has been discussed since ancient times. It has been tried to be defined many times by the important thinkers, scientists, artists and philosophers of the period, but a common definition that has been accepted until now has not been made. This shows us that humor has a complex structure and can have different meanings for each individual. However, there is a common point that is accepted and that is to emphasize humor as a desirable or even superior personality trait for the individual. In order for humor to emerge, the individual must have a sense of humor. It is accepted that every individual has a sense of humor, although it is not at the same level and style in every individual. Another common view attributed to the sense of humor is that the individual can laugh not only at the weaknesses or experiences of other people, but also at his own weaknesses and mistakes. Almost all humor researchers state that individuals with a high sense of humor generally have positive personality traits, approach life more positively, reflect this situation to their environment and are at peace with themselves. Many humor researchers have found in their studies that as a result of integrating humor into education, it facilitates students' learning, increases success, and reduces anxiety and stress. At this point, humor is a subject closely related to education. However, this situation is not limited to students only. It is another important issue to determine the level of humor of teachers and teacher candidates who will train students. Another well-known situation about the sense of humor is that it differs according to various factors. The purpose of this study is to examine the multidimensional humor feelings of teacher candidates in terms of various variables (age, class, gender and place of residence) in social studies education. The study group of the research will consist of 1st, 2nd, 3rd and 4th grade students who are studying in a social studies teaching undergraduate program at a state university in the 2023-2024 academic year and will be selected on a voluntary basis. In the research, survey model, one of the quantitative research methods, will be used. The "Multidimensional Sense of Humor Scale" developed by Thorson and Powell (1993) and adapted into Turkish by Öz Doğru (2018) will be used as a data collection tool in the research. The data obtained in the research will be analyzed using statistical programs. Various suggestions will be made in the light of the findings obtained in the research.

Keywords: Humor, sense of humor, social studies, social studies teacher candidates

KURAMSAL BİLGİ İLE BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRENCİ MERKEZLİ ETKİNLİKLERİN ÇOCUK GELİŞİMİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE DAVRANIŞLARINA VE ÇEVRE ETİĞİ FARKINDALIKLARINA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Füsun KURT GÖKÇELİ

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, fusunkurt@anadolu.edu.tr

ÖZET

Bireylere çevre ile ilgili bazı bilgi, beceri, yeterlik, alışkanlık ve davranışların erken yıllardan itibaren kazandırılmasının ve yaşama geçirilmesinin büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu bir süreçtir ve davranışa aktarılması zaman içerisinde olmaktadır. Bu süreç içinde doğrudan çocukla iç içe olan, onların yaşamına büyük etkisi olan çocuk gelişimi öğrencilerinin ön lisans eğitiminde gerekli bilgi, beceri, farkındalık gibi gerekli donanıma sahip olarak mezun olmaları çok önemlidir. Bu bağlamda araştırma kuramsal bilgi ile bütünleştirilmiş öğrenci merkezli etkinliklerin çocuk gelişimi ön lisans öğrencilerinin çevre davranışlarına ve çevre etiğine ilişkin farkındalıklarına etkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma 2022-2023 öğretim yılı güz döneminde "Erken Çocukluk Döneminde Çevre Eğitimi" dersi kapsamında 27 Ön Lisans Çocuk Gelişimi öğrencisi ile yürütülmüştür. Araştırma verileri Timur ve Yılmaz (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan "Çevre Davranış Ölçeği" ve Özer (2015) tarafından "Çevre Etiği Farkındalık Ölçeği" ile toplanmıştır. Araştırma zenginleştirilmiş desen temelinde gerçekleştirilmiştir. Karma bir özellik taşıyan bu desenin nicel kısmında zayıf deneysel desen uygulanmış ve veriler SPSS 24 programında analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında öğrencilerden çevre ile ilgili izledikleri filmleri analiz etmeleri ve sunmaları, çevre konusundaki makaleleri incelemeleri ve sunmaları, çevre eğitimi ile ilgili planladıkları etkinlikleri hazırlayıp sunmaları istenmiştir. Araştırmanın ön test-son test sonuçlarına göre kuramsal bilgi ile bütünleştirilmiş öğrenci merkezli etkinliklerin öğrencilerin çevre davranışlarında ve çevre etiği farkındalıklarında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Dönem sonunda bu dersle ilgili uygulamalara yönelik öğrenci görüşleri alındığında ise öğrencilerin daha önce bilmedikleri ya da farkında olmadıkları birçok yeni bilgi ve deneyim kazandıkları yönünde görüş ileri sürdükleri ortaya çıkmıştır. Bu araştırmanın sonuçları bu tür uygulamalı etkinliklerin farklı şekillerde, farklı yöntem ve tekniklerle, değişik kitlelere yönelik olarak artırılmasının hem uygulayıcılara hem uygulananlara birçok katkı sağlayacağını düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, çevre davranışı, çevre etiği farkındalığı

**THE EFFECT OF STUDENT-CENTERED ACTIVITIES INTEGRATED WITH THEORETICAL
KNOWLEDGE ON THE ENVIRONMENTAL BEHAVIORS OF CHILD DEVELOPMENT STUDENTS
AND AWARENESS OF ENVIRONMENTAL ETHICS**

Dr. Öğr. Üyesi Füsun KURT GÖKÇELİ

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, fusunkurt@anadolu.edu.tr

ABSTRACT

It is thought that it is of great importance that individuals acquire some knowledge, skills, competencies, habits and behaviors related to the environment from the early years and put them into practice. It is a process and its transfer to behavior happens over time. In this process, it is very important that child development students, who are directly intertwined with the child and have a great impact on their life, graduate with the necessary knowledge, skills and awareness in associate degree education. In this context, the research was conducted to examine the effects of student-centered activities integrated with theoretical knowledge on the environmental behavior and awareness of child development associate degree students. The research was conducted with 27 Associate Degree Child Development students within the scope of the "Environmental Education in Early Childhood" course in the fall semester of the 2022-2023 academic year. Research data were collected with the "Environmental Behavior Scale" adapted into Turkish by Timur and Yılmaz (2013) and the "Environmental Ethics Awareness Scale" developed by Özer (2015). The research was carried out on the basis of enriched design. Weak experimental design was applied in the quantitative part of this mixed design and the data were analyzed in SPSS 24 program. Within the scope of the research, students were asked to analyze and present the films they watched about the environment, to analyze and present the articles on the environment, to prepare and present the activities they planned on environmental education. According to the pre-test-post-test results of the study, it was determined that student-centered activities integrated with theoretical knowledge had a significant difference in students' environmental behavior and awareness of environmental ethics. At the end of the semester, when students' opinions on the practices related to this course were taken, it was revealed that the students put forward opinions that they gained many new knowledge and experiences that they did not know or were not aware of before. The results of this research suggest that increasing such applied activities in different ways, with different methods and techniques, for different audiences will make many contributions to both practitioners and practitioners.

Keywords: Environment, environmental behavior, environmental ethics awareness

CEHM B. SAFVÂN VE MU'TEZİLE KELAMINA ETKİSİ BAĞLAMINDA ZAT-SIFAT ÖZDEŞLİĞİ⁵

Prof. Dr. Galip TÜRCAN

Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri, Isparta, Türkiye, galipturcan@sdu.edu.tr

Büşra Nur SİNİKSARAN

*Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri, Isparta, Türkiye,
b.busranur.95@gmail.com*

ÖZET

Allah'ın zatı ve sıfatlarına ilişkin kelam tarihinde farklı yaklaşımlar söz konusudur. Bu konuda ilk defa görüş beyan eden ve ilahi sıfatların nefyini savunan Ca'd b. Dirhem'dir. Daha sonra Cehmiyye'nin kurucusu Cehm b. Safvân sıfatlar meselesinde hocası Ca'd b. Dirhem'in görüşünü benimseyip geliştirmiştir. Bu sebeple sıfatları nefyetme fikri Cehm b. Safvân'a nispet edilmiştir. Cehm b. Safvân'ın ilgili görüşü nedeniyle zamanla Cehmiyye, sıfatlar konusunda nefy yaklaşımını benimseyenler olarak anlaşılmıştır. Bu bağlamda Mu'tezile, Cehmiyye ile birlikte değerlendirilmiştir. Nitekim Mu'tezile birçok klasik kaynakta Cehmiyye kapsamında, Cehmiyye'nin alt kolu olarak değerlendirilmiştir. Cehm b. Safvân'ın ilahi sıfatlar meselesindeki yaklaşımı Mu'tezile'nin konuya yönelik fikirlerinin oluşumunda doğrudan bir etkiye sahiptir. Mu'tezile'nin kurucusu kabul edilen Vasıl b. Atâ aracılığıyla Cehm b. Safvân'ın Allah'ın zatı ve sıfatlarına dair yaklaşımı Mu'tezile mezhebine dahil olmuştur. Ancak Mu'tezilî alimler, sözü edilen meselede izahlarının Cehm b. Safvân'ın yaklaşımından farklı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca Cehm b. Safvân ile irtibatlarının varlığını kesin bir şekilde reddetmekle kalmamış Cehm b. Safvân'ı da şiddetle eleştirmişlerdir. Ancak her iki mezhebin de Allah'ın zatı ve sıfatlarına ilişkin sıfatları ispat noktasında benimsedikleri tenzihi tutum ortaktır. Cehmiyye ve Mu'tezile arasında birçok konuda ihtilaf bulunmasına rağmen sözü edilen meselede bir etkileşim olduğu açıktır. Allah'ın insan fiillerine müdahalesi söz konusu olduğunda Cehmiyye'nin mutlak anlamda cebrî, Mu'tezile'nin ise kaderî bir tutum benimsiyor olmasına rağmen Allah'ın sıfatlarına ilişkin benzer görüşlere sahip olmaları ilahi sıfatlar meselesinde aralarındaki etkileşimin boyutunu tespit etmeyi önemli kılmaktadır. Bu çalışmada zat-sıfat özdeşliğine ilişkin Cehm b. Safvân'ın konuyu izahı ve Mu'tezile'nin ilgili konudaki yaklaşımı ele alınmıştır. Bununla birlikte konu Cehm b. Safvân'ın Mu'tezile kelamına etkisi bakımından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cehm b. Safvân, mu'tezile, sıfat.

---

⁵ Bu makale Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü *Kelam ve İslam Mezhepleri Tarihi* alanında hazırlanan "Cehm b. Safvân ve Mu'tezile Kelamına Etkisi" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

THE ESSENCE-ATTRIBUTE IDENTITY: JAHM B. SAFWÂN AND HIS INFLUENCE ON THE MUTAZILITE KALAM⁶

Prof. Dr. Galip TÜRCAN

*Suleyman Demirel University Faculty of Theology Department of Basic Islamic Science, Isparta, Türkiye,
galipturcan@sdu.edu.tr*

Büşra Nur SİNİKSARAN

Suleyman Demirel University Institute of Social Sciences Department of Basic Islamic Science, Isparta, Türkiye

ABSTRACT

There are different approaches in the history of theology regarding the essence and attributes of God. The first to express an opinion on this subject and defend the disowning of divine attributes is Ja'd b. Dirham. Later, the founder of Jahmiyye, Jahm b. Safwan in the matter of adjectives teacher Ja'd b. Dirham of view adopted and developed. For this reason, the idea of disowning the adjectives attributed to Jahm b. Safwan. Due to related view, Jahm b. Safwan's related view, over time, Jahmiyye were understood as those who adopted the disowning approach on adjectives. In this context, Mu'tazila was evaluated together with Jahmiyye. As a matter of fact, it is seen that there is no distinction between Jahmiyye and Mu'tazila in the first period sources. Jahm b. Safwan's approach to the issue of divine attributes has a direct effect on the formation of Mu'tazila's ideas on the subject. Through Vasil b. Ata, Jahm b. Safwan's approach to God's essence and attributes has been included in the Mu'tazila sect. Mu'tazilite scholars explain their explanations in the aforementioned issue, according to they stated that it was different from Jahm b. Safwan's approach. Also, not only did he categorically deny that he had no contact with Jahm b. Safwan, but they also severely criticized Jahm b. Safwan. However, the abject attitude adopted by the sects at the point of proving the attributes of God's essence and attributes is common. Although there is a fundamental disagreement between the Jahmiyye and the Mu'tazila, it is clear that there is an interaction in the aforementioned issue. When it comes to God's intervention in human actions, although Jahmiyye adopts an absolutely compulsory attitude and Mu'tazila adopts a fateful attitude, the fact that they have similar views on God's attributes makes it important to determine the extent of interaction between them in the matter of divine attributes. In this study, Jahm b. Safwan's explanation of the subject and Mu'tazila's approach to the subject are discussed. However, the subject of It has been evaluated in terms of the effect of Cehm b. Safwan on Mu'tazila theology.

Keywords: Jahm b. Safwan, mu'tazila, adjective.

---

⁶ This article it was produced from a master's thesis titled "Jahm b. Safwân and Its Effect on Mu'tazilite Kalam" is prepared in the field of Suleyman Demirel University Institute Social Sciences Kalam and History of Islamic Sects.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE VERGİLENDİRME: SEÇİLMİŞ BAZI ÜLKELER İLE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI

Gizem ERSOY

*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, Kamu Maliyesi 100/2000 Öncelikli Alan Doktora Öğrencisi, Manisa, Türkiye,
gizemersoy241@gmail.com*

ÖZET

Endüstri 4.0 süreciyle beraber yaşanan teknolojik gelişmeler, tüm dünyayı hızlı bir şekilde etkisi altına almıştır. Teknolojinin hayatımızın her alanında daha çok yer almaya başlamasıyla birlikte, küresel ticaretteki etkileşimler de aynı hızla artmıştır. Teknolojide yaşanan gelişmeler; hem ülkesel hem de küresel düzeyde ekonomik ve sosyal sonuçların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Dijital dünyada yaşanan bu değişimler; dijital ekonomiler, robot vergileri, dijital vergiler gibi yeni kavramları beraberinde getirmiştir. Küresel ekonomilerde yaşanan değişimleri yakalayabilmek ve buna uyum sağlayabilmek ise ülke ekonomileri için önem arz etmektedir. Çünkü ulusal vergi sistemleri, yeni küresel dijital ekonomiyi kapsayan bir sisteme sahip değildir. Bu da dijital mal ve hizmet sunumuyla elde edilen kazançların vergilendirmesi konusunda eksik kalınmasına, vergi kayıpları yaşanmasına ve haksız kazanç elde edilmesine neden olabilmektedir. Bu anlamda çalışmada öncelikle endüstri 4.0 ile başlayan dijital dönüşüm süreci açıklanmaya çalışılmıştır. Yaşanan teknolojik dönüşüm sonucunda ortaya çıkan bazı ekonomik sonuçlar değerlendirilerek, dijital dönüşümle birlikte vergilendirmenin nasıl olacağı ele alınan bir diğer konudur. Çalışmada seçilmiş bazı ülkeler ile Türkiye karşılaştırması yapılarak ülkemiz açısından dijital vergilemeye yönelik yapılan düzenlemeler açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın amacı; yaşanan teknolojik gelişmelerle birlikte kaçınılmaz olarak meydana gelen dijital dönüşüme nasıl adapte olunacağını, dijital vergilerin nasıl uygulanacağını tespit edilmesidir. Teknolojide yaşanan gelişmelerle birlikte vergisel kayıpların yaşanmaması amacıyla düzenlenecek olan vergi sisteminin doğru belirlenmesi bir diğer amaçtır. Bu anlamda gelişmiş ülkelerin uyguladığı sistemlerin değerlendirilmesi ve bunlara yönelik politikalar geliştirilmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle çalışmada, seçilmiş bazı ülkeler ile Türkiye’de uygulanması düşünülen dijital vergilerin kıyaslaması yapılacaktır. Dijital hizmet vergisine yöneltilen eleştiriler de değerlendirilerek Türkiye’de dijital hizmet vergilerinin en etkin şekilde nasıl kullanılacağı tartışılarak literatüre katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital dönüşüm, dijital hizmet vergileri, dijital ekonomiler, vergi politikaları

DIGITAL TRANSFORMATION AND TAXATION: A COMPARISON OF TURKEY WITH SOME SELECTED COUNTRIES

Gizem ERSOY

*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, Kamu Maliyesi 100/2000 Öncelikli Alan Doktora Öğrencisi, Manisa, Türkiye,
gizemersoy241@gmail.com*

ABSTRACT

The technological developments, experienced with the Industry 4.0 process have rapidly affected the whole world. As a technology has become more involved in every aspect of our lives, interactions in global trade have increased the same speed. Advances in technology; has led to economic and social consequences at both the national and global levels. These changes in digital world; digital economies have brought new concepts such as robot tax, digital tax. Catch up with the changes in global economies and adapting to them is important for the economies of the countries. Because national tax systems don't have a system that encompasses the new global digital economy. This is also incomplete taxation of the gains obtained through the provision of digital goods and services, tax losses and unfair gains. In this sense, first of all the digital transformation process that started with industry 4.0 was tried to be explained. Evaluating some of the economic consequences that emerged as a result of the technological transformation, another issue is discussed how taxation will be with the digital transformation. In the study, comparing Turkey with some selected countries, the regulations made for digital taxation in terms of our country were tried to be explained. The aim of the study; it is to determine how to adapt to the digital transformation that inevitably occurs with the technological developments and how to apply digital taxes. Another purpose to determine the tax system to be arranged in order to prevent tax losses with the developments in technology. In this sense, it is important to evaluate the systems applied by developed countries and to develop policies for them. For this reason, a comparison will be made between some selected countries and the digital taxes that are planned to be implemented in Turkey. By evaluating the criticism directed at the digital service tax, it is aimed to contribute to the literature by discussing how to use digital service taxes in the most effective way in Turkey.

Keyword: Digital transformation, digital services taxes, digital economy, tax policies

VAHDET-İ VUCÛD DÜŞÜNCESİNDE RÜ'YETULLÂH MESELESİ

Dr. Öğretim Üyesi Cumali KÖSEN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Çanakkale/Türkiye,

cumalikosen@comu.edu.tr

ÖZET

Rü'yetullah meselesi İslam düşünce tarihinin temel tartışma konularından biridir. Bu meselenin, ilk defa Cehm b. Safvan ile Sümeniyye mezhebi müntesipleri arasında cereyan eden Allah'ın duyu algıları ile algılanıp algılanamayacağı üzerine yapılan tartışma neticesinde gündeme geldiği kabul edilir. Daha çok "Allah'ın ahirette bizzat göz ile görülmesi" şeklinde formüle edilen rü'yetullah, kelam mezhepleri arasında cereyan eden ihtilafli bir meseledir. Ehli sünnet kelimcileri Allah'ın ahirette görülmesinin kesin aklî bir delille tearuz etmediği müddetçe mümkün olduğunu iddia ederler. Dolayısıyla onlar, akıl açısından rü'yetullahın caiz olmadığını gösteren herhangi bir delil mevcut olmadığını öne sürerek bu konuda semi delillere tabi olunmasının daha tutarlı olduğuna kaildirler. Rü'yetullahın imkanına işaret eden ayet ve hadislerden hareketle rü'yetullahın caiz olduğunu iddia eden Ehli sünnet kelimcilerinin aksine Mutezile, Zeydiyye ve Şia mezhepleri rü'yetullahın aklen imkân dahilinde olmadığını ileri sürerler. Mu'tezilenin rü'yetullahı imkânsız görmesinin altında yatan temel saik tenzih merkezli Tanrı tasavvurudur. Zira Mu'tezile kelimcilerinin Tanrı tasavvuru aşırı tenzih ilkesi üzerine inşa edilmiştir. Bu bakımdan Tanrı ile mahlukat arasında benzerliği çağrıştıracak tüm ayetleri, tenzihin gereği olarak te'vil etme yoluna gitmişlerdir. Bu nedenle Mutezile, Tanrının cisim olmadığı gerçeğinden hareketle, Tanrı'nın cismani göz ile görülmesini imkan dahilinde görmez. İbn Arabî ise temelde Allah'ın görülmesinin mümkün olduğu konusunda Ehli sünnet âlimleri ile hemfikirdir. Fakat görme eyleminin herkes için aynı olmayacağı kanaatindedir. Ona göre Hakk'ın müşahedesini, kulun marifetullahı dair bilgisiyle doğru orantılı olduğu için görme eylemi de kişiye göre değişiklik gösterecektir. Konunun anlaşılması için öncelikle Kelamcılara göre rü'yetullah meselesi ele alınacak, ardından İbn Arabî'nin konu hakkındaki düşünce ve fikirlerine yer verilecektir. Böylece onun rü'yetullah düşüncesinin mahiyeti ve diğerlerinden farklı olduğu hususlar ortaya çıkacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kelâm, Vahdet-i Vucûd, İbn Arabî, Rü'yetullâh

THE ISSUE OF RU'YATULLAH IN THE THOUGHT OF WAHDAT AL-WUJŪD

Dr. Öğretim Üyesi Cumali KÖSEN

Canakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Theology, Canakkale/Turkey

cumalikosen@comu.edu.tr

ABSTRACT

The issue of "ru'yatullah" is one of the main topics of debate in the history of Islamic thought. It is accepted that this issue first came to the agenda as a result of the debate between Jahm b. Safwan and the followers of the Sumeniyya sect on whether Allah could be perceived with the senses. The issue of "ru'yatullah", which is more commonly formulated as "the personal vision of Allah in the hereafter", is a controversial issue among the theological sects. The theologians of the Ahl al-Sunnah claim that the vision of Allah in the Hereafter is possible as long as it does not contradict a definite rational proof. Therefore, they are of the opinion that since there is no evidence that shows that "ru'yatullah" is not permissible from the point of view of reason, it is more consistent to be subject to narrative evidence on this issue. Contrary to the Ahl al-Sunnah theologians who claim the permissibility of rü'yatullah based on verses and hadiths that point to the possibility of "ru'yatullah", the sects of Mutazila, Zaydiyya, and Shia assert that "ru'yatullah" is not intellectually possible. The main motive underlying the Mu'tazilites' view of the impossibility of "ru'yatullah" is the tanzih-centered conception of God. This is because the Mu'tazilite theologians' conception of God is built on the principle of extreme sanctification. In this respect, they tended to interpret all verses that would suggest a resemblance between God and creatures as a requirement of tanzih. For this reason, the Mutazilites do not consider it possible to see God with the corporeal eye, based on the fact that God is incorporeal. Ibn 'Arabī basically agrees with the scholars of the Ahl al-Sunnah that it is possible for God to be seen. However, he is of the opinion that the act of seeing will not be the same for everyone. According to him, since the observation of Haqq is directly proportional to the servant's knowledge of marifatullah, the act of seeing will vary according to the individual. In order to understand the subject, firstly, the issue of ru'yatullah according to theologians will be discussed, and then Ibn 'Arabī's thoughts and ideas on the subject will be given. In this way, the nature of his idea of ru'yatullah and its differences from others will be revealed.

Keywords: Kalām, Wahdat al-Wujūd, Ibn 'Arabī, Ru'yatullāh

II. BAYEZİD DÖNEMİ ÖNCESİ OSMANLI KRONİKLERİNDE AKKOYUNLU VE KARAKOYUNLU İMAJI

Doktora öğrencisi Gökhan AÇIKGÖZ

Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye, gurkanacikgoz90@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, tarih yazıcılığının önemli bir gelişim aşaması geçirdiği ve birçok kroniğin kaleme alındığı II. Bayezid döneminden önce kaleme alınan Osmanlı kroniklerindeki Akkoyunlu ve Karakoyunlu imajının oluşum nedenleri ve niteliklerinin ortaya konulmasıdır. Özellikle Akkoyunlu imajı ile ilgili olarak II. Bayezid dönemi kronikleri ile Otlukbeli Savaşı'ndan önce telif edilen kroniklerde verilen bilgiler göz önüne alındığında önemli ölçüde farklılıkların olduğu göze çarpmaktadır. Bu yüzden öncelikle Fatih Sultan Mehmed dönemi ve öncesinde, Osmanlı müverrihlerinin Akkoyunlu ve Karakoyunlu Türkmenlerine karşı bakış açılarının incelenmesi planlanmaktadır. Osmanlılar, I. Bayezid döneminden itibaren Akkoyunlular ve Karakoyunlular ile ilişkiler kurmaya başlamışlardır. Akkoyunlular ile yoğun ilişkilerin yaşandığı ve anlaşmazlıkların baş gösterdiği Fatih dönemi ve öncesinde kaleme alınan Osmanlı kroniklerinde bahsi geçen Türkmen hanedanları hakkında sınırlı da olsa bilgi malzemesi bulunmaktadır. Ahmedî'nin *İskendernâme* adlı eseri, Kara Yusuf hakkında olumlu ifadeler içermekte, Şükrullah, Enverî ve Yazıcızâde Ali'nin eserlerinde de Akkoyunlular ve Karakoyunlular hakkında oluşan izlenimlerin kötü olmadığı anlaşılmaktadır. Karamanî Mehmed Paşa'nın eserinin ise Otlukbeli Savaşı'ndan sonra kaleme alınan Osmanlı kronikleri arasında, olumsuz Akkoyunlu imajının ilk örneklerini yansıtan eser olduğunu söylemek mümkündür. Osmanlı-Akkoyunlu rekabeti, Uzun Hasan ve Türkmenlerinin artık düşman konumunda bulunması, Akkoyunlular hakkında eserde belirginleşen olumsuz imajın temel nedenleri olarak gösterilebilir. Karakoyunlular hakkında eserlerde verilen yetersiz bilgiler ise en azından bu Türkmen hanedanı hakkında olumsuz bir bakış açısına kronik yazarları nezdinde sahip olunmadığını gösterir niteliktedir. Genel olarak bakıldığında, Mehmed Paşa'nın eseri istisna tutulacak olursa kötü bir Akkoyunlu-Karakoyunlu imajının bu çalışmada incelenen kaynaklarda mevcut olmadığı, adı geçen eserde ise çeşitli nedenler dolayısıyla, Akkoyunlular hakkında verilen bilgiler açısından bu durumun değişmeye başlamış olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlılar, Akkoyunlular, Karakoyunlular, imaj.

THE IMAGE OF AQ QOYUNLU AND QARA QOYUNLU IN OTTOMAN CHRONICLES BEFORE BAYAZID II PERIOD

PhD student Gökhan AÇIKGÖZ

Dokuz Eylül University, İzmir, Türkiye, gurkanacikgoz90@hotmail.com

ABSTRACT

The main purpose of this study is to reveal the reasons for the formation and characteristics of the image of Āq Qoyunlū and Qara Qoyunlū in the Ottoman chronicles written before the reign of Bāyazīd II, when historiography underwent an important development phase and many chronicles were written. Especially with respect to the image of the Āq Qoyunlū, there are important differences between the chronicles of the Bāyazīd II period and the chronicles written before the Battle of Otlukbeli. For this reason, it is planned to analyse the perspectives of Ottoman historians towards Āq Qoyunlū and Qara Qoyunlū Turkmens during and before the reign of Sultan Mehmed the Conqueror. The Ottomans started to establish relations with the Āq Qoyunlū and Qara Qoyunlū from the period of Bāyazīd I. The Ottoman chronicles written during and before period of Fatih, when intensive relations with the Āq Qoyunlū and conflicts arose, contain a limited amount of information about the Turkmen dynasties mentioned above. Ahmadī's *Iskendernāme* contains favourable statements concerning Qara Yūsof, and in the works of Shokr-Allah, Enverī and *Yazıcızāde 'Āli*, it is understood that the impressions formed about the Āq Qoyunlū and Qara Qoyunlū were not bad. It is possible to say that Karamanī Mehmed Pasha's work is the first of the Ottoman chronicles written after the Battle of Otlukbeli to reflect the negative image of the Āq Qoyunlū. The Ottoman-Āq Qoyunlū rivalry and the fact that Uzun Hasan and his Turkmens were now enemies can be shown as the main reasons for the negative image of the Āq Qoyunlū. The insufficient information provided in the works on the Qara Qoyunlū indicates that at least the chroniclers did not have a negative view of this Turkmen dynasty. Generally, with the exception of Mehmed Pasha's work, it can be said that a bad image of Āq Qoyunlū-Qara Qoyunlū was not present in the sources analysed in this study, and that this situation started to change in terms of the information given about the Āq Qoyunlū because of various reasons in the aforementioned work.

Keywords: Ottomans, Āq Qoyunlū, Qara Qoyunlū, image.

KAT MÜLKİYETİ HUKUKUNDA HAKİMİN MÜDAHALESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gözde ÇAĞLAYAN AYGÜN

*Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye
gozdecaglayanaygun@anadolu.edu.tr*

ÖZET

Kentleşmenin hızla artmasının sonuçlarından biri de kat mülkiyetinin yaygın hale gelmesidir. Kat mülkiyetine ilişkin hususlar Kat Mülkiyeti Kanunu'nda düzenlenmektedir. Bu Kanun uyarınca tamamlanmış olan bir yapının ayrı ayrı ve tek başına kullanılmaya elverişli olan bazı kısımları üzerinde, gayrimenkulün maliki veya malikleri tarafından bağımsız bölümler kurulabilmektedir. Dolayısıyla bağımsız mülkiyet hakkı sahipleri, birlikte yaşadıkları diğer kat maliklerine veya kiracılara karşı birtakım borç ve yükümlülükler altındadır. Bu ilişkinin bir sonucu olarak, bağımsız bölümlerden faydalanan bu kişiler arasında ortak yerlerin kullanımı başta olmak üzere pek çok uyuşmazlık ortaya çıkmaktadır. Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 33. maddesiyle hakime bazı sebeplerin gerçekleşmesi halinde müdahale etme yetkisi verilmektedir. Buna göre hem kat malikleri kurulunca verilen kararların iptali hem de kat maliklerinin (yahut onun katından kira akdine, oturma hakkına veya başka bir sebebe dayanarak devamlı şekilde yararlanan kimsenin) borç ve yükümlülüklerinin yerine getirmeyerek zarara yol açmaları halinde zarara uğrayan kişilerin ana taşınmazın bulunduğu yer sulh mahkemesine başvurarak hakimin uyuşmazlığı çözmesi yönünde müdahalesini talep edebilmektedirler. Kat maliklerinin ve diğer sakinlerin borç ve yükümlülükleri, bağımsız bölüme, ortak yerlere ve ana taşınmaza ilişkin borç ve yükümlülükler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yükümlülüklere aykırı davranarak ortaya bir zararın çıkmasına sebep olan kat maliki ya da diğer sakinlere karşı, ana taşınmazın bulunduğu yerdeki sulh mahkemesinde dava açılmaktadır. Açılacak davada davacı, hakları ihlal edilen dairenin maliki, kiracısı veya oturma hakkı sahibi olabilir. Davalı ise hakkın kullanılmasında sınırı aşan, yani borç ve yükümlülüklerini ihlal eden, kat maliki, kiracı veya başka bir nedenle ikamet eden kişidir. Çalışmamızda kat malikleri ile diğer sakinlerin borç ve yükümlülüklerine aykırı davranması halinde hakimin müdahalesi meselesi detaylı olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kat mülkiyeti, kat maliki, hakimin müdahalesi.

INTERVENTION OF THE JUDGE IN CONDOMINIUM LAW

Asst. Prof. Gözde ÇAĞLAYAN AYGÜN

Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye

gozdecaglayanaygun@anadolu.edu.tr

ABSTRACT

One of the results of the rapid increase in urbanization is the widespread use of condominiums. Matters related to condominium ownership are regulated in the Property Ownership Law. Independent sections can be established by the owner or owners of the real estate on some parts of a building completed in accordance with this Law, which is suitable for use separately and alone. Therefore, independent property rights holders are under certain debts and obligations towards other flat owners or tenants with whom they live. As a result of this relationship, many conflicts arise between these people who benefit from the independent sections, especially the use of common places. With the 33rd article of the Condominium Ownership Law, the judge is authorized to intervene in case of certain reasons. According to this, in case of both the cancellation of the decisions made by the board of flat owners and the damage caused by the flat owners (or the person who constantly benefits from their flat based on a lease contract, right of residence, or any other reason) by not fulfilling their debts and obligations, the persons who suffered damage shall be brought to the magistrates' court of the place where the main immovable is located. they can request the intervention of the judge to resolve the dispute. The debts and liabilities of the flat owners and other residents appear as debts and liabilities related to the independent section, common places, and the main real estate. A lawsuit is filed in the magistrate's court where the main immovable is located, against the flat owner or other residents who cause a loss by acting in violation of these obligations. In the lawsuit to be filed, the plaintiff may be the owner, tenant, or resident of the flat whose rights have been violated. The defendant, on the other hand, is the person who exceeds the limit in the use of the right, violates his debts and obligations, or is a flat owner, tenant, or residing for any other reason. In our study, the issue of the intervention of the judge will be discussed in detail in case the flat owners and other residents act in violation of their debts and obligations.

Keywords: Condominium, condominium owner, the intervention of the judge.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEKTRONİK ÖĞRENMEYE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Gülay GÖKTAŞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, gulaygoktas85@gmail.com

Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, ccyesilbursa@gmail.com

ÖZET

Çağımızda teknolojik imkanların ve internet ağlarının bu denli artması ile erişebilirlik ve iletişim imkanları üst düzeye çıkmış bulunmaktadır. Dünyada ve ülkemizde aniden gelişebilecek olan pandemi, doğal afetler gibi durumlar e-öğrenmenin önemini arttırmıştır. E-öğrenme ile öğretmen ve öğrenci arasında mesafeler kalkarak etkileşim açısından farklı bir boyut kazanmıştır. Geleneksel öğretim yöntemlerinden farklı olarak öğretmen rehber olarak konumlanmıştır. Halihazırdaki akıllı tahtalar bu farklılaşmayı hızlandırmaktadır. Eğitimde bilgi teknolojilerinin adeta zorunlu hale gelmesi e-öğrenmenin ve bu konuda yapılacak çalışmalar açısından önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin elektronik öğrenmeye yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Bu temel amaç doğrultusunda, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının e-öğrenmeye yönelik bilgileri, istekleri, hazır buluşlukları, istekleri, karşılaştıkları sorunlar, içerik geliştirme konusundaki becerileri ve düşünme becerileri ile e-öğrenme arasındaki ilişkiye yönelik görüşleri, sorularına cevap aranmıştır. Çalışma, temel nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma gurubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir örnekleme, olasılıksız bir örnekleme türü olup, araştırmacının koşullarına uygun erişebildiği kişilerden oluşmaktadır. Sosyal Bilgiler öğretmen Adaylarının e-öğrenmeye yönelik görüşleri 8 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formunda yer alan soruların belirlenmesinde uzman görüşü alınmıştır. Görüşme, formundan elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin analiz süreci devam ettiğinden araştırmanın bulgularına ve sonuçlarına sözlü sunum sırasında yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, E-Öğrenme, Öğretmen Adayı

THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON E-LEARNING**Gülay GÖKTAŞ***Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, gulaygoktas85@gmail.com***Cemil Cahit YEŞİLBURSA***Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, ccyesilbursa@gmail.com***ABSTRACT**

With the increase in technological opportunities and internet networks in our age, accessibility and communication opportunities have reached the highest level. Situations such as pandemics and natural disasters that may suddenly develop in the world and in our country have increased the importance of e-learning. With e-learning, the distances between teacher and student have been removed and gained a different dimension in terms of interaction. Unlike traditional teaching methods, the teacher is positioned as a guide. Current smart boards accelerate this differentiation. The fact that information technologies in education have become almost mandatory is important for e-learning and the studies to be done on this subject. The aim of this research is to determine the views of social studies teachers towards electronic learning. In line with this main purpose, answers were sought to the questions of social studies teacher candidates regarding e-learning, their knowledge, wishes, readiness, wishes, problems they encounter, their skills in content development, their thinking skills, and the relationship between e-learning. The study was carried out with the basic qualitative research method. Convenience sampling method was used to determine the study group of the research. Convenience sampling is a non-probability sampling type and consists of people whom the researcher can reach in accordance with his conditions. Social Studies teacher candidates' views on e-learning were collected with a semi-structured interview form consisting of 8 questions. Expert opinion was taken in determining the questions in the interview form. Content analysis was used to analyze the data obtained from the interview form. As the data analysis process continues, the findings and results of the research will be included during the oral presentation.

Keywords: Social Studies, E-Learning, Teacher Candidates

DİNÎ-POLİTİK KİMLİK OLARAK ALEVİLİK: İSTANBUL ÖRNEĞİ⁷

Dr. Gülsüm Engin

Kadıköy Kemal Atatürk Anadolu Lisesi, İstanbul, Türkiye, gulum-hep-gulum@hotmail.com

ÖZET

Alevilik, 1980'li yıllardan itibaren inanç, ibadet-ritüel ve siyasi yapısıyla ülkemiz gündeminde önemini koruyan bir konudur. Aynı zamanda, çeşitli akademik araştırma, inceleme ve tartışma platformlarında yer alarak dikkat çekmeye devam eden Alevilik; birçok disiplinin çalışmalarında ele alınan çok yönlü bir olgu olarak varlığını sürdürmektedir. Aleviliğin; özellikle modernleşme, kentleşme vb. etkilerle son yıllarda değişim geçiriyor olması onun farklı yapılarının görülmesine neden olmaktadır. Bu anlamda, tek bir Alevilik yapısı yerine doktrinel olarak farklı yapılar içinde şekillenmiş, günlük yaşamda farklı pratikleriyle karşılaşılan bir Alevilik ortaya çıkmaktadır. Alevilik bir yandan dinî, diğer yandan özellikle siyasi veya sosyo-kültürel problemlerin olduğu dönemlerde politik bir yapı olarak varlık göstermektedir. Bu çalışma; Aleviliğin dinî, sosyal ve kültürel bakış açılarını incelemeyi, Aleviliğin hangi kimlik özelliklerini yansıttığını din sosyolojisinin perspektifiyle ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, sahada yüz yüze görüşmeler neticesinde elde edilen veriler değerlendirilerek Aleviliğin bugünkü yapısı ortaya konmaya çalışılmıştır. Aleviliğin dinî-politik kimliğinin araştırıldığı bu çalışmada, Alevi kimliğini oluşturan unsurlar sosyo-kültürel bir zeminde ve sosyolojik bir bakış açısıyla incelenmeye çalışılmış, bu yapılırken de yöntem olarak nitel araştırmanın derinlemesine mülakat tekniği esas alınarak 40 kişiyle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma 2018-2022 yılları arasında kapsamakta ve mülakatlar da bu zaman dilimini içerip 40 kişiyle sınırlanmaktadır. Araştırma, bütünsel olarak değerlendirildiğinde, Aleviliğin kimlik olarak ne tek başına bir inanç ne politika ne de bir kültür ya da felsefe olarak tanımlanabileceği katılımcıların ifadelerinden anlaşılmaktadır. Bir kısım Aleviler, Aleviliği bir inanç olarak kabul etmekle birlikte daha çok doğa ve insan sevgisi vb. kültürel unsurlara bağlı bir şekilde onu yaşamaktadır. Diğer taraftan Alevilik, bazı siyasi ve kültürel açıdan önemli dönemlerde politik kimliği ile ön plana çıkmaktadır. Sonuç olarak bu çalışmada Aleviliğin parçalı akışkan niteliğini ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Alevilik, din, sosyoloji, siyaset, modernleşme, kentleşme.

---

⁷ İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri alanında, 04.11.2022 tarihinde savunulmuş "Dinî-Politik Kimlik Olarak Alevilik: İstanbul Örneği" başlıklı doktora tezinden üretilmiş özet bildirisidir.

ALEVISM AS A RELIGIO-POLITICAL IDENTITY: THE CASE OF ISTANBUL

Dr. Gülsüm Engin

Kadıköy Kemal Atatürk Anadolu Lisesi, İstanbul, Türkiye, gulsum-hep-gulsun@hotmail.com

ABSTRACT

Alevism is an issue that maintains its importance since the 1980s in our country's agenda with its belief, worship-ritual and political structure. At the same time, by taking part in various academic research, examination and discussion platforms Alevism continues to attract attention and continues to exist as a religious-sociological and sometimes political phenomenon many disciplines deal with in their studies. The fact that Alevism has undergone changes in recent years, especially with the effects of modernization and urbanization, causes its different structures to emerge. In this sense, instead of a single Alevism structure, an Alevism phenomenon that has been shaped doctrinally in different structures and encountered with different practices in daily life emerges. Alevism on the one hand exists as a religious structure, and on the other hand, as a political structure, especially in periods when there are political or socio-cultural problems. This study aims to examine the religious, social and cultural perspectives of Alevism, and to reveal which identity characteristics Alevism reflects from the perspective of sociology of religion. In this direction, the structure of Alevism was tried to be revealed by evaluating the data obtained as a result of face-to-face interviews in the field. In this study that the religious-political identity of Alevism was investigated, the elements that make up the Alevi identity were tried to be examined on a socio-cultural basis, and from a sociological perspective. While doing this, face-to-face interviews were conducted with 40 people, based on the in-depth interview technique of qualitative research. This research covers the years 2018-2022 and the interviews are limited to 40 people within this time period. When the research is evaluated, it is understood from the statements of the participants that Alevism cannot be defined as an identity, as a belief, as a policy, or as a culture or philosophy. Although some Alevis accept Alevism as a belief, they live it depending on cultural elements such as love of nature and people. On the other hand, Alevism comes to the fore with its political identity in some politically and culturally significant periods. As a consequence, in this study, the fragmented fluid nature of Alevism has been revealed.

Keywords: Alevism, religion, sociology, politics, modernization, urbanization.

YAŞLI BİREYLERE PSİKOLOJİK YARDIM VERMEYE İLİŞKİN PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Gülşah YILDIRIM

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, gulsah.yildirim@comu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı yaşlılarla psikolojik yardım hizmeti verme konusunda psikolojik danışman adaylarının görüşlerini ortaya çıkarmak ve yaşlılarla psikolojik danışma alanının geliştirilmesini sağlamaktır. Araştırma da psikolojik danışman adaylarının yaşlı bireylere ilişkin aldığı eğitimler hakkındaki görüşleri, psikolojik yardım vermeye yönelik güçlü ve sınırlı yanları, yaşlılarla psikolojik danışma alanının gelişimi için önerileri incelenmiştir. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt (kriter) örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rehberlik ve Psikoloji Bölümü 4. sınıfta öğrenim gören 8 (sekiz) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma deseni nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Nitel veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Nitel veri seti, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın bulguları psikolojik danışman adaylarının görüşleri doğrultusunda 8 kategori altında toplanmıştır: Psikolojik danışman adaylarının aldıkları eğitime yönelik görüşleri, yaşlı bireylerle çalışma deneyimleri, yaşlı bireylerle çalışmaya yönelik ilgi ve isteklilikleri, yaşlı bireylerle çalışmaya yönelik sınırlılıkları, yaşlı bireylerle çalışmaya yönelik güçlü yönleri, yaşlı bireylerle çalışmak için sahip olması gereken özellikleri, yaşlı bireylerle psikolojik danışmanın önem ve gerekliliği, yaşlı bireylerle psikolojik danışma alanının gelişimi için öneriler. Psikolojik danışman adaylarının aldıkları eğitime yönelik görüşleri kategorisinde nicelik bakımından ve nitelik bakımından iki tema belirlenmiştir. Yaşlılarla çalışma deneyimleri kategorisinde deneyimin varlığı olarak bir tema belirlenmiştir. Yaşlılarla çalışmaya yönelik ilgi ve isteklilik görüşleri kategorisinde çalışma istekliliği ve çalışma istekliliği görüşlerine yönelik nedenler olarak iki tema belirlenmiştir. Yaşlı bireylerle çalışmaya yönelik sınırlılıkları kategorisinde eğitimsel, bireysel ve yaşlı bireyler kaynaklı üç tema belirlenmiştir. Yaşlı bireylerle çalışmaya yönelik güçlü yönler kategorisinde kişilik özellikler, psikolojik danışman becerileri ve yaşlı bireylere bakış açısı kaynaklı üç tema belirlenmiştir. Yaşlı bireylerle çalışmak için sahip olması gereken özellikler kategorisinde uzmanlık, kişilik ve beceri özellikleri olarak üç tema belirlenmiştir. Yaşlılarla psikolojik danışmanın önem ve gerekliliği kategorisinde yaşlı bireylerin sorunları ve yaşlılarla çalışmanın önemi olarak iki tema belirlenmiştir. Yaşlılarla psikolojik danışma alanının gelişimi için öneriler kategorisinde eğitime, psikolojik danışmanların istekliliklerinin artırılmasına, danışman özelliklerine, danışma içeriğine, yaşlı bireylerin teşvik edilmesine ve akademiye yönelik öneriler olarak altı tema ortaya çıktığı belirlenmiştir. Ortaya çıkan bulgular psikolojik danışmanlık, yaşlılık psikoloji alanı kapsamında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, psikolojik danışmanlık, psikolojik danışman adayları.

INVESTIGATION OF PSYCHOLOGICAL COUNSELOR CANDIDATES' OPINIONS ON GIVING PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO ELDERLY

Res. Ass. Gülşah YILDIRIM

Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Türkiye, gulsah.yildirim@comu.edu.tr

ABSTRACT

The aim of the research is to reveal the opinions of the psychological counselor candidates about providing psychological assistance to the elderly and to develop the field of psychological counseling with the elderly. In the research, the opinions of the psychological counselor candidates about their education for the elderly, the strengths, and limitations in providing psychological assistance for elderly and their recommendations for the development of the field of counseling with the elderly were examined. In the research criterion sampling, which is one of the purposeful sampling methods, was used. The study group of the research consists of 8 (eight) students who are studying in the 4th year of the Department of Guidance and Psychology at Canakkale Onsekiz Mart University. The research design is a case study, one of the qualitative research methods. Qualitative data were obtained with a semi-structured interview form. Qualitative data set was analyzed by content analysis method. The findings of the study, obtained from the opinions of psychological counselor candidates, were reported under 8 categories. They are the opinions of psychological counselor candidates about the education they received, their experience of working with elderly, their interest and willingness to work with elderly, limitations of working with elderly, strengths for working with elderly, counselor characteristics required to work with elderly, importance and necessity of psychological counseling with elderly and recommendations for the development of the field of counseling with elderly. Two themes were determined in terms of quantity and quality in the category of psychological counselor candidates' opinions on the education they received. A theme was determined as the existence of experience in the experiences working with elderly category. In the category of interest and willingness to work with elderly, two themes were determined as the willingness to work and the reasons of willingness to work. In the category of limitations for working with elderly, three themes were determined based on educational, individual, and elderly origin. In the category of strengths for working with elderly, three themes were determined based on personality traits, psychological counselor skills, and their perspectives on elderly. Three themes were determined as expertise, personality, and skill characteristics in the category of counselor characteristics required to work with elderly. In the category of importance and necessity of psychological counseling with elderly, two different themes were determined as the problems of elderly individuals and the importance of working with the elderly. In the category of recommendations for the development of the field of psychological counseling with elderly, it was determined that six themes emerged as suggestions for education, increasing the willingness of psychological counselors, counselor characteristics, counseling content, encouraging elderly individuals and academic studies. The findings are discussed within the scope of psychological counseling and elderly psychology.

Keywords: Aging, psychological counseling, psychological counselor candidates.

TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞSİZLİK KAYGISI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gürkan ALAGÖZ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, galagoz@erzincan.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed TAŞ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, muhammed.tas@erzincan.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Necibe ŞEN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, nemin@erzincan.edu.tr

ÖZET

Bireylerin geleceğe yönelik verdikleri en önemli kararlardan biri meslek seçimidir. Bu doğrultuda aldıkları eğitim onları gelecekte yapacakları işe hazırlamaktadır. Üniversite eğitiminden sonra bireylerin çalışmaya başlaması ve gelir elde etmesi beklenmektedir. İşe başlamak ve ekonomik özgürlüğe kavuşmak bireyleri rahatlatan bir durumdur. İşe başlamada gecikme insanlarda endişe ve endişeye neden olabilir. Modern dünyanın getirdiklerine bağlı olarak ortaya çıkan işsizlik, son zamanlarda artan bir durum olarak bilinmektedir. Farklı meslek gruplarında işsizlikte artış yaşanırken yeni meslek alanlarının da bu durumdan etkilenebileceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı turist rehberliği eğitimi alan öğrencilerin algıladıkları işsizlik kaygısının düzeyini tespit etmektir. Araştırma anket yöntemiyle Türkiye'de turist rehberliği eğitimi alan 429 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği, ekonomideki istihdam zorlukları ve çevresel-sosyal baskı algısının orta düzeyde, niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği algısının düşüğe yakın düzeyde algılandığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin yaş, gelir, eğitim ve kardeş sayısına göre işsizlik kaygı düzeylerinin farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak işsizlik kaygısının azaltılmasına ilişkin öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, işsizlik kaygısı, turist rehberliği

EVALUATION OF TOURIST GUIDE STUDENTS' UNEMPLOYMENT ANXIETY SITUATIONS

Assist. Prof. Dr. Gürkan ALAGÖZ

Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye, galagoz@erzincan.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Muhammed TAŞ

Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye, muhammed.tas@erzincan.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Necibe ŞEN

Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye, nemin@erzincan.edu.tr

ABSTRACT

One of the most important decisions that individuals make for the future is career choice. In this direction, the education they receive prepares them for the work they will do in the future. After university education, individuals are expected to start working and earn income. Starting a job and gaining economic freedom is a situation that relieves individuals. Delay in starting work can cause anxiety and anxiety in people. Unemployment, which has emerged due to what the modern world brings, is known as an increasing situation recently. While there is an increase in unemployment in different occupational groups, it is thought that new occupations may also be affected by this situation. The aim of this research is to determine the level of unemployment anxiety perceived by students who receive tourist guidance training. The research was carried out with 429 students studying tourist guiding in Turkey by survey method. It has been observed that the perception of personal pessimism and lack of self-confidence, employment difficulties in the economy and environmental-social pressure is perceived at a moderate level, and the perception of a qualitative lack of knowledge and skills is close to low. In addition, it was revealed that the unemployment anxiety levels of the students differ according to age, income, education and the number of siblings. As a result, suggestions for reducing unemployment anxiety are presented.

Keywords: Unemployment, unemployment anxiety, tourist guidance

AFETLERİN BORSA İSTANBUL (BİST-100)' A ETKİLERİ

Halil İbrahim DİLEK

Gebze Teknik Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, h.dilek2020@gtu.edu.tr

ÖZET

Afetler, finansal ve reel piyasaları etkilemektedir. Bu piyasalar özelinde, özellikle afetlerin borsaya etkisi önemli bir konudur. Yatırımcılar tarafından etkin bir piyasada ve bilginin hızla edinildiği çağımızda, afetlerin pay piyasası fiyatlarını nasıl etkilediği, üst üste ve kısa aralıklarla yaşadığımız afetlerde, borsanın verdiği anormal tepkilerle görülmektedir. Örneğin; 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş' ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7.7. ve 7.6 büyüklüğündeki depremlerde BİST-100' de ilk gün %7.69, ikinci gün %2.57' lik düşüş meydana gelmiş, üçüncü gün de ilk seansta % 7' ye ve toplamda üç günde %16.2' lik bir kaybın meydana gelmesi nedeniyle üçüncü gün işlemleri iptal edilmiş, ve BİST-100 beş iş günü süreyle işleme kapatılmıştır. Bu durum afetlerin borsayı ne kadar derinden etkilediğini apaçık göstermektedir. Bu çalışma, doğal ve doğal olmayan afetleri bir çatı altında toplayarak, Türkiye' de en güncel 5 afetin BİST-100' e, özellikle afetin olumlu ya da olumsuz etkilediği Turizm, İlaç, Taş - toprak, Bankacılık, Gıda, Sigorta, Ulaştırma ve Kağıt gibi sektörlerde meydana gelen anormal getirileri göstermeye çalışmak, yatırımcıya hangi afet meydana geldiğinde, hangi sektörlerde ne gibi anormal getiriler meydana gelebileceği konusunda fikir sunmak ve bu bağlamda nasıl kararlar alması gerektiği konusunda bazı projeksiyonlar sağlamayı hedeflemektedir. 150 günlük tahmin, 30 günlük olay penceresinin (-15, 0 , +15) kullanılacağı çalışmada olay çalışması (event study) yöntemi kullanılacaktır. Veriler investing.com dan 8 endeksin günlük kapanış verileri alınacak, tahmin aralığındaki normal getiriler, piyasa modeli kullanılarak hesaplanacak, piyasa modeli parametreleri En Küçük Kareler Yöntemi aracılığıyla bulunacak, sonrasında anormal getiriler (Abnormal return -AR) ve Kümülatif Anormal Getiri (Cumulative Abnormal Return- CAR) EvIEWS programı kullanılarak hesaplanacak, parametrik ve parametrik olmayan testlerle anlamlı olup olmadıkları test edilecektir. Bu çalışmada afetin doğrudan veya dolaylı olarak bir sektörü olumlu etkilemesi pozitif anormal getiriye, olumsuz etkilemesi negatif anormal getiriye neden olacağı beklenmektedir. Ancak yatırımcıların afetlerde aldığı pozisyonlar çeşitli iletişim kanallarında eleştirilmiş, yatırımcılar fırsatçılıkla itham olunmuştur. Bu durum akıllara şu soruyu getirmektedir. Afet dönemlerinde finansal yatırımcının etik davranışı nasıl olmalıdır? Yatırımcı duygusal mı, rasyonel mi hareket etmelidir? Etik sınırlar varsa; bu etik sınırlar içinde kalmanın BİST-100' e etkisinin nasıl olacağını, etik sınırların sınırlandırılmış piyasa anlamına gelip gelmeyeceğini gösteren çalışmalar yapmanın, ülke ekonomisinde önemli bir indikatör olan borsa için önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Borsa İstanbul, afet, olay çalışması, anormal getiriler.

EFFECTS OF DISASTERS ON BORSA ISTANBUL (BIST-100)

Halil İbrahim DİLEK

Gebze Teknik Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, h.dilek2020@gtu.edu.tr

ABSTRACT

Disasters affect financial and real markets. In particular, the effect of disasters on the stock market is an important issue in these markets. In an efficient market and in an age where information is rapidly acquired by investors, how disasters affect share market prices can be seen with the abnormal reactions of the stock market in the disasters that we experience consecutively and with short intervals. For example; On 06.02.2023, 7.7. In the earthquakes of magnitude 7.6 and 7.6, a decrease of 7.69% on the first day and 2.57% on the second day occurred in BIST-100. and BIST-100 was closed for five business days. This situation clearly shows how deeply disasters affect the stock market. This study, by collecting natural and unnatural disasters under one roof, puts the 5 most recent disasters in Turkey on BIST-100, especially Tourism, Pharmaceuticals, Stone-soil, Banking, Food, Insurance, Transportation and Paper, which the disaster has affected positively or negatively. It aims to show the abnormal returns occurring in sectors such as; to provide an idea to the investor about which disasters occur, what abnormal returns may occur in which sectors, and to provide some projections on how to make decisions in this context. The event study method will be used in the study where a 150-day forecast and a 30-day event window (-15, 0, +15) will be used. The data will be taken from investing.com, the daily closing data of 8 indices, the normal returns in the forecast range will be calculated using the market model, the market model parameters will be found using the Least Squares Method, then abnormal returns (AR) and Cumulative Abnormal Return- CAR) will be calculated using the Eviews program, and their significance will be tested with parametric and non-parametric tests. In this study, it is expected that if the disaster directly or indirectly affects a sector positively, it will cause a positive abnormal return, and a negative impact will cause a negative abnormal return. However, the positions taken by the investors in disasters were criticized in various communication channels and the investors were accused of opportunism. This situation brings to mind the question: My goals while doing this study; how the ethical behavior of the financial investor should be in disaster periods, if there are ethical limits; It is to determine how staying within the limits will affect the BIST-100, whether the investor should act emotionally or rationally, and whether ethical limits will mean a limited market. These studies are thought to be important for the stock market, which is an important indicator in the country's economy.

Keywords: Borsa Istanbul, disaster, event study, abnormal returns.

DİJİTAL ÖZ-YETERLİLİĞİN ÇATIŞMA ÇÖZME DAVRANIŞI ÜZERİNE ETKİSİ: LOJİSTİK PERSONELİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Handan AKKAŞ

Ankara Bilim Üniversitesi, Ankara, Türkiye, handan.akkas@ankarabilim.edu.tr

ÖZET

Lojistik, tedarik zincirinin kritik bir bileşenidir ve taşımacılık, depolama ve envanter yönetimi gibi çeşitli faaliyetleri içerir. Günümüz hızlı iş dünyasında, lojistik çalışanları başarılı olmak için belirli bir beceri setine sahip olmalıdır. Bu beceriler arasında çeviklik, yenilikçi davranış, dijital öz-yeterlilik ve çatışma çözümü yer alır. Çeviklik, lojistik çalışanlarının pazara yönelik taleplerde hızlı ve verimli bir şekilde yanıt vermeleri için sahip olmaları gereken önemli bir beceridir. Bu beceri, çalışanların gerçek zamanlı olarak bilgili kararlar vermelerini sağlayarak verimli bir tedarik zinciri oluşturur. Lojistik endüstrisinde yenilikçi davranış da önemlidir. Yenilikçi olan çalışanlar, tedarik zincirini yönetmek için yeni ve geliştirilmiş yöntemleri belirleyebilirler, bu da artan verimlilik ve maliyet etkinliğine yol açar. Lojistikte teknolojinin giderek artan kullanımıyla, dijital öz-etkililik lojistik çalışanlarının sahip olması gereken başka bir beceridir. Bu beceri, bir çalışanın teknolojiyi etkili bir şekilde kullanma konusundaki inancını ifade eder. Dijital öz-yeterlilik, çalışanların yeni teknolojik gelişmelere uyum sağlamalarını ve böylece artan üretkenlik ve geliştirilmiş tedarik zinciri yönetimi sağlamalarını sağlar. Çatışma çözümü, lojistik çalışanlarının sahip olmaları gereken diğer önemli bir beceridir. Lojistik endüstrisinde çeşitli paydaşlar bulunması nedeniyle çatışmalar ortaya çıkabilir ve bu da tedarik zincirinde aksaklıklara neden olabilir. Etkili bir çatışma çözümü, iyi iletişim becerileri, müzakere yeteneği ve empati gerektirir. Bu becerilere sahip olan lojistik çalışanları, çatışmaları yönetip çözerek daha verimli ve etkili bir tedarik zinciri oluşturabilirler. Sonuç olarak, lojistik çalışanları endüstride başarılı olmak için çeşitli becerilere sahip olmalıdır. Bu beceriler arasında çeviklik, yenilikçi davranış, dijital öz-yeterlilik ve çatışma çözme yer almaktadır. İşverenler, lojistik çalışanlarının bu becerilerini geliştirmek için eğitim ve geliştirme fırsatlarına odaklanmalı, böylece iyileştirilmiş bir tedarik zinciri yönetimi, artan verimlilik ve endüstride rekabet avantajı elde edebilmelidir.

Anahtar Kelimeler: çatışma çözümü, çeviklik, dijital öz-yeterlilik, inovatif davranış.

DIGITAL SELF-EFFICACY'S EFFECT ON CONFLICT RESOLUTION BEHAVIOR: A STUDY ON LOGISTICS PERSONNEL

Dr. Handan AKKAŞ

Ankara Science University, Ankara, Türkiye, handan.akkas@ankarabilim.edu.tr

ABSTRACT

Logistics is a critical component of the supply chain and involves various activities such as transportation, warehousing, and inventory management. In today's fast-paced business environment, logistics employees need to possess a set of specific skills to be successful. These skills include agility, innovative behavior, digital self-efficacy, and conflict resolution. Agility is a key skill that logistics employees must possess to respond quickly and efficiently to the changing demands of the market. This skill enables employees to make informed decisions in real-time, leading to an efficient supply chain. Innovative behavior is also critical in the logistics industry. Employees who are innovative can identify new and improved methods for managing the supply chain, leading to increased efficiency and cost-effectiveness. With the growing use of technology in logistics, digital self-efficacy is another skill that logistics employees need to possess. This skill refers to an employee's belief in their ability to use technology effectively. Digital self-efficacy enables employees to adapt to new technological advancements, leading to increased productivity and improved supply chain management. Conflict resolution is another important skill that logistics employees must possess. Given the various stakeholders involved in the logistics industry, conflicts may arise, leading to disruptions in the supply chain. Effective conflict resolution requires good communication skills, the ability to negotiate, and empathy. Logistics employees who possess these skills can manage and resolve conflicts, leading to a more efficient and effective supply chain. In conclusion, logistics employees require a range of skills to succeed in the industry. These include agility, innovative behavior, digital self-efficacy, and conflict resolution. Employers should focus on providing training and development opportunities for their logistics employees to enhance these skills, leading to improved supply chain management, increased productivity, and a competitive advantage in the industry.

Keywords: agility, conflict resolution, digital self-efficacy, innovative behavior.

TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN FARKLI ÖĞRETİM BASAMAKLARINDA ÖĞRETİMİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Handan DEVECİ

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, hanil@anadolu.edu.tr

Arş. Gör. Büket ŞEREFİ GÜNEY

Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, Türkiye, buket.serefli@kku.edu.tr

ÖZET

Sosyal bilgiler dersi çeşitli dünya ülkelerinde sosyal bilgiler ya da farklı ders adları ile okutulmakta olup, sosyal bilgiler eğitiminin niteliği etkili dünya vatandaşlarının yetiştirilmesinde doğrudan bir öneme sahiptir. Sosyal bilgiler, bireylerin etkin ve demokratik vatandaşlar olarak toplumsal yaşama katılmalarını sağlamak amacıyla birçok ülkede okutulan bir derstir. Sosyal bilgiler dünyadaki ülkelerde okulöncesi eğitimden ortaöğretim sonuna dek değişen sınıflarda, değişen sürelerle, değişen adlarla uygulanmaktadır. Sosyal bilgiler ve ilgili derslerin uygulandığı sınıf, okulöncesi eğitimden 12. sınıfa kadar ülkelere göre çeşitlilik göstermektedir. Sosyal bilgiler dersi en uzun dönem olarak anaokulundan 12. sınıfa kadar Kanada'nın Alberta eyaletinde uygulanmakta, bunu 1-10. sınıf arası olmak üzere 10 yıl süre ile Yeni Zelanda izlemektedir. Sosyal bilgiler eğitiminin okulöncesi eğitimle birlikte en erken uygulanmaya başladığı ülkeler ise ABD, Kanada (Alberta) ve Güney Afrika Cumhuriyeti'dir. Ülkemizde ise sosyal bilgiler ilköğretim dördüncü sınıftan yedinci sınıfın sonuna kadar zorunlu bir ders olarak verilmektedir. Bu araştırmada da sosyal bilgiler dersinin çeşitli öğretim basamaklarında ve sınıflarda okutulma durumuna dair öğretmen adaylarının görüşlerini incelemek amaçlanmaktadır. Araştırmanın farklı öğretim kademelerinde sosyal bilgiler öğretimine ilişkin yapılacak yeni çalışmalara rehberlik edeceği, okul öncesi, ortaöğretim ve yükseköğretim öğretim programlarının sosyal bilgiler eğitimine ilişkin geliştirilebilecek yönlerinin belirleneceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda araştırma temel nitel araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Buna göre araştırmanın çalışma grubu 4. sınıfta öğrenim gören 15 sosyal bilgiler öğretmen adayından oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmada görüşmelerden elde edilen verilerinin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgulara yer verilmiş ve bulgulara dayalı olarak çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, öğretim basamakları, sosyal bilgiler öğretmen adayı.

TEACHING SOCIAL STUDIES COURSE AT DIFFERENT TEACHING LEVELS IN TURKEY: THE VIEWS OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS

Prof. Dr. Handan DEVECİ

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, hanil@anadolu.edu.tr

Arş. Gör. Büket ŞEREFLİ GÜNEY

Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, Türkiye, buket.serefli@kku.edu.tr

ABSTRACT

The social studies course is taught in various countries around the world under the name of social studies or different course names, and the quality of social studies education has a direct importance in raising effective world citizens. Social studies is a subject taught in many countries to enable individuals to participate in social life as effective and democratic citizens. In countries around the world, social studies is taught in different grades from preschool to the end of secondary education, for different periods of time and under different names. The grades in which social studies and related courses are taught vary across countries, from preschool to 12th grade. The longest period of social studies instruction is from kindergarten to grade 12 in the Canadian province of Alberta, followed by New Zealand with a 10-year period from grades 1-10. The countries where social studies education was introduced at the earliest with preschool education are the USA, Canada (Alberta) and the Republic of South Africa. In Turkey, social studies is taught as a compulsory course from the fourth grade to the end of the seventh grade. In this study, it is aimed to examine the views of pre-service teachers on the teaching of social studies course at various teaching levels and grades. It is thought that the research will guide new studies to be conducted on social studies teaching at different levels of education and determine the aspects of pre-school, secondary and higher education curricula that can be improved regarding social studies education. Accordingly, the study was designed according to the basic qualitative research design. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group. Accordingly, the study group of the research consists of 15 pre-service social studies teachers studying in the 4th grade. Data were collected using a semi-structured interview form. Content analysis was used to analyze the data obtained from the interviews. At the end of the research, the findings obtained at the end of the research are given and various suggestions are presented based on the findings.

Keywords: Social studies education, teaching levels, social studies teacher candidate.

TÜRKİYE'DE ÖZEL EĞİTİM ALANINDA ZİHİN ENGELLİLER İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ⁸

Hasan KESKİN

MEB, Diyarbakır, Türkiye, hsnkskn21@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

Necmeddin Berk HAMİDİ

MEB, Diyarbakır, Türkiye, nbhamidi47@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de özel eğitim alanında zihin engelliler ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını incelemektir. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen tezler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya dâhil edilen tez çalışmalarının başlığında “özel eğitim, zihin engelliler veya zihinsel yetersizlik” anahtar kelimelerinin birlikte yer almasına dikkat edilmiştir. Bu çalışmada, özel eğitim alanında 2018-2021 yılları arasında Türkiye’de özel eğitim alanında zihin engelliler ile ilgili yapılmış olan ve çalışmaya dâhil edilen araştırmaların başlığında bu kavramların birlikte yer aldığı altı adet lisansüstü teze ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Türkiye’de özel eğitim alanında zihin engelliler ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının daha çok yüksek lisans tezlerinden oluştuğu, lisansüstü tez çalışmalarının en fazla 2019 yılında yapıldığı daha sonra sırasıyla 2018 ve 2021 yıllarında yapıldığı ve tez çalışmalarının en fazla Devlet üniversitelerinde yapıldığı görülmüştür. Ayrıca lisansüstü tez çalışmalarında en fazla nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı, lisansüstü tez çalışmalarının yapıldığı çalışma gruplarının özel eğitim öğretmenleri, özel eğitim okullarında öğrenim gören öğrencilerin velileri ve sınıflarında kaynaştırma uygulamasına devam eden hafif düzeyde zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerin bulunduğu ilkökul öğretmenlerinden oluştuğu belirlenmiştir. Bununla birlikte kullanılan veri toplama araçlarının lisans programı değerlendirme anket formu, anket tekniği, yarı yapılandırılmış görüşme formu, demografik bilgi formu, ders çalışma becerilerini geliştirme ve değerlendirme ölçekleri/öğretmen formu, yazılı görüş formu ve yapılandırılmış görüşme formundan oluştuğu elde edilmiştir. Bu çalışmada, Türkiye’de özel eğitim alanında zihin engelliler ile ilgili farklı araştırma modelleri veya yöntemleri kullanılarak çalışmalar yapılabileceği ve özel eğitim alanında zihin engelliler ile ilgili çalışma grubu olarak özel eğitim öğrencilerinin yer aldığı çalışmaların sayılarının arttırılabileceği şeklinde öneriler açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, zihin engelli, zihinsel yetersizlik.

---

⁸ Bu araştırma, Hasan KESKİN tarafından Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde yapılan tezsiz yüksek lisans projesinden türetilmiştir.

EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESIS MADE ON MENTAL DISABLED IN SPECIAL EDUCATION FIELD IN TURKEY*

Hasan KESKİN

MEB, Diyarbakır, Türkiye, hsnkskn21@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

Necmeddin Berk HAMİDİ

MEB, Diyarbakır, Türkiye, nbhamidi47@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the postgraduate thesis studies on the mentally handicapped in the field of special education in Turkey. In this study, which was conducted with qualitative research method, document analysis technique was used. Thesis included in the research were analyzed through content analysis. In this direction, attention was paid to include the keywords "special education, mentally handicapped or intellectual disability" together in the title of the thesis studies included in the research. In this study, six postgraduate thesis in the field of special education in Turkey between the years 2018-2021, in which these concepts are included in the title of the research on the mentally handicapped and included in the study were reached. As a result of the research, it was seen that the postgraduate thesis studies on the mentally retarded in Turkey in the field of special education mostly consisted of master thesis, the postgraduate thesis studies were carried out mostly in 2019, then in 2018 and 2021, respectively, and the thesis studies were mostly carried out in State universities. In addition, it was determined that qualitative research methods were used the most in postgraduate thesis studies, the study groups of the postgraduate thesis studies consisted of special education teachers, the parents of the students studying in special education schools, and primary school teachers with mildly mentally retarded students who continue to practice inclusion in their classrooms. In addition, it was found that the data collection tools used consisted of undergraduate program evaluation questionnaire, questionnaire technique, semi-structured interview form, demographic information form, study skills development and evaluation scales/teacher form, written opinion form and structured interview form. In this research, suggestions are explained that studies can be carried out in the field of special education in Turkey by using different research models or methods, and the number of studies that include special education students as the working group in the field of special education can be increased.

Keywords: Special education, mentally handicapped, mental disability.

---

*This research is derived from the non-thesis master's project conducted by Hasan KESKİN at the Institute of Educational Sciences of Dicle University.

ANKARA MEYVE ve SEBZE HALİ'NİN SOSYOLOJİK ANALİZİ**Hatice ŞEKER***Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye, elelepenek@hotmail.com***Prof. Dr. Hasan ŞEN***Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye, senhasan@mu.edu.tr***ÖZET**

Meyve ve Sebze Hal'leri Türkiye'de ekonomik olarak çok önemli bir yer sahiptir. Hal'lerin gerek tarımsal üretime katkıda bulunması gerekse üretilen ürünlerin dağıtılması açısından işlevleri vardır. Yine söz konusu Hal'ler Memur, Çıkışçı/Hamal, Komisyoncu/Ticaret Patronu, Avukat, Muhasebeci/Belediye Personeli (işçi), Pazarcı, Şoför, Büro Personeli gibi değişik meslek gruplarından birçok kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu çalışma Ankara Meyve ve Sebze Hal'i'ni sosyolojik açıdan analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma 2019-2022 yılları arasında yapılan saha araştırmasına dayanmaktadır. Yapılan incelemede bahsedilen meslek gruplarının sosyo-ekonomik, eğitim ve kültür seviyeleri ve bunların alanda edindikleri konumlarına etkisi analiz edilmiştir. Çalışmada hem nicel hem de nitel araştırma desenini içeren karma/mix yöntem kullanılmıştır. Nicel yöntem ile toplamda yaklaşık 2000 kişinin çalıştığı Hal'de tabakalı örneklem tekniği yoluyla 118 kişiyle görüşülmüştür. Elde edilen verilen S.P.S.S. 24 programı ile analiz edilmiştir. Ayrıca 20 kişi nitel yöntemle dayalı olarak derinlemesine mülakat yapılmış ve veriler söylem analizine tabi tutulmuştur. Çalışmada, A.M.S.H.'de çalışanların ağırlıklı olarak alt gelir, orta ve üst gelir gruplarına ayrıldığı tespit edilmiştir. Bunda da bu grupların eğitim, kültür ve sosyal çevre gibi sosyolojik faktörlerin etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Yine işe alımlarda genelde hemşehrilik ilişkisinin önemli rol oynadığı tespit edilmiştir. Alanın oldukça çetrefilli olduğu ve birçok yerde iktidar mücadelesinin yaşandığı görülmüştür. Ayrıca yerel yönetim ve merkezi yönetim arasında zaman zaman gerilimlerin yaşandığı tespit edilmiştir. Bu gerilimlerin uzun yılların getirdiği iş tecrübesi ve bazı politik esnemelerle çözüldüğü anlaşılmıştır. Çalışmanın sonunda bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda gelecekte yapılacak olan çalışmalara yönelik literatür destekli tartışmaya yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ankara Meyve Sebze Hali, Tabakalaşma, Belediye, Kapitalizm, Yerel Yönetim

SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF WHOLESALE MARKETS FOR FRESH FRUITS AND VEGETABLES OF ANKARA

Hatice ŞEKER

Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Turkey, elelepenek@hotmail.com

Prof. Dr. Hasan ŞEN

Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Turkey, senhasan@mu.edu.tr

ABSTRACT

Wholesale Markets for Fruit and Vegetable (Hal) have a very important place economically in Turkey. They have functions in terms of both contributing to agricultural production and distributing the produced products. Then, the aforementioned states provide employment to many people from different professions such as Officer, Exiter/Porter,Commissionaire/Trade Boss, Lawyer, Accountant/Municipal Staff (worker), Marketer, Driver. This study aims to analyze Ankara Fruit and Vegetable Market from a sociological perspective. This study is based on field research conducted between 2019-2022. In the study, the socio-economic, educational and cultural levels of the mentioned occupational groups and their effects on their positions in the field were analyzed. Mixed method, which includes both quantitative and qualitative research design, was used in the study. With the quantitative method, 118 people were interviewed through the stratified sampling technique in Hal, where a total of 2000 people work. The data has been analyzed with S.P.S.S.4 program. In addition, 20 people were interviewed in depth based on the qualitative method and the data were subjected to discourse analysis. In the study, it has been determined that the employees in Wholesale Markets for Fruit and Vegetable of Ankara are mainly divided into lower income, middle and upper income groups. It has been concluded that sociological factors such as education, culture and social environment of these groups are effective in this. Then, it has been determined that the citizenship relationship plays an important role in recruitment. It has been seen that the area is quite complicated and there is a power struggle in many places. In addition, it has been determined that there are tensions between the local government and the central government from time to time. It has been understood that these tensions have been resolved with work experience and some political stretching. At the end of the study, a literature-supported discussion for future studies was included in line with the findings obtained in this study.

Keywords: Wholesale Markets for Fruit and Vegetable of Ankara, Stratification, Municipality, Capitalism, Local Government

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KOPYA ÇEKME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DERSLERDEKİ TUTUMLARINA GÖRE İNCELENMESİ

Arş. Gör. Hilal ZENCİRCİ

Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, Türkiye, hilalzencirci249@gmail.com

ÖZET

Kopya çekme ölçme sonuçlarına hata karışmasına sebep olduğu için ölçümlerin geçerlik ve güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir. Bu sebeple öğrencileri kopya çekmeye iten durumlar belirlenerek önlenmelidir. Bu düşünceden hareketle öğrencilerin aldıkları derslere yönelik tutumlarının kopya çekmelerinde etkisi olup olmadığını araştırmak amaçlanmıştır. Kırıkkale ili Merkez ilçesindeki bazı ortaokullardaki 6, 7 ve 8. sınıf öğrenciler ile yürütülen çalışmada öğrencilere dört farklı ölçek uygulanmıştır: kopya çekme eğilimini ölçmek için 'Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği' (Semerci, 2003), Türkçe dersine yönelik tutumlarını belirlemek için 'Türkçe Dersi Tutum Ölçeği' (Topçuoğlu Ünal ve Köse, 2014), fen bilimleri dersine yönelik tutumlarını belirlemek için 'Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeği' (Nuhoğlu, 2008) ve matematik dersine yönelik tutumlarını belirlemek için 'Matematik Tutum Ölçeği' (Duatepe ve Çilesiz, 1999). 'Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği'nde öğrencilerin kopya çekmeye yönelik duyuşsal yönlerini açığa çıkarmak, 'Türkçe Dersi Tutum Ölçeği'nde derse yönelik olumsuz tutumlarını ortaya çıkarmak, 'Matematik Tutum Ölçeği'nde derse duyulan ilgi ve sevgiyi belirlemek, 'Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeği'nde ise derse sevmeye, derste başarılı olma eğilimini ölçmek amaçlanmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden korelasyonel araştırma deseni kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada ilgili ölçeklerden elde edilen verilerin normal dağıldığı saptanıp Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı tekniği ile analizler yapılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin tutumları ile Türkçe dersine yönelik tutumları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0,302$; $p<0,01$). Kopya çekme eğilimi yüksek olan bir öğrencinin Türkçe dersine yönelik olumsuz tutumu da artmaktadır. Öğrencilerin kopya çekmeye yönelik tutumları ile matematik dersine yönelik tutumları incelendiğinde iki değişken arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkmaktadır ve öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin tutum puanları arttıkça matematik dersine yönelik tutumları da azalmaktadır ($r=-0,376$; $p<0,01$). Öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin tutumları ile fen bilimleri dersine yönelik tutumları incelendi, negatif yönde, anlamlı ve düşük bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,180$; $p<0,01$). Araştırma sonucunda öğrencilerin derslere yönelik olumlu tutumları arttıkça kopya çekme eğilimleri de azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tutum, kopya çekme, matematik dersi, Türkçe dersi, fen ve teknoloji dersi.

INVESTIGATION OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' TENDENCY TO CHEAT ACCORDING TO THEIR ATTITUDES IN VARIOUS COURSES

Res. Asst. Hilal ZENCİRCİ

Kırıkkale University, Kırıkkale, Turkey, hilalzencirci249@gmail.com

ABSTRACT

Cheating negatively affects the validity and reliability of measurements as it causes errors in measurement results. For this reason, situations that push students to cheat should be determined and prevented. Based on this idea, it was aimed to investigate whether students' attitudes towards the courses they take have an effect on cheating. In the study conducted with 6th, 7th and 8th grade students in some secondary schools in the central district of Kırıkkale province, four different scales were applied to the students: 'scale for attitude towards cheating' (Semerci, 2003) to measure the tendency to cheat, 'Turkish Lesson Attitude Scale' (Topcuoglu Unal ve Kose, 2014) to determine their attitudes towards Turkish course, 'Attitude Scale for Science and Technology Course' (Nuhoglu, 2008) to determine their attitudes towards science course and 'Mathematics Attitude Scale' (Duatepe ve Cilesiz, 1999) to determine their attitudes towards mathematics course. It was aimed to reveal the students' affective aspects towards cheating in the 'scale for attitude towards cheating', to reveal their negative attitudes towards the course in the 'Turkish Lesson Attitude Scale', to determine the interest and love for the course in the 'Mathematics Attitude Scale', and to measure the tendency to love the course and to be successful in the course in the 'Attitude Scale for Science and Technology Course'. In this study, which was carried out using correlational research design, one of the quantitative research methods, it was determined that the data obtained from the relevant scales were normally distributed and analyses were made with the Pearson Product Moment Correlation Coefficient technique. As a result of the analysis, a positive and significant correlation was found between students' attitudes towards cheating and their attitudes towards Turkish course ($r=0,302$; $p<0,01$). As the students' tendency to cheat increases, their negative attitude towards Turkish lesson also increases. When the students' attitudes towards cheating and their attitudes towards mathematics course were analysed, a negative and significant relationship was found between the two variables and as the students' attitude scores towards cheating increased, their attitudes towards mathematics course decreased ($r=-0,376$; $p<0,01$). Students' attitudes towards cheating and their attitudes towards science course were analysed and a negative, significant and low relationship was found ($r=-0,180$; $p<0,01$). As a result of the research, as students' positive attitudes towards the courses increase, their tendency to cheating also decreases.

Keywords: Attitude, cheating, mathematics lesson, Turkish lesson, science and technology lesson.

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDAKİ ETİK UYGULAMALAR**Hilmi CEYLAN***Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Lefkoşa, KKTC, hlmcyln@icloud.com***Bahadır Can ACAR***Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Lefkoşa, KKTC, bahadircanacar@icloud.com***Dr. Bengü BERKMEN***Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Lefkoşa, KKTC, bberkmen@ciu.edu.tr***ÖZET**

AMAÇ: Psikolojide meslek etiği, psikologların araştırma ve çalışmalarında uyulması gereken ilkelere bağlı kalarak kendini, diğer bireyleri ve mesleğin onurunu korumak için oluşturulmuş kurallardır. Psikoloji bilimindeki etik ilkelerin önemli bir bölümü de bilimsel araştırmalarla ilgili konuları içermektedir. Psikolojide etik ihlaller, psikoloğun gerekli etik ilkelere riayet etmediğinde hizmet ettiği bireylere, kurum ya da kuruluşlara zarar vermesi olarak ifade edilebilmektedir. **YÖNTEM:** Bu araştırma bir derleme çalışmasıdır. Bu derleme çalışmasının amacı bilimsel çalışmalarda etik ilkelerin önemi ve etik ihlallerin yol açabileceği sıkıntıların incelenmesidir. Psikolog adaylarının yetiştirilmesinde uygulama alanlarındaki etik ilkeler olduğu kadar, bilimsel araştırmaların da etik ilkeler doğrultusunda öğretilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda yapılan bu derleme çalışmasında psikoloji biliminde meslek etiği ile psikologların etik ilkeleri tanıtılmış ve bilimsel araştırmalarda yapılan çarpıtma, yayın çoğaltma, uydurma, yazarların isimleri konusunda değişiklik ve intihal gibi etik ihlallerin tanımlanması yapılmıştır. Bu çalışma ile öğrencileri yetiştiren akademisyenlerin (kariyerde yükselbilme, bilinçli olmama, etik olmayan eylemlerin takdir görmesi) ve öğrencilerin (öğrencilerin ödev yüklerinin çok olduğunun düşünülmesi, bireysel ve mesleki anlamda verilen ödevlerin yardımının dokunmayacağına düşünülmesi, öğrencilerin sosyal hayatlarından dolayı vakit ayıramaması) etik ihlalde bulunma sebepleri ve psikoloji öğrencilerinin yetiştirilmesinde yaratabileceği sonuçlar incelenmiştir. **SONUÇ:** İncelenen çalışmalarda akademisyenlerin ve öğrencilerin bu konu ile ilgili ortak ve farklı sebepleri olduğu görülmüştür. Bu çalışma sonucunda bilimsel araştırmalardaki etik ihlallerin sebeplerinin önüne geçilebilmesi için yapılabilecekler anlatılmıştır. Etik ilkelerin önemi, etik ihlallerin sebeplerinin tespiti doğrultusunda dikkat edilebilecek hususlar ve meslek yasasının yürürlüğe girmesinin cezai yaptırımlardaki rolü açıklanmıştır. Tüm bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde, hem meslek elemanlarının hem de öğrencilerin eğitimlerinin iyileştirilebilmesine yönelik önerilerle, ilerideki çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik, bilimsel araştırmalar, etik ihlaller

ETHICAL PRACTICES IN SCIENTIFIC RESEARCH**Hilmi CEYLAN***Cyprus International University, Nicosia, TRNC, hlmcyln@icloud.com***Bahadır Can ACAR***Cyprus International University, Nicosia, TRNC, bahadircanacar@icloud.com***Dr. Bengü BERKMEN***Cyprus International University, Nicosia, TRNC, bberkmen@ciu.edu.tr***ABSTRACT**

PURPOSE: Professional ethics in psychology are the rules created to protect the honor of psychologists, their service recipients and the profession. An important part of ethical principles in psychology also includes issues related to scientific research. Ethical violations can be expressed as harming individuals, institutions or organizations that the psychologist serves when he or she does not comply with the necessary ethical principles. **METHOD:** This research is a review study. The aim of this review is to examine the importance of ethical principles in scientific studies and the problems that ethical violations can cause. It is thought that it is important to teach scientific research in line with ethical principles as well as in the fields of practice in the training of psychologist candidates. In this context, professional ethics and principles in psychology were introduced and ethical violations such as distortion, publication duplication, fabrication, alteration of authors' names and plagiarism in scientific research were defined. In this study, the reasons for ethical violations of academics (progress in career, lack of awareness, appreciation of unethical actions) and students (thinking that their homework is too much, the individual and professional assignments are unnecessary, not being able to spare time due to their social lives) and the training of psychology students. possible results were examined. **RESULTS:** In addition, the common and different reasons of academicians (career advancement, lack of awareness, appreciation of unethical actions) and students related to this subject were examined in the studies examined. The importance of ethical principles, the issues that can be considered according to the causes of ethical violations and the role of professional law in criminal sanctions are explained. It is thought that all these will shed light on future studies with suggestions for improving the education of students.

Keywords: Ethics, scientific research, ethical violations

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNİN ÖĞRENEN ÖRGÜT OLABİLME KAPASİTELERİNİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hüseyin SOLMAZ

Halk Eğitimi Merkezi, Çorum, Türkiye, hüseyinsolmaz1944@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma halk eğitimi merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin öğrenen örgüt özelliklerine ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmayı ve öğrenen örgüt özelliklerinin halk eğitimi merkezlerince ne kadar kabullenildiğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmamızda betimsel yöntem kullanılmış, veri toplama işlemleri için ise yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmış olup katılımcıların demografik bilgilerini ve öğrenen örgüt özelliklerini ortaya çıkarmayı sağlayan sekiz sorudan oluşmaktadır. Araştırmamızın çalışma grubunu Çorum Halk Eğitim Merkezinde görev yapan üç yönetici ve yedi öğretmen oluşturmaktadır. Görüşme sonucunda elde edilen verilerin analiz edilmesiyle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır: Yönetici ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerini arttırmak için kurumda bakanlığın mesleki gelişim seminerlerinden yararlandığı, kurum içerisinde eğitsel seminer ve kursların düzenlendiği, hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yapıldığı, kurumsal projelerin gerçekleştirildiği ve önemli günlerde gerçekleştirilen sergilerin düzenlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Kurum çalışanlarını devamlı öğrenmeye yönelik yapılan etkinliklerin hizmet içi eğitim faaliyetleri, kurumsal yapının değişimi (geri dönüşüm kütüphanesinin açılması), kurumsal proje ve sergilerin düzenlendiği ortaya çıkmıştır. Öğretmenler düşüncelerine kurum içinde değer verildiğini ve farklı düşüncelere saygı duyulduğunu belirtmişlerdir. Farklı bakış açılarının önemsenip değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Okul vizyonunun bireylere geleceğe yönelik meslek kazandırmak, her yaşa ve herkese eğitim, yeniliğe ve teknolojiye açık, öğrenmeyi destekleyen bireyler yetiştirme, bireylerin geleceğe yönelik ihtiyaçlarını karşılamak, kurumsal tanıtımı arttırmak ve kaliteyi yakalamak, topluma yararlı, kendini iyi ifade eden ve özgüven sahibi bireyler yetiştirmek, Türk kültürünü halk benimsetmek şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yönetici ve öğretmenlerin verdikleri cevaplardan kurum çalışanlarının takım çalışmasına katılımı üst düzeydedir. Okul içinde meydana gelen problemlerin çözümünde yönetici ve öğretmenler öncelik olarak iletişimi kullandıkları daha sonra da resmi yollara başvurdukları tespit edilmiştir. Okulda meydana gelen problemlerin çözümünde birlikte problem çözme becerisi büyük ölçüde uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenen Örgüt, halk eğitimi merkezi, okul kültürü.

THE EVALUATION OF THE CAPACITY OF PUBLIC EDUCATION CENTERS TO BE A LEARNING ORGANIZATION ACCORDING TO THE OPINIONS OF THE ADMINISTRATORS AND TEACHERS

Hüseyin SOLMAZ

Public Education Center, Çorum, Turkey, hüseyinsolmaz1944@hotmail.com

ABSTRACT

This study was carried out in order to reveal the views of administrators and teachers working in public education centers about the characteristics of learning organizations and to determine how much learning organization characteristics are accepted by public education centers. In our research, descriptive method was used, and semi-structured interview form was utilised for data collection. The interview form was prepared by the researcher and consists of eight questions that enable to reveal the demographic information and learning organization characteristics of the participants. The study group of our research consists of three administrators and seven teachers working in Çorum Public Education Center. By analyzing the data obtained as a result of the interview, the following conclusions were reached: In order to increase the professional development of administrators and teachers, it was concluded that professional development seminars of the ministry were used in the institution, educational seminars and courses were organized within the institution, in-service training activities were carried out, institutional projects were carried out and exhibitions were organized on important days. It has been revealed that in-service training activities, changes in the institutional structure (opening of the recycling library), institutional projects and exhibitions are organized for the continuous learning of the staff of the center. Teachers stated that their opinions are valued within the institution and that different opinions are respected. It has been concluded that different perspectives are considered and evaluated. The vision of the center is to provide individuals with a future-oriented profession, to educate individuals of all ages, who are open to innovation and technology and who support learning, to meet the future needs of individuals, to increase corporate promotion and to achieve quality, to raise individuals who are beneficial to the society, express themselves well and have self-confidence, to adopt Turkish culture to the people. From the answers given by the administrators and teachers, the participation of the staff of the center in teamwork is at a high level. It has been determined that administrators and teachers use communication as a priority in solving the problems that occur in the center, and then they resort to official ways. Problem solving skills are applied to a great extent in solving problems that occur at public education

Keywords: Learning Organization, public education center, school culture

NİZİP'TEKİ ZEYTİN BAHÇELERİNİN MEKANSAL DEĞİŞİMİNİN COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİYLE İNCELENMESİ

İlyas BİRİNCİ

*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü
ilyas.fener63@gmail.com*

Prof. Dr. Ersin Kaya SANDAL

*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü
ersinsandal@gmail.com*

ÖZET

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yer alan Gaziantep'in bir ilçesi olan Nizip tarımsal üretim açısından bölgede ön plana çıkmaktadır. Nizip'te en çok yetiştiriciliği yapılan 2. Tarım ürünü zeytindir. Kökeni tarih öncesi devirlere dayanan zeytin tipik bir Akdeniz iklimi bitkisi olmasına karşın birçok kaynağa göre Kahramanmaraş, Hatay ve Mardin illerinin oluşturduğu üçgen içinde kalan bölge zeytinin anavatanı olarak gösterilmektedir. Ancak sofralık ve yağlık zeytin üretiminde diğer tarım ürünlerine göre fiyat artışları daha az maliyet artışları yüksek olması sebebiyle yöre halkının zeytin yetiştiriciliğine gösterdiği rağbet giderek azalmıştır. Bu çalışmada amaç CORINE verileri kullanılarak Nizip ilçesinde zeytinlik olarak kullanılan alanların değişimini ve ayrıca zeytin üretiminde meydana gelen değişimleri TÜİK'ten alınan verilerle ortaya koymaktır. Bu çalışma yapılırken CORINE 1990, 2000, 2006, 2012 ve 2018 yıllarına ait arazi örtüsü verileri ve 2004 sonrası TÜİK verileri kullanılmıştır. Corine'den alınan veriler ARCGIS 10.8 programında ayrıştırılmış ve Nizip ilçesinde zeytinlik olarak kullanılan alanlar yıllara göre belirlenmiş ve bu veriler ışığında çeşitli haritalar üretilmiştir. Zeytinlik alanlardaki artış ve düşüşler TÜİK üretim verileriyle karşılaştırılmıştır. Bu çalışma sonucunda elde edilen sonuçlara göre zeytinlik alanların 2000-2006 yılları arasında çok fazla artış gözlenmiş buna karşın 2006 yılından sonra tam tersi yönde ilerlemiş 2018'e gelindiğinde çok fazla bir düşüş gözlemlenmiştir. Örnek verecek olursak 1990 yılında 10.309 hektar olan zeytinlik alanlar 2000 yılında 12.610 hektara 2006 yılında 16.990 hektara yükselmiştir, 2018 yılına gelindiğinde ise 8.267 hektar alana düşmüştür. Bu süreçte yağlık ve sofralık zeytin üretimi 2005-2006 yıllarında toplam 74.072 ton 2011-2012 yıllarında toplam 56.005 ton 2017-2018 yıllarında toplam 25.946 tonda kalmıştır. Zeytin tarımına gerekli önem ve desteğin verilmemesi durumunda Dünya'da her geçen gün zeytine olan talebin artmasına rağmen zeytinin anavatanı olarak gösterilen üçgenin içinde olan Nizip İlçesi'nde zeytin üretiminin daha da düşebileceği ön görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nizip, zeytin, tarım, arazi kullanımı, coğrafi bilgi sistemleri

SPATIAL CHANGES OF OLIVE GARDENS IN NIZIP EXAMINATION OF GEOGRAPHICAL INFORMATION SYSTEMS

İlyas BİRİNCİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ilyas.fener63@gmail.com

Prof. Dr. Ersin Kaya SANDAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ersinsandal@gmail.com

ABSTRACT

Nizip, a district of Gaziantep, located in the Southeast Anatolian Region, stands out in the region in terms of agricultural production. Olive is the second most cultivated agricultural product in Nizip. Although the olive, which dates back to prehistoric times, is a typical Mediterranean climate plant, according to many sources, Kahramanmaraş The region within the triangle formed by the provinces of , Hatay and Mardin is shown as the homeland of olives. However, due to the fact that the price increases in table and oil olive production are lower than other agricultural products and the cost increases are higher, the demand of the local people for olive cultivation has gradually decreased. The purpose of this study is to reveal the changes in the olive groves used as olive groves in the district with the data obtained from the Turkish Statistical Institute. In this study, the land cover data of CORINE 1990, 2000, 2006, 2012 and 2018 and the data of TUIK after 2004 were used. The obtained data were separated in the ARCGIS 10.8 program and the areas used as olive groves in Nizip district were determined according to the years and various maps were produced in the light of these data. The increase and decrease in the olive grove areas were compared with the TUIK production data. However, after 2006, the opposite direction was observed. In this process, the production of olives for oil and table olives was 74,072 tons in 2005-2006, 56,005 tons in 2011-2012, and 25,946 tons in 2017-2018. Despite this, it is predicted that olive production may decrease further in Nizip District, which is within the triangle shown as the homeland of olives.

Keywords: Nizip, olive, agriculture, land use, geographic information systems

ORHUN ABİDELERİNDE GEÇEN ATASÖZLERİ İŞİĞİNDA GÖKTÜRK DÖNEMİ TOPLUM YAŞAMI

İrem Şüheda BİLGEN

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, iremsuhedabilgen@gmail.com

ÖZET

Orhun Abideleri, Göktürk Kağanlığı döneminde dikilmiş, dönemin büyük siyasetçilerinin topluma hesaplaşmalarını içeren siyasetname ve söylev özellikleri taşıyan bengütaşlardır. Türk adının yazılı olarak ilk kez geçtiği Orhun Abideleri, 8. yüzyılda günümüzde Moğolistan sınırlarında kalan bir bölgede dikilmiştir. Dili açık ve anlaşılır bir Türkçe olan abidelerde anlatımı kuvvetlendirmek için atasözü ve deyim gibi kalıplaşmış söz grupları kullanılmıştır. Atasözleri halka mal olmuş, öğüt verici söz özellikleri taşımaktadır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ile bazı belgelerin içerikleri tahlil edilecektir. Orhun Abidelerinde yer alan ve Ahmet Caferoğlu tarafından saptanan üç atasözünün önce Türkiye Türkçesine aktarılmış hali verilecek ve ardından atasözlerinden hareketle dönemin yaşantısı hakkında yorum yapılacaktır. Abidelerde geçen atasözlerinde genelde birlik ve beraberlik duygusunun pekiştirilmeye çalışılmış olduğu görülmektedir. Çeşitli öğütlerin verildiği abidelerde toplumun huzur ve refahına devlet yöneticileri tarafından fazlasıyla önem verildiği göze çarpmaktadır. Türkiye Türkçesine aktarımda atasözlerinin anlamsal olarak herhangi bir değişikliğe uğramaması, yüzyıllar öncesinden verilmiş öğütlerle günümüzde kullanılan atasözlerinde verilen öğütlerin benzer olması kültürel anlamda ve insan anlayışı anlamında aslında eskiden beri aynı merhalelerden geçildiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Orhun Abideleri, atasözleri, Tonyukuk, Bilge Kağan, Kültigin.

GÖKTÜRK PERIOD SOCIAL LIFE IN THE LIGHT OF THE PROVERBS MENTIONED IN THE MONUMENTS OF ORHUN

İrem Şüheda BİLGEN

İstanbul Sabahattin Zaim University, İstanbul, Türkiye, iremsuhedabilgen@gmail.com

ABSTRACT

Orkhon Monuments are bingüstones that were erected during the Gokturk Khanate and have the characteristics of a political statement and speech that includes the settlement of the great politicians of the period with the society. The Orkhon Monuments, where the Turkish name is mentioned for the first time in written form, were erected in the 8th century in a region that is now within the borders of Mongolia. Stereotyped phrases such as proverbs and idioms were used to strengthen the expression in the monuments, whose language is clear and understandable in Turkish. Proverbs have become public property and have the characteristics of admonition. In this study, the content of some documents will be analyzed with document analysis, one of the qualitative research methods. Three proverbs in the Orkhon Monuments and identified by Ahmet Caferoglu will first be translated into Turkey Turkish, and then commentary on the life of the period will be made based on the proverbs. In the proverbs in the monuments, it is seen that the sense of unity and togetherness is generally tried to be reinforced. It is striking that the peace and welfare of the society is given great importance by the state administrators in the monuments where various advices are given. The fact that the proverbs have not undergone any semantic changes in their transfer to Turkey Turkish, and the advice given centuries ago and the advice given in the proverbs used today are similar, shows that the same stages have been passed through in the cultural sense and human understanding for a long time.

Keywords: Orkhon Monuments, proverbs, Tonyukuk, Bilge Kagan, Kultigin.

YEREL YÖNETİMLERDE SOSYAL YATIRIM DEVLETİ YAKLAŞIMI: ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ'NİN UYGULAMALARI VE ETKİLERİ

Arş. Gör. Erkan KIDAK

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, ekidak@pau.edu.tr

ÖZET

Sosyal yatırım devleti kavramı, sosyal politikaları toplumsal refah ve sürdürülebilir kalkınma temelinde stratejik yatırımlar olarak ele alan bir devlet modelini ifade etmektedir. Klasik anlamdaki sosyal refah devleti anlayışına göre daha kapsayıcı ve evrenselci bir bakış açısı sunan sosyal refah devleti kavramı, devletin sosyal politikalarını salt sosyal yardım ve koruma odaklı değil, aynı zamanda bireylerin becerilerini ve potansiyellerini geliştirme odaklı olarak ele almaktadır. Sosyal yatırım devletinin temel amacı, bireylerin ve toplumun sosyoekonomik durumunu iyileştirmek, ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmaktır. Bu amaçlara ulaşmak için kullanılan başlıca araçlar ise eğitim, sağlık, istihdam, çocuk ve yaşlı bakımı ile sosyal yardım ve hizmet politikalarıdır. Sosyal yatırım devleti programlarının ana uygulayıcısı merkezi hükümetler olmakla birlikte, yerel yönetimler de sosyal yatırım devleti yaklaşımı çerçevesinde politikalar üretebilmektedir. Bu noktada merkezi hükümetle yerel yönetim arasındaki güç ilişkileri ve toplumsal sistem içerisindeki klientalist ilişkiler belirleyici bir rol oynayabilmektedir. Dünyada sosyal yatırım devleti stratejilerini benimseyerek politikalar üreten yerel yönetim örneklerinin başında Kopenhag (Danimarka), Medellin (Kolombiya), Barcelona (İspanya), Curitiba (Brezilya) ve Freiburg (Almanya) gibi belediyeler gelmektedir. Yeşil enerji, bisiklet altyapısının geliştirilmesi, enerji verimliliği, sağlık ve sosyal hizmetler, yeşil inşaat ve kültürel etkinlikler gibi birçok hizmet, belediyelerin kullandığı sosyal yatırım devleti araçları arasında gösterilmektedir. Türkiye'de ise sosyal yatırım devleti yaklaşımının yerel yönetimler tarafından benimsenmesi oldukça yenidir. Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, sosyal yatırım programlarını uygulayan örnek belediyeler arasında yer almaktadır. Eskişehir'in merkezi ilçelerinden birisi olan Tepebaşı Belediyesi, yaklaşık 500 bin kişiye hizmet sunmaktadır. Yaşam boyu eğitim programları, mesleki eğitimler aracılığıyla istihdam edilebilirliği artırma projeleri, çocuk ve yaşlı bakım hizmetleri, evde sağlık uygulamaları, spora teşvik programları, atık yönetimi ve çevre dostu politikalar, çocuk ve gençlerin yaratıcılıklarını arttırmaya yönelik atölyeler ve dezavantajlı gruplara yönelik sosyal içerme programları, Tepebaşı Belediyesi'nin sosyal yatırım devleti programları arasında ön plana çıkan örneklerdir. Özellikle mahallelerde yer alan belde evleri ve sosyal kuluçka merkezi gibi yapılar, Tepebaşı Belediyesi'nin sosyal yatırım devleti programlarının temel uygulayıcı birimleridir. Bu çalışmada döküman incelemesi ve derinlemesine mülakatlar aracılığıyla Eskişehir Tepebaşı Belediyesi'nin faaliyetleri, sosyal yatırım devleti kavramı çerçevesinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal yatırım devleti, yerel yönetimler, sosyal politikalar, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, sürdürülebilir kalkınma

SOCIAL INVESTMENT STATE APPROACH IN LOCAL GOVERNMENTS: PRACTICES AND IMPACTS OF ESKISEHIR TEPEBASI MUNICIPALITY

Res. Asst. Erkan KIDAK

Pamukkale University, Denizli, Turkey, ekidak@pau.edu.tr

ABSTRACT

The concept of the social investment state refers to a state model that considers social policies as strategic investments based on social welfare and sustainable development. Offering a more inclusive and universalist perspective compared to the classical understanding of the welfare state, the social investment state concept addresses social policies not only focused on social assistance and protection, but also on developing individuals' skills and potentials. The primary aim of the social investment state is to improve the socioeconomic situation of individuals and society and to achieve sustainable development goals. The main tools used to achieve these goals are education, health, employment, child and elderly care, and social assistance and service policies. While central governments are the main implementers of social investment state programs, local governments can also develop policies within the framework of the social investment state approach. At this point, power relations between the central government and local governments and clientelist relationships within the societal system can play a determining role. Leading examples of local governments worldwide that adopt social investment state strategies and develop policies include municipalities such as Copenhagen (Denmark), Medellin (Colombia), Barcelona (Spain), Curitiba (Brazil), and Freiburg (Germany). Services such as green energy, development of bicycle infrastructure, energy efficiency, health and social services, green construction, and cultural events are among the tools used by municipalities as part of the social investment state. In Turkey, the adoption of the social investment state approach by local governments is relatively new. Eskisehir Tepebasi Municipality is among the pioneering municipalities that have adopted the social investment state approach. Tepebasi Municipality, one of the central districts of Eskisehir, serves approximately 500,000 people. Examples of Tepebasi Municipality's social investment state programs that stand out include lifelong education programs, increasing employability through vocational training, child and elderly care services, home health applications, sports incentive programs, waste management and environmentally friendly policies, workshops aimed at increasing the creativity of children and youth, and social inclusion programs for disadvantaged groups. In particular, structures such as community centers and social incubation centers located in neighborhoods are the main implementing units of Tepebasi Municipality's social investment state programs. In this study, the activities of Eskisehir Tepebasi Municipality are discussed within the framework of the concept of social investment state through document analysis and in-depth interviews. **Keywords:** Social investment state, local governments, social policies, Eskişehir Tepebasi Municipality, sustainable development

ANTİK ROMA'DA EV YAPISI

Doktorant Ismat ABBAS

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, ismatabbas93@gmail.com

ÖZET

Antik Roma'nın mimari yapısında ev ve ev tipleri önemli yer kapsamaktadır. Roma'da bulunan ev tipleri Roma halkı arasındaki sınıfsal farkı ortaya koymaktadır. Zenginlerin şatafatlı evlerinin yanı sıra alt kesimin yaşadığı konutlar daha gösterişsiz olmuştur. Romalılar Yunanlılardan ve Etrüsklerden esinlenmişlerdir. İlk başlarda kil, saman ve sazdan yapılan evler bu etkiyle yeni ve güzel yapılara dönüşmüştür. Roma'da evler tipoloji bakımından üç farklı yapımda olmuştur. Statü farkını ortaya koyan bu ev tipleri "domus", "villa" ve "insula"lardan oluşmuştur. Latince'de "ev" anlamına gelen "domus" Romalılar için bütün işlerin bir arada yürütüldüğü, köleler dahil tüm ev halkının birlikte yaşadığı, dini ritüelleri yerine getirdiği bir alan olmuştur. Domus aslında Romalı bir ailenin sosyal statüsünü gösteren önemli bir unsur olmuştur. Domus'lar genellikle tek katlı olmuş ve oradaki oda sayıları ve domus'un büyüklüğü ev sahibinin zenginliğini göstermiştir. Çoklu yapıt anlamına gelen "insula" günümüzde apartmanlara eşdeğer niteliktedir. "Insula" Latince "ada" anlamına gelmektedir. Genellikle insula'lar bir avlu etrafında inşa edilmiş ve zemin katında caddeye bakan dükkanlar olmuştur. Insula'larda Roma halkının en alt kesimi yaşamaktaydı. Insula'larda mutfak bulunmamış, insanlar yemek ihtiyaçlarını ilk katlarda bulunan restoranlarda karşılamışlardır. Insula'larda yangın sık sık görülmekteydi. Bunun sebebi de odalarda insanların taşınabilir mangallarda yemek yapmaya çalışmaları olmuştur. İlk başlarda insula'lar çoğunlukla kereste ve kerpiçten yapılmıştır. Bu insula'larda yangın çıkma olasılığı yüksek olmuştur. Kırsal bölgelerde bulunan "villa"lar müstakil evler olmuştur. Villa'ların çoğu ana yollara uzak ve çiftlik için yararlı alanlarda olmuştur. Villa'lar çok geniş arazilerde yapılmış bahçeleri, avluları, resim galerileri, kütüphaneler bulunmuştur. Mozaikler de ileri dönem Roma villa'larının önemli unsurlarından olmuştur. Ünlü kişilerin villa'larında haalk meclisleri, özel davalar ve duruşmalar gerçekleşmiştir.

Anahtar Kelimeler: Domus, Villa, Insula

HOME STRUCTURE IN ANCIENT ROME

PhD Ismat ABBAS

Ondokuz Mayıs University, Samsun, Turkey, ismatabbas93@gmail.com

ABSTRACT

Houses and house types have an important place in the architectural structure of Ancient Rome. The house types found in Rome reveal the class difference among the Roman people. In addition to the ornate houses of the rich, the low-income dwellings became less ostentatious. The Romans were inspired by the Greeks and Etruscans. At first, houses made of clay, straw and reed turned into new and beautiful structures with this effect. Houses in Rome were of three different types in terms of typology. These house types, which reveal the difference in status, are composed of "domus", "villa" and "insula". "Domus", which means "home" in Latin, was a place where all the work was carried out together for the Romans, where all households, including slaves, lived together and performed religious rituals. The domus was actually an important element that showed the social status of a Roman family. Domuses were usually single-storied, and the number of rooms there and the size of the domus showed the wealth of the owner. "Insula", which means multiple works, is equivalent to apartments today. "Insula" means "island" in Latin. Usually, insulas were built around a courtyard, with shops on the ground floor facing the street. The Insula were inhabited by the lowest part of the Roman people. nsulas did not have kitchens, and people met their food needs in restaurants located on the first floors. Fire is common in insulas. The reason for this was that people in the rooms tried to cook in portable barbecues. At first, insula were mostly made of timber and adobe. The probability of fire in these insulas was high. Villas in rural areas have become self-contained houses. Most of the villas were located away from main roads and in useful areas for the farm. Gardens, courtyards, picture galleries and libraries were found in villas built on very large areas. Mosaics have also been one of the important elements of the later Roman villas. Public assemblies, private trials and hearings took place in the villas of famous people.

Keywords: Domus, Villa, Insula

ROMA HUKUKUNUN GELİŞİMİNDE XII LEVHA YASASI'NIN YERİ VE ÖNEMİ

Doç. Dr. Kamil DOĞANCI

Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye, kamil@uludag.edu.tr

ÖZET

Roma'da *ius civile* olarak adlandırılan ve sadece Roma vatandaşlarına uygulanan örf adet hukukunun Cumhuriyet Dönemi'nde MÖ 451 yılında kaleme alınan XII Levha Yasası (*lex duodecim tabularum*) ile yazılı hale getirildiği bilinmektedir. Hukukun yazılı hale getirilmesinde *patricii-pleb* mücadelesinin rolü büyüktür. Başka bir ifadeyle Roma'da hukukun yazılı hale getirilmesinde *plebler* itici rol oynamışlardır. Bu kanunlar hem *pleblere* bazı haklar verdiği hem de günümüz Batı hukuk anlayışının temelinde yer aldığı için oldukça önemlidir. Devletin tüm vatandaşlarının kanun önünde eşitliği ilkesinin bir sonucu olan bu kanunlar aynı zamanda Roma Cumhuriyeti'nin bütünlüğü için de hayati bir rol oynamıştır. *Plebleri* devletin temel unsurlarından biri haline getiren bu yasa, uzun vadede Roma'nın çıkarlarına hizmet etmiştir. XII Levha Yasası'nın hazırlanmasında hem siyasi hem de hukuki amaçlar vardı. Siyasal haklar açısından *patricii* lehine bozulan *patricii-pleb* dengesini sağlamak temel hedeflerden biriydi. Yürürlükteki toplumsal hukuk kuralları yazılı hale getirilerek belirsizliği ve gizliliği ortadan kaldırmak amaçlanıyordu. Hangi suça ne kadar cezanın verileceğinin yazılı olarak ilan edilmesiyle *magistratların* (devlet memurları) keyfi davranışlarını sınırlandırmak isteniyordu. XII Levha Yasası'ndan önce magistratlıklar sadece *patricii* sınıfına tahsis ediliyordu. Dolayısıyla hukukun temsilcileri ve uygulayıcıları da bu sınıfın mensuplarından oluşuyordu. Örf ve adet (*mos maiorum*) biçimindeki tüm hukuki yetkileri ellerinde bulunduran *patricii* sınıfı zaman zaman *pleblere* karşı keyfi davranışlarda bulunuyorlardı. Ancak yazılı hukuk kuralları olmadığı için *pleblerin* haklarını arayabilecekleri kanallar mevcut değildi. Hukukun yazılı hale getirilmesiyle *patricii* sınıfından olan yargıçların haksızlıklarının önlenebileceği ve geniş takdir yetkilerinin kısıtlanabileceği düşünülmüş olmalıdır. Bununla birlikte hukuk yazılı hale getirildikten sonra da uygulamada sorunların devam ettiği anlaşılmaktadır. Genel olarak aile hukuku, dava açma hakkı, borç, miras, vesayet, haksız fiiller ve cezaları içeren XII Levha Yasası, günümüz Avrupa hukukunun temelini oluşturması ve Cicero'nun deyişiyle "kendinden sonraki kanunların konulmasını sağladığı" için ayrı bir önem taşımaktadır. Çalışmamızda öncelikle MÖ 5. yüzyılda Roma'daki siyasi ve sosyal koşullar ve bu koşulların XII Levha Yasası'nın ortaya çıkmasındaki etkileri araştırılacaktır. Bu aşamada kanunların içerikleri antik kaynakların ışığında değerlendirilecek ve Roma'daki farklı sınıflara etkileri ayrı ayrı ele alınacaktır. Son olarak XII Levha Yasası'nın günümüz hukuk sistemlerini hangi yönlerden etkilediği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Roma, hukuk, XII Levha Kanunları, *patricii*, *pleb*

THE IMPORTANCE OF THE LAW OF THE TWELVE TABLES IN THE DEVELOPMENT OF ROMAN LAW

Assoc. Prof. Dr. Kamil DOĞANCI

Bursa Uludag University, Bursa, Turkey, kamil@uludag.edu.tr

ABSTRACT

The customary law, which was called *ius civile* in ancient Rome and applied only to Roman citizens, was put into writing with the Law of the Twelve Tables (*lex duodecim tabularum*) which was written in 451 BC in the Republican Period. The patrician-plebeian struggle has a determinative role in making the law written. In other words, the plebs played an impulsive role in codifying the law in Rome. However, these laws are important not just for giving some rights to the plebs, but also being the base of Western understanding of law today. As a result of the principle of equality of all citizens of the state before the law, these laws also played a vital role in the integrity of the Roman Republic. This law, which made the plebs one of the basic elements of the state, served the interests of Rome in the long term. There were both political and legal aims behind the drafting of the Law of the Twelve Tables. One of the main objectives was to ensure the patrician-plebeian balance, which deteriorated in favour of *patricii* in terms of political rights. It was aimed to remove ambiguity and secrecy by putting the current social law rules into writing. It was desired to limit the arbitrary behaviour of magistrates (government officials) by declaring how much punishment would be given for which crime. Before the Law of the Twelve Tables, magistrates were assigned only to the patricians. Hence, representatives and practitioners of law were also members of this class. The patricians, who held all legal powers in the form of common law (*mos maiorum*), acted arbitrarily against the plebs from time to time. However, since there were no written rules of law, the plebs couldn't seek their rights. It should have been thought that the injustices of the patrician judges could be prevented, and their wide discretionary powers could be restricted by putting the law into writing. However, it is understood that problems continue in practice even after the law is written down. The Law of the Twelve Tables, which generally includes family law, the right to sue, debt, inheritance, guardianship, tortious acts, and penalties, is of particular importance as it forms the basis of today's European law and, in Cicero's words, "provides the enactment of ensuing laws". In this study, firstly, the political and social conditions in Rome in the 5th century BC and the effects of these conditions on the emergence of the Law of the Twelve Tables will be investigated. The contents of the laws will be evaluated in the light of ancient sources, and their effects on different classes in Rome will be addressed one by one. Finally, it will be discussed in which ways the Law of the Twelve Tables affects contemporary legal systems.

Keywords: Ancient Rome, law, Law of the Twelve Tables, patricians, plebs

UYGUR YAZMALARINDAN KIYAFETNAMELERE VÜCUTTAKİ BENLERİN YORUMLARININ İNCELENMESİ

Kardelen AKIN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, krsakin@gmail.com

ÖZET

En eski çağlardan itibaren insanlar yaşadıkları çevrede olup biten olayları yorumlamaya, bunlardan bir çıkarımda bulunmaya çalışmışlardır. Bunlar görünenin ardını merak etme, geleceği tahmin etme, olaylar karşısında kendilerini koruma içgüdüğü ile bir takım farklı uygulamaları hayata geçirme şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu uygulamalar sonucu kehanet, fal kavramları meydana gelmiştir. Görünenin ardındakini görme, yorumlama divan edebiyatında bir edebi tür olarak kıyafetnameler ile karşımıza çıkmaktadır. Kıyafet kelimesi Arapça kavf kökünden gelmektedir. Kelime “takip etme, iz sürme” anlamındadır. Kişinin bedeni onun ruhunun, yaratılışının yansıması olarak görülmüştür. Asıl olarak milattan önce 5. yüzyıla kadar uzandığını bildiğimiz bu ilim için batıda fizyonomi kelimesi kullanılırken Arap coğrafyasında kıyafet kelimesi ile aynı anlama gelen fakat daha geniş bir alanı kapsayan firaset kelimesi kullanılmıştır. Türkçe metinlerde kişinin bedenindeki işaretlerden, organ ve uzuvlarının şekil, renk ve yapısından yola çıkarak karakterini, ahlakını tahlil ve tahmin etmenin en eski örneklerine Eski Uygur Türkçesine ait el yazmalarında rastlamaktayız. Daha sonraki dönemde Yusuf Has Hacib’in meşhur eseri Kutadgu Bilig’ de konunun birkaç örneği mevcuttur. Osmanlı’da cariye ve köle alımı, siyaset adamları ve saraydaki hizmetkarların seçimi gibi hayatın birçok alanında firaset ilminden yararlanılmıştır. Ayrıca insanların çevresindeki kişileri tanımada, gelecekte bu kişilerden zarar görmemek için karakterinin ve ahlakının bilinmesi gerektiği düşüncesi doğrultusunda kıyafetnameler halk arasında da oldukça ilgi görmüştür. Kıyafetnameler Türk toplumunun kültürünü, bakış açısını göstermesi açısından önemlidir. Bu çalışmada benlerle ilgili Eski Uygur Türkçesine ait U 499 numaralı yazma incelenmiştir. Yazma tam bir kıyafetname olmamakla birlikte konuyla alakalı olarak insan vücudunda bulunan benlerin yorumlarını içermektedir. Yazmada geçen ben yorumları ile kıyafetnamelerde benlerle ilgili bölümlerdeki yorumlar mukayese edilmiştir. Kültür devamlılığı bağlamında benzer ve farklı noktalar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eski Uygur Türkçesi, kıyafetname, benler.

FROM UYGHUR MANUSCRIPTS TO KIYAFETNAMES EXAMINATION OF THE COMMENTS OF MOLES ON THE BODY

Kardelen AKIN

Ondokuz Mayıs University, Samsun, Turkey, krsakin@gmail.com

ABSTRACT

Since the earliest times, people have tried to interpret the events happening in the environment they live in and to make inferences from them. These have emerged in the form of being curious about the invisible, predicting the future, and implementing a number of different practices with the instinct of protecting themselves against events. As a result of these practices, the concepts of divination and fortune-telling have emerged. Seeing and interpreting what is behind the visible emerges as a literary genre in divan literature with *kiyafetname*. The word *kiyafetname* derived from *kavf* in the Arabic language. The word means "to trace, to follow". A person's body is seen as a reflection of his soul, his creation. While the word *physiognomy* was used in the West for this science, which we know to date back to the 5th century BC, the word *firaset*, which has the same meaning as the *kiyafetname*, was used in the Arab geography. In Turkish texts, we encounter the oldest examples of analyzing and predicting a person's character and morality based on the signs on the body, the shape, color and form of the organs and limbs, in the manuscripts of Old Uyghur Turkish. In the later period, there are several examples of the subject in the famous work of Yusuf Has Hacib, *Kutadgu Bilig*. In the Ottoman Empire, this science was used in many areas of life, such as the selection of concubines, politicians and servants in the palace. In addition, in line with the idea that people should know the people around them and their character and morals should be known in order not to be harmed by these people in the future, The *kiyafetname* have been attracted a lot of attention by people. *Kiyafetname* are important in terms of showing the culture and point of view of Turkish society. In this study, the manuscript numbered U 499 in Old Uighur Turkish about moles was examined. Although the manuscript is not a totally *kiyafetname*, it contains the comments of moles on the human body related to the subject. The comments about mole in the manuscript and the comments in the sections about the moles in the *kiyafetname* were compared. Similar and different points have been identified in the context of cultural continuity.

Keywords: Old Uyghur Turkish, *kiyafetname*, moles.

BİLİM TARİHİNDE LİMİT KAVRAMININ ÖNEMİ

Doç. Dr. Kemal ÇİNÇİN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, kemalcincin@sdu.edu.tr

ÖZET

Limit kavramı matematikte olduğu kadar diğer bilimlerde de sıklıkla kullanılan bir kavramdır. Bu kullanım, söz konusu bilimin matematiksel modellemeye olan ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkmaktadır. Türlü değişkenlerin birbirine göre yorumlanmasında anlık değişimin tespiti ve modellenmesi, matematiksel türev ve diferansiyel denklemler gibi konularda uzmanlaşmayı gerektirmektedir. Bu modellemelerde kullanılan fonksiyon modellemeleri ise genel olarak, limit ve süreklilik şartlarına veya temeline bağlı bir biçimde oluşturulmaktadır. Bunun önemli bir nedeni de matematiksel yorumlamanın ve istatistiksel tahminde bulunmanın tutarlılığını ve geçerliliğini arttırmaktır. Limit kavramının temeli Arşimet, Öklid, Apollonios gibi pek çok Antik Yunan düşünürlerine dayandırılabilir. Bilimde yaşanan gelişmeler ve çözüm bekleyen yeni problemler eşliğinde, Newton ve Leibniz'in çalışmalarına dayanan ve kalkülüs olarak adlandırılan sonsuz küçüklere yönelik hesaplamalar ise fonksiyon, limit, türev ve integral gibi konuların birbirine bağlı olarak geliştirilmesi ve tanımlanması ile olanaklı olmuştur. Tüm bu gelişmeler, mühendislik bilimlerinde muazzam ilerlemelerin gerçekleşmesine de aracı olmuştur. Fizik, kimya, biyoloji, ekonomi gibi bilimlerin konusu olan Kimyasal kinetik, fizikokimya, biyokimya, termodinamik, biyofizik, nükleer fizik, çevre ekonomisi gibi pek çok alanda temeli limit kavramına dayanan modellemeler kullanılmaktadır. Sosyal bilimlerde insan davranışlarının istatistiksel modellemelerinde ve hatta Zenon'un Paradoksları gibi pek çok paradoks kurgularının çözümlenmesinde limit kavramına dayalı çözümlerler olasıdır. Bununla birlikte, dünya genelinde ele alındığında, farklı eğitim sistemleri müfredatlarında ve hedeflenen öğrenci kazanımlarında limit kavramına yer vermektedir. Bu nedenle eğitim süreçlerinde limit kavramının öğretilmesi ve öğrenilmesinde karşılaşılan farklı yanılgılar da eğitim bilimlerinde ortaya konulan pek çok akademik çalışmanın konusu olmuştur. Limit kavramının anlaşılması, pratik yaşamda imgelem olarak tasarımı ve geometrik anlamda kullanılması işlevsel öneminin anlaşılmasıyla olanaklıdır. Bu anlamda çalışmanın amacı, soyut bir kavram olarak tasarlanan limitin gerçek yaşam modellemelerindeki önemini bilim çerçevesinde ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilim, limit, fonksiyon, modelleme, felsefe.

THE IMPORTANCE OF THE CONCEPT OF LIMIT IN THE HISTORY OF SCIENCE

Doç. Dr. Kemal ÇİNÇİN

Suleyman Demirel University, Isparta, Turkey, kemalcincin@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The concept of limit is a concept that is frequently used in mathematics as well as in other sciences. This use arises in line with the needs of the science in question for mathematical modelling. Detection and modeling of instantaneous change in the interpretation of various variables with respect to each other requires specialization in subjects such as mathematical derivatives and differential equations. The function models used in these models are generally formed depending on the limit and continuity conditions or basis. An important reason for this is to increase the consistency and validity of mathematical interpretation and statistical estimation. The basis of the concept of limit can be traced back to many Ancient Greek thinkers such as Archimedes, Euclid, Apollonios. In the company of developments in science and new problems waiting to be solved, calculations for infinitesimals called calculus, based on the work of Newton and Leibniz, became possible with the development and definition of subjects such as functions, limits, derivatives and integrals. All these developments have also been instrumental in the realization of tremendous advances in engineering sciences. Models based on the concept of limit are used in many fields such as chemical kinetics, physical chemistry, biochemistry, thermodynamics, biophysics, nuclear physics, environmental economics, which are the subject of sciences such as physics, chemistry, biology and economics. Analysis based on the concept of limit is possible in the statistical modeling of human behavior in social sciences and even in the analysis of many paradoxical constructs such as Zeno's Paradoxes. However, when considered around the world, different education systems include the concept of limit in their curricula and targeted student achievements. For this reason, different misconceptions encountered in teaching and learning the concept of limit in educational processes have also been the subject of many academic studies in educational sciences. Understanding the concept of limit, its design as an imagination in practical life and its use in geometrical sense is possible by understanding its functional importance. In this sense, the aim of the study is to discuss the importance of the limit, which is designed as an abstract concept, in real-life models within the framework of science.

Keywords: Science, limit, function, modelling, philosophy.

DEPREM DOĞAL AFETİNE YÖNELİK ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Kenan BAŞ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ağrı, Türkiye, kenanbas2301@gmail.com

ÖZET

Yer kabuğu içinde gerçekleşen kırılmalar sonucunda ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin, dalgalar halinde yayılarak yeryüzünü sarsması olayına deprem denir. Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin “Deprem” doğal afetine ilişkin görüşlerini ortaya koyabilmektir. Araştırmanın amaçları doğrultusunda: Deprem nedir? Deprem Nasıl Olur? Depremler Neden Olur? Depremin olmasını isteyen ya da depremi yöneten bir güç / güçler var mıdır? Kahramanmaraş'ta neden deprem oldu? sorularına cevap aranmıştır. Nitel araştırma türünde tasarlanan bu araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ağrı ili merkez sınırları içerisinde, sosyo-ekonomik düzeyi düşük bir mahallede yer alan 5-6 ve 7 sınıf ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya katılımda gönüllülük esası uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde: öğrencilerin çok büyük bir kısmının deprem kavramını doğru tanımlayamadıkları; Deprem afetinin oluş şekline yönelik yanlış bilgi birikimine sahip oldukları; Deprem afetinin gerçekleşmesinde ise yaratıcının (Allah C.C) emir ve isteklerinin etkili olduğu yönünde görüş belirttikleri görülmüştür. Depremler neden olur? sorusuna ise çalışmaya katılan öğrencilerin yarısının “Fay hatları patladığı, kırıldığı için” şeklinde cevap verirken; diğer yarısı ise depremlerin insanların sorumsuz ve günahkâr (hırsızlık yapmaları, pis işler ile uğraşmaları, büyüklerine saygı göstermemeleri ve haksızlık yapmaları vs.) davranışlarından ötürü meydana geldiği şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerden birkaç tanesinin de depremlerin çürük binalardan kaynaklandığını ifade ettiği ve buna bağlı olarak sonuç olan durumun sebep olarak gösterildiği, bu sonucunda çalışmaya katılan öğrencilerin depremlerin oluş şekline yönelik ciddi düzeyde yanlış ve eksik bilgi birikimine sahip oldukları sonucunu ortaya koymuştur. Son olarak Kahramanmaraş'ta neden deprem oldu? sorusuna da yine benzer şekilde öğrencilerin büyük bir çoğunluğu tarafından doğru cevap verilmediği, sonuç olan durumun sebep olarak gösterildiği (Binalar yıkıldığı için deprem oldu, Evleri sağlam yapmadıkları için deprem oldu vs.); tespit edilmiştir. Çok az sayıda öğrencilerin ise bu soruya doğru cevap verebildikleri ve Kahramanmaraş'ta gerçekleşen depremin bu bölgede var olan fayların kırılması / patlaması sonucunda meydana geldiği yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bu bulgular sonucunda çalışmaya katılan öğrencilerin deprem doğal afeti konusunda yeterli, doğru, akılcı ve bilimsel bir şekilde bilgilendirilmesi gerektiği yönünde tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: doğal afet, deprem, ortaokul

OPINIONS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON EARTHQUAKE NATURAL DISASTER

Assoc. Prof. Kenan BAŞ

Ağrı İbrahim Çeçen University, Ağrı, Turkey, kenanbas2301@gmail.com

ABSTRACT

The event that the sudden vibrations that occur as a result of the fractures in the earth's crust spread out in waves and shake the earth is called an earthquake. The aim of this study is to reveal the views of secondary school students about the natural disaster "Earthquake". For the purposes of the research: What is an earthquake? How Does an Earthquake Happen? Why Do Earthquakes Occur? Is there a power(s) that want an earthquake to happen or that manages it? Why did an earthquake occur in Kahramanmaraş? answers to the questions were sought. The study group of this research, which is designed as a qualitative research type, consists of 5-6 and 7th grade secondary school students located in a neighborhood with a low socio-economic level in the center of Ağrı province in the 2022-2023 academic year. Participation in the study was on a voluntary basis. A semi-structured interview form developed by the researcher was used as a data collection tool in the research. In the research, the data were analyzed through content analysis. When the findings are examined: most of the students cannot define the concept of earthquake correctly; They have wrong knowledge about the occurrence of earthquake disaster; It has been observed that they expressed the opinion that the orders and wishes of the creator (Allah C.C) were effective in the realization of the earthquake disaster. Why do earthquakes happen? While half of the students who participated in the study answered the question "Because the fault lines exploded and broke"; the other half stated that the earthquakes occurred because of people's irresponsible and sinful behaviors (theft, dealing with dirty work, not respecting their elders and doing injustice, etc.). It was concluded that a few of the students also stated that earthquakes were caused by rotten buildings and accordingly the resulting situation was shown as the cause, and as a result, the students participating in the study had serious inaccurate and incomplete knowledge about the occurrence of earthquakes. Finally, why did an earthquake occur in Kahramanmaraş? Similarly, the majority of the students did not give correct answers to the question, and the resulting situation was shown as the reason (There was an earthquake because the buildings collapsed, there was an earthquake because they did not build the houses, etc.); detected. It was determined that very few students were able to answer this question correctly and stated that the earthquake in Kahramanmaraş occurred as a result of the rupture / explosion of the faults in this region. As a result of these findings, it was recommended that the students participating in the study should be informed adequately, accurately, rationally and scientifically about earthquake natural disasters.

Keywords: natural disaster, earthquake, middle school.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Elif TULGAR

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, tulgarelf@gmail.com

ÖZET

Temeli Sanayi Devrimi'ne kadar dayanan teknoloji çağının getirmiş olduğu yenilikler, bireylerin ve toplumların ihtiyaçlarında da hızlı bir değişimin yaşanmasına sebep olmuştur. Yaşanan bu değişim, toplumların eğitim anlayışını, bu anlayışa göre oluşturulmak istenilen insan modelini ve bireylerin ihtiyaç duydukları becerileri de farklılaştırmıştır. Öyle ki önceleri okuma ve yazma gibi geleneksel beceriler toplumsal yapıya katılımda yeterli görülürken, zamanla ekonomik, teknolojik ve sosyal alanda meydana gelen gelişmeler dijital okuryazarlık, finansal okuryazarlık, medya okuryazarlığı, harita okuryazarlığı, hukuk okuryazarlığı, çevre okuryazarlığı gibi farklı becerilerin de edinilmesini zaruri hale getirmiştir. Sanayiden sağlığa, ekonomiden sanata kadar toplumdaki hemen hemen her alanda politikanın etkisinin hissedilmesi politik konuların öğrenilmesinin ve politik okuryazarlık becerisine sahip olmayı gerekli kılmaktadır. Çünkü politik okuryazarlık becerisi, bireylerin siyasal olay ve süreçlere aşina olabilmeleri, üzerlerine düşen rolleri yerine getirebilmeleri için gerekli olan bilgi, beceri ve değerlerin kazanılmasının yanı sıra toplumda demokratik kültürün yerleşmesinin ve demokrasiye olan inancın yükselmesinin de teminatını oluşturmaktadır. Her ne kadar demokratik ülkelerin eğitim sistemleri içerisinde yer alan öğretim programlarının birçoğunda etkin vatandaşlık bilincini kazandırmak yer alsa bile içeriği itibarıyla sosyal bilgiler dersinin vatandaşlık yeterliklerini odak noktasına alan bir yapısının olması onu daha da önemli yapmaktadır. Bu nedenle sosyal bilgiler dersinin yürütücüsü konumunda olan öğretmenlerin konuyla ilgili yeterliğe sahip olmalarının öğrencilerin politik okuryazar bireyler olarak yetiştirilmesi aşamasında önemli etkide bulunabileceği hususu göz ardı edilmemelidir. Bu düşünceyle gerçekleştirilecek olan çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının politik okuryazarlık düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılan araştırmanın çalışma grubunu Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalında lisans öğrenimlerine devam eden (1-4. sınıf) öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme tercih edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 21 programı ile betimsel analiz yöntemleri kullanılarak çözümlenmiş ve bulgulara ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular ilgili alan yazın ile karşılaştırılarak sonuçlar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Politik okuryazarlık, beceri, sosyal bilgiler.

EXAMINATION OF POLITICAL LITERACY LEVELS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

Graduate Student Elif TULGAR

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, tulgarelf@gmail.com

ABSTRACT

The innovations brought by the age of technology, which dates back to the Industrial Revolution, have also caused a rapid change in the needs of individuals and societies. This change has also differentiated the education understanding of societies, the human model that is wanted to be created according to this understanding, and the skills that individuals need. So much so that while traditional skills such as reading and writing were considered sufficient to participate in the social structure, developments in the economic, technological and social fields over time have made it necessary to acquire different skills such as digital literacy, financial literacy, media literacy, map literacy, legal literacy, and environmental literacy. Feeling the impact of politics in almost every area of society, from industry to health, from economy to art, makes it necessary to learn political issues and to have political literacy skills. Because, the skill of political literacy constitutes the assurance of the establishment of a democratic culture and the increase of belief in democracy in the society, as well as acquiring the knowledge, skills and values necessary for individuals to be familiar with political events and processes and to fulfill their roles. Although most of the curricula in the education systems of democratic countries include effective citizenship awareness, the fact that the social studies course has a structure that focuses on citizenship competencies makes it even more important. For this reason, it should not be overlooked that the teachers who are in charge of the social studies course can have a significant impact on the training of students as politically literate individuals. With this in mind, the aim of this study is to determine the political literacy levels of social studies teacher candidates. The study group of the research, in which the survey model, one of the quantitative research methods, was used, consists of pre-service teachers (1-4th grade) who continue their undergraduate education in the Department of Social Studies Education at Niğde Ömer Halisdemir University. In the determination of the study group, easily accessible sampling from purposive sampling methods was preferred. The data obtained in the research were analysed using the SPSS 21 program and descriptive analysis methods and the findings were reached. The findings were compared with the related literature and the results were presented.

Keywords: Political literacy, skills, social studies.

TURİZM SEKTÖRÜNDE İHTİYAÇ GÜDÜLÜ VE FIRSAT GÜDÜLÜ GİRİŞİMCİLİĞİN GİRİŞİM BAŞARISINA ETKİSİ: BALIKESİR ÖRNEĞİ

Kudret GÜL

Balikesir Üniversitesi Balikesir Meslek Yüksekokulu, Balikesir, Türkiye, kgul@balikesir.edu.tr

ÖZET

İrili ufaklı çok sayıda işletmenin faaliyet yürüttüğü turizm sektöründe çok farklı güdülere dayalı girişimcilik deneyimleri bulunmaktadır. İnsanları girişimciliğe iten en önemli dışsal faktörler ekonomik ve finansal nitelikli olarak, buna karşın içsel faktörlerin ise kişiye özgü kimlik, moral değerleri, girişimcilik tutkusu ve duygular olduğu ileri sürülebilir. Bir başka bakış açısına göre de girişimcilik güdülerini etkileyen faktörler, itici faktörler veya çekici faktörler ya da her ikisinin bileşimi olarak ortaya çıkan faktörler olarak da üçe ayrılabilir. İtme faktörleri, hoşnut olunmayan iş veya istihdamı içerirken, çekim faktörleri başarı ihtiyacını, özerkliği ve finansal başarıyı içermektedir. Bu nedenle, girişimciliğe itilen bireyler ihtiyaç güdülü girişimciler olarak nitelendirilirken, girişimciliğe çekilenler fırsat güdülü girişimciler olarak adlandırılır. İhtiyaç güdülü zorunlu girişimcilik, istihdam eksikliğinden kaynaklanan ve yüksek yetenek gerektiren girişimcilik faaliyetleridir. Buna karşın fırsat güdülü girişimcilik ise daha yüksek düzeydeki ihtiyaçları karşılamaya yönelik, daha fazla fırsatçılık, hırs ve heves gerektirir. Bu noktadan hareketle çalışmanın temel amacı, turizm sektöründe girişimcilik yapan girişimciler arasında girişim güdüsü farklılığına dayalı girişim başarısı arasında farklılık olup olmadığı belirlemektir. Alt amaçlar ise demografik değişkenlere dayalı girişimci güdüsü farklılıklarını ve fırsat güdülü girişimcilerin üstünlüklerini belirlemektir. Araştırma verileri, Balikesir’de turizm sektörünün farklı alanlarında girişimcilik yapan 150 girişimciden anket tekniği ile elde edilmiştir. Veriler Şubat 2022-Temmuz 2022 ayları arasında toplanmıştır. Veri analizinde betimleme istatistikleri, factor analizi ve varyans analizi kullanılmıştır. Araştırmada, cinsiyet, yaş ve gelir düzeyine dayalı demografik değişkenlere göre girişimci güdülerinin farklılaşacağı öngörülmektedir. Ayrıca, ihtiyaç güdülü girişimciler ile fırsat güdülü girişimciler arasında girişimci başarısı açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık elde edileceği ve fırsat güdülü girişimcilerin farklı girişimcilik deneyimlerine daha yatkın olduğu öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, girişimci, güdü, ihtiyaç güdülü, fırsat güdülü.

THE EFFECT OF NECESSITY-MOTIVATED AND OPPORTUNITY-MOTIVATED ENTREPRENEURSHIP ON SUCCESS IN THE TOURISM SECTOR: THE CASE OF BALIKESİR

Kudret GÜL

Balıkesir University Balıkesir Vocational School, Balıkesir, Türkiye, kgul@balikesir.edu.tr

ABSTRACT

There are many different entrepreneurial motivations among entrepreneurs in the tourism sector, where many large and small businesses operate. It can be suggested that the most important external factors that push people to entrepreneurship are economic and financial, while internal factors are personal identity, moral values, entrepreneurial passion and emotions. From another point of view, the factors affecting entrepreneurial motives can be divided as push factors or pull factors, or factors that emerge as a combination of both. Push factors include dissatisfied job or employment, while pull factors include the need for achievement, autonomy, and financial success. Therefore, individuals who are pushed to entrepreneurship are characterized as necessity-driven entrepreneurs, while those who are attracted to entrepreneurship are called opportunity-driven entrepreneurs. Necessity-motivated entrepreneurship is entrepreneurial activities that result from lack of employment and require high talent. Opportunity-motivated entrepreneurship, on the other hand, requires more opportunism, ambition and enthusiasm to meet higher needs. From this point of view, the aim of the study is to determine entrepreneur success in the tourism sector based on entrepreneurship motivation. The sub-objectives are to determine entrepreneurial motivation difference based on demographic variables and the advantages of opportunity-motivated entrepreneurs. Research data were obtained by survey technique from 150 entrepreneurs who operated in the tourism sector in Balıkesir. Data were collected between February 2022 and July 2022. Data analysis contains descriptive statistics, factor analysis and variance analysis. In the research, it is predicted that entrepreneurial motives will differ according to demographic variables based on gender, age and income level. In addition, it is predicted that there will be a statistically significant difference in terms of entrepreneurial success between necessity-motivated entrepreneurs and opportunity-motivated entrepreneurs, and that opportunity-motivated entrepreneurs are more flexibility to different entrepreneurial experiences.

Keywords: Tourism, entrepreneur, motivation, necessity-motivated, opportunity-motivated.

AİGAI VE PERGAMON'DA ELE GEÇEN TEK HEYKELLER İŞİĞİNDA HELLENİSTİK DÖNEM'DE AİGAI-PERGAMON İLİŞKİLERİ

Kübra GÜLTEKİN KÖKÇÜ

*Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji ABD, Tezli Yüksek Lisans Programı, İzmir, Türkiye,
kubra.gltkn@hotmail.com*

ÖZET

Çalışmanın amacı, Hellenistik Dönem'de bir sanat merkezi haline gelen Pergamon antik kenti ile Aigai antik kentinin ele geçen tek heykeller bakımından değerlendirilmesidir. Hellenistik Dönem, Yunan heykel sanatının doruk noktasıdır. Hellenistik heykeltıraşlıkta portrecilik, barok üslup ve günlük hayata ilişkin gerçekçilik gibi özelliklerle karşılaşılır. Bu dönemde heykeller kral, şehir yönetimi ya da varlıklı kişiler tarafından yaptırılırdı. Heykellerin yapılış amaçlarının altında dini, sosyal ve siyasi propaganda yatmaktaydı. Bu heykellerin bir amacı da belli bir olay ve tarihsel durumla ilgili olmasıydı. Pergamon Hellenistik Dönem'de dönemin özelliklerini taşıyan bir sanat merkezi olarak öne çıkmayı başarmış; Pergamon Heykeltıraşlık Okulu'nda çalışan heykeltıraşlar, Barok ve Klasistik üslubu, eserlerine çok iyi bir şekilde uygulayarak Hellenistik Dönem'de doruk noktasına ulaşmışlardır. Ayrıca kendilerine özgü bu üslup tarzlarıyla daha sonra yapılan eserleri de etkilemişlerdir. Pergamon heykeltıraşlık okulunda birçok heykeltıraş yetişmiş; bu heykeltıraşlar yakın kentlere giderek oralarda eserler vermişlerdir. Buna bağlı olarak Pergamon'un etki alanının bu dönemde genişlediğini söyleyebiliriz. Pergamonlu sanatçıların çalıştıkları kentlerden biri de Aigai'dir. Uzun yıllar Pergamon'da çalışmalar yapan W.Radt, Aigai için "Küçük Pergamon" tanımlamasını kullanmakta ve kenti Pergamon'un en önemli taşra kentleri arasında saymaktadır. Aigai'de ele geçen heykeltıraşlık eserleri, Pergamon ile kurulan doğrudan ilişkinin en önemli kanıtları arasındadır. Aigai antik kentinden ele geçen tek heykeller Aigai Bouleuterionu kazılarında bulunmuştur. Bouleuterion'da ele geçen heykellerden iki tanesinin kaidesi üzerinde yazıt yer almaktadır. Bu yazıtlardan heykellerin Pergamonlu heykeltıraş, Hippias oğlu Menestratos tarafından yapıldığı kanıtlanmaktadır. Bouleuterion'da açığa çıkarılan heykeltıraşlık eserleri gerek teknikleri gerekse de stilleri açısından Pergamon etkileri göstermektedir. Aigai heykellerinde görülen tüm parçaların tek tek işlenerek birleştirilmesi Pergamon heykellerinde de karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda Hellenistik Dönem'de Pergamon ve Aigai arasında görülen yakın benzerlikler ve ilişkiler Pergamon ile başka bir merkez arasında görülmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Hellenistik dönem, Pergamon antik kenti, Aigai antik kenti, heykel.

IN THE LIGHT OF THE ONLY STATUES UNEARTHED IN AIGAI AND PERGAMON IN THE HELLENISTIC PERIOD AIGAI-PERGAMON RELATIONS

Kübra GÜLTEKİN KÖKÇÜ

Ege University, Institute of Social Sciences, Department of Classical Archaeology, Master's Program with Thesis, Izmir, Turkey, kubra.gltkn@hotmail.com

ABSTRACT

The aim of the study is to evaluate the ancient city of Pergamon and the ancient city of Aigai, which became an art center in the Hellenistic Period, in terms of the single statues unearthed. The Hellenistic Period is the culmination of Greek sculpture. In Hellenistic sculpture, features such as portraitism, baroque style and realism of daily life are encountered. During this period, statues were built by the king, the city administration or wealthy people. The purpose for which the statues were made was based on religious, social and political propaganda. One purpose of these statues was that they were related to a certain event and historical situation. Pergamon managed to stand out as an art center bearing the characteristics of the period in the Hellenistic Period; The sculptors working at the Pergamon School of Sculpture reached its peak in the Hellenistic Period by applying the Baroque and Classicistic style very well to their works. They also influenced later works with these unique style styles. Many sculptors were trained at the Pergamon sculpting school; these sculptors went to nearby cities and gave works there. Accordingly, we can say that Pergamon's sphere of influence expanded during this period. One of the cities where Pergamon artists work is Aigai. W. Radt, who worked in Pergamon for many years, uses the term "Little Pergamon" for Aigai and considers the city to be one of the most important provincial cities of Pergamon. The sculptural artifacts unearthed at Aigai are among the most important evidence of the direct relationship with Pergamon. The only statues unearthed from the ancient city of Aigai were found from the excavations of the Aigai Bouleuterion. There is an inscription on the pedestal of two of the statues unearthed in Bouleuterion. From these inscriptions it is proved that the statues were made by the Pergamon sculptor, Menestratos, son of Hippias. The sculptural works unearthed in Bouleuterion show Pergamon influences both in terms of their techniques and styles. The combination of all the pieces seen in the Aigai sculptures by processing them one by one is also seen in the Pergamon sculptures. In this sense, the close similarities and relations seen between Pergamon and Aigai in the Hellenistic Period are not seen between Pergamon and any other center.

Keywords: Hellenistic period, ancient city of Pergamon, ancient city of Aigai, statue.

TÜKETİCİLERİN EKOLOJİK SATIN ALMA DAVRANIŞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: AFYONKARAHİSAR TÜKETİCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ögr.Grv. Kübra UYAR

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, Türkiye, kkilicaslan@aku.edu.tr

ÖZET

Çevreye zarar vermeyen, tekrar üretilerek dönüştürülebilen, doğa dostu ürünlere yeşil ürün adı verilmektedir. Tüketicilerin bu ürünleri çeşitli nedenlerle tercih etmelerine ise ekolojik satın alma ismi verilmektedir. Son yıllarda yaşanan iklim krizleri, çevre kirliliğinin artması, bio çeşitlilik kaybı ve doğal afetler gibi çevresel sorunlar tüketicilerin daha fazla duyarlı hale gelmesine neden olmuştur. Bu gelişmeler tüketicilerin çevresel açıdan daha güvenli ürünlere yönelmesine sebep olmaktadır. Tüketicilerin bu eğilimleri de işletmelerin ekolojik pazarlama stratejileri geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır. İşletmelerin geliştirildiği yeşil pazarlama çabalarıyla birlikte tüketicilerin yeşil ürünler hakkındaki düşünce ve bilgi birikimleri, doğa dostu ürünlerin satışını etkilemektedir. Çalışmada tüketicilerin ekolojik (yeşil) satın alma davranışının nasıl gerçekleştiği açıklanmaya çalışılacaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için kantitatif bir araştırma yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak ise anket yöntemi tercih edilmiştir. Basit tesadüfi örneklem alınarak gerçekleştirilen anket, 304 kişi ile yüz yüze olarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programı yardımıyla analiz edilmiş, Frekans Analizi, Korelasyon Analizi, t Testi gibi yöntemler kullanılmıştır. Çalışmada oluşturulan modele göre ekolojik satın alma davranışını etkileyen üç faktör bulunmaktadır. Bunlar; ekolojik etki, ekolojik ilgi ve ekolojik bilgidir. Ekolojik etki; insanların davranışlarının sonucu olarak doğal sistemler üzerinde oluşan olumsuz durumlara karşı tüketicilerin gösterdikleri duygu durumları olarak açıklanmaktadır. Ekolojik ilgi; tüketicilerin çevresel problemlerin farkında olması ve problemlerin çözümüne yönelik davranışlar sergilemesidir. Ekolojik bilgi; çevre ve doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir kullanımı ve çevre sorunlarının çözümüne yönelik bilgileri kapsamaktadır. Çalışma sonucunda elde edilen bilgilere göre ekolojik satın almaya davranışını en çok etkileyen faktör, ekolojik ilgidir. Diğer değişkenler de belirli oranlarda ekolojik satın alma davranışını etkilemektedir. İşletmelerin bu faktörleri göz önüne alarak bir pazarlama stratejisi geliştirmeleri ve son yıllarda önem kazanan çevreci ürünlere yönelmeleri faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik bilgi, ekolojik etki, ekolojik ilgi, ekolojik satın alma davranışı

FACTORS AFFECTING THE ECOLOGICAL PURCHASE BEHAVIOR OF CONSUMERS: A RESEARCH ON AFYONKARAHİSAR CONSUMERS

Lecturer Kübra UYAR

Afyon Kocatepe University, Afyonkarahisar, Turkey, kkilicaslan@aku.edu.tr

ABSTRACT

Eco-friendly products that do not harm the environment, can be recycled by reproducing, are called green products. The fact that consumers prefer these products for various reasons is called ecological purchasing. Environmental problems such as climate crises, increase in environmental pollution, loss of biodiversity and natural disasters in recent years have caused consumers to become more sensitive. These developments cause consumers to turn to environmentally safer products. These trends of consumers also necessitate businesses to develop ecological marketing strategies. Together with the green marketing efforts in which businesses are developed, the thoughts and knowledge of consumers about green products affect the sale of environmentally friendly products. In the study, it will be tried to explain how the ecological (green) purchasing behavior of consumers occurs. To achieve this aim, a quantitative research was conducted. Questionnaire method was preferred as data collection tool. The survey, which was carried out by taking a simple random sample, was conducted face-to-face with 304 people. The obtained data were analyzed with the help of SPSS program, methods such as Frequency Analysis, Correlation Analysis, and t Test were used. According to the model created in the study, there are three factors that affect ecological purchasing behavior. These; ecological impact, ecological interest and ecological knowledge. ecological impact; It is explained as the emotional states of consumers against the negative situations that occur on natural systems as a result of people's behavior. ecological interest; consumers' awareness of environmental problems and their behavior towards solving problems. ecological information; It covers information on the protection of the environment and natural resources, their sustainable use and the solution of environmental problems. According to the information obtained as a result of the study, the most influential factor in ecological buying behavior is ecological interest. Other variables also affect ecological purchasing behavior to a certain extent. It will be beneficial for businesses to develop a marketing strategy by taking these factors into account and to turn to environmental products that have gained importance in recent years.

Keywords: Ecological information, ecological impact, ecological interest, ecological purchasing behavior

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KARŞIT ANLAMLI KELİMELERİN ÖĞRETİMİ

Dr. Latif İLTAR

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, liltar@ybu.edu.tr

ÖZET

Yabancı dil öğretimi, dört temel dil becerisi (dinleme, okuma, konuşma ve yazma) üzerine inşa edilmektedir. Dört temel dil becerisinin doğru ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi, hedef dildeki anlam unsurlarının aktarımının etkin bir şekilde gerçekleşmesi ile mümkün olabilmektedir. Bu kapsamda yabancı dil öğretimi süreçlerinde hedef dile ait söz varlığının kazandırılması oldukça önemli bir yere sahiptir. Yabancı dil öğretimine dair bazı yaklaşım ve yöntemler incelendiğinde hedef dile ait söz varlığının hedef kitleye aktarımının öncelikli olarak ele alındığı görülmektedir. Bu anlamda hedef kitleye kazandırılmak istenen söz varlığının aktarımını etkili bir şekilde gerçekleştirebilmek için farklı öğretim yolları uygulanabilmektedir. Bu yollardan birisi de sözcük öğretimi süreçlerinde kelimelerin karşıt anlamlılarıyla birlikte hedef kitleye aktarımıdır. Her dilde olduğu gibi Türkçede de karşıt anlamlı kelimeler yer almakta olup Türkçenin ana dili eğitimi ve yabancı dil olarak öğretimi süreçlerinde karşıt anlamlı kelimelerin öğretimi üzerinde durulmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerine hazırlanmış öğretim setleri incelendiğinde söz varlığının hedef kitleye aktarımı süreçlerinde karşıt anlamlı kelimelerin öğretimine dair etkinliklerin yer aldığı açık bir şekilde görülebilmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde karşıt anlamlı kelimelerin öğretiminin incelenmesini amaçlayan bu çalışma, nitel araştırma olarak planlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum araştırması yapılarak verilerin elde edilmesinde doküman incelemesi yöntemine başvurulmuştur. Çalışmanın inceleme nesnesini Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yaygın bir şekilde kullanılmakta olan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti (YİTÖS) ve Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti (İTÖS)'ne ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitapları oluşturmaktadır. Çalışmadan elde edilen verilere göre karşıt anlamlı kelimelerin öğretimine dair YİTÖS ve İTÖS A1-C1 kitaplarında toplam kaç etkinliğin bulunduğu ve bu etkinliklerin türleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders kitapları, karşıt anlamlılık, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, zıt anlamlılık.

TEACHING ANTONYMS IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Dr. Latif İLTAR

Ankara Yildirim Beyazıt University, Ankara, Türkiye, liltar@ybu.edu.tr

ABSTRACT

Foreign language teaching is built on four basic language skills (listening, reading, speaking and writing). The correct and effective use of four basic language skills is possible with the effective transfer of meaning elements in the target language. In this sense, gaining the vocabulary of the target language has a very important place in foreign language teaching processes. Some approaches and methods in foreign language teaching prioritize transferring the vocabulary of the target language to the target audience. In this sense, different teaching methods can be applied in order to effectively transfer the vocabulary that is desired to be gained to the target audience. One of these ways is to transfer words to the target audience together with their antonyms in the vocabulary teaching processes. As in every language, there are antonyms in Turkish, and the teaching of antonyms in the processes of mother tongue education and teaching Turkish as a foreign language is emphasized. When the teaching sets prepared on teaching Turkish as a foreign language are examined, it can be clearly seen that there are activities for the teaching of antonyms in the process of transferring the vocabulary to the target audience. This study, which aims to examine the teaching of antonyms in teaching Turkish as a foreign language, was planned as a qualitative research. In the study, the document analysis method was used to obtain the data by conducting a case study, one of the qualitative research designs. The subject of study of the study consists of A1, A2, B1, B2 and C1 level textbooks belonging to Yedi İklim Turkish Teaching Set (YİTÖS) and Yeni İstanbul Turkish Teaching Set for International Students (İTÖS), which are widely used in teaching Turkish as a foreign language. According to the data obtained from the study, the total number of activities in YİTÖS and İTÖS A1-C1 books on the teaching of antonyms and the types of these activities were examined.

Keywords: Antonym, textbooks, teaching Turkish as a foreign language.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE DRAMA YÖNTEMİNİN KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN KARAR VERME BECERİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

ÖZET

Drama, öğrencilerin ders içerisinde aktif olmalarına ve eğitim-öğretim sürecinde farklı öğrenme deneyimleri yaşamalarına olanak tanıyan bir yöntemdir. Bu nedenle eğitimin her kademesinde kullanılmaktadır. Yaratıcı drama, bir grubu oluşturan üyelerin yaşam deneyimlerinden yola çıkarak, bir amacın, düşüncenin, doğaçlama, rol oynama (rol alma) vd. tekniklerden yararlanarak canlandırılması olarak ifade edilmektedir. Özellikle öğrencilerin hem bilişsel hem duyuşsal hem psiko-motor becerilerini geliştirmesine olan katkısı yaratıcı dramının birçok ders içeriğinde etkili bir yöntem olarak kullanılmasını sağlamaktadır. Yaratıcı drama yöntemi ile ders içerisinde aktif olan bireyler, öğrenme sürecinin her aşamasında karar verme fırsatlarını da keşfetmektedirler. Bir başka ifadeyle öğrencilere günlük yaşantılarına aktarabilecekleri yaşantılar sunan eğitimde dramının bir günlük yaşam becerisi olan karar verme becerilerinin kazandırılmasında da etkili bir yöntem olacağı düşünülmektedir. Sosyal bilgiler derslerinin insan yaşamını odak noktasına alan yapısı, yaratıcı dramının bu ders içerisinde farklı mekan ve olaylarda kullanımını ön plana çıkarmaktadır. Bu durum sosyal bilgiler öğretiminde yaratıcı drama kullanımına yönelik çalışmaların yapılması gerekli kılmalıdır. Gerçekleştirilen bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden yarı-deneysel desen kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim - öğretim yılı I. Döneminde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki özel okulda iki ayrı 5. Sınıfta öğrenim gören 27 öğrenci, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Sever ve Ersoy (2019) tarafından geliştirilen “Karar Verme Becerisi Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler dersinin drama yöntemi kullanılarak işlendiği deney grubundaki öğrencilerin karar verme becerisi ölçeğinden elde ettikleri toplam puanlarının, kontrol grubundaki öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı ve daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, yaratıcı drama, karar verme, beceri.

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE USE OF DRAMA METHOD IN TEACHING SOCIAL STUDIES ON STUDENTS' DECISION MAKING SKILLS

Dr. Tuğçe Gamze İşçi

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

ABSTRACT

Drama is a method that allows students to be active in the lesson and have different learning experiences during the education process. For this reason, it is used at all levels of education. Creative drama is based on the life experiences of the members of a group, creating a purpose, idea, improvisation, role playing (taking a role), etc. It is expressed as animation using techniques. In particular, its contribution to the development of students' cognitive, affective and psycho-motor skills enables creative drama to be used as an effective method in many course contents. With the creative drama method, individuals who are active in the course also discover decision-making opportunities at every stage of the learning process. In other words, it is thought that drama will be an effective method in teaching decision-making skills, which is a daily life skill, in education that offers students experiences that they can transfer to their daily lives. The structure of social studies courses focusing on human life highlights the use of creative drama in different places and events within this course. This situation necessitated studies on the use of creative drama in social studies teaching. This research was conducted using a quasi-experimental design, one of the quantitative research methods. The study group of the research was determined by 27 students studying in two separate 5th grades in two private schools affiliated with the Ministry of National Education in the first semester of the 2021-2022 academic year, using the easily accessible sampling method, one of the purposeful sampling methods. "Decision Making Skill Scale" developed by Sever and Ersoy (2019) was used as a data collection tool in the research. The data obtained was analyzed with the descriptive analysis method. As a result of the research, it was concluded that the total scores obtained from the decision-making skill scale of the students in the experimental group, where the social studies course was taught using the drama method, were statistically significant and at a higher level than the students in the control group.

Keywords: Social studies, creative drama, decision making, skill.

SANAT EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİM ALANLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi. Levent DEĞİRMENCİOĞLU

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, leventdegoglu@hotmail.com

ÖZET

Kariyer planlama dersi, 2021-2022 Eğitim Öğretim döneminden itibaren Türkiye'deki tüm üniversite ders programlarına zorunlu olarak konulmuş (haftada iki saat), süreç koordinasyonu ve tüm ders içerikleri Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından sağlanan bir derstir. Üniversite öğrencilerinin, eğitimlerden en üst düzeyde faydalanarak kariyer yolculuğunda yararlanacakları birimleri tanımalarını, meslek seçimi noktasında niteliklerine (beceri, yetenek ve yetkinlikler) uygun alanlara yönelik farkındalıklarını artırmalarını, lisans eğitimi sonrasında hayatlarını planlamalarını vs. amaçlayan kariyer planlama dersinin, lisans 1. sınıfta verilmesi uygun görülmüştür. Geline bu noktada, kariyer planlama dersinde ifade edilen amaçlar ve bu bağlamda ulaşılması öngörülen kazanımlar; kariyer planlama sürecinin sağlıklı başlatılabilmesi, meslek tercihinin mevcut program ve ders içerikleri üzerinden daha doğru ilişkilendirilebilmesi adına, henüz sürecin başında olan öğrencilerin meslek edinme tercihlerinin belirlenmesini daha da önemli kılmıştır. Ana fikri bahsedilen durumdan hareketle şekillenen bu çalışmada, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde 2022-2023 Eğitim Öğretim Döneminde 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin kariyer planlama sürecinde, meslek seçimine yönelik alan tercihlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma üç aşamada tamamlanmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında, literatür taraması yapılarak konuya ışık tutabilecek kaynaklara ulaşılmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında, araştırmanın çalışma grubu belirlenmiş bu doğrultuda Resim (27) , Heykel (15), Müzik (36), Görsel İletişim Tasarımı (22) ve Seramik ve Cam Tasarımı (11) bölümlerinde 1. sınıfta öğrenim gören toplam 111 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Sonrasında, öğrencilerin mesleki seçimine yönelik alanlarını (kamu, özel sektör, kendi işi ya da bu alanlar dışında diğer alanlar) belirlemek üzere, tek sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Araştırmanın üçüncü ve son aşamasında hazırlanan anket öğrencilere uygulanmıştır. Beş bölümden toplamda 111 1. sınıf öğrencisinin cevapladığı anketten elde edilen veriler analiz edilmiş, analizler neticesinde ulaşılan sonuçlar frekans-yüzde tabloları üzerinden açıklanmıştır. Sonuçlar hem bölümler özelinde hem de bölümler arasında karşılaştırmalı olarak tartışılmış, devamında araştırma raporlaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Fakültesi, kariyer, kariyer planlama, meslek seçimi.

A STUDY ON VOCATIONAL CHOICES OF ART STUDENTS

Dr. Öğr. Üyesi. Levent DEĞİRMENCİOĞLU

Erciyes University, Kayseri, Türkiye, leventdegoglu@hotmail.com

ABSTRACT

Career planning course is a compulsory course (two hours a week) in all university curriculums in Turkey starting from the 2021-2022 academic year, process coordination and all course contents are provided by the Presidential Human Resources Office. It is aimed for university students to get to know the units they will benefit from in their career journey by making the most of the training, to increase their awareness of the fields suitable for their qualifications (skills, talents and competencies) at the point of career choice, to plan their lives after undergraduate education, etc. It was deemed appropriate to give the career planning course aiming at the first year of the undergraduate program. At this point, the objectives expressed in the career planning course and the expected gains to be achieved in this context have made it even more important to determine the career preferences of the students who are just at the beginning of the process, in order to start the career planning process in a healthy way and to associate the career choice more accurately with the current program and course content. In this research, the main idea of which is shaped by the situation mentioned above, it is aimed to examine the field preferences of the students studying in the 1st year of Erciyes University Fine Arts Faculty in the 2022-2023 Education Period, in the career planning process, for the choice of profession. Accordingly, the research was completed in three stages. In the first stage of the research, resources that can shed light on the subject were reached by making a literature review. In the second stage of the research, the study group of the research was determined and accordingly, a total of 111 students studying in the 1st year of Painting (27) , Sculpture (15), Music (36), Visual Communication Design (22) and Ceramics and Glass Design (11) were included in the study. has been done. Afterwards, a single-question survey was prepared in order to determine the fields of the students' career choice (public, private sector, own business or other fields apart from these fields). The questionnaire prepared in the third and final stage of the research was applied to the students. The data obtained from the questionnaire answered by a total of 111 first-year students from five sections were analyzed, and the results obtained as a result of the analyzes were explained through frequency-percentage tables. The results were discussed both within and between departments comparatively, and then the research was reported.

Keywords: Faculty of Fine Arts, career, career planning, career choice.

KÜRESEL BULANIK ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ (AHP) YÖNTEMİ KULLANARAK HAVAYOLU PAZARLAMASINDA YAPAY ZEKÂ (YZ) UYGULAMALARININ ÖNCELİKLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut BAKIR

Samsun Üniversitesi, Samsun, Türkiye, mahmut.bakir@samsun.edu.tr

ÖZET

Havacılık sektörü giderek daha rekabetçi hale gelmekte ve havayolları bu doğrultuda müşterilerle etkileşim kurma, müşteri deneyimlerini kişiselleştirme ve müşteri sadakatini artırma noktasında rekabet avantajı elde etmek için yapay zekâ kullanmaktadır. Yapay zekâ, havayolu şirketlerinin müşterilerle etkileşim kurma şekillerini köklü bir şekilde değiştirebilir ve deneyimleri kişiselleştirerek müşteri sadakatini güçlendirebilir bir yapıdadır. Ancak, farklı yapay zekâ uygulamalarının varlığı havayollarının pazarlama stratejileri için en etkili ve önemli araçları belirlemelerini zorlaştırmaktadır. Bu çalışma Küresel Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) yöntemi kullanarak havayolu pazarlamasında yapay zekâ uygulamalarını önceliklendirmeyi amaçlamaktadır. Küresel bulanık mantık, özellikle birden çok kriterin dikkate alınması gereken karmaşık durumlarda karar verme sürecinde var olabilecek belirsizliği ele alabilmesi nedeniyle caziptir. Havayolu pazarlamasındaki yapay zekâ uygulamaları müşteri deneyimini ve sadakatini artıracak çeşitli araç ve teknikleri içermektedir. Bu çalışmada, sohbet robotları ve sanal asistanlar, kestirimsel analitik, öneri sistemleri, görüntü ve ses tanıma ve duygu analizi potansiyel yapay zekâ uygulamaları arasında değerlendirilerek küresel bulanık AHP yöntemi kullanılarak önceliklendirilmiştir. Sonuçlara göre, havayolu pazarlaması için en önemli yapay zekâ aracı görüntü ve ses tanıma iken, sohbet robotları ve sanal asistanlar en az etkili araç olarak bulunmuştur. Bu önceliklendirme, havayollarının müşteri deneyimini geliştirmek için görüntü ve ses tanıma teknolojilerini uygulamaya odaklanmaları gerektiğini göstermektedir. Bu yaklaşımı kullanarak yapay zekâ uygulamalarını değerlendiren havayolu işletmeleri, pazarlama stratejileri için en değerli yapay zekâ araçlarını belirleyebilir ve kaynaklarını daha verimli bir şekilde tahsis edebilir.

Anahtar Kelimeler: Havayolu pazarlaması, Yapay zekâ, Analitik hiyerarşi prosesi, Küresel bulanık kümeler.

USING SPHERICAL FUZZY AHP TO PRIORITIZE ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) APPLICATIONS IN AIRLINE MARKETING

Asst. Prof. Dr. Mahmut Bakır

Samsun University, Samsun, Turkey, mahmut.bakir@samsun.edu.tr

ABSTRACT

The aviation industry is becoming increasingly competitive, and airlines are turning to artificial intelligence (AI) to gain a competitive edge in marketing activities. AI has the potential to revolutionize the way airline companies interact with customers, personalize experiences, and drive customer loyalty. However, the abundance of AI applications available makes it difficult for airlines to determine the most effective and valuable tools for their marketing strategies. This study proposes the use of the Spherical Fuzzy Analytic Hierarchy Process (AHP) method to prioritize AI applications in airline marketing. Spherical fuzzy logic is used since it can deal with the uncertainty and imprecision that may exist in the decision-making process, especially in complex and ambiguous situations where multiple criteria need to be considered. The AI applications in airline marketing include various tools and techniques to improve the customer experience and drive loyalty. In this study, chatbots and virtual assistants, predictive analytics, recommender systems, image and voice recognition, and sentiment analysis were considered among potential AI applications evaluated using the Spherical Fuzzy AHP method. According to the results, the most important AI tool for airline marketing is the image and voice recognition, while chatbots and virtual assistants were found to be the least valuable tool. This prioritization suggests that airlines should focus on implementing image and voice recognition technologies to enhance customer experience. By using this approach to prioritize AI applications, airlines can identify the most valuable AI tools for their marketing strategies, allocate resources more efficiently, and achieve a higher return on investment.

Keywords: Airline marketing, Artificial intelligence, Analytic hierarchy process, Spherical fuzzy sets.

BİRÜNİ ÜNİVERSİTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN STRES VE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Fzt.Mehmet BULUT

Biruni Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, fztmehmetbulut@gmail.com

Fzt.Abdussamed Enes AKIN

Biruni Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, enees594@gmail.com

Prof.Dr.Arzu RAZAK ÖZDİNÇLER

Biruni Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, aozdincler@biruni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada Biruni Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans döneminde öğrenim gören öğrencilerin algılanan stres ve anksiyete düzeylerinin incelenmesi amaçlandı. Çalışmanın evrenini Biruni Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama araçları; Algılanan Stres Ölçeği ve Beck Anksiyete ölçeği idi. Ölçekler Google Formlar üzerinden çevrimiçi olarak iletildi. Verilerin değerlendirilmesinde T-test ve One Way ANOVA analizi kullanıldı. Çalışma 15 Aralık 2022- 15 Ocak 2023 tarihleri arasında yapıldı. Çalışmaya 136 öğrenci katıldı ancak 101 öğrenci değerlendirmeye alındı. Çalışmaya katılan 101 öğrencinin 61'i (%60.4) kadın, 40'ı (%39.6) erkekti. Çalışmaya katılım sağlayan öğrencilerin %51.5'ini 4.sınıf öğrencileri oluştururken; %21,8'ini 3. sınıflar, %9.9'unu 2.sınıflar, %16.8'ini 1.sınıflar oluşturmaktadır. Öğrencilerdeki ileri stres düzeyi %14,6, anksiyete düzeyi ise %15,2 olarak hesaplandı. Ayrıca kadın katılımcıların algılanan stres düzeylerinde, erkek katılımcılara göre anlamlı bir artış olduğu görüldü ($p=0,118$). Anksiyete düzeylerinde ise kadın katılımcıların anksiyete düzeyi; erkek katılımcılara oranla anlamlı bir artış göstermektedir ($p=0,214$). Yapılan çalışma sonucunda katılan öğrencilerin 1/3'ünün stres ve anksiyete yaşadığı görüldü. Kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre daha fazla stres ve anksiyete yaşadığı bulundu. Üniversite öğrencilerinin sosyal, ekonomik, fiziksel, ailesel ve çevresel durumlarının; algılanan stres ve anksiyete durumunu etkilediğini düşünmekteyiz. Ancak çalışmamızda demografik bulguları sorgulamadığımız için etkilenme düzeylerini belirlemek için ileri bir çalışma planı düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapi, stres, anksiyete, eğitim

EVALUATION OF PERCEIVED STRESS AND ANXIETY LEVELS OF BİRÜNİ ÜNİVERSİTİ PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION UNDERGRADUATE STUDENTS

Fzt.Mehmet BULUT

Biruni University, İstanbul, Türkiye, fztmehmetbulut@gmail.com

Fzt.Abdussamed Enes AKIN

Biruni University, İstanbul, Türkiye, enees594@gmail.com

Prof.Dr.Arzu RAZAK ÖZDİNÇLER

Biruni University, İstanbul, Türkiye, aozdincler@biruni.edu.tr

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine the perceived stress and anxiety levels of the students studying in the Physiotherapy and Rehabilitation Undergraduate period of Biruni University. The universe of the study consists of Biruni University Physiotherapy and Rehabilitation Undergraduate students. Data collection tools; Perceived Stress Scale and Beck Anxiety Scale. Scales submitted online via Google Forms. T-test and One Way ANOVA analysis were used to evaluate the data. The study was conducted between 15 December 2022 and 15 January 2023. Undergraduate students. 136 students participated in the study and 101 students were evaluated. Of the 101 students who participated in the study, 61 (60.4%) were female and 40 (39.6%) were male. While 51.5% of the students who participated in the study were 4th grade students; 21.8% are 3rd graders, 9.9% are 2nd graders, 16.8% are 1st grades. The advanced stress level of the students was 14.6%, and the anxiety level was 15.2%. In addition, it was observed that there was a significant increase in the perceived stress levels of female participants compared to male participants ($p=0.118$). In terms of anxiety levels, the anxiety level of female participants; shows a significant increase compared to male participants ($p=0.214$). As a result of the study, it was seen that 1/3 of the participating students experienced stress and anxiety. Female participants were found to experience more stress and anxiety than male participants. The social, economic, physical, familial and environmental conditions of university students; we think it affects the state of perceived stress and anxiety. However, since we did not question the demographic findings in our study, we are considering an advanced study plan to determine the levels of influence.

Keywords: Physiotherapy, stress, anxiety, education

SANAT, SİYASET ve SÖYLEM: SİYASİ SÖYLEM ÜRETİMİNDE SANAT ESERLERİNİN KULLANILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin SATIR

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, mehmeteminsatir@gmail.com

ÖZET

İktidar, varlığını söylemler üzerinden görünür kılarken aynı zamanda söylemler aracılığıyla da kendisini simgesel alana dahil eder. Dolayısıyla siyasal alanın önemli bir bileşeni olan iktidar, söylem ile yakın bir ilişki içerisindedir. Bu noktadan hareketle iktidar ve söylem arasındaki ilişkinin son derece etkileşimsel bir yapıya sahip olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. İktidarın simgesel alandaki mevcudiyeti olarak kabul edilen söylem, dil ve iktidar arasındaki ilişkinin de önemli bir bileşkesi olarak kabul edilmektedir. İktidar ve siyaset üzerine yapılacak değerlendirmeler, beraberinde söylem meselesini de getirmektedir. İktidarı söylemden bağımsız bir şekilde ele almak, iktidarın doğasını anlamak açısından büyük bir engel oluşturmaktadır. Makro bir olgu olarak iktidar, toplumsal alanda varlık gösteren birçok yapıyla yakın bir ilişki içerisindedir. İktidar, kendi meşruluğunu ve mevcudiyetini görünür kılmak için çeşitli söylemler üretirken birtakım araçlardan da beslenmektedir. Sanat da politika üreticilerin veya siyaset yapımcıların söylem üretimi aşamasında sıkça başvurduğu bir kaynaktır. Çeşitli sanat eserlerinin yardımıyla siyasal söylemler oluşturulup aktarılabilmekte ve belirli konularda kamuoyu oluşturulmaya çalışılmaktadır. Özellikle kolektif düşüncenin ve algıların şekillendirilmesi noktasında sanat eserleri son derece işlevsel olabilmektedir. Sanatın tüm alanlarının bu noktada siyasal söylemin bir aracı haline gelebileceğinin altının çizilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla yapılmış olan bu çalışmanın amacı, siyasi söylem üretiminde sanat eserlerinin oynadığı rolü ortaya çıkartmaktır. Çalışma kapsamında farklı ülkelerden siyasi liderlerin söylem üretim süreçlerinde kullanmış oldukları sanat eserlerinden hareketle sanat, siyaset ve söylem arasındaki ilişki belirginleştirilmeye çalışılmıştır. Söylem üretiminde kullanılan sanat eserleri, görsel ve işitsel sanat eserleri olarak tasnif edilmiş ve bu doğrultuda incelenmiştir. Ayrıca ele alınan sanat eserlerinin oluşturulan söyleme katkısı da incelenmiş ve sanat ile siyasetin birbiriyle olan ilişkisi süzgeçten geçirilerek hangi koşullarda siyasetin sanattan beslendiği ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Söylem, İktidar, Sanat, Siyaset, Toplum.

ART, POLITICS and DISCOURSE: USING ARTWORK in the PRODUCTION of POLITICAL DISCOURSE

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin SATIR

İzmir Kâtip Çelebi University, İzmir, Turkey, mehmeteminsatir@gmail.com

ABSTRACT

While power perceives visible through discourses, it also includes itself in the symbolic field through discourses. Power, which is an important component of the political field, is in a close relationship with discourse. From this point forward, it should be noted that the relationship between power and discourse will have a highly interactive structure. Discourse, which is accepted as the presence of power in the symbolic field, is also accepted as an important component of the relationship between language and power. Evaluations on power and politics also bring the issue of discourse. Dealing with power independently of discourse is a major obstacle to understanding the nature of power. As a macro phenomenon, power is in a close relationship with many structures that exist in the social field. While the power produces various discourses to make its own legitimacy and existence visible, it is also fed by some tools. Art is also a resource that policymakers or powers frequently refer to during the discourse production stage. With the help of various works of art, political discourses can be created and conveyed, and public opinion is tried to be formed on certain issues. Artworks can be highly functional, especially at the point of shaping collective thought and perceptions. It should be underlined that all fields of art can become a tool of political discourse at this point. Therefore, the aim of this study is to reveal the role played by works of art in the production of political discourse. Within the scope of the study, the relationship between art, politics and discourse has been tried to be clarified based on the artworks that political leaders from different countries have used in their discourse production processes. The works of art used in the production of discourse were classified as visual and auditory works of art and examined in this direction. In addition, the contribution of the works of art to the discourse created was also examined and the relationship between art and politics was filtered and it was tried to reveal under which conditions politics fed from art.

Keywords: Discourse, Power, Art, Politics, Society.

İSLÂM HUKUKUNA GÖRE ÇOCUĞUN OYUN HAKKI

Doç. Dr. Mehmet ERGÜN

Bartın Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Bartın, Türkiye, mergun@bartin.edu.tr

ÖZET

Çocuğun beden gelişiminde yeterli, kaliteli ve güvenli gıda maddelerinin rolü ve etkisi ne kadar önemli ise zihni ve psikolojik gelişimi için de yaşına uygun, yararlı ve güvenli bir takım oyunların da olumlu katkısının olduğu bir gerçektir. Çocuğun oyun hakkına ilişkin hem Kur'ân-ı Kerîm'de hem Hz. Peygamber'in (s.a.v.) örnek hayatında hem klasik fıkıh kaynaklarında hem çağdaş İslâm hukuku eserleri ile ahlâk ve terbiye kitaplarında birçok malzeme ve önemli bir takım bilgi kesitleri bulunmaktadır. Bu malzeme ve bilgi kesitlerinin ortak noktası, İslâm inancına göre çocuğun anne ve babasının yanında emanet olduğu düşüncesine dayanır. Ana-baba, çocuğunun fizikî ihtiyaçlarını karşılamakla sorumlu olduğu kadar, onun oyun ihtiyacını ve oyun hakkını da gözetmekle yükümlüdür. Nitekim Hz. Yusuf'u kardeşleri, babaları Hz. Yakup'tan "Kardeşimiz Yusuf'u yarın bizimle beraber kırlara gönder. Böylece çokça yiyip içsin, kırlarda oynasın, gönlünce eğlensin. Söz olsun, biz onu koruyacağız." sözü ve düşüncesi ile beraberlerinde almışlardı. Ayrıca Hz. Peygamber hem torunları ile hem de etrafındaki diğer çocuklar ile değişik zamanlarda farklı oyunlar oynardı. Hatta Hz. Peygamber'in, çocuğun oyununu bozmamak için namazını uzatması, çocukları sırtına ve omuzlarına alması İslâm dininde çocuğun oyun hakkının göstergelerindendir. Özellikle ifade etmek gerekir ki, İslâm dininde resim ve heykel yasak kılınmasına rağmen taş, toprak, tahta, kumaş ve pamuk gibi değişik maddelerden yapılmış olan çocuk oyuncaklarının yasak kılınmaması İslâm hukukuna göre çocuğun oyun hakkının en bariz örneklerinden birisidir. İşte bu tebliğde "İslâm Hukukuna Göre Çocuğun Oyun Hakkı" konusu hukukî delilleri ile birlikte işlenecektir.

Anahtar Kelimeler: İslâm hukuku, çocuk, çocuk hakları, oyun hakkı.

ACCORDING TO ISLAMIC LAW THE CHILD'S RIGHT TO GAME

Assoc. Prof. Dr. Mehmet ERGÜN

Bartın University, Faculty of Islamic Science, Bartın, Türkiye, mergun@bartin.edu.tr

ABSTRACT

As important as the role and effect of adequate, quality and safe foodstuffs in the physical development of the child is, it is a fact that some age-appropriate, useful and safe games have a positive contribution to their mental and psychological development. Regarding the child's right to play, both in the Qur'an and in the exemplary life of the Prophet (pbuh), there are many materials and important pieces of information in both classical fiqh sources, contemporary Islamic law works, and ethics and discipline books. The common point of these material and information sections is based on the idea that the child is entrusted with his parents, according to the Islamic belief. While the parents are responsible for meeting the physical needs of their child, they are also responsible for taking care of their child's need for game and his right to game. As a matter of fact, St. Joseph's brothers, from their father St. Jacop "Send our brother Joseph to the countryside with us tomorrow. So that he can eat and drink a lot, game in the fields and have fun as he pleases. We promise, we will protect him." They took him with them with their promise and thought. Also, St. The Prophet used to game different games with his grandchildren and other children around him at different times. Even The Prophet's prolonging the prayer and taking the children on his back and shoulders in order not to disturb the child's game are indicators of the child's right to game in the religion of Islam. It should be especially stated that although painting and sculpture are prohibited in Islam, not prohibiting children's toys made of different materials such as stone, earth, wood, fabric and cotton is one of the most obvious examples of the child's right to game, according to Islamic law. In this paper, the subject of "The Child's Right to Game According to Islamic Law" will be discussed together with its legal evidence.

Keywords: Islamic law, children, children's rights, right to game.

1908 JÖN TÜRK DEVRİMİNİN İNGİLİZ BASININA YANSIMALARI

Dr. Mehmet KIBIL

Yeditepe Üniversitesi İstanbul, Türkiye, mehmetkibil@hotmail.com

ÖZET

II. Abdülhamit'in 30 yıl süren istibdat döneminde, yurt dışında Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde, yurt içinde ise Rumeli'deki ordu birlikleri içinde örgütlenen Jön Türk hareketi II. Abdülhamit'i anayasayı tekrar yürürlüğe koymaya zorlamıştır. Rumeli'deki birliklerin isyan hareketinin ardından 24 Temmuz 1908'de ilan edilen II. Meşrutiyet, yurt dışında geniş çapta ses getirmiş, Avrupa'nın önde gelen başkentlerinde yakından takip edilmiştir. İngiliz basını, Türkiye'de yaşanan bu olağanüstü hareketliliğe ilk birkaç gün şüphe ile yaklaşıp da, Jön Türklerin orduya hakim olması ve bu sayede devrimin ülke genelinde kabul gördüğü anlaşılıp Sultanın da anayasayı ilan etmek zorunda kalmasıyla devrime coşkulu bir şekilde destek vermiştir. Gazetelerde bu hadisenin büyük bir devrim olduğu belirtilirken, "Özgür Türkiye", "Yeni Türkiye" ve "Yeni bir çağın şafağı" gibi başlıklar dikkat çekmektedir. Sadece Türkiye'deki günlük siyasi ve toplumsal gelişmeler takip edilmemiş, yazılan çok sayıda makalede yeni Türkiye'nin geleceği, Türkiye ve İngiltere arasında gelişecek ilişkiler ile özellikle Makedonya ve Balkan sorunu hakkında çeşitli analizler yapılmıştır. Jön Türklerin azınlıklar dahil imparatorluğu birleştirmek istediği ve çeşitli reformlar yapılacağını vadedmesi sadece basında değil, İngiliz siyasetçileri tarafından da desteklenmiş, II. Abdülhamit'in Almanya taraftarı tutumunun değiştiği ve Jön Türklerin İngiliz taraftarı siyaset güdeceklerine inanılmıştır. Diğer taraftan, devrimin ilk günlerinde İngiliz kamuoyu ve siyasetçilerinin desteğinin kendileri çok önemli olduğunu kavrayan Jön Türk liderleri de Londra'yı ziyaret edip basına çeşitli demeçler vermişlerdir. Makalenin kapsamı II. Meşrutiyetin ilan edildiği gün olan 24 Temmuz 1908 ile aynı yılın Kasım ve Aralık aylarında yapılan seçimlerin ardından 17 Aralık 1908'de açılan meclise kadar geçen beş aylık süredir. Devrimin dış basında ve kamuoyunda nasıl algılandığının bilinmesi, genel olarak II. Meşrutiyet döneminin daha iyi anlaşılması açısından son derece mühimdir.

Anahtar Kelimeler: II. Meşrutiyet, Jön Türkler, İttihat ve Terakki, II. Abdülhamit, İngiliz basını.

REFLECTIONS OF THE 1908 YOUNG TURK REVOLUTION IN THE ENGLISH PRESS

Dr. Mehmet KIBIL

Yeditepe Üniversitesiİstanbul, Türkiye, mehmetkibil@hotmail.com

ABSTRACT

The Young Turk movement, which was organized abroad in various cities of Europe and within the army units in Rumelia, forced Abdulhamid II to re-enact the constitution. The Second Constitutional Monarchy, which was declared on July 24, 1908 after the rebellion of the troops in Rumelia, had a wide impact abroad and was followed closely in the leading capitals of Europe. Although the British press was skeptical of this extraordinary activity in Turkey for the first few days, they enthusiastically supported the revolution when the Young Turks dominated the army and it was understood that the revolution was accepted throughout the country and the Sultan had to declare the constitution. While it is stated in the newspapers that this event is a great revolution, headlines such as "Free Turkey", "New Turkey" and "Dawn of a new era" draw attention. Not only were the daily political and social developments in Turkey followed, but various analyzes were made about the future of the new Turkey, the relations that would develop between Turkey and England, and especially the Macedonian and Balkan problem, in many articles. The Young Turks' desire to unite the empire, including the minorities, and the promise of various reforms were supported not only by the press, but also by British politicians, and it was believed that the pro-German attitude of Abdulhamid II changed and the Young Turks would follow a pro-British policy. On the other hand, the Young Turk leaders, who realized that the support of the British public and politicians was very important in the first days of the revolution, visited London and made various statements to the press. The scope of the article is the five-month period between July 24, 1908, the day of the declaration of the Second Constitutional Monarchy, and the parliament that was opened on December 17, 1908, after the elections held in November and December of the same year. Knowing how the revolution was perceived in the foreign press and public is extremely important for a better understanding of the Second Constitutional Period in general.

Keywords: Second Constitutional Monarchy, Young Turks, Committee of Union and Progress, Abdülhamit II, British press.

FİNLANDİYA'DA ZORUNLU DİN EĞİTİMİ DERSLERİNE ALTERNATİF OLARAK 'KÜLTÜR, DÜNYA GÖRÜŞÜ VE ETİK' DERSİNİN İNCELENMESİ

Araştırma Görevlisi Mehmet KURT

Sinop Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye, mehmetkurt@sinop.edu.tr

ÖZET

Finlandiya özellikle ikinci dünya savaşı sonrasında eğitim alanında birçok reform için önemli bir altyapı oluşturmuş ve 1970'li yıllarda eğitimle ilgili reformlarını hayata geçirmiştir. Bu reformların sonucu olarak Finlandiya, son yıllarda PISA gibi uluslararası öğrenci değerlendirme programlarında oldukça başarılı olmuştur. Bu başarı, eğitim alanında Finlandiya'yı uluslararası çevrelerde ilgi odağı yapmıştır. Bu sebeple, Fin eğitim sisteminde diğer alanlarda olduğu gibi din eğitimi alanında da ne tür politikalar yürütüldüğü ve ülkenin ne gibi kazanımlar elde ettiği merak konusu haline gelmiştir. Finlandiya, diğer birçok Avrupa ülkesinden farklı olarak; okullardaki din derslerinde bazı araştırmacılar tarafından '*seperative*' olarak adlandırılan bir din eğitimi sistemi uygulamaktadır. Bu sistemde öğrenciler, din eğitimi derslerini zorunlu olarak almaktadır. Fakat din dersleri, öğrencilerin kendi dinlerine göre açılmaktadır. Herhangi bir dine mensup olmayan öğrenciler ise, ailelerinin talepleriyle '*elämäkatsomustieto*' adındaki dersi alabilmektedir. 1981 yılından beri müfredatta yer alan bu ders, uluslararası dillere 'seküler etik' veya 'etik' olarak çevrilse de 2019 yılından beri '*kültür, dünya görüşü ve etik*' olarak tercüme edilmektedir. Felsefi tabanlı bir ders olan etik dersinin içeriğinde dinler ve kültürel antropoloji hakkında bilgiler yer almaktadır. Tüm bu bilgiler ışığında çalışmamız; kültür, dünya görüşü ve etik dersinin Fin din eğitimindeki yerini, önemini, hedeflerini, nasıl uygulandığını ve ne tür bir içeriğe sahip olduğunu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda Finlandiya anayasası ve kanunları, din eğitimi ve etik dersi müfredatı, ilgili kitap, makale ve sempozyum bildirisi gibi kaynaklar literatür taraması yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen veriler raporlaştırılarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda; özellikle herhangi bir dine mensup olmayan öğrencilerin veya mensup olduğu dinin derslerini almak istemeyen öğrencilerin seçtiği kültür, dünya görüşü ve etik dersinin öğrencilere özgürlük, hoşgörü, sorumluluk çerçevesinde toplumun adaletli üyeleri olarak gelişmelerini sağlamada yardımcı olan önemli bir ders olduğu görülmüştür. Ayrıca bu dersin, küreselleşen ve hızlı bir şekilde değişen toplumda öğrencilerin demokratik bir vatandaş olmaları için onları destekleyen okul derslerinden biri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer içeriğe sahip derslerin ülkemizde de okutulmasının olumlu sonuçları olacağı tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din eğitimi, Finlandiya, kültür, dünya görüşü ve etik dersi

THE ANALYSIS OF 'CULTURE, WORLDVIEW AND ETHICS' COURSE AS AN ALTERNATIVE TO MANDATORY RELIGIOUS EDUCATION COURSES IN FINLAND

Research Assistant Mehmet KURT

Faculty of Theology, Sinop University, Turkey, mehmetkurt@sinop.edu.tr

ABSTRACT

Finland created a significant infrastructure for many reforms in the field of education, especially after the Second World War, and implemented its educational reforms in the 1970s. As a result of these reforms, Finland has been quite successful at international student assessment programs such as PISA in recent years. This success has made Finland to be the center of attention in the field of education in international area. Therefore, in the Finnish education system, as in other areas, what kind of policies are carried out in the field of religious education and what gains the country has made have become a matter of curiosity. Finland, unlike many other European countries, in religious courses in schools, a religious education system called '*seperative*' by some researchers is being applied. In this system, pupils take mandatory religious courses. However, religion courses are organized according to the pupils' own religions. Pupils who do not belong to any religion can take the course called '*elämäkatsomustieto*' at the request of their families. This course, which has been in the curriculum since 1981, has been translated into international languages as '*secular ethics*' or '*ethics*', but has been translated as '*culture, worldview and ethics*' since 2019. This course, which is a philosophically based course, includes information about religions and cultural anthropology. In the light of all this information, this study aims to reveal the course's importance and goals, and how it is applied and what kind of content the culture, worldview and ethics course has in Finnish religious education. In this context, resources such as the Finnish constitution and laws, religious education curriculum, related books, articles and symposium papers were examined by the literature review method. The data obtained were reported, analyzed and interpreted. As a result of the research, it has been seen that the culture, worldview and ethics course chosen by pupils who do not belong to any religion or pupils who do not want to take the courses of their religion is an important course that helps pupils to develop as fair members of society within the framework of freedom, tolerance and responsibility. In addition, this course is one of the school courses that support pupils to become democratic citizens in a globalizing and rapidly changing society. It is estimated that teaching courses with similar content in our country will have positive results.

Keywords: Religious education, Finland, culture, worldview and ethics course

HAYAT DIŞI SİGORTA SEKTÖRÜNÜN TEKNİK PERFORMANSININ MEREC VE PIV YÖNTEMLERİYLE ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Zafer TAŞCI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, mztasci@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Sigorta sektörünün bireylere, kuruluşlara ve ülke ekonomilerine finansal kayıplar karşısında koruma sağlama fonksiyonu, ekonomilere likidite kaynağı olması, istihdam sağlaması gibi özellikleri sigorta sektörünü gelişmiş ülkelerde olduğu gibi gelişmekte olan ülkelerde de finansal sistemin en önemli aktörlerinden birisi haline getirmiştir. Ülkemizde de finans sektörü içerisinde bankacılık sektöründen sonra payı en büyük ikinci sektör sigortacılık sektörüdür ve ekonomik istikrarın sağlanması hususunda aktif rolü her geçen gün artmaktadır. Ülkemizde sigorta şirketleri hayat ve hayat dışı sigorta branşlarında faaliyet göstermektedirler. Türk sigortacılık sektöründe prim üretimi ve payı bakımından etkin branşın hayat dışı sigortalar olduğu görülmektedir. Hayat dışı sigorta sektörünün toplam prim üretimi içerisindeki payı %82 civarındadır. Bu nedenle bu çalışmada 2007-2019 dönemi için hayat dışı sigorta sektörünün teknik oranlar bakımından performansının değerlendirmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla hayat dışı sigorta sektörünün değerlendirilmesinde MEREC ve PIV Çok Kriterli Karar Verme yöntemlerinden oluşan hibrit bir model önerilmiştir. Performans değerlendirmek amacıyla önerilen modelde kullanılmak üzere sigorta şirketlerine ait 8 teknik değişken ele alınmıştır. İlk olarak MEREC yöntemi ile söz konusu 8 değişkenin sigorta şirketlerin teknik performansının belirlenmesindeki önem ağırlıkları belirlenmiştir. MEREC yöntemi ile yapılan analiz neticesinde teknik performans üzerinde en etkili olan değişkenin teknik kârlılık oranı olduğu, etkisi en az olan değişkenin ise prim artış hızı olduğu gözlemlenmiştir. PIV yönteminin uygulanması sonunda hayat dışı sigorta sektörünün teknik performansının en iyi olduğu yılın 2019, teknik performansın en kötü olduğu yılın ise 2015 olduğu tespit edilmiştir. Çalışma bulgularının hayat dışı sigorta sektörünün gelişimi ve geleceğe yönelik belirlenecek stratejiler açısından sektör paydaşlarına yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Performans Analizi, Hayat Dışı Sigorta Sektörü, MEREC, PIV

ANALYSIS OF THE TECHNICAL PERFORMANCE OF THE NON-LIFE INSURANCE SECTOR WITH MEREC AND PIV METHODS

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Zafer TAŞCI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye, mztasci@cumhuriyet.edu.tr

ABSTRACT

The features of the insurance sector, such as the function of providing protection to individuals, organizations and national economies against financial losses, being a source of liquidity to economies and providing employment, have made the insurance sector one of the most important actors of the financial system in developing countries as well as in developed countries. In our country, the insurance sector is the second largest sector in the finance sector after the banking sector, and its active role in ensuring economic stability is increasing day by day. In our country, insurance companies operate in life and non-life insurance branches. It is seen that the active branch in terms of premium production and share in the Turkish insurance sector is non-life insurance. The share of the non-life insurance sector in the total premium production is around 82%. Therefore, in this study, it is aimed to evaluate the performance of the non-life insurance sector in terms of technical ratios for the period of 2007-2019. For this purpose, a hybrid model consisting of MEREC and PIV Multi Criteria Decision Making methods has been proposed for the evaluation of the non-life insurance sector. In order to evaluate the performance, 8 technical variables belonging to insurance companies are discussed to be used in the proposed model. First, with the MEREC method, the importance weights of these 8 variables in determining the technical performance of insurance companies were determined. As a result of the analysis made with the MEREC method, it has been observed that the most effective variable on technical performance is the technical profitability ratio, and the variable with the least effect is the premium increase rate. At the end of the application of the PIV method, it was determined that the year with the best technical performance of the non-life insurance sector was 2019, and the year with the worst technical performance was 2015. It is thought that the findings of the study will guide the sector stakeholders in terms of the development of the non-life insurance sector and the strategies to be determined for the future.

Keywords: Performance Analysis, Non-Life Insurance Sector, MEREC, PIV

YENİ BİR KARIYER YAKLAŞIMI OLARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR KARIYER

Dr.Öğr.Üyesi Mehtap SARIKAYA

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, mehtaps@pau.edu.tr

ÖZET

Mevcut işgücü piyasası genellikle hızlı değişen çalışma koşullarıyla karakterize edilir. Teknolojik gelişmeler ve iş modelleri değişikliklerinin bir sonucu olarak, yeni çalışma biçimleri ve çalışma ilişkileri ortaya çıkmıştır. Karmaşıklık, belirsizlik ve değişkenlik içeren bu ortamda , çalışanların işle ilgili ihtiyaçları ile işlerin onlara sağladıkları arasında uyumun sağlanması zorlaşmaktadır. Bu durumda, çalışanların istihdam edilebilirliği de tehdit edilir hale gelmeye başlamıştır. Ömür boyu istihdam vaatlerinin ve yukarı doğru kariyer yollarının azalması ve belirsizliklerin artması nedeniyle, hayatta kalabilmek için çalışanların sorumluluk almaları, değer verdikleri ve arzu ettikleri şeylere dayalı kendi kariyer yollarını yaratmaları gerekmektedir. Diğer taraftan kariyer çalışmalarında, kişisel ve aile yaşamının kariyer üzerindeki etkisinin fark edilmesi ile kariyer kavramının daha geniş bir yaşam bağlamında incelenmesi gerekliliği sürdürülebilir kariyer kavramı ön plana çıkarmaya başlamıştır. Günümüzün kariyer sistemlerinin çoğu, çalışanların iş dışında herhangi bir yükümlülüğü olmadığı veya bu yükümlülüklerin başkaları tarafından yerine getirildiği varsayımları üzerine yapılandırılmış kariyer yollarına ve sıkı çalışmaya, sürekli tam zamanlı istihdama öncelik veren bir anlayışa sahiptir. Ancak çalışanların iş dışında da sorumlu oldukları bir yaşamları vardır. Sürdürülebilir kariyer kavramı, bu geleneksel kariyer bakış açısının bugünün ihtiyaçları karşısındaki yetersizliği nedeniyle ortaya çıkan bütüncül yaklaşıma sahip bir kavramdır. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı henüz literatürde gelişmekte olan bir kavram olan sürdürülebilir kariyerin ne anlama geldiğine dair kavramsal bir netlik ortaya koymaktır. Sürdürülebilir kariyer, birey için değişen koşullara uyum sağlayarak, uzun vadede performans sergilemeye devam edebileceği bir yolu ifade eder. Sürdürülebilir bir kariyerde, bireyin kişisel ve aile yaşamı tatmin edici ve başarılı bir şekilde bütünleşmekte, bireyin temel kariyeri ile bireysel değerleri uyum sağlamakta, birey ekonomik ihtiyaçlarını karşılayarak kendini güvende hissetmekte, birey değişen şartlara ve zaman içerisinde değişim gösteren kendi ilgi alanlarına göre esneklik gösterebilmektedir. Sürdürülebilir bir kariyerde, birey kendini yenileyebilmek için düzenli fırsatlar yakalar. Sürdürülebilir bir kariyere ulaşmanın göstergeleri ise hem mental hem fiziksel sağlık, mutluluk ve üretkenliktir. Başka bir ifadeyle sürdürülebilir kariyer , bireylerin sağlıklı, üretken, mutlu ve istihdam edilebilir durumda kaldıkları ve daha geniş kapsamlı yaşam şartlarına uyan bir kariyerdir. Sürdürülebilir kariyer, uzun vadeli bir bakış açısıyla hem birey hem de çevresi için karşılıklı yarar sağlayan sonuçları olan döngüsel bir süreç olarak kabul edilir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir kariyer, kariyer, istihdam edilebilirlik.

SUSTAINABLE CAREER AS A NEW CAREER APPROACH

Asst. Prof Mehtap SARIKAYA

Pamukkale University, Denizli, Türkiye, mehtaps@pau.edu.tr

ABSTRACT

The current labor market is generally characterized by rapidly changing working conditions. As a result of technological advancements and changes in business models, new forms of work and employment relationships have emerged. In this complex, uncertain, and volatile environment, it becomes increasingly difficult to reconcile the needs of employees with what their jobs provide. As a result, employability of workers is becoming threatened. Due to decreasing promises of lifetime employment and upward career paths and increasing uncertainties, workers need to take responsibility and create their own career paths based on what they value and desire in order to survive. On the other hand, the concept of sustainable career has emerged as a result of the recognition of the impact of personal and family life on careers, and the need to examine the career concept in a wider life context. Most of today's career systems are based on assumptions that workers have no obligations outside of work, or that these obligations are fulfilled by others, and prioritize career paths structured around hard work, continuous full-time employment. However, workers have responsibilities outside of work as well. The concept of sustainable career is a holistic approach that arises due to the shortcomings of this traditional career perspective in meeting today's needs. In this context, the aim of this study is to provide conceptual clarity on what sustainable career, an emerging concept in the literature, means. Sustainable career refers to a way for an individual to continue to perform in the long term by adapting to changing conditions. In a sustainable career, an individual's personal and family life is integrated in a satisfying and successful way, their core career is aligned with their personal values, they feel secure by meeting their economic needs, and they are able to be flexible according to changing circumstances and their own evolving interests over time. In a sustainable career, an individual regularly finds opportunities to renew themselves. Indicators of a sustainable career include both mental and physical health, happiness, and productivity. In other words, a sustainable career is a career that allows individuals to remain healthy, productive, happy, and employable while fitting into broader life circumstances. A sustainable career is considered a cyclical process with mutually beneficial outcomes for both the individual and their environment from a long-term perspective.

Keywords: Sustainable career, career, employability.

YAKIN İZLEME PAZARINDAKİ FİRMALARIN BAĞIMSIZ DENETİM RAPORLARININ İNCELENMESİ

Melike GÜLSUYU

Turan Makina, İstanbul, Türkiye, melikegulsuyu@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi İlker CALAYOĞLU

İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ilkercalayoglu@outlook.com

Arş. Gör. Bilen BALIKÇI

İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, balicibilen@gmail.com

ÖZET

Bağımsız denetim bir işletmenin finansal verilerinin, önceden belirlenmiş muhasebe ve raporlama kriterlerine uygunluğu konusunda makul bir güvence vermek için uygulanır. Bu güvence ile firmaların finansal verilerini işleyen ve sonuçlarına göre karar veren birçok karar verici vardır. Bu sebeple özellikle halka açık firmaların bağımsız denetimi son derece önemli ve kritiktir. Borsa İstanbul A.Ş.'de farklı pazarlar vardır. Yakın izleme pazarı da bu pazarlardan biridir. Amacı, zayıflayan firma koşullarına karşı kamu ve sermayedarların haklarının korunması, sermayedarlara likidite imkânı sağlanması ve ilgili firmayı devamlı olarak gözetim, denetim ve kontrole tabi tutmaktır. Araştırmanın amacı, yakın izleme pazarında olan firmaların bu pazara geçiş öncesindeki bağımsız denetimlerinde görev ihmalı yapıp yapılmadığını tespit etmektir. Araştırma yöntemi içerik analizidir. Yakın izleme pazarındaki firmaların bağımsız denetim raporları ve Kotasyon Yönergesi'ndeki yakın izleme pazarına geçiş için tanımlanan şartlar karşılaştırılmalı olarak analiz edilmiştir. Analiz tekniği olarak betimsel istatistik yollarından biri olan frekans ve oran analizleri kullanılmıştır. Araştırmada Borsa İstanbul A.Ş.'de 2022 yılında yakın izleme pazarında olan 18 adet firma incelenmiştir. Bu firmaların yakın izleme pazarına geçiş yılları farklıdır. Her birinin yakın izleme pazarına geçiş öncesindeki son bağımsız denetim raporlarındaki görüş ve çekinceler incelenmiştir. Bağımsız denetim raporlarında 9 tane şartlı görüş, 4 tane görüş bildirmekten kaçınma ve 5 tane de olumlu görüş olduğu tespit edilmiştir. 18 tane bağımsız denetim raporunda geçişe neden olan Kotasyon Yönergesi'nin ilgili maddelerine 15 tanesinde yer verilmiş iken 3 tanesinde ise yer verilmemiştir. Görüş bildirmekten kaçınma görüşüne sahip olanların %25'inde, olumlu görüş alanların %20'sinde ve şartlı görüş alanların %11'inde sorumluluk ihlalinin yapıldığı tespit edilmiştir. Buna ek olarak yakın izleme pazarına geçişe neden konulardan en sık karşılaşılan finansman sıkıntısı ve işletmenin sürdürülebilirliğinin riske girmesi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yakın izleme pazarı, finansal raporlama, bağımsız denetim

EXAMINATION OF INDEPENDENT AUDIT REPORTS OF THE COMPANIES IN THE CLOSE MONITORING MARKET

Melike GÜLSUYU

Turan Makina, İstanbul, Türkiye, melikegulsuyu@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi İlker CALAYOĞLU

İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ilkercalayoglu@outlook.com

Arş. Gör. Bilen BALIKÇI

İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, balicibilen@gmail.com

ABSTRACT

An independent audit is performed to give reasonable assurance about the compliance of an entity's financial data with predetermined accounting and reporting criteria. With this assurance, there are many decision makers who process the financial data of the companies and decide according to the results. For this reason, independent auditing of publicly traded companies is extremely important and critical. There are different markets in Borsa İstanbul A.Ş. Close monitoring market is one of these markets. Its purpose is to protect the rights of the public and shareholders against weakening company conditions, to provide liquidity to the shareholders and to subject the relevant company to continuous surveillance, audit and control. The aim of the research is to determine whether there is any negligence in the independent audits of the companies in the close monitoring market before transitioning to this market. The research method is content analysis. The independent audit reports of the companies in the close monitoring market and the conditions defined in the Quotation Directive for the transition to the close monitoring market have been analyzed comparatively. Frequency and ratio analysis, which is one of the descriptive statistical methods, was used as an analysis technique. In the research, 18 companies in Borsa İstanbul A.Ş., which were in the close monitoring market in 2022, were examined. The transition years of these companies to the close monitoring market are different. Opinions and reservations in the last independent audit reports of each of them before the transition to the close monitoring market were examined. It has been determined that there are 9 qualified opinions, 4 disclaimers and 5 positive opinions in the independent audit reports. While the relevant articles of the Quotation Directive, which caused the transition in 18 independent audit reports, were included in 15 of them, they were not included in 3 of them. It was determined that 25% of those who had an opinion to avoid expressing an opinion, 20% of those who had a positive opinion, and 11% of those who had a conditional opinion, committed a breach of responsibility. In addition, it has been determined that the most frequently encountered issues that cause the transition to the close monitoring market are the financial difficulties and the sustainability of the business.

Keywords: Close monitoring market, financial reporting, independent audit

DEVLETLERİN ÖZEL YÖNETİŞİMİN KAMU POLİTİKALARINI İKAME ETMESİNE YÖNELİK YAKLAŞIMLARI: KAVRAMSAL BİR ÇERÇEVE

Dr. Meltem Özge ÖZCANLI

Ankara, Türkiye, ozcanlimeltem@gmail.com

ÖZET

Küresel yönetim literatürlerinde yaygın olarak kabul edilen bir fikir, küreselleşmenin devleti zayıflattığı yönündedir. Kuramsal ve görgül çalışmalar, 'devletin geri çekilmesi' sonucu ortaya çıkan yönetim boşluklarını doldurmak için özel aktörlerin, özellikle de çok uluslu şirketlerin, geleneksel olarak devletlerin sorumluluğunda olduğu kabul edilen faaliyetlere dahil olmaya başladığını belirtmiştir. Bu bağlamda, kamu-özel etkileşimlerinin birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olabileceği gibi, rekabet veya çatışma içinde olabileceği de gösterilmiştir. Bazı araştırmacılar söz konusu etkileşimleri sınıflandırmanın ötesine geçerek devlet kapasitesinin devletlerin özel yönetime karşı yaklaşımını belirleyen ana etken olduğunu ileri sürmüştür. Genel varsayım, düşük kapasiteli devletlerin özel yetkinin kamu yetkisini ikame etmesine çeşitli mekanizmalarla doğrudan veya dolaylı olarak destek sağladığı olmuştur. Bu çalışma, farklı alt alanlardaki son araştırmaları ele alarak ikame etkileşimi çerçevesinde devletlerin özel yönetimle olan ilişkilerinin daha kapsamlı bir incelemesini yapmaktadır. Önerilen kavramsal çerçeve, 'kapasite eksikliğini telafi etmek için ikame'nin yanı sıra, 'sorumluluktan kaçınmak için ikame', 'geri almak için ikame', ve 'kontrolü elinde tutmak için ikame' stratejilerine yer vermektedir. Bu çerçeve, devletlerin izledikleri ikame stratejilerini 'problem çözme', 'karmaşıklıkla başa çıkma', 'meşruiyet' ve 'ekonomik fayda' amaçlarıyla ilişkilendirmektedir. Böylece, araştırmanın literatüre başlıca katkısı, işbirlikçi bir şekilde geliştiği varsayılan kamu-özel yönetim etkileşimlerinde devletin her zaman pasif ve destekleyici roller oynamadığını, idari veya bürokratik kapasitelerine ek olarak politik amaçları doğrultusunda da hareket edebileceklerini tespit etmiş olmasıdır. Sonuç olarak, çalışmada devletlerin küreselleşme tarafından etkisiz kılınmadığı ve özel yönetimin politik aktörler tarafından stratejik bir araç olarak kullanılabildiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Devlet, özel yönetim, ikame.

APPROACHES ADOPTED BY THE STATES TO SUBSTITUTION OF PUBLIC POLICIES BY PRIVATE GOVERNANCE: A CONCEPTUAL FRAMEWORK

Dr. Meltem Özge ÖZCANLI

Ankara, Turkey, ozcanlimeltem@gmail.com

ABSTRACT

A widely accepted idea in the governance literatures is that globalization has weakened the state. Theoretical and empirical studies have indicated that private actors, or more specifically, multinational corporations have started to perform functions traditionally associated with the state in order to fill governance gaps created by 'the retreat of the state'. In this regard, public-private interactions have been shown to be complementary as well as competitive or conflicting. A group of researchers has moved beyond categorizing such interactions to consider state capacity as a primary determinant of the approach adopted by states to private governance. There has been a general assumption that low-capacity states either directly or indirectly support substitution of public authority by private authority through multiple channels. This study permits a more comprehensive examination of the states' relationships with private governance under the substitution category by reviewing recent studies in various subfields. In addition to '*substitute to compensate for a lack of capacity*', proposed conceptual framework refers to the strategies of '*substitute to avoid responsibility*', '*substitute to reclaim*', and '*substitute to retain control*'. This framework associates the substitution strategies followed by states with the goals of 'problem-solving', 'dealing with complexity', 'legitimacy', and 'economic benefits.' Accordingly, the main contribution of this research to the literature is to establish that those public-private interactions that are assumed to be cooperative are not necessarily characterized by passive and supportive roles of the state, and that states are likely to act in line with their political purposes in addition to administrative or bureaucratic capacities. As a result, the study highlights that states have not been simply rendered ineffective by globalization and political actors can use private governance as a strategic instrument.

Keywords: State, private governance, substitution.

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN YAZMA DEĞERLENDİRME OKURYAZARLIĞININ YORDAYICISI OLARAK ÖĞRETMENLİK DENEYİMİ

Öğr. Gör. Merve GÖÇMEN KIVANÇ

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, mervegocmen@anadolu.edu.tr

ÖZET

Dili değerlendirmenin temel unsuru olarak tanımlayan nispeten özel bir alan olan "dil ölçme değerlendirme okuryazarlığı", temelde değerlendirme okuryazarlığı kavramından ortaya çıkmıştır. Dil ölçme değerlendirme okuryazarlığı mevcut ölçme ve değerlendirme uygulamalarıyla tutarlı olmakla birlikte, bu yaklaşımları ve metodolojileri tanımlamak ve gerekçelendirmek için dile özgü materyalleri kullanması nedeniyle benzersiz bir öze sahiptir (Inbar-Lourie, 2008). Mevcut ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile arasındaki uyuma rağmen, dilde ölçme değerlendirme okuryazarlığı ayrı bir çalışma alanı olarak akademisyenlerin ilgisini çekmiştir. Önceki araştırmalarının büyük çoğunluğu hizmet öncesi ve hizmet içi öğretmenlerin değerlendirme okuryazarlığına, değerlendirmeye ilgili algılarına ve eğitim gereksinimlerine odaklanmıştır (örn. Büyükkarcı, 2016; Sarıyıldız, 2018). Türkiye bağlamında yapılan sınırlı sayıda araştırmadan yalnızca birkaçı hizmet içi İngilizce öğretmenlerinin belirli dil becerilerindeki okuryazarlık düzeylerini ayrı ayrı incelemiş, özellikle de İngilizce öğretmenlerinin iş yüklerinin büyük kısmının öğrencilerin yazdıklarını değerlendirmekten oluşmasına rağmen, yazma becerisindeki ölçme-değerlendirme okuryazarlığını ayrıca ele almıştır. Bu çalışma, hizmet içi İngilizce öğretmenlerinin mevcut yazma değerlendirme okuryazarlık düzeylerini ve bunun mevcut öğretmenlik deneyimleriyle ilişkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Bu kama yöntem araştırmasında, veri toplama aracı olarak Ölmezer-Öztürk (2018) tarafından geliştirilen Dil Değerlendirme Bilgi Ölçeği'nin uyarlanmış bir versiyonu ve yarı-yapılandırılmış mülakatlar kullanılmıştır. Katılımcılar, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde görev yapan ve öğretmenlik deneyimi açısından üç kategoride (1-5, 6-10, 11+) incelenen 82 İngilizce öğretim görevlisidir. Araştırmanın nicel aşamasını takiben, her bir deneyim kategorisinden 5 öğretmen olmak üzere toplam 15 gönüllü katılımcı ile yarı-yapılandırılmış mülakatlar yapılmış ve nitel veriye ulaşılmıştır. Bulgular, farklı deneyim yıllarına sahip üç öğretmen grubu arasında yazma ölçme-değerlendirme okuryazarlığı açısından anlamlı bir fark ($p < .05$) olduğunu göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Dilde ölçme değerlendirme bilgisi, İngilizce öğretmenleri, dilde ölçme değerlendirme okuryazarlığı, yazma ölçme değerlendirme bilgisi

TEACHING EXPERIENCE OF EFL INSTRUCTORS AS A PREDICTOR OF WRITING ASSESSMENT LITERACY

Lecturer Merve GOCMEN KIVANC

Anadolu University, Eskişehir, Türkiye, mervegocmen@anadolu.edu.tr

ABSTRACT

Language assessment literacy (LAL), a relatively particular area identifying language as the fundamental aspect of assessment, has emerged from the assessment literacy notion. However, LAL has a unique essence since it employs language-specific material to define and justify testing and assessment approaches and methodologies while being consistent with the current testing and assessment applications (Inbar-Lourie, 2008). Despite this concordance amongst current assessment applications, LAL has attracted the interest of scholars as a distinct study field. The majority of previous LAL research has focused on pre-service and in-service teachers' assessment literacy, assessment-related perceptions, and training requirements (e.g., Buyukkarci, 2016; Sariyildiz, 2018). Within the limited body of research conducted in the Turkish context, only a handful of studies have assessed in-service EFL teachers' literacy levels in specific language skills that are generally assessed separately, particularly writing, although the vast majority of EFL instructors' workloads consist of assessing student writing. This study aims to explore the current writing assessment literacy level of in-service EFL instructors and its relation to their teaching experience. In this mixed-methods study, an adapted version of the Language Assessment Knowledge Scale (LAKS) developed by Ölmezer-Öztürk (2018) and semi-structured interviews were employed as data collection tools. The participants were 82 EFL instructors teaching at various universities in Turkey who were investigated in three categories of teaching experience (1-5, 6-10, 11+). After the quantitative phase of the study, 15 instructors (5 instructors from each category) were interviewed through semi-structured interviews. The findings demonstrated a significant difference ($p < .05$) among the three groups of instructors with different years of experience in terms of writing assessment literacy.

Keywords: Language assessment knowledge, EFL teachers, language assessment literacy, writing assessment knowledge

YENİ KALPGAH ORTA ASYA (MI?)

Araştırma Görevlisi Merve ÖZTEN YILDIZ

Kapadokya Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, merve.yildiz@kapadokya.edu.tr

ÖZET

Jeopolitiğin kurucularından sayılan ve ünlü Kalpgah Teorisini ortaya koyan Sir Halford Mackinder'e göre "dünyanın kalbi" Avrasya'dır. Kim bu topraklarda hakimiyet kurarsa dünyayı yönetir. Bir diğer klasik jeopolitikçi olan Nicholas Spykman'ın ortaya koyduğu Kenar Kuşak Teorisine göre ise dünyanın kalbi olan Avrasya'yı çevreleyen devlet, dünyayı yöneten devlettir. Bu teoriler ortaya atıldığında henüz 19.yüzyıldı ve Çarlık Rusya'nın kara gücü olmasına yönelik ortaya atılmıştır. İki yüzyıl sonrasında ortaya çıkan siyasi konjonktür gereği Avrasya'nın Avrupa ile Asya kıtalarının arasında kalan 54.759.000 km²lik alan Dünya karalarının %36,2'sini oluştururken 5 milyardan fazla nüfusu ile dünya nüfusunun %70'ini barındırmaktadır. Bu özelliklere sahip bir alanı çevrelemek ya da yönetmek bir hayli zor olacaktır. Orta Asya bir diğer adıyla Merkezi Asya bugün Avrasya'nın kalbidir. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından bağımsızlıklarını ilan eden beş ülke; Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan'dan oluşmaktadır. Sahip oldukları doğal enerji kaynakları ve jeopolitik konumları sebebiyle uluslararası ilişkilerde her geçen gün daha da önemli bir role bürünmektedir. Orta Asya, tarihsel süreç içerisinde Büyük Oyun olarak adlandırılan politika çerçevesinde güçlü devletlerin çekim alanı içerisinde olmuştur. Hazar Denizi, Aral Gölü, Amu Derya gibi jeostratejik öneme sahip su kaynaklarının yanı sıra zengin petrol ve doğal gaz kaynakları hem bölge hem dünya için önemli bir yere sahiptir. Büyük güçler olarak tanımlanan Rusya, ABD, Çin, AB'nin yanı sıra Asya bölgesinde yükselen güç Hindistan'ın da Orta Asya'ya yönelik politikaları bugün enerji ve güvenlik bağlamında ele alınmaktadır. Orta Asya'nın Asya-Pasifik'ten Hint-Pasifik'e doğru yaşanan eksen kaymasındaki rolü, Yeni Büyük Oyun çerçevesinde Orta Asya'yı dünyanın kalbinin attığı yer haline getirmektedir. 24 Şubat 2022 tarihinde başlayan ve hala devam etmekte olan Ukrayna Savaşı ile bir kere daha gün yüzüne çıkan Rusya'ya enerji bağımlılığı, enerjinin koz olarak siyasi arenada kullanılmasının en açık örneğidir. Hem Avrupa hem Asya bölgesi için sağlanacak enerji güvenliği meselesinde Orta Asya'nın kaynaklarının bağımsız bir şekilde hem bölgeye hem Avrupa'ya dağıtılması dünyanın kalbini bu topraklara taşımıştır.

Anahtar Sözcükler: Orta Asya, Avrasya, jeopolitik, enerji.

NEW HEARTLAND IS CENTRAL ASIA (?)

Research Assistant Merve ÖZTEN YILDIZ

Cappadocia University, Nevşehir, Türkiye, merve.yildiz@kapadokya.edu.tr

ABSTRACT

One of the founders of geopolitics Sir Halford Mackinder put forward the famous Heartland Theory: the "heart of the world" is Eurasia. "Whoever dominates these lands will rule the world." According to the Rimland Theory put forth by Nicholas Spykman, another classical geopolitician, the state surrounding Eurasia, which is the heart of the world, is the state that rules the world. When these theories were put forward, it was only in the 19th century and it was put forward for Tsarist Russia to be a land power. Due to the political conjuncture that emerged two centuries later, the 54,759,000 km² area of Eurasia between the continents of Europe and Asia constitutes 36.2% of the world's land, while it houses 70% of the world's population with a population of more than 5 billion. Surrounding or managing an area with these characteristics will be very difficult. Middle Asia, also known as Central Asia, is the heart of Eurasia today. Five countries that declared their independence after the collapse of the Soviet Union; It consists of Kazakhstan, Kyrgyzstan, Uzbekistan, Tajikistan and Turkmenistan. Due to their natural energy resources and geopolitical position, they play an increasingly important role in international relations. Central Asia has been in the attraction area of powerful states within the framework of the policy called the Great Game in the historical process. In addition to water resources of geostrategic importance such as the Caspian Sea, the Aral Sea and the Amu Derya, rich oil and natural gas resources have an important place for both the region and the world. In addition to Russia, the USA, China and the EU, which are defined as great powers, the policies of India, which is a rising power in the Asian region, towards Central Asia are discussed in the context of energy and security today. Central Asia's role in the axis shift from Asia-Pacific to Indo-Pacific makes Central Asia the place where the heart of the world beats within the framework of the New Great Game. The energy dependence on Russia, which came to light once again with the Ukraine War, which started on February 24, 2022 and is still ongoing, is the clearest example of using energy as a trump card in the political arena. In the issue of energy security to be provided for both Europe and the Asian region, the independent distribution of the resources of Central Asia to both the region and Europe has moved the heart of the world to these lands.

Key Words: Central Asia, Eurasia, geopolitics, energy.

COLLOQUIA FAMILIARIA TURCICO LATINA IŞIĞINDA 17. YÜZYIL OSMANLISINDA GÜNDELİK HAYAT

Merve TETİK DERENDELİ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, mrvettk@hotmail.com

ÖZET

Gündelik hayat, hayatın akışı içerisinde her gün yapılan işlerin, alışkanlıkların ve aktivitelerin gerçekleştiği alanı ifade etmektedir. Sabah uyanmak, yemek yemek, giyinmek, dinlenmek, eğlenmek gibi faaliyetler gündelik hayatın içerisinde yer almaktadır. Bu hayatın içerisinde kültür önemli bir yere sahiptir. Çünkü kültür, gündelik hayatın içerisinde kendini ortaya koymakta ve yaşanan hayat içerisinde varlığını göstermeye çalışmaktadır. Gündelik hayatı anlamak, ait olduğu toplumun kültürel birikimi hakkında bilgi sahibi olmayı gerektirmektedir. Çalışmaya konu olan Osmanlı'nın gündelik hayatına bakıldığında Türk İslam kültürü etrafında şekillendiği görülmektedir. Bu dönemde yaşanan gündelik hayata ve içinde bulunan kültüre ait bilgilere, dönem eserlerinden olduğu gibi bazı yabancı araştırmacıların yaptığı çalışmalardan da ulaşılabilmektedir. Daha çok elçilik göreviyle payitaht İstanbul'a gelen Batılıların, bu kültürden etkilenerek gözlemleri ve anıları ışığında kaleme aldığı pek çok eser bulunmaktadır. Bunlardan biri de Macar asıllı olan Jakab Nagy de Harsány'nin 1672 yılında yazmış olduğu *Colloquia Familiaria Turcico Latina seu Status Turcicus Loquens adlı* eserdir. Jakab Nagy de Harsány, Erdel prenslik sarayının diplomatik ilişkilerini yürütmek amacıyla İstanbul'da kaldığı yıllarda gözlemlerinden ve deneyimlerinden yola çıkarak diyaloglarla anlattığı bu eserle Osmanlı dünyasını tanıtmayı ve Osmanlı coğrafyasına gelen yabancıların iletişim kurmasını kolaylaştırmayı amaçlamıştır. Bir konuşma kitabı türünde değerlendirilebilecek olan bu eser Latin imlası kullanılarak Türkçe yazılmıştır. Eserde bazı dil özellikleri; Osmanlı'daki önemli rütbeleri, hükümetin askeri gücü, devlet memurları ve görevleri gibi konularda bilgi verilmesinin yanı sıra Osmanlı'nın gündelik hayatı ve kültürüyle ilgili de bilgiler bulunmaktadır. Bu çalışma *Colloquia Familiaria Turcico Latina seu Status Turcicus Loquens* (Türkçe-Latince Güncel Konuşmalar veya Türkçe konuşan devletin durumu) eserinden hareketle bir yabancıнын, Türk İslam kültürüne bakış açısını gündelik hayat pratikleri üzerinden yansıtmayı amaçlamıştır. Bu açıdan Harsány'nin eserinden hareketle Osmanlı'nın gündelik hayatı; din, giyim-kuşam, selamlaşma, yeme-içme kültürü, hamam, evlilik, sünnet ve cenaze alt başlıkları altında incelenmiş, 17. yüzyıldaki Osmanlı toplumunun gündelik hayatına ve günümüzde bu pratiklerin nasıl devam ettiğine dair bilgiler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Colloquia Familiaria Turcico Latina, 17. yüzyıl, Osmanlı Devleti, gündelik hayat.

EVERYDAY LIFE IN 17th CENTURY OTTOMAN EMPIRE IN THE LIGHT OF COLLOQUIA FAMILIARIA TURCICO LATINA

Merve TETİK DERENDELİ

Ondokuz Mayıs University, Samsun, Turkey, mrvettk@hotmail.com

ABSTRACT

Everyday life refers to the area where daily works, habits, and activities are carried out within the flow of life. Activities such as waking up in the morning, eating, getting dressed, resting, and having fun are part of everyday life. Culture holds a significant place in this life because it expresses itself within everyday life and tries to show its presence in the lived experience. Understanding everyday life requires knowledge of the cultural accumulation of the society it belongs to. When looking at the everyday life of the Ottoman Empire, which is the subject of this study, is examined, it is seen that it was shaped around Turkish-Islamic culture. Information about the everyday life and the culture within it can be obtained from texts of the period as well as from studies done by some foreign researchers. There are many texts written by Westerners who came to Istanbul generally for the embassy and who were influenced by this culture and wrote about their observations and memories. One of these works is "Colloquia Familiaria Turcico Latina seu Status Turcicus Loquens," written by Jakab Nagy de Harsány, who was of Hungarian origin, in 1672. Jakab Nagy de Harsány aimed to introduce the Ottoman world and facilitate communication with foreigners coming to the Ottoman geography through this work, which he narrated through dialogues based on his observations and experiences while he staying in Istanbul to conduct diplomatic relations of the Transylvania Principality Palace. This work, which can be evaluated in the form of a conversation book, is written in Turkish using Latin spelling. In addition to providing information on some language features, such as important ranks in the Ottoman Empire, the government's military power, state officials and their duties; the text also contains information about Ottoman everyday life and culture. This work aimed to reflect a foreigner's perspective on Turkish-Islamic culture through everyday life practices based on the work *Colloquia Familiaria Turcico Latina seu Status Turcicus Loquens* (Current Turkish-Latin Conversations or Status of the Turkish-Speaking State). In this sense, the everyday life of the Ottoman Empire is examined under subheadings such as religion, clothing, greetings, food and drink culture, bath, marriage, circumcision, and funeral, based on Harsány's work. Information about the everyday life of Ottoman society in the 17th century and how these practices continue today tried to presented.

Keywords: *Colloquia Familiaria Turcico Latina*, 17th century, Ottoman Empire, everyday life.

SENDİKAL BAĞLILIK VE CİNSİYET İLE İLİŞKİSİ

Arş. Gör. Mevsim Çağla Cengiz

Trakya Üniversitesi, Edirne, Türkiye, mevsimcaglacengiz@hotmail.com

ÖZET

Çalışma hayatında özellikle küreselleşmeyle başlayan değişim, sendikaların gücünün sorgulanmasına yol açmıştır. Günümüzde özellikle vasıf düzeyi yüksek işçiler, artık sendikalara gereksinim duymadan işverenlerle bireysel olarak pazarlık etmeyi tercih eder hale gelmişlerdir. Fakat sendikaların giderek etkinliğini yitirmesinin sebebi, günümüzde sendikaya duyulan ihtiyacın azalmış olmasından ziyade sendikaların işçilerin taleplerine artık yanıt verememeleridir. Oysaki işverenle müzakerede kollektif biçimde hareket etmenin verdiği gücün bir muadili yoktur. Sendikalar, üye işçi sayılarının düşüşüne bağlı olarak giderek etkinliklerini yitirirken, bu süreçte irdelenmesi gereken ise bazı konular vardır. Öncelikle sendikaların kendilerine üye kazandırmak bir yana bünyelerindeki işçileri de kaybettikleri görülmektedir. Bu bağlamda bu konudaki en önemli çıkarımlardan biri ise şudur: Günümüzde işçilerin sendikaya olan bağlılıkları zayıftır. Öyleyse burada sorulması gereken en temel sorular şunlardır: “İşçiler bir zamanlar bir sendikaya üye olmuşken bir vakit geçtikten sonra neden üyelikten ayrılmaktadırlar ya da bir sendikaya üyelikleri devam eden işçilerin neden sendikal yapılara inançları kalmamıştır?” Bu soruların ise basit bir cevabı vardır: Sendikalar, işçileri tatmin edememektedir. İşçilerin sendikalardan en temel beklentisi ise kendileri adına işverenle pazarlık yaparak hak ettikleri ücret gelirini elde etmelerini sağlamalarıdır. Bu beklenti geçmişte de işçiler için en önemli konuyken günümüzde de halen geçerliliğini korumaktadır. Fakat sendikaların işçilerin bu taleplerine karşılık verememeleri, işçilerin sendikal bağlılıklarını yitirerek üyelikten ayrılmalarına ya da sendika içerisinde pasif biçimde kalmalarına neden olmaktadır. Literatüre bakıldığında ekonomik etkenlere ek olarak işçilerin sendikal bağlılıklarına etki eden ise birçok faktör vardır. Bunlardan biri de demografik faktörlerdir. Bu faktörler arasında en dikkate değer olanlardan biri ise hiç şüphesiz cinsiyet değişkenidir. Kadınların toplumdaki dezavantajlı konumları, iş hayatlarına da yansımakta dolayısıyla da kadınlar işveren karşısında erkeklere göre daha güçsüz konumda olmaktadır. Bu nedenle de kadınlar, iş yaşamında sendikalara daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyacın da sendikalı kadınların sendikaya duydukları bağlı arttıracağı düşünülmektedir. Buradan hareketle bu çalışma sendikal bağlılık ve sendikal bağlılık ile cinsiyet ilişkisi konuları üzerine inşa edilmiştir. Araştırma yöntemi olarak ise nitel yöntem kullanılmış olup bu bağlamda da literatürde yer alan ve erişilebilen sendikal bağlılık konusundaki çalışmalar incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre ise sendikal bağlılık konusu, sendikaların hayatta kalabilmeleri için büyük bir öneme sahiptir. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde ise cinsiyet değişkeni ile sendikal bağlılık arasında bir ilişkinin olduğuna ya da ilişkinin yönüne dair bir genelleme yapılamamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sendika, sendikal bağlılık, cinsiyet.

UNION COMMITMENT AND ITS RELATIONSHIP WITH GENDER

Arş. Gör. Mevsim Çağla Cengiz

Trakya Üniversitesi, Edirne, Türkiye, mevsimcaglacengiz@hotmail.com

ABSTRACT

The change in working life, especially with globalization, has led to the questioning of the power of unions. Today, especially high-skilled workers prefer to negotiate individually with employers without the need for unions. However, the reason why the unions are gradually losing their effectiveness is not because the need for unions has decreased, but because the unions can no longer respond to the demands of the workers. However, the power of acting collectively in negotiation with the employer has no equivalent. While unions gradually lose their effectiveness due to the decrease in the number of member workers, there are some issues that need to be addressed in this process. First of all, it is seen that the unions have lost their workers, let alone gaining members. In this context, one of the most important inferences in this regard is as follows: Today, the commitment of workers to the union is weak. So, the most basic questions to be asked here are as follows: "Why do workers quit membership after a while, when they were once a member of a union, or why do workers who continue to be members of a union no longer believe in union structures?" There is a simple answer to these questions: Unions cannot satisfy workers. The most basic expectation of the workers from the unions is that they negotiate with the employer on their behalf and ensure that they get the wages they deserve. While this expectation was the most important issue for workers in the past, it still maintains its validity today. However, the inability of the unions to respond to these demands of the workers causes the workers to lose their union commitment and leave their membership or remain passive in the union. When we look at the literature, there are many factors that affect the union commitment of workers as well as economic factors. One of them is demographic factors. One of the most notable among these factors is undoubtedly the gender variable. The disadvantaged position of women in society also affects their business life, so women are in a weaker position compared to men in the face of employers. For this reason, women need unions more than men in business life. It is thought that this need will increase the union commitment of unionized women. In this context, this study was built on the topics of union commitment and the relationship between union commitment and gender. From this point of view, this study is built on the issues of union commitment and union commitment and gender relations. Qualitative method was used as the research method, and in this context, studies on union commitment which can be accessed and included in the literature were examined. According to the results obtained from the research, the issue of union commitment has a great importance for the survival of the unions. When the studies on this subject are examined, it is not possible to generalize whether there is a relationship between the gender variable and union commitment or the direction of the relationship.

Keywords: Union, union commitment, gender.

TÜRKİYE'DE EL SANATLARI KONULARINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Mine CAN

Kocaeli Üniversitesi, Türkiye, mine_can82@hotmail.com

ÖZET

Somut olmayan kültürel mirasın korunması sözleşmesine 26 Mart 2006 tarihinde ülkemiz resmi olarak taraf olmuştur. İlgili sözleşmeye göre somut olmayan kültürel mirasın beş ana başlığından biri olan el sanatlarını korumak ve bu mirasın yaşayabilirliğini güvence altına almak temel hedefler arasındadır. Koruma terimi; kimlik saptaması, belgeleme, araştırma, muhafaza, koruma, geliştirme, güçlendirme, okul içi ya da okul dışı eğitim aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarma ve kültürel mirasın değişik yollarının canlandırılması gibi yöntemleri içermektedir. Bu sebeple ülkemizde geleneksel Türk el sanatlarının belgelenmesi ve araştırılmasına yönelik gerçekleştirilen lisansüstü çalışmalar somut olmayan kültürel mirasın korunması adına önemlidir. Bu araştırma, literatürde yer alan bir olgunun incelendiği nitel bir çalışmadır. Çalışmada, 1990-2022 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı el sanatları konusunda yapılmış yüksek lisans tezlerinin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Veri taramasında el sanatları anahtar kelimesiyle konu alanı taramasına sınırlık konularak erişim izni olan toplam 1545 adet yüksek lisans tezine ulaşılmıştır. Tarama sonuçlarından elde edilen veriler uygun görülen konu başlıkları altında tablolaştırılarak istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Çalışmanın öncelikli amacı el sanatları araştırmalarında ele alınan konuların tasnifini yapmak ve el sanatları bakımından incelenen şehirleri (bölge, yöre) tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, lisansüstü, geleneksel Türk el sanatları.

A RESEARCH ON THE EXAMINATION OF GRADUATE THESIS ON HANDICRAFTS IN TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Mine CAN

Kocaeli University, Kocaeli, Türkiye, mine_can82@hotmail.com

ABSTRACT

Our country officially became a party to the convention on the protection of intangible cultural heritage on 26 March 2006. According to the relevant convention, protecting handicrafts, which is one of the five main titles of intangible cultural heritage, and securing the viability of this heritage are among the main objectives. Protection term; It includes methods such as identification, documentation, research, preservation, protection, development, empowerment, transmission from generation to generation through in-school or out-of-school education, and reviving different aspects of cultural heritage. For this reason, postgraduate studies carried out in our country for the documentation and research of traditional Turkish handicrafts are important for the protection of intangible cultural heritage. This research is a qualitative study examining a phenomenon in the literature. In the study, bibliometric analysis of master's theses on handicrafts registered in the database of the Thesis Center of the Council of Higher Education between 1990-2022 was carried out. In the data search, a total of 1545 master's theses with access permission were reached by limiting the subject area with the keyword of handicrafts. The data obtained from the scanning results were evaluated by statistical methods by tabulating them under the appropriate topics. The primary purpose of the study is to classify the subjects covered in handicraft research and to identify the cities (region, region) examined in terms of handicrafts.

Keywords: Art, postgraduate, traditional Turkish handicrafts.

TÜRK EL SANATLARINDA MEYVE TASVİRLERİ: İŞLEME SANATINDAN ÖRNEKLERLE

Doç. Dr. Mine CAN

Kocaeli Üniversitesi, Türkiye, mine_can82@hotmail.com

ÖZET

Türklerin İslâmiyet'i kabul etmesiyle birlikte zanaatkârlar eserlerinde insan veya hayvan gibi canlıları konu olarak tasvirlerden kaçınmış ve daha çok tabiata yönelmiştir. Selçuklu ve öncesi dönemlere ait ayakta kalmayı başaran taş ya da çini Türk eserlerinde bu durumu açıkça gözlemlemek mümkündür. Sivas Divriği Ulu Camii bunun en güzel örnekleri arasında gösterilebilir. Caminin taş işlemelerinde hayat ağacı formları üzerinde yer alan meyve motifleri dantel gibi oyulmuştur. Ancak Türk el sanatlarının en hassas grubu olarak kabul edilen ve hammaddesi lif olan işleme ya da dokuma eserlerin çok az sayıda olanı günümüze ulaşmayı başarmıştır. Türk işleme sanatının Selçuklu dönemi ve öncesine ait örnek bu sebeple bulunmamaktadır. Günümüze ulaşan işlemeli eserler daha çok Osmanlı İmparatorluğu dönemine aittir. Türk işlemelerinde kullanılan motiflerin konusu diğer el sanatlarında olduğu gibi çoğunlukla tabiatın sunduklarını kendi estetik ve beğeni anlayışına göre yeniden biçimlendiren sanatçılar tabiatı olduğu gibi kopya etmemiş, ince bir stilizasyon ve üstün bir zevkle yeni kompozisyonlar yaratmışlardır. Bitkisel kaynaklı motifler arasında en sık karşılaşılan konular çiçek, yaprak, ağaç ve meyve motifleridir. Bazen hayat ağacı üzerinde yer alan meyve motiflerine bazen de serbest şekilde işleme aralarında dalların ucuna tutturulmuş meyve tasvirlerine rastlanır. Meyve veren ağaç bolluk ve bereketi temsil etmekle birlikte manevi anlamlara da işaret etmektedir. Özellikle nar, üzüm, hurma ve elma bu ağaçlar üzerinde yer alan başlıca meyveler arasındadır. Türk işleme sanatı 18. yüzyılda batılılaşma etkisiyle değişkenlik göstermeye başlamış ve önce dönemlerde kullanılan bitkisel motiflerin yanı sıra yeni konularla devam etmiştir. Bu yüzyıl işlemelerinde Avrupa resim sanatının etkileriyle natürmort tarzı tabak içerisinde resmedilmiş meyve tasvirlerine rastlanmaktadır. Üzüm motifi işlemelerde oldukça geç sayılabilecek bir zamanda ve 18. yüzyılın sonlarına doğru girmiştir. 19. yüzyıl örneklerinde ise daha kaba ve donuk biçimlerde olan üzüm motiflerinin, bir çiçek demeti gibi vazodan fışkırır biçimde işlendiği ve genellikle yapraklarının asma yaprağı yerine başka yapraklarla tasvir edildiği görülmüştür. Türk işlemelerinde nar, üzüm, karpuz...vb. gibi içi tohumlu meyveler bereket sembolü olarak görülür. Karpuzla yapılan kompozisyonlarda ise üç-dört karpuz yan yana dizilmiş, içlerindeki çekirdekleri görülecek biçimde kesilmiştir. Bazı örneklerde karpuz dilimlerine sapının ucunda minik bir çiçek olan bıçak saplıdır. 19. yüzyılda meyve motifleri arasına kavun, karpuz, çilek gibi yeni motiflerin eklendiği görülmüştür. Bildiride Türk işleme sanatından özgün örneklerle konu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk el sanatları, işleme, motif.

FRUIT DESCRIPTIONS IN TURKISH HANDICRAFTS: WITH EXAMPLES FROM THE ART OF EMBROIDERY

Assoc. Prof. Dr. Mine CAN

Kocaeli University, Kocaeli, Türkiye, mine_can82@hotmail.com

ABSTRACT

With the acceptance of Islam by the Turks, the craftsmen avoided depicting living things such as humans or animals in their works and turned to nature more. It is possible to clearly observe this situation in the stone or tile Turkish works that have survived to the Seljuk and earlier periods. Sivas Divriği Great Mosque can be shown among the best examples of this. The fruit motifs on the tree of life forms in the stone engravings of the mosque are carved like lace. However, very few of the processed or woven works, which are considered to be the most sensitive group of Turkish handicrafts and whose raw material is fiber, have survived to the present day. For this reason, there is no example of Turkish embroidery art from the Seljuk period and before. The embroidered works that have survived to the present day mostly belong to the Ottoman Empire period. The subject of the motifs used in Turkish embroidery is mostly taken from nature, as in other handicrafts. Artists who reshaped what nature offers according to their own understanding of aesthetics and taste did not copy nature as it is, but created new compositions with a fine stylization and superior taste. The most common themes among plant-based motifs are flower, leaf, tree and fruit motifs. Sometimes fruit motifs are found on the tree of life, and sometimes fruit depictions attached to the ends of the branches are found in the free handwork. The fruit-bearing tree represents abundance and fertility, but also points to spiritual meanings. Especially pomegranates, grapes, dates and apples are among the main fruits on these trees. Turkish embroidery art started to change with the effect of westernization in the 18th century and continued with new themes as well as the floral motifs used in the previous periods. In the embroidery of this century, fruit depictions painted in still life style plates with the effects of European painting art are encountered. Grape motif was introduced at a time that can be considered quite late in embroideries and towards the end of the 18th century. In the 19th century examples, on the other hand, it was seen that the grape motifs, which are in coarser and duller forms, were embroidered like a bouquet of flowers coming out of the vase, and their leaves were usually depicted with other leaves instead of vine leaves. In Turkish embroidery, pomegranate, grape, watermelon...etc. Fruits with seeds, such as seeds, are seen as a symbol of fertility. In compositions made with watermelon, three or four watermelons are lined up side by side and cut in such a way that their seeds can be seen. In some specimens, watermelon slices have a knife handle with a tiny flower at the end of the stem. In the 19th century, new motifs such as melon, watermelon and strawberry were added to fruit motifs. In the paper, the subject will be discussed with original examples from Turkish embroidery art.

Keywords: Turkish handicrafts, embroidery, motif.

KİTAP KAPAĞI TASARIMINDA GÖRSEL HİYERARŞİ UNSURU OLARAK TİPOGRAFİ

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Emin Albayrak

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İstanbul / Türkiye, mealbayrak@ticaret.edu.tr

ÖZET

Grafik tasarım çalışmalarında görsel bütünlüğün oluşturulması ve mesajın doğru bir şekilde algılanmasını sağlamak için uyulması gereken temel kurallardan birisi olan görsel hiyerarşi, tasarımda kullanılan grafik tasarım elemanları ile inşa edilmektedir. Bu elemanlar arasında yer alan boyut, renk ve çizgi değişkenlerinin ortak birleşim noktası olarak karşımıza çoğu zaman tipografi çıkmaktadır. Kısaca “Yazı tasarımı” olarak tanımlanan tipografi, oluşturulan grafik tasarım çalışmasında verilmek istenen bilginin bakan kişiye aktarılması sürecinde önemli bir role sahiptir. Basılı bir grafik tasarım ürünü olan kitapların içeriğini eksiksiz ve doğru yansıtması açısından kitapların kapak tasarımı sorunsuz bir hiyerarşik düzene sahip olmalıdır. Kitabın içindeki onlarca sayfalık bilginin özeti niteliğinde olan kitap kapağındaki temel tipografik malzeme, yazar ve kitap adıdır. Kapakta kullanılan imaj ile birlikte bu tipografik malzemenin kompozisyon bütünlüğü sağlaması için; renk, boyut, oran ve konum gibi değişkenlerin tasarıma doğru bir şekilde yansıtılması gerekmektedir. Yazılı bilginin anlamına uygun bir görsel ifade yakalayabilmek için, sadece doğru font türünün tercih edilmesi yeterli olmayacaktır. Doğru seçilmiş bir font genel kapak kompozisyonu ve ana görsel ile ilişkisi açısından da doğru renk, büyüklük ve konuma sahip olmalıdır. Kitabın türüne göre değişkenlik gösteren bu durum, farklı okuyucu kitleleri için de ayrıca değerlendirilmesi gereken bir süreçtir. Hazırlanan bu çalışmanın ilk bölümünde yazının tasarım içerisindeki görsel ifade gücü üzerinde durulmuştur. Okunaklılık ve okunabilirlik kavramları ile; espas, marj, satır arası ve renk tercihlerinin yazının algılanabilirliğine etkileri örnekler üzerinden değerlendirilmiştir. İkinci bölümde ise kapak tasarımlarında olması gereken temel unsurlar sıralanarak bu unsurların yerli ve yabancı örneklerdeki uygulama tercihleri incelenmiştir. Son bölümde ise 2022 yılı içinde, yerli yazarlara ait “çok satan kitaplar” listesindeki ilk üç kitabın kapakları tipografinin görsel hiyerarşi içindeki kullanımı çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görsel hiyerarşi, tipografi, kitap kapağı, tasarım

TYPOGRAPHY AS A VISUAL HIERARCHY ELEMENT IN BOOK COVER DESIGN

Asst. Prof. Muhammed Emin Albayrak

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Faculty of Communication, İstanbul / Türkiye. mealbayrak@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

Visual hierarchy, which is one of the basic rules to be followed in order to create visual integrity in graphic design works and to ensure that the message is perceived correctly, is built with the graphic design elements used in the design. Typography often appears as the common junction point of size, color and line variables among these elements. Briefly defined as "the art of arranging letters and text in a way that makes them legible, clear and visually appealing to the reader", typography plays an important role in the process of conveying the information to the viewer in the graphic design work created. The cover design of the books should have a seamless hierarchical order to reflect the content of the books, which are a printed as a graphic design product. The basic typographic material on the book cover, which is a summary of dozens of pages of information in the book, is the name of author and the book. In order to ensure compositional integrity of this typographic material with the image used on the cover; variables such as color, size, proportion and location must be accurately reflected in the design. In order to capture a visual expression suitable for the meaning of written information, it will not be enough to choose the right font type. A correctly chosen font should have the right color, size and position in terms of the overall cover composition and its relationship with the main image. This situation, which varies according to the type of the book, is a process that should also be evaluated for different audiences. In the first part of this study, the visual expression power of the text in the design is emphasized. With the concepts of legibility and readability; the effects of spacing, margin, line spacing and color choices on the perceptibility of the text were evaluated through examples. In the second part, the basic elements that should be in cover designs are listed and the application preferences of these elements in domestic and foreign examples are examined. In the last part, the covers of the first three books on the "bestselling books" list of domestic authors in 2022 were evaluated within the framework of the use of typography in the visual hierarchy.

Keywords: Visual hierarchy, typography, book cover, design.

AŞI YAPTIRMA TERCİHİ VE EĞİTİM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Prof. Dr. Murat Anıl MERCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mamercan@yildiz.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, afcebeci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Gelişmiş ülkelerde eğitim ile sağlık arasında ilişkileri çeşitli boyutlarıyla inceleyen birçok çalışma olduğu iyi bilinmektedir. Ancak, gelişmekte olan ülkelerde eğitim ve sağlık arasındaki ilişkiler üzerine yapılan çalışmalar daha azdır. Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için az incelenen konulardan biri ise aşı karşıtlığı ve eğitim arasındaki ilişkidir. Örneğin bu çalışma, Türkiye'de eğitimin grip aşısı yaptırma üzerindeki etkilerini ölçmeye çalışan tek çalışmadır. 1997 yılında, Türkiye'de zorunlu okul süresi 5 yıldan 8 yıla çıkarılmıştır. Kamuoyunda "kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçiş" kanunu olarak bilinen 4306 sayılı kanun 18 Ağustos 1997'de kabul edilmiştir. Bahse konu kanun, takip eden 1997-1998 eğitim öğretim yılı itibarıyla uygulanmaya başlamıştır ve ilköğretim beş yıldan sekiz yıla çıkarılarak zorunlu hale getirilmiştir. Çalışma, farklı doğum kohortları arasındaki zorunlu okul süresindeki bu değişikliği kullanarak politika değişikliğinin sağlık üzerindeki nedensel etkisini ölçmektedir. Çalışmanın amacı Türkiye'de bireylerin aşı yaptırma tercihinde eğitimin etkisini incelemektir. Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2019 yılında gerçekleştirilen Türkiye Sağlık Araştırması mikro veri seti kullanılmıştır. Nedenselliği ortaya koyabilmek için Türkiye'de 1997 yılında gerçekleştirilen ve zorunlu eğitimi beş yıldan sekiz yıla çıkaran eğitim reformu araç değişken olarak belirlenmiştir. Literatürde eğitimin aşı olma üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalar olmakla birlikte çalışmamız araç değişken kullanarak nedensellik sorunun üstesinden gelmesi yönüyle bir ilki temsil etmektedir. Türkiye Sağlık Araştırması, tüm toplumu temsil eden bir örneklem üzerinden birçok sağlık çıktısına dair sorular içermektedir. Bu sorulardan biri de grip aşısı olma durumudur. Modelde; gelir seviyesi, evlilik durumu, cinsiyet gibi kontrol değişkenleri kullanılmıştır. Türkiye örneğinde, eğitimin aşı yaptırma üzerinde önemli bir etkisi olduğu bulunmuştur. Elde ettiğimiz sonuçlar, zorunlu eğitimdeki üç yıllık artışla birlikte grip aşısı olmama ihtimalinin düştüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşı olma, eğitim, araç değişken modeli.

RELATIONSHIP BETWEEN VACCINATION AND EDUCATION

Prof. Dr. Murat Anil MERCAN

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkey, mamercan@yildiz.edu.tr

Asst. Prof. Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey, afcebeci@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

It is a well-established fact that there are numerous studies that examine the relationship between education and health outcomes in many aspects. However, studies examining the same relationship between education and health outcomes are less and scarce. One of the almost neglected subjects for both developed and developing countries is the relationship between anti-vaccination behavior and education level. For example, this study is the only study for Turkey that attempts to measure the effects of education level on getting the flu vaccine. In 1997, compulsory schooling in Turkey was increased from 5 to 8 years. Law numbered 4306 which commonly known by the Turkish public as “Uninterrupted Eight Years of Compulsory Schooling Law” was passed on August 18, 1997. The law started to be implemented as of the following 1997-1998 academic year and with that law primary education which is made compulsory is extended to eight years from five years. Using this change in compulsory schooling duration, the study measures the causal impact of policy change on health among different birth cohorts. The aim of the study is to examine the effect of education on individuals' preference for vaccination in Turkey. In this context, the Turkey Health Survey micro data set, which was carried out by the Turkish Statistical Institute in 2019, was used. The education reform that extended compulsory schooling from five years to eight years is used as instrumental variable to ascertain causality. Although there are studies examining the effect of education on vaccination in the literature, our study represents an initial attempt that overcomes the causality problem by using instrumental variable. Turkey Health Survey includes questions about many health outcomes over a sample representative of the whole society. One of these questions is whether to get a flu vaccine. Control variables like; Income level, marital status and gender are included in regressions. In the case of Turkey, education was found to have a significant impact on vaccination. Our results show that with the three-year extension in compulsory schooling, the probability of not getting the flu vaccine decreases.

Keywords: Vaccination, education, instrumental variable model.

GÖZLÜK KULLANIMI VE EĞİTİM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Prof. Dr. Murat Anıl MERCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mamercan@yildiz.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, afcebeci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Akademik çalışmalar geliştirmekte olan ülkelerde ilköğretim çağı çocukların yaklaşık %10'unun görme problemi yaşadığını göstermektedir. Görme problemlerinin %97'si ışık kırılma bozuklukları dolayısıyla ortaya çıkan; miyop, hipermetrop, şaşılık ve astigmat gibi gözlükle tedavi edilebilen problemlerdir. Gözlük kullanımı ve eğitim arasındaki ilişkiyi inceleyen akademik çalışmalar genel olarak gözlük kullanımının akademik performansa etkisine odaklanmaktadır ve gözlük kullanımının akademik performansı olumlu etkilediğini ortaya koymaktadır. Bahse konu çalışmalar geliştirmekte olan ülkeler için son derece sınırlı sayıdadır. Bu çalışma, eğitim ve gözlük kullanımı arasındaki ilişkiyi incelemektedir ve Türkiye için bir ilki temsil etmektedir. Ayrıca çalışma, eğitim ve gözlük kullanımı arasındaki ilişkiyi araç değişken kullanarak ölçen Türkiye'de tek çalışmadır. Türkiye'de 1997 yılında zorunlu eğitim süresi beş yıldan sekiz yıla çıkarak üç yıl artırılmıştır. Kamuoyunda "kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçiş" kanunu olarak bilinen kanun (4306 sayılı kanun) 18 Ağustos 1997'de kabul edilmiştir. 4306 sayılı kanunla birlikte, 1997-1998 eğitim öğretim yılından itibaren ilköğretim beş yıldan sekiz yıla çıkarılmış ve zorunlu hale getirilmiştir. Çalışma, zorunlu eğitim süresindeki bu politika değişikliğini kullanarak farklı doğum kohortları için eğitim seviyesi (eğitim görülen yıl sayısı) ve gözlük kullanımı arasındaki ilişkiyi nedenselliği göz önünde bulundurarak ölçmektedir. Çalışmanın amacı Türkiye'de bireylerin gözlük kullanımında eğitimin etkisini incelemektir. Bu maksatla, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2019 yılında gerçekleştirilen Türkiye Sağlık Araştırması mikro veri seti kullanılmıştır. Nedenselliği ortaya koyabilmek için Türkiye'de 1997 yılında gerçekleştirilen ve zorunlu eğitimi beş yıldan sekiz yıla çıkaran ve 1997-1998 eğitim öğretim yılından itibaren yürürlüğe giren eğitim reformu araç değişken olarak belirlenmiştir. Türkiye Sağlık Araştırması, tüm toplumu temsil eden bir örneklem üzerinden birçok sağlık çıktısına dair sorular içermektedir. Bu sorulardan biri de gözlük kullanma durumudur. Modelde; gelir seviyesi, evlilik durumu, cinsiyet gibi kontrol değişkenleri kullanılmıştır. Türkiye örneğinde, eğitimin gözlük kullanımı üzerinde kayda değer bir etkisi olduğu bulunmuştur. Elde ettiğimiz sonuçlar, zorunlu eğitimin beş yıldan sekiz yıla çıkmasıyla gerçekleşen üç yıllık ilave eğitimin bireylerin gözlük kullanma ihtimalini düşürdüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Gözlük kullanımı, eğitim, araç değişken modeli.

RELATIONSHIP BETWEEN WEARING EYEGLASSES AND EDUCATION

Prof. Dr. Murat Anil MERCAN

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkey, mamercan@yildiz.edu.tr

Asst. Prof. Ali Fehim CEBECİ

Istanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey, afcebeci@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

Academic research has shown that about 10% of primary education students experience vision problems in developing countries. About 97% of vision problems are related with refraction errors such as myopia, hypermetropia, strabismus and astigmatism which can be recovered using well-fitted eyeglasses. Academic studies examining the relationship between eyeglasses use and education generally focus on the effect of eyeglasses on academic performance and reveal that eyeglasses use positively affects academic performance. These studies are very limited and scarce for developing countries. This study examines the relationship between education and the use of eyeglasses and represents an initial attempt Turkey. In addition, the study is the only study in Turkey that measures the relationship between education and the use of eyeglasses using an instrument variable. In 1997, the duration of compulsory schooling in Turkey was increased by three years, from five to eight years. The law (Law No. 4306), known to the public as the "transition to uninterrupted eight-year education" law, was passed on 18 August 1997. With the law numbered 4306, primary education was extended from five years to eight years beginning with the 1997-1998 academic year and became compulsory. Using this policy change in the duration of compulsory schooling, the study measures the relationship between education level (number of years of education) and eyeglass use for different birth cohorts, considering causality. The aim of the study is to examine the effect of education on the use of eyeglasses by individuals in Turkey. For this purpose, the Turkey Health Survey micro dataset, which was conducted by the Turkish Statistical Institute in 2019, is employed. To reveal the causality, the educational reform carried out in Turkey was used as an instrument variable. Turkey Health Survey includes questions about many health outcomes over a sample representative of the whole society. The model included control variables such as income level, marital status, and gender. Education was found to have a significant effect on eyeglass wear in Turkey. Our results show that three years of additional education with compulsory schooling law reduces the probability of individuals using eyeglasses.

Keywords: Wearing eyeglasses, education, instrumental variable model.

TÜRKİYE'DE YÜKSEK ÖĞRETİMDE KADIN ÖĞRETİM ELEMANI ORANI VE ÖĞRENCİ MEMNUNİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Prof. Dr. Murat Anıl MERCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mamercan@yildiz.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, afcebeci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Yüksek öğretim kurumları ülkelerin beşeri sermayelerini dönüştürme ve geliştirme açısından kritik bir rol oynamaktadır. Yüksek öğretim kurumları temelde eğitim sunma hizmeti veren birer hizmet sektörü kurumlarıdır. Başlıca maksatları en iyi, en nitelikli öğrenciyi çekmek ve onları kaliteli bir eğitim hizmetiyle mezun ederek giderek artan rekabet ortamında öne çıkmak, hayatta kalabilmektir. Küreselleşen dünyada yalnızca yerel değil uluslararası bir rekabetle de karşı karşıyadırlar. Bahse konu rekabet ortamı yüksek öğretim kurumları için öğrenci memnuniyetini artırmayı öncelikli bir hedef haline getirmiştir. Özellikle son yıllarda yüksek öğretim kurumu öğrencilerinin memnuniyetinin belirleyicilerini tespit etmek akademik yazında ilgi çeken bir konu haline gelmiştir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı Türkiye'deki yüksek öğretim kurumlarında kadın öğretim elemanı oranının öğrenci memnuniyetine olan etkisini ölçmektir. Çalışma, Türkiye'de yüksek öğretim kurumlarında öğrenci memnuniyetine yönelik sınırlı sayıda çalışmaya katkı sunmayı hedeflemektedir. Öğrenci memnuniyetini ölçmek için Üniversite Araştırma Laboratuvarı tarafından gerçekleştirilen Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması kullanılmıştır. Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması, 2016-2022 yılları için her bir yılda Türkiye'de yer alan devlet ve vakıf üniversitelerindeki öğrencilerin memnuniyetini; öğrenim deneyiminin tatminkarlığı, yerleşke ve yaşamının doyuruculuğu, akademik destek ve ilgi, kurumun yönetim ve işleyişinden memnuniyet, öğrenme imkan ve kaynaklarının zenginliği ve kişisel gelişim ve kariyer desteği başlıklarında çok boyutlu olarak ölçmektedir. Sonuçlar kadın öğretim elemanı oranındaki artışın daha düşük bir öğrenci memnuniyetiyle ilişkili olduğunu göstermiştir. Analiz, kadın öğretim elemanlarının unvanlarına göre tekrarlanmıştır ve yine negatif ilişki tespit edilmiştir. Kadın Profesör oranı da öğrenci memnuniyetini negatif etkilemektedir. Benzer şekilde, kadın Doçent ve Doktor Öğretim Üyesi oranıyla öğrenci memnuniyeti arasında negatif ilişki ölçülmüştür. Bununla birlikte, kadın Araştırma Görevlisi oranı ile öğrenci memnuniyeti arasındaki ilişki pozitif yönde olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek öğretim, öğrenci memnuniyeti, öğretim elemanı.

RELATIONSHIP BETWEEN PROPORTION OF FEMALE ACADEMIC AND STUDENT SATISFACTION IN HIGHER EDUCATION IN TURKEY

Prof. Dr. Murat Anil MERCAN

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkey, mamercan@yildiz.edu.tr

Asst. Prof. Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey, afcebeci@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

Higher education institutions play a critical role in transforming and developing the human capital of countries. Higher education institutions are basically service sector institutions that provide education services. Their main purpose is to attract the best and most qualified students and to stand out and survive in an increasingly competitive environment by graduating them with a qualified education service. In the globalizing world, they face not only domestic but also international competition. This overwhelmingly competitive environment has made increasing student satisfaction a priority for higher education institutions. Especially in recent years, understanding the determinants of satisfaction of higher education institution students has become a subject of interest in academic literature. In this context, the main purpose of the study is to measure the effect of female academic proportion on student satisfaction in higher education institutions in Turkey. The study aims to contribute to the limited number of studies on student satisfaction in higher education institutions in Turkey. The Turkey University Satisfaction Survey conducted by the University Assessments & Research Laboratory was used to measure student satisfaction. The Turkey University Satisfaction Survey measures the satisfaction of students at public and foundation universities in Turkey in each year for the years 2016-2022 in a multidimensional manner under the following topics: satisfaction with the learning experience, satisfaction with the campus life, academic support and interest, satisfaction with the management and functioning of the institution, richness of learning opportunities and resources, and personal development and career support. The results showed that an increase in the proportion of female academic was associated with lower student satisfaction. The analysis was repeated according to the titles of female academics and again a negative relationship was estimated. The proportion of female Professors also has a negative impact on student satisfaction. Similarly, a negative relationship was measured between the proportion of female Associate Professors and Assistant Professors and student satisfaction. However, the relationship between the proportion of female Research Assistants and student satisfaction was found to be positive.

Keywords: Higher education, student satisfaction, academic.

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARI ALGISI

Dr. Öğr. Üyesi Murat TEMUR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, murattemur@nevsehir.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Ahmet Galip YÜCEL

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, ahmetyucel@nevsehir.edu.tr

ÖZET

Eğitim kurumlarında eğitim faaliyetleri, planlı ve programlı bir şekilde belirli hedefler doğrultusunda gerçekleştirilir. Eğitimin hedefleri, öğrenme süreci sonunda öğrencinin kazanması beklenen çıktıları ve bu çıktıların nasıl ölçüleceği sürecin en başında planlanmaktadır. Bu kapsamda hedeflerin ve öğrenme çıktılarının gerçekleştirilme düzeyini anlamak üzere yapılan sınavlarda belirlenen puanların altında kalan öğrencilerin akademik açıdan başarısız oldukları kabul edilir. Akademik başarısı sıklıkla öğrencinin kendisinden, eğiticiden, müfredattan, öğrenme ortamlarından, çevresel etmenlerden, öğrencinin ailesinden ve sosyo-ekonomik şartlardan etkilenir. Akademik başarısızlık ise bireysel ve toplumsal birçok soruna neden olabilmektedir. Bu araştırmanın amacı, üniversitede öğrenim gören öğrencilerin akademik anlamda başarısız olmalarına neden olan faktörleri belirlemek ve başarısızlığın önlenmesine yönelik çözüm önerileri sunmaktır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin başarısızlık algısını derinlemesine ve ayrıntılı incelemeyi amaç edinen çalışma nitel araştırma yaklaşımı ile gerçekleştirilmiş olup araştırmanın amacı doğrultusunda fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme tekniklerinden aykırı durum örnekleme ile belirlenmiştir. Bu kapsamda sınıf eğitimi, okul öncesi eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi ve Türkçe eğitimi lisans programları son sınıfta öğrenim gören genel not ortalaması en düşük ve en yüksek 4'er öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu kapsamda katılımcılardan yüz yüze ve online ortamda veri toplanmıştır. Araştırmanın kapsamında yapılan görüşmelerden elde edilen veriler, içerik analizi ve betimsel analiz teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda akademik başarısızlığın en fazla alana özgü yetkinlikleri sağlayamama, dersten kalma ve potansiyelle uyumsuz performans gösterme başlıklarında açıklandığı anlaşılmıştır. Akademik başarısızlığın nedenlerine yönelik kodlar literatürle uyumlu olarak kişisel, eğitim-öğretim ile ilgili, diğer kişilerle ilgili ve çevresel sorunlar kategorileri altında toplanmıştır. Çalışmaya katılan öğretmen adayları akademik başarısızlığın düşük özgüven ve öz saygı gibi kişisel sorunlara; iş bulma sıkıntısı, mesleki yetersizlik gibi meslekle ilgili sorunlara; aile ve çevre baskısı gibi çevre ile ilgili sorunlara neden olabileceğini ileri sürmüşlerdir. Analiz sonucunda katılımcıların akademik başarının yükseltilmesinde gerek öğretim elemanlarına ve üniversitelere gerekse öğrencinin kendisine çeşitli görevler düştüğü düşüncesinde oldukları anlaşılmıştır. Çalışmanın sonucunda ise elde edilen bulgulara uygun öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim fakültesi, akademik başarı, fenomenoloji.

PERCEPTION OF ACADEMIC SUCCESS OF EDUCATION FACULTY STUDENTS

Assist. Prof. Murat TEMUR

Nevsehir Haci Bektas Veli University, Nevsehir, Turkey, murattemuz@nevsehir.edu.tr

Res. Assist. Dr. Ahmet Galip YÜCEL

Nigde Ömer HalisdemirUniversity, Nigde, Turkey, tugcegamzeisci@gmail.com

ABSTRACT

Educational activities in educational institutions are carried out in a planned and systematic manner in line with certain goals. The objectives of education, the expected outcomes that students are expected to achieve at the end of the learning process, and how these outcomes will be measured are planned at the beginning of the process. In this context, students who score below the scores determined in exams conducted to understand the level of achievement of the objectives and learning outcomes are considered academically unsuccessful. Academic success is often influenced by the student, educator, curriculum, learning environments, environmental factors, the student's family, and socio-economic conditions. Academic failure can cause many individual and societal problems. The aim of this research is to identify the factors that cause academic failure among university students and to provide solutions to prevent failure. The study, which aims to examine the perception of failure among education faculty students in depth and detail, was conducted using a qualitative research approach and a phenomenology design was used in line with the aim of the research. The participants of the study were determined by the purposive sampling technique with the outlier sampling method. In this context, the study was conducted with the lowest and highest 4 students in terms of general GPA in the last year of classroom education, preschool education, social studies education, and Turkish language education undergraduate programs. A semi-structured interview form was used as the data collection tool in the study. In this context, data was collected from participants face-to-face and online. The data obtained from the interviews conducted in the scope of the study were analyzed using content analysis and descriptive analysis techniques. As a result of the analysis of the data, it was understood that academic failure was described under the headings of inability to provide field-specific competencies, failure in the course, and potential mismatched performance. Codes related to the reasons for academic failure were grouped under personal, educational, interpersonal, and environmental problems categories in line with the literature. Teacher candidates participating in the study have suggested that academic failure can lead to personal problems such as low self-confidence and self-esteem, professional problems such as difficulty finding a job and professional inadequacy, and environmental problems such as family and societal pressure. As a result of the analysis, it was understood that the participants believed that both educators and universities and the students themselves have various responsibilities to increase academic success. Finally, recommendations were made in line with the findings of the study.

Keywords: Education faculty, academic success, phenomenology

METaverse'DE TÜKETİCİ VE ÜRÜN KAVRAMLARINI ANLAMAK

Mustafa Atahan YILMAZ

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, matahany@pau.edu.tr

ÖZET

Günlük hayatın bir parçası olacağı öngörülen ve İnternet'in yeni şekli olarak kabul edilen Metaverse kavramı her alanda dikkat çekmiş ve araştırmacıların gündemine hızla girmeyi başarmıştır. Kavram kullanıcı olarak ifade edilen potansiyel tüketicilerin oluşturduğu bir hedef pazar etrafında geliştirilmektedir. Teknoloji devlerinin yoğun ilgisini çeken sektör pazarlama ve tüketici çalışmalarının yeni mecrası olarak kabul edilmektedir. Geleceğin gerçeği olan Metaverse'de başarılı olmak için şirketler geleneksel tüketici ve sanal tüketici arasındaki farkları her yönüyle anlamalıdır. Bu çalışma Metaverse teknolojisiyle birlikte değişim geçiren tüketici ve ürün kavramlarına dikkat çekmektedir. Metaverse tüketicilere hem sanal dünyada hem de gerçek dünyada olan ürünlerin satın alınabileceği bir gerçeklik sunmaktadır. Kullanıcılar sanal dünyada sadece birer tüketici değil aynı zamanda satıcı ve üretici konumundadır. Kendi tasarladıkları dijital ürünlerle etkileşime girebilir, ticaretini gerçekleştirebilir hatta kendi sanal dünyalarını bile kurabilirler. Bunu yaparken kodlama bilgisinden çok tasarım yeteneğine ihtiyaç duymaktadırlar. Metaverse'le birlikte hayatımıza giren bir diğer ürün kategorisi ise platformla bağlantıyı sağlayan teknolojik cihazlardır. Farklı üreticiler ve platformlar için üretilen bu cihazlar arasında direkt olarak tüketicilerin Metaverse deneyimini etkileyecek kalite ve optimizasyon farkları bulunmaktadır. Her ne kadar İnternet'in devamı olarak görülse de tüketicilerin Metaverse'e girişi düşünüldüğü kadar kolay olmayacak, sektör hedef pazara ulaşırken çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalacaktır. İlk zorluk Metaverse kavramının ideal formu olan tek bir platform olarak değil farklı altyapılarda çoklu platformlar olarak ortaya çıkmasından kaynaklanan dijital ürün transferi ve kur dönüşüm çatışmasından kaynaklanmaktadır. İkinci zorluk ise tüketicinin ve şirketlerin henüz geliştirilmekte olan tam bir Metaverse deneyimine ulaşabilmesi için mevcut ekonomik ve teknolojik altyapısının yetersiz olmasıdır. Tam bir deneyim mobil cihazlar ve bilgisayarların bize sunduğunun ötesinde arttırılmış gerçeklik gözlüklerine, dokunsal eldivenler ve bilekliklere, sanal gerçeklik başlıklarına ve tüm bu zengin veriyi hızlı bir şekilde iletecek İnternet bağlantısına ve işleyecek sunuculara ihtiyaç duymaktadır. Bu sorunlar Metaverse'in yakın zamanda yaygınlaşmasına ve ideal formuna ulaşmasına engel olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, dijital ürün, sanal dünya, sanal tüketici

UNDERSTANDING CONSUMER AND PRODUCT CONCEPTS IN THE METAVERSE

Mustafa Atahan YILMAZ

Pamukkale University, Denizli, Turkey, matahany@pau.edu.tr

ABSTRACT

Considering the daily routine of life and the future of Internet technology, Metaverse takes the attention of many fields and becomes the hot topic of research these days. The technology has been structured around the users who are indeed potential consumers in the target market. Under the intensive attention of the tech giants, the industry becomes the new field of research regarding consumer and marketing. Companies must separate virtual consumers from traditional ones and understand them to be successful in competition. This paper focuses on the effects of developing Metaverse technologies on changing consumers and products. Metaverse presents a reality where people can purchase both virtual and real goods. Users are not only consumers in the virtual world but also sellers and creators. They can interact with the content they generated, trade it, and even find their own virtual world. They require designing skills to accomplish it instead of coding. Other types of goods that come to life, are devices that create a link for the users to connect both the real and the virtual. Metaverse devices are produced and developed by various companies for various platforms that cause quality and optimization issues. It directly affects the Metaverse experience. Even though the Metaverse is the successor of the Internet, it will struggle to obtain existing Internet users while targeting the market. The first reason is the multi-platform structure of the Metaverse that comprises completely different platforms, results issues related to digital product transfers and currency exchange conflicts. The second reason is the lack of technological infrastructure for companies to develop Metaverse and the poor economic conditions of consumers to purchase required elements. An immersive Metaverse experience needs augmented reality glasses, haptic gloves, wristbands, virtual reality headsets, a network connection to deliver large amounts of data, and a powerful server to operate and store them. The issues stated above are probably the most significant obstacles to the Metaverse becoming widespread soon.

Keywords: Metaverse, digital product, virtual world, virtual consumer

TÜRKİYE'DE ASKERİ PSİKOLOJİNİN MEVCUT DURUMU VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Mustafa Kemal YÖNTEM

Samsun Üniversitesi, Samsun, Türkiye, mustafa.yontem@samsun.edu.tr

Uzman Psikolojik Danışman Ergün YÖRÜK

Sahra Sıhhiye Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığı, Samsun, Türkiye, yorukergun.55@gmail.com

ÖZET

Askeri psikoloji, askeri personelin ruh sağlığını ve performansını anlamaya ve geliştirmeye odaklanan özel bir psikoloji alanıdır. Askeri psikologlar, başta NATO ülkeleri olmak üzere birçok ülkedeki örneklerde hastaneler, klinikler ve askeri üsler dahil olmak üzere çeşitli ortamlarda çalışırlar ve askerlerin zihinsel olarak askeri yaşamın zorluklarına hazırlıklı olmalarını sağlamada kritik bir rol oynarlar. Askeri psikoloji alanı, Birinci Dünya Savaşı sırasında askeri personel için ruh sağlığı hizmetlerine duyulan ihtiyacın ortaya çıkmasıyla ortaya çıkmıştır. Günümüzde askeri psikoloji, daha geniş bir psikoloji alanı içinde tanınan bir uzmanlık alanıdır ve ruh sağlığı değerlendirmeleri, psikolojik testler, psikolojik danışmanlık ve psikoterapi dahil olmak üzere çok çeşitli faaliyetleri kapsar. Askeri psikolojinin birincil hedeflerinden biri, askerlerin askeri yaşamın stres ve zorluklarıyla başa çıkmalarına yardımcı olmaktır. Askeri personel, uzun süreli görevlendirmeler, çatışma ve şiddete maruz kalma, alışılmadık ve genellikle tehlikeli ortamlarda yaşama ve çalışma durumu dahil olmak üzere benzersiz bir dizi zorlukla karşı karşıyadır. Bu zorluklar bir askerin ruh sağlığına zarar verebilmektedir ve askeri psikologlar bu noktada psikolojik sorunları şiddetlenmeden önce tespit edip tedavi etmek için çalışırlar. Askeri psikolojinin bir diğer önemli yönü, savaş stresi ve travma konuları üzerine çalışmasıdır. Çatışma ve şiddete maruz kalan askerler, ruh sağlıkları ve esenlikleri üzerinde derin bir etkiye sahip olabilecek bir durum olan travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) geliştirme riski altındadır. Askeri psikologlar, TSSB ve diğer stresle ilgili bozukluklar için risk faktörlerini belirlemek, önleyici ve koruyucu ruh sağlığı hizmeti vermek ve askerlerin travma sonrası stresle başa çıkmalarına yardımcı olacak stratejiler geliştirmek için çalışırlar. Bu sözlü bildiride Türkiye'de askeri psikolojinin mevcut durumu incelenmiş ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Askeri psikoloji, askeri psikolog, harp psikolojisi.

THE CURRENT STATUS OF MILITARY PSYCHOLOGY IN TURKEY AND SUGGESTIONS

Associate Professor Mustafa Kemal YÖNTEM

Samsun University, Samsun, Turkey, mustafa.yontem@samsun.edu.tr

Clinical Mental Health Counselor / MA. Ergün YÖRÜK

Command of Sahara Medical School and Training Center, Samsun, Turkey, yorukergun.55@gmail.com

ABSTRACT

Military psychology is a specialized field of psychology that focuses on understanding and improving the mental health and performance of military personnel. Military psychologists work in a variety of settings, including hospitals, clinics, and military bases, and they play a critical role in ensuring that soldiers are mentally prepared for the challenges of military life. The field of military psychology is relatively new, having emerged during World War I when the need for mental health services for military personnel became apparent. Today, military psychology is a recognized specialty within the broader field of psychology, and it encompasses a wide range of activities, including mental health assessments, psychological testing, counseling, and therapy. One of the primary goals of military psychology is to help soldiers cope with the stresses and challenges of military life. Military personnel face a unique set of challenges, including long deployments, exposure to combat and violence, and the demands of living and working in unfamiliar and often dangerous environments. These challenges can take a toll on a soldier's mental health, and military psychologists work to identify and treat psychological problems before they become severe. Another important aspect of military psychology is the study of combat stress and trauma. Soldiers who are exposed to combat and violence are at risk of developing post-traumatic stress disorder (PTSD), a condition that can have a profound impact on their mental health and well-being. Military psychologists work to identify risk factors for PTSD and other stress-related disorders and develop strategies to help soldiers cope with the aftermath of trauma. In this oral presentation, the current situation of military psychology in Turkey has been examined and solutions have been presented to improve the current situation.

Keywords: Military psychology, military psychologist, war psychology.

ALTERNATİF EĞİTİM: BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA BİR DERS PLANI TASLAĞININ GELİŞTİRİLMESİ VE PLAN ÖRNEKLERİ

Doç. Dr. Mustafa TAHIROĞLU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, mtahiroglu@nevsehir.edu.tr

ÖZET

Bilindiği gibi etkili bir öğretim süreci iyi bir planlama ile gerçekleştirilir. İyi bir plan yapmanın en önemli şartları ise öğrencin seviyesi, konunun içeriği, kullanılacak yöntem-teknik ve zamanlamadır. Bu durum, birleştirilmiş sınıflarda çok daha fazla önem kazanmaktadır. Çünkü öğretmen sınıf içi durumlara (özellikle, öğrenme-öğretme durumlarına) seviye, içerik, konu farklılıklarından, öğretmensiz ve öğretmenli ders işleme durumlarından dolayı müstakil sınıflarda olduğu kadar müdahale etme şansına sahip olamamaktadır. Bu yüzden süreci, en ince ayrıntısına kadar (özellikle öğrencilerinin özelliklerini göz önünde bulundurarak) süreç içinde ortaya çıkabilecek durumları da hesaplayarak planlamalıdır. Bu süreçlerde özellikle öğrencilerin (özellikle 1. ve 2. sınıflar) her şeyi kendi kendilerine veya grup çalışmaları yaparak öğrenemeyecekleri, sık sık bir öğretmenin rehberlik etmesine ihtiyaç duyacakları göz önünde bulundurulmalıdır. Hatta bireysel veya grup çalışmalarında bile neyi nasıl yapmaları gerektiği konusunda sık sık öğretmenin rehberliğine ihtiyaç duyabilirler. Bu yüzden, öğretmenlerin süreç içerisinde neyi nasıl yapmaları gerektiğine yönelik yeterli düzeyde kaynak ve deneyime sahip olmaları gerekir. Fakat konuyla ilgili literatür incelendiğinde, birleştirilmiş sınıflarda ders işleme usul ve esaslarına oldukça ağırlık verilmesine rağmen, öğretmenlerin süreç içerisinde neyi (seviye, konu, içerik, kazanım, yöntem, teknik ve zamanlamayla entegre bir şekilde öğrenme-öğretme süreçlerinin planlanması) nasıl yapmaları gerektiğine yönelik yeterince ders plan ve etkinliklerine yer verilmediği görülmüştür. Bu durum, özellikle göreve yeni başlayan veya hiç birleştirilmiş sınıf okutmamış öğretmenler ve bu öğretmenlerin öğrencileri için önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü kişinin bir şeyleri öğrenirken başlangıçta var olanlardan yararlanması ilerleyen süreçlerde kendi taslağını geliştirmesi açısından oldukça önemli bir yol göstericidir. Bu nedenle çalışmada özellikle birleştirilmiş sınıflarda ders planı tasarlama konusunda edinilen deneyimlere dayanılarak iki, üç ve dört sınıflı birleştirilmiş sınıf türü için birer tane ders plan taslağının geliştirilmesi ve bu plan taslaklarına uygun ders planı örneklerinin hazırlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda iki, üç ve dörtlü birleştirilmiş sınıfların öğrenme-öğretme ortamları göz önünde bulundurularak bu sınıf türlerine göre kendi kendine öğrenme, akranla öğrenme, küme çalışmaları ve öğretmenle öğrenme süreçlerine yönelik birer ders planı taslağı geliştirilerek bu taslaklara uygun plan örnekleri hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş sınıf, ders planı, bireysel çalışma, akranla öğrenme, küme çalışması

ALTERNATIVE EDUCATION: THE DEVELOPMENT AND EXAMPLES OF A LESSON PLAN OUTLINE FOR MULTIGRADE CLASSES

Assoc. Prof. Dr. Mustafa TAHIROĞLU

Nevsehir Hacı Bektaş Veli University, Nevsehir, Turkey, mtahiroglu@nevsehir.edu.tr

ABSTRACT

As it is known, an effective teaching process is realized through good planning. The most important requirements for making a good plan are the level of the student, the content of the subject, the methods, and techniques to be used, and timing. This situation becomes even more important in multigrade classes. This is because the teacher does not have the chance to intervene in classroom situations (especially in learning-teaching situations) as much as they do in detached classrooms due to differences in level, content, subject matter, teacher-less and teacher-teaching situations. Therefore, the process should be planned in detail, considering the situations that may arise during the process (especially considering the characteristics of their students). It should be considered that students (especially 1st and 2nd grades) cannot learn everything by themselves or by group work alone, and that they will need frequent guidance from a teacher. Even in individual or group work, they may frequently need guidance from the teacher on what and how to do it. Therefore, teachers need to have sufficient resources and experience on what and how to do things during the process. However, when the literature on the subject is examined, it is seen that although great importance is given to the principles and methods of teaching in merged classes, there is not enough space for lesson plans and activities that show teachers how to do things (integrating level, content, learning outcomes, methods, techniques, and timing). This situation poses an important problem, especially for teachers who are new to the job or have not taught merged classes before. Because making use of what one already has while learning something is a crucial guide for developing one's own draft in the process. Therefore, the aim of the study is to develop a lesson plan draft for two, three and four-merged classes based on the experiences gained in designing lesson plans in multigrade classes, and to prepare lesson plan examples suitable for these plan drafts. In line with this aim, a lesson plan draft for self-learning, peer learning, group work, and teacher learning processes was developed for two, three, and four multigrade classes, considering the learning-teaching environments of these class types, and examples of lesson plans suitable for these drafts were prepared.

Keywords: Multigrade class, lesson plan, individual work, peer learning, group work

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ALANINDA “REKREASYON” ODAKLI TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Nazan KORUCUK

Kars, Türkiye,

ORCID: 0000-0003-2208-0657, nazan3634@gmail.com

Dr. Murat KORUCUK

Kafkas Üniversitesi, Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kars, Türkiye,

ORCID: 0000-0001-5147-9865, muratkorucuk@hotmail.com

ÖZET

Çalışma kapsamında Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı/Bilim Dalı'nda (EPÖABD/BD) “Rekreasyon” odaklı tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada ele alınan tezler yıl, tür (yüksek lisans/doktora), danışman, üniversite, dil, araştırma modeli, analiz tekniği, katılımcı, veri toplama enstrümanı ve tema değişkenlerine göre analizler vasıtasıyla değerlendirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden alanyazın taraması kullanılmıştır. Araştırma verileri ulusal tez merkezinde 2023-Şubat’a kadar elde edilen lisansüstü tezlerden meydana gelmiştir. Araştırmada amaçsal örnekleme yöntemlerinden birisi olan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında 29 teze ulaşılmış ve çalışma kapsamında bu tezlerden elde edilen veriler kullanılmıştır. Verilerin olabildiğince detaylı ve düzenli bir şekilde elde edilebilmesi amacıyla veri kaynağı olan tezlerin değerlendirilmesinde “Veri Toplama Çizelgesi” hazırlanmıştır. Veri analizi sürecinde içerik analizi uygulanmıştır. Analizler sonucunda; EPÖABD/BD’nda “Rekreasyon” odaklı tezlerin 2006 yılından itibaren yürütüldüğü, en fazla tezin 2019 yılında (12) yazıldığı ve ilgili tezlerin 2/3’ünden fazlasının son altı yıl içinde hazırlandığı tespit edilmiştir. 17 yıllık bir süreçte (2006-2022) sadece bir adet doktora tezi hazırlandığı da çalışmada ulaşılan bir diğer sonuçtur. Tezlerin %60’ının Doktor (Dr. Öğr. Üyesi ve Yar. Doç. Dr.); %34’ünün Doçent Doktor; %6’sının Profesör Doktor unvanına sahip akademisyenler tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir. Tezlerin tamamının Türkçe yazıldığı; en fazla tezin (4 tez) Batman Üniversitesi, sadece bir adet olan doktora tezinin ise Ankara Üniversitesi bünyesinde hazırlandığı; tezlerde nicel modellerden tarama yönteminin daha fazla tercih edildiği, nitel ve karma modellerde ise oldukça az sayıda teze rastlandığı; tezlerin çoğunluğunun nicel modellerle tasarlanmasından dolayı nicel analiz tekniklerinin daha fazla kullanıldığı; en fazla katılımcının üniversite öğrencilerinden meydana geldiği; tezlerde sıklıkla ölçek-anketten yararlanıldığı ve en fazla çalışmanın “Rekreasyonel Etkinliklere Katılım” temasında yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda bu alanda araştırma yapmak isteyen akademisyen/araştırmacılara ve rekreasyon ile ilgilenen tüm paydaşlara katkıda bulunabilmek amacıyla çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programları ve Öğretim, Rekreasyon, Lisansüstü Tez.

EXAMINATION OF “RECREATION” FOCUSED THESIS IN THE FIELD OF CURRICULUM AND INSTRUCTION

PhD Student Nazan KORUCUK

*Kafkas University, Institute of Social Sciences, Department of Business Administration, Kars, Turkey,
ORCID: 0000-0003-2208-0657, nazan3634@gmail.com*

Dr. Murat KORUCUK

*Kafkas University, Sarıkamış School of Physical Education and Sports, Kars, Turkey,
ORCID: 0000-0001-5147-9865, muratkorucuk@hotmail.com*

ABSTRACT

Within the scope of the study, it was aimed to examine the "Recreation" focused theses in the Curriculum and Instruction Department/Science. The theses discussed in the study were evaluated through analyzes according to the variables of year, type (master's/doctorate), consultant, university, language, research model, analysis technique, participant, data collection instrument and theme. In the study, literature review, one of the qualitative research designs, was used. The research data consisted of postgraduate theses obtained in the national thesis center until 2023-February. The criterion sampling method, which is one of the purposive sampling methods, was used in the research. Within the scope of the study, 29 theses were reached and the data obtained from these theses were used within the scope of the study. In order to obtain the data as detailed and regularly as possible, a "Data Collection Chart" has been prepared for the evaluation of the theses, which are data sources. Content analysis was applied in the data analysis process. As a result of the analysis, It has been determined that in the Department of Curriculum and Instruction/Science, the theses focused on "Recreation" have been conducted since 2006, the most thesis was written in 2019 (12), and more than 2/3 of the relevant theses were prepared in the last six years. Another result of the study is that only one doctoral thesis was prepared in a 17-year period (2006-2022). 60% of theses are Doctor (Dr. Lecturer and Assistant Prof. Dr.); 34% of them are Associate Professors; It has been determined that 6% are carried out by academicians holding the title of Professor Doctor. All theses are written in Turkish; the maximum number of theses (4 theses) were prepared by Batman University and only one doctoral thesis was prepared by Ankara University; In the theses, the survey method is preferred more than the quantitative models, and there are very few theses in the qualitative and mixed models; Since the majority of theses are designed with quantitative models, quantitative analysis techniques are used more; the highest number of participants were university students; It has been concluded that questionnaire-survey is frequently used in theses and most of the studies are done on the theme of "Participation in Recreational Activities". As a result of the study, various suggestions were presented in order to contribute to the academicians/researchers who want to do research in this field and to all stakeholders interested in recreation.

Keywords: Curriculum and Instruction, Recreation, Postgraduate Thesis.

SPORUN ÇOCUKLARIN AHLAK VE DEĞERLER EĞİTİMİNDEKİ YERİ

Nigar COŞAR DİLBİR

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, nigar.cosar@yahoo.com.tr

ÖZET

Eğitim, insan hayatını her aşamada etkilemeye ve değiştirmeye devam eden bir süreçtir. Toplumsal değerler ile birlikte ahlak, eğitimin çatısını oluşturan en önemli yapı taşlarıdır. Her toplumun kendine has değerleri vardır. Ahlak ise farklı kültür ve değerlerden beslenmesine rağmen tüm insanlığı içine alan büyük bir halkadır. Toplumsal, siyasal, çevresel, kültürel, sportif ve ahlaki değerlerden doğan arkadaşlık, sevgi-saygı, doğruluk-dürüstlük, yardımlaşma, adalet, düzen, barış, vatanseverlik, özgüven, sabır, nezaket-hoşgörü, alçak gönüllülük, yeniliğe açıklık, sağlıklı olma gibi özellikler insanın fitratından gelen erdemlerdir. İnsani değerler, toplumsal hayat için bu derece önemlidir. Bunun için eğitim programlarının planlanması, ders kitapları ve öğretim materyallerinin hazırlanıp sınıflarda uygulanmasında bu temel değerler ön planda tutulmalıdır. Dolayısıyla ilk olarak evde başlayan ahlak eğitimi okulda da devam ettirilip yaşam boyu bir bütünsellik içinde sürdürülmelidir. Spor, fiziksel ve psiko-sosyal bakımdan bireylerin dengeli gelişmesine yardım eder. Spor eğitimin tartışılmaz bir parçasıdır. Bu bağlamda eğitim ve spor arasında da zorunlu bir ilişki söz konusudur. Spor ahlakı; insanların belli kurallar çerçevesinde yarışırken birbirleriyle etik bir şekilde mücadele etmesi, eğlenmesi ve oyun içerisinde yazılı olan ya da olmayan ilke, esas ve kurallar bütünüdür. Sporun da içinde yer aldığı ahlaki eğitimi ile soyut ahlak kuralları somutlaştırılıp göstererek ve yaşayarak öğrencilere verilir. Çocuğun içinde bulunduğu toplumun etik değerlerini özümsemesi, hem kendini tanımada hem de hayatı boyunca mutlu olmasında ona fayda sağlar. Bununla birlikte spor ahlakı eğitimi, öğrencilere olaylar arasındaki fiziksel, duyuşsal, davranışsal farklılıkları görmelerini ve bu doğrultuda doğru, dürüst, güvenilir kararlar alabilmelerine yardımcı olur. Beden eğitimi ve spor dersi kurallara uygun hareket etme davranışının pekiştirildiği en önemli derslerdendir. Bu yüzden sporun bedensel ve zihinsel olduğu kadar sosyal ve ahlaki gelişime sağladığı yarar; eğitim planlayıcıları, yöneticiler, öğretmenler ve ebeveynler tarafından tam olarak bilinmeli ve çocuklar sporla daha erken yaşlarda tanıştırılmalıdır. Bütün bunlar gösteriyor ki eğitim, ahlak ve spor toplumsal yapıyı oluşturan önemli bileşenlerdendir. Gerçekleştirilen bu çalışma ile de eğitim, ahlak ve sporun ortak yanları ve yararları konusundaki yapılan araştırma sonuçlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, spor, ahlak ve değerler, eğitim

THE PLACE OF SPORTS IN ETHICS AND VALUES EDUCATION OF CHILDREN

Nigar COSAR DILBER

Ankara University Institute of Health Sciences, Ankara, Turkey, nigar.cosar@yahoo.com.tr

ABSTRACT

Education is a process that continues to affect and change human life at every stage. Along with social values, morality is the most important building blocks that form the roof of education. Every society has its own values. Morality, on the other hand, is a large circle that encompasses all humanity, although it is nourished by different cultures and values. Friendship, love-respect, truth-honesty, cooperation, justice, order, peace, patriotism, self-confidence, patience, courtesy-tolerance, humility, openness to innovation, being healthy, arising from social, political, environmental, cultural, sportive and moral values. traits are virtues that come from human nature. Human values are so important for social life. For this reason, these basic values should be kept at the forefront in the planning of education programs, the preparation of textbooks and teaching materials and their implementation in the classroom. Therefore, moral education, which first started at home, should be continued at school and continued throughout life in a holistic manner. Sports help individuals develop balanced physically and psycho-socially. Sport is an indisputable part of education. In this context, there is a compulsory relationship between education and sports. Sports ethics; It is the whole of the principles, principles and rules that are written or not written in the game and that people fight each other ethically while competing within the framework of certain rules, have fun. Moral education, including sports, and abstract moral rules are given to students by embodying, demonstrating and living. The child's assimilation of the ethical values of the society he lives in helps him to know himself and to be happy throughout his life. In addition, sports ethics education helps students to see the physical, emotional and behavioral differences between events and to make correct, honest and reliable decisions in this direction. Physical education and sports lessons are the most important lessons in which the behavior of acting in accordance with the rules is reinforced. Therefore, the benefits of sports for physical and mental as well as social and moral development; Education planners, administrators, teachers and parents should know exactly and children should be introduced to sports at an earlier age. All this shows that education, morality and sports are important components that make up the social structure. With this study, it is aimed to examine the results of the research on the common aspects and benefits of education, morality and sports.

Keywords: Child, sport, morals and values, education

Z KUŞAĞININ BAKIŞ AÇISIYLA LİDERLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihan YAVUZ AKSAKAL

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, nyavuz@ticaret.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ebru ULUCAN

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, eulucan@ticaret.edu.tr

ÖZET

Sahip olduğu geçmişi ve içinde bulunulan zamana göre değişim gösterebilen dinamik yapısı nedeniyle, liderlik kavramı örgütsel davranış alanının önemli konularından biridir. Özellikle liderle uyumlu bir şekilde çalışmak, ekip verimliliğini de artıracığından, işgörenler için de oldukça önemlidir. Ancak zaman içerisinde işletmelerin giderek modernleşmesi, kuşakların değişim göstermesi ve iş yaşamında farklı kuşakların bir arada bulunması yönetim ve yönetici konularına olduğu kadar liderliğe yönelik algıları da değiştirmiştir. Bunun sonucunda da başarılı bir liderin sahip olması gereken özellikler ve üstlendikleri roller de gelişmiştir. Bu düşünceden hareketle hazırlanan bu çalışmanın amacı; iş yaşamına yeni katılan Z kuşağının gözünden bir liderde olması gereken özellikleri tespit ederek geleneksel liderlik anlayışından farklılıklarını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda; 18 yaşından büyük Z kuşağından 183 katılımcıyla görüşme yapılarak bir liderde bulunmasını bekledikleri özellikleri belirtmeleri istenmiştir. Alınan cevaplar kodlanarak yapılan içerik analizi sonucunda; katılımcıların önemli gördükleri lider özellikleri belirlenmiştir. Buna göre; Z kuşağı için bir liderde *ileri görüşlülük, yönetim yeteneği, hataları üstlenebilme, gizliliğe önem verme, farkındalık sahibi olma, adalet, ekip arkadaşı gibi davranabilme, dijital becerilere sahip olma, yetenekleri keşfedebilme, duygusal zeka ve güçlü iletişim yeteneği* özelliklerinin öncelikli olarak var olması gerektiği ortaya çıkmıştır. Cinsiyet ve iş/staj tecrübesine dayanan değişkenlerle yapılan analizlere göre de benzer özelliklerin vurgulandığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar, günümüz liderlerinin ileri görüşlülük, adalet, güçlü iletişim yeteneği gibi sahip oldukları mevcut özelliklerin yanı sıra; gizliliğe önem verme, farkındalık sahibi olma, yetenekleri keşfedebilme, dijital becerilere sahip olma gibi daha yenilikçi özellikleri de taşımaları gerektiğini ortaya koymuştur. Z kuşağının iş yaşamına yavaş yavaş katılıyor olması ve gelecekte iş yaşamında Z kuşağından bireylerle birlikte daha fazla çalışılacağı düşünüldüğünde, bu doğrultuda liderlik becerilerindeki değişimlerin ortaya konulması çalışmanın önemini yansıtmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, z kuşağı, içerik analizi, örgütsel davranış.

EXAMINATION OF LEADERSHIP CHARACTERISTICS FROM PERSPECTIVE OF GENERATION Z

Asst. Prof. Dr. Nihan YAVUZ AKSAKAL

İstanbul Ticaret University, İstanbul, Turkey, nyavuz@ticaret.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Ebru ULUCAN

İstanbul Ticaret University, İstanbul, Turkey, eulucan@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

The concept of leadership is one of the important issues in the field of organizational behavior due to its history and dynamic structure that can change according to the current time. Working in harmony with the leader is also very important for employees as it will increase team productivity. However, over time, the increasing modernization of enterprises, the change of generations and the coexistence of different generations in business life have changed perceptions about leadership as well as management and managerial issues. As a result, the characteristics that a successful leader should have and the roles they take on have also developed. The aim of this study, which was prepared with this thought, is to determine the characteristics that a leader should have in the perspectives of generation Z, who have just joined business life, and to reveal their differences from the traditional leadership approach. For this purpose, 183 participants from the Z generation over the age of 18 were interviewed and asked to indicate the characteristics they expect in a leader. As a result of the content analysis made by coding the answers received, the leader characteristics that the participants considered important were determined. Accordingly, it has become clear that the characteristics of *foresight, management ability, ability to take mistakes, caring about privacy, having awareness, fairness, being able to act like a teammate, having digital skills, being able to discover talents, emotional intelligence and strong communication skills* should exist primarily in a leader for generation Z. It was determined that similar characteristics were emphasized according to the analyzes made with variables based on gender and work/internship experience. These results revealed that today's leaders need to have more innovative features such as caring about privacy, having awareness, being able to discover talents, and having digital skills, in addition to their existing features such as foresight, fairness, and strong communication skills. Considering that generation Z is gradually participating in business life and that there will be more work with individuals from Z generation in business life in the future, revealing the changes in leadership skills in this direction reflects the importance of the study.

Keywords: Leadership, generation z, content analysis, organizational behavior.

DISLEKSİNİN BEYİN İLE İLİŞKİSİ

Nur KARATAY

M.E.B. Aksaray, TÜRKİYE, karataynur14@gmail.com

ÖZET

Öğrenme güçlükleri içerisinde en yaygın olarak görülen disleksi, doğru ve akıcı okuma için gerekli olan zekâ, motivasyon ve eğitime sahip çocuklarda ve yetişkinlerde beklenmedik bir okuma güçlüğü ile karakterize edilir. Yaygın olarak disleksi kavramı, ölçülen zekâ seviyesine göre tahmin edilen okuma başarısı ile gerçek okuma başarısı seviyesi arasındaki tutarsızlık, beklenmedik bir zorluk olarak yorumlanmıştır. Disleksili bireyler, beyin ve merkezi sinir sistemindeki belirli sorunların sonucunda harflerin ve kelimelerin algılanmasında zorluklar yaşamaktadır. Disleksinin bilinen tek tedavi yöntemi eğitimidir. Söz konusu bireylere nasıl bir eğitim verilmesi gerektiği araştırılmakla birlikte tam olarak belirlenememiştir. Disleksiklerin okumalarını kolaylaştırmak üzere etkili yöntemin bulunması, yaşadıkları sorunların nedeninin doğru tespit edilmesi adına oldukça önemlidir. Disleksili bireylerin yaşadıkları okuma güçlüklerinin giderilmesi amacıyla bu zorluğun kaynağı araştırılmaktadır. Bu amaçla disleksi ve beyin ilişkisi son dönemde yürütülen çalışmalarda çokça ele alınmaya başlamıştır. Bu araştırmada disleksi ve beyin üzerinde yapılan çalışmaların kavramsal çerçevesinin belirlenmesi ve konu ile ilgili araştırmaların ortaya koyduğu sonuçların gözden geçirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada alanyazın tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, disleksili beyinlerin özellikle sol temporal loblarındaki gri maddenin kontrol grupların beyinlerine göre daha az hacimdedir. Bu da fonolojik farkındalığı olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bununla birlikte aynı bölgede yer alan beyaz madde de disleksik beyinlerde daha az hacimde bulunmaktadır. Beyaz madde, okuma becerisi ile ilişkilendirildiği gibi beyin bölgelerinin birbirleriyle iletişim kurma yeteneği veya verimliliği ile de ilişkilendirilmektedir. Dolayısıyla, beyaz maddenin hacminin daha az olması, kelime okuma, heceleme ve hızlı adlandırma gibi okuma performansını etkileyen birçok parametreyi olumsuz etkilemektedir. Sol temporal lobdan kaynaklı olarak beyin hacminin disleksiklerde daha az olmasının yanı sıra, disleksik beyinlerde dikkat çeken bir husus da yarımkürelerin (hemisfer) anatomik farklılığıdır. Okuma becerisi için beyin hem sağ ve sol yarımküreleri hem arka ve ön lobları arasında bilgi akışının gerçekleşmesi ve söz konusu bölümlerin birbirleriyle uygun zamanda iletişim kurması gerektirmektedir. Disleksiklerde ise yarımküreler arası bilgi akışı normal düzeninde gerçekleşmemekte, bilginin bir yarım küreden diğerine aktarılması sırasında zorluklar yaşanmaktadır. Bu farklılığın okuma üzerinde etkisinin olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Disleksi, öğrenme güçlüğü, özel öğrenme güçlüğü.

RELATIONSHIP OF DYSLEXIA WITH THE BRAIN

Nur KARATAY

M.N.E. Aksaray, Turkey, karataynur14@gmail.com

ABSTRACT

Dyslexia, the most common of the learning disabilities, is characterized by an unexpected reading disability in children and adults who have the intelligence, motivation, and education necessary for accurate and fluent reading. Commonly, the concept of dyslexia has been interpreted as an unexpected difficulty, with the discrepancy between the predicted reading achievement according to the measured intelligence level and the actual level of reading achievement. Individuals with dyslexia have difficulties in perceiving letters and words as a result of certain problems in the brain and central nervous system. The only known treatment for dyslexia is education. Although it has been researched what kind of education should be given to the individuals in question, it has not been determined exactly. Finding the most effective method to facilitate the reading of dyslexics is very important in order to accurately determine the causes of the problems they experience. In order to eliminate the reading difficulties experienced by individuals with dyslexia, the source of this difficulty is being investigated. For this purpose, the relationship between dyslexia and the brain has begun to be discussed extensively in recent studies. In this study, it is aimed to determine the conceptual framework of studies on dyslexia and the brain and to review the results of research on the subject. The literature review method was used in the research. According to the research findings, gray matter, especially in the left temporal lobes of the dyslexic brains, is less in volume than the brains of the control groups. This can negatively affect phonological awareness. However, white matter in the same region is also found in less volume in dyslexic brains. White matter is associated with reading ability, as well as with the ability or efficiency of brain regions to communicate with each other. Therefore, the smaller volume of white matter negatively affects many parameters that affect reading performance, such as word reading, spelling and fast naming. In addition to the fact that the volume of the brain is less in dyslexics due to the left temporal lobe, another striking issue in dyslexic brains is the anatomical difference of the hemispheres. For the reading skill, the flow of information between both the right and left hemispheres of the brain, as well as the posterior and frontal lobes of the brain, and the communication of these parts with each other at the appropriate time are required. In dyslexics, on the other hand, the flow of information between the hemispheres does not occur in its normal order, and difficulties are experienced during the transfer of information from one hemisphere to the other. It is thought that this difference has an effect on reading.

Keywords: Dyslexia, learning disability, specific learning disability.

ÜNİVERSİTELERDE GÜVENCESİZ İSTİHDAM VE SENDİKASIZLAŞTIRMA PRATİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Nursel DURMAZ BODUR

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, ndurmaz@pau.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma Türkiye’de güvencesiz istihdam ile sendikasılaşma arasındaki ilişkiyi konu edinmektedir. Türkiye, sendikal hakların güvenceye alındığı uluslararası belge ve sözleşmeleri onaylayan ülkelerden birisi olmasına rağmen gerek kamuda gerek özel sektörde sendikal hak ihlalleri yaşanmaktadır. Resmi istatistikler Türkiye’de akademi içinde de örgütlenme düzeyinin oldukça düşük seviyelerde kaldığını göstermektedir. Üniversitede görev yapan akademik personellerin içinde en düşük örgütlenme düzeyine sahip olan grup ise iş güvencesinden yoksun biçimde istihdam edilen 50/d’li araştırma görevlileridir. Türkiye’de 50/d statüsünde istihdam edilen araştırma görevlileri doktora öğrenimlerini tamamladıklarında üniversite ile ilişkileri kesilmektedir. Dolayısıyla işgücü piyasasına giriş için oldukça geç bir yaş olan 30’lu yaşlarda işsiz kalma tehdidi ile karşı karşıyadırlar. Bu çalışma Türkiye’de bir devlet üniversitesindeki araştırma görevlilerinin örgütlenmeleri önündeki engelleri ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Çalışmada Roy (1980) ve Gall (2004) tarafından geliştirilen işçileri sendikasılaşdırma tipolojisinin araştırma görevlilerinin deneyimleme biçimleri araştırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Türkiye’de bir devlet üniversitesinde istihdam edilen 24 araştırma görevlisi ile yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakat yapılarak bilgi toplanmıştır. Araştırma sonucunda, üniversitelerde yönetim tarafından katılımcılara yönelik sendikasılaşdırma politikalarının uygulandığı ortaya çıkmıştır. 50/d’li araştırma görevlilerinin sendikalaşmaları önündeki en büyük engel, iş güvencesinden yoksun biçimde istihdam ediliyor olmalarıdır. Katılımcıların önemli bir kısmı 30’lu yaşlarında işsiz kalmaları halinde, özel sektör deneyimlerinin olmaması nedeniyle işgücü piyasasından dışlanacaklarını düşünmekte ve üniversitede kalabilmeleri için “itaatkâr” olmayı tercih etmektedirler. Ayrıca araştırma görevlilerinin sendikalı olmama nedenleri arasında sendikalara olan güvensizlik ve sendikaların kendini yeterince tanıtamaması da yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvencesiz istihdam, iş güvencesi, sendikasılaşdırma

PRECARIOUS EMPLOYMENT AND DE-UNIONIZATION PRACTICES IN THE UNIVERSITIES

Asst. Prof. Nursel DURMAZ BODUR

Pamukkale University, Denizli, Türkiye, ndurmaz@pau.edu.tr

ABSTRACT

This study deals with the relationship between precarious employment and non-unionization in Turkey. Although Turkey is one of the countries that has ratified international documents and conventions that guarantee trade union rights, there are violations of trade union rights in both the public and private sectors. Official statistics show that the level of organization within the academy in Turkey remains at very low levels. Among the academic staff working at the university, the group with the lowest level of organization is 50/d research assistants who are employed without job security. Research assistants employed in Turkey with 50/d status are dismissed from the university when they complete their doctoral studies. Therefore, they face the threat of being unemployed in their 30s, which is a very late age for entering the labor market. This study aims to reveal the obstacles to the organization of research assistants at a state university in Turkey. In the study, the experience of research assistants of the typology of de-unionization of workers developed by Roy (1980) and Gall (2004) was investigated. Qualitative research method was used in the study. Information was gathered by conducting semi-structured in-depth interviews with 24 research assistants employed at a state university in Turkey. As a result of the research, it was revealed that de-unionization policies were implemented by the management in universities towards the participants. The biggest obstacle for 50/d research assistants to unionize is that they are employed without job security. A significant part of the participants think that if they are unemployed in their 30s, they will be excluded from the labor market due to their lack of private sector experience and they prefer to be "obedient" in order to stay in university. In addition, among the reasons why research assistants are not unionized, there are distrust of unions and the lack of self-promotion of the unions.

Keywords: Precarious employment, job security, de-unionization.

TÜRKİYE’DE MANEVİ DANIŞMANLIK ÜZERİNE HAZIRLANMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Nurullah AYDENİZ

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, Türkiye, nurullah.aydeniz@bilecik.edu.tr

Emel TIRAŞ

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, Türkiye, emelcetiner_2013@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, manevi danışmanlık üzerine yürütülen lisansüstü tezlerin çeşitli yönlerden incelenmesidir. Bu çalışmada, Türkiye’de manevi danışmanlık ile ilgili yapılan bütün lisansüstü tezleri çeşitli açılardan çözümlenmek amaçlandığı için sistematik derleme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma kapsamında incelenen tezlere YÖK Ulusal Tez Merkezi aracılığıyla ulaşılmıştır. “Manevi danışmanlık” anahtar kelimesiyle tezlerin başlıklarında arama yapılmıştır. Başlığında “manevi danışmanlık” ifadesi geçen toplam 24 lisansüstü tez çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırma kapsamında, manevi danışmanlık ile ilgili tezlerden ulaşılan verilere betimsel analiz yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular şöyledir. Manevi danışmanlık üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, Manevi danışmanlık üzerine hazırlanan lisansüstü tez sayısının en çok 2019 yılında olduğu, manevi danışmanlık üzerine hazırlanan tezlerin büyük oranda kadın araştırmacılar tarafından yapıldığı, manevi danışmanlıkla ilgili lisansüstü tezlerin çoğunlukla Uludağ Üniversitesi’nde yapıldığı, manevi danışmanlığı konu edinen lisansüstü tezlerin en çok Felsefe ve Din Bilimleri bölümünde hazırlandığı, manevi danışmanlık hakkında hazırlanan tezlerin en çok manevi danışmanlık uygulamalarının etkisini araştırdığı, manevi danışmanlık üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerde en çok nitel yöntemin kullanıldığı, manevi danışmanlık ile ilgili tezler veri kaynağı açısından incelendiğinde en çok akademik kaynaklardan yararlandığı, manevi danışmanlık hakkında hazırlanan tezlerde veriler en çok görüşme yoluyla toplandığı görülmüştür. Sonuç olarak manevi danışmanlıkla ilgili tezlerin çoğunun özellikle son yıllarda gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu durum manevi danışmanlığa olan ilginin arttığını göstermektedir. Manevi danışmanlık hakkında hazırlanan tezler görüşlerin incelenmesinin amaçladığı sonucuna ulaşılmıştır. Manevi danışmanlıkla ilgili tezlerde en çok nitel yöntemler kullanıldığı sonucuna varılmıştır. Manevi danışmanlıkla ilgili hazırlanan tezlerde veri kaynağı olarak en çok akademik kaynaklardan yararlandığı tespit edilmiştir. Manevi danışmanlık ile ilgili tezlerin verileri en çok görüşme yoluyla elde edildiği sonucuna varılmıştır. Son olarak ise, manevi danışmanlık ile ilgili tezlerin analizinde en çok fark istatistikleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle, manevi danışmanlık ile ilgili farklı araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak daha fazla çalışmanın yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye’de manevi danışmanlık, manevi danışmanlık.

AN EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESES ON SPIRITUAL COUNSELING IN TURKEY

Doç. Dr. Nurullah AYDENİZ

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, Türkiye, nurullah.aydeniz@bilecik.edu.tr

Emel TIRAŞ

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, Türkiye, emelcetiner_2013@hotmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the postgraduate theses on spiritual counseling from various aspects. Systematic review method was used in this study. The theses examined within the scope of this research were accessed through YÖK National Thesis Center. The titles of the theses were searched with the keyword "spiritual counseling". A total of 24 postgraduate theses were examined. Within the scope of the research, descriptive analysis was performed on the data obtained from theses related to spiritual counseling. The findings obtained as a result of the analysis are as follows. The majority of postgraduate theses on spiritual counseling are master's theses, the number of postgraduate theses on spiritual counseling is the highest in 2019, the theses on spiritual counseling are mostly done by female researchers, postgraduate theses on spiritual counseling are mostly done at Uludağ University, postgraduate theses on spiritual counseling are mostly prepared in the Philosophy and Religious Sciences department, It was seen that the theses on spiritual counseling mostly investigated the effect of spiritual counseling practices, qualitative method was mostly used in the postgraduate theses on spiritual counseling, when the theses on spiritual counseling were examined in terms of data source, academic sources were mostly used, and the data were mostly collected through interviews in the theses on spiritual counseling. As a result, it is seen that most of the theses on spiritual counseling have been conducted especially in recent years. This situation shows that the interest in spiritual counseling has increased. It was concluded that the theses on spiritual counseling aimed to examine the opinions. It was concluded that qualitative methods were mostly used in theses on spiritual counseling. It was determined that academic sources were mostly used as data sources in theses on spiritual counseling. It was concluded that the data of the theses on spiritual counseling were mostly obtained through interviews. Finally, it was determined that difference statistics were mostly used in the analysis of theses on spiritual counseling. Based on these results, it can be recommended to conduct more studies on spiritual counseling using different research methods and techniques.

Keywords: Spiritual counseling in Turkey, spiritual counseling.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİBER ZORBALIĞA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**Oğuz YEŞİL***Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, oguz.yesil9@gmail.com***Cemil Cahit YEŞİLBURSA***Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, ccyesilbursa@gmail.com***ÖZET**

Yıllar geçtikçe yeni teknolojilerle beraber internetin yaygınlığı zamanla artmış ve internete erişim kolaylaşmıştır. İnternetteki erişimin kolaylaşması ve etkileşimin yaygınlaşmasıyla beraber yanında getirdiği tehlikeler de yükselişe geçmiştir. Gerçekte var olan fiziksel zorbalık sanal ortamlara geçerek siber zorbalık sorununu ortaya çıkartmıştır. Bu çalışmada Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının siber zorbalık duyarlılıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adaylarına siber zorbalığın ne olduğu, hangi davranışların siber zorbalık olduğu, nasıl önlemler alınabileceği, sosyal bilgiler dersinde kavram olarak verilmesi hakkında ne düşündüğü, ortaokul öğrencilerinin duyarlılıklarını arttırmaya yönelik neler yapılabileceği, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının da duyarlılıkların nasıl arttırılabileceğine yönelik sorular sorulmuştur. Bu çalışma, temel nitel bir araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu uzman görüşlere başvurularak geliştirilmiştir. Çalışma grubu Ankara ilindeki bir devlet üniversitesindeki Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Seçilen üniversite kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu kapsamda çalışma grubunda 20 sosyal bilgiler öğretmen adayı yer almıştır. Yarı Yapılandırılmış Görüşme formunun uygulanması sırasında gönüllülük esası temel alınmıştır. 2022-2023 eğitim-öğretim yılı güz döneminde veriler toplanmıştır. Veri toplama sürecinde açıklayıcı bilgiler verilmiş, öğretmen adaylarından bu bilgiler doğrultusunda veriler toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına sempozyumda sözlü sunum sırasında yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Siber Zorbalık, Sosyal Bilgiler, İnternet, Öğretmen Adayı

THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON CYBER BULLYING**Oğuz YEŞİL***Master Student, Gazi University, Institute Educational Sciences, oguz.yesil9@gmail.com***Cemil Cahit YEŞİLBURSA***Prof. Dr., Gazi University, ccyesilbursa@gmail.com***ABSTRACT**

Over the years, with new technologies, the prevalence of the internet has increased over time and access to the internet has become easier. With the ease of access on the internet and the spread of interaction, the dangers it brings have also increased. The actual physical bullying has moved to virtual environments, revealing the problem of cyber bullying. In this study, it was aimed to determine the views of social studies teacher candidates on cyberbullying sensitivities. For this purpose, social studies teacher candidates were asked questions about what cyberbullying is, what behaviors are cyberbullying, what precautions can be taken, what they think about teaching it as a concept in social studies lesson, what can be done to increase the sensitivity of middle school students, and how social studies teacher candidates can increase their sensitivity. This study was carried out with a basic qualitative research method. In the research, "Semi-Structured Interview Form" prepared by the researchers was used as a data collection tool. The Semi-Structured Interview Form was developed by consulting expert opinions. The study group consists of Social Studies teacher candidates at a state university in Ankara. The selected university was chosen by the convenience sampling method. In this context, 20 social studies teacher candidates took part in the study group. The implementation of the Semi-Structured Interview form was based on volunteerism. Data were collected in the fall semester of the 2022-2023 academic year. During the data collection process, explanatory information was given, and data were collected from the pre-service teachers in line with this information. Content analysis technique was used to analyze the data. The results of the study will be included during the oral presentation at the symposium.

Keywords: Cyberbullying, Social Studies, Internet, Teacher Candidate

MEHMET KANSU'NUN LEFKOŞA'YI YÜRÜMEK ADLI ESERİNDE DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ

Doç. Dr. Osman ERCİYAS

Lefke Avrupa Üniversitesi, Gemikonağı - Lefke, KKTC, oerciyas@eul.edu.tr

ÖZET

Soyut şiir ve manzum öykü/anlatı tarzındaki ürünleriyle öne çıkan Kıbrıslı Türk şair/yazar Mehmet Kansu, Kıbrıs Türk Edebi hayatına kalıcı ve özgün eserler kazandırmış değerli bir şahsiyettir. 1938 yılında Baf'ın Aydoğan köyünde başlayan zorlu yaşam koşulları, yokluk ve sıkıntılar onu günümüze taşımış, yoğurmuş ve edebi üretimlerine ilham oluşturmuştur. Küçük yaşından itibaren kendini türlü mücadeleler içinde bulan Kansu, umut ışığını hiçbir zaman kaybetmemiş ve ışığın ardından yürümüştür. Karşılaştığı güçlükleri bir yükselme aracı olarak görmüş ve birikimini eserleri vasıtasıyla toplumuna sunmuştur. Kansu fakirliğin ve yokluğun yetiştirdiği, mücadelenin eğittiği sade, gösterişsiz, mütevazi bir yaşamın simgesidir. İnsan olarak kalmanın yollarını arayan bir gezgindir. İç dünyası zengin, dolu ve duygusal bir insandır. Gözlem yeteneği güçlü, halkın ve sokakların nabzını tutabilen, bu amaçla yürümeyi adet edinmiş bir kişidir. Sabahın erken saatlerinde başlayan yürüyüşlerin amacı sağlık değil, gözlemdir. Satırlara dökülecek olan duyguların, düşüncelerin, görüntülerin, yaşanmışlıkların ve hayallerin doğduğu anlardır. Lefkoşa'yı Yürüme I adlı eser işte bu zamanlarda ortaya çıkmış, şekillenmiş bir anı/anlatı türüdür. Şiirsel ifadelerle oluşmuş bir öyküleyici anlatıma sahiptir. Kansu eserini şöyle tarif etmektedir: 'Çalıştığım, gezindiğim, kızların peşlerine düştüğüm, sokakların sıcaklığını, meltemini soluduğum, toprağın ve Ömerge Hamamı külhanındaki odun kabuklarının üstünde uyuduğum, dönemin başkaldırılarına katıldığım zamanların gölgelerini, silinmez izlerini, fakirlik ve çaresizliklerini okuyor ve yazıyorum hala; belleğimdeki papirüslerin üstüne. Bu kent anam-babam, sevgililerim, eşim, arkadaşlarım gibi ve elbette coştduğum, mutlu olduğum, ağladığım mekanlarım. Beni benden alan, bana beni veren Lefkoşa...'. Gözlemlerin içsel ve sürrealist görünümüyle şekil bulduğu ve yansıdığı bu eserde yazar, kendine özgü bir dil kullanma çabası içindedir. Metinlerarasılık tekniği ve geçmişe ait izlerin metaforlar aracılığıyla okuru düşündürcek şekilde kullanımı esere ayrı bir özellik ve özgünlük katmıştır. Bu çalışmada, Kansu'nun iç dünyasının çevresel faktörlerle etkileşime girmesi sonucu ortaya çıkan yazın dili üzerinde durulmuş ve Lefkoşa'yı Yürüme I adlı eserden seçilen örnek metinlerin analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Kansu, Kıbrıs, Lefkoşa, dil, metinlerarasılık.

IN MEHMET KANSU'S BOOK 'LEFKOŞA'YI YÜRÜMEK' LANGUAGE AND EXPRESSION FEATURES

Assoc. Prof. Dr. Osman ERCİYAS

European University of Lefke, North Cyprus, oerciyas@eul.edu.tr

ABSTRACT

Turkish Cypriot poet/writer Mehmet Kansu, who stands out with his works in abstract poetry and verse story/narrative style, is a valuable person who has brought permanent and original works to the Turkish Cypriot literary life. The difficult living conditions, poverty and troubles that started in the Aydoğan village of Paphos in 1938 have brought him to the present day, kneaded him and inspired his literary productions. Finding herself in various struggles since her young age, Kansu never lost the light of hope and walked after the light. He saw the difficulties he faced as a means of promotion and presented his knowledge to his society through his works. Kansu is the symbol of a simple, unpretentious, modest life brought up by poverty and poverty and educated by struggle. He is a traveler looking for ways to remain human. He is a rich, full and emotional person in his inner world. He is a person who has strong observation skills, can take the pulse of the people and the streets, and has a habit of walking for this purpose. The purpose of early morning walks is observation, not health. These are the moments when emotions, thoughts, images, experiences and dreams that will be poured into lines are born. The work called Walking Nicosia I (Lefkoşa'yı Yürümek I) is a type of memory/narrative that emerged and took shape during these times. It has a narrative expression formed with poetic expressions. Kansu describes his work as follows: "I still read and write the shadows, indelible traces, poverty and desperation of the times when I worked, wandered, followed the girls, breathed the heat and breeze of the streets, slept on the earth and the wood shells in the Ömerge Bathhouse, participated in the uprisings of the period; over the papyri in my memory. This city is like my parents, my lovers, my wife, my friends and of course my places where I get excited, happy and cry. Nicosia, who took me from me, gave me to me...". In this work, in which observations are shaped and reflected with an inner and surrealist appearance, the author tries to use a unique language. The technique of intertextuality and the use of traces of the past through metaphors in a way that makes the reader think have added a distinctive feature and originality to the work. In this study, the literary language that emerged as a result of the interaction of Kansu's inner world with environmental factors was emphasized and sample texts selected from the work named Walking Nicosia I were analyzed.

Keywords: Mehmet Kansu, Cyprus, Nicosia, language, intertextuality.

AMERİKAN KAMUOYUNDA PARLEMENTER MONARŞİ VE OSMANLI DEVLETİ: II.MEŞRUTİYET'İN ABD KAMUOYUNDAKİ YANSIMALARI

Ömer Oğuzhan Dosti

Dokuz Eylül Üniversitesi, Doktora Öğrencisi

Özet

Türk siyasi tarihinin dönüm noktalarından biri olan II.Meşrutiyet, Osmanlı Devleti'nin hem batılılaşma hem de sınırları daralmakta olan bir imparatorluğun 20.yy'a yeni yüzünü gösterme girişimlerinden birisi olmuştur. İttihat ve Terakki Partisi'nin siyasi etkisi ve İngiltere, Fransa ve Rusya gibi büyük sanayi devletlerinin İmparatorluğun çeşitli köşelerinde desteklediği azınlık isyanları , Reval görüşmelerinden sonraki balkanlardaki paylaşım girişimleri, II.Abdülhamit'i yeniden Parlementer Monarşi sistemini geri getirmesini ve ilk kez Osmanlı Devleti'nde siyasi partilerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Çalışmamız içerisinde bu büyük siyasi değişimin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki etkilerini 1908 ve sonrasında nasıl karşılandığını göstermek ve konuya yabancı gazetelerin perspektifi ile dışarıdan bakmak amaçlanmıştır. Çalışmamız içerisinde Daily Herald News, Morning Star, Abidene Daily News gibi birçok yabancı gazetenin gözünden Türk siyasi tarihinin 20.yy'da neredeyse 10.000 km uzağında olan bir devletten meşrutiyet ve buna dair aktarımlar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: II.Meşrutiyet , Amerikan Basını, II.Abdülhamit, İttihat ve Terakki Partisi

PARLEMENTARY MONARCY AND OTTOMAN STATE: THE REFLECTİONS OF SECOND CONSTITUTIONAL MONARCHY IN AMERICAN PUBLIC OPINION

Omer Oguzhan Dosti

University Of Dokuz Eylul, Phd Student Of The Institute Of Principalities and Revolution History Of Atatürk

ABSTRACT

In the 20. century, Second Constitution has been one of the turning point for Ottoman Empire which its borders about the shrinkage and to turning its face to Westernization and show its face to new century. With the affection of Union And Progress Party also other affection as England, France and Russians which countries that has been industrialization and contrubuting to rebellions in Balkan geography also the Reval Negatiations sharing attempts the nations, Abdulhamit The Second decided that the declare the Second Constitution and bring back the Assembly of People and political parties. In our work, we have a goal that trying to showing that affections of second constitutional monarchy how has been reflected in 1908 and after with the help of foreign newspapers of United States Of America. In our Work we will try to explain in the newspapers such as Daily Herald News, Morning Star, Abidene Daily News that how the second constitutional monarchy has been reflected to U.S.A which away from the Turkey about the 10.000 km in 20. century.

Keywords : Second Constitution, Newspapers Of United States, Party of Union And Progress

İLKOKULDA ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLERİN KÖK DEĞERLERE İLİŞKİN İMAJLARI**Özgül MENGÜCEK KUTLUBOĞA***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü***Dilşat KILIÇ***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü***Ayşenur YÖRÜK***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü***ÖZET**

İnsanlar toplum içinde yaşamalıdır. Çocuğun ilk sosyal çevresi ailesi olduğu için okul da çocuğun sosyalleşmesine katkıda bulunur, bu gelişimine katkı sağlar. Her yerde ve her düzeyde etkili eğitim verebilmek için bireyleri tanımak gerekir. Çağdaş ve demokratik bir eğitim anlayışı, sadece normal gelişim gösteren öğrencilerin gelişiminin desteklenmesini değil, özel gereksinimli öğrenciler de dahil olmak üzere tüm bireylerin bireysel ve toplumsal ihtiyaçlarını dikkate alan programların geliştirilmesini gerektirmektedir. Kaynaştırma eğitiminin günümüzde yaygın bir şekilde kabul gören amacı, en az kısıtlayıcı ortam kavramına dayalı olarak, özel eğitim öğrencilerinin mümkün olduğunca normal öğrencilerle birlikte eğitim görmeleridir. Bu çalışmada, "Özel gereksinimli öğrencilerin kök değer kavramına yönelik metaforik algısı nedir?" problem cümlesinden hareketle, çalışmada ilkökulda özel gereksinimli öğrencilerinin kök değer kavramına yönelik sahip oldukları algıyı metaforlar aracılığıyla belirlemek ve öngörülen değerlerin uygulanmasına yardımcı olması amaçlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Sivas il merkezinde 2022-2023 eğitim-öğretim yılında ilkökulda eğitim gören 12 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubunun seçiminde, ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın örnekleme ölçütü, Türkiye' de ilkökullarda değerler eğitimi alan ve ilkökul 1. sınıf dışındaki tüm eğitim kademelerini yansıtan özel gereksinimli öğrencilerle çalışmaktır. Çalışmada veri toplama aracı olarak "Değerlerle İlgili Kavram Çağrışım Formu" kullanılmıştır. "Çağrışıl Değer Kavramının Formülü", "Değer .....; Çünkü....." gibidir" biçimindeki açık sorulardan oluşmaktadır. Bu çalışmada elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Çalışma kapsamında 21 öğrenciye ulaşılmıştır. Öğrencilerden alınan bilgiler doğrultusunda analize uygun bilgiler belirlenmiştir. Araştırma sonucunda analize uygun 12 adet veri elde edilmiştir. İkökulda özel gereksinimli çocukların oluşturdukları metaforlar Türk Dil Kurumu'nda yer alan tanımlara uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda bu alanda yapılan ilkökul çocuklarıyla yapılan araştırmalar da incelenerek benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kök değerler, Özel gereksinimli, ilkökul

THE IMAGES OF SPECIAL NEEDS STUDENTS IN PRIMARY SCHOOL RELATING TO ROOT VALUES

Özgül MENGÜCEK KUTLUBOĞA

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, dlstklc5858@gmail.com

Dilşat KILIÇ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, ozgulkutluboga@gmail.com

Ayşenur YÖRÜK

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, ayseistanbul58@hotmail.com

ABSTRACT

People should live in society. Since the child's first social environment is his family, school also contributes to the socialization of the child, this contributes to his development. In order to provide effective education everywhere and at all levels, it is necessary to know individuals. A contemporary and democratic understanding of education requires not only supporting the development of students with normal development, but also developing programs that take into account the individual and social needs of all individuals, including students with special needs. The widely accepted aim of inclusive education today is for special education students to study with normal students as much as possible, based on the concept of the least restrictive environment. In this research, "What is the metaphorical perception of students with special needs towards the concept of root value?" Based on the problem statement, it was aimed to determine the perception of special needs students in primary school about the concept of root value through metaphors and to help the implementation of the predicted values. Phenomenology, one of the qualitative research designs, was used. The study group of the research consists of 12 students studying at primary school in the city center of Sivas in the 2022-2023 academic year. The sample criterion of this study is to work with students with special needs who receive values education in primary schools in Turkey and reflect all education levels except the first grade of primary school. The criterion sampling method was used in the selection of the study group. "Values Concept Association Form" was used as a data collection tool in the research. "Values Concept Association Form" is like "Value .....; because ....." consists of open-ended items. Within the scope of the study, 21 students were reached. In line with the information received from the students, appropriate information for the analysis was determined. As a result of the research, 12 pieces of data suitable for analysis were obtained. The data obtained in this study were analyzed by content analysis method. It has been concluded that the metaphors created by children with special needs in primary school are in accordance with the definitions in the Turkish Language Institution. At the same time, similar results were obtained by examining the studies conducted with primary school children in this field.

Keywords: Root values, Special needs, Primary school

SATRAÇ ÖĞRETİMİNİN 21. YY BECERİLERİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRENİM SÜRECİNE İLİŞKİN DENEYSEL KANITLAR

Prof. Dr. Özlem BEKTAŞ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, obektas@erzincan.edu.tr

Arş. Gör. Zeynep CANBABA

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, zeynep.canbaba@erzincan.edu.tr

Bilim Uzmanı Battal Gazi ÜLKER

Millî Eğitim Bakanlığı, Erzincan, Türkiye, b.gazi_05@hotmail.com

ÖZET

Düşünmek insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliktir. İnsanın hayatta kalabilmesi ve sosyal hayatını devam ettirebilmesi için düşünmesi, analiz-sentez yapabilmesi ve içinde bulunduğu ortama uyumlu davranabilmesi gereklidir. Düşünmenin oyunlaştırılarak öğrenildiği en eski aktivitelerden biri satrançtır. Eski çağlardan günümüze kadar uzanan bir süreçte dünya üzerindeki birçok ülkede oynanmıştır. Günümüzde popüleritesini hala korumakta olup, dünya çapında şampiyonası düzenlenmektedir. Geliştirilen çeşitli bilgisayar programlarından sonra bilgisayar-insan karşılaşmaları da yapılmaktadır. Satranç kişiyi sosyalleştiren zihinsel bir aktivitedir. Satranç oynanırken birkaç hamle ötesi düşünülerek savunma veya saldırı planlanmaktadır. Satranç (erdemli bir davranış olarak kabul edilen) sabrın gelişimini sağladığı gibi analiz ve sentez yapabilme yeteneğini de geliştirir. Satranç oynayan kişi, oyun sırasında karşılaştığı problemlere mantıksal çözümler üretmeye çalışmaktadır. Satranç oyunu sayesinde öğrencilere Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda yer alan beceri ve değerlerden birçoğu kazandırılabilir. Sosyal Bilgiler Dersi kapsamında düşünme becerilerinin öğretildiği, özellikle de yenilikçi düşünme, empati, eleştirel düşünme, kalıp yargı ve önyargıyı farketme, kanıt kullanma, karar verme, problem çözme gibi becerilerin kazandırılmaya çalışıldığı ve satranç oynamanın da bu becerileri geliştirdiği düşünüldüğünde satrancın sosyal bilgiler dersine adapte edilebileceği görülmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı sosyal bilgiler dersinde satranç öğretiminin 21. yy becerilerinin gelişimi üzerine etkilerini belirlemektir. Araştırma nicel, deneysel desenli bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubu ölçüt örneklem yöntemiyle belirlenmiş olup, 2022-2023 öğretim yılında Erzincan merkezde yer alan bir ortaokulda 6. Sınıfta okuyan 14'ü kız, 12'si erkek toplam 30 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma uygulama aşamasındadır. Öğrenciler deney ve kontrol grubuna ayrılmıştır. Her iki grupta eğitimlerine olağan seyrinde devam etmektedir. Satranç eğitimi konusunda sertifikası olan bir eğitici tarafından deney grubundaki öğrencilere satranç eğitimi verilmektedir. Satranç eğitimi sırasında ve sonrasındaki uygulamalarda öğrencilerdeki değişim tespit edilmeye çalışılacaktır. Veriler kişisel bilgi formu ve "21.yy Becerileri Ölçeği" ile toplanmaktadır. Veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilecek ve sonrasında oluşturulan tablolar yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Satranç eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi, beceri gelişimi.

THE EFFECT OF CHESS TEACHING ON THE DEVELOPMENT OF 21ST CENTURY SKILLS: EXPERIMENTAL EVIDENCE ON THE SOCIAL STUDIES LEARNING PROCESS

Professor Dr. Özlem BEKTAŞ

Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye, obektas@erzincan.edu.tr

Research Assistant Zeynep CANBABA

Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye, zeynep.canbaba@erzincan.edu.tr

Master of Arts Battal Gazi ÜLKER

Ministry of Education, Erzincan, Türkiye, b.gazi_05@hotmail.com

ABSTRACT

Thinking is the most important feature that distinguishes a person from other living beings. In order for a person to survive and maintain his social life, it is necessary to think, analyze-synthesize, and behave in harmony with the environment he lives in. Chess is one of the oldest activities where thinking is learned through gamification. It has been played in many countries around the world in a period extending from ancient times to the present day. Today, it still retains its popularity and championships are held around the world. After various computer programs developed, computer-human encounters are also carried out. Chess is a mental activity that socializes a person. While playing chess, defense or attack is planned by considering a few moves beyond. Chess (which is considered a virtuous behavior) provides the development of patience, as well as improves the ability to analyze and synthesize. A person who plays chess tries to create logical solutions to the problems he encounters during the game. Many of the skills and values in the Social Studies Curriculum can be acquired by the students thanks to the chess game. Considering that thinking skills are taught within the scope of the Social Studies Course, especially innovative thinking, empathy, critical thinking, noticing stereotypes and bias, using evidence, making decisions, problem solving skills are tried to be acquired, and chess playing also develops these skills, it seems that chess can be adapted to social studies course. In this context, the aim of the research is to determine the effects of teaching chess in the social studies course on the development of 21st century skills. The research is a quantitative, experimental study. The study group of the research was determined by the criterion sampling method and consists of a total of 30 students, 14 girls and 12 boys, studying in the 6th grade in a secondary school located in the center of Erzincan in the 2022-2023 academic year. The research is in the implementation phase. The students were divided into experimental and control groups. Both groups continue their education in the usual course. Chess education is provided to the students in the experimental group by an instructor who has a certificate in chess education. During and after the chess education, the changes in the students will be tried to be determined. Data is collected with a personal information form and the "21st Century Skills Scale". The data will be analyzed through the SPSS program and then the tables created will be interpreted.

Keywords: Chess education, social studies education, skill development.

KOVID-19 PANDEMİSİ'NİN KADINLARIN TOPLUMSAL ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Özlem İNGÜN KARKIŞ

Doğuş Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, oingun@dogus.edu.tr

ÖZET

Tarihsel süreç içerisinde savaş, salgın hastalık, doğa tahribatları gibi büyük felaketlerin yaşandığı dönemlerde hem bu felaketin yaşandığı ülkeler hem de bunlara maruz kalan toplumlar farklı etkilere maruz kalmıştır. Ekonomi, sağlık, güvenlik, kültürel ayrışma, psikolojik travmalar gibi bazı değişkenler bireylerin hem gündelik hayat pratikleri hem de makro düzlemde ülke siyaseti üzerine düşünce ve tutumlarında değişim ve dönüşümlere neden olmuştur. 2020'den beri Türkiye'de yaşadığımız Kovid-19 pandemi sürecinin, birçok alanda farklı yansımaları olmuştur. Özellikle sınıfsal, etnik, inanç ve cinsiyetler bağlamında yaşantılanan sorunlar daha da derinleşmektedir. Kamusal hayat bu salgın sürecinden olumsuz etkilenerek, bireylerin siyasal ve sosyal bağlarını zayıflatmış, dezavantajlı ve toplumda marjinalleştirilen grupların bu süreçten olumsuz etkilenmelerini kaçınılmaz kılmıştır. Özellikle kamusal alan temelinde var olan ayrımlar, farklı kimlikler özelinde daha derin yaşanmaktadır. Kadınlar ve tüm ötekileştirilen gruplar, kamusal alanın pandemi koşulları ile daha da sınırlandırılmasıyla, farklı düzeylerde ayrımcılık ve hak ihlallerine uğramaktadırlar. Toplumsal ve siyasal hareketlerin bu dönemde özellikle kısıtlanması, cinsiyetlendirilmiş ve "öteki" olarak toplumun kıyısında yer kadınların taleplerini ve eylemliliklerini olumsuz etkilemiştir. Pandemi koşulları ve yasakları bu dezavantajlı gruplar özelinde toplumsal örgütlülük ve siyasi kültürün değişen yönlerinin de sorgulanmasını gerektirmektedir. Bu çalışmada teorik çerçeve, cinsiyete duyarlı bir okuma temelinde toplumsal örgütlülük, siyasi kültür ve feminist kuramlar bağlamında ele alınmaktadır. Bu bağlamda Kovid-19 pandemisinin kadınların toplumsal örgütlülüğüne etkileri analiz edilmektedir. Çalışmada yöntem olarak literatür taraması uygulanmıştır. Kadınların toplumsal örgütlülük, değişen dönüşen siyasi kültür ve kadınların toplumsal örgütlülüğe aktif katılım düzeyleri pandemi değişkeni temelinde ve toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında sorgulanmaktadır. Alan yazındaki çalışmalar ve kadınların toplumsal örgütlere katılım örnekleri tüm yönleriyle ele alınmaya çalışılmıştır. Kadınların geliştirdikleri dayanışma örüntülerinin pandemi sürecinde kadınların hayatlarını kolaylaştırıcı yönde etki ettiği görülmüştür. Özellikler kadın örgütleri, kadın kooperatifleri, dayanışma mutfakları gibi toplumsal örgütler, bu süreçte kadınlar arasındaki dayanışmayı artırıcı bir rol oynamıştır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Toplumsal cinsiyet, Toplumsal örgütlülük.

THE EFFECT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON WOMEN'S SOCIAL ORGANIZATION

Dr. Öğr. Üyesi Özlem İNGÜN KARKIŞ

Doğuş University, İstanbul, Türkiye, oingun@dogus.edu.tr

ABSTRACT

In the historical process, both the countries where this disaster was experienced and the societies exposed to these disasters were exposed to different effects during periods of great disasters such as war, epidemics, and natural destruction. Some variables such as economy, health, security, cultural separation, psychological traumas have caused changes and transformations in both the daily life practices of individuals and their thoughts and attitudes on country politics at the macro level. The Covid-19 pandemic process we have been experiencing in Turkey since 2020 has had different reflections in many areas. The problems experienced especially in the context of class, ethnicity, belief, and gender are getting deeper. Public life has been negatively affected by this epidemic process, weakening the political and social ties of individuals, and making it inevitable for disadvantaged and marginalized groups to be negatively affected by this process. In particular, the distinctions that exist based on the public sphere are experienced more deeply in the context of different identities. Women and groups that are at the lower level of class are subject to different levels of discrimination and violation of rights as the public space is further restricted by the pandemic conditions. Particularly the restriction of social and political movements in this period negatively affected the demands and activities of women, who were gendered and on the edge of society as the "other". Pandemic conditions and bans require questioning the changing aspect of political culture for these disadvantaged groups. In this study, the theoretical framework is discussed in the context of social organization and political culture theories based on a gender sensitive reading. In this context, the effects of the Covid-19 pandemic on the political organization are analyzed. Literature review was used as a method in the study. Women's social organization, changing and transforming political culture and active participation levels of women in social organization are questioned based on the pandemic variable and in the context of gender roles. Studies in the literature and examples of women's participation in social organizations have been tried to be discussed in all their aspects. It has been observed that the patterns of solidarity developed by women have had a positive effect on women's lives during the pandemic process. Social organizations such as women's organizations, women's cooperatives, and solidarity kitchens played a role in increasing the solidarity among women in this process.

Key Words: Pandemic, Social culture, Political organization.

RETRO AFİŞ TASARIMLARINDA PLASTİK DEĞER VE BİÇEM İLİŞKİSİ: EMRE KARACAN AFİŞ ÖRNEKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Özlem KUM

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye, ozlemkum@outlook.de

ÖZET

Afiş, tasarım ilkelerine bağlı kalınarak verilmek istenilen mesajı estetik olarak aktaran grafik ürünlerdir. Afişler bilgi paylaşımını imgesel bir dizilim ile hedef kitleye aktarmada yaygın olarak kullanılmaktadır. Kendine özgü bir dili olan afişler, tasarlandığı ülkenin kültürel özelliklerini barındırmanın ve yansıtmının yanı sıra tasarım anlayışı ile de şekillenen estetik bir göstergedir. İçinde pek çok imge barındıran, görsel iletişim araçlarından biri olan afiş, tipografi, renk, boşluk gibi elemanlarla iletilmek istenen mesaja değer katarak grafik öğeleri sistematik bir düzende aktarır. Geçmişe doğru bir harekete karşılık gelen retro, genellikle nostaljik bir bakış açısını temsilen tasarımlara uyarlanmaktadır. Yakın geçmişin izlerini taşıması amaçlanan retro afişlerde taklit ile evrilme söz konusudur. Emre Karacan film afişlerini kendi üslubu ile retro tarzda ele almıştır. Çalışmada, Karacan'ın retro film afişlerinde plastik değer ve biçem ilişkisi irdelenerek tasarımcının kendine has üslubunun ortaya konması amaçlanmıştır. Karacan'ın illüstrasyon tekniği ile retro tarzda ele aldığı rastgele (random) seçilen 7 adet film afişi biçim, renk, konu, tipografi, verilen mesaj yapısı kendine has üslubu bakımından değerlendirilmiştir. Rastgele seçilen film afişleri, "Kader, Kış Uykusu, Ağır Roman, Arog, Sen Aydınlatırsın Geceyi, Tabutta Rövaşata, Vavien"dir. Bu çalışma, literatür taraması ile konu ile ilgili döküman incelemesi yapılmış nitel bir çalışmadır. Çalışmada ele alınan afişler incelendiğinde Emre Karacan'ın lekesel tarzda film afişleri tasarladığı sonucuna ulaşılmıştır. Afişlerde çizgisel hareketli formlar, renk tonlarında çeşitlilik, doku ve lekesel elemanlar yoğun olarak kullanılmıştır. Tasarımlarda serbest manuscript font kullanımlarının yanı sıra sans-serif fontlar göze çarpmaktadır. Görsel devamlılık - bütünlük renk kullanımları ile sağlanarak afişlerde filmlerin ele aldığı tema renk bağlamında tasarımlarla bütünleşmiştir. Görsel hiyerarşinin doğru kurgulandığı afişlerde görsel elemanlar az kullanılarak sadelikten yararlanılmıştır. Tasarımlarda karakterler, olgu, olay ve durumların stilize edilerek aktarılmasının yanı sıra tipografi ve görsel eleman kullanımlarında kontrastlık ilkesi dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afiş tasarımı, retro, değer, biçem.

THE RELATIONSHIP OF PLASTIC VALUE AND STYLE IN RETRO POSTER DESIGNS: EMRE KARACAN POSTER SAMPLES

Asst. Prof. Özlem KUM

Tokat Gaziosmanpaşa University, Tokat, Turkey, ozlemkum@outlook.de

ABSTRACT

Posters are graphic products that aesthetically put across the message intended to be given by adhering to design principles. Posters are widely used to convey information sharing to the target audience with an imaginary sequence. Posters with a language of their own are an aesthetic indicator shaped by the understanding of design as well as embodying and reflecting the cultural characteristics of the country in which they are designed. Banner, one of the visual communication tools encompassing many images, conveys graphic elements in a systematic order by adding value to the message to be conveyed with elements such as typography, color and space. Retro, which corresponds to a movement towards the past, is generally adapted to designs representing a nostalgic point of view. In retro posters, which are intended to carry the traces of the recent past, evolution is carried out by imitation. Emre Karacan handled the movie posters in his own retro style. This study tries to reveal the unique style of the designer by examining the relationship between plastic value and style in Karacan's retro movie posters. Seven randomly selected movie posters, which Karacan handled in retro style with illustration technique, were evaluated in terms of form, color, subject, typography, message structure and unique style. Randomly selected movie posters are "Kader, Kış Uykusu, Ağır Roman, Arog, Sen Aydınlatırsın Geceyi, Tabutta Röveşata, Vavien". This study is a qualitative study and utilized from literature review and a document review on a related subject. When the posters taken into consideration, it has been figured out that Emre Karacan designed movie posters in a stained style. Linear moving forms, variety in color tones, texture and stained elements are used extensively in the posters. In addition to the use of free manuscript fonts in the designs, sans-serif fonts stand out. Visual continuity - integrity is ensured by the use of color, and the theme of the films on the posters is integrated with the designs in the context of color. In the posters where the visual hierarchy is set up coherently, the visual elements have been used less and simplicity has been predominate aspect. In addition to the stylized transfer of characters, facts, events and situations in designs, the principle of contrast draws attention in the use of typography and visual elements.

Keywords: Poster design, retro, value, style

ÖZEL YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SULAK ALANLARI ÖĞRENMESİNDE DİJİTAL OYUN YÖNTEMİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ (MANYAS KUŞ GÖLÜ ÖRNEĞİ)

Özlem KÜLAH

Çubuk Bilim ve Sanat Merkezi, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ozlemkulah01@gmail.com

Uğur KÜLAH

Çubuk Fatih Sultan Mehmet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ugurkulah@hotmail.com

Ahmet Eray KÜÇÜK

Çubuk Bilim ve Sanat Merkezi, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ahmeteray1905@gmail.com

Nadir Efe KEYİK

Çubuk Bilim ve Sanat Merkezi, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ekeyik06@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada özel yetenekli ortaokul öğrencilerinin sulak alanları öğrenmesinde dijital oyun yönteminin etkisinin incelenmesi (Manyas Kuş Gölü örneği) amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yaklaşımlarından uygulamaya dayalı eylem araştırması yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklem türünü kolay ulaşılabılır örnek yönetimi oluşturmaktadır. Buna göre Ankara İli içerisinde yer alan bir Bilim ve Sanat Merkezi'nde 5.sınıf düzeyinde eğitim almakta olan 11 özel öğrenci çalışmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır. Çalışmada ilk olarak Manyas Kuş Gölüne ait 2 uzman görüşü alınarak hazırlanan ve 4 şıklı 10 sorudan oluşan bir dijital oyun tasarlanmıştır. Oyunun tasarlanmasında scratch programlama dilinden yararlanılmıştır. Veriler araştırmacı gözlemleri ve başarı testi ile elde edilmiştir. Veri toplama araçlarından başarı testi ön test ve son test olmak üzere iki defa uygulanmış, ön test olarak uygulanması öğrencilerin başlangıç düzeylerini belirlemek, son test olarak uygulanması ise oyunun öğrenmede etkisinin ne derece yararlı olduğunu ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada başarı testi ön test ve son test sonuçlarının karşılaştırılması ve gerçek başarının belirlenmesi için normleştirilmiş başarı formülü kullanılarak her bir öğrenci için normleştirilmiş başarı değeri hesaplanmıştır. Öğrencilerin ön test ve son testte almış oldukları başarı puanları sayesinde her bir öğrenci için normleştirilmiş başarı tablosu oluşturulmuştur. Araştırmacılar gözlem yaparken daha çok kullanılan yöntemin uygulanabilirliği, öğrenciler üzerindeki etkisi ile çalışma grubunun ilgisi, tutumu üzerine durmuş ve not tutmaya özen göstermiştir. Çalışmanın sonucunda, dijital oyun yönteminin, ortaokul 5. sınıf özel yetenekli öğrencilerinin ön test ve son testte elde edilen verilere göre sulak alanları öğrenmesi üzerinde pozitif bir etki yarattığı, öğrencilerin sulak alanları öğrenmeye karşı isteklerini ve dikkatlerini arttırdığı hem eğlenirken hem öğrendikleri ve öğrencileri öğrenmeye karşı güdülediği tespit edilmiştir. Elde edilen verilere göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel yetenekli öğrenci, dijital oyun, sulak alanlar, Manyas Kuş Gölü

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF DIGITAL GAME METHOD ON SPECIAL TALENT SECONDARY STUDENTS LEARNING WETLANDS

Özlem KÜLAH

Çubuk Science and Art Center, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ozlemkulah01@gmail.com

Uğur KÜLAH

Çubuk Fatih Sultan Mehmet Vocational and Technical Anatolian High School, ugurkulah@hotmail.com

Ahmet Eray KÜÇÜK

Çubuk Science and Art Center, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ahmeteray1905@gmail.com

Nadir Efe KEYİK

Çubuk Science and Art Center, Çubuk/ANKARA, TÜRKİYE, ekeyik06@gmail.com

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the effect of digital play method on the learning of wetlands by specially talented secondary school students (Manyas Bird Lake example). The study was carried out with practice-based action research method, which is one of the qualitative research approaches. The sample type of the study consists of easily accessible sample management. Accordingly, 11 special students who are receiving education at the 5th grade level in a Science and Art Center in Ankara Province constitute the sample group of the study. In the study, a digital game consisting of 10 questions with 4 options was first designed by taking 2 expert opinions of Manyas Bird Lake. The scratch programming language was used to design the game. The data were obtained by researcher observations and success test. The achievement test of the data collection tools was applied twice, pre-test and post-test, and its application as a pre-test was made to determine the initial level of the students and to reveal how useful the effect of the game was on learning. In the study, the normalized success value was calculated for each student by using the normalized success formula to compare the results of the success test pretest and the final test and to determine the actual success. Thanks to the success scores of the students in the pre-test and final test, a normalized success table was created for each student. While making observations, the researchers focused on the applicability of the method used more, the effect on the students, the interest and attitude of the study group and took care to take notes. As a result of the study, it was determined that the digital game method had a positive effect on the learning of wetlands by the 5th grade special talented students of secondary school according to the data obtained in the pre-test and final test, and that it increased the desire and attention of the students to learn the wetlands, while having fun and motivating the students to learn. Recommendations were made according to the data obtained.

Keywords: Special talented student, digital game, wetlands, Manyas Bird Lake

TÜRKİYE'DE İSLAMCILIĞIN MERKEZ SAĞDAN BAĞIMSIZLAŞMASI: MİLLİ NİZAM PARTİSİ'NİN KURULMASI

Dr. Öğr. Üy. Özlem Özdeşim SUBAY

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, oikiz@pau.edu.tr

ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en önemli İslami hareketlerinden biri hiç kuşkusuz Necmettin Erbakan liderliğindeki Milli Görüş Hareketidir. Bu hareket Türkiye toplumsal koşullarında oluşmuş ve toplumun siyasal kültüründe bulunan 'otoriterlik', 'muhafazâkarlık', 'tek adam kültürü' gibi özelliklerin yanında, diğer hareketlerden farklı olarak 'inananların' haklarının korunması ve siyasal alanda temsil edilmesi çabası içine girmiştir. Tek parti döneminde büyük bir darbe alan ve kendini siyasal alanda ifade edemeyen siyasal İslam, çok partili hayata geçişle birlikte merkez sağ partisi olan Demokrat Parti'nin (DP) içine yer almış, onun politikalarını desteklemiştir. Ancak, 27 Mayıs 1960 askeri darbesiyle birlikte bu destek, daha sonraki dönemde kurulan Adalet Partisi'ne (AP) yönelmiştir. 1960'lı yıllarda Türkiye'de kapitalizmin gelişmesiyle ve sanayileşmeyle birlikte büyük sanayici ve iş adamlarının çıkarlarıyla, Anadolu'daki küçük iş adamı ve esnafın çıkarları örtüşmemeye başlamıştır. Bu çıkar çatışmasında iktidardaki Adalet Partisi büyük sermayenin yanında yer almış ve Anadolu'daki küçük sermaye kuruluşları bu durumu fark ederek yeni bir siyasal oluşumun ortaya çıkışını tetiklemiştir. Ayrıca Milli Nizam Partisi'ne giden süreçte İslami cemaatlerin politikayı artık merkez sağ partilerden bağımsız olarak sürdürme isteği de bu kopuşta etkili olmuştur. 1960'ın sonlarına gelindiğinde ise İslamcıların Adalet Partisi'nden kopuşu gerçekleşmiş ve Türkiye'de siyasal İslam, Milli Görüş Hareketi çerçevesinde kendine yeni bir yol çizmiştir. Bu hareketin Türk siyasi hayatındaki ilk partisi olan Milli Nizam Partisi 26 Ocak 1970'de kurulmuştur. Bu çalışmada, 1970'li yılların başında merkez sağdan bağımsızlaşan İslamcılığın ve Milli Görüş Hareketi'nin ilk siyasal örgütlenmesi olan Milli Nizam Partisi'nin Necmettin Erbakan önderliğinde kurulması ele alınacaktır. Ayrıca Milli Nizam Partisi'nin sosyolojik olarak hitap ettiği toplumsal sınıflara, bu partinin ideolojisine ve parti programının içeriğine, partinin faaliyetlerine ve kapatılma sürecine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye'de İslamcılık, Milli Görüş Hareketi, Milli Nizam Partisi.

INDEPENDENCE OF ISLAMISM IN TURKEY FROM THE CENTRAL RIGHT: FOUNDATION OF THE NATIONAL ORDER PARTY

Assist. Prof. Özlem Özdeşim SUBAY

Pamukkale University, Denizli, Turkey, oikiz@pau.edu.tr

ABSTRACT

One of the most important Islamic movements in the history of the Republic of Turkey is undoubtedly the National Outlook Movement led by Necmettin Erbakan. This movement was formed in the social conditions of Turkey and apart from the features such as 'authoritarianism', 'conservatism' and 'one-man cult' found in the political culture of the society, unlike other movements, it tried to protect the rights of the 'believers' and to represent them in the political arena. Political Islam, which suffered a major blow during the single-party period and could not express itself in the political arena, took its place in the center-right Democrat Party (DP) with the transition to multi-party life and supported its policies. However, with the military coup of May 27, 1960, this support turned to the Justice Party (AP), which was founded in the later period. In the 1960s, with the development of capitalism and industrialization in Turkey, the interests of large industrialists and businessmen began to conflict with the interests of small businessmen and artisans in Anatolia. In this conflict of interest, the ruling Justice Party took the side of the big capital and the small businessmen in Anatolia realized this situation and triggered the emergence of a new political formation. In addition, in the process leading to the National Order Party, the desire of Islamic communities to continue their politics independently from the center-right parties was also effective in this break. By the end of 1960, the Islamists broke away from the Justice Party and political Islam in Turkey drew a new path within the framework of the National Outlook Movement. The first party of this movement in Turkish political life, the National Order Party, was founded on January 26, 1970. In this study, the establishment of the National Order Party, which was the first political organization of Islamism and the National Outlook Movement, which became independent from the center right in the early 1970s, will be discussed under the leadership of Necmettin Erbakan. In addition, the social classes addressed by the National Order Party sociologically, the ideology of this party and the content of the party program, the activities of the party and the process of its dissolution will be included.

Keywords: Islamism in Turkey, National Outlook Movement, National Order Party.

TRENDYOL ÇEVİRİMİÇİ ALIŞVERİŞ PLATFORMUNDA ÇEVİRİMİÇİ MARKA DENEYİMİNİN MARKA SEVGİSİ VE MARKA BAĞLILIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi. Parisa ALİZADE

İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, palizadehfanaeloo@gelisim.edu.tr

ÖZET

Alışveriş günlük hayatımızın gerekli bir unsuru olmuştur. Ürünlerin satın alınması ve tüketilmesi alışverişin doğrudan boyutunu, pazarlama iletişimi faaliyetleri ve reklamlarla karşılaşmak ise alışverişin dolaylı boyutunu oluşturmaktadır. Belirli bir marka ile etkileşime giren tüketicilerin kişisel tepkileri, marka deneyimine yol açmaktadır. Özellikle, günümüzde internetin getirdiği sosyal medya platformları ve çevrimiçi alışveriş platformları çevrimiçi marka deneyimini sağlamıştır. Marka deneyiminin marka ile etkileşim ve katılım gibi tüketici davranışları üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Bireylerin markalarla aralarındaki olumlu ve ödüllendirici etkileşimleri ve ilişkileri geliştiği zaman marka sevgisi duygularını ve markaya bağlılığı da ortaya çıkarabilir. Bu çalışmanın amacı, Trendyol çevrimiçi alışveriş platformunda çevrimiçi marka deneyiminin marka sevgisi ve marka bağlılığı üzerindeki etkisini ve marka sevgisinin marka bağlılığı üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Ayrıca, çalışma çevrimiçi marka deneyimi ile marka bağlılığı arasındaki ilişkide marka sevgisinin aracılık etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Bu kapsamda çevrimiçi marka deneyiminin marka sevgisi ve marka bağlılığı üzerindeki etkisini ve marka sevgisinin marka bağlılığı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla literatür araştırması yapılarak hipotezler ve kavramsal model ortaya konulmuştur. Çalışmanın modeli İstanbul'da yaşayan ve Trendyol çevrimiçi alışveriş platformundan alışveriş yapanlar arasından 480 kişi üzerinde uygulanan anketlerle test edilmiştir. Çalışmanın hipotezlerini test etmek için regresyon analizi yapılmıştır. Çalışma bulguları çevrimiçi marka deneyiminin marka sevgisi ve marka bağlılığı üzerindeki etkisini ve marka sevgisinin marka bağlılığı üzerindeki etkisini ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, çevrimiçi marka deneyiminin duygusal marka bağlılığı ve sosyal uyum marka bağlılığı üzerindeki etkisinde marka sevgisinin kısmi aracılık etkisinin olduğu saptanmıştır. Bu araştırma gelecekte yapılacak çalışmalara ışık tutarak pazarlamacılara ve yöneticilere yol göstermektedir. Aynı zamanda gelecekte yapılacak çalışmalar marka bağlılığının ve marka sevgisinin diğer öncüllerini ortaya çıkarabilir.

Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi marka deneyimi, marka sevgisi, marka bağlılığı, çevrimiçi alışveriş platformu.

THE IMPACT OF ONLINE BRAND EXPERIENCE ON BRAND LOVE AND BRAND COMMITMENT ON TRENDYOL ONLINE SHOPPING PLATFORM

Asst. Prof. Dr. Parisa ALİZADE

Istanbul Gelişim University, Istanbul, Turkey, palizadehfanaeloo@gelisim.edu.tr

ABSTRACT

Shopping has become a necessary element of our daily life. Shopping, buying and consuming the products make the directly dimension and confronting with marketing communications and advertisements make the indirectly dimension. Personal responses of consumers interacting with a special brand lead to brand experience. In particular, social media platforms and online shopping platforms brought by the internet have provided the online brand experience. Brand experience has significant effects on consumer behavior such as interaction and engagement with the brand. Improving favorable and rewarding interactions and relationships between individuals and brands can arise brand love emotions and brand commitment. The present study aims to determine the impact of online brand experience on brand love and brand commitment and the impact of brand love on brand commitment on Trendyol online shopping platform. In addition, this study aims to investigate the mediation effect of brand love on the relationship between online brand experience and brand commitment. In this context, in order to examine the effect of online brand experience on brand love and brand commitment and the effect of brand love on brand commitment, literature research was conducted and hypotheses and conceptual model were manifested. The model of the study was tested with surveys applied to a sample of 480 Trendyol online shopping platform shoppers in Istanbul. Regression analyses were conducted to test the research hypotheses. The study findings elicited the impact of online brand experience on brand love and brand commitment and the impact of brand love on brand commitment. Furthermore, the partial mediation effect of brand love on the effect of online brand experience on both affective brand commitment and social compliance brand commitment were verified. This research leads marketers and managers a way. At the same time, future studies may reveal other antecedents of brand commitment and brand love.

Keywords: Online brand experience, brand love, brand commitment, online shopping platform.

SPATIAL ANALYSIS OF OUTDOOR PHYSICAL ACTIVITY OPPORTUNITIES IN BILECIK URBAN FOREST IN THE CONTEXT OF HUMAN HEALTH

Dr. Yaşar Selman Gültekin

Düzce University, Turkey, selmangultekin@duzce.edu.tr

Dr. Pınar Gültekin

Düzce University, Turkey pinargultekin@duzce.edu.tr

Research Assistant Adiva Begül Bulut

Bilecik Şeyh Edebalı University, Turkey, begul.bulut@bilecik.edu.tr

ABSTRACT

Forest areas in and around the city offer various recreational and physical activity opportunities for people. In the literature, it is stated that physical activities in forest areas are directly related to the mental and physical health of individuals, and leisure time activities are important for the people of the city to combat stress. Urban forests have different outdoor recreational uses and various user profiles depending on their location and climatic characteristics. Users' participation rates in outdoor recreation activities, activity participation frequencies and activity preferences are closely related to the physical activity opportunities offered by the place. Bilecik urban forest, chosen as the study area, has not yet reached the desired level in terms of outdoor sports and physical activity opportunities, yet it is the most important recreation activity area of Bilecik, which is a small city. In the spatial analyzes applied, the general structure of the Bilecik urban forest was revealed in the first stage. Variables related to recreational functions, physical activity opportunities, climatic features, slope, aspect, elevation, vegetation, infrastructure and superstructure facilities of the place were mapped via ArcGIS 10.4 program. It has been suggested to plan multi-functional urban forests, organize social events, festivals, and increase the variety of activities in order to contribute to the users both in terms of recreation and physically and spiritually. Spatial suggestions have been made for the use of skateboarding tracks, hiking trails, resting areas, camping and picnic areas, children's playgrounds and sports areas for Bilecik urban forest. **Key words:** Human Health, Urban Forests, Outdoor Physical Activity, Recreation, Spatial Analysis, Bilecik City

BİLİNÇ PROBLEMİNE DAMASIO'NUN YAKLAŞIMI

Doç. Dr. S. Atakan ALTINÖRS

Galatasaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye, aaltinors@gsu.edu.tr

ÖZET

Bilinç, zihin felsefesinin başlıca problemlerinden biridir. “Bilincin kaynağı nedir?”, “Neden bilinçliyiz?”, “Bilinç, merkezi sinir sistemi ve beyni olan organizmalara mı özgüdür?” gibi cevaplanması zor soruları gündeme getiren bir problemdir. Bilinç aynı zamanda da nörobilimlerin gizemini aydınlatmaya çabaladığı bir konudur. İnsan beyninin nasıl olup da bilinçli bir zihin meydana getirdiği sorusu, Damasio'nun bilinç problemine yaklaşımının hareket noktasıdır. O, en temelde, bilinçli zihinlerin, benliğin, basit zihin süreçlerine eklenmesiyle ortaya çıktığını düşünür. Ona göre, zihinlerde “benlik” hissi bulunmadığı sürece, o zihinlerin hakikî anlamda bilinçli olduğundan bahsedilemez. Öyle bir hissin bulunmadığı durumların tipik örnekleri, rüyasız uyku, genel anestezi, beyindeki bazı rahatsızlıklardır. Bu durumlarda kişilerin benlik süreci askıya alınmıştır. Damasio benliği, bilinçli olduğumuz sırada bizimle birlikte olan bir süreç şeklinde tarif eder. Benlik sürecine iki farklı açıdan bakılabileceğini kaydeder: [1] Benliği, zihnin belirli işleyişlerinden, davranışların belirli özelliklerinden ve belirli bir biyografiden oluşan dinamik bir “nesne” addeden bakış açısı. [2] Benliği “bilen” olarak ele alarak deneyimlerimize ve onların yansımalarına odaklanan bakış açısı. Kısaca söylersek “nesne-benlik” ile “bilen-benlik” veya “özne-benlik”. “Maddî ben” diye de andığı nesne-benlik hakkında şöyle bir tanım yapar: “Bağlantılı zihinsel süreçlerin dinamik toplamında ifade bulan ve yaşayan bedenin temsiline odaklanan bağlantılı nöral süreçlerin dinamik toplamıdır”. Damasio biyolojik evrimde önemli bir dönüm noktası olarak gördüğü özne-benliği, nesne-benliğin üstünde -sanki yeni zihinsel süreçleri doğuran nöral süreçlerin katmanı gibi- kat kat yığılmış şekilde tasavvur edebileceğimizi kaydeder. Esasen benliğin bu iki türü arasında bir karşıtlık bulunmadığını, aksine aralarında daha ziyade bir süreklilik bulunduğunu belirtmesinin ardından, özne-benliğin temelini nesne-benlik olduğunu ekler. Damasio, kendi yaklaşımında her iki bakış açısını birleştirmeye çalışır. Bu bağlamdaki ana tezi, bilen olarak benliğin, nesne olarak benlikten, evrimsel gelişimle doğduğu yönündedir. Gerek evrim süreci gerekse belirli bir kişinin yaşamı açısından bakıldığında, bilen-benlik halini almanın etap etap gerçekleştiğini savunur: Proto-benlik (ilkel hisler), eylemlerle yönetilen çekirdek benlik; sonra da sosyal ve ruhsal boyutları bir araya getiren otobiyografik benlik. Zihnin bilinçli hâle gelmesi için, adına ister benlik diyelim ister baş kahraman, beyinde bir “bilen”in üretilmesi gerektiğini düşünür. Sonuçta, Damasio fenomenal bilinci dışlamama erdemine sahip özgün bir nörobiyolojik izah ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zihin felsefesi, bilinç problemi, Damasio.

DAMASIO'S APPROACH TO THE PROBLEM OF CONSCIOUSNESS

Doç. Dr. S. Atakan ALTINÖRS

Galatasaray University, Faculty of Science and Letters, İstanbul, Türkiye, aaltinors@gsu.edu.tr

ABSTRACT

Consciousness is one of the main problems of the philosophy of mind. It is a problem that raises some hard-to-answer questions such as: "What is the source of consciousness?", "Why are we conscious?", "Is consciousness unique to organisms with a central nervous system and brain?". Consciousness is also a subject that neurosciences are trying to unravel. The question of how the human brain creates a conscious mind is the starting point of Damasio's approach to the problem of consciousness. At its most basic, he thinks, conscious minds arise from the addition of the self to simple mental processes. According to him, as long as there is no sense of "self" in minds, it cannot be said that those minds are truly conscious. Typical examples of situations in which such a feeling is absent are dreamless sleep, general anesthesia, some disturbances in the brain. In these cases, people's self is suspended. Damasio describes the self as a process that is with us while we are conscious. He notes that the process of the self can be viewed from two different angles: [1] that which regards the self as a dynamic "object" composed of certain workings of the mind, certain characteristics of behavior, and a certain biography. [2] A perspective that focuses on our experiences and their reflections, taking the self as the "knower". In short, "object-self" and "knower self" or "subject-self". He defines the object-self, which he also refers to as "the material self", as follows: "It is the dynamic sum of interconnected neural processes that are expressed in the dynamic sum of interconnected mental processes and focus on the representation of the living body". Damasio notes that we can envision the subject-self, which he sees as an important turning point in biological evolution, stacked layer upon layer above the object-self, as if the layer of neural processes giving rise to new mental processes. After stating that there is essentially no opposition between these two types of self, but rather a continuity between them, he adds that the basis of the subject-self is the object-self. Damasio tries to combine both perspectives in his approach. His main thesis in this context is that the self as knower emerges from the self as object through evolutionary development. From the perspective of both the evolutionary process and the life of a particular person, he argues that becoming the knowing-self takes place gradually: the proto-self (primitive feelings), the action-driven core self; then the autobiographical self that brings together the social and psychic dimensions. In order for the mind to become conscious, whether we call it the self or the protagonist, he thinks that a "knower" must be produced in the brain. Finally, Damasio offers an original neurobiological explanation that has the virtue of not excluding phenomenal consciousness.

Keywords: Philosophy of mind, consciousness problem, Damasio.

HAVA YOLLARINDA İNSANİ TEMASLAR, YOLCU MEMNUNİYETİ, ALGILANAN DEĞER VE TAVSİYE ETME NİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Sadiye Oya İŞIKCI

İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye, s.isikci@iku.edu.tr

ÖZET

Sivil hava yolcu taşımacılığı, dünyanın hemen her yerinde olduğu gibi Türkiye’de de işletmeler üzerinde yoğun rekabet koşullarının, maliyetlerin ve müşteri beklentilerinin üst düzeyde olduğu bir sektördür. Bu sektörde faaliyet gösteren hava yolu işletmelerinin rekabet avantajını elde etmek noktasında en önemli kazanımlarından birinin yolcu memnuniyeti olduğu kabul edilmektedir. Elbette yolcu memnuniyetinin oluşması noktasında pek çok faktör etkili olabilecektir, ancak diğer taraftan işin nevi gereği yolcu ile yolculara bireysel hizmet sunan hava yolu kabin ekibi görevlileri arasındaki etkileşim ve iletişimin yoğun olduğu kabin hizmetleri, bu memnuniyetin ortaya çıkmasında önemli bir etken olabilecektir. Kabin ekibi üyelerinin yolcular ile etkileşimlerinde nezaket ve hızlilik gibi çeşitli insani temas noktalarının hava yolu yolcusunun uçuş deneyimine ilişkin algısı üzerinde etkili olabilecek bir yönünün bulunduğunu ileri sürmek mümkündür.

Bu çalışmada, kabinde hizmet sunumu esnasındaki bireysel özen, yardımseverlik, nezaket ve hızlilik olmak üzere dört boyutta insani temas noktalarına odaklanılmıştır. Bu değişkenlere ilişkin yolcuların görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Diğer yandan, bu değişkenlerin her birinin yolcunun memnuniyetine olan etkisinin, yolcu memnuniyetinin ise algılanan değer ve tavsiye etme niyeti üzerindeki etkilerinin istatistiksel olarak belirlenmesi amaç edinilmiştir. Bu amaçlar kapsamında, nicel araştırma yöntemine dayalı olarak yer verilen bir online anket uygulaması çerçevesinde kolayda örnekleme yöntemi ile toplam 405 katılımcının yanıtlarına erişilmiştir. Erişilen veriler SPSS 24 istatistik paket programında kodlanmış ve çözümlenmiştir.

Yapılan istatistiksel analizler neticesinde erişilen ampirik bulgular hava yolu şirketlerinin müşteri memnuniyetini artırmak için insani faktörlere odaklanmalarının önemini vurgulamıştır. Araştırma, kabin personelinin bireysel özen, yardımseverlik, nezaket ve hızlilik gibi insani temas noktalarının yolcu memnuniyetine etkisini, yolcu memnuniyetinin ise algılanan değer ve tavsiye etme niyetine etkisini istatistiksel olarak doğrulamıştır. Ortaya çıkan bu bulgular çerçevesinde literatüre ve hava yolu sektörüne katkı sunabilecek birtakım değerlendirmeler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Algılanan değer, hava yolu yolcu taşımacılığı, insani faktörler, tavsiye etme niyeti, yolcu memnuniyeti.

RELATIONSHIPS BETWEEN HUMAN TOUCHPOINTS, PASSENGER SATISFACTION, PERCEIVED VALUE, AND INTENTION TO RECOMMEND IN AIRLINE INDUSTRY

Sadiye Oya IŞIKCI

İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye, s.isikci@iku.edu.tr

ABSTRACT

Civil aviation transportation is a highly competitive sector with high costs and customer expectations on businesses, as in most parts of the world, including Turkey. It is accepted that passenger satisfaction is one of the most important gains for airlines to achieve a competitive advantage in this sector. Although many factors can contribute to the formation of passenger satisfaction, on the other hand, cabin services, where there is intense interaction and communication between cabin crew members who provide individual service to passengers, can be an important factor in the emergence of this satisfaction. It is possible to argue that there is a human contact point in the interaction of cabin crew members with passengers, such as politeness and speed, which can have an effect on the perception of the airline passenger's flight experience. In this study, four dimensions of human contact points were focused on during the service delivery in the cabin, which are individual attention, helpfulness, politeness, and speed. The aim was to determine the opinions of passengers regarding these variables. On the other hand, it was aimed to statistically determine the impact of each of these variables on passenger satisfaction, and the effect of passenger satisfaction on perceived value and intention to recommend. Within the scope of these objectives, an online survey application based on quantitative research method was used, and the responses of a total of 405 participants were accessed through convenience sampling method. The obtained data were coded and analyzed in the SPSS 24 statistical package program. As a result of the statistical analyzes conducted, the empirical findings have emphasized the importance of airlines focusing on human factors to increase customer satisfaction. The research has statistically confirmed the effect of human contact points such as individual attention, helpfulness, politeness, and speed of cabin crew on passenger satisfaction, and the effect of passenger satisfaction on perceived value and intention to recommend. Within the framework of these findings, some evaluations that can contribute to the literature and the airline industry have been presented.

Keywords: Perceived value, airline passenger transportation, human factors, intention to recommend, passenger satisfaction.

İLKOKULDA KARAR VERME BECERİSİ: HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA BİR İNCELEME

Dr. Seda ÇARIKÇI

Beşiktaş BİLSEM, İstanbul, Türkiye, sedacarikci@gmail.com

Bilim Uzmanı Elif Burcu YAŞAR

Ali Fuat Cebesoy İlkokulu, İstanbul, Türkiye, burcu1986.bya@gmail.com

ÖZET

Eğitim programlarının genel amacı etkin, düşünen ve üretken bireyler yetiştirmektir. Bu amaçla eğitim kurumlarında sisteme dahil edilen öğretim programlarının, bireyin yaşamının her anında aktif olarak yaptığı düşünme aktivitesinin temelinde yer alan becerilerle dolu olması arzu edilen bir durumdur. 2005 yılında pilot uygulaması yapılarak uygulamaya konulan yeni ilköğretim programları ile öğrencilere kazandırılması gereken bazı temel beceriler öğretim programlarına dâhil edilmiştir. Genel olarak becerilerin en temelinde düşünme kavramı yer almakta ve bu temel beceriler sayesinde donanımlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Hayatları boyunca küçük veya büyük birçok sorunu aşmak zorunda olan bireylerin şüphesiz ki bu problemlere alternatif çözüm yolları üretebilme ve çözüme en uygun kararı verebilme becerisinin de geliştirilmesi gerekmektedir. Doğru karar verme becerisinin öğretimi ile gerçekleştirilecek bu süreçte hazırlanan etkinliklerin de bu kapsamda şekillenmesi daha uygun olacaktır. Hayatın her alanında birçok belirsizlikle karşılaşan bireylerin doğru kararlar alabilmesine dair becerilerle donatılması gerekmektedir. Karar verme becerisi öğretilen bir beceridir. Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler dersleri ilköğretimde düşünme becerilerine atıf yapan kazanımları barındırmaktadır. Düşünme becerilerinden biri olan karar verme becerisinin de bu derslerde etkili bir şekilde kazandırılmasına dair etkinlikler bulunmaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerine ait öğretim programları ve ders kitapları incelenerek ilköğretimde karar verme becerisinin öğretimine dair bütüncül bir bakış açısı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu amaçla 2018 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ile Pasifik Yayınları tarafından hazırlanarak 2021 yılında basılmış Hayat Bilgisi 1, Millî Eğitim Bakanlığı yayınlarına ait 2021 yılında basılmış Hayat Bilgisi 2 ve yine Millî Eğitim Bakanlığı yayınlarına ait 2021 yılında basılmış Hayat Bilgisi 3 ders kitapları; 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Tuna Yayıncılık tarafından hazırlanarak 2022 yılında basılmış Sosyal Bilgiler 4 ders kitabı incelenecektir. Nitel araştırma desenine uygun olarak yürütülecek çalışmada doküman incelemesi yönteminden yararlanılacaktır. Verilerin analizinde ise betimsel ve içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilecek verilerin ilköğretimde karar verme becerisinin öğretimine dair durumun ortaya konması, iyileştirilmesi ve devamlılığının sağlanması açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karar verme becerisi, hayat bilgisi, sosyal bilgiler.

DECISION-MAKING SKILLS IN PRIMARY SCHOOL: AN INVESTIGATION IN THE CONTEXT OF LIFE AND SOCIAL SCIENCES LESSONS

Dr. Seda ÇARIKÇI

Beşiktaş BİLSEM, İstanbul, Türkiye, sedacarikci@gmail.com

Bilim Uzmanı Elif Burcu YAŞAR

Ali Fuat Cebesoy İlkokulu, İstanbul, Türkiye, burcu1986.bya@gmail.com

ABSTRACT

The general aim of education programs is to raise effective, thinking and productive individuals. For this purpose, it is desirable that the curricula included in the system in educational institutions are full of skills that are at the basis of the thinking activity that the individual actively performs at every moment of his/her life. In 2005, with the new primary education programs put into practice with pilot implementation, some basic skills that students should acquire were included in the curricula. In general, the concept of thinking is the most basic of the skills and it is aimed to raise well-equipped individuals thanks to these basic skills. Individuals who have to overcome many small or large problems throughout their lives undoubtedly need to develop the ability to produce alternative solutions to these problems and to make the most appropriate decision. In this process, which can be realized by teaching the right decision-making skill, it would be more appropriate to shape the activities prepared in this context. Individuals who face many uncertainties in all areas of life need to be equipped with the skills to make the right decisions. Decision-making skill is a teachable skill. Life Sciences and Social Studies courses include acquisitions that refer to thinking skills in primary school. There are activities for effective acquisition of decision-making skill, which is one of the thinking skills, in these courses. From this point of view, this study will try to reveal a holistic perspective on the teaching of decision-making skills in primary school by examining the curricula and textbooks of Life Sciences and Social Studies courses. For this purpose, the 2018 Life Science Course Curriculum and Life Science 1 textbooks prepared by Pasifik Publications and published in 2021, Life Science 2 textbooks published in 2021 by the Ministry of National Education and Life Science 3 textbooks published in 2021 by the Ministry of National Education; 2018 Social Studies Course Curriculum and Social Studies 4 textbook prepared by Tuna Publishing and published in 2022 will be examined. In the research to be conducted in accordance with the qualitative research design, document analysis method will be utilized. Descriptive and content analysis methods will be used to analyze the data. It is thought that the data to be obtained as a result of the research will contribute to revealing the situation regarding the teaching of decision-making skills in primary school, improving it and ensuring its continuity.

Keywords: Decision making skills, life science, social studies.

DOĞAL AFETLER ve DEPREM: HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA BİR İNCELEME

Dr. Seda ÇARIKÇI

MEB Beşiktaş BİLSEM, sedacarikci@gmail.com

Dr. Serap ÇİMŞİR

MEB Ataşehir Mehmet Akif Ersoy İlkokulu, serapcimsir@gmail.com

ÖZET

Dünyadaki ülkelerin birçoğu doğa tarafından üretilen afetlerle karşı karşıya kalabilmektedir. Deprem, sel, heyelan, kasırga, kuraklık, yangın vb. olaylar en fazla karşılaşılan doğal afetler arasında yer almaktadır. Bilindiği üzere ülkemiz de aktif fayların bulunduğu deprem kuşağında yer almaktadır. Ülkemiz için deprem, doğal afetlerden en çok karşılaşılan ve yaşanan durumundadır. Bu anlamda doğal afetlere ve özellikle depreme karşı bilgi edinmek hem bilinçlenme hem de güvende olma anlamında gereklidir. İlkokul hayat bilgisi ve sosyal bilgiler derslerinde yer alan doğal afetler ve deprem konularının incelenmesi doğal afetler ve deprem konusunda bilinçli bireyler yetiştirmek için önem taşır. Bu araştırmanın amacı; Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlarla birlikte ilkokul 1., 2. ve 3. sınıf Hayat Bilgisi ve 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarında doğal afetler ve deprem konusuna ne kadar yer verildiğinin tespit edilmesidir. Bu amaçla ilgili ders programları ve ders kitapları incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama seti olarak 2018 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile okullara dağıtımı yapılan 1., 2. ve 3. sınıf Hayat Bilgisi ve 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları kullanılmıştır. Doküman analizi sonucunda elde edilen veriler betimsel ve içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında 2. Sınıfta üç ve 3. Sınıfta bir kazanımda doğal afetlere yer verildiği ve deprem öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gerekenlerden bahsedildiği; 4. Sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programında ise sadece bir kazanımda doğal afetlere yer verildiği ve deprem çantası hazırlamanın öneminden bahsedildiği tespit edilmiştir. Ders kitaplarında ise afet görselleri ile bilgi ve kavrama düzeyinde açıklamaların bulunduğu, etkinliklerde de deprem konusuna yer verildiği tespit edilmiştir. Bu bulgular ışığında; güncellenecek ders kitaplarında ilgili konulara ait bilgi sunumunda ve etkinliklerin tasarlanmasında farklı öğrenme basamaklarına da hitap eden etkinliklerin ve soruların hazırlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğal afet, deprem, hayat bilgisi, sosyal bilgiler

NATURAL DISASTERS AND EARTHQUAKE: AN EXAMINATION WITHIN THE SCOPE OF LIFE SCIENCE AND SOCIAL STUDIES COURSE

Dr. Seda ÇARIKÇI

MEB Beşiktaş BİLSEM, sedacarikci@gmail.com

Dr. Serap ÇİMŞİR

MEB Ataşehir Mehmet Akif Ersoy İlkokulu, serapcimsir@gmail.com

ABSTRACT

Many of the countries in the world may face disasters produced by nature. Earthquake, flood, landslide, hurricane, drought, fire, etc. events are among the most common natural disasters. As it is known, our country is located in an earthquake zone with active faults. Earthquake is one of the most common and experienced natural disasters for our country. In this sense, it is necessary to obtain information about natural disasters and especially earthquakes in terms of both awareness and safety. Examination of natural disasters and earthquake subjects in primary school life science and social studies lessons is important for raising conscious individuals about natural disasters and earthquakes. The purpose of this research; It is to determine how much natural disasters and earthquakes are included in the 1st, 2nd and 3rd grade life science and 4th grade Social Studies textbooks, together with the achievements in the Life Studies Curriculum and 2018 Social Studies Curriculum. For this purpose, the relevant course programs and textbooks were examined. Document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used in the research. In the research, 1st, 2nd and 3rd grade Life Studies and 4th grade Social Studies textbooks distributed to schools with 2018 Life Studies Curriculum and 2018 Social Studies Curriculum were used as data collection set. The data obtained as a result of the document analysis were analyzed using descriptive and content analysis methods. As a result of the research, it was stated that natural disasters were included in the Science of Life Lesson Curriculum in three achievements in the 2nd grade and one in the 3rd grade, and it was mentioned that what should be done before, during and after the earthquake; In the 4th grade social studies curriculum, it was determined that only one outcome included natural disasters and the importance of preparing an earthquake kit was mentioned. It has been determined that there are disaster visuals and explanations at the level of knowledge and comprehension in the textbooks, and the subject of earthquakes is included in the activities. In the light of these findings; In the course books to be updated, it is recommended to prepare activities and questions that address different learning stages in the presentation of information on related topics and in the design of activities.

Keywords: Natural disaster, earthquake, life science, social studies

İZLENEBİLEN GÖRSELLERİN ALGIYI DEĞİŞTİRMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Seda KÜLCÜ ÇOLAK

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, sedakulcuuu@gmail.com

ÖZET

Algı, her türlü gerçeğin, duyu organlarımız aracılığıyla zihne alınarak malumata evrilleştirilmesi işlemidir, Algı kişilerin duyuumsal uyarınları seçebildikleri, organize edebildikleri ve bunu yorumlayabildikleri, daha sonrasında da dünyanın manidar ve uyumlu görüşüne dönüştürebildikleri kompleks bir süreç olarak tanımlanır. İnsan nesnelere, vakaları, pozisyonları önce görür daha sonra anlamlandırmaya çalışır. Bu anlamlandırma sürecinden duyular olumlu veya olumsuz yönde etkilenir. Kişi gördüğü veya izlediği herhangi bir olguyla kendi arasında bağ kurabilir. Bu kurduğu bağ neticesinde yargılarını değiştirebilmektedir. Son dönemde dünyayı etkileyen ve bir anda neredeyse günlük yaşam şeklini değiştirmeye başlayan Metaverse denilen dijital yaşam alanı birçok alanda olduğu gibi görsellerin dijitalleşmedeki önemini de arttırmıştır. Bu çalışmada Barış Özcan'ın "İnternette Sonra Bu Gelecek! Metaverse" adlı videosunda izlenebilen görsellerin yardımı ile algının etkilenme şekli araştırılmıştır. Çalışma, 2022 yılında Kuşadası Ada Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde eğitim gören ve yaşları 15-16-17-18 olan öğrencilerden oluşan 20 kişilik grup ile yapılmıştır. "İnternette Sonra Bu Gelecek! Metaverse" isimli video gruba izletilmiştir. Öğrencilerin, izledikleri video içeriğiyle ilgili olarak algıları ölçülmüştür. Daha sonra 20 kişinin her biriyle yüz yüze röportaj tekniği kullanılarak görüşülmüştür. Çalışma Keşfedici Desen yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırma bulgularına ulaşılma aşamasında "SPSS İstatistik Programı" kullanılarak sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmaya 15 ve 16 yaş gruplarından 6 kişi katılmıştır. 17 yaş grubundan 3 kişi katılırken, 18 yaş grubundan 5 kişi katılarak toplamda 20 kişiyle röportaj yapılmıştır. Skewness ve Kurtosis değerleri kullanılmıştır. Sonuç olarak izledikleri video içeriğiyle ilgili olarak öğrencilerin algılarını olumlu şekilde etkilemeye yönelik video görsellerinin katkısının fazla olduğu konusunda hipotezlerde anlamlı bir farklılık çıktığı gözlemlenmiştir. Bu bağlamda çalışmanın; görsellerin dijital evrende de algılamada önemli yere sahip olduğu görülmektedir. Çalışmanın meta evren ve dijital görseller ile çalışan araştırmacılara literatür katkısı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Algı, görsel algı, sanal boyut, metaverse.

A RESEARCH ON CHANGE PERCEPTION OF VIEWABLE VISUALS

Seda KÜLCÜ ÇOLAK

Suleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, sedakulcuuu@gmail.com

ABSTRACT

Perception is the process of taking all kinds of reality into the mind through our sense organs and evolving into information. Perception is defined as a complex process in which people can select, organize and interpret sensory stimuli, and then transform them into a meaningful and harmonious view of the world. People first see objects, cases, positions and then try to make sense of them. The senses are affected positively or negatively by this process of making sense. A person can make a connection between himself and any phenomenon he sees or watches. As a result of this bond, he can change his judgments. The digital living space called Metaverse, which has recently affected the world and started to change the way of daily life, has increased the importance of visuals in digitalization, as in many areas. In this study, Barış Özcan's "This is the Future After the Internet! With the help of the visuals that can be watched in the video titled "Metaverse", the way perception is affected has been investigated. The study was created with a group of 20 students aged 15-16-17-18 who were educated at Kuşadası Ada Vocational and Technical Anatolian High School in 2022. "This Future After the Internet! Metaverse" The video was shown to the group. Students' perceptions of the video content they watched were measured. Then, each of the 20 people was interviewed using face-to-face interview technique. The study was carried out using the Exploratory Pattern method. At the stage of reaching the research findings, the results were obtained by using the "SPSS Statistics Program". Six people from the age groups of 15 and 16 participated in the study. While 3 people from the 17 age group participated, 5 people from the 18 age group participated and a total of 20 people were interviewed. Skewness and Kurtosis values were used. As a result, it was observed that there was a significant difference in the hypotheses that the contribution of the video images to positively affect the perceptions of the students regarding the video content they watched. In this context, the study; It is seen that visuals have an important place in perception in the digital universe as well. It is thought that the study will contribute literature to researchers working with meta-universe and digital images.

Keywords: Perception, visual perception, virtual dimension, metaverse.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE EĞİTSEL OYUNLAR YOLUYLA SABIR, YARDIMSEVERLİK VE VATANSEVERLİK KÖK DEĞERLERİNİN KAZANDIRILMASI

Selçuk ALTUNEL

MEB, Kastamonu, Türkiye, selcukaltunel@gmail.com

Doç. Dr. Emine KARASU AVCI

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye, eavci@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Değerler, insan hayatına yön veren önemli ölçütler olarak kabul edilir. Ülkemizde 2018 yılında güncellenen öğretim programlarının tümünde bazı değerlere yer verilmektedir. Bu değerler “adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik” şeklinde sıralanmaktadır. Bu değerlere öğretim programlarında kök değerler adı verilmektedir. Sosyal bilgiler dersi de kök değerlerin verildiği öğretim programlarından birisidir. Bu kök değerlerin öğrencilere kazandırılması için çeşitli yollar kullanılabilir. Eğitsel oyun tekniği de bu yollardan birisi olarak düşünülebilir. Eğitsel oyun; öğrencilerin fiziksel, duygusal ve bilişsel gelişimlerine katkı sağlayan, öğrenilen bilgilerin geliştirilmesine yardımcı olan ve öğretmen tarafından önceden tasarlanan etkinliklerdir. Bu araştırmada sosyal bilgiler dersinde eğitsel oyunlar yoluyla sabır, yardımseverlik ve vatanseverlik kök değerlerinin kazandırılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma modellerinden birisi olan eylem araştırması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet okulunun 7.sınıf düzeyindeki öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veriler araştırma sürecini yürüten araştırmacı öğretmen tarafından gözlem, video kayıtları, öğretmen ve öğrenci günlükleri, odak grup görüşmeleri, ön ve son algı metinleri ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda gerçekleştirilen bir dizi eğitsel oyun etkinlikleri sonrasında sabır, yardımseverlik ve vatanseverlik kök değerlerine ilişkin öğrencilerin algılarının geliştiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin sabır, yardımseverlik ve vatanseverlik kök değerlerini daha önceden tanıdıkları, gerçekleştirilen bir dizi eğitsel oyun etkinlikleri sonrasında öğrencilerin bu değerlere ilişkin algılarının daha da geliştiği gözlenmiştir. Buradan hareketle öğretmenlerin öğrencilerine değerleri farklı yöntem ve teknikleri kullanarak aktarabilecekleri; benzer bir çalışmanın Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda yer alan derse özgü değerler üzerine de yapılabileceği ve sosyal bilgiler dersi dışındaki diğer derslerde de eğitsel oyunlar yoluyla değerlerin öğretiminin yapılabileceği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, eğitsel oyun, kök değer.

GAINING THE CORE VALUES SUCH AS PATIENCE, HELPFULNESS AND PATRIOTISM THROUGH EDUCATIONAL GAMES IN SOCIAL STUDIES LESSON

Selçuk ALTUNEL

MEB, Kastamonu, Turkey, selcukaltunel@gmail.com

Doç. Dr. Emine KARASU AVCI

Kastamonu University, Kastamonu, Turkey, eavci@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT

Values are accepted as important criteria that shape human life. In our country, some values are included in all of the curricula updated in 2018. These values are listed as “justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism and helpfulness”. These values are called core values in curricula. Social studies course is one of the curricula in which core values are given. Various methods can be used to gain these core values to students. The educational game technique is one of these methods. Educational games are activities that contribute to students' physical, emotional and cognitive development, assist to improve the learned information and are pre-designed by the teacher. In this research, the author aims to gain the core values of patience, helpfulness and patriotism through educational games in the social studies course. The research group consists of 7th-grade students of a public school. The data in the research were obtained by the researcher teacher who carried out the research process through observation, video recordings, teacher and student diaries, focus group interviews, and pre-and post-perception texts. These data were analysed by content analysis. As a result of the research, it was determined that the students' perceptions about the core values of patience, helpfulness and patriotism improved after a series of educational game activities. Furthermore, it was observed that the students already knew the core values of patience, helpfulness and patriotism beforehand, and students' perceptions about these values improved more after a series of educational game activities. From this point of view, It can be suggested that teachers can give values to their students by using different methods and techniques, a similar study can also be carried out on the unique values of the course in the Social Studies Curriculum and the values can be taught through educational games in the other courses apart from the social studies course.

Keywords: Social studies, educational game, core value.

DIYALÖJİK BENLİK TEORİSİ VE ÖĞRETMEN KİMLİĞİ: SİSTEMATİK DERLEME ÇALIŞMASI

Arş. Gör. Selen BEYAZBAL

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, selenbeyazbal@comu.edu.tr

Prof. Dr. Çavuş ŞAHİN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, cavussahin@comu.edu.tr

ÖZET

Öğretmen kimliği çalışmaları öğretmenlik mesleği ve öğretmen eğitimi alanında sıklıkla yer almaktadır. Öğretmen eğitiminden başlayarak, öğretmen kimliğinin mesleki gelişimde önemli bir yeri bulunmaktadır. Çalışmalarda, sıklıkla öğretmen kimliği gelişimi ve öğretmen benlik algısı üzerine çalışılmış olsa da öğretmen kimliğinde benlik gelişimi ve Diyalojik Benlik Teorisi konusunda çok sınırlı çalışmalar yer almaktadır. Öğretmen benlik gelişimi için fırsatlar sunan Diyalojik Benlik Teorisi, öğretmenin benliğindeki değişiminden başlayarak, kimlik gelişimi için önemli katkılar sunmaktadır. Alan yazında, Diyalojik Benlik Teorisi ve öğretmen kimliğine ait yeterli çalışma bulunmamasından dolayı, yürütülen ampirik çalışmalarının yönelimlerin bilinmesinin hem Diyalojik Benlik Teorisi için hem de öğretmen kimliği çalışmaları için katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmada, Diyalojik Benlik Teorisi ve öğretmen kimliği üzerine yapılan çalışmaların araştırma yönelimlerinin ve sonuç-önerilerinin sistematik olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma doğrultusunda belirlenen dahil etme ve dışlama ölçütlerine göre 19 makale ve 1 tez belirlenmiştir. Çalışmaların yönelimleri için “Araştırma Yönelim Formu” ve sonuçlar-öneriler için “Sonuç ve Öneri inceleme Formu” kullanılarak tarama yapılmıştır. Verilerin analizinde betimsel içerik analizi kullanılarak araştırmanın yönelimleri ve 8 tema altında toplanan sonuç ve önerileri raporlaştırılmıştır. Araştırmaların yönelimlerinde, çalışmaların yılları 2021 ağırlıklı olarak ve araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği görülmüştür. Buna ek olarak, çalışmaların sonuçlarının ve önerilerinin Diyalojik Benlik Teorisi, kimlik, iç benlik, dış benlik, pozisyonların çoğaltılması, öğretmen eğitimi ve stratejiler temalarına odaklandığı görülmüştür. Araştırmanın sonucunda, Diyalojik Benlik Teorisi’ne dayalı öğretmen kimliği gelişiminde öğretmen eğitime odaklanması gerektiği ve benlik gelişimine yönelik daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna ek olarak, Diyalojik benlik teorisine, öğretmen kimliği gelişimi için öğretmen eğitimcilerine yeni bir kavramsallaştırma sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen kimliği, benlik, kimlik, diyalojik benlik teorisi

DIALOGICAL SELF THEORY AND TEACHER IDENTITY: A SYSTEMATIC REVIEW

Res. Ass. Selen BEYAZBAL

Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turkey, selenbeyazbal@comu.edu.tr.

Prof. Dr. Çavuş ŞAHİN

Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turkey, cavussahin@comu.edu.tr

ABSTRACT

The teacher identity research is frequently involved in the teaching profession and teacher education. Teacher identity has an important issue in professional development and in teacher education. Although the research has often focused on teacher identity development and teacher self-perception, there are very limited studies on self-development in teacher identity and Dialogical Self Theory. Dialogical Self Theory, which offers opportunities for teacher self-development, makes important contributions to identity development, starting with the change in the teacher's self. Since there are few studies on Dialogical Self Theory and teacher identity in the literature, it is thought that knowing the trends of empirical studies will contribute to both Dialogical Self Theory and teacher identity researches. The aim of the paper is to present a systematic review of Dialogical Self Theory conducted on teacher identity. According to the inclusion and exclusion criteria, in this study 19 articles and 1 thesis were determined. The literature review was conducted using "Research Tendency Form" for the orientations of the studies and the "Conclusion and Suggestion Review Form" for the results-recommendations. In the analysis of the data, descriptive content analysis was used, and the tendencies of the studies and the results and suggestions gathered under 8 themes were reported. It was concluded that in the trends of the researches, the years of the studies are mainly in 2021 and qualitative research methods are preferred as the research method. Also, it was found out that the results and recommendations of the research focuses on the themes of Dialogical Self Theory, identity, internal self, external self, multiple I-position, teacher education and strategies. As a result of the research, it was concluded that the development of teacher identity based on Dialogical Self Theory should focus on teacher education and that more research on self-development is needed. In addition, Dialogical self theory provides a new conceptualization to teacher educators for teacher identity development.

Keywords: Teacher identity, self, identity, dialogical self theory.

İNOVASYON POLİTİKASINDA YENİ BİR PERSPEKTİF: TALEP YÖNLÜ İNOVASYON, HEDEFLER VE ZORLUKLAR

Doç. Dr. Selen IŞIK MADEN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, selenmaden@sdu.edu.tr

ÖZET

Ulusal inovasyon politikaları içinde devletin üstlendiği rol giderek değişmeye başlamıştır. Avrupa Birliği Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde de kendini açıkça gösteren bu değişim, devletin inovasyona yön veren ve inovasyonu şekillendiren rolünü daha ön plana çıkarmaktadır. İnovasyon politikasına olan ilgi, arz yönlü inovasyon politikasından talep yönlü inovasyon politikasına doğru kaymaya başlamıştır. Bu durumun temel nedeninin geleneksel arz yönlü politikaların, on yıldan fazla bir süredir tasarımı yapılan iyileştirmelere rağmen gerekli performans ve üretkenlik seviyelerinde yenilik yapamaması olarak değerlendirilmektedir. Özellikle yeniliğin yönünün belirlenmesinde talep odaklı politikaların olması gerekliliği üzerinde bir fikir birliği oluşmaya başlamıştır. Çevre, enerji, sağlık, gıda sektörü gibi toplumsal talebin güçlü olduğu alanlarda verimli kamu harcamaları ve inovasyonun artırılması için son zamanlarda talep yönlü inovasyon politikalarına ağırlık verilmektedir. Talep yönlü yenilik politikasına olan bu ilgi, yenilik sürecinde arz ve talep arasındaki geri bildirim bağlantılarının önemine dair daha fazla farkındalığın bir parçası olarak ortaya çıkmaktadır. Talep yönlü yenilik politikaları, genellikle Ar-Ge'ye odaklanan doğrusal bir yenilik modelinden, yenilik döngüsünün tüm kapsamını dikkate alan daha geniş tabanlı bir yaklaşıma geçişin bir parçasıdır. Bu noktada da talep ve talep koşullarının iyi anlaşılması önem kazanmaya başlamıştır. Zorluk odaklı ve misyon odaklı politika ayrımı da bu yaklaşımın bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışma, talep odaklı yenilik politikalarını ve bunların toplumsal zorluklarla olan bağlantılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda inovasyon politikalarında yaşanan yapısal dönüşüm, bu dönüşüm içinde kamunun rolü ve politika uygulamalarının evrimi değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon politikası, talep, politika dönüşüm, talep yönlü inovasyon

A NEW PERSPECTIVE IN INNOVATION POLICY: DEMAND ORIENTED POLICY, MISSIONS AND CHALLENGES

Assoc. Prof. Selen IŞIK MADEN

Suleyman Demirel University, Isparta, Turkey, selenmaden@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The role of the state in national innovation policies has started to change gradually. This change, which also manifests itself in the European Union Sustainable Development Goals, highlights the role of the state that guides and shapes innovation. Demand-side innovation policy has become more popular than supply-side innovation policy in terms of interest. This is due to the fact that despite design improvements made over a decade, traditional supply-side approaches have not been able to innovate at the necessary performance and productivity levels. In particular, a consensus has begun to emerge on the necessity of demand-oriented policies in determining the direction of innovation. Demand-side innovation strategies have received significant attention recently in order to encourage innovation and productive public investment in industries with high social demand, such as the environment, energy, health, and food sector. A growing understanding of the significance of supply-demand feed-back linkages in the innovation process has contributed to the interest in demand-side innovation policy. Demand-side innovation strategies are a step in the transition from a linear model of innovation, which is typically centered on R&D, to a more comprehensive strategy that takes into account the entire innovation cycle. At this point, a good understanding of demand and demand conditions has started to gain importance. The distinction between challenge-oriented and mission-oriented policy also emerges as a result of this approach. This study aims to reveal demand-oriented innovation policies and their connections with social challenges. In this direction, the structural transformation in innovation policies, the role of the public in this transformation and the evolution of policy implementations will be evaluated.

Keywords: Innovation policy, demand, political transformation, demand side innovation

SOSYAL BİLİMLERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi Sema ATASEVER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, sema@nevsehir.edu.tr

Arş. Gör. Başak ÖZTÜRK

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, basakozturk@nevsehir.edu.tr

ÖZET

1990'ların ortalarında ana akım bir fenomen haline gelen internetin varlığı ile bilgisayar bilimi ve dijitalleşme, pek çok alanda olduğu gibi sosyal bilimlerde de nicel verilerin arşivlenmesi ve yönetimi için çeşitli çalışma araçlarının ve çözümlerin ortaya çıkmasına, sanal modellerin geliştirilmesine ve bilginin yayılmasına yönelik önemli fırsatları beraberinde getirmiş ve bugün kaçınılmaz bir şekilde sosyal bilimcilerin geleneksel olarak ilgilendiği hemen hemen her şey "dijital" ile bağlantılı hale gelmiştir. Dijital teknolojiyi sadece araçlara indirgememek ve onun yerine karmaşık sistemleri modelleme kapasitesini de göz önünde bulundurmak koşuluyla, dijital bilimler ile sosyal bilimler arasında sanıldığı kadar aksine yakın simbiyotik bir ilişki vardır. Büyük verinin de kavram olarak içerisinde yer aldığı dijital teknolojiler toplumsal dinamikleri ve süreçleri anlamakta oldukça önem arz etmekte ve kurumsal performansı iyileştirmektedir. Bu çalışmanın amacı, dijital dönüşüm rüzgârı ile akademik ilgi odağı haline gelen sosyal bilimler alanındaki çalışmaları analiz ederek, dijital dönüşüm hakkında kavramsal bir çerçeve çizmeye çalışmaktır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için Web of Science (WoS) Core Collection veri tabanında yer alan "Digital Transformation" AND "Social Sciences" anahtar kelimelerini içeren sorgu sonucunda elde edilen akademik çalışmalar incelenmiştir. Konu ile ilgili en fazla akademik çalışma yapan ülkeler, Çin ve Rusya'dır. WoS sorgusunda belirtilen "digital transformation" ve "social sciences" anahtar kelimelerinin haricinde çalışmalarda en çok kullanılan anahtar kelimeler, "case study" (23 çalışma), "digitalization" (22 çalışma), "china" (20 çalışma), "open access" (17 çalışma) ve "social media" (17 çalışma) kelimeleri olmuştur. Konu bütün yönleriyle değerlendirildiğinde hayatta kalabilirliğini sürdürebilmesi için sosyal bilimlerin ve sosyal bilimcilerin teknolojinin oluşturulması, geliştirilmesi, araştırılması ve buna bağlı değişikliklere daha fazla dâhil olması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital dönüşüm, sosyal bilimler, dijitalleşme, büyük veri

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ON DIGITAL TRANSFORMATION IN SOCIAL SCIENCES

Assist. Prof. Sema ATASEVER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Turkey, sema@nevsehir.edu.tr

Research Assistant Başak ÖZTÜRK

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Turkey, basakozturk@nevsehir.edu.tr

ABSTRACT

With the presence of the internet, which became a mainstream phenomenon in the mid -1990s, computer science and digitalization, as in many fields, the archiving and management of quantitative data in social sciences, the emergence of various working tools and solutions for the development of virtual models and the spread of information about the spread of knowledge and almost everything that social scientists are traditionally interested in today has become linked to “digital”. There is a symbiotic relationship between digital sciences and social sciences, provided that it does not only reduce digital technology to vehicles and to consider the capacity of complex systems instead. The digital technologies in which large data are included as a concept are very important in understanding social dynamics and processes and improve institutional performance. The aim of this study is to analyze the studies in the field of social sciences that have become the center of academic interest with the wind of digital transformation and to try to draw a conceptual framework about digital transformation. In order to achieve this purpose, the academic studies obtained as a result of the query containing the "Digital Transformation" and "Social Sciences" keywords in the Web of Science (WOS) Core Collection database were examined. The most academic studies on the subject are China and Russia. The most commonly used keywords in the works other than the “Digital Transformation” and “Social Sciences” keywords mentioned in the WOS query, “Case Study” (23 Studies), “Digitalization” (22 Studies), “China” (20 Studies), “Open Access ”(17 studies) and“ Social Media ”(17 Study). When the subject is evaluated in all aspects, it is concluded that social sciences and social scientists should be more involved in the creation, development, investigation of technology of social sciences and social scientists.

Keywords: Digital Transformation, social sciences, digitalization, big data

SOSYAL ADALET SAVUNUCULUĞUNUN SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Seray TAYİZ

*Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Hizmet
Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, tayiz.seray@std.izu.edu.tr*

ÖZET

Sosyal adalet, eşitliği ve adaleti sağlamaya yönelik bir kavramdır ve toplumda herkesin aynı haklara, kaynaklara ve fırsatlara erişmesi anlamına gelir. Sosyal hizmet, bu amaç doğrultusunda toplumdaki dezavantajlı ve risk altında olan kişilerin sosyal, ekonomik, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak, bu ihtiyaçların karşılanmasına yardımcı olmak ve toplum ile olan uyumunu kolaylaştırmanın yanında bireylerin ve grupların, eşit haklara ve fırsatlara erişmelerini, sosyal adaleti sağlamak için çalışan bir meslektir. Sosyal adaletin sağlanması için toplumun tüm bireylerinin haklarını ve fırsatlarını eşit şekilde kullanması gereklidir ve sosyal hizmet profesyonelleri bu amaç doğrultusunda sosyal adaleti teşvik etmek ve kaynakları, fırsatları ve olanakları eşitliğe dayalı olarak dağıtmak için çalışır ve sosyal adaletin savunuculuğunu yapar. Sosyal adalet savunuculuğu, sosyal hizmet disiplini ve mesleği içinde, toplumsal adaleti ve eşitliği sağlamaya yönelik çalışmaları ifade eder. Sosyal adalet savunucuları, yoksulluğun, ayrımcılığın, eşitsizliğin ve diğer toplumsal sorunların önlenmesine yönelik çalışmalar yapar ve bu konuların güncel olarak ele alınmasını sağlar. Sosyal adalet savunuculuğu, insan haklarına saygı, eşitliğe dayalı bir toplum ve insanlar arasındaki fırsat eşitsizliğinin azaltılması gibi değerleri içerir. Sosyal hizmet uygulamaları sırasında sosyal adalet savunuculuğu, sosyal hizmet uygulayıcılarının müracaatçıların eşitliğini, insan haklarını ve sosyal adaleti koruyacak şekilde hareket etmelerini sağlar. Bu, bireylerin sosyal, ekonomik, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak için adil ve eşit bir şekilde hizmet verilmesini destekler. Derleme araştırma niteliği taşıyan bu çalışmada sosyal hizmet disiplini ve mesleği çerçevesinde sosyal adalet savunuculuğu kavramına odaklanılmıştır. Ulusal ve uluslararası sosyal hizmet literatürüne ve uluslararası düzeyde kabul görmüş sosyal hizmet otoritelerinin yaklaşımlarına dayalı olarak sosyal adalet savunuculuğunun sosyal hizmet perspektifinden farklı yönleriyle değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda literatür taramasına yer verilmiş ve buradan yola çıkarak birtakım değerlendirmeler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal adalet, sosyal adalet savunuculuğu, sosyal hizmet.

EVALUATION OF SOCIAL JUSTICE ADVOCACY FROM THE SOCIAL WORK PERSPECTIVE

Seray TAYİZ

*Master Student, İstanbul Sabahattin Zaim University Graduate School of Education, Department of Social Work
İstanbul, Türkiye, tayiz.seray@std.izu.edu.tr*

ABSTRACT

Social justice refers to the concept of ensuring equality and fairness and providing everyone in society equal access to rights, resources, and opportunities. Social work is a profession that aims to meet the social, economic, cultural, and psychological needs of disadvantaged and vulnerable individuals in society, to help in meeting these needs, and to facilitate their integration into society, as well as working to ensure that individuals and groups have equal access to rights and opportunities, to ensure social justice. For social justice to be achieved, it is essential that all individuals in society have equal access to rights and opportunities, and social work professionals work towards this goal by encouraging social justice and distributing resources, opportunities, and means equitably. Advocacy for social justice is a manifestation of the work towards ensuring social justice and equality within the discipline and profession of social work. Social justice advocates work to prevent poverty, discrimination, inequality, and other societal problems, and ensure that these issues are addressed in a timely manner. Advocacy for social justice encompasses values such as respect for human rights, an equal-based society, and reducing inequalities in opportunities between people. During the implementation of social work practices, advocacy for social justice ensures that social work practitioners act to protect the equality of clients, human rights, and social justice. This supports providing services in a fair and equal manner to meet the social, economic, cultural, and psychological needs of individuals. This study focuses on the concept of advocacy for social justice within the discipline and profession of social work. It aims to evaluate the different aspects of advocacy for social justice from the perspective of social work based on national and international social work literature and the approaches of internationally recognized social work authorities. A literature review is included and some assessments are provided based on this.

Keywords: Social justice, social justice advocacy, social work.

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS UNSURU OLARAK DURSUNBEY BARANA GELENEĞİ'NİN TARİHSEL ARKA PLANI

Doç. Dr. Serkan SARI

Balikesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Balikesir, Türkiye, serkan.sari@balikesir.edu.tr

Doç. Dr. Melike GÜL

Balikesir Üniversitesi, Sındırgı Meslek Yüksek Okulu, Balikesir, Türkiye, melikegul@balikesir.edu.tr

ÖZET

2003 yılında UNESCO tarafından kabul edilen ve 2006 yılında yürürlüğe giren Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, insanlığın yüzyıllardır sahip olduğu tarihi ve kültürel birikiminin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlayarak turistik bir değer oluşturabilmektedir. Dursunbey Barana Geleneği, “Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Festivaller” ismiyle somut olmayan kültürel miras ulusal envanterinde yer almaktadır. Türkiye’nin farklı bölgelerinde; “Barana, Kürsü başı, Erfene, Ferfene, Sıra Gecesi, Cümbüş, Oturmah, Söpet” gibi değişik isimlerle sohbet toplantıları ve eğlence geceleri düzenlenmektedir. Barana Geleneğinin tarihsel geçmişi incelendiğinde Türk düşünce sisteminin önemli bir parçası olan ahilik düşüncesine dayandığı ve Dursunbey’de yıllardır tarihi bir anane olarak yaşatıldığı görülmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, somut olmayan kültürel miras unsuru olarak Balıkesir ili Dursunbey ilçesinde gerçekleştirilen Barana Geleneğini geçmişten günümüze tarihsel arka planını göz önünde bulundurarak incelemektir. Bu kapsamda araştırmada öncelikle Barana Geleneğinin geleneksel işleyişi ve ahilik kültürü bağlamında işlevleri araştırılmıştır. Üç kısımdan oluşan araştırmanın ilk kısmında Dursunbey Barana Geleneğinin “Tarihsel Geçmişi ve Güncel Durumu”, “Somut Olmayan Kültürel Miras İçerisindeki Yeri ve Önemi” başlıklarına yer verilmiştir. İkinci kısım, Dursunbey Barana Geleneğine İlişkin Verilerin Analizinden oluşmaktadır. Bu çerçevede Dursunbey yöre halkı ile görüşmeler yapılmış ve Barana Geleneğine ilişkin yazılı belgeler taranmıştır. Günümüzde Barana Geleneğinin yaşatılmasına vesile olan Barana Geceleri düzenleyicileri ile mülakat gerçekleştirilerek kayda alınmış ve yazılı metin oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda günümüzde Barana Gecelerinin her sezon hasat sonundan hidrelleze kadar olan süre içerisinde on beş gün ara ile düzenlendiği, başkan, çavuş, hâkim, ahbap gibi üyelerden oluştuğu, sohbet, yiyecek-içecek ve eğlence faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere seçilen bir evde toplandığı tespit edilmiştir. Veriler; zaman, mekân, katılanlar, masraflar, etkinlikler, yemekler ve kurallar ana temaları altında toplanmıştır. Araştırmanın son kısmında ise “Dursunbey Barana Geleneğinin Turistik Bir Değere Dönüştürülmesi ve Sürdürülebilirliğinin Sağlanmasına Yönelik Öneriler” sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel miras, barana geleneği, Dursunbey.

HISTORICAL BACKGROUND OF THE DURSUNBEY BARANA TRADITION AS AN INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Assoc. Dr. Serkan SARI

Balikesir University, Faculty of Arts and Sciences, Balikesir, Turkey, serkan.sari@balikesir.edu.tr

Assoc. Dr. Melike GÜL

Balikesir University, Sindirgi Vocational School, Balikesir, Turkey, melikegul@balikesir.edu.tr

ABSTRACT

The Convention for the Protection of the Intangible Cultural Heritage, which was accepted by UNESCO in 2003 and entered into force in 2006, can create a touristic value by ensuring that the historical and cultural accumulation of humanity for centuries is transferred to future generations. The Dursunbey Barana Tradition is included in the national inventory of intangible cultural heritage under the name of "Social Practices, Rituals and Festivals". In different regions of Turkey; Chat meetings and entertainment nights are organized under different names such as "Barana, Kürsü başı, Erfene, Fefene, Sıra gecesi, Cümbüş, Oturmah, Söpet". When the historical background of the Barana Tradition is examined, it is seen that is based on the ahi-order, which is an important of the Turkish thought system, and has been kept alive as a historical tradition in Dursunbey for years. The main purpose of this study is to examine the Barana Tradition realized in Dursunbey district of Balikesir province as an intangible cultural heritage element, considering its historical background from past to present. In this context, first of all, the traditional functioning of the Barana Tradition and its functions in the context of the Akhism culture were investigated. In the first part of the research, which consists of three parts, the titles of "Historical Past and Current Status", "The Place and Importance of the Intangible Cultural Heritage" of the Dursunbey Barana Tradition are included. The second part consists of the Analysis of the Data on the Dursunbey Barana Tradition. In this context, interviews were held with the local people of Dursunbey and written documents related to the Barana Tradition were scanned. Interviews were made with the organizers of Barana Nights, who are instrumental in keeping the Barana Tradition alive today, and the written text was recorded. As a result of the research, it has been determined that today, Barana Nights are held every season from the end of the harvest to the hidrellez with an interval of fifteen days, consisting of members such as the president, sergeant, judge, chaps, and gathered in a house chosen to perform conversation, food and beverage and entertainment activities. Data; time, place, participants, expenses, activities, meals and rules are gathered under the main themes. In the last part of the research, "Suggestions for Transforming the Dursunbey Barana Tradition into a Touristic Value and Ensuring its Sustainability " are presented.

Keywords: Cultural heritage, barana tradition, Dursunbey.

ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINI ETKİLEDİĞİ DÜŞÜNÜLEN ÖZELLİKLERİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE ARDIŞIK ARALIKLAR YÖNTEMİNE GÖRE BELİRLENMESİ

Uzm. Öğrt. Sevgi GÜRBÜZ

Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, sevgigurbuz34@gmail.com

Öğrt. Cansu ÇULHA HAFIZOĞLU

Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, cnsu.culha@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, öğrencilerin akademik başarılarını etkilediği düşünülen özelliklerin öğrenci görüşlerine göre ardışık aralıklar yöntemine göre belirlenmesinde kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu aracın geliştirilmesinde Tekindal' ın (2015) Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi İçin Araç Oluşturma kitabından yararlanılarak 11 aşamalı bir süreç izlenmiştir. Öncelikle alanyazından yararlanılarak başarı kavramı tanımlanmış, başarıyı etkilediği düşünülen özellikler belirlenmiş ve böylece hazırlanacak ölçekte kullanılacak boyutlar tanımlanmıştır. Alanyazında yer alan çalışmalar incelendiğinde öğrenci başarısını etkileyen faktörlerin öğretmenden, öğrenenden, aileden, eğitim-öğretim ortamından kaynaklanan faktörler ve dış faktörler olmak üzere 5 boyut altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ardışık aralıklar yöntemi tek faktörlü ölçek geliştirmeye uygun bir ölçekleme yöntemi olduğundan bu araştırmada öğrenci başarısını etkileyen faktörler tek boyut altında ele alınmıştır. Bu tek boyutun alt boyutları da kapsamının önemli olduğu düşünülerek diğer boyutları da kapsayacak şekilde ve alanyazındaki çalışmalarda da en önemli görülen faktörlere ağırlık verilerek 15 madde yazılmıştır. Yazılan maddeler ifade açısından ve her maddenin ölçülecek konu ile ne kadar ilişkili olduğunun değerlendirilmesi açısından uzmanlara inceletirilmiştir. Uzman grubunun içerisinde bir ölçme değerlendirme uzmanı, bir dil uzmanı yer almıştır. Uzmanlardan gelen cevaplar doğrultusunda maddelerde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Kullanılan ölçekleme yöntemi ardışık aralıklar yöntemi olduğu için ifadeler bu yöntemine uygun hale getirilmiş ve cevap kategorileri aynı yöntemine uygun şekilde hazırlanarak 9 kategorili 15 maddeden oluşan bir araç geliştirilmiştir. Final test formunun kaç maddeden oluşacağını tayin edebilmek ve uygulama esnasında ve cevaplama yönergelerinde bulunabilecek kusurları ortaya çıkarabilmek için denemelik test formu İstanbul ili Pendik ilçesinde bulunan Tevfik İleri İmam Hatip Ortaokulu'nda öğrenim görmekte olan 40 öğrenciye uygulanmıştır. Örneklem büyüklüğü, uygulama ve analiz pratikliği açısından 40 kişi olarak belirlenmiştir. Madde sayısı az olduğu için (15 madde) form tek oturumda yüz yüze uygulanmıştır. Elde edilen veriler ardışık aralıklar yönteminin analiz basamakları takip edilerek analiz edilmiştir. Analiz sonucu öğrencilerin başarılarını en çok etkileyen faktörü "okula gelmeden önce kahvaltı yapma"; en az etkileyen faktörü ise "okul sonrası dershaneye gitme" olarak belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Başarı, akademik başarı, ardışık aralıklar yöntemi

**DETERMINING THE FEATURES THOUGHT TO AFFECT THE ACADEMIC ACHIEVEMENT OF
STUDENTS ACCORDING TO STUDENTS OPINIONS ACCORDING TO SUCCESSIVE INTERVALS
METHODS**

Chartered Teacher, Sevgi GÜRBÜZ

Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, sevgigurbuz34@gmail.com

Teacher, Cansu ÇULHA HAFIZOĞLU

Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, cnsu.culha@gmail.com

ABSTRACT

In this study, it is aimed to develop a valid and reliable measurement tool which will be used to determine the features thought to affect the academic achievement of students according to students opinions, successive intervals methods. In the development of this tool 11 steps process was followed by utilizing Tekindal's (2015) book *Creating a Tool for Measuring Affective Traits*. Firstly, the term of achievement was defined by utilizing literature, the features thought to affect the achievement was determined and so the dimensions to used in the scale were defined. When studies in the body of literature are analyzed, it has been concluded that the factors affect the students' achievement are grouped under the 5 dimensions: factors arising from teacher, learner, family, education environment and external factors. Due to the fact that successive intervals method is a single scale which is suitable for developing single factor scale; in this study, the factors affect the students' achievement were discussed under one dimension. Considering that it is important that this single dimension has also involve subdimensions, 15 items were written so as to inclusive of other dimensions and with emphasis on the most important factors in the studies in the literature. The written items were analyzed by experts with regard to statement and with regard to evaluating how much each item was related to the subjects to be measured. A measurement and evaluation expert and a linguist were involved in expert group. In accordance with responses of experts, required rectifications were revised. Due to the fact that scaling method is successive intervals methods, the statements were adapted this method and a form consisting of 15 items with 9 categories was developed by preparing in accordance with same method with response categories. The trial test form was applied to 40 students studying at Tevfik İleri İmam Hatip Secondary School in Pendik district of İstanbul Province in order to determine how many items the final test form will consist of and to reveal the flaws that may be found during the application and in instruction of answering. The sample size was determined as 40 people in terms of application and analysis practicality. Due to the number of items was few (15 items), the form was applied face to face in a single session. The acquired data were analyzed by following the analysis steps of successive intervals method. As a result of the analysis, the factor that most affect the success of students was "having breakfast before coming school" and the factor that least affect the success of students was "going to private teaching institution" concluded.

Key Words: Success, academic success, successive intervals method

LİSE TARİH DERS KİTAPLARINDA ALEMDAR MUSTAFA PAŞA

Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ, Türkiye, soztas@nku.edu.tr

Mesut SÜLÜN

Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul, Türkiye, meb.mesutsulun@gmail.com

ÖZET

II. Mahmut'u Osmanlı tahtına oturtan Alemdar Mustafa Paşa, Osmanlı tarihinde yönetimdeki en etkili âyanlardan biridir. Rumeli'de yetenekleri sayesinde kısa sürede yükselen Alemdar Mustafa Paşa, o yöredeki bütün âyanların ittifakı ile "âyanlar âyanı" seçilmiştir. Nizam-ı Cedid muhaliflerinin başlattığı Kabakçı İsyanı sonrasında, III. Selim'in tahttan indirilerek, 19 Mayıs 1807 tarihinde yerine IV. Mustafa'nın geçmesi üzerine, bazı Nizam-ı Cedid yanlıları Alemdar Mustafa Paşa'nın yanına sığınmıştır. Bu kişiler, Alemdar'ı, III. Selim ıslahatlarının gerekliliği konusunda ikna etmişler ve tarihe "Rusçuk yâranı" olarak geçmişlerdir. Rusçuk yâranının yönlendirmesiyle harekete geçen Alemdar Mustafa Paşa, ilk olarak Kabakçı Mustafa'yı öldürtmüş, III. Selim'i tahta yeniden çıkarmak isterken, IV. Mustafa'nın erken hareket ederek III. Selim'i öldürtmesi üzerine tahta II. Mahmut oturmuştur. Alemdar Mustafa Paşa'nın dört ay süren sadrazamlığı sırasındaki en önemli faaliyeti Sened-i İttifak'ın imzalanmasıdır. Daha sonra İstanbul'da her şeye hâkim olduğunu zanneden Alemdar Mustafa Paşa ve Rusçuk yâranın gafletleri sonucunda, 15 Kasım 1808 tarihinde büyük bir Yeniçeri isyanı çıkmış ve 16 Kasım 1808 tarihinde Alemdar Mustafa Paşa cepheneliği patlatmış beraberinde yüzlerce Yeniçeri ile beraber ölmüştür. Osmanlı tarihinin bir dönemine damga vuran Alemdar Mustafa Paşa'nın imajının zaman içerisinde nasıl bir değişime uğradığının incelenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada, 1924-2022 yılları arasındaki zaman diliminde, Alemdar Mustafa Paşa'nın, Türkiye'deki lise tarih ders kitaplarında nasıl ele alındığı üzerinde durulmuştur. Çalışma, nitel bir araştırma olarak tasarlandığı için bu çalışmada veri toplama tekniği olarak doküman analizinden, araştırma modeli olarak ise betimsel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, Alemdar Mustafa Paşa ile ilgili en ayrıntılı bilgilerin ve değerlendirmelerin tarih anlayışları dönemleri içerisinde Türk Tarih Tezine Hazırlık Dönemi kitaplarında olduğu tespit edilmiştir. Türk Tarih Tezi Dönemi ve Hümanist Dönemde bazı kitaplarda ayrıntıya girilmiş olsa da konu genel olarak yüzeysel aktarılmıştır. Yapılandırmacı Eğitim Anlayışı Döneminde incelenen kitaplar içerisinde, son incelenen kitap hariç, söz konusu konularla ilgili hemen hemen hiç bilgi verilmemiştir. Alemdar Mustafa Paşa hakkında 1990 yılına kadar okutulan kitaplarda genellikle onun kahramanlığı ön plana çıkarılırken; Ahmet Mumcu'nun kitabıyla birlikte Alemdar Mustafa Paşa hakkında açık olarak olmasa da eleştiriler yapılmış ya da tarafsız kalınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Tarih Ders Kitapları, Alemdar Mustafa Paşa.

ALEMDAR MUSTAFA PASHA IN HIGH SCHOOL HISTORY TEXTBOOKS

Assoc. Prof. Dr. Sezai ÖZTAŞ

Tekirdağ Namık Kemal University, Tekirdağ, Turkey, soztaş@nku.edu.tr

Mesut SÜLÜN

Ministry of Education, İstanbul, Turkey, meb.mesutsulun@gmail.com

ABSTRACT

Alemdar Mustafa Pasha, who put Mahmud II on the Ottoman throne, is one of the most influential ayans in the Ottoman history. Alemdar Mustafa Pasha, who rose in Rumelia in a short time thanks to his talents, was elected as "first among ayans" with the alliance of all the ayans in that region. After the Kabakçı Rebellion started by the opponents of Nizam-ı Cedid, Selim III was deposed and replaced by Mustafa IV on 19 May 1807, some supporters of Nizam-ı Cedid took sanctuary with Alemdar Mustafa Pasha. These people convinced Alemdar about the necessity of the reforms of Selim III and became known in history as the "Allies of Ruschuk". Alemdar Mustafa Pasha, who took action under the guidance of the allies of Rusçuk, had Kabakçı Mustafa killed, wanted to restore Selim III to the throne, after Mustafa IV acted early and had Selim III killed, he put Mahmut II on the throne. The most important activity of Alemdar Mustafa Pasha during his four-month-long grand viziership was the signing of the Charter of Alliance. Afterwards, as a result of the ignorance of Alemdar Mustafa Pasha, who thought that he was in control of everything in İstanbul, and his allies of Ruschuk, a great Janissary Rebellion broke out on 15 November 1808 and on 16 November 1808 Alemdar Mustafa Pasha exploded the armoury and died together with hundreds of Janissaries. It is important to examine how the image of Alemdar Mustafa Pasha, who marked a period of Ottoman history, has changed over time. This study focuses on how Alemdar Mustafa Pasha was handled in high school history textbooks in Turkey during the period between 1924 and 2022. Since the study was designed as a qualitative research, document analysis was used as the data collection technique and descriptive survey model was used as the research model. As a result of the research, it was determined that the most detailed information and evaluations about Alemdar Mustafa Pasha were found in the books of the "Preparatory Period for the Turkish History Thesis" among the periods of historical understanding. Although some books in the Turkish History Thesis Period and the Humanist Period went into detail, the subject was generally conveyed superficially. In the books examined in the Constructivist Education Approach Period, except for the last book examined, almost no information was given about the subjects in question. In the books about Alemdar Mustafa Pasha taught until 1990, while his heroism was generally emphasised; with Ahmet Mumcu's book, some criticisms were made about Alemdar Mustafa Pasha, although not explicitly, or remained neutral.

Keywords: History Education, History Textbooks, Alemdar Mustafa Pasha.

“OYUNBAZ ELLER İŞ BAŞINDA” ADLI GERİDÖNÜŞÜM TEMALİ ÇALIŞMANIN İNCELENMESİ

Simge UÇAR

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, simgeucar@stu.aydin.edu.tr

ÖZET

Erken çocukluk döneminde kullanılan materyaller çocukların gelişimleri açısından oldukça önemli bir değere sahiptir. Çocukların tercih ettikleri materyallerin kullanım sürelerini arttırmak, materyallerin tamirlerini mümkün kılmak ve çocukların ilgisini el yapımı materyallere çekmek amacıyla yapılan bu çalışmada çocukların ebeveynleri ile birlikte ortak bir çalışma yürütülmüştür. Bağımsız devlet anaokuluna devam eden 60-66 aylık 21 tane çocuğun ve ebeveynlerinin yer aldığı bu araştırmada ilk olarak, çocukların oyuncak seçimi ve oyuncak kullanım sürelerini tespit edebilmek için ön-test olarak ebeveynlere, araştırmacının kendisi tarafından hazırlanan kontrol listeleri dağıtılmıştır. Ardından çocuklara hayallerindeki materyali tasarımları için yapılandırılmamış malzemeler ve geri dönüşüm malzemeleri verilmiştir. Çocukların tasarladığı materyaller tüm sınıfla birlikte incelenip bu materyallerin nasıl yapılabileceği ile ilgili çocuklarla birlikte planlamalar yapıldı. Sonrasında ebeveynler ile birlikte “materyal yapım” günleri belirlenerek o günlerde sınıfa gelen ebeveynlerle materyallerin yapımına başlandı. Araştırma kapsamında 28 adet oyun materyali yapılmıştır. Çocuklar, okulda yapılan bu materyalleri serbest oyun zamanında arkadaşları ile birlikte oynamaya başladılar. Bunun yanı sıra evde çocukları ile birlikte yapmaları için ebeveynlerle materyal yapım örneklerinin olduğu görseller paylaşıldı. Araştırmanın başında ebeveynlere dağıtılan kontrol listeleri son-test çalışması olarak tekrardan ebeveynler tarafından dolduruldu. Bu iki testin sonucunda, ailelerin çocuklarına aldıkları oyuncak sayılarında %70 düşüş, ailelerin çocuklarıyla birlikte yaptıkları el yapımı materyal sayısında %80 artış olduğu gözlemlenmiştir. Buradan hareketle çocukların oyun materyallerinin kullanım süresini uzatmak için kendi elleriyle oyuncak yapmasının önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Ailelerin oyuncaklara ayırdığı maliyet oranında oluşan düşüş ise önemli bir çıkarım olarak görülebilir. Bu çalışmanın ortaya çıkardığı sonuçlar doğrultusunda, geri dönüşüm malzemeleri ile düşük maliyetle yapılabilecek materyaller ile oynayan çocuklarda kıymet bilme, sabırlı olabilme, yardım edebilme gibi manevi değerlerin de arttığını söyleyebilmek mümkündür. Öneri olarak, öğretmen ve ebeveynlerin yeni bir oyuncak almak yerine el yapımı materyal yapımını tercih etmeleri ve çocuklarda geri dönüştürme fikrini kazandırmaları sunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, geri dönüşüm, oyun materyali.

“PLAYING HANDS AT WORK” EXAMINATION OF THE NAMED RECYCLING STUDY

Simge UÇAR

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, simgeucar@stu.aydin.edu.tr

ABSTRACT

The materials which are used during early childhood is very important for the child development. This study aims to increase the life cycle of the materials that are preferred by the children, to enable the repair of the materials and to draw the children’s attention to the hand-made materials. A collaborative were done with the children’s parents during this study. This research involves 21 children between 60-66 months old who continue their education in the independent state kindergarden and the parents of those children. In order to determine the toy preference of the children and the life cycles of the toys as a pre-test, a checklist which was prepared by the researcher was delivered to the parents. Afterwards, unstructured and recycled materials were provided to the children so that they would make designs as they dream of. The designs made by the children were examined by the whole classroom and planning were done with the children to understand how those materials could be made. Then, schedule for “material making” days were determined with the parents and the making of materials started on those days with the participation of the parents. As part of the research, 28 toy materials were made. During their free playing time, the children started to play with the toys that are made in the school, with their friends. Besides, images of material making samples were shared with the parents so that they could make toys at home as well. The checklists which were distributed to the parents in the beginning of the research were filled by the parents one more time as a final test study. Result of the two tests show that, number of toys that the parents buy for their children decrease by %70 and number of handmade materials that the parents make with their children increase by 80%. Therefore, the importance of children making their own toys can be concluded in order to increase the usage time of the toy materials. Another important conclusion is the decrease of expenses that the parents make for toys. According to the results of this research, it is possible to state that moral values such as appreciation, patience and cooperativeness grow for the children who play with toys that are made from recycled and low-cost materials. As a recommendation, the teachers and parents should prefer hand-made material making and encourage the children to recycle instead of buying a brand new toy.

Keywords: Early childhood, recycle, game material.

TRABZON OF AĞZI ÜZERİNE BİÇİM-SESİLİMSEL BİR İNCELEME

Doç. Dr. Sinan ÇAKIR

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, sinancakir@erbakan.edu.tr

Melisa YILMAZ

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, melisayilmaz061@gmail.com

ÖZET

Karadeniz ağzının bir alt türünü oluşturan Trabzon ağzı alanyazında birkaç çalışmada incelenmiştir (Brendemoen, 2002; Demir, 2006; Coşar, 2010; Çolakoğlu, 2013 vb.). Bu çalışmalarda, Trabzon ağzı bir bütün olarak ele alınarak sesbilimsel, biçimbilimsel, sözdizimsel ve anlambilimsel özellikleri değerlendirilerek Standart Türkçe kullanımlarla kıyaslamalara gidilmiştir. Ancak bölgesel ağzların kapsamlı bir şekilde değerlendirilebilmeleri için bu ağzları oluşturan alt ağzların da incelenmesi gerekmektedir. Bir başka deyişle, Trabzon ağzı tüm Trabzon ilinde konuşulan tek bir ağızdan oluşmamaktadır. Aksine, farklı köy ve ilçelerde konuşulan alt ağzların bir birleşimi oluşturmaktadır. Bu sebeple de bu alt ağzların da detaylı şekilde incelenmesine ihtiyaç vardır. Çalışmada Trabzon ağzının alt ağzlarından olan Of ağzı biçim-sesbilimsel ve sözcüksel olarak incelenmiştir. Of ilçesinin merkezinden ve 10 köyünde yaşayan 21 kişiyle (13 erkek, 8 kadın; yaş ortalaması 59,85) yapılan görüşmeler kaydedilmiş ve 408 dakikalık veri elde edilmiştir. Elde edilen veriler incelenerek Of ağzının biçim-sesbilimsel ve sözcüksel olarak üst ağız olan Trabzon ağzı ile benzeştiği ve ayrıştığı noktalar tespit edilmiştir. Çalışma bulguları yöre ağzının Trabzon ağzının genel özellikleri ile pek çok noktada benzerlikler gösterse de yöreye özgü ses ve sözcük kullanımları içerdiğini de ortaya koymuştur. Bu bulgular ağız çalışmalarında alt ağzların özel olarak incelenmesi gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağız, alt ağız, Of ağzı, Trabzon ağzı, biçim-sesbilim, sözlükçe

A MORPHO-PHONOLOGICAL ANALYSIS ON TRABZON OF ACCENT

Assoc. Prof. Dr. Sinan ÇAKIR

Konya Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, sinancakir@erbakan.edu.tr

Melisa YILMAZ

Konya Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, melisayilmaz061@gmail.com

ABSTRACT

Trabzon accent, which forms a subgroup of Karadeniz accent, has been studied in several studies (Brendemoen, 2002; Demir, 2006; Coşar, 2010; Çolakoğlu, 2013 e.g.). In such studies, the Trabzon Accent was analyzed as a whole while making its phonological, morphological, syntactic and semantic analyses. It was also compared and contrasted with Standard Turkish. However, in order to be able to analyze the local accents extensively, the subgroups should be examined in detail as well. That is to say, Trabzon accent is not spoken all over the province as a whole, but it is a combination of the sub accents that are spoken in different parts of the province. For this reason, it is necessary to analyze these sub accents as well. In this study, Of accent, which is one of the sub accents of the Trabzon accent, has been analyzed morpho-phonologically and lexically. The data of the study were gathered from 21 people (13 men, 8 women, mean age: 59,85) who live in the town center or its villages. The interviews carried out with the locals lasted 408 minutes. The collected data were analyzed morpho-phonologically and lexically while it is compared and contrasted with Trabzon accent. The findings of the study demonstrate that the target sub-accent has several similarities with those of the Trabzon Accent. However, it was also found out that the sub-accent contains the use of unique phonemes and words. These findings indicate that sub-accent should be analysed in detail in accent studies.

Keywords: Accent, sub-accent, Of accent, Trabzon accent, morpho-phonology, lexicon

BİR ISLIK DİLİ OLAN KUŞ DİLİNİN SESBİLGİSEL ÖZELLİKLERİNİN ÇÖZÜMLENMESİ

Doç. Dr. Sinan ÇAKIR

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, sinancakir@erbakan.edu.tr

Kenan AKTEN

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, kenanakten1907@hotmail.com

ÖZET

Bir ıslık dili olan Kuş Dili Giresun'a bağlı Çanakçı ilçesinin Kuşköy köyünde kullanılmaktadır. Yaşanılan bölgenin fiziki koşullarından dolayı, insanlar iletişim sorununa çözüm üretmek amacıyla bu dili geliştirmişlerdir. Bu dilin bölgede 300 yıldan daha uzun bir süredir kullanıldığı yöre halkı tarafından ifade edilmektedir. Bu dilde ifadeler ıslık vasıtasıyla üretilmektedir. Parmakların ağız içerisindeki konumu ve hava akımının kontrolü bu dil için oldukça önemlidir. İspanya'da *Silbo Gomero*, Hindistan'da *Khongthong*, Yunanistan'da *Sfyria* ve de Meksika'da *Chinantec gibi* dünyanın farklı bölgelerinde benzer dillere rastlanmaktadır ve bu diller pek çok çalışmaya konu olmuşlardır. Ancak, ülkemizde kullanılan Kuş Dili üzerine yapılmış çalışmaların sayısı sınırlıdır. Mevcut çalışma bu boşluğu gidermeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, bu dilin sesbilgisel özelliklerine, özellikle de ünsüz seslerin üretimine odaklanılmaktadır. Sadece tek bir özellikte farklılaşan (çift dudak & diş dudak; patlamalı & sürtünmeli, ötümlü & ötümsüz gibi) 57 sözcük çifti belirlenmiştir. Örnek olarak; *baba & papa* çifti gösterilebilir. Bu sözcükler 9 Kuş Dili kullanıcısı tarafından üretilmiş ve yapılan üretimler kaydedilmiştir. Daha sonra, elde edilen veriler Praat programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizlerden elde edilen bulgular hedef ünsüz çiftlerinin üretimi hakkında bilgiler sunmaktadır. Örnek olarak, /p/ ve /b/ sesleri sadece ötümlülük & ötümsüzlük açısından farklılık gösterdiği için, *baba & papa* sözcük çiftinin üretiminde gözlemlenen bir farklılık, sadece ötümlülük & ötümsüzlük farkından kaynaklanıyor olabilir. Benzer karşılaştırmalarla, üretim yerlerine göre ve üretim biçimlerine göre Türkçe üzerine yapılan ünsüz sınıflandırmalarının bu dilde nasıl ifade edildiği belirlenmeye çalışılmıştır. Daha açık bir ifadeyle, mevcut çalışma Kuş Dilinin sesbilgisel farklılıkları nasıl yansıttığı hakkında gözlemler ortaya sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kuş Dili, ıslık dili, sesbilgisi, ünsüz sınıflandırmaları, tek-ayrımli çiftler.

THE PHONOLOGICAL ANALYSIS OF A WHISTLED LANGUAGE CALLED “KUŞ DİLİ”

Assoc Prof. Dr. Sinan ÇAKIR

Konya Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey sinancakir@erbakan.edu.tr

Kenan AKTEN

Konya Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, kenanakten1907@hotmail.com

ABSTRACT

Kuş Dili, a type of whistled languages, is used in Kuşköy Village of Çanakçı, Giresun. The reason for the emergence of this language in the area was to solve the communication problem that the people faced due to the rough terrain. As stated by the locals, this language has been used in the area for over 300 years. Since everything is expressed by whistles, the position of the fingers in the mouth and the control of the airstream are very important in this language. There are several whistled languages used in the world such as *Silbo Gomero* in Spain, *Khongthong* in India, *Sfyria* in Greece or *Chinantec* in Mexico, and they are examined in several studies. However, the whistled language used in our country has not been analyzed extensively yet. There is a need for comprehensive studies on this language and the present study aims to make some contributions to that end. It focuses on the phonological characteristics of the consonants in this language. 57 minimal pairs such as the *baba & papa* pair have been determined in the study. The words in the pairs differ from each other only by a single feature (bilabial & labia-dental, stop & fricative, voiced & voiceless, etc). These pairs were produced by 9 Kuş Dili users and the process was recorded. The obtained data were analyzed through the Praat program. The findings of the study revealed indications about the production process of the consonant pairs. For instance, since the *baba & papa* pair differs from each other with respect to containing a voiced or voiceless consonant, any difference observed in the results is interpreted to stem from this difference. Through similar comparisons, the study aimed to find out how place and manner of articulation is reflected in this whistled language.

Keywords: Kuş Dili, whistled language, phonetics, classification of consonants, minimal pairs

KÜLTÜREL MİRASIN AKTARIMI VE DİJİTALLEŞME: BİR DENEYİM ALANI OLARAK MÜZELERİN WEB SİTELERİNE YÖNELİK ANALİZ

Prof. Dr. Sinem YEYGEL ÇAKIR

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, sinem.yeygel@ege.edu.tr

Prof. Dr. Işıl AKTUĞLU

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, isil.karpat@ege.edu.tr

ÖZET

Kültürel miras, belli bir coğrafyada var olmuş medeniyetlerin ülke markasının özü olarak nitelendirilebilecek kültürel unsurlarının tanımlanmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Kültürel mirasın nesilden nesile aktarılmasında somut tarihi ve kültürel unsurların sergilendiği müzeler önemli bir misyona sahiptir. Müzeler, yaratılan atmosfer ve sergileme biçimleri ile müze ziyaretçilerinin bir döneme tanıklık etmesini sağlayacak bir izlenim edinmesini sağlamaktadır. Müzelerin, ziyaretçi deneyimi yaşatan deneyim alanları olarak tasarlandıklarında etkileri çok daha fazla olmaktadır. Bu noktada bilinen ve reel ortamda var olan sergileme biçimlerini içeren klasik müze anlayışından, teknolojinin gelişimi ile beraber daha interaktif, sanal gerçeklikler ile ziyaretçi deneyiminin daha da güçlendirildiği yeni nesil müze anlayışına yönelindiği de görülmektedir. Bu yeni nesil dijital müze anlayışında gezi deneyimi ziyaretçi kontrolünde akarken aynı zamanda da müzenin temasına göre şekillendirilen bir deneyimdir. Sanal müze, ziyaretçinin bilgiye ulaşmasının daha kolay olduğu ve interaktif bir iletişim ile reel ortamda müzede olmasa bile sanal ortamda tarihe tanıklık edebilir hale getiren bir anlayıştır. Bu bağlamda dijitalleşme, bir ülkenin kültürel mirasının taşıyıcısı olma rolünü üstlenen müzelere yönelik yeni oluşumların ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir. Reel ortamda bir yapının içinde ya da açık hava müzesi şeklinde tanımlanan müze anlayışından, bu gerçekliğin sanal ortama taşındığı ve ekran vasıtasıyla gezilebilir sanal müze olgusuna dönüşüm yaşanmaktadır. Müzelerin dünyaya açıldığı dijital varlık alanları olan resmi internet sitelerinde 360 derece sanal turlarla gezmek, müzedeki eserler hakkında bilgilere erişmek, eserleri yaklaşıp farklı açılardan incelemek mümkün hale gelmekte ve müze ziyaretçisine sanal ortamda gerçek bir gezi deneyimine yakın bir sanal deneyim yaşatılmaktadır. Bu bildiri çalışmasında, dijitalleşmenin etkisinde dönüşüm geçiren müzelerin web sitelerinde karşımıza çıkan sanal müze olgusu ve kullanıcı/ziyaretçi deneyimi kavramlarına yönelik literatür taraması aktarıldıktan sonra, deneyime yönelik boyutlar ve kullanıcı memnuniyeti yüksek internet sitesi tasarım unsurlarına yönelik boyutlar üzerinden Türkiye’de ve dünyada var olan sanal müzelere yönelik karşılaştırmalı bir içerik analizi gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanal müze, ziyaretçi deneyimi, web site tasarımı, web sitesi kalite faktörleri

TRANSFERRING CULTURAL HERITAGE AND DIGITALIZATION: ANALYSIS OF MUSEUM WEBSITES AS AN EXPERIENCE

Prof. Dr. Sinem YEYGEL ÇAKIR

Ege University, İzmir, Türkiye, sinem.yeygel@ege.edu.tr

Prof. Dr. Işıl AKTUĞLU

Ege University, İzmir, Türkiye, isil.karpat@ege.edu.tr

ABSTRACT

Cultural heritage plays an important role in defining the cultural elements of the civilizations that have existed in a certain geography, which can be described as the essence of the country's brand. Museums provide an impression that will enable museum visitors to witness a period with the atmosphere and exhibition forms created. The effects of museums are much greater when they are designed as experience spaces that provide visitor experience. At this point, it is seen that the classical museum understanding, which includes the known and existing forms of an exhibition in the real environment, has shifted to a new generation of museum understanding, which is more interactive with the development of technology, and the visitor experience is strengthened with virtual realities. The virtual museum is an understanding that provides the visitor with to access information and makes it possible to witness history in the virtual environment even if it is not in the museum in a real environment with interactive communication. In this context, digitalization has brought about the emergence of new formations for museums that take on the role of being the carrier of a country's cultural heritage. In the real environment, there is a transformation from the understanding of the museum, which is defined as inside a building or as an open-air museum, to the virtual museum phenomenon, where this reality is transferred to the virtual environment and can be visited through the screen. It is possible to visit the official websites, which are the digital assets areas where museums open to the world, with 360-degree virtual tours, to access information about the artifacts in the museum, to examine the artifacts from different angles by getting closer, and the museum visitor is given a virtual experience close to a real travel experience in the virtual environment. In this study, comparative content analysis will be carried out for virtual museums in Turkey and around the world, on the dimensions of experience and website design elements with high user satisfaction.

Keywords: Virtual museum, visitor experience, website design, website quality factors.

TÜRK VE RUS KÜLTÜRÜNDE ETNO-KÜLTÜREL BİR ETKİLEŞİM ARACI OLARAK “HEDİYELEŞME” RİTÜELİ

Dr. Öğr. Üyesi Sonnur AKTAY

*Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, Eskişehir, Türkiye,
sonnurertonga@anadolu.edu.tr*

ÖZET

Sosyokültürel bir olgu olarak ‘hediyeleşme’ hediye veren ve alan arasındaki ilişkiyi şekillendiren bir eylemdir. Hediye, farklı disiplinler tarafından çeşitli yönleriyle değerlendirilen ve toplumsal açıdan sosyal gerçeklik bağlamında antropologlar tarafından ele alınan bir kavramdır. Bu açıdan hediye, toplumların kültür unsurlarıdır. Hediye vermek görgü kurallarının önemli bir parçası olmakla birlikte kişiler arası iletişimi de güçlendirmeye ve geliştirmeye yardımcı olur. Etkileşim sürecinde duyguları yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda ilişkilerde saygı, sevgi, dostluk, sorunları çözmek gibi birçok amaca da hizmet eder. Sözlü ve sembolik bir iletişim biçimi olan ve bir ulusun kültürel ve dilsel özellikleri hakkında bilgi veren hediyeleşme geleneği toplumların kültür tarihini yansıtması sebebiyle büyük önem taşır. Bu bağlamda, Rus ve Türk kültüründe hediye sözcüğünün kavramsal yapısı, hediyeleşme algısı, hediyelerin toplumdaki yeri ve önemi, sosyal, psikolojik ve kültürel işlevleri ile bu geleneğin iki farklı toplumda uygulanma biçimleri, benzerlikleri ve farklılıkları bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Ruslarda ve Türklerde hediyeleşme geleneğinin kökenleri geçmiş dönemlere dayanır. Her iki toplumda da özel günlerde hediyeleşmeye çok önem verilir, hediyelerin sunuluş biçimleri törenle ya da büyük bir özenle gerçekleştirilirdi. Gerek kültürel üstünlüğün göstergesi olarak kullanılan hediyelerin devlet adamlarınca takdim edilmesi geleneği gerekse de sıradan halkın özel günlerde bir araya gelerek birbirine hediye sunması önemli bir ritüeldi. Bu çerçevede bu çalışmanın amacı hediyeleşme kavramının geçmiş dönemlerdeki algılanma biçimleri ve değişen sosyal yapı ile birlikte gelenekselden çağdaş hediyeleşme geleneğine geçiş sürecinde ne şekilde değişikliğe uğradığı konusuna değinmektir. Ayrıca, Rus ve Türk kültüründeki hediye örnekleri ve hediyelerin sembolik anlamlarına yer verilmiştir. Verilen örnekler, Rus ve Türk halkının doğum, bayram, düğün ve aile içi dayanışmayı gerektiren ritüellerindeki hediyeleşme geleneğinden derlenmiştir. Son olarak farklı maddî ve manevî değerlere sahip olan Rus ve Türk halkının hediyeleşme geleneği ile toplumsal, ekonomik ve kültürel yaşamdaki değişiklikler ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: hediyeleşme ritüeli, hediyeleşmenin toplumlardaki işlevi, Türk ve Rus kültüründe hediyeleşme geleneği.

THE RITUAL OF “GIFTING” AS A MEANS OF ETHNO-CULTURAL INTERACTION IN TURKISH AND RUSSIAN CULTURE

Asst. Prof. Sonnur AKTAY

*Anadolu University, Faculty of Humanities, Department of Russian Language and Literature, Eskisehir, Turkey,
sonnurertonga@anadolu.edu.tr*

ABSTRACT

As a sociocultural phenomenon, ‘gifting’ is an action that shapes the relationship between the giver and the receiver. Gift is a concept that is evaluated by different disciplines in various aspects and is socially analysed by anthropologists in the context of social reality. In this respect, gifts are cultural elements of societies. Giving gifts is an important part of etiquette and helps to strengthen and improve interpersonal communication. It not only reflects emotions in the interaction process, but also serves many purposes such as respect, love, friendship, and solving problems in relationships. The tradition of gift-giving, which is a form of verbal and symbolic communication and provides information about the cultural and linguistic characteristics of a nation, is of great importance because it reflects the cultural history of societies. In this context, the subject of this study is the conceptual structure of the word gift in Russian and Turkish culture, the perception of gifting, the place and importance of gifts in society, the social, psychological and cultural functions of gifts, and the ways in which this tradition is applied in two different societies, their similarities and differences. The tradition of gift giving among Russians and Turks dates back to the past. Both societies attach great importance to exchanging gifts on special occasions, and the presentation of gifts was carried out ceremoniously or with great care. Both the tradition of presenting gifts used as an indicator of cultural superiority by statesmen and the tradition of ordinary people coming together on special occasions to present gifts to each other was an important ritual. In this framework, the aim of this study is to examine how the concept of gift-giving was perceived in the past periods and how it has changed in the process of transition from traditional to contemporary gift-giving tradition with the changing social structure. In addition, examples of gifts in Russian and Turkish culture and symbolic meanings of gifts are given. The examples given are compiled from the gift-giving tradition of the Russian and Turkish people in the rituals of birth, holidays, weddings and rituals that require solidarity within the family. Finally, changes in the social, economic and cultural life of the Russian and Turkish people, who have different material and spiritual values, are revealed.

Keywords: the ritual of gift giving, function of gift giving in societies, tradition of gift giving in Turkish and Russian culture.

FELSEFİ BOYUTLARIYLA SANAT VE POLİTİKA

Dr. Öğr. Üyesi Suat Soner ERENÖZLÜ

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, suaterenozlu@sdu.edu.tr

ÖZET

Sanatın en önemli özelliklerinden birisi, onun bir kültür çıktısı olarak insanı ve insan yaşantısını yansıtmasıdır. Dolayısıyla sanat, bir insan ürünü olmasından dolayı insanın tarihsel olarak bıraktığı izler ve aynı zamanda bu izlerin yeni bir kültürü var ederek insan hayatına şekil vermesidir. Bu bağlamda sanat olgusu insan hayatında hem etken hem de edilgen bir rol oynamaktadır. Dahası insanın mı sanatı var ettiği veya sanatın mı insanı var ettiği muallak bir durumu yansıtmaktadır. Sanatın var oluşu insanlığın varoluşu kadar eski tarihlere dayanır. İlk sanat eserleri insanların doğayı taklit etmesi veya doğa karşısında verdiği mücadelenin bir ürünüdür. Dolayısıyla sanat insandan ayrı düşünülemez için, insanla aynı yaşadır. Sanatın felsefesine ise, felsefenin kendisini ilk gösterdiği Antik Yunan'da rastlanmaktadır. Platon'un önderliğinde, insan erdemini ve ideal yurttaş olma özelliğini yansıtan felsefe deneyimi, sanatın da konu edildiği kapsamlı bir soruşturma içine girmekten kaçınmaz. Bunun bir neticesi olarak dünya tarihinde ilk kez Platon'da, sanatla ilgili sansürlerin gerekli olduğu tartışması ortaya atılmış olur. Felsefe tarihinde sanat ve politika alanında önemli katkısı olan bir diğer filozof da Spinoza'dır. Felsefesinde estetik ve sanat felsefesine yer vermeyi tercih etmemesine rağmen Spinoza, insan duygulanımı (duyguları) üzerine yoğunlaşmasıyla birlikte, konu hiç sanata gelmeden sanatın kavramsal dünyasının insan üzerindeki etkilerini, özellikle de politik etkilerini ayrıntılı bir şekilde ele almaktadır. İki filozofun en önemli ortak özellikleri, her ikisinin de sanat ve insan başlığı altında politik insan varlığını ortaya koymalarıdır. Bu var oluşu öyle etkili bir şekilde kurgularlar ki, insan her hâlükârda hem politikanın hem de sanatın hegemonyasından kurtulamaz. Bu öyle bir çekimdir ki, ister aktif ister pasif olarak sanat ve politika insan hayatının önemli bir yapıtaşı olarak kendisini göstermektedir. Bu çalışmanın amacı sanat ve politika arasındaki ilişkiyi felsefenin perspektifinden değerlendirmektir. Bunun için ilk kez sanatın bir politik materyal olduğunu vurgulayan Platon ile insan yaşamında sanatın duygulanım olarak insan yaşamını nasıl etkilediğini ve bunun politik bir teşebbüsü ifade ettiğini öne süren Spinoza'nın felsefeleri incelenmiş, günümüzün sanatsal ve politik ortamı üzerinden değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, politika, estetik, sanat felsefesi, Platon, Spinoza.

ART AND POLITICS WITH ITS PHILOSOPHICAL DIMENSIONS

Asst. Prof. Dr. Suat Soner ERENÖZLÜ

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, suaterenozlu@sdu.edu.tr

ABSTRACT

One of the most important features of art is that it reflects human beings and human life as a cultural output. Therefore, art is the traces left by man historically because it is a human product and at the same time these traces give shape to human life by creating a new culture. In this context, the phenomenon of art plays both an active and passive role in human life. Moreover, it reflects a vague situation in which man creates art or whether art creates man. The existence of art is as old as the existence of humanity. The first works of art are a product of people's imitation of nature or their struggle against nature. Therefore, since art cannot be considered separate from man, he is the same age as man. The philosophy of art is begun in Ancient Greece, where philosophy first manifested itself. Under Plato's leadership, the experience of philosophy, which reflects human virtue and the characteristic of being an ideal citizen, does not hesitate to engage in a thorough inquiry into the subject of art. As a result of this, for the first time in world history, Plato raised the argument that censorship of art was necessary. Another philosopher who made an important contribution to the history of philosophy in the field of art and politics was Spinoza. Although he prefers not to include aesthetics and art philosophy in his philosophy, Spinoza, with his focus on human emotion, deals in detail with the effects of the conceptual world of art on people, especially its political effects, before the subject comes to art. The most important common feature of the two philosophers is that they both put forward the existence of political human beings under the title of art and man. They construct this existence so effectively that man cannot be freed from the hegemony of both politics and art in any case. This is such an attraction that, whether active or passive, art and politics manifest themselves as an important building block of human life. The aim of this study is to evaluate the relationship between art and politics from the perspective of philosophy. For this reason, the philosophies of Plato, who emphasized that art is a political material for the first time, and Spinoza, who argued how art affects human life as an affective in human life and that this expresses a political enterprise, were examined and evaluated through today's artistic and political environment.

Keywords: Art, politics, aesthetics, philosophy of art, Plato, Spinoza.

SARIKAMIŞ'TA OSMANLI GAZİLERİ

Sümeyye YILDIRIM

Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, syoflu61@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele etmeye başladığı cephelerden biri Kafkas Cephesi'dir. 1914 yılı aralık ayında başlayan ve 15 gün süren Sarıkamış Harekâtı bu cephede yapılan, mevsim ve coğrafi zorlukların göz önüne alınmaması sebebiyle birçok insanın hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan bir mücadele olarak tarihe geçmiştir. Sarıkamış'ı konu alan birçok makale, kitap yazılmış ve Sarıkamış Harekâtı belgesellere ve filmlerde yerini almıştır. Özellikle verilen kayıplar uzun yıllardır araştırılan konulardan biri haline gelmiştir. Kafkas Cephesi'nde yaşanan bu savaşlar neticesinde binlerce şehit ve gazinin yanı sıra esirler de olmuştur. Gerçekleştirilen bu çalışma ile Sarıkamış Harekâtı'ndan esir ve gazi olarak kurtulan kişilerin savaş başlangıcındaki ve sonrasındaki yaşadıklarının ve askerlerin hayatta kalma mücadelelerinin birincil kaynaklardan aktarılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda askerlerin cephede yaşananları kaleme aldıkları yazılar, mektuplar ve arşiv belgeleri kaynak olarak kullanılmıştır. Cephede yazılan mektupların çoğuna sıkı sansür uygulandığından ve yayın yasağı olduğundan, erişilebilen sansüre uğramamış mektuplardan yararlanılmıştır. Çalışmada 10. Kolordu 93 Alay'da bulunan subaylarından birinin; Allahuekber Dağları'nda üç gün süren zorlu atlı ilerleyişlerini yazdığı mektuba, 31. Fırkadan bir subayın; 16. Türk askeri birliğin birbirinden habersiz yanlışlıkla çarpışması sonucu 2000 şehit verilen olayı kaleme aldığı mektuba, 9. Kolordu Askeri Kurmay Başkanı Yarbay Şerif İlden'in ordu'nun Sarıkamış'a ilerleyişi esnasında tipiye maruz kaldıklarını ve askerlerin dağıldığını anlattığı anısına, 9. Kolordu'ya bağlı olan 83. Alay Komutanı Binbaşı Ziya Yergök'ün Sarıkamış'ın soğuk hava koşullarında askerlerin, köy evi ve ahırları dinlenmek için kullanıldığını kaleme aldığı anısına yer verilmiştir. Ayrıca Kars Hastanesi'nde tedavi gören yaralı Osmanlı esirlerine yapılan kötü muamelelere, anestezi uygulanmadan yapılan ameliyatlara esirlerin bacak ve kolları kesildiğine, çoğunlukla yanlış tedaviler sonucunda şehit olan birçok asker olduğuna dair hastanede bulunan askerlerin mektuplarından örnek verilmiştir. Sarıkamış Harekâtının çetin şartlarına rağmen hayatta kalmayı başaran ve tekrar savaşa dönen Osmanlı gazileri hakkında da bilgilendirme yapılmıştır. Ahmet Mithat Bey ve günlükleri günümüze ulaşan Hafız Şaban Efendi'nin esaret hayatında yazdığı bilgiler sunulmuştur. Osmanlı askerlerinin yazdıkları mektuplara genel olarak baktığımızda duygusal bir dille yazılan mektupların büyük çoğunluğunda din ve devlet gibi mukaddesleri korumak için ölümü hiçe saydıklarını ve şehadeti arzuladıklarını belirten ifadeler ön plandadır. Çalışmanın sonunda bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda gelecekte yapılacak olan çalışmalara yönelik literatür destekli tartışmaya yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı devleti, Sarıkamış harekâtı, gazi, esir.

OTTOMAN VETERANS IN THE BATTLE OF SARIKAMISH***Sümeyye YILDIRIM****Sabahattin Zaim University, Istanbul, Turkey, syoflu61@gmail.com***ABSTRACT**

One of the fronts that the Ottoman Empire started to fight in the First World War is the Caucasus Front. The Battle of Sarikamish, which started in December 1914 and lasted for 15 days, went down in history as a struggle carried out on this front, resulting in the death of many people due to not taking into account the seasonal and geographical difficulties. Many articles and books have been written about Sarikamish, and the Battle of Sarikamish has been the subject of documentaries and films. Losses have been one of the subjects that have been researched for many years. As a result of these wars in the Caucasus Front, thousands of martyrs and wounded were also captured. With this study, it is aimed to convey the experiences of the people who survived the Sarikamish as prisoners and veterans at the beginning and after the war, and the struggles of the soldiers to survive from primary sources. In this context, the writings, letters, and archive documents written by the soldiers about the experiences at the front were used as sources. Since there was a strict censorship applied to the letters written on the front and there was a ban on publication, uncensored letters were used. In the study, one of the officers of the 10th Corps 93 Regiment; An officer from the 31st Squadron wrote to the letter in which he wrote about his three-day grueling cavalry advances in the Allahuekber mountains; In the letter he wrote about the incident in which 2000 martyrs were killed as a result of the accidental collision of two Turkish military units unaware of each other, in memory of the 9th Corps Chief of Military Staff Lieutenant Colonel Serif Ilden telling that during the army's advance to Sarikamish, they were exposed to blizzard and the soldiers dispersed, to the 9th Corps. The memory of Major Ziya Yergok, the Commander of the 83rd Regiment, which was attached to the 83rd Regiment, wrote that in the cold weather conditions of Sarikamish, the soldiers' village house and stables were used to rest. In addition, examples are given from the letters of the soldiers in the hospital about the ill-treatment of the wounded Ottoman prisoners who were treated in Kars Hospital, that the legs and arms of the prisoners were amputated with operations performed without anesthesia, and that there were many soldiers who were martyred mostly because of wrong treatments. Information was also given about the Ottoman veterans who managed to survive despite the harsh conditions of the Battle of Sarikamish and returned to the war. Ahmet Mithat Bey and the information written by Hafız Saban Efendi, whose diaries have survived to the present day, during his captivity are presented. When we look at the letters written by the Ottoman soldiers in general, the expressions stating that they disregard death and desire martyrdom to protect the holy ones such as religion and state are in the foreground in the majority of the letters written in an emotional language. At the end of the study, a literature-supported discussion for future studies was included in line with the findings obtained in this study.

Keywords: Ottoman state, Sarikamış operation, veteran, prisoner.

DİVAN-I HİKMET'TE YER ALAN HİKMETLİ İNSAN TİPOLOJİSİ

Dr. Şahin BÜTÜNER

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, Türkiye, sahin.butuner@ibu.edu.tr

ÖZET

Edebi eserler, hem bireysel hem de toplumsal bilincin izlerini taşımaktadır. Tüm edebi eserler, ait olduğu toplumun geleneksel dünya görüşünü yansıtmaktadır. Türk tarihinde Türklerin İslamiyet'e geçiş süreci hakkında bilgi veren ve o dönemin insanların geleneksel dünya görüşünü yansıtan, o dönemin koşullarına altında oluşturulmuş çok önemli eserler kaleme alınmıştır. Ahmed Yesevi'nin Divan-ı Hikmet adlı eseri de içinde bulunduğu dönemin koşullarına ve toplumun ihtiyaçlarına bağlı olarak oluşturulmuş bu eserlerden biridir. Ahmed Yesevi, Türklerin yaşadığı bölgelerde Türklere İslamiyet'i tebliğ eden bir mutasavvıftır. Ahmed Yesevi, içinde bulunduğu toplumun kültürel yapısına uygun olarak ve sade bir dil kullanarak Türk toplumuna İslamiyet'i anlatmıştır. O, yazdığı şiirlere hikmet adını vermiştir ve hikmetlerin toplandığı eserin adı da Divan-ı Hikmet olmuştur. Hikmet kelimesinin birçok kaynakta tanımı yapılmış olmakla birlikte hikmet özü itibariyle hakkı bilmek ve hayır işlemek demektir. Bu bağlamda hikmetli insan ise adaletli olan, iyi huylu, ilim yapan, aklını kullanan, sözünde ve işinde doğru olan insan anlamlarına gelmektedir. Bu çalışmada Ahmed Yesevi'nin Divan-Hikmet adlı eserinde geçen hikmetli insan modeli ile ilgili beyitler ve dörtlükler üzerinden ortaya çıkan tipoloji değerlendirilecektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmıştır. Edebi eserler, insanlık tarihinin başlangıcından itibaren insanlığın somut olan ve somut olmayan kültürel unsurlarını nesilden nesle aktararak bireye ve topluma yol göstermiştir. Ahmet Yesevi'nin Divan-Hikmet adlı eseri yazıldığı dönemden itibaren hikmetli insan modelini topluma anlatmaya çalışmıştır. Eserdeki hikmetli insan modeli, iyi huylu olma, sakin olma ve ilim yapma özellikleri ile ön plana çıkmaktadır. Divan-ı Hikmet, çizdiği hikmetli insan tipolojisi ile toplumsal sağlık ve toplumsal kalkınma açısından toplumun inşa sürecinde yararlanılması gereken önemli bir kaynaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Ahmed Yesevi, Divan-ı Hikmet

THE TYPOLOGY OF THE WISE MAN IN THE DİVAN-I HİKMET

Dr. Şahin BÜTÜNER

Bolu Abant İzzet Baysal University, Bolu, Türkiye, sahin.butuner@ibu.edu.tr

ABSTRACT

Literary works bear the traces of both individual and social consciousness. All literary works reflect the traditional worldview of the society to which they belong. Very important works have been written in Turkish history that provide information about the transition process of Turks to Islam and reflect the traditional worldview of the people of that period, created under the conditions of that period. Ahmed Yesevi's work Divan-ı Hikmet is also one of these works, which was created depending on the conditions of the period in which he was and the needs of society. Ahmed Yassawi is a sufi who communicates Islam to the Turks in the regions where Turks live. Ahmed Yesevi explained Islam to the Turkish society in accordance with the cultural structure of the society in which he lives and using a simple language. He gave the name of wisdom to the poems he wrote, and the name of the work in which the wisdom was collected became Divan-ı Hikmet. Although the word wisdom has been defined in many sources, wisdom essentially means knowing the truth and doing good. In this context, a wise person means a person who is just, good-natured, does science, uses his mind, is truthful in his words and deeds. In this study, the typology that emerges from the couplets and quatrains related to the model of the wise man mentioned in Ahmed Yesevi's work Divan-Hikmet will be evaluated. Document analysis, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. Literary works have shown the way to the individual and society by transferring the tangible and intangible cultural elements of humanity from generation to generation since the beginning of human history. Ahmet Yesevi's work Divan-Hikmet has been trying to explain the wise human model to society since the period when it was written. The wise human model in the work comes to the fore with the characteristics of being good-natured, calm and doing science. Divan-ı Hikmet is an important resource that should be used in the construction process of society in terms of social health and social development with the wise human typology it draws.

Keywords: Culture, Ahmed Yesevi, Divan-ı Hikmet

YUNUS EMRE’NİN İNANÇ FELSEFESİ

Prof. Dr. Şahin FİLİZ

Akdeniz Üniversitesi, sfiliz@akdeniz.edu.tr, karabagsahin@gmail.com

ÖZET

Yunus Emre’nin Divan’ı ve Öğütler Kitabı’nda yer alan şiirleri ve sözleri dikkatle tarandığı zaman, onun bütün dinlere, inanç ve değerlere son derece saygı ile yaklaştığını görürüz. Bu taramayı yapmak ve böyle bir sonuca varmak için, araştırmacının, felsefeden sosyolojiye, dinler tarihinden edebiyata kadar insan bilimleri konusunda ve özellikle Türk dilinin incelikleri temelinde yeterli donanımı olması gerekir. Belirttiğim alanlarda yeterli donanımı olmak, en başta Yunus’un “ümmi bir garip” olmadığı gerçeğini kabul etmeye bağlıdır. Yunus Emre hakkında araştırma yapanların büyük bir kısmı, onun nezaketinden dolayı kendisini “Melami” göstermesi ve alegorik olarak “ümmi bir derviş” olduğunu dile getirmesini bir gerçeklikmiş gibi temel almasından kaynaklanmaktadır. Böylece onun şiirlerini hakıyla incelemek için farklı alanlarda bilimsel yetkinlik gereklilik olmaktan çıkmakta; sıradan bir ozanın şiirleri muamelesine tabi tutulmaktadır. Oysa Yunus, filoloji, antik Yunan felsefesi, dinler tarihi, İslam tarihi ve fıkına, dillerden Farsça ve Arapçaya hakimdir. Bu açıdan değerlendirdiğimizde Yunus, çok dilli, çok dinli ve çok inançlı bir figür sayılmalıdır. Kuşkusuz İslam dininin egemen olduğu bir toplumun üyesi olarak şiirlerinde bu dinin ağırlığı hissedilmektedir. Kur’an, İslam, iman, Hz. Muhammed ve dinin emirlerini baş tacı eder. İslam sufilerinden gelen tasavvuf geleneğini çok iyi bilir. Ama İslam’a ve sufiliğe daha fazla vurgu yapması, onun diğer din ve inançlara eşit derecede saygı göstermesine mâni olmaz. Bütün din ve inançları, insanlık sevgisi ve aşkı birleştirir. Bu tutumu, şu ya da bu dini dışta bırakmış olmasını değil, aksine aşk ve sevgi duygusunun doğal bir parçası haline getirmiş olduğunu belgeler. Müslümanlık anlayışı, “İslam ve diğer dinler” şeklinde kategorik bir yaklaşımı doğurmaz. Tam tersine, ona göre bütün din ve inançlar, insanlık sevgisi ve aşk kavramında bütünleşir. Şu hâlde Yunus Emre, dinler üstü bir inanca sahiptir. Başta İslam dini olmak üzere bütün dinler ancak insanlık sevgisini ve evrensel ahlak ilkelerini desteklediği kadarıyla inanmaya ve saygı duyulmaya layıktır.

Anahtar Kelimeler: Yunus Emre, Din, İnanç, İnsanlık, Sevgi, Aşk, Ahlak

YUNUS EMRE'S PHILOSOPHY OF FAITH

Prof. Dr. Şahin FİLİZ

Akdeniz Üniversitesi, sfiliz@akdeniz.edu.tr, karabagsahin@gmail.com

ABSTRACT

When Yunus Emre's poems and words in his *Divan* and the *Risala al-Nushiya Book of Advice* are scanned carefully, we see that you approach all religions, beliefs and values with extreme numbers. In order to make this survey and reach such a conclusion, the researcher must be adequately equipped on the subject of human sciences, from philosophy to sociology, from the history of religions to literature, and especially on the basis of the subtleties of the Turkish language. Being adequately equipped in the areas I have mentioned depends on accepting the fact that Yunus is not an "unlettered derwish" in the first place. A large part of those who do research on Yunus Emre is due to the fact that he shows himself as a "Melami" due to his kindness and allegorically states that he is an "illiterate dervish" as if it were a reality. Thus, scientific competence in different fields is no longer a necessity in order to properly examine his poems; are treated like the poems of an ordinary poet. Whereas Yunus is proficient in philology, ancient Greek philosophy, history of religions, Islamic history and jurisprudence, and Persian and Arabic languages. From this point of view, Yunus should be considered a multilingual, multi-religious and multi-faith figure. Undoubtedly, as a member of a society dominated by the religion of Islam, the weight of this religion is felt in his poems. Quran, Islam, faith, Hz. He honors the orders of Muhammad and religion. He knows very well the Sufi tradition that came from Islamic Sufis. But his greater emphasis on Islam and Sufism does not prevent him from showing equal respect for other religions and beliefs. It unites all religions and beliefs in the love of humanity and love. It documents that this attitude is not that he has excluded this or that religion, but that he has made it a natural part of the feeling of love and affection. The understanding of Islam does not lead to a categorical approach as "Islam and other religions". On the contrary, according to him, all religions and beliefs are integrated in the concept of love for humanity and love. Therefore, Yunus Emre has a belief above religions. All religions, especially Islam, deserve to be believed and respected only insofar as they support the love of humanity and universal moral principles.

Keywords: Yunus Emre, Religion, Faith, Humanity, Love, Morality

SAFİYE EROL'UN ROMANLARINDA SÖZ VARLIĞI: "KADIKÖYÜ'NÜN ROMANI" ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye, ssimsek@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Hem anlama hem de anlatma becerilerinin geliştirilebilmesi için bireyin yeterli düzeyde söz varlığına sahip olması ön koşuldur. Zengin bir kelime hazinesine sahip olmak, hem insanlarla sağlıklı iletişim kurabilmek hem de içinde yaşanılan toplumun sözlü ve yazılı kültürel mirasını anlayabilmek, özümseyebilmek ve gelecek nesillere aktarabilecek bir üretkenlik kazanmak için gereklidir. Düşünce dille gelişir; dil zengin olmadan düşünce zenginleşemez. Bir dilin söz varlığı, sözlüklerde yer alan kelime ve kelime grupları ile sınırlı değildir. Toplumun hafızasında yer etmiş, nesilden nesle aktarılan deyimler, atasözleri, terimler, kalıp sözler, ödünçleme kelimeler, argo ve jargon dile ait bütün sözler, sözlüklerde yer alsın almasın, o dilin söz varlığını oluşturur. Dil eğitiminin en önemli araçlarından biri edebî eserlerdir. Birey, nitelikli edebî ürünler vasıtasıyla sağlam dil yapısını öğrenir, kelime bilgisi edinir, söz varlığını zenginleştirir. Nasıl ki yabancı dil öğreniminde, o dilde yazılmış eserlerin okunmasıyla hem kelime öğrenilip hem de dilin gramer yapısı daha iyi kavranılıyorsa, ana dilin tüm incelikleri ile öğrenilmesi ve kelime hazinesinin zenginleşmesi için de ana dilde yazılmış edebî eserlerin okunması gerekmektedir. Safiye Erol, 1902 ile 1964 yılları arasında yaşamış Cumhuriyet dönemi Türk yazar ve mütefekkiridir. İlk romanı olan *Kadıköyü'nün Romanı* 1938 yılında yayımlanmış, bu romanda yazar, İstanbul'u mekân olarak seçip, yarattığı karakterlerin karşılıksız aşk ilişkileri, kendini gerçekleştirme mücadelesi, aşk ve gurur çatışması üzerinden aşkın felsefesini sorgularken eserinde zengin bir İstanbul Türkçesi kullanmıştır. Kelime çeşitliliği, ifade zenginliği yönünden öne çıkan edebî romanlar, okuyucusuna roman kurgusu içerisinde kelime öğretir, ifade zenginliği kazandırır. Bu araştırmanın amacı Safiye Erol'un *Kadıköyü'nün Romanı* adlı eserindeki söz varlığını tespit etmektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş, veriler doküman incelemesi tekniği ile elde edilmiştir. Safiye Erol'un *Kadıköyü'nün Romanı* adlı eserinde, bugün çoğunlukla kullanılmayan yahut eş anlamlıları tercih edilen zengin bir İstanbul Türkçesi karşımıza çıkmaktadır. Sözlüklerde aratıldığında "eskimiş" ibaresi ile karşımıza çıkan pek çok kelime romanda yer almaktadır. Bu zengin kelime kadrosu yazarın kelime bilgisinin, ifade zenginliğinin bir göstergesi olmakla birlikte o dönem İstanbul'unun konuştuğu, yazdığı dil hakkında da bilgi vermektedir. Bu kelimelerin öğrenilmesi ile bireyin söz varlığı zenginleşecek; geçmişle gelecek arasında bilgi ve duygu aktarımının yapıldığı yazılı eserlerin tozlu raflardan inerek daha kolay okunması sağlanacak ve dille kültür aktarımı kolaylaşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil eğitimi, Söz varlığı, Edebî eser, Safiye Erol, Kadıköyü'nün Romanı.

THE VOCABULARY IN SAFİYE EROL'S NOVELS: THE EXAMPLE OF "KADIKÖYÜ'NÜN ROMANI"

Assoc. Prof. Dr. Şahin ŞİMŞEK

Kastamonu University, Kastamonu, Türkiye, ssimsek@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT

It is a prerequisite for the individual to have a sufficient level of vocabulary in order to develop both comprehension and expression skills. Having a rich vocabulary is necessary both to be able to communicate well with people and to be able to understand and absorb the oral and written cultural heritage of the society in which one lives, and to gain a productivity that can be passed on to future generations. Thought develops with language; Thought cannot prosper without language being rich. Vocabulary of a language is not limited to words and word groups in dictionaries. Idioms, proverbs, terms, formulaic words, borrowed words, slang and jargon, which have been in the memory of the society and transferred from generation to generation, form the vocabulary of that language, whether they are in dictionaries or not. One of the most important tools of language education is literary works. The individual learns a sound language structure, acquires vocabulary and enriches his vocabulary through qualified literary products. Just as in foreign language learning, by reading the works written in that language, both vocabulary is learned and the grammatical structure of the language is better understood, it is necessary to read the literary works written in the mother tongue in order to learn the mother tongue with all its subtleties and to enrich the vocabulary. Safiye Erol is a Republican Turkish writer and thinker who lived between 1902 and 1964. The *Kadıköyü'nün Romanı*, which is his first novel, was published in 1938. In this novel, the author chose Istanbul as the venue and used a rich Istanbul Turkish in his work while questioning the philosophy of love through the unrequited love relationships of the characters he created, the struggle for self-realization, the conflict of love and pride. Literary novels, which stand out in terms of word variety and richness of expression, teach the reader words within the fiction of the novel, and provide richness of expression. The aim of this research is to determine the vocabulary in Safiye Erol's novel named *Kadıköyü'nün Romanı*. Qualitative research method was adopted in the study and data were obtained by document analysis technique. In Safiye Erol's novel *Kadıköyü'nün Romanı*, we encounter a rich Istanbul Turkish that is mostly not used today or whose synonyms are preferred. Many words that appear with the phrase "obsolescent" when searched in dictionaries are included in the novel. This rich vocabulary is an indicator of the author's vocabulary and richness of expression, as well as giving information about the language that Istanbul spoke and corresponded to at that time. By learning these words, the individual's vocabulary will be enriched; written works, in which information and emotions are transferred between the past and the future, will be easier to read by coming off the dusty shelves, and the transfer of culture through language will be facilitated.

Keywords: Language education, Vocabulary, Literary work, Safiye Erol, Kadıköyü'nün Romanı.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN BİBLİYOTERAPİ TEKNİĞİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Şevval SÖNMEZ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, ssonmez249@gmail.com

ÖZ

Kitaplar seneler boyunca insanlar tarafından düşünceleri biçimlendiren, problemlerle başa çıkmada insanlara yardımcı olan, birçok duygunun paylaşımında, bilgilendirme ve eğlence amacıyla kullanılan vazgeçilmez bir araç olarak görülmüştür. Kitaplar özellikle psikolojik iyi oluş, problemlerle baş etme, duygusal ve psikolojik ihtiyaçları karşılama gibi konularda bireyler için önemli bir konumdadır. Kitaplar yoluyla iyileşme anlamını taşıyan bibliyoterapi yöntemi, bu amaçla kullanılan bir uygulamadır ve çeşitli alanlarda kullanılabilir. Klinik ve gelişimsel temelli gereksinimlere cevap verebilen bir yöntem olan bibliyoterapinin, gelişimsel ihtiyaçlar bazında eğitim alanında aktif olarak kullanılabilmesi ilk ve en önemli dönem okul öncesi dönemidir. Masal ve hikaye dönemi olarak da bilinen bu yaş aralığında kitaplar çocuğun en temel iletişim araçlarından olup kitaplarla çocuğun buluşması, ihtiyaçlarına bu yöntem ile cevap verilmesi çocuk için mühim deneyimler sağlayabilmektedir. Eğitim alanında bu uygulamanın kullanımında ise öğretmenler kilit rolde bulunmaktadır. Öğretmenlerin bibliyoterapi yöntemine yönelik bilgi sahibi olması, çocuklara bu yöntemin en hızlı ve kolay ulaşması ve çocukların ihtiyaçlarının anlaşılması açısından gereklidir. Durum çalışması olarak tasarlanan bu araştırma, bibliyoterapi yöntemine yönelik olarak okul öncesi öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Tipik durum örnekleme yöntemi ile oluşturulan çalışma grubunu, 14 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler, görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen bulgular içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin bibliyoterapi tekniği hakkında yeterli bilgi ve görüşe sahip olmadıkları görülmüş ancak tekniğin kullanımı ve tekniğe yönelik verilebilecek eğitime ilişkin olumlu bakış açılarına sahip oldukları sonucuna varılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerine yönelik olarak bibliyoterapi yöntemi ile alakalı hizmet içi eğitimin verilebilir, bibliyoterapi yöntemine yönelik programlar oluşturularak bu programlar hakkında öğretmen ve yöneticiler bilgilendirilebilir, zaman ve bütçe tasarrufu açısından bibliyoterapiye yönelik çevrim içi eğitimler verilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, bibliyoterapi tekniği, öğretmen görüşleri, bibliyoterapi eğitimi

EXAMINATION OF PRESCHOOL TEACHERS' OPINIONS ON BIBLIOTHERAPY TECHNIQUE**Şevval SÖNMEZ***Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye, ssonmez249@gmail.com***ABSTRACT**

For years, books have been seen by people as an indispensable tool that shapes thoughts, helps people to cope with problems, and is used for sharing many feelings, information and entertainment. Books are especially important for individuals on issues such as psychological well-being, coping with problems, and meeting emotional and psychological needs. The bibliotherapy method, which means healing through books, is an application used for this purpose and can be used in various fields. The first and most important period in which bibliotherapy, which is a method that can respond to clinical and developmental needs, can be actively used in the field of education on the basis of developmental needs is the preschool period. In this age range, which is also known as the fairy tale and story period, books are one of the most basic communication tools of the child, and meeting the child with books and responding to their needs with this method can provide important experiences for the child. Teachers play a key role in the use of this application in the field of education. It is necessary for teachers to have knowledge about the bibliotherapy method, in order for this method to reach children in the fastest and easiest way and to understand the needs of children. This research, which is designed as a case study, aims to examine the opinions of preschool teachers about the bibliotherapy method. The study group, which was formed by the typical case sampling method, consists of 14 preschool teachers. Data were collected using the interview form. The obtained findings were analyzed by content analysis method. As a result of the research, it was seen that the teachers did not have sufficient knowledge and opinions about the bibliotherapy technique, but it was concluded that they had positive perspectives on the use of the technique and the training that could be given for the technique. In-service training related to bibliotherapy method can be given to preschool teachers, programs for bibliotherapy method can be created and teachers and administrators can be informed about these programs, and online training can be provided for bibliotherapy in terms of saving time and budget.

Keywords: Preschool, bibliotherapy technique, teacher opinions, bibliotherapy education

KÖY OKULLARINDAKİ EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE DAİR ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğretim Üyesi Şule Kösem

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ,Zonguldak,Türkiye

Samet Terzi

Terzi İlkokulu, Zonguldak, Türkiye

ÖZET

Bilindiği gibi öğretmenler ve öğrenciler eğitim sistemlerinin en önemli bileşenleridir. Bu bileşenleri bir araya getiren ise eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği okullardır. Bu anlamda okulların sahip olduğu imkanlar, orada gerçekleştirilecek olan eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğini etkileyebilmektedir. İl ve ilçe merkezlerindeki okullar ile köy okulları arasında imkanlar açısından farklılıklar olabildiği düşünülmektedir. Bu araştırma, köy okullarındaki eğitim öğretim imkanlarını avantaj ve dezavantajları ile bir arada değerlendirmesi açısından önem taşımaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenografik araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada, ilkökul öğretmenlerinin köy okullarındaki eğitim öğretim faaliyetlerine dair görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Fenomenografi, kişilerin belli bir kavrama yönelik deneyimlerinin, algılarının veya bakış açılarının neler olduğunu anlamaya çalışan bir yaklaşımdır ve bu çalışmada öğretmenlerin bakış açıları değerlendirilmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu köy okullarında öğretmenlik yapmış 20 ilkökul öğretmeni oluşturmuştur. Katılımcılar gönüllülük esasına uygun biçimde araştırmaya dahil olmuşlardır. Veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş olup, analiz sonucunda ortaya çıkan kodlar ve kategoriler uyarınca yorumlanmıştır. Analizler sonucunda, eğitim öğretim faaliyetleri çerçevesinde değerlendirildiğinde, köy okullarının öğretmenler açısından avantajları; 'stressiz sakin ortam, mesleki gelişime katkı, ders verimliliğine olan katkı, veliler ve öğrencilerle iletişim' başlıkları altında değerlendirilirken, köy okullarının öğretmen açısından dezavantajları; 'mesleki gelişimdeki engeller, ders verimini düşüren nedenler, stres yaratan unsurlar, iletişimde yaşanan zorluklar' başlıkları altında incelenmiştir. Köy okullarının öğrenciler açısından avantajları; 'kişisel gelişim, akademik gelişim, sosyal çevrenin etkisi, doğal çevrenin etkisi' başlıkları altında değerlendirilirken, köy okullarının öğrenciler için dezavantajları ise; 'kültürel ve sosyal faaliyet eksiği, gelişimsel desteğin sınırlı kalması, okul imkanlarının sınırlı olması' kapsamında analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Köy okulları, öğretmen görüşleri, köy okulu avantaj dezavantajları

TEACHER'S OPINIONS ON EDUCATIONAL ACTIVITIES IN VILLAGE SCHOOLS

Assist. Prof. Şule Kösem

Zonguldak Bülent Ecevit University, Zonguldak, Türkiye

Samet Terzi

Terzi Primary School, Zonguldak, Türkiye

ABSTRACT

As it is known, teachers and students are the most important components of education systems. What brings these components together is the schools where educational activities are carried out. In this sense, the opportunities of the schools can affect the quality of the educational activities to be carried out there. It is thought that there may be differences in terms of opportunities between the schools in the centres and the village schools. This research is important in terms of evaluating the educational opportunities in village schools together with their advantages and disadvantages. In this study, in which the phenomenographic research method is adopted, it is aimed to reveal the views of primary school teachers about education activities in village schools. Phenomenography is an approach that tries to understand what people's experiences, perceptions or perspectives are towards a certain concept, and in this study, teachers' perspectives were evaluated. The sample group of the research consisted of 20 primary school teachers who have teaching experience in village schools. Participants were included in the study on a voluntary basis. A questionnaire consisting of open-ended questions was used as a data collection tool. The data were analysed by the researchers with the content analysis method and interpreted according to the codes and categories that emerged as a result of the analysis. Findings of the analysis revealed that, the advantages of village schools for teachers are; 'stress-free environment, contribution to professional development, contribution to course efficiency, communication with parents and students', while the disadvantages of village schools for teachers were examined under the headings of 'obstacles in professional development, the reasons that reduce the efficiency of the lesson, the factors that create stress, the difficulties in communication'. Advantages of village schools for students; while evaluated under the headings of 'personal development, academic development, the effect of the social environment, the effect of the natural environment', the disadvantages of village schools for students are analyzed within the scope of 'lack of cultural and social activities, limited developmental support, limited school opportunities'.

Keywords: Village schools, teacher opinions, advantages and disadvantages of village schools

DOĞU AVRUPA ÜLKELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANSLARININ BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ GINI & CoCoSo YÖNTEMİ İLE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Dr. Tayfun ÖZTAŞ

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, toztas@pau.edu.tr

Dr. Gülin Zeynep ÖZTAŞ

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, gzeynepa@pau.edu.tr

ÖZET

Küresel ısınma, yüksek sera gazı salınımı nedeniyle ortaya çıkan bir olgudur. İnsan hayatını etkileyen bu durum, sıcaklıklarda ve hava olaylarında geri dönüşü mümkün olmayan şiddetli değişikliklere yol açarak iklim krizine neden olmaktadır. İklim değişikliğinin neden olacağı pek çok olumsuz durum, tüm dünyayı varoluşsal bir tehdede sürüklemektedir. Karşı karşıya kalınan bu küresel krizi engelleyebilmek için sürdürülebilir politikalar geliştirilmesi ve bu politikalar ışığında kararlar alınarak hareket edilmesi elzemdir. Bu amaçla, Avrupa Komisyonu 2019 yılında temel politika ve önlemleri içeren bir yol haritası olarak Avrupa Yeşil Mutabakatını yayınlamıştır. Avrupa Yeşil Mutabakatı, Avrupa Birliği'ni kaynakları verimli kullanan, sera gazı emisyonunun olmadığı, temiz enerji üreten, rekabetçi bir ekonomiye dönüştürmeyi hedeflemektedir. Bu dönüşümün sağlanabilmesi için ülkelerin sürdürülebilirlik kavramına odaklanarak kalkınma planlarını hazırlamaları gerekmektedir. Dolayısıyla, ülkelerin mevcut durumlarının tespit edilebilmesi için ekonomi, sosyal, çevre ve yönetim boyutlarından oluşan sürdürülebilirlik performanslarının incelenmesi önem arz etmektedir. Avrupa Komisyonu, 2022 yılında ülkelerin sürdürülebilirlik performanslarını ve gelişmelerini ortaya koyan dönüşüm performans indeksini içeren bir rapor yayınlamıştır. Raporla ülkelerin skorları, sürdürülebilirlik kavramı ile ilişkili ana ve alt boyutlar göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır. Hazırlanan raporda yer alan ekonomi, sosyal, çevre ve yönetim boyutları ve bunların alt boyutlarının ağırlıkları, uzman görüşleri ile subjektif bir şekilde belirlenmiştir. Bu durum, uzmanların yargılarına dayandığı için bilgi düzeyi ya da yanlı tutumlar nedeniyle ülkelerin sürdürülebilirlik performans skorlarının gerçek durumdan daha farklı bir şekilde sunulmasına yol açabilmektedir. Dolayısıyla ülkelerin sürdürülebilir gelişmelerini gösteren skorların hesaplanmasında alternatif yaklaşımlara ihtiyaç duyulabilmektedir. Farklı özelliklerde çok sayıda boyuta sahip, boyutların önem düzeylerinin değişkenlik gösterdiği sıralama/kıyaslama yapılmasını gerektiren gerçek dünya problemleri, yöneylem araştırması alanında Çok Kriterli Karar Verme problemi olarak ele alınmaktadır. Bu noktadan hareketle çalışmamızda, sürdürülebilirlik boyutlarının objektif ağırlıklandırılması ve Doğu Avrupa ülkelerinin performanslarının hesaplanması alternatif bir yaklaşımla Çok Kriterli Karar Verme problemi olarak ele alınmıştır. Çalışmada, boyutların ağırlıklandırılmasında objektif bir yaklaşıma sahip Gini katsayısına dayanan bir ağırlık belirleme yöntemi kullanılırken, ülkelerin performanslarının hesaplanmasında ise Çok Kriterli Karar Verme yöntemlerinden biri olan CoCoSo yöntemi tercih edilmiştir. Ayrıca, ülkelerin sürdürülebilirlik performanslarındaki değişim, iki farklı dönem için incelenerek bir analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, Sürdürülebilirlik, Çok kriterli karar verme, CoCoSo, Gini katsayısı.

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE SUSTAINABILITY PERFORMANCES OF EASTERN EUROPEAN COUNTRIES WITH AN INTEGRATED GINI & CoCoSo METHOD

Dr. Tayfun ÖZTAŞ

Pamukkale University, Denizli, Turkey, toztas@pau.edu.tr

Dr. Gülin Zeynep ÖZTAŞ

Pamukkale University, Denizli, Turkey, gzeynepa@pau.edu.tr

ABSTRACT

Global warming is a phenomenon that occurs due to high greenhouse gas emissions. This situation, which affects human life, causes irreversible drastic changes in temperatures and weather events, causing a climate crisis. Many unfavorable situations caused by climate change drag the whole world into an existential threat. It is essential to develop sustainable policies and take decisions in light of these policies in order to avert this global crisis. For that purpose, the European Commission published the European Green Deal in 2019 as a roadmap containing key policies and measures. The European Green Deal aims to transform the European Union into a competitive economy that uses resources efficiently, has no greenhouse gas emissions, and produces clean energy. Countries should prepare their development plans by focusing on the concept of sustainability to achieve this transformation. Therefore, it is essential to examine the sustainability performances consisting of economic, social, environmental, and governance dimensions to reveal the current circumstances of countries. In 2022, the European Commission published a report containing the transitions performance index, which provides the sustainability performances and progress of countries. In this report, the scores of the countries were calculated by considering the main and sub-dimensions related to the concept of sustainability. The dimensions of economic, social, environmental, and governance and the weights of their sub-dimensions in the report were determined subjectively with expert opinions. Since this situation is based on the judgments of individuals, it may lead to the presentation of sustainability performance scores of countries in a different way from the real situation due to the level of knowledge or biased attitudes. Therefore, alternative approaches may be needed in calculating these scores presenting the sustainability of countries. Real-world problems that require ranking/comparison with many dimensions with different characteristics and varying importance levels of the dimensions are considered a Multi-Criteria Decision-Making problem in the field of operations research. From this point of view, in our study, the objective weighting of sustainability dimensions and calculating the performances of Eastern European countries are handled as a Multi-Criteria Decision-Making problem with an alternative approach. In this study, a weighting method based on the Gini coefficient, which has an objective approach, was used in the weighting of the dimensions, while the CoCoSo method, which is one of the Multi-Criteria Decision-Making methods, was preferred in calculating the performances of the countries. Moreover, the change in the sustainability performances of countries was analyzed for two different periods.

Keywords: Climate change, Sustainability, Multi-criteria decision-making, CoCoSo, Gini coefficient.

İŞTİRAK NAFKASININ İNCELENMESİ: BAŞLANGICI, SÜRESİ VE MİKTARI

Avukat Tuğba AYTEKİN NAIMİ

Kocaeli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Kocaeli, Türkiye, tugba.naimi@gmail.com

ÖZET

Nafaka kavramı aile hukukundan doğan bakım yükümlülüğü olarak bilinmektedir. Hukuki niteliği bakım nafakası olan iştirak nafakası ile boşanma sonucu anne ve babanın çocuk üzerindeki bakım yükümlülüğü devam edeceğinden iştirak nafakası ödeyecek tarafın çocuk için gerekli masraflara katılması gerekmektedir. Boşanma kararının kesinleşme tarihine kadar çocuğa verilecek olan nafaka türü tedbir nafakası, boşanma kararının kesinleşmesinden sonra çocuk için verilecek olan nafaka türünün adı iştirak nafakasıdır. TMK m.169'a göre boşanma veya ayrılık davası görülürken hâkim re'sen çocukların bakımı ve güvenceleri için geçici tedbirleri almakta ve TMK m.182/2 velayeti elinde bulundurmayan tarafın çocuğun bakım ve eğitim giderlerine katılma zorunluluğu bulunmaktadır. Görülmekte olan boşanma davası ile birlikte nafaka isteminde boşanma kararının kesinleşmesi ile işleyecek olan iştirak nafakası, ayrı bir dava olarak nafaka isteminde ise dava tarihinden başlayarak, dava görülürken doğan çocuk için ise çocuğun doğum tarihi itibarıyla işleyecektir. İştirak nafakası boşanma davasının fer'i olduğu için davanın her aşamasında istenebileceği gibi, hâkim tarafından da re'sen karar verilebilecektir. Dava aşamasında iştirak nafakası istemediğini beyan etmekle nafaka takdirinin mümkün olup olmadığı tartışılabilir bir konu olup (Yargıtay 2. HD. T.30.05.2016, E.2016/10388, K.2016/10546 (mümkündür görüşü), Yargıtay 3. HD. T.31.03.2015, E.2014/12250, K.2015/5251 (mümkün değildir görüşü), gerekçesi henüz doğmamış bir haktan feragatin mümkün olmadığı ve iştirak nafakasının her an doğup işleyen haklardan olduğunu belirtmektedir). Kanaatimce çocuğun üstün yararı gözetileceğinden ve çocuk kendisine bırakılan eş, çocuk için nafaka istemediğini belirtse bile çocuğun üstün yararına bakılarak hâkim re'sen iştirak nafakasına hükmetmelidir. Dava dilekçesinde mutlaka çocuk için ne kadar nafaka istendiğinin açıkça yazılması gerekmektedir (Yargıtay 2. HD. 27.12.2004 tarihli 14480/15690 sayılı kararında dava dilekçesinde istenilen miktardan fazlasına hâkimin karar veremeyeceğini belirtmektedir). İştirak nafakasında anne ve babanın tedbir nafakasındaki gibi çocuğun tüm masraflarını karşılaması beklenemez, sadece hâkimin takdir edeceği miktarı ödemesi yükümlülüğü beklenir ve hâkimin yazılı miktarla bağlı olup olmadığı hususu uygulamada mağduriyet yaratmaktadır. Bu hususların yapılacak yasal düzenleme ile çözümü mümkündür. Bütün bu hususlar doktrin ve yargı kararları ışığında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Boşanma, iştirak nafakası, bakım yükümlülüğü.

REVIEW OF PARTICIPATION ALIMONY: STARTING, DURATION AND AMOUNT

Advocate Tuğba AYTEKİN NAIMİ

Kocaeli University, Law Faculty, Kocaeli, Türkiye, tugba.naimi@gmail.com

ABSTRACT

Alimony, which is a legal obligation arising from family law, requires the party responsible for paying to contribute to the necessary expenses of the child even after a divorce, due to the ongoing parental obligation to care for the child. Temporary alimony is provided until the divorce decision is finalized, while participation alimony is provided after the decision is made. As per Article 169 of the TMK, the judge has the authority to take temporary measures for the care and security of children during the divorce or separation case, and the party who does not have custody, as stated in TMK Article 182/2, is required to contribute to the child's care and education expenses. Upon finalization of the divorce decision, the payment of alimony begins from the date of the lawsuit for separate lawsuits, and from the birth of the child for cases where the child is born while the lawsuit is still ongoing. Alimony is considered a part of the divorce case and therefore can be requested at any stage of the proceedings. The judge also has the authority to make a decision on alimony ex officio. There is ongoing debate as to whether it is permissible to waive alimony by stating that one does not want it during the trial stage. While some legal opinions believe it is possible (as stated in the Supreme Court 2nd HD decision dated 30.05.2016, E.2016/10388, K.2016/10546), others argue that a right that has not been justified cannot be waived (as stated in the Supreme Court 3rd HD decision dated 31.03.2015, E.2014/12250, K.2015/5251). However, in my opinion, even if a spouse who has been granted custody of the child claims not to want alimony, the judge should still consider awarding it if it is in the best interests of the child. This is because affiliate alimony is a fundamental right of the child, and the judge has a responsibility to uphold this right. The petition for alimony must clearly specify the amount requested for the child. Unlike temporary alimony, parents are not expected to cover all the expenses of the child, but only the amount determined by the judge. However, the issue of whether the judge is bound by the written amount creates difficulties in practice, and this can be resolved through legal regulation. These matters have been analyzed in the context of legal doctrine and court decisions.

Keywords: Divorce, child support, obligation to care.

TÜRKİYE VE KANADA (ONTARIO) SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FİNANSAL OKURYAZARLIK AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ

Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, ozkaraltugba@gmail.com

Saime BAYDUR

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye, saimebaydur42@gmail.com

ÖZET

Bireyler çocukken ekonomi gerektiren işlerle karşılaştıkları için bu becerinin küçük yaşlarda kazandırılması gerekmektedir. Finansal okuryazarlık becerisini erken yaşta kazanan bireyler ekonomi, bütçe ve yatırım yapma konularında daha bilinçli ve daha duyarlı olmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye ve Kanada'nın Ontario eyaletinde uygulanmakta olan ilkökul ve ortaokul kapsamındaki sosyal bilgiler öğretim programlarını finansal okuryazarlık açısından karşılaştırmalı olarak incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın kaynak ve materyallerini; "Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar)" ve "Kanada (Ontario) 1-6. Sınıflar Sosyal Bilgiler, 7. ve 8. Sınıflar Tarih ve Coğrafya Müfredatı" oluşturmaktadır. Veriler doküman incelemesi yöntemiyle elde edilmiştir. Araştırmacılar tarafından Kanada'nın Ontario eyaletinde uygulanmakta olan sosyal bilgiler öğretim programı İngilizce 'den Türkçe 'ye çevrilmiştir. Verilerin analizinde, bir nitel araştırma tekniği olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda; Türkiye'nin sosyal bilgiler öğretim programında, kazandırılması amaçlanan 27 beceriden biri olarak finansal okuryazarlığın yer aldığı tespit edilmiştir. Kanada (Ontario) sosyal bilgiler öğretim programında ise ayrı bir başlık altında açıklamalı bir şekilde yer aldığı görülmüştür. "Sosyal bilgilerin hedefi öğrencilerin bilgili, eleştirel düşünen, sorumlu, aktif vatandaşlar olmalarını sağlamaktır ve finansal okuryazarlık bu hedefin önemli bir unsurudur." şeklinde bir ifadeye de yer verilmiştir. Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programında "Üretim Tüketim Dağıtım" öğrenme alanı kapsamında 4, 5, 6 ve 7. sınıf düzeyinde kazanımlarda finansal okuryazarlık yer almaktadır. Kanada (Ontario) Sosyal Bilgiler Öğretim Programında ise "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanı kapsamında 1, 2, 3, 4 ve 6. sınıf düzeyinde; "Miras ve Kimlik" öğrenme alanı kapsamında 4 ve 5. sınıf düzeyinde; tarih ve coğrafya 7 ve 8. sınıf düzeyinde kazanımlarda finansal okuryazarlık yer almaktadır. Bu bağlamda; iki ülkenin öğretim programında da finansal okuryazarlık becerisine her sınıf düzeyinde yer verildiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal okuryazarlık, sosyal bilgiler, öğretim programı.

A COMPARATIVE ANALYSIS OF TURKISH AND CANADIAN (ONTARIO) SOCIAL STUDIES CURRICULA FROM THE PERSPECTIVE OF FINANCIAL LITERACY

Assoc. Prof. Tuğba Cevriye ÖZKARAL

Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, ozkaraltugba@gmail.com

Saime BAYDUR

Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey, saimebaydur42@gmail.com

ABSTRACT

Since individuals encounter works that require economy as a child, such skill should be gained in childhood. Individuals who acquire financial literacy skills at an early age become more conscious and sensitive about the economy, budget and investment. The aim of this research is to comparatively analyze the social studies curricula in primary and secondary schools in Turkey and Canadian province of Ontario from the perspective of financial literacy. Qualitative research methodology was used in the study. The sources and materials of the research are composed of "Turkey Social Studies Curriculum (Primary and Secondary School 4th, 5th, 6th and 7th Grades)", "Canada (Ontario) Social Studies Curriculum of 1st-6th Grades, and History and Geography Curriculum of 7th and 8th Grades". The data were obtained by document analysis method. The social studies curriculum implemented in Ontario, Canada was translated from English to Turkish by the researchers. In the analysis of the data, the descriptive analysis method, one of the qualitative research technique, was used. In line with the findings obtained in the research, it was determined that financial literacy is one of the 27 skills aimed to be gained in Turkey's social studies curriculum. In the social studies curriculum of Canada (Ontario), it was seen that it was included under a separate title in an explanatory way. An expression in the form of "The goal of social studies is to enable students to become informed, critically thinking, responsible, active citizens, and financial literacy is an important element of this goal" is also included. Financial literacy is included in the 4th, 5th, 6th and 7th grade levels within the scope of the "Production Consumption Distribution" learning area in the Social Studies Curriculum in Turkey. In the Social Studies Curriculum of Canada (Ontario), financial literacy is included in the achievements at the 1st, 2nd, 3rd, 4th and 6th grades within the scope of the "People, Places and Environments" learning area, at the 4th and 5th grades within the scope of the "Heritage and Identity" learning area, and at the 7th and 8th grades in history and geography. In this context, it was determined that financial literacy skills were included in the curriculum of both countries at every grade level.

Keywords: Financial literacy, social studies, curriculum.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVİRİMİÇİ SINAVLARA YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Furkan ALTUNAY

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, f.altunay69@gmail.com

ÖZET

Uzaktan eğitim, en genel anlamıyla öğrenci ile öğreticinin farklı ortamlarda olduğu ve eğitimin teknolojik araçlar üzerinden senkron veya asenkron olarak yürütüldüğü bir sistemdir. Özellikle 2019 yılında başlayan COVID-19 pandemi süreci ile beraber tüm eğitim kademelerinde zorunlu olarak uzaktan eğitime geçilmesi, eğitim kurumlarının ani gelişen olağanüstü durumlarda uzaktan eğitime geçilmesine daha da hazır hale getirmiştir. Türkiye’de 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan deprem felaketleri sonrasında da Yüksek Öğretim Kurumu tarafından üniversitelerde eğitim-öğretim sürecinin uzaktan eğitimle yürütülmesi kararı alınmıştır. Alınan bu karar uzaktan eğitim ile ilgili birçok tartışmanın yaşanmasını da gündeme getirmiştir. Uzaktan eğitimde nitelik ve nicelik açısından ölçme ve değerlendirme sisteminin nasıl olduğu da birçok platformda üzerinde tartışılan bir konu olmuştur. Üniversitelerde ölçme ve değerlendirmenin çevrimiçi olarak yapılmasının üniversite öğrencilerinin çevrimiçi sınavlara yönelik bir tutumunun oluşmasına neden olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle araştırma sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çevrimiçi sınavlara yönelik tutumlarının nasıl olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Ocak ve Karakuş (2022) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencileri İçin Çevrimiçi Sınavlara Yönelik Tutum Ölçeği” ile araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak yürütülen araştırmanın çalışma grubunu Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalında lisans öğrenimlerine devam eden (1-4. sınıf) üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme tercih edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin istatistik programı ile betimsel analiz yöntemleri kullanılarak çözümlenmiş ve çeşitli bulgulara ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular ilgili alan yazın ile karşılaştırılarak sonuçlar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, çevrimiçi sınav, sosyal bilgiler, öğretmen adayı.

DETERMINATION OF ATTITUDES TOWARDS ONLINE EXAMS OF SOCIAL STUDIES PROSPECTIVE TEACHERS

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

Assistant Professor Doctor Furkan ALTUNAY

Bayburt University, Bayburt, Türkiye, f.altunay69@gmail.com

ABSTRACT

Distance education, in its most general sense, is a system in which the student and the instructor are in different environments and the education is carried out synchronously or asynchronously over technological networks. Especially with the COVID-19 pandemic process that started in 2019, the compulsory transition to distance education in all education levels has made educational institutions even more ready to switch to distance education in sudden and extraordinary situations. After the earthquake disasters that took place in Kahramanmaraş on 06.02.2023 in Turkey, it was decided by the Higher Education Institution to carry out the education process in universities with distance education. This decision has brought many discussions about distance education to the agenda. How the measurement and evaluation system is in terms of quality and quantity in distance education has also been a subject that has been discussed on many platforms. It is thought that online measurement and evaluation in universities causes university students to have an attitude towards online exams. For this reason, the research was conducted to determine the attitudes of social studies teacher candidates towards online exams. The "Attitude Scale towards Online Exams for University Students" developed by Ocak and Karakuş (2022) and the "Personal Information Form" created by the researchers were used as data collection tools in the research. The study group of the research, which was carried out using the survey model, which is one of the quantitative research methods, consists of university students (1-4th grade) who continue their undergraduate education in the Department of Social Studies Education at Bayburt University. In the determination of the study group, easily accessible sampling from purposive sampling methods was preferred. The data obtained in the research were analyzed using the statistical program and descriptive analysis methods, and various findings were reached. The findings were compared with the related literature and the results were presented.

Keywords: Distance education, online exam, social studies, prospective teacher.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN COĞRAFYA KONULARININ ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Dr. Tuğçe Gamze İşçi

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

ÖZET

İnsan yaşadığı ortamı bildiği ölçüde ondan faydalanabilir. Yeryüzünü daha iyi tanımamıza yardımcı olan coğrafya günümüzde yaşadığımız ortamla ilgili meselelerin çözümünde etkili olarak kullanılmaya başlanmıştır. İnsan ile yeryüzü arasındaki ilişkileri en güzel şekilde düzenleyen bu bilim dalının pratikte kullanılması toplumda iyi coğrafya eğitimi almış insanların artmasına bağlıdır. Coğrafya bilimi, sahip olduğu çağdaş metot ve araç-gereçlerle 21. yüzyılda, insanoğluna çok büyük hizmet ve kolaylıklar sunmaktadır. Gerek karşılaşılan problemlerin çözümünde gerekse yeryüzünün tüm sistemlerinden sürdürülebilir bir şekilde istifade edilebilmesinde gerekli olan bilgi, coğrafya bilimi sayesinde geliştirilmektedir. Temelde bir yerbilimi olmakla birlikte araştırmalarının merkezinde insan, yani toplum olan coğrafyanın amacı insan ve çevre arasındaki karşılıklı ilişkileri ortaya koymaktır. Sosyal bilgiler dersi de coğrafya disiplini içerisinde barındıran bir derstir. Ders kapsamında birçok sosyal bilim disiplininin olduğu gibi coğrafya konularını barındıran kazanımlar yer almaktadır. Coğrafya konularının genellikle soyut kavramlar içermesi, gezi-gözlem gerektirmesi, anlaşılması zor kavramları içerisinde barındırması derslerde çeşitli sorunlar yaşanmasına da sebebiyet verebilmektedir. Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin coğrafya konularının öğretiminde karşılaştıkları sorunları tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilgili araştırmacının nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseni ile yürütülmesi planlanmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Araştırmacının çalışma grubunu Niğde İl Merkezinde görev yapan 20 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturacaktır. Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır örnekleme tercih edilecektir. Bu bağlamda ilgili veri toplama araçları ile veriler toplanacak içerik analizine tabii tutularak analiz edilecektir. İçerik analizi sonucunda elde edilen veriler tema, kategori ve kodlara ayrılarak yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler öğretmeni, sosyal bilgiler, coğrafya konularının öğretimi, öğretmen görüşleri.

THE PROBLEMS FACED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS IN TEACHING GEOGRAPHIC SUBJECTS

Dr. Tuğçe Gamze İşçi

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

ABSTRACT

People can benefit from it to the extent that they know the environment in which they live. Geography, which helps us to know the earth better, has started to be used effectively in solving the problems related to the environment we live in today. The practical use of this branch of science, which organizes the relations between man and the earth in the best way, depends on the increase of people with good geography education in the society. Geography science, with its modern methods and tools, offers great services and conveniences to humankind in the 21st century. The knowledge necessary for the solution of the problems encountered and for the sustainable use of all the systems of the earth is developed thanks to the science of geography. Although it is basically an earth science, the aim of geography, which is human, that is, society, at the center of its research, is to reveal the mutual relations between human and environment. Social studies course is also a course that includes the discipline of geography. Within the scope of the course, there are acquisitions that include geography as well as many social science disciplines. The fact that geography subjects generally contain abstract concepts, require travel-observation, and difficult to understand concepts can cause various problems in the lessons. In this study, it is aimed to determine the problems that social studies teachers face in teaching geography subjects. For this purpose, it is planned to carry out the related research with the basic qualitative research design, which is one of the qualitative research methods. A semi-structured interview form will be used as a data collection tool in the research. The study group of the research will consist of 20 social studies teachers working in Niğde City Center. In the formation of the study group, easily accessible sampling will be preferred among the purposeful sampling methods. In this context, the data will be collected and analyzed by subjecting the content analysis to the relevant data collection tools. The data obtained as a result of the content analysis will be interpreted by dividing them into themes, categories and codes.

Keywords: Social studies teacher, social studies, teaching geography subjects, teacher opinions.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ FARKINDALIKLARI

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Doktora Öğrencisi Ayşe ÖZGÜN KURTOĞLU

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, aysekurtoğlu94@gmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Dünya üzerinde var olduğu andan itibaren içinde bulunduğu ortama adapte olmaya çalışan insanoğlu, zaman içerisinde çevreye kendi çıkarları doğrultusunda çeşitli müdahalelerde bulunmuştur. Bu müdahaleler özellikle sanayi inkılabıyla birlikte hız kazanmaya başlayan teknolojik gelişmelerle artarak çevrenin doğal unsurlara kıyasla beşeri unsurlardan daha fazla etkilenmesine ve alan yazında dile getirilen hava, su, toprak kirliliği ile iklim değişikliği gibi çeşitli çevre sorunlarının yaşanmasına yol açmıştır. İklim değişikliği ise hem diğer çevre sorunlarından dolayı olarak etkilenmesi hem de etki boyutu dikkate alındığında daha küresel bir alanı kapsamı nedeniyle diğer çevre sorunlarından farklılık arz etmektedir. Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küresel iklim değişikliğine yönelik farkındalıklarını tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilgili araştırmanın nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeliyle yürütülmesi planlanmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak küresel iklim değişikliği farkındalık ölçeği kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültelerinde Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi ana bilim dalında öğrenim gören (1,2,3,4. sınıf) öğretmen adayları ile yürütülecektir. Araştırmanın çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme tercih edilmiştir. Bu bağlamda ilgili veri toplama araçları ile veriler toplanarak içerik analizine ile çözümlenecektir. İçerik analizi sonucunda elde edilen veriler ise tema, kategori ve kodlara ayrılarak yorumlanacaktır. Araştırmada elde edilen verilerin SPSS ile analiz edilecektir. Ölçek maddeleri doğrulayıcı faktör analizine tabii tutulacak, ölçeğin güvenilirliği ise Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ile hesaplanacaktır. Araştırmada elde edilen bulgular alan yazınla desteklenerek konuya ilişkin çeşitli önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Küresel iklim değişikliği, sosyal bilgiler, öğretmen adayı.

GLOBAL CLIMATE CHANGE AWARENESS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Doktora Öğrencisi Ayşe ÖZGÜN KURTOĞLU

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, aysekurtoğlu94@gmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

Mankind, who has been trying to adapt to the environment he has been in since the moment he existed on earth, has made various interventions to the environment in line with his own interests over time. These interventions, especially with the industrial revolution, increased with the technological developments that started to gain speed, and caused the environment to be more affected by human factors compared to natural elements, and to experience various environmental problems such as air, water, soil pollution and climate change, which were mentioned in the literature. Climate change, on the other hand, differs from other environmental problems because it is both indirectly affected by other environmental problems and covers a more global area when its impact size is taken into account. In this study, it was aimed to determine the awareness of social studies teacher candidates about global climate change. For this purpose, it is planned to carry out the related research with the screening model, which is one of the quantitative research methods. Global climate change awareness scale will be used as a data collection tool in the research. The study group of the research consisted of pre-service teachers (1,2,3,4th grade) studying in the Department of Turkish and Social Sciences, Social Studies Education at the Education Faculties of Niğde Ömer Halisdemir University, Konya Necmettin Erbakan University and Nevşehir Hacı Bektaş Veli University will be executed. In the formation of the study group of the research, easily accessible sampling was preferred among the purposeful sampling methods. In this context, data will be collected with the relevant data collection tools and analyzed by content analysis. The data obtained as a result of the content analysis will be interpreted by dividing them into themes, categories and codes. The data obtained in the research will be analyzed with SPSS. Scale items will be subjected to confirmatory factor analysis, and the reliability of the scale will be calculated with the Cronbach's alpha reliability coefficient. The findings obtained in the research will be supported by the literature and various suggestions will be given on the subject.

Keywords: Global climate change, social studies, teacher candidate.

THE EFFECT OF EXPERIENTIAL MARKETING PRACTICES ON CUSTOMER SATISFACTION AND LOYALTY

Öğr.Gör.Dr. Uğur ERDOĞAN⁹

Selçuk University, Konya, Türkiye, uerdogan@selcuk.edu.tr

Experiential marketing is a marketing approach that directs the emotions and feelings of customers by creating positive and memorable experiences to emotionally connect and choose a product or service. Experiential marketing is a marketing approach adapted to dynamically evolving conditions, where customers are smarter and more selective in their product selection. Today, depending on the increasing number of products and services, customers are faced with much more options. Businesses are looking for innovative marketing ways to be noticeable and preferable in the face of increasing homogeneity. Among these innovative marketing approaches, one of the customer-oriented applications is experiential marketing. The essence of experiential marketing is to provide an environment for customers to have certain experiences about the products and services offered to them during and after shopping. Shopping malls, the number of which is increasing day by day in the world and in Türkiye, also finds an important place in the lives of customers as a place for socialization and entertainment. Shopping malls, which offer many products and services that customers need, are among the sectors where experiential marketing is most frequently applied. The main purpose of this study is to determine the effect of experiential marketing activities applied in shopping centers on customer satisfaction and loyalty. Within the scope of the study, the effects of the sub-dimensions of experiential marketing on customer satisfaction and loyalty were also investigated. According to the results of the research, it was concluded that experiential marketing affects customer satisfaction and loyalty positively. In addition, it was concluded that sensory, emotional, behavioral, intellectual and relational experience, which are the sub-dimensions of experiential marketing, positively affect customer satisfaction and loyalty separately.

Key words: Experiential Marketing, Customer Satisfaction, Customer Loyalty

---

⁹ This research is derived from the author's doctoral thesis titled "The Effect Of Experiential Marketing Practices On Customer Satisfaction And Loyalty In Shopping Malls"

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE SPORUN ETKİLERİNE YÖNELİK FARKINDALIKLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ (KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Dr. Öğr. Üyesi Vahit ÇIRIŞ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, vahitciris@gmail.com

Mustafa Burak Uyar

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, mustafaburakuyr@gmail.com

ÖZET

Beden eğitimi ve spor normal gelişim bireylerin eğitiminde önemli olduğu kadar zihinsel engelli bireylerinde eğitiminde önemli rol oynamaktadır. Sadece fiziksel gelişimlerinde değil mental ve sosyal gelişimlerinde büyük önem ifade etmektedir. Zihinsel engelli bireylerin farkındalığı, gelecek nesillerin mimarı olacak öğretmen adayları için büyük önem taşımaktadır. Sporun etkilerine yönelik farkındalıkların incelendiği bu çalışma da lisans düzeyinde eğitim alan öğretmen adaylarının zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik farkındalık düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi hedeflenmiştir. Örneklemi, evreni temsil edecek biçimde belirlenmiş olup, betimsel nitelikte olan araştırma, genel tarama modelinde desenlenmiştir. Veri toplama aracı olarak demografik özellikler bilgi formunun yanı sıra, İlhan ve Esentürk (2015) tarafından geliştirilen "Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Ölçeği" (ZEBSEYFÖ) kullanılmıştır. Formları dolduracak olan katılımcı öğretmen adayları tesadüfi yöntemle seçilmiştir. Araştırma grubunu 2022 - 2023 eğitim-öğretim yılında Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi, Fen Bilgisi, İlköğretim Matematik, Okul Öncesi, Sınıf, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Türkçe ve Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünden toplam 404 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Kullanılan ölçek tek alt boyuttan ve 32 maddeden oluşmaktadır. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 26.0 paket programında yapılmıştır. Verilerin çarpıklık-basıklık değerlerine bakılmış ve normal dağılım sergilediği görüldükten sonra parametrik testlerden; t-testi ve tek faktörlü varyans analizi (One-Way Anova) testleri uygulanmıştır. Alanyazın taraması yapıldıktan sonra, bulgularımızla paralellik gösteren çalışmalar olduğu gibi, farklılık gösteren çalışmalarında olduğu tespit edilmiştir. Analizler sonucunda; cinsiyet, çevrede zihinsel engelli olma durumu, özel eğitim dersi alma durumu, bölüm, sınıf, yaş değişkenlerine göre anlamlı seviyede farklılık olmadığı görülmüştür. Spor yapma durumuna göre; 1-3 saat yapanların yapmayanlara göre anlamlı seviyede yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmüştür. Çıkan sonuçlar doğrultusunda öğretmen adaylarının farkındalıklarını artırmak için; bölüm ayrımı yapılmaksızın öğretmen adaylarının spor yapmaya teşvik edilebilir, ders müfredatlarına mesleki dersler haricinde beden eğitimi dersi eklenebilir. Çalışma sonucumuzun literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, spor, farkındalık, zihinsel engel.

INVESTIGATION OF PRE-SERVICE TEACHERS' AWARENESS OF THE EFFECTS OF SPORTS ON MENTALLY DISABLED INDIVIDUALS IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES (KIRŞEHİR AHI EVRAN UNIVERSITY EXAMPLE)

Assistant Prof. Dr. Vahit CIRIS

Kırşehir Ahi Evran University, Kırşehir, Türkiye, vahitciris@gmail.com

Mustafa Burak UYAR

Kırşehir Ahi Evran University, Kırşehir, Türkiye, mustafaburakuyr@gmail.com

ABSTRACT

Physical education and sports play an important role in the education of individuals with mental disabilities as well as in the education of normal development individuals. It is of great importance not only in their physical development, but also in their mental and social development. Awareness of individuals with mental disabilities is of great importance for teacher candidates who will be the architects of future generations. In this study, in which awareness of the effects of sports is examined, it is aimed to examine the awareness levels of pre-service teachers who receive education at the undergraduate level about the effects of sports on individuals with mental disabilities in terms of different variables. The sample was determined to represent the universe, and the descriptive research was designed in the general survey model. In addition to the demographic information form, the "Awareness Scale for the Effects of Sports on Mentally Handicapped Individuals" (ZEBSEYFÖ) developed by İlhan and Esentürk (2015) was used as a data collection tool. Participating pre-service teachers who filled in the forms were selected by random method. The research group consists of 404 pre-service teachers from Physical Education, Science, Secondary-School Mathematics, Preschool, Primary School, Psychological Counseling and Guidance, Turkish and Social Studies teaching departments at Kırşehir Ahi Evran University in the 2022-2023 academic year. The scale used consists of a single sub-dimension and 32 items. Statistical analysis of the data was done in SPSS 26.0 package program. The skewness and kurtosis values of the data were checked and after it was seen that they showed a normal distribution, from the parametric tests; t-test and one-factor analysis of variance (One-Way Anova) tests were applied. After reviewing the literature, it has been determined that there are studies that show parallelism with our findings, as well as studies that differ. As a result of the analysis; It was seen that there was no significant difference according to gender, mental disability in the environment, taking special education lessons, department, class, age variables. According to the state of doing sports; It was observed that those who did sports between 1-3 hours had a significantly higher average than those who did not. In order to increase the awareness of pre-service teachers in line with the results; Pre-service teachers can be encouraged to do sports, regardless of department, and physical education lessons can be added to the curriculum, apart from vocational courses. It is thought that our study result will contribute to the literature.

Keywords: Physical education, sport, awareness, mental disability

GİYİLEBİLİR TASARIM NESNESİ KAPSAMINDA GÜNCEL UYGULAMALAR

Doç. Vildan TOK DERECİ

*Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil Bölümü, İstanbul, Türkiye,
vildantok@marmara.edu.tr*

ÖZET

Giyim ve modadaki güncel gelişmeler ve yenilik arayışları, tarihte hiç olmadığı kadar teknoloji ile işbirliği sürecinin sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Son çeyrek yüzyılda malzeme bilimindeki gelişmeler, giysi tasarımı ve üretiminde kullanılan kumaşın yerini alabilecek alternatiflere odaklandıkça, geleneksel anlayışı yıkan yeni teknik uygulamalarla tekstil kavramı ve bu alana ilişkin tasarım metodolojilerini de yeniden tanımlama gereği gündeme gelmiştir. Giderek artan bir biçimde, giyim ve moda alanındaki malzeme araştırmaları, 3D baskı, hızlı prototipleme ve biyo-tasarım gibi yeni üretim teknolojileri aracılığıyla giysileri geliştirmek için yeni yollar keşfedilmesine aracı olmaya devam etmektedir. Bu yeniliklerin çoğu, bedenlerimiz ve giysiler arasındaki ilişkiyi dönüştürerek bize çeşitli malzeme ifadeleri ve somatik deneyimler sunmaktadır. Öte yandan giyilebilir elektronikler ve cihazların beden ile ilişkisi, moda ve uygulamalı kullanımlar arasındaki geçişte işlev, malzeme ve form arasındaki dengeyi sağlamada çözüm bekleyen problemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Giyilebilir teknolojiler bedenle ilişki kurduğu noktada, sosyal, duymusal ve iletişimsel beden alanına girdiğinden, moda kültüründeki sosyal ve kültürel bağlantı ihtiyacı çözülmesi gereken sorunları gündeme getirmiştir. Bu sorunlar, giyilebilir cihaz tanımının giyilebilir nesne tanımına evrilme sürecinde giyim tasarım alanının yöntem ve bilgi kümelerine olan ihtiyaca dikkat çekmektedir. Bu çalışma, tasarım araştırması aracılığıyla, giyilebilir tasarım nesnesi kavramını incelemektedir. Araştırmacının amacı, insan bedeni ile giyilebilir nesne arasındaki etkileşimin fiziksel, psikolojik ve sosyal tercihler içeren boyutlarını, moda, teknoloji, sanat ve tasarımı aynı potada eritme eğilimleri üzerinden anlamak ve tanımlamaya çalışmaktır. Çalışmada ayrıca, giyilebilir nesne tasarlama yaklaşımları ve yenilik arayışlarını, disiplinlerarası yaklaşıma dayalı bir bakış açısıyla formüle etme yöntemleri araştırılmıştır. Çalışmanın odaklandığı bir diğer konu ise, konuya ilişkin genişleyen terminolojinin güncel durumudur. Araştırmada yöntem olarak, konuya ilişkin alanyazın taraması gerçekleştirilmiş, güncel giyilebilir tasarım nesnesi tanımı ve uygulamaları araştırılmıştır. Araştırma sonuçları, giyilebilir nesne kavramını araştırmak ve güncel çalışmaları incelemenin, giyilebilirlik deneyimi ve giyim kültürüyle ilgili geleceğe ilişkin öngörülerini anlamamıza yardımcı olacağı görüşünü güçlendirmektedir. Ayrıca teknoloji ve tasarım alanlarına ilişkin yeni metodolojiler geliştirilmesi gereğini anlamamıza ve gelişen yeni terminolojiyi tanımamıza hizmet etmektedir. Son olarak, bu tasarım araştırması, etkileşimli giyilebilir tasarımdaki olasılıkların beden üzerindeki görünürlüğüyle ilgili yeni tartışma alanları keşfedilmesinde önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Giyilebilir tasarım nesnesi, teknoloji, giyilebilir cihaz, giyim modası

CURRENT APPLICATIONS IN SCOPE OF WEARABLE DESIGN OBJECT

Ass. Prof. Vildan TOK DEREÇİ

Marmara University, Faculty of Fine Arts, Textile Department, İstanbul, Türkiye,
vildantok@marmara.edu.tr

ABSTRACT

Current developments and searches for innovations in clothing and fashion emerge as a result of the cooperation process with technology as never before in history. As developments in materials science in the last quarter century have focused on alternatives that can replace the fabric used in clothing design and production, the need to redefine the concept of textile and the design methodologies related to this field has come to the fore with new technical applications that break the traditional understanding. Increasingly, materials research in clothing and fashion continues to be instrumental in discovering new ways to improve clothing through new manufacturing technologies such as 3D printing, rapid prototyping and biodesign. Many of these innovations transform the relationship between our bodies and clothing, giving us a variety of material expressions and somatic experiences. On the other hand, the relation of wearable electronics and devices with the body emerges as problems that need to be solved in balancing function, material and form in the transition between fashion and practical uses. Since wearable technologies enter the field of social, sensory and communicative body at the point where they interact with the body, the need for social and cultural connection in fashion culture has brought up the problems that need to be solved. These problems have brought up the need for methods and information sets in the field of clothing design in the evolution of the definition of wearable device to the definition of wearable object. This study examines the concept of wearable design object through design research. The aim of the research is to understand and try to define the dimensions of the interaction between the human body and the wearable object, including physical, psychological and social preferences, through the tendencies to melt fashion, technology, art and design in the same pot. In the study, wearable object design approaches and methods of formulating innovation searches with an interdisciplinary approach were investigated. Another focus of the study is to draw attention to the current state of the expanding terminology related to the study. As a method in the research, a literature review on the subject was carried out, and the definition and applications of current wearable design objects were investigated. Another focus of the study is to draw attention to the current state of the expanding terminology related to the study. As a method in the research, a literature review on the subject was carried out, and the definition and applications of current wearable design objects were investigated. The results of the research strengthen the view that understanding the concept of wearables and examining current studies will help us understand the future predictions about the wearable experience and clothing culture. It also helps us to understand the need to develop new methodologies in the fields of technology and design and to recognize the new terminology that is developing. Finally, this design research is important in exploring new areas of discussion regarding the visibility of possibilities in interactive wearable design on the body.

Keywords: Wearable design object, technology, wearable device, clothing fashion

DİJİTAL ETKİLEŞİMLE DEĞER YARATMAK: SPOR KULÜBÜ SOSYAL AĞ PLATFORMU ANALİZİ

Arş. Gör. Dr. Volkan AYDOĞDU

Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye, vaydogdu@beu.edu.tr

ÖZET

Sosyal ağ platformları spor organizasyonlarında blockchain uygulamaları, ikinci ekran gibi dijital yenilikler spordaki diğer aktörler arasındaki dijital etkileşimi ortaya çıkarır. Bu noktada spor pazarlamasında dijital yenilikler üzerine yapılan mevcut araştırmalar temelde kulüpler ve taraftarlar arasındaki ilişkileri analiz eder ve farklı alanlar arasında oluşan sosyal ağ ilişkilerinde soyutlama içeren genel bir teori sunmuştur. Değer çerçevesi adı altında ele alınan bu teori dijital ilişkileri hedef olarak değer çerçevesinde süreçleri ele almaktadır. Bu çalışmada spesifik olarak spor kulübüyle ilgili aktörlerin (taraftar, sponsor) sosyal ağ platformundaki dijital karşılıklı ilişkilerin değer yaratma kapsamında kategorize edilmesi amaçlanmıştır. Bir basketbol kulübü olan Anadolu Efes'in resmi hesabı Twitter paylaşımlarına netnografik bir yaklaşım uygulanmıştır. Netnografik analiz sosyal ağ platformlarının incelenmesi için uygun olduğu ortaya konulmuştur. Araştırma verileri 2022-2023 sezonu ilk yarısı, 23 Eylül- 23 Aralık tarihleri arasında Anadolu Efes resmi Twitter hesabından yapılan toplam 540 tweet'ten oluşmaktadır. Anadolu Efes Twitter paylaşımları rakipleriyle rekabeti körüklemenin yanında taraftarların takım veya stadyumda yaşadıkları deneyimleri hakkında paylaşımlar yapmayı aktif olarak teşvik etmektedir. Ayrıca araştırma kapsamında toplanan nitel veriler dikkatli bir şekilde analiz edildiğinde spor kulübü paylaşımlarının değer yaratma bağlamında başlıklar oluşturmuştur. Bu başlıklar, takıma destek, sadakat ve aidiyet ifadesi, takıma yüklenen anlam, eğlence ve sosyallik olarak kategorize edilmiştir. Tüm bu sonuçlara ek olarak Anadolu Efes takımı paylaşımlarının çoğunu diğer basketbol kulüpleri, ligler, taraftarlar, sponsorlar ve İstanbul şehri içerdiği görülmektedir. Oluşturulan ilişki ağıyla birlikte takımın diğer basketbol kulüpleriyle bağlantılı olduğu görülmüştür. Ayrıca takımın sıklıkla sponsorla bağlantılı paylaşımları görülmüştür. Yapılan paylaşımlar, spor faaliyetlerinin değer oluşturma temel önermesiyle uyumlu olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital etkileşim, Değer Yaratmak, Spor Kulübü.

CREATING VALUE THROUGH DIGITAL INTERACTION: SPORTS CLUB SOCIAL NETWORK PLATFORM ANALYSIS

Arş. Gör. Dr. Volkan AYDOĞDU

Bitlis Eren University, Bitlis, Türkiye, vaydogdu@beu.edu.tr

ABSTRACT

Social networking platforms, blockchain applications in sports organizations, digital innovations such as the second screen reveal the digital interaction between other actors in sports. At this point, current research on digital innovations in sports marketing basically analyzes the relationships between clubs and fans and presented a general theory that includes abstraction in social network relations between different fields. This theory, which is discussed under the name of value framework, addresses processes within the framework of value by targeting digital relations. In this study, it is aimed to categorize the digital interrelationships of the actors (fans, sponsors) specifically related to the sports club within the scope of creating value in the social network platform. A netnographic approach was applied to the official Twitter posts of Anadolu Efes, a basketball club. Netnographic analysis has been shown to be suitable for examining social networking platforms. The research data consists of a total of 540 tweets made from Anadolu Efes official Twitter account between September 23 and December 23 in the first half of the 2022-2023 season. Anadolu Efes tweets not only fuel competition with their rivals, but also actively encourage fans to share about their experiences with the team or at the stadium. In addition, when the qualitative data collected within the scope of the research was carefully analyzed, it created titles in the context of creating value for sports club shares. These titles are categorized as support, loyalty and belonging to the team, meaning attributed to the team, entertainment and sociability. In addition to all these results, it is seen that most of the shares of Anadolu Efes team include other basketball clubs, leagues, fans, sponsors and the city of Istanbul. It has been seen that the team is connected with other basketball clubs together with the relationship network created. In addition, it was seen that the team often shared with the sponsor. It is seen that the posts are compatible with the basic premise of creating value for sports activities.

Keywords: Digital Interaction, Creating Value, Sports Club

GELENEKSEL TÜRK TİYATROSUNDA DOĞAÇLAMANIN YERİ VE ÇAĞDAŞ DOĞAÇLAMA TİYATROSU ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Arş. Gör. Yansı Deniz ÖZÇELİK KEÇEBAŞ

Doğuş üniversitesi, İstanbul, Türkiye, dozelik@dogus.edu.tr

ÖZET

Türkiye tiyatrosu 1830'lu yıllarda başlayan Batı sanatının etkisinin yoğun olarak görüldüğü Tanzimat dönemine kadar metinsiz bir tiyatro üretimi içinde olmuştur. Bu üretimlerin ve türlerin ortak noktası ise doğaçlamaya dayanmasıdır. Bu yüzden doğaçlama, Türk tiyatrosunun köklerinde yer alan önemli öğelerden biri olmuştur. Türk tiyatrosu türlerinden "Köy Seyirlik Oyunu", "Karagöz", "Orta Oyunu" ve "Meddah" türlerinden bazıları kalıplaşmış cümleleri içerse de sergilendikleri esnada doğaçlama olarak oynanırlar. Açık biçim olarak oynanan bu türlerden özellikle Köy Seyirlik Oyunu ve Orta Oyunu'nda yoğun olarak seyirci etkileşimine rastlanmaktadır. Geleneksel Türk tiyatrosu hem doğaçlama yapısı hem de açık biçim olarak oynanması bakımından çağdaş doğaçlama tiyatrosunun yapısına oldukça yakındır. Fakat Türkiye'de, doğaçlama yapıya sahip geleneksel bir tiyatro tarihinden bahsedilirken, Tanzimat ile birlikte bu tiyatro yapısının unutulmaya yüz tuttuğu görülmektedir. Böylece Türkiye'de çağdaş doğaçlama tiyatrosu bir tür olarak uzun soluklu bir geçmişe sahip olamamıştır. Dünyada ise çağdaş doğaçlama tiyatrosunun doğuşu 1950'li yıllara dayanmaktadır. Amerika ve İngiltere gibi yazılı metin geçmişi daha eski olan ülkelerde doğaçlama, uzun yıllardır bilinçli bir biçimlendirme ile bir tiyatro türü olarak literatüre girmiştir. Ayrıca ülkemizde doğaçlama tiyatro türünde sergilenen örneklerin de genellikle yurt dışı doğaçlama tiyatro kaynaklarından yararlandığı görülmektedir. Doğaçlamanın bir zamanlar önemli bir yer tuttuğu geleneksel Türk tiyatrosu kaynaklarından beslenerek oluşturulmuş yeni ve ulusal bir türe ise rastlanmamaktadır. Bu çalışmada, yapılacak olan literatür taraması ile Türkiye tiyatrosunun geleneksel kaynaklarında var olan doğaçlama yapı incelenecek ve çağdaş doğaçlama tiyatro ile ortak noktaları üzerinde durulacaktır. Ayrıca çalışmanın, "Geleneksel Türk tiyatrosu kaynaklarından yararlanılarak yeni ve ulusal bir doğaçlama tiyatro türü oluşturulabilir mi?" sorusu bağlamında bir tartışma açarak alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğaçlama tiyatro, geleneksel Türk tiyatrosu, Köy Seyirlik Oyunu, Orta Oyunu, Meddah.

THE PLACE OF IMPROVISATION IN TRADITIONAL TURKISH THEATER AND ITS EFFECTS ON CONTEMPORARY IMPROVISATIONAL THEATER

Res. Asst. Yansı Deniz ÖZÇELİK KEÇEBAŞ

Doğuş University, İstanbul, Türkiye, dozcelik@dogus.edu.tr

ABSTRACT

Turkish theater had been in a productional state of theater without text until the Tanzimat period, which started in the 1830s, when the influence of Western art was intense. The common point of these productions and genres is that they are based on improvisation. Therefore, improvisation has been one of the important elements in the roots of Turkish theatre. Even though some of the Turkish theater genres such as “Köy Seyirlik Oyunu”, “Karagöz”, “Orta Oyunu” and “Meddah” contain stereotyped sentences, these plays are improvised while being performed. Among these genres, which are played as open form, there is intense spectator interaction, especially in Köy Seyirlik Oyunu and Orta Oyunu. Traditional Turkish theater is very close to the structure of contemporary improvisational theater in terms of both its improvisational structure and its open form. However, while a traditional theater history with an improvised structure is mentioned in Turkey, it is seen that this theater structure is on the verge of being forgotten with the Tanzimat. So, as a genre, the contemporary improvisational theater has not been able to have a long history in Turkey. In the world, the birth of contemporary improvisational theater dates to the 1950s. In countries with an older history of written text such as the United States and England, improvisation has entered the literature as a type of theater with a conscious shaping for many years. In addition, it is seen that the examples performed in the type of improvisational theater in our country generally benefit from the sources of improvisational theater abroad. There is not a new and national genre created by being based on the traditional Turkish theater sources, where improvisation once held an important place. In this study, the improvisational structure existing in the traditional sources of Turkish theater will be examined by doing literature reviews and the common points with contemporary improvisational theater will be emphasized. In addition, it is thought that the study will contribute to the field by opening a discussion based on the question, "Can a new and national improvisational theater type be created by using traditional Turkish theater sources?"

Keywords: Improvisational theatre, traditional Turkish theatre, Köy Seyirlik Oyunu, Orta Oyunu, Meddah.

DİJİTALLEŞEN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ: İNSAN KAYNAKLARI ANALİTİĞİNE BİR BAKIŞ

Prof. Dr. Yasemin BAL

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, yaseminmutluay@gmail.com

ÖZET

Günümüzde insan kaynakları yönetimi fonksiyon ve süreçlerinde dijitalleşmenin artması ile beraber kullanılan yöntemler arasında son yıllarda insan kaynakları analitiği dikkat çekmektedir. Geliştirilen İK analitiği modülleri sayesinde geleneksel yöntemlerden uzaklaşan insan kaynakları yönetimi uygulamaları işletmelere stratejik avantaj sağlamada giderek önem kazanmaktadır. İK analitiği; kritik yetenek ve iş sonuçlarını iyileştirmek için İK verilerinin elde edilmesi, analiz edilmesi ve raporlanmasına yönelik uygulamalardan oluşmaktadır. İK analitiği sayesinde, İK uygulamacıları iş gücü süreçlerini iyileştirebilmek, olumlu çalışan deneyimini teşvik etmek için veriye dayalı içgörüler geliştirebilmektedir. İşletmelerin bir dizi İK metriğinin genel iş performansı üzerindeki etkisini ölçmesine ve verilere dayalı kararlar almasına olanak tanımaktadır. Başka bir deyişle, İK analitiği, İnsan Kaynakları Yönetimine yönelik veri odaklı bir yaklaşımdır. İK uygulamacıları, İK analitiği sayesinde verileri analiz ederek daha etkin kararlar verebilmekte, operasyonel süreçlerden işletmeye değer katan stratejik rollere daha fazla odaklanabilmekte ve birçok İK uygulamasını tasarlarlarken geçmiş veriler ışığında daha yararlı ve işlevsel stratejiler geliştirebilmektedir. Verileri doğru yöntemlerle analiz ederek yapılan çıkarımlarla beraber işletmeler ellerinde bulunan verilerden geleceğe dönük anlam çıkarabilmektedir. Böylece işletmelere maliyet ve zaman tasarrufu konusunda avantaj sağlanabilmektedir. Bu çalışma kapsamında insan kaynakları analitiği konusu incelenecek, İK süreçlerinde kullanılan analitik yöntemler ile elde edilen yararlar tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: dijital insan kaynakları yönetimi, insan kaynakları analitiği, yapay zeka.

DIGITALIZED HUMAN RESOURCES MANAGEMENT: AN OVERVIEW OF HUMAN RESOURCES ANALYTICS

Prof. Dr. Yasemin BAL

Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey, yaseminmutluay@gmail.com

ABSTRACT

In recent years, human resources analytics has attracted attention among the methods used with the increase in digitalization in human resources management functions and processes. Thanks to the HR analytics modules developed, human resources management practices that move away from traditional methods are gaining importance in providing strategic advantages to businesses. HR analytics; consists of applications for obtaining, analyzing and reporting HR data to improve critical capability and business results. Thanks to HR analytics, HR practitioners can develop data-driven insights to improve workforce processes and foster positive employee experience. It allows businesses to measure the impact of a set of HR metrics on overall business performance and make data-driven decisions. In other words, HR analytics is a data-driven approach to Human Resource Management. Thanks to HR analytics, HR practitioners can make more effective decisions by analyzing data, focus more on strategic roles that add value to the business from operational processes, and develop more useful and functional strategies in the light of historical data while designing many HR applications. With the inferences made by analyzing the data with the right methods, businesses can make sense of the future from the data they have. Thus, businesses can be provided with an advantage in terms of cost and time savings. Within the scope of this study, the subject of human resources analytics will be examined and the benefits obtained with analytical methods used in HR processes will be discussed.

Keywords: digital human resource management, human resource analytics, artificial intelligence.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE BİLİM MERKEZLERİ YOLUYLA ÇEVRESEL FARKINDALIKLARININ GELİŞTİRİLMESİ

Y.Lisans Öğrencisi: Yasemin DOĞAN

Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Karaman, Türkiye, yaseminsenturkoglu1809@hotmail.com

Doç.Dr. Nihal YILDIZ

Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Karaman, Türkiye, nihalyildiz@kmu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacını, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde bilim merkezleri yoluyla çevresel farkındalıklarının geliştirilmesi oluşturmaktadır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden ön-test son-test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma, 2022-2023 Eğitim-Öğretim döneminde Karaman il merkezinde bir ilkokulda öğrenim gören toplam 31'i kontrol grubu, 30'u deney grubu olmak üzere toplam 61 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Yıldız Yılmaz ve Mentiş Taş (2017) tarafından geliştirilen "İlkokul Çevre Farkındalık Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek; doğada yaşam, dönüştürülebilir enerji kaynakları ve kullanımları, çevresel sorumluluk ve canlıların devamlılığı alt boyutlarından oluşmaktadır. Ayrıca öğrencinin cinsiyeti, doğum yılı, kardeş sayısı gibi bilgilerin istendiği kişisel bilgi formu da kullanılmıştır. Araştırmanın deney grubuna sosyal bilgiler öğretim programında yer alan "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" ünitesinin kazanımları çevresel farkındalık etkinlikleri ile Konya Bilim Merkezi'nde uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunda ise aynı ünitenin kazanımları sınıf içinde geleneksel yöntemle işlenmiştir. Verilerin analizinde, veriler normal dağıldığı için parametrik testler kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistik ve grupların ön test-son test grup içi ve gruplar arası farkını belirlemek için bağımsız gruplar t testi le bağımlı gruplar t testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test puan ortalamalarında, "Dönüştürülebilir Enerji" alt boyutu hariç diğer alt boyutlar ve test toplam puanları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Deney grubu öğrencilerinin ön test-son test puanları karşılaştırıldığında "doğada yaşam" alt boyutu hariç diğer alt boyutlar ile test toplam puanlar arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Kontrol grubu öğrencilerinin ön test-son test puanları karşılaştırıldığında tüm alt boyutlar ile test toplam puanlar arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin son test puanları arasında anlamlı fark çıkması, kontrol grubu öğrencilerinin son test puanları arasında anlamlı fark çıkmaması bilim merkezlerinde yapılan etkinliklerin çevresel farkındalık gelişimindeki olumlu etkinin göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Okul dışı öğrenme ortamları, Bilim merkezleri, Çevresel farkındalık

DEVELOPING THE ENVIRONMENTAL AWARENESS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH SCIENCE CENTERS IN SOCIAL STUDIES COURSE

Graduate Student: Yasemin DOĞAN

Karamanoğlu Mehmet Bey University, Karaman, Turkey, yaseminsenturkglu1809@hotmail.com

Assoc. Dr. Nihal YILDIZ

Karamanoğlu Mehmet Bey University, Karaman, Turkey, nihalyildiz@kmu.edu.tr

ABSTRACT

The aim of this research is to develop environmental awareness of primary school 4th grade students through science centers in social studies course. In the research, quasi-experimental design with pre-test post-test control group, which is one of the quantitative research methods, was used. The research was carried out with a total of 61 students, 31 of them in the control group and 30 of them in the experimental group, studying in a primary school in the city center of Karaman in the 2022-2023 academic year. The "Primary School Environmental Awareness Scale" developed by Yıldız Yılmaz and Mentiş Taş (2017) was used as a data collection tool in the research. Scale; life in nature, renewable energy sources and their use, environmental responsibility and the continuity of living things are sub-dimensions. In addition, a personal information form was used in which information such as the student's gender, birth year, number of siblings was requested. The achievements of the "People, Places and Environments" unit in the social studies curriculum were applied to the experimental group of the research with environmental awareness activities in Konya Science Center. In the control group, the achievements of the same unit were taught in the classroom with the traditional method. In the analysis of the data, parametric tests were used because the data were normally distributed. Independent groups t test and dependent groups t test were applied to determine the descriptive statistics and the pretest-posttest difference between groups and within groups. As a result of the research, it was determined that there was no significant difference between the pre-test mean scores of the experimental and control group students participating in the research. In addition, it was determined that there was no significant difference between the post-test mean scores of the experimental and control group students participating in the research, except for the "Convertible Energy" sub-dimension, and the test total scores. When the pre-test-post-test scores of the experimental group students were compared, it was found that there was a significant difference between the test total scores and the other sub-dimensions, except for the "life in nature" sub-dimension. When the pretest-posttest scores of the control group students were compared, it was concluded that there was no significant difference between all sub-dimensions and test total scores. The significant difference between the post-test scores of the experimental group students and the absence of a significant difference between the post-test scores of the control group students is an indicator of the positive effect of the activities held in science centers on the development of environmental awareness.

Keywords: Out of school learning environments, Science centers, Environmental awareness

IMPORTANCE OF CAUCASIAN IMMIGRANT WOMEN ENTREPRENEURSHIP IN RURAL DEVELOPMENT: EXAMPLE OF DÜZCE

Dr. Yaşar Selman Gültekin

Düzce University, Turkey, selmangultekin@duzce.edu.tr

Dr. Pınar Gültekin

Düzce University, Turkey pinargultekin@duzce.edu.tr

ABSTRACT

Rural development is the planned implementation of the necessary activities for the improvement of the quality of life in rural areas and the improvement of human resources. In order for rural development to be successful, it is very important to benefit from local dynamics. In Turkey, women in rural areas are active producers and have a central importance in terms of rural development. With the entrepreneurial process of rural migrant women, new ethnic businesses emerge and not only fill the existing gaps in the market, but also create new markets. In the city of Düzce, Caucasian immigrants were exiled to the Ottoman Empire by the Tsarist Russia, starting in the middle of the 19th century and continuing until the beginning of the 20th century, and were settled in Anatolia, the Balkans and the Middle East. After the Caucasian-Russian wars, more than one and a half million Caucasians from different families settled in the lands of the Ottoman Empire. Within the scope of the study, entrepreneurship examples of Caucasian women immigrants who migrated to Düzce were evaluated. The place of ethnic products in rural development studies is discussed.

Keywords: Women migration, Tourism Entrepreneurship, Rural Women, Rural Development, Turkey

OKUL YÖNETİCİLERİNİN EĞİTİM PROGRAMI OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Doç. Dr. Yavuz BOLAT

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, Türkiye, yavuzbolat06@gmail.com

ÖZET

Eğitim programı okuryazarlığı yeterliği, öğretmen adaylarının eğitim programlarının tasarımı, uygulaması ve değerlendirmesi konularında yetkin olmalarını sağlar. Eğitim programı okuryazarlığı algısı, okul yöneticilerinin eğitim programları hakkındaki görüş ve düşüncelerinin bir özetidir. Bu algılar, okul yöneticilerinin eğitim programları hakkındaki deneyim, bilgi ve yaklaşımlarına dayanır ve okulların ihtiyaçlarına, amaçlarına ve hedef kitesine göre değişebilir. Ayrıca, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin öğrenim sürecindeki öğrencilerin ihtiyaçlarını ve yeteneğini dikkate alarak eğitim programları tasarlamaları ve uygulamaları gereklidir. Bu çalışmada okul yöneticilerinin eğitim programı okuryazarlık (EPO) düzeylerin incelenmiştir. Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya farklı okul türlerinde görev yapan 60 okul yöneticisi katılmıştır. Okul yöneticilerin EPO düzeylerinin ortalamasının üzerinde ve yeterli olduğu anlaşılmıştır. Okul yöneticilerinin okuma düzeyindeki yeterlikleri yazma boyutundaki yeterliklerinden daha iyi bir düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul yöneticilerinin EPO ile cinsiyetleri arasındaki ilişki incelendiğinde okul yöneticilerinin cinsiyetleri ile EPO düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmaktadır. Okul yöneticilerinin görevleri ile EPO arasındaki ilişki incelendiğinde okul yöneticilerinin görevleri ve EPO düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu anlaşılmaktadır. Okul yöneticilerinin kendilerini tanıma ve algılamalarına ilişkin eğitim programı okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu ancak uygulamaya dönük yatay hedefleri belirleme konusunda bilgi eksikliklerinin olduğu tespit edilmiştir. Okul yöneticilerinin görev yaptıkları okul türü ile EPO düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde okul yöneticilerinin görev yaptıkları okul türü ile EPO düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre müdür yardımcılarının müdür başyardımcıları ve müdürlere göre EPO düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Elde edilen araştırma bulguları ışığında okul yöneticilerinin EPO alanına ilişkin çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programı Okuryazarlığı, yeterlik, EPO.

DETERMİNING THE CURRICULUM LITERACY LEVELS OF SCHOOL ADMINISTRATORS

Assoc. Prof. Dr. Yavuz BOLAT

Hatay Mustafa Kemal University, Hatay, Türkiye, yavuzbolat06qgmail.com

ABSTRACT

Curriculum literacy proficiency enables pre-service teachers to be competent in the design, implementation and evaluation of curricula. Curriculum literacy perception is a summary of school administrators' views and opinions about educational programs. These perceptions are based on the experience, knowledge and approaches of school administrators about educational programs and may vary according to the needs, goals and target audience of the schools. In addition, it is necessary for teachers and school administrators to design and implement educational programs by taking into account the needs and abilities of students in the learning process. In this study, the curriculum literacy (CL) levels of school administrators were examined. This research was carried out with the relational survey model, which is one of the quantitative research methods. 60 school administrators working in different school types participated in the research. It was understood that the CL levels of school administrators were above the average and sufficient. It has been concluded that school administrators' competencies at the reading level are at a better level than their competencies in the writing dimension. When the relationship between school administrators' CL and gender is examined, it is understood that there is no significant difference between school administrators' genders and CL levels. When the relationship between school administrators' duties and CL is examined, it is understood that there is a significant difference between school administrators' duties and CL levels. It has been determined that school administrators have a high level of literacy in the curriculum regarding their self-knowledge and perceptions, but there is a lack of knowledge about determining horizontal targets for implementation. When the relationship between the type of school the school administrators work at and their CL levels are examined, it has been concluded that there is no significant difference between the type of school the school administrators work in and their CL levels. Accordingly, it was determined that the CL levels of the assistant principals were higher than the chief assistant principals and principals. In the light of the research findings obtained, various suggestions were made regarding the CL field of school administrators.

Keywords: Curriculum literacy, competence, CL.

TİK TOK UYGULAMASI İLE İLGİLİ AKADEMİK ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK YÖNDEN İNCELENMESİ

Dr. Yeliz Yapıcıoğlu Ayaz

yeliz.yapicioglu@gmail.com

ÖZET

2015 yılından itibaren sosyal medya uygulamaları içerisinde yer almaya başlayan Tiktok, son yıllarda toplumun farklı demografik özelliklerine sahip bireyler tarafından kullanılan ve popüleritesi artan bir sosyal ağ kanalı olmuştur. 2022 verilerine göre Tiktok'u aktif kullanan kullanıcı sayısı 1 milyar'dır. (<https://www.seodanismanligi.com/tiktok-kullanici-istatistikleri-2022/>). Kullanıcıların kendi yarattıkları farklı içeriklerden oluşan videoların yüklendiği bu platform sosyal medya kullanıcıları arasında etkileşimi arttırmakta ve dünyanın farklı yerlerinde olan bireylerin görmesine olanak tanımaktadır. Tiktok'un mekanizması platformlarda yer alan içeriklerin daha fazla kullanıcıya ulaşmasına yönelik oluşturulmuş ve bu kapsamda kullanıcıların takipçi rakamları da bu doğrultuda büyük rakamlara ulaşabilmektedir. Takipçi sayısı ve oluşturulan içeriklere bağlı olarak kullanıcıların gelir elde edebilmeleri de mümkün olabilmektedir. Farklı tarzda müzikler kapsamında videoların içerikleri biçimlendirilmektedir. Buna ek olarak Tiktok, kullanıcıların oluşturdukları video içeriklerine çeşitli filtreler, efektler, sesler ve çıkartmalar ekleyebilme olanağı sunmaktadır. Çalışma kapsamında, sosyal medya uygulaması olarak tiktok'un akademik alanda hangi araştırmalar kapsamında ele alındığı incelenmiştir. Google akademik üzerinden 2022 yılı içerisinde tiktok uygulamasına yönelik araştırmaların bulunduğu 34 makale 'Makale başlığında en çok kullanılan kelimeler', 'Makale anahtar kelimelerinde en sık kullanılan kelimeler', 'Makale yazar cinsiyetleri', 'Makalelerin yayınlandıkları dergi', 'Makalelerin yayınladıkları alan', 'Kullanılan araştırma yöntemleri ve örneklem' olarak 6 farklı kategori içerikler çerçevesinden bibliyometrik açıdan incelenmiştir. Çalışmanın amacı belirlenen kategoriler çerçevesinde tiktok uygulamasının akademik çerçevede hangi sınırlar kapsamında ele alındığı ve akademisyenler tarafından nasıl değerlendirildiğini ortaya koymaktır. Diğer sosyal medya uygulamalarına oranla bireylerin daha özgün bir şekilde kendi istekleri doğrultusunda içerik oluşturmalarına olanak sağlayan bu platformun sosyal yaşamdaki kullanımındaki artış akademideki çalışmaların araştırmalarında yer almasına zemin hazırlamıştır. Bu kapsamda, gelecekte de konu ile ilgili yapılacak çalışmaların artacağı öngörülebilmektedir. Konu ile ilgili araştırmaların sınırlı olmasından ötürü çalışmanın gelecekte yapılacak akademik araştırmalara katkı sağlaması hedeflenmiştir. Anahtar kelimeler: Sosyal medya, tiktok uygulaması, bibliyometrik analiz.

AN EXAMINATION ON ACADEMIC RESEARCHERS ABOUT TICTOC APPLICATION WITH THE BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Dr. Yeliz Yapıcıoğlu Ayaz

yeliz.yapicioglu@gmail.com

ABSTRACT

Tiktok has been used by people of various demographic characteristics since 2015, and its popularity has grown in recent years. According to 2022 data, 1 billion people actively use it. (<https://www.seodanismanligi.com/tiktok-kullanici-istatistikleri-2022/>) This platform includes user-generated videos as part of its content. Also, there is more user engagement, which allows viewers from around the world to view it. Tiktok's mechanism is designed to ensure that users see more of its material and that users who follow others have larger followings. Based on the number of followers and creation of content, one can make money. Many musical genres inspire the creation of video themes. In addition to this, Tiktok provide an opportunity to add different filters, effects, voices and extractions for users. According to study, there is an investigation on one of the application of social media vehicles Tiktok is taken hand by which researchers in an academic area. There were 34 articles, which are from Google scholar, investigated in 2022. These articles ' Mostly used words in article content', ' Mostly used words in article key words', ' Author genders of articles', ' Journals', ' Fields of articles', ' Research methods and samples' are the categories that articles are examined within the frame of bibliometric analysis. The purpose of the study is to reveal how the tictoc application is handled by various frontiers and how academics evaluate it in the light of various categories of research. Users are more inventive in Tictoc than other social media platforms because they create their own content whatever the issue is. A growing number of people are using this platform, which gives academic scholars in this field more of a foundation. In this context, it is foreseen that the number of research will be increase. Because there are finite of research, this study has the purpose to make a contribution to future studies on Tictoc.

Key words: Social media, tictoc application, bibliometric analysis

STEM ARAŞTIRMALARINDA BİLGİ-İŞLEMSEL DÜŞÜNME TRENDİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Dr. Öğretim Üyesi Yusuf İslam BOLAT

Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye, y.islambolat@gmail.com

ÖZET

STEM eğitimi öğrencilerin yaratıcılık, işbirlikli çalışma, eleştirel düşünme, günlük hayat problemleri çözme gibi becerilerini geliştirmeyi amaçlayan farklı disiplinlerin bütünleştirilmelerini gerektiren bir eğitim yaklaşımıdır. Özellikle robotik ve bilgisayar bilimleri alanında uygulanan STEM etkinliklerinin bilgi-işlemsel düşünme becerisi üzerine etkisi son dönemde araştırmacılar arasında merak uyandırmıştır. Bilgi-işlemsel düşünme, teknoloji ile düşünme becerilerinin birleştiği, iyi yapılandırılmamış (ill-structured) problem çözme destekleyen bir sistematik düşünme becerisidir. Bu çalışmada Web of Science veri tabanında taranan hakemli dergilerde STEM eğitimi yaklaşımı ile bilgi-işlemsel düşünme becerisi konu edinen 2007 ile 2022 yılları arasında yayımlanmış 426 yayın bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Arama sorgusu olarak "STEM" AND "computational thinking" kullanılmıştır. Yapılan bu araştırma Web of Science veri tabanındaki yayınlara yansıyan "STEM eğitimi" ve "bilgi-işlemsel düşünme" alanındaki araştırma faaliyetlerinin büyümesini ve gelişimini analiz edilmiştir. Rstudio ve Bibliometrix paket programları kullanılarak yayın ve atıf trendleri, en sık kullanılan anahtar kelimeler, en etkili ülke, yazar ve dergiler ve araştırma odakları incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre 2021' e kadar araştırma sayısında yükseliş görülürken, sonrasında araştırmalarda bir düşüş olduğu görülmüştür. Buna göre yıllık büyüme oranı "%32.74" olarak hesaplanmıştır. Alanda 1221 farklı yazar 239 farklı kaynaktan çalışmalar yayımlanmıştır. Bilgi-işlemsel düşünme 2019 yılından itibaren alanyazında ön plana çıkmış ve ilgi çekiciliğini sürdürmektedir. Bradford's Law sonuçlarına göre Zone-1'de 21 dergi bulunmaktadır. En sık kullanılan anahtar kelimeler; bilgi-işlemsel düşünme, bilim, eğitim, matematik ve robotiktir. Journal of science education and technology dergisi en etkili dergi olmuştur. Computers&education en çok atıf alan dergidir. En etkili ülke USA olmuştur. Biswas G en etkili yazardır. Grover S en çok atıf alan yazardır. Vanderbilt university alandaki en etkili üniversitedir. Grover S. (2014) en çok atıf alan yayın olmuştur. Kümeleme analizi sonucu 3 farklı küme oluşmuş ve bunların tamamında bilgi-işlemsel düşünme yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: STEM, bilgi-işlemsel düşünme, bibliyometrik analiz.

THE TREND OF COMPUTATIONAL THINKING IN STEM RESEARCH: BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Assistant Prof. Dr. Yusuf İslam BOLAT

Kahramanmaraş İstiklal University, Kahramanmaraş, Türkiye, y.islambolat@gmail.com

ABSTRACT

The STEM education approach requires the integration of different disciplines that aim to develop students' skills such as creativity, collaborative work, critical thinking, and solving daily life problems. The effect of STEM activities, especially applied in the field of robotics and computer science, on computational thinking skills has recently aroused the curiosity of researchers. Computational thinking is a systematic thinking skill that combines technology and thinking skills and supports ill-structured problem solving. In this study, 426 publications published between 2007 and 2022 on STEM education approach and computational thinking skills in peer-reviewed journals scanned in the Web of Science database were examined with bibliometric analysis. "STEM" AND "computational thinking" was used as a search query. This research has analyzed the growth and development of research activities in the field of "STEM education" and "computational thinking", which are reflected in publications in the Web of Science database. By using Rstudio and Bibliometrix package programs, publication and citation trends, the most frequently used keywords, the most influential countries, authors and journals, and research focuses were examined. According to the findings, while there was an increase in the number of researches until 2021, it was seen that there was a small decrease in the researches afterwards. Accordingly, the annual growth rate was calculated as "32.74%". 1221 different authors in the field have published studies in 239 different sources. Computational thinking has come to the fore in the literature since 2019 and continues to attract attention. According to Bradford's Law results, there are 21 journals in Zone-1. The most frequently used keywords; computational thinking, science, education, mathematics and robotics. Journal of science education and technology has been the most influential journal. Computers & education is the most cited journal. The most influential country has been the USA. Biswas G is the most influential writer. Grover S is the most cited author. Vanderbilt University is the most influential university in the field. Grover S. (2014) was the most cited publication. As a result of cluster analysis, 3 different clusters were formed and computational thinking took place in all of them.

Keywords: STEM, computational thinking, bibliometric study.

BİR YİRMİNCİ YÜZYIL ANLATISI OLARAK MAVİ YOLCULUK**Dr. Zeliha KAPUKAYA**

Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye, zelihakapukaya10@hotmail.com

ÖZET

Azra Erhat, Sabahattin Eyüboğlu ve Halikarnas Balıkcısı tarafından literatüre kazandırılan Mavi Yolculuk, bir gezi edebiyatı eseri olmasının yanında turizm alanında da kullanılan bir terimdir. Azra Erhat'ın ifade ettiği gibi Cevat Şakir Kabaağaçlı Mavi Yolculuk'un kurucusu, Sabahattin Eyüboğlu ise isim babasıdır. On yeni "mavi yolcu" 1950'li yıllarda "Macera" adlı gemiyle Ege kıyılarını keşfe çıkmıştır. Mavi Yolculuğa katılan hümanist aydınlar macera ve keşifle dolu yolculuklarını hem bir edebiyat anlatısı olarak Türk edebiyatına kazandırmışlar hem de alternatif bir turizm konsepti olarak Türk turizmine armağan etmişlerdir. Sabahattin Eyüboğlu, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Azra Erhat, Cevat Şakir'in dışında Mina Urgan, Melih Cevdet, Arif Damar ve Füreya gibi isimlerinde katıldığı mavi yolculuklar geleceğe katkı sağlayacağı bilinciyle yapılmıştır. Ege ve Akdeniz kıyılarında yapılmış bu yolculuklarda sanatçılar, ziyaret edilen yörelerin tarihi ve kültürel zenginliklerini, bilhassa antik kentlerini ve anıtsal mimarilerini yazıları ve resimleriyle sanat ve edebiyat dünyasına takdim etmişlerdir. Özellikle Azra Erhat'ın "Mavi Yolculuk" adlı eseri ve Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun resimleri geniş bir okuyucu ve sanatsever kitesine hitap etmiştir. Türk seyahat edebiyatının önde gelen eserlerinden "Mavi Yolculuk" Ege ve Akdeniz kıyılarının bir 19.yy anlatısı olarak yeniden yorumlanmıştır. Mavi Yolculuk adını verdiği eserinde sıklıkla mitler tarihine ve gerçeklikten yola çıkarak kurgulara yer veren yazar, Türkiye'nin tarihî ve turistik değerlerine sahip çıkılması konusunda uyarılarda bulunmuştur. Okuyucuna keşif ve gezi kültürü duygusu aşıl原因 eser, ülkemizin tarihi ve kültürel değerlerinin anlaşılması kadar dönemin hümanist aydınlanmacı edebiyatçı ve sanatçılarının yakından tanınması açısından da önemlidir. Azra Erhat eserinde bilhassa yaygın ve köklü bir kültür kurmanın yolunun üzerinde yaşadığımız toprakların eski sakinlerinin kültürlerin sahiplenip özümsemekten geçtiğini vurgulamıştır. Bu bildiride Türk seyahat edebiyatı içinde Mavi Yolculuk tanıtılacak, Azra Erhat'ın bu isimli kitabı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mavi yolculuk, Türk seyahat edebiyatı, Azra Erhat

“BLUE VOYAGE” AS A TWENTIETH CENTURY NARRATIVE**Dr. Zeliha KAPUKAYA**

Balıkesir University, Balıkesir, Turkey, zelihakapukaya10@hotmail.com

ABSTRACT

Blue Voyage (Mavi Yolculuk), which was brought to the literature by Azra Erhat, Sabahattin Eyüboğlu and Halikarnas Balıkcısı, is a term used in the field of tourism as well as being a work of travel literature. As Azra Erhat stated, Cevat Şakir Kabaağaçlı is the founder of the Blue Voyage, and Sabahattin Eyüpoğlu is the father of the name. In the 1950s, ten new "blue passengers" explored the Aegean coast with the ship "Adventure". The humanist intellectuals who participated in the Blue Voyage both brought their adventure and discovery-filled journeys to Turkish literature as a literary narrative and presented them to Turkish tourism as an alternative tourism concept. Apart from Sabahattin Eyüboğlu, Bedri Rahmi Eyüpoğlu, Azra Erhat, Cevat Şakir, the blue cruises that Mina Urgan, Melih Cevdet, Arif Damar and Füreya participated in were made with the awareness that they would contribute to the future. In these journeys made on the Aegean and Mediterranean coasts, the artists presented the historical and cultural riches of the visited regions, especially the ancient cities and monumental architectures to the world of art and literature with their writings and paintings. Especially Azra Erhat's work "Blue Voyage" and Bedri Rahmi Eyüboğlu's paintings appealed to a wide audience of readers and art lovers. "Blue Voyage", one of the leading works of Turkish travel literature, has been reinterpreted as a 19th century narrative of the Aegean and Mediterranean coasts. The author, who often includes myths history and fictions based on reality in her work called Blue Voyage, warned about protecting Turkey's historical and touristic values. The work, which instills a sense of discovery and travel culture in its reader, is important in terms of understanding the historical and cultural values of our country as well as getting to know the humanist enlightened writers and artists of the period. Azra Erhat especially emphasized in her work that the way to establish a widespread and deep-rooted culture is through the ownership and assimilation of the cultures of the ancient inhabitants of the lands we live on. In this paper, Blue Voyage will be introduced in Turkish travel literature and Azra Erhat's book with this title will be evaluated.

Key Words: Blue voyage, Turkish travel literature, Azra Erhat

HASTANELERDE MALİYET YÖNETİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Dr. Zeynep GİZER

Adana, Türkiye, zeynep_gizer@hotmail.com

ÖZET

Hastaneler kapsamlı sağlık hizmeti veren kurumlardır. Rekabetin hızla arttığı günümüzde, hastanelerin rekabet avantajı sağlayabilmeleri ve varlıklarını devam ettirebilmeleri için iyi yönetilmesi gerekmektedir. Bunun için hastanelerden kaliteli bir hizmet sağlamaları aynı zamanda da mevcut kaynaklarını etkili bir şekilde kullanmaları beklenmektedir. Hastanelerde kaynakların etkin kullanımı ise maliyetlerini doğru yönetebildikleri sürece mümkün olmaktadır. Doğru bir şekilde yapılan maliyet yönetimi hastane yönetiminin doğru kararlar alabilmesini sağlamaktadır. Bu nedenle hastaneler genel muhasebe sistemlerinin yanı sıra düzgün işleyen bir maliyet muhasebesi sistemine de ihtiyaç duymaktadır. Bu sayede hastaneler verdikleri hizmetlerin maliyetlerini doğru tespit edebilecek ve hizmetlerini doğru fiyatlandırabileceklerdir. Böylelikle yöneticilerin daha sağlıklı karar almaları mümkün olacak ve buna bağlı olarak da hastaneler daha iyi yönetilebilecektir. Ancak hastanelerde girdi ve çıktının fazla olması, standart bir ürün üretilmiyor olması, gider yerlerinin çeşitliliği, ortak giderlerin fazla olması, hem emeğin hem de sürekli gelişen teknolojinin yoğun bir şekilde kullanılması hastanelerin maliyet yönetiminde bir takım sorunlarla karşılaşmasına neden olmaktadır. Karşılaşılan bu sorunlar hastanelerde maliyet yönetimini zorlaştırmakta ve maliyetlerin yanlış hesaplanmasına sebebiyet vermektedir. Bu nedenle maliyet yönetimi hastaneler açısından hayati bir öneme sahiptir. Hastaneler açısından hem hayati olan hem de zorluklar barındıran maliyet yönetimi akademik olarak da dikkat çekici hale gelmiştir. Özellikle son yıllarda hastanelerde maliyet yönetimine ilişkin çalışmalar artmıştır. Bu çalışmada hastane işletmelerinde maliyet yönetiminde karşılaşılan zorlukların tespit edilmesi ve bu zorluklar için getirilen önerilerin ortaya koyulması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2017-2022 yılları arasında Türkiye'deki hastanelerde maliyet yönetimi ile ilgili yapılan tez çalışmaları incelenmiştir. İncelenen tezler kapsamında hastanelerde maliyet yönetiminde karşılaşılan zorluklar tespit edilerek başlıklar altında toplanmıştır. Ayrıca yapılan bu çalışmalarda Türkiye'deki hastaneler genelinde; bu zorlukların giderilmesi, buna bağlı olarak doğru maliyet bilgilerinin sağlanması ve daha sağlıklı bir maliyet alt yapısı kurulabilmesi için hastanelere sunulan öneriler başlıklar altında sunulmuştur. Çalışmanın, çeşitli çalışmalarda hastaneler açısından tespit edilen farklı maliyet yönetimi problemlerini ve bu problemler için sunulan çözüm önerilerini topluca ele alacak olması, sağlık kurumlarında maliyet yönetimi açısından hem literatüre hem de hastane yönetim ve yöneticilerine katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hastane, maliyet analizi, maliyet yönetimi

PROBLEMS FACED IN COST MANAGEMENT IN HOSPITALS AND SUGGESTIONS FOR SOLUTIONS

Dr. Zeynep GİZER

Adana, Türkiye, zeynep_gizer@hotmail.com

ABSTRACT

Hospitals are institutions that provide comprehensive health services. In today's rapidly increasing competition, hospitals need to be well managed to gain a competitive advantage and maintain their existence. For this, hospitals are expected to provide quality service and use their existing resources effectively. Effective use of resources in hospitals is possible as long as they can manage their costs correctly. Correctly implemented cost management enables the hospital management to make the right decisions. For this reason, hospitals need a properly functioning cost accounting system as well as general accounting systems. In this way, hospitals will be able to accurately determine the costs of the services they provide and price their services correctly. Thus, it will be possible for managers to make better decisions, and accordingly, hospitals will be better managed. But the fact that the inputs and outputs are high in hospitals, the inability to produce a standard product, the diversity of cost centers, the high common expenses, and the intense use of both labor and constantly developing technology cause hospitals to encounter several problems in cost management. These problems make cost management difficult in hospitals and cause the costs to be miscalculated. Therefore, cost management is of vital importance for hospitals. Cost management, which is both vital and challenging for hospitals, has also become academically remarkable. Especially in recent years, studies on cost management in hospitals have increased. In this study, it is aimed to determine the difficulties encountered in cost management in hospital enterprises and to put forward suggestions for these difficulties. For this purpose, the thesis studies on cost management in hospitals in Turkey between the years 2017-2022 were examined. Within the scope of the theses examined, the difficulties encountered in cost management in hospitals were determined and gathered under the headings. In addition, in these studies, throughout the hospitals in Turkey; suggestions offered to hospitals to eliminate these difficulties, to provide accurate cost information, and to establish a better cost infrastructure are presented under the headings. It is expected that the study will collectively address the different cost management problems identified in terms of hospitals in various studies and the solutions offered for these problems, and contribute to both the literature and hospital management and managers in terms of cost management in health institutions.

Keywords: Hospital, cost analysis, cost management

TEKİNSİZLİĞİN KIYISINDA AHMET SARI'NIN "ODRADEK" ADLI ÖYKÜSÜNE PSİKANALİTİK BİR YAKLAŞIM

Dr. Cumali YEŞİL

Milli Eğitim Bakanlığı, Mersin, Türkiye, cumaliyesil1@gmail.com

ÖZET

"das Unheimliche" (tekinsiz) sözcüğü Ernst Jentsch tarafından psikolojiye aksettirilmiş ve nihayetinde 1919 yılında Sigmund Freud tarafından aynı adı taşıyan makaleyle dikkatleri üzerine çekmiştir. Freud' un kişilik kuramı, haz ilkesi, rüyaların yorumu ve oedipus kompleksi vb. alanlardaki yetkin araştırmalarının dışında "tekinsizlik" konusunda yaptığı çalışma en az bunlar kadar psikanalizde önemli bir yere sahiptir. Genel manada "tekinsizlik" kavramının insanda korku ve merak uyandıran her şeyi kapsar nitelikte olabileceği görülür. Kesin bir manaya oturtulamamış olan sözcüğü Freud bu alanda çalışmış olanların fikirlerinden yola çıkarak farklı kaynaklar ile tanımlandırmaya çalışır. Tekinsizlik Almanca' da tekin olan ile tekinsiz olan iki farklı anlamı bir sözcükte barındırır. Tekinsizlik geniş manada insanı korkutan her şeyi imler. Bu çalışmada Ahmet Sarı'nın "Odradek " adlı öyküsü Sigmund Freud'un "tekinsizlik" çalışması ile psikanalitik kuramından faydalanılarak incelenmeye çalışıldı. Tekinsizlik öyküde yer alan örneklerle açıldı. Psikanalitik örgenler ve tekinsizliği çağrıştıran sahneler irdelendi. Yazılı metinlerde Odradek ismine ilk olarak Franz Kafka'nın eserinde rastlanılmıştır. Franz Kafka'nın "Evin Beyin Tasası" adlı eserinde "Odradek" adının geçmesi ve Sarı'nın kahramanının ismiyle ilintili olması bu bağlamda doğal olarak yer yer metinlerarası bir bakış ile Kafka'nın öyküsüne de başvurulmasını zorunlu kılmıştır. Odradek ismi ve Kafka'nın öyküsü dünyaca ünlü düşünürlerin de dikkatini çekmiş Walter Benjamin ve Slavoj Zizek başta olmak üzere daha birçok düşünür konuya daha yakından bakma gereği duymuştur. Özellikle Zizek' in yakın okumaları ve Odradek ismini Lacan 'ın jouissance sözcüğünden hareketle "cisimlenmiş jouissance" olarak tanımlaması edebiyat bilimcilerinin ilgisini çekmiştir. Günlük hayatta karşılaştığımız bazı tiplere benzeyen Odradek' in doğal görüntülerinin altında yatan tekinsiz çağrışımları tespit etmeye çalışan metin odaklı bu çalışmada aynı zamanda, kastrasyon kompleksi, göstermecilik (Exhibitionismus) gibi psikanalizin kavramlarından da faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kastrasyon, tekinsizlik, göstermecilik

AT THE EDGE OF UNCANNY; A PSYCHOANALYTIC APPROACH TO AHMET SARI'S STORY "ODRADEK"

Dr. Cumali YEŞİL

Ministry of National Education, Mersin, Türkiye, cumaliyesil1@gmail.com

ABSTRACT

The word "das Unheimliche" (the uncanny) was reflected in psychology by Ernst Jentsch and eventually attracted attention with the article of the same name by Sigmund Freud in 1919. Apart from Freud's authoritative research on personality theory, the quote; pleasure principle, the interpretation of dreams, and the oedipus complex; and similar areas, his work on the uncanny; has an important place in psychoanalysis as much as the others. In general terms, it is seen that the concept of; uncanny, can encompass everything that arouses fear and curiosity in people. Freud tries to define the word, which cannot be put into a definite meaning, with different sources, based on the ideas of those who have worked in this field. Uncanny has two different meanings in one word, the uncanny and the uncanny in German. Uncanny broadly refers to anything that frightens people. In this study, Ahmet Sari's story Odradek; was tried to be examined by making use of Sigmund Freud's; uncanny study and psychoanalytic theory. The uncanny is explained with the examples in the story. Psychoanalytic organs and scenes evoking the uncanny were examined. In the written texts, the name Odradek was first encountered in the work of Franz Kafka. The fact that the name Odradek; is mentioned in Franz Kafka's story; The Care of the Householder; and it is related to the name of Sari's hero naturally necessitated reference to Kafka's story with an intertextual perspective from time to time. The name Odradek and Kafkas story attracted the attention of world-famous thinkers, and many other thinkers, especially Walter Benjamin and Slavoj Zizek, felt the need to take a closer look at the subject. In particular, Zizek's close readings and his definition of Odradek as; embodied jouissance; based on Lacans word jouissance, attracted the attention of literary scholars. In this text-oriented study, which tries to identify the uncanny connotations underlying Odradek's natural images, which are similar to some types we encounter in daily life, psychoanalysis concepts such as castration complex and exhibitionismus were also utilized.

Key Words: Castration, Uncanny, exhibitionismus

ÇOCUKLARA YÖNELİK HAZIRLANMIŞ DEPREM MÜDAHALE PROGRAMI ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Derya Kayıran

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, deryakeskinpalta@gmail.com

ÖZET

Doğal afetler yetişkinlerin hayatını etkilediği gibi çocukların hayatları üzerinde de olumsuz etkiler bırakmaktadır. 2023 Şubat ayında Kahramanmaraş merkezli peş peşe meydana gelen şiddetli depremler sonrasında bir çok çocuğun yaşamının olumsuz yönde etkilendiği görülmüştür. Aile yakınlarının kaybı, yaşam standartlarının değişmesi, olumsuz hayat şartları, yetersiz beslenme ve yaşanan travmatik olaylar hiç şüphesiz çocuklar üzerinde derin izler bırakmaktadır. Bu durum dünya üzerinde daha önce meydana gelmiş depremler sonrasında hangi eğitim programlarının kullanıldığı ve bunların ileriye dönük ülkemizde yapılması planlanan eğitim programları çalışmalarına örnek olabilmesi durumunu gündeme getirmiştir. Bu amaçla bu çalışmada ilgili literatür taranarak çocuklara yönelik hazırlanan deprem müdahale programlarının incelenmesi hedeflenmiştir. Yapılan araştırma sonrasında dünya üzerinde farklı ülkelerde çocuklara yönelik gerçekleştirilmiş deprem müdahale eğitim programlarına rastlanmıştır ve bu programlar incelenmiştir. Yapılan bu araştırmanın gelecekte yapılacak olan program çalışmalarına ışık olması ümit edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müdahale Programı, Deprem, Eğitim, Eğitim Programı, Çocuk

EXAMINING THE EXAMPLES OF EARTHQUAKE INTERVENTION PROGRAMS PREPARED FOR CHILDREN

Dr. Öğr. Üyesi Derya Kayıran

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, deryakeskinpalta@gmail.com

ABSTRACT

Natural disasters not only affect the lives of adults but also have negative effects on the lives of children. It has been observed that the lives of many children have been adversely affected after the severe earthquakes that occurred one after another in Kahramanmaraş in February 2023. The loss of family members, changes in living standards, adverse living conditions, malnutrition and traumatic events undoubtedly leave deep traces on children. This situation has brought up the issue of which training programs are used after the earthquakes that have occurred in the world before, and that these can be an example for the training programs planned to be carried out in our country for the future. For this purpose, in this study, it is aimed to examine the earthquake response programs prepared for children by scanning the relevant literature. After the research, earthquake response education programs for children in different countries around the world were found and these programs were examined. It is hoped that this research will shed light on future program studies.

Keywords: Intervention Program, Earthquake, Education, Education Program, Children

2022 FIFA DÜNYA KUPASI TAKIMLARININ VE EN İYİ OYUNCULARININ KÜMELEME ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Selen MADENOĞLU

Abdullah Gül Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, selen.madenoglu@agu.edu.tr

Doç. Dr. Banu SUNGUR

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, bitgenb@erciyes.edu.tr

ÖZET

Spor sektöründe, hem dijital hem de fiziksel kaynakları birleştirmek ve tüm katılımcılar arasında farkındalık yaratmak için spor verileri toplanmaktadır. Verilerde futbol, basketbol ve diğer spor dallarının bireysel ve takım performans göstergeleri yer almaktadır. Bu verileri değerlendirmek ve bir karar verme aracı olarak kullanmak için istatistiksel analiz, makine öğrenimi ve veri madenciliği gibi çeşitli teknikler kullanılabilir. Kümeleme Analizi Yöntemi, veri kümesi benzerliklerini analiz etmek ve bunları anlamak ve yorumlamak için sıklıkla kullanılan denetimsiz bir makine öğrenimi yaklaşımıdır. Bu çalışmada, 2022 Dünya Kupasına katılmış 32 futbol takımı ve 26 futbolcu kümeleme analizi yöntemiyle sınıflandırılmıştır. Çalışmanın amacı takımları ve futbolcuları, sadece gol performanslarıyla sıralamak yerine kupa seramonisi sonrası ilan edilen kupa istatistiklerini de dikkate alarak sınıflandırmaktır. Takımların sınıflandırılmasında 19 faktör (gol yemediği maç sayısı, korner vb.) futbolcuların sınıflandırılmasında ise yedi faktör (oynanan dakika, asist, vb.) dikkate alınmıştır. Kümeleme analizini gerçekleştirebilmek için Karma Tam Sayılı Doğrusal Programlama Modeli (KTDP) geliştirilmiştir. Farklı kümelerdeki nesnelere benzerliğini en aza indirmek için geliştirilen matematiksel modelin amaç fonksiyonu nesnelere küme dışı diğer nesnelere olan toplam uzaklığının maksimize edilmesi esasına dayanır. Geliştirilen matematiksel model ile yapılan kümeleme analizi sonucunda hem takımlar hem de futbolcular için iki ve üç kümelere sınıflandırmalarda optimum çözüm elde edilmiştir. Farklı kümeler için hesaplanan Silhouette katsayıları da yine iki ve üç küme için diğerlerinden daha yüksek çıkmıştır. Kupa elemelerinde takımlar, sadece gol faktörü dikkate alındığında ilk 16'ya kalan takımlar ve elenen 16 takım olmak üzere iki küme sınıflandırılmıştır. Daha fazla faktörün dikkate alınarak, takımlar için yapılan kümeleme analizinde sonuçlar iki küme için incelendiğinde kümelere dahil olan takımların ilk 16'ya kalan takımlar ve elenen takımlar şeklinde olmadığı görülmüştür. Benzer sonuçlar sporcular için de söz konusudur. En çok gol atan sporculardan olan Mbappe ve Messi aynı kümeye atanırken, daha az gol atan oyuncular da kümeye dahil edilmiştir. Çalışmanın önerilen yaklaşım kullanılarak fazla sayıda faktörle gerçekleştirilen kümeleme analizi yöntemiyle elde edilen bulgular, hem takımlar hem de futbolcular için Dünya Kupası sıralamasından daha farklı sonuçlara ulaşıldığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor analitiği, Kümeleme analizi, FIFA Dünya Kupası, Karma Tam Sayılı Programlama Modeli

A CLUSTER ANALYSIS OF THE 2022 FIFA WORLD CUP TEAMS AND TOP PLAYERS

Asst. Prof. Fatma Selen MADENOĞLU

Abdullah Gül University, Kayseri, Türkiye, selen.madenoglu@agu.edu.tr

Assoc.Prof. Banu SUNGUR

Erciyes University, Kayseri, Türkiye, bitgenb@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

In the sports sector, sports data is collected to combine both digital and physical resources and raise awareness among all participants. The data includes individual and team performance indicators of football, basketball and other sports branches. Various techniques such as statistical analysis, machine learning, and data mining can be used to evaluate this data and use it as a decision-making tool. The Cluster Analysis Method is an unsupervised machine learning approach that is often used to analyze and understand and interpret dataset similarities. In this study, 32 football teams and 26 football players participating in the 2022 World Cup were classified by cluster analysis method. The aim of the study is to classify the teams and football players by considering the World cup statistics announced after the cup ceremony, instead of ranking them only by their goal performances. In the classification of the teams, 19 factors (clean sheets, corners, etc.) were considered, and in the classification of the football players, seven factors (minutes played, assists, etc.) were taken into account. A Mixed Integer Linear Programming Model (MILP) has been developed to perform the clustering analysis. The objective function of the mathematical model developed to minimize the similarity of objects in different clusters is based on maximizing the total distance of objects from other objects outside the cluster. As a result of the clustering analysis based on developed mathematical model, the optimum solution was obtained for both teams and football players in two- and three-cluster classifications. Silhouette coefficients calculated for different clusters were also higher than the others for two and three clusters. In the cup qualifiers, the teams were classified into two clusters, the top 16 teams and the eliminated 16 teams, considering only the goal factor. Considering more factors, when the results of the clustering analysis for the teams were examined for two clusters, it was seen that the teams included in the clusters were not in the form of the top 16 teams and the eliminated teams. Similar conclusions pertain to players. While Mbappe and Messi, who are the top scorers, were assigned to the same cluster, the players who scored less goals were also included in the cluster. The findings obtained by the cluster analysis method, which is carried out with many factors using the proposed approach of the study, show that different results are achieved for both teams and football players than the World Cup rankings.

Keywords: Sport analytics, Clustering analysis, FIFA World Cup, Mixed Integer Programming Model

TÜRKİYE'DE YAPAY ZEKA STRATEJİLERİNİN KAMU YÖNETİMİNE ENTEGRASYONU

Muhammet Ertuğrul KOŞAR

Selçuk Üniversitesi, Konya, Türkiye, kosarertugrul20@gmail.com

ÖZET

Dünya'da yapay zeka üzerine ülkeler çeşitli stratejiler ve planlamalar geliştirmektedir. Bu stratejiler ışığında ise kurumsal olarak atılacak adımlar belirlenmekte, bu doğrultuda yönetsel argümanlar ortaya çıkmaktadır. Kamu yönetimi disiplini yapay zekanın entegrasyonunun sağlanmasında ülkelerin takip ettiği stratejilerin, odak noktalarının ve öngörülen sonuçlarının iyi değerlendirilmesi ve analiz edilmesi gerekmektedir. Bu noktada Türkiye'de de, kurumsal ve yönetsel hedefler ile uyumlu bir yapay zeka vizyonu ve stratejisi planlanmaya başlanmış, kamu yönetimi ve ilişkili unsurlar da yapay zekayı bu strateji belgeleri vasıtasıyla tanıtmaya başlamıştır. Söz konusu teknolojilerin ve stratejilerin geliştirilmesi ile birlikte hem hizmet sunumları hem de devlet süreçlerinde iyileşme ve gelişmelerin görülmeye devam edeceği aşikardır. Son yıllarda büyük veri kümelerinin ve yapay zekaya dair hesaplama güçlerinin artması ile beraber algoritmalarla ziyade veriye dayalı yapay zeka yaklaşımları yönetsel anlamda daha da önem kazanmaya başlamıştır. Kamu yönetiminde karar alma, seçim, hizmet yönetimleri, personel idaresi ve vatandaşlar ile etkileşim konularında iyileştirme gösterecek potansiyelde olan yapay zeka ile birlikte karmaşık görevlerin sadeleşmesi, otomasyon yetenekleri ile artan iş hacminin verimliliğinin kontrol edilmesi ve fazlalıkların ortadan kaldırılması daha mümkün hale gelmektedir. Bu noktada hükümetler de büyük veri setlerini, veri analitiğini ve iletişim robotlarını daha sık kullanır hale gelecektir. Türkiye'de planlama alanında oldukça güçlü bir birikim ve deneyim ile birlikte kurumsal ve yasal bir alt yapının da olduğu düşünüldüğünde yapay zeka stratejilerinin ve eylemlerinin daha güçlü bir duruma gelmesi noktasında beklentiler bulunmaktadır. Lakin yapay zeka stratejileri ve yönetsel çıktıları üzerine atılan adımlara karşın, bu konu bağlamında gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığı bilinmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'de ulusal bir yapay zeka stratejisinin belirlenmesi gerektiği, yapay zekaya bağlı oluşabilecek risklerin önlenmesi, çeşitli hukuki düzenlemelerin getirilmesi, BTK ve Tubitak gibi kurumların mevcut yapay zeka deneyimlerinden istifade edilmesi, yapay zeka ile ilgili inovasyonların teşvik edilmesi, Ar-Ge yatırımlarına kolaylık sağlanması, uluslararası işbirliklerinin izlenmesi, yapay zeka uygulamaları üzerinde duran Teknopark ve Teknokent gibi oluşumların nitelik ve nicelik açısından geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada bu gereksinimlerin değerlendirilmesi ile birlikte yapay zekanın, gelecekte yönetim ve hükmetme biçimlerini değiştirebilecek güçte olduğu görüşüyle Türkiye'de de yapay zekanın kamu yönetimine entegrasyonunda atılan adımların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Yönetim, Kamu Yönetimi.

INTEGRATION OF TURKEY'S ARTIFICIAL INTELLIGENCE STRATEGIES INTO PUBLIC ADMINISTRATION

Muhammet Ertuğrul KOŞAR

Selcuk University, Konya, Turkey, kosarertugrul20@gmail.com

ABSTRACT

With the development of digitalization and artificial intelligence, planning and managerial strategies have started to transform in the world. In order to integrate artificial intelligence in public administration, the strategies followed by countries should be well evaluated and analyzed. At this point, an artificial intelligence vision and strategy in line with corporate and managerial goals has been started to be planned in Turkey. Public administration and related elements in Turkey have also started to recognize artificial intelligence through these strategy documents. In recent years, with the increase in the computational power of large data sets and artificial intelligence, artificial intelligence approaches have started to gain more importance in terms of management. With artificial intelligence, which has the potential to improve decision-making, selection, service management, personnel management and interaction with citizens in public administration, it becomes more possible to simplify complex tasks, control the efficiency of increasing business volume with automation capabilities, and eliminate redundancies. At this point, governments will also use large data sets, data analytics and communication robots more frequently. Considering that Turkey has a very strong knowledge and experience in the field of planning, as well as an institutional and legal infrastructure, there are expectations for artificial intelligence strategies and actions to become stronger. In this direction, it is necessary to determine a national artificial intelligence strategy in Turkey, to prevent risks that may arise due to artificial intelligence, to introduce various legal regulations, to benefit from the existing artificial intelligence experiences of institutions such as BTK and Tubitak, to encourage innovations related to artificial intelligence, to facilitate R&D investments. It has emerged that formations such as Technopark and Technokent, which focus on the provision of international cooperation, monitoring of international cooperation, and artificial intelligence applications, should be developed in terms of quality and quantity. In this study, it is aimed to evaluate the steps taken in the integration of artificial intelligence into public administration in Turkey, together with the evaluation of these requirements.

Keywords: Artificial Intelligence, Management, Public Administration.

SABİHA SERTEL'İN FAŞİZM ve MİLLİYETÇİLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**Murat KARATAY***Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye, murat.karatay@hbv.edu.tr***ÖZET**

Cumhuriyet tarihinin ilk kadın yazarlarından ve gazetecilerinden Sabiha Sertel, Osmanlı Devleti'nin son, Cumhuriyetin ise ilk münevverlerindedir. Sabiha Sertel, düşünce hayatına Osmanlı Devleti'nin son döneminde fikri hayatın gelişmesine kaynaklık eden Selanik'te arkadaşlarıyla birlikte kurduğu Tefeyyüz Cemiyeti adlı okuma grubu ile başlamıştır. Selanik, bu dönemde Batı'dan gelen modernleşme fikirlerinin yayıldığı kent konumundadır. Selanik'in sağlamış olduğu ortamın dışında S. Sertel'in düşünce hayatını etkileyen ikinci etken, mensubu olduğu mühtedi/Dönme cemaatinin üç grubundan biri olan Kapani grubudur. Kapaniler, diğer Dönme gruplarına göre daha açık ve modernleşme yanlısı gruptur. S. Sertel, ilk yazılarını yine Selanik'te yayınlanan Büyük Mecmua'da kamuoyuyla paylaşmıştır. Büyük Mecmua'da bu dönemde Osmanlı'nın Devletinin ve daha sonra Cumhuriyetin önde gelen yazarlarından Ömer Seyfettin, Ali Canip, Falih Rıfkı, Yusuf Ziya, Orhan Seyfi, Faruk Nafiz, Köprülüzade Fuat, Mehmet Emin Yurdakul, İsmail Hakkı, Tekin Alp ve Reşat Nuri de yazmaktadır. S.Sertel, çoğunluğu Ziya Gökalp'in öncülük ettiği Milli Edebiyat ve Genç Kalemler akımının etkisinde olan ve genellikle milliyetçiliğe ilişkin yazılar yayınlayan yazarlar arasında daha çok kadın konularına değinmektedir. S.Sertel'e göre ideolojik olgunluğa erişmiş yazarlar, Türkçülük, milliyetçilik ve Yeni Osmanlılık gibi Osmanlı Devleti'nin son dönemindeki fikri tartışmalar çerçevesinde yazılar yayınlarlarken kendisi henüz aynı derecede ideolojik yetkinlikte olmadığı için kadın konularını tercih etmiştir. S.Sertel'in fikri hayatını etkileyen üçüncü dönem ise 1919-1923 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nde yüksek öğrenim gördüğü dönemdir. S.Sertel ABD'de öğrenim gördüğü Columbia Üniversitesi'nde sosyalist fikirlerle tanışacaktır. S.Sertel, ABD'de geçirdiği yılların akabinde ideolojik olgunluğa ulaşmış olarak yayın hayatına başlayacaktır. ABD'den dönüşünde Resimli Ay dergisinde daha çok sosyalizm ve kadın hakları konularında yazılar yazarken, faşizme ve milliyetçiliğe ilişkin görüşlerinin yer aldığı yazılara ise 1937-1945 yılları arasında Tan Gazetesi'nde yer verecektir. Bu dönem aynı zamanda II. Dünya Savaşı'nın ve Cumhuriyet Halk Partisi'nin tek partili iktidar olduğu dönemdir. S.Sertel'in faşizme ve milliyetçiliğe ilişkin görüşlerini bu iki gelişmeyle birlikte sahip olduğu sosyalist fikir büyük ölçüde etkileyecektir. Teorik çalışma yöntemi, tarihsel-kronolojik okuma, metin analizi ve yorum bilimsel çıkarsama yöntemleri izlenerek gerçekleştirilen bu çalışmada S. Sertel fikri hayatının oluşmasında etkili olan faktörler çerçevesinde özellikle CHP'nin tek parti olarak iktidarda olduğu dönemde ve II. Dünya Savaşı'nın yaşandığı yıllarda faşizme ve milliyetçiliği bakış açısı ve değerlendirmeleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sabiha Sertel, milliyetçilik, faşizm, II. Dünya Savaşı, Nazizm.

SABIHA SERTEL'S OPINIONS ON FACISM AND NATIONALISM

Murat KARATAY

Ankara Hacı Bayram Veli University, Ankara, Turkey, murat.karatay@hbv.edu.tr

ABSTRACT

Sabiha Sertel is one of the first women writers and journalists in the history of the Republic. Sabiha Sertel started his life of thought with the reading group Tefeyyüz Society, which he founded with his friends in Thessaloniki, which was the source of the development of the intellectual life in the last period of the Ottoman Empire. Thessaloniki is the city where modernization ideas from the West spread during this period. The second factor affecting S.Sertel's thought life is the Kapani group, which is one of the three groups in the muhtedi/Dönme community. Kapanis are more open and pro-modernist group than other Dönme groups. S. Sertel shared his first articles with the public in the *Büyük Mecmua* published in Thessaloniki. Ömer Seyfettin, Ali Canip, Falih Rifki, Yusuf Ziya, Orhan Seyfi, Faruk Nafiz, Köprülüzade Fuat, Mehmet Emin Yurdakul, Ismail Hakkı, Tekin Alp and Reşat Nuri, who were among the leading writers of the Ottoman State and later the Republic during this period, also wrote in the *Büyük Mecmua*. S.Sertel mostly touches on women's issues among writers who are mostly influenced by the National Literature and Young Pens movement led by Ziya Gökalp and who generally publish articles on nationalism. According to S.Sertel, while writers who have reached ideological maturity were publishing articles within the framework of intellectual debates such as Turkism, nationalism and Neo-Ottomanism in the last period of the Ottoman Empire, she preferred women's issues because she was not yet equally ideologically competent. The third period that influenced Sertel's intellectual life was the period in which he received higher education in the United States (USA) between 1919 and 1923. S.Sertel will get acquainted with socialist ideas at Columbia University, where he studied in the USA. Upon his return from the USA, while she was writing articles on socialism and women's rights in *Resimli Ay* magazine, she would publish articles on her views on fascism and nationalism in *Tan* Newspaper between 1937-1945. This period is also the period of World War II and the Republican People's Party's one-party government. S.Sertel's views on fascism and nationalism will be greatly influenced by the socialist idea she has with these two developments. In this study, which was carried out by following the theoretical working method, historical-chronological reading, text analysis and interpretive inference methods, within the framework of the factors that were effective in the formation of the intellectual life of S. Sertel, especially during the period when the CHP was in power as a single party and during the years of the Second World War, and nationalism perspectives and evaluations will be discussed.

Keywords: Sabiha Sertel, nationalism, fascism, World War II, Nazism.

İBN KESİR TEFSİRİNDE TARİH METODOLOJİSİ

Orhan Güngör

Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara, Türkiye, orhangungor0066@gmail.com

ÖZET

Araştırmamızın konusu siyer-tefsir ilişkisi bağlamında Ebü'l Fidâ İbn Kesîr'in Tefsîru'l Kur'âni'l-Azim adlı eserinde müellifin siyer rivayetlerine yaklaşım tarzını ortaya koymak olacaktır. Müellif İbn Kesîr ; birçok ilmî sahada söz sahibi bir kişiliktir. Ancak o, daha çok hadis, tefsir ve tarih alanında verdiği eserleriyle ma'ruftur. Hem tefsîr hem de tarih alanında önemli eserler veren İbn Kesîr, tefsîrinde siyere kaynaklık eden ayetleri ve rivayetleri zengin ilmî birikimiyle değerlendirmiş ve görüşleri, ilim dünyasına katkıları önemli kabul edilmiştir. Eserlerinin halen istifade ediliyor olması önemli bir kaynak niteliğinde olduğunun göstergesidir. Bu nedenle eserleri islamî ilimler sahasında çalışma yapan herkesin mutlaka başvurması gereken kaynaklar arasındadır. Yazdığı tefsîri rivayet bazlı bir eser olduğu için hadisçi kimliğinin izlerine sıklıkla rastlanmaktadır. Müellif hadislere hem senet hem de metin tenkidi hakkında önemli değerlendirmelerde bulunmuştur. İlahî kelâmın anlaşılması noktasında indiği dönemin zaman ve zemini, vahyin arka planı nazarı dikkate alınmalıdır. Şüphesiz ayetler izâh edilirken sebebi nüzûl olgusu tefsir literatüründe bir ilke olarak önümüzde durmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İbn Kesir, Tarih, Tefsir.

HISTORY METHODOLOGY IN IBN KATHIR'S TAFSIR

Orhan GÜNGÖR

Diyaret İşleri Başkanlığı, Ankara, Türkiye, orhangungor0066@gmail.com

ABSTRACT

The subject of our research will be to reveal the author's approach to sirah narrations in the work of Abu'l Fida Ibn Kathir's Tafsîru'l Kur'ânî'l-Azim in the context of the relation between sirah and tafsir. Author Ibn Kathir; He is a person who has a voice in many scientific fields. However, he is well-known for his works in the fields of hadith, tafsir and history. Ibn Kathir, who produced important works both in the field of tafsir and history, evaluated the verses and narrations that are the source of the sirah in his tafsir with his rich scientific knowledge and his views and contributions to the world of science were considered important. The fact that his works are still being used is an indication that he is an important source. For this reason, his works are among the resources that everyone who works in the field of Islamic sciences should definitely apply. Traces of his hadithist identity are frequently encountered, since his tafsir is a narration-based work. The author made important evaluations about both the deed and text criticism of the hadiths. At the point of understanding the divine speech, the time and ground of the period in which it descended and the background of the revelation should be taken into account. Undoubtedly, while the verses are being explained, the phenomenon of nuzûl stands before us as a principle in the tafsir literature.

Keywords: İbn Kesir, History, Tafsir

ESKİ ÇAĞ'DA SURİYE-FİLİSTİN TARİHİNİN TARİH DERS KİTAPLARINA YANSIMASI**Güllühan ÖZDEMİR ÇİÇEKLİTAŞ***Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, gozdemirciceklitas@gmail.com***ÖZET**

Suriye ve Filistin ülkelerinin bulunduğu alan, geçmişi tarih öncesi çağlara dayanan önemli bir bölge olma özelliğini günümüze değin sürdürmüştür. Eski Çağ'da önemli ticari ve stratejik bir noktada bulunan bu bölge, birçok kavim tarafından istilaya uğramıştır. Dönemin güçlü devletleri bu bölgeye sahip olabilmek için mücadele etmişlerdir. Öyle ki tarihin ilk yazılı anlaşması olan Kadeş Anlaşması da Suriye bölgesi için Kadeş Savaşını yapan Hitit ve Mısır devletleri arasında imzalanmıştır. İbranilerin Pelishtin adını verdikleri ve günümüzde Filistin adını ile bilinen bölge, tarih boyunca çok sayıda isim değiştirmiştir. Göçebe olarak yaşayan Kenanlılar, çöl yolundan Filistine ve bölgeye kendi isimlerinden gelen "Kenan" adını vermişlerdir. Kenanlıların ardından M.Ö. 1400 yılında bölgeyi Filistinliler fethetmişlerdir. Eski Çağ'da Filistin, Şam vilayetine ya da Suriye'ye bağlı olarak varlığını sürdürmüştür. Filistin'in ayrı bir siyasi ve coğrafi yapıya sahip olabilmesi ancak Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda mümkün olmuştur. Suriye-Filistin, Sümer ve Mısır gibi tarihin önemli medeniyetlerine komşu olması ve bulunduğu coğrafyanın birçok medeniyetin geçiş noktasında olması nedeni ile stratejik bir konumdadır. Bu yönüyle de Suriye-Filistin bölgesi, Girit, Yunan, İtalya, İran ve bilhassa Hint gibi birçok kültürün etkisini de içinde barındırmıştır. Filistin bölgesi, İsrailin bölgeyi fethetmesi ile başkent olması ve Süleyman Mabedi'nin kurulduğu şehir olması sebebi ile dini olarak da önem arz etmektedir. M.Ö. 63'te Roma istilasına uğrayan Filistin, bu tarihten sonra Yahudi ayaklanmalarına sahne olmuştur. Ülkede yaşanan ayaklanmalar, Roma'nın Yahudileri sürgün etmesi ile sonuçlanmıştır. Yahudi sürgününden sonra şehir yeniden yapılandırılmış ve başkent Kudüs yapılmıştır. Hz. İsanın Roma döneminde Filistinde dünyaya gelmesi ve bölgeye Hristiyanlığı getirmesinin ardından M.S. 312'de Kudüs'ün dini bir nitelik kazanması, bölgeyi daha da kıymetli hale getirmiştir. Araştırmanın konusu, Ortaöğretim 9. Sınıf tarih dersi İnsanlığın ilk dönemleri ünitesinde, Eski Çağ'da siyasi, ticari, sosyal ve dini öneme sahip olan bu bölgeye ne ölçüde yer verildiğidir. Zira Eski Çağ Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarını anlamak için bu bölgenin önemini kavramak önemlidir. Araştırmada doküman analizi yöntemi kullanılarak incelenen ders kitabında bu bölge hakkında yeterli düzeyde bilgi verilmediği ve göç konuları içerisinde yüzeysel olarak anlatıldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Filistin, eski çağ, Suriye, ders kitabı, tarih.

REFLECTION OF THE HISTORY OF SYRIA-PALESTINE IN THE ANCIENT AGES TO HISTORY LESSON BOOKS

Güllühan ÖZDEMİR ÇİÇEKLİTAŞ

Gazi University, Ankara, Turkey, gozdemirciceklitas@gmail.com

ABSTRACT

The area of Syria and Palestine has continued to be an important region dating back to prehistoric times until today. This region, which was located at an important commercial and strategic point in the Ancient Era, was invaded by many tribes. The powerful states of the period struggled to have this region. So much so that the Kadesh Agreement, the first written agreement in history, was signed between the Hittite and Egyptian states that fought the Kadesh War for the Syrian region. The region, which the Hebrews called Pelishtin and which is now known as Palestine, has changed many names throughout history. The Canaanites living as nomads gave the name "Canaan" after their own name to Palestine and the region from the desert road. The Canaanites living as nomads gave the name "Canaan" after their own name to Palestine and the region from the desert road. After the Canaanites in B.C. 1400, the Palestinians conquered the region. In ancient times, Palestine continued to exist under the province of Damascus or Syria. It was only at the end of the First World War that Palestine could have a separate political and geographical structure. It is in a strategic location because it is neighboring to important civilizations of history such as Syria-Palestine, Sumer and Egypt, and its geography is located at the transition point of many civilizations. In this regard, the Syria-Palestine region has also included the influence of many cultures such as Crete, Greek, Italy, Iran and especially Indian. The Palestine region is also of religious importance due to it became the capital after Israel's conquest of the region and the city where the Temple of Solomon was founded. Palestine, which was invaded by the Romans in 63 BC, witnessed Jewish uprisings after this date. The uprisings in the country resulted in the exile of the Jews by Rome. After the Jewish exile, the city was reconstructed and Jerusalem was made the capital. After Jesus Christ was born in Palestine during the Roman period and brought Christianity to the region, Jerusalem's gaining a religious character in 312 BC made the region even more valuable. The subject of the research is the extent to which this region, which had political, commercial, social and religious importance in the Ancient Age, was included in the unit of the First Periods of Humanity in the 9th grade history lesson. Because it is important to understand the importance of this region in order to understand the ancient Anatolian and Mesopotamian civilizations. In the study, it was observed that the textbook, which was examined using the document analysis method, did not give sufficient information about this region and it was explained superficially within the migration issues.

Keywords: Palestine, ancient age, Syria, textbook, history.

SOSYAL BİLGİLER VE ÇOKLU ORTAM: SOSYAL BİLGİLERDE ÇOKLU ORTAM KULLANIMINA YÖNELİK HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Adnan ÇIRAK

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, adnancirak@gmail.com

ÖZET

Çoklu ortam metin, ses, görüntü, grafik, video, animasyon vb. pek çok materyalin bir arada bulunması ve kullanılması olarak tanımlanmaktadır. Teknolojik gelişmelerin sınıf içerisindeki öğrenme ortamlarını etkilemesi sonucunda çoklu ortam kullanımı da oldukça artmıştır. Günümüzde çoklu ortama dayalı çok sayıda materyal geliştirilmekte ve çeşitli derslerde konunun amacına uygun bir şekilde kullanılmaktadır. Sosyal bilgiler birden fazla sosyal bilim dalıyla ilişkili bir disiplindir. Birden fazla alanla ilişkili olması sosyal bilgiler dersini çoklu ortam kullanımı için oldukça uygun hale getirmektedir. Sosyal bilgiler dersinin özellikle kazanım, değer ve becerilerinin öğrencilere kazandırılmasında çoklu ortam kullanımı oldukça faydalı olmaktadır. Birden fazla duyu organına hitap eden çoklu ortam materyalleri aracılığıyla derslerde öğretim kolaylaşmakta ve öğrencilerin öğrenme algılarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı ülkemizde sosyal bilgilerde çoklu ortam kullanımına yönelik hazırlanan lisansüstü çalışmaların incelenmesidir. Araştırmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırma kapsamında veriler araştırmacı tarafından Kasım 2022-Ocak 2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak YÖK Ulusal Tez Merkezi internet sayfasından arama butonuna “Sosyal bilgilerde çoklu ortam”, “çoklu ortam” ve “çoklu ortam kullanımı” gibi anahtar kelimeler yardımıyla tarama yapılmış ve konu ile ilgili çalışmalara ulaşılmıştır. Ön arama sonucunda araştırmanın amaçlarıyla uyumlu olmayan çalışmalar elenmiş ve araştırmanın amacına uygun olduğu düşünülen yetmiş bir adet çalışmaya ulaşılmıştır. Örneklem dâhil edilen çalışmalar türüne, hazırlandığı yıla, araştırmacıların cinsiyet özelliklerine, örneklem grubuna, veri toplama yöntemine, veri toplama aracına, çalışma konularına, araştırmanın yürütüldüğü üniversitelere ve çalışmalarda kullanılan çoklu ortam materyallerine göre incelenecektir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ilgili literatür ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, çoklu ortam, çoklu ortam kullanımı.

SOCIAL STUDIES AND MULTIMEDIA: AN EXAMINATION OF THESES PREPARED AS A USING MULTIMEDIA IN THE FIELD OF SOCIAL STUDIES EDUCATION

Adnan ÇIRAK

Nigde Omer Halisdemir University, Nigde, Türkiye, adnancirak@gmail.com

ABSTRACT

Multimedia is defined as the coexistence and use of many materials such as text, sound, image, graphics, video, animation, etc. As a result of technological developments affecting that learning environments in the classroom and the use of multimedia has considerably increased. Today a large number of multimedia-based materials developed and used in various lessons in accordance with the purpose of the subject. Social studies is a discipline that associated with many social sciences. The fact that it is related to many field makes the social studies lessons very appropriate for the use of multimedia. The use of multimedia is very useful for students the especially gains, values and skills of the social studies lesson. Through multimedia materials that appeal to more than sensory organs which teaching becomes easier and positively affects students' perceptions of learning. This study aims to examine the theses prepared as a using multimedia in the field of elementary social studies. The screening method will be used in this research. Within the scope of the research, the data were collected by the researcher between November 2022 and January 2023. In accordance with the aims of the research, a search was made on the search button of the YÖK National Thesis Center web page with the help of keywords such as "multimedia in social studies", "multimedia" and "use of multimedia" and related studies were reached. As a result of the preliminary search, studies that were not compatible with the aims of the research were eliminated and seventy-one dissertation that were thought to be suitable for the purpose of the research were reached. These theses will be examined to in terms of the types, year of the study, researchers' characteristics, sample group, data collection method, data collection tool, research topics, universities and multimedia materials. The results obtained from the study will be discussed according to literature.

Key Words: Social studies, multimedia, using multimedia.

BEDEN EĞİTİMİ VE ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİNİN BACAK VE GÖVDE KAS MİKTARLARININ SÜRAT, ÇEVİKLİK VE DİKEY SIÇRAMA PERFORMANSI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emre SERİN

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, emreserin@mersin.edu.tr

ÖZET

Beden eğitimi bölümü ve antrenörlük eğitimi bölümünde okuyan erkek öğrencilerin kassal özellikleri ile sürat, çeviklik ve dikey sıçrama performanslarının değerlendirilmesi, yetenek seçimi ve antrenman planlanması gibi konularda antrenman bilimciler için kullanılabilir. Dolayısıyla bu çalışma beden eğitimi spor yüksekokulunda farklı bölümlerde okuyan erkek öğrencilerin fiziksel ve motorik özellikleri hakkında bilgiler sunar. Araştırma toplam 25 öğrenci katılım göstermiş olup, tanita cihazı tarafından sağ, sol bacak ve gövde kas miktarları belirlenmiştir. Sürat performansları 20, 50 ve 100 m. Fotosel ile belirlenmiştir. Çeviklik performansları t-testi ile belirlenmiştir. Dikey sıçrama performansının belirlenmesinde ise duvar skalası ile belirlendi. İki grup arasındaki karşılaştırmalar için verilerin normal dağılımı nedeniyle bağımsız t-testi ile gerçekleştirildi. Erkek katılımcıların branşlarına yaş, boy uzunluğu, vücut ağırlığı ve vücut kitle indeksi değerlerinin anlamlı bir farklılık göstermediği ve zayıf etki büyüklüğü değerlerine sahip oldukları görülmektedir ($p>0.05$). Farklı bölümlere göre bacak kuvveti, gövde kuvveti, 20 metre sürat, 50 metre sürat, 100 metre sürat, çeviklik ve dikey sıçrama performansı değerlerinin anlamlı bir farklılık göstermediği ve zayıf etki büyüklüğü değerlerine sahip oldukları görülmektedir ($p>0.05$). Vücut kas miktarının performansa etki eden önemli değişkenler göz önünde bulundurulduğunda bileşenlerin durumuna göre değişebildiği ve daha az etkiye sahip olduğu düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, antrenman, fiziksel özellik, motorik özellik.

THE EVALUATION OF PHYSICAL EDUCATION AND TRAINER EDUCATION STUDENTS LEG AND BODY MUSCLE AMOUNTS IN TERMS OF SPEED, AGILITY AND VERTICAL JUMP PERFORMANCE

Asist. Prof. Emre SERİN

Mersin University, Mersin, Türkiye, emreserin@mersin.edu.tr

ABSTRACT

It can be used to train scientists on subjects such as the evaluation of muscle characteristics, speed, agility and vertical jump performance of male students studying in physical education and coaching education departments, talent selection and training planning. For this reason, this study provides information about the physical and motoric characteristics of male students studying in different departments in physical education and sports school. The amount of right, left leg and trunk muscles was determined by Tanita Cihacı in the study in which 25 students participated. Sprint performances are 20, 50 and 100 m. It is determined by photocell. Agility performances were determined by t-test. Vertical jump performance was determined by the wall scale. Due to the normal distribution of the data, comparisons between the two groups were made with an independent t-test. Age, height, body weight and body mass index values of male participants did not differ significantly according to their branches and they had weak effect size values ($p>0.05$). It was observed that the performance values of leg strength, trunk strength, 20 meters speed, 50 meters speed, 100 meters speed, agility and vertical jump performance did not differ significantly according to different sections and they had weak effect size values. ($p>0.05$). Considering the important variables affecting the performance of body muscle amount, it can be thought that it may vary according to the condition of the components and its effect is less.

Keywords: Education, training, physical feature, motoric feature.

PSİKOLOJİK DANIŞMAN/REHBER ÖĞRETMENLERİN REHBERLİK SERVİSİ KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Doktorant, İslam DEVİREN

MEB, Diyarbakır, Türkiye, islamdeviren@gmail.com

Uzman Öğretmen, Esra ÇİM

MEB, Diyarbakır, Türkiye, esracim.1988@gmail.com

Baş Öğretmen, Mehmet SÖNMEZ

MEB, Diyarbakır, Türkiye, hoca625@hotmail.com

Uzman Öğretmen, Derya ÇİM

MEB, Diyarbakır, Türkiye, derya_heka@hotmail.com

Uzman Öğretmen, Hüseyin AKEL

MEB, Diyarbakır, Türkiye, akelhusseyin@hotmail.com

ÖZET

Metaforlar, kavramlara ilişkin zihinsel anlayışımızı yansıtan ifadelerdir. Metaforlar, insanların kendi hayatlarını, çevrelerini, etraflarındaki olay ve olguları açıklamalarına olanak sağladığı için zihinsel dünyamızda önemli araçlardır. Bu çalışmanın temel amacı, PDR mezunu psikolojik danışmanların/rehber öğretmenlerin 'Rehberlik Servisi' kavramına yönelik sahip oldukları metaforların içerik analizi aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmada nitel araştırma modellerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır il merkezinde görevli ana okulu, ilk okulu, orta okulu, lise, Bilim ve Sanat merkezi kademelerindeki kamu okullarında görev yapan 49 öğretmen oluşturmaktadır. Çeşitliliğin artması için olabildiğince farklı okul türlerinde çalışan Psikolojik danışman/ Rehber öğretmen örnekleme dahil edilmiştir. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemine göre seçilmiştir. Araştırmada öğretmen ve yöneticilerin "rehber öğretmen/psikolojik danışman" kavramıyla ilgili metaforları yarı yapılandırılmış bir görüşme formuyla belirlenmiştir. Formda rehber öğretmenlerin "rehberlik servisi gibidir/benzer; Çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Buradan elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın güvenilirliği için [Görüş birliği / (Görüş birliği + Görüş ayrılığı) x 100] formülü kullanılmıştır. Kullanılan formülle kodlayıcılar arasındaki güvenilirlik değeri % 91 olarak hesaplanmıştır. Analiz sonucunda, öğrencilerin rehberlik servisine ilişkin algıları pozitif ve negatif olmak üzere iki ana temada toplanmıştır. Pozitif ana temasının altında; gökkuşağı, alice'nin harikalar diyarı, doğumhane, evin mutfağı, turnosol kağıdı gibi metaforlar kullanılmıştır. Negatif ana temasının altında ise; Hapishane, Tuvalet, okulun çöp kutusu ve köprü metaforlarını kullanmıştır. Bu temalarının, okul psikolojik danışmanlarının daha çok olumlu yönlerini vurguladığını söylemek mümkündür. Buna ek olarak bazı temaların psikolojik danışmanın iş alanına yönelik bilgileri de içerdiği görülmektedir. Bu araştırmanın sonuçları ışığında, başka çalışmalarda daha büyük örneklem grubuyla çalışılabilir ya da farklı bir ilde veriler toplanarak araştırma yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, okul psikolojik danışma ve rehberlik servisi

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF PSYCHOLOGICAL COUNSELOR/GUIDE TEACHERS REGARDING THE CONCEPT OF GUIDANCE

Doctorate, Islam DEVIREN

MEB, Diyarbakir, Türkiye, islamdeviren@gotmail.com

Expert Teacher, Esra CIM

MEB, Diyarbakir, Türkiye, esracim.1988@gmail.com

Head Teacher, Mehmet SONMEZ

MEB, Diyarbakir, Türkiye, teacher625@hotmail.com

Expert Teacher, Derya ÇİM

MEB, Diyarbakir, Türkiye, derya_heka@hotmail.com

Expert Teacher, Hüseyin AKEL

MEB, Diyarbakir, Türkiye, akelhusseyin@hotmail.com

ABSTRACT

Metaphors are statements that reflect our mental understanding of concepts. Metaphors are important tools in our mental world as they allow people to explain their own lives, their environment, events and phenomena around them. The main purpose of this study is to reveal the metaphors of psychological counselors/guidance teachers who are graduates of PDR regarding the concept of 'Guidance Service' through content analysis. Phenomenology design, one of the qualitative research models, was used in the research. The study group of the research consists of 49 teachers working in public schools at the levels of kindergarten, primary school, secondary school, high school, Science and Art center in the city center of Diyarbakir in the 2022-2023 academic year. Psychological counselor/guidance teachers working in different school types as much as possible were included in the sample in order to increase diversity. The participants of the study were selected according to the easily accessible case sampling method, one of the purposive sampling methods. In the study, metaphors of teachers and administrators about the concept of "guidance teacher/psychological counselor" were determined with a semi-structured interview form. In the form, the guidance teachers are "like/similar to the guidance service; Because....." were asked to complete the sentence. The data obtained here were subjected to content analysis. For the reliability of the research, the formula $[\text{Agreement} / (\text{Agreement} + \text{Disagreement}) \times 100]$ was used. The reliability value between the coders was calculated as 91% with the formula used. As a result of the analysis, students' perceptions of the guidance service were gathered under two main themes as positive and negative. Under the main theme of positive; metaphors such as rainbow, alice's wonderland, delivery room, kitchen of the house, litmus paper were used. Under the negative main theme; He used the metaphors of prison, toilet, school trash and bridge. It is possible to say that these themes emphasize the positive aspects of school psychological counselors. In addition, it is seen that some themes also include information about the work area of the psychological counselor. In the light of the results of this research, larger sample groups can be studied in other studies or research can be conducted by collecting data in a different province.

Keywords: Metaphor, school counseling and guidance service

2022 FIFA DÜNYA KUPASI TAKIMLARININ VE EN İYİ OYUNCULARININ KÜMELEME ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Selen MADENOĞLU

Abdullah Gül Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, selen.madenoglu@agu.edu.tr

Doç. Dr. Banu SUNGUR

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, bitgenb@erciyes.edu.tr

ÖZET

Spor sektöründe, hem dijital hem de fiziksel kaynakları birleştirmek ve tüm katılımcılar arasında farkındalık yaratmak için spor verileri toplanmaktadır. Verilerde futbol, basketbol ve diğer spor dallarının bireysel ve takım performans göstergeleri yer almaktadır. Bu verileri değerlendirmek ve bir karar verme aracı olarak kullanmak için istatistiksel analiz, makine öğrenimi ve veri madenciliği gibi çeşitli teknikler kullanılabilir. Kümeleme Analizi Yöntemi, veri kümesi benzerliklerini analiz etmek ve bunları anlamak ve yorumlamak için sıklıkla kullanılan denetimsiz bir makine öğrenimi yaklaşımıdır. Bu çalışmada, 2022 Dünya Kupasına katılmış 32 futbol takımı ve 26 futbolcu kümeleme analizi yöntemiyle sınıflandırılmıştır. Çalışmanın amacı takımları ve futbolcuları, sadece gol performanslarıyla sıralamak yerine kupa seramonisi sonrası ilan edilen kupa istatistiklerini de dikkate alarak sınıflandırmaktır. Takımların sınıflandırılmasında 19 faktör (gol yemediği maç sayısı, korner vb.) futbolcuların sınıflandırılmasında ise yedi faktör (oynanan dakika, asist, vb.) dikkate alınmıştır. Kümeleme analizini gerçekleştirebilmek için Karma Tam Sayılı Doğrusal Programlama Modeli (KTDP) geliştirilmiştir. Farklı kümelerdeki nesnelere benzerliğini en aza indirmek için geliştirilen matematiksel modelin amaç fonksiyonu nesnelere küme dışı diğer nesnelere olan toplam uzaklığının maksimize edilmesi esasına dayanır. Geliştirilen matematiksel model ile yapılan kümeleme analizi sonucunda hem takımlar hem de futbolcular için iki ve üç kümelere sınıflandırmalarda optimum çözüm elde edilmiştir. Farklı kümeler için hesaplanan Silhouette katsayıları da yine iki ve üç küme için diğerlerinden daha yüksek çıkmıştır. Kupa elemelerinde takımlar, sadece gol faktörü dikkate alındığında ilk 16'ya kalan takımlar ve elenen 16 takım olmak üzere iki kümede sınıflandırılmıştır. Daha fazla faktörün dikkate alınarak, takımlar için yapılan kümeleme analizinde sonuçlar iki küme için incelendiğinde kümelere dahil olan takımların ilk 16'ya kalan takımlar ve elenen takımlar şeklinde olmadığı görülmüştür. Benzer sonuçlar sporcular için de söz konusudur. En çok gol atan sporculardan olan Mbappe ve Messi aynı kümeye atanırken, daha az gol atan oyuncular da kümeye dahil edilmiştir. Çalışmanın önerilen yaklaşım kullanılarak fazla sayıda faktörle gerçekleştirilen kümeleme analizi yöntemiyle elde edilen bulgular, hem takımlar hem de futbolcular için Dünya Kupası sıralamasından daha farklı sonuçlara ulaşıldığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor analitiği, Kümeleme analizi, FIFA Dünya Kupası, Karma Tam Sayılı Programlama Modeli

A CLUSTER ANALYSIS OF THE 2022 FIFA WORLD CUP TEAMS AND TOP PLAYERS

Asst. Prof. Fatma Selen MADENOĞLU

Abdullah Gül University, Kayseri, Türkiye, selen.madenoglu@agu.edu.tr

Assoc.Prof. Banu SUNGUR

Erciyes University, Kayseri, Türkiye, bitgenb@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

In the sports sector, sports data is collected to combine both digital and physical resources and raise awareness among all participants. The data includes individual and team performance indicators of football, basketball and other sports branches. Various techniques such as statistical analysis, machine learning, and data mining can be used to evaluate this data and use it as a decision-making tool. The Cluster Analysis Method is an unsupervised machine learning approach that is often used to analyze and understand and interpret dataset similarities. In this study, 32 football teams and 26 football players participating in the 2022 World Cup were classified by cluster analysis method. The aim of the study is to classify the teams and football players by considering the World cup statistics announced after the cup ceremony, instead of ranking them only by their goal performances. In the classification of the teams, 19 factors (clean sheets, corners, etc.) were considered, and in the classification of the football players, seven factors (minutes played, assists, etc.) were taken into account. A Mixed Integer Linear Programming Model (MILP) has been developed to perform the clustering analysis. The objective function of the mathematical model developed to minimize the similarity of objects in different clusters is based on maximizing the total distance of objects from other objects outside the cluster. As a result of the clustering analysis based on developed mathematical model, the optimum solution was obtained for both teams and football players in two- and three-cluster classifications. Silhouette coefficients calculated for different clusters were also higher than the others for two and three clusters. In the cup qualifiers, the teams were classified into two clusters, the top 16 teams and the eliminated 16 teams, considering only the goal factor. Considering more factors, when the results of the clustering analysis for the teams were examined for two clusters, it was seen that the teams included in the clusters were not in the form of the top 16 teams and the eliminated teams. Similar conclusions pertain to players. While Mbappe and Messi, who are the top scorers, were assigned to the same cluster, the players who scored less goals were also included in the cluster. The findings obtained by the cluster analysis method, which is carried out with many factors using the proposed approach of the study, show that different results are achieved for both teams and football players than the World Cup rankings.

Keywords: Sport analytics, Clustering analysis, FIFA World Cup, Mixed Integer Programming Model

DÜNYA SANAT TARİHİNDE NEDEN KADININ ADI YOK?

Doç. Dr. Gökçen Şahmaran Can

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, Resim Ana Sanat Dalı

gokcensahmaran@vyu.edu.tr, gokcensahmaran@hotmail.com

ÖZET

Ba:İsattar tarih(ileri 1arofında,r yapı/a11Ortl\$llrmalar somtu, 10. Jii:ytla gelene kadarsa.nal tarihil1de kadınm J-erini1olmadıtmıfarkmdahg,y/a, -Sa11a1aril1inde nede,1 hi<;biyüik kadm satta1't yok?" sorusu sorulmaya balfand. Amerikal, sanal tarih1<;i LiJula Noçlin, /97/ yılmada JY1ymld,gt makale.siyle bu soruyu sorar , e anali:eder. Noçli11'in 5/ y,y1 Once yapıtlg, a,ra/i: 1,uğü,1 liala ge<;er/iğii1i J.ormmaktadır. Noçli/in, gecmis ,e giimmii: sistemfode tarih boJ-1mca kaduu samnn nes11en olarak gOren orta sm,f,alaerid erkek IHJaptra bir e/q1iri getirilmesi1i sQglanusJtr. Noçli11'e gjj,-e. sa.nal tarih1indekadm sm1atctlan1Hadmmyera/mamas, n:ra hiebiJiikadm smiat olmamasuun as/ nede11i, tarihboJ1Inca tasarla1Inus toplumsalçfosiJVllarkl,1,gt kmunlamu11sa edenkurumlar,d, O:ellikle eüitim kluvnlandtr. Sa11a1aril,i(i11de kadınlarm dabaJanl, oldukJanm kanu/amak ,esiregelmiş tarihsel ('er(''1'f?>e dal'i/ etmek için J-ap1/al1b1i1ü,1 g;isimler tam a,1/a,my[a basanya 11lusa11a1amJ, bu trir cab.smalar yii:ysel kalmtJtr. Bubaglanula kadm/an,1 ,rekadar JYte11ekli olurlarsa olsunlar, donemillegemensanal hm,11111nslemil1in otm-iter, suurla,a ,e awe,til lltwmmddandolaJ1, erliek/erle ayndf/gerdesanatsal ha,far,eldeetmeleril1in kltrumsal olaraJ: imkw:liale getiri/mis olduğu gjjni/mektedir. Arastrrmann i<;eriffe11io11s1w-an, d11i;u sa11a1aril1indekadm yeri, gecmi1et11gimmii:e sanatm tarihsel/ slireci i<;erisi11de i11ce/el1miš, ortaya l,,o,a,r 1-eriler <;e;..siti1 kaJ-11aklar i:eritide,r/e ahmmJtr. E/de edi/e,r bulgular, bol,im/er i'tinde a klammJ, konum gene/ bir dferletdirmesi somç; biiliinull1de onayakomn11s11tr.

Anahlar Kelimeler: Sanal, Fe-minizm, Feminist Elcttiri

GİRİŞ

Feminist bak113 151113 dayall sanat tarihi ve elejtirisi. son onberyirmi y11hk siireyte ortay31km1j bir anlayı11tr. Feminizmin k1sa g mi11indeki ilk kuşak. kadut olma durumunu sorgularke11. 1970'li y11lann sonlarına denk gelen ikinci k ak. farkh disiplinlerdeki feminist elejtirilerden etkilenmi11tr. Özellikle. sanat iiretiminin sanata deg.er bi'irlikten kullamlan O19iitleri vesanat uun roliisorgula113rak. sa113ta ve kiiltiire yOnelik birele1 tirinin dogmasut3 yol3 11m11hr. Sanat tarihinin feminist birperspektifle sorgulanmast, sanat tarih isi Linda Noçlin'in 1971 y11111da yaymlanan "Neden Hi Biyüik Kadm Sonat • Yok?" adlı makalesiyle bailar. Noçlin'in makaledeki analizlerinden sonra, 19. yiizy,I sonlan ve 20. yiizy11 bajlannda yayayan kadm sanat t13nn eserlerinin ve hay3t13nmn belgelenmesine b3jlamr. 1970'ler ve 1980'ler boyunca bu at3jtlmialar3 devam edilir. Bu ar hmialann aniac1.kadmlann da sanat tarihi i inde b anll olduklaruu ka111t3mak ve kadm sa1utt'rtlan tarihsel (yer eveye yerlejtim1ek i'indir. Fakat Noçlin. sanatsal baş:mmn belirle111nesinde kurmsal etkenlerinroloynad13mm3ltuu 'rizerek, delia vey3iistiin yeteneklibiyüiksant • mitine meydan okur. Diinyacla sa1iat alamnda geli len feminist hareket, eski dOnem k3dtn sanat 11ann kabiliyelerinin kejfedilmesini saglar. A1 11an bu adunlara katm. kadm sanat t13nn hi9biri erkek sa1iat'rtlargibi etr3f11ca a tmhaz. Diinyada e/-Tensel sanata bak11 her dOnem. orta stmf erkegiu algtsma denk diijmiijtUr. Yok saynia, gjii.el sanatlan. gjii luolanmdegerlerini ve diijUncelerini onaylay1p. desteklediği Otekilerin becerilerini bastml3k i in kulland1g1bir mekanizma ohnuitur. (Antnen.2010.s.12-36) Bunun nedeni. toplmsalcinsiyet farldllg1sorusunda gizlidir. Onceden tasarlanm1i toplumsal cinsiyet k3vr3mlan farkhhg1 i14a ederek. tiim kurumlanm1z1 ve duJUnce bi imimizi iekillendirir. Aym durum erkek ve kadm kimligi ile ilgili kiiltüirel la111m3malarumz i in de ge erlidir. Siiat tarih'ri1eri de kadm yaratc1llgmm kendine Ozgii dogas1m irdelerler ve k3dtn duy3rl11guun armdan. loplunsal cinsiyetin i14a siirecini 3r.JšHnnaya bajlarlar. Britanyah sanat tarih isi Griselda Pollock'a gOre: "Sanatm iiretildiği toplumlar yalnızca feodal veyaya kapitalist degildi, tuihsel siire te degientarzlarda ataerkl vecinsiyet iydiler." (Antnen.2010.s.87-88) Sonat tarihinde hi'r kadm sanat 1y3 yer verihemesinin nedeninin. k3dtnut iistiin yetenege sahip olniamasmdan kaynakla111nad1g1, ger9ekte, toplumsal kurum13nn belli sm1flar veya gruplar i'rin 3ync3hkh davr3nmas1sonucu geli1tigi kararuia vanlmt Hr. Omeđin. Ronesans'tan 19. yiizy,hn sonlarına kadar olan donemd'eplak mndelen•llimak Onemli bir ineseleydi. Tarih resminin Oriiniol tur3n amtsal yapıtlar Uretinek i'rin bu bir on kouıldı. Ki. bulljn)3 tarzı sadece erkekler i in uylumuyordu, kadmlann plak mndelen•himalan yasakt1. Egitimde kadmlan bu kadar onemli bir uytulamadan niahrum b1r3k3mak. 3mstsal eserleri yaratma olanagmdan da niahrum onemli bir ineseleydi. Bu durum, kadm sa1iat a13mnda başany3 ul3 mas1ya da sanat • olnia isteSinde olan kachnlann sadece portre. it; mekan. Olu dog.a veya peyzaj gibi daha Onemsiz tiirlere yOnelmesi zorunlulugunu gerektiriyordu. Eđitim olanaklanndan boylesine yoksun birak11an kadmlar. sanat Uretimlerini U.Stiin bir baianyla uytulasalar bile. fiziksel ya da toplumsal nedenlerle on pian•okam,yorlar. sanat tarihinde yerlerini 3Jaimyor3rd1.Aync3. toplumsal bask1 nedeniyle iřin i'rine evlilikgirdiginde. kadmmsanatsal ugrai1m b1rakması bekleniyordu. Fakaterkekler i in bu durum farkhyđ. sanat i in statiilerini feda etmek zorunda b1rak11myorlard1. 19. yUzy11m kadmlan sanatm nesnesi konumunda hep model olarak kullamlnd1. asla sanat • olamam1jlard1.Bu baglaında. kadmlann ne kadar yetenekli olurl3rsa olsunlar. dOnemin egemen sanat kurumu sisteminin otoriter. smirlay1c ve ataerkl lUtumundan dolay,, erkeklerle aym degerde sanatsal ba n elde etmelerinin kurumsal olarak imk3ns1z hale getirilmi1 olduğu sOylenebilir.

Do women have to be naked to get into the Met. Museum?

A --c:::i-1 • .._s",,t1itmm1mt1it1...
Irthellem--.Nt15"

AMAC

Araştırma, dünya sanat tarihinde neden sadece erkek sanatçılara yer verildiği, kadın sanatçılara yer verilmediği üzerine sorgulamayı amaçlamaktadır. Özellikle araştırma, sanatsal başarının belirlenmesinde kurumsal etkenlerin rol oynadığının altı çizilerek, kadınların da sanat tarihi içinde başarılı olduklarını ispatlamak ve kadın sanatçıları binemsenmiş tarihsel çerçeveye yerleştirmek için gerçekleştirilmiştir.

METOD

Araştırma, dünya sanat tarihinde kadının yeri baz alınarak hazırlanmıştır. Bunun için dünya sanat tarihi içindeki hemen hemen tüm yayınlanmış kitaplar incelenmiş, kadının sanat tarihindeki yeri sorgulanmıştır. Bulgular, egemen sanat kurumu sisteminin "otoriter, sınırlayıcı ve ataerkl" bir anlayışla şekillendirildiğini gstermiştir.

SONUC

<;ah manmsonu. diinyadaevrensel sanata baktjm, hemen hemenherdOnem, ortasmf erkegin algtsu)3 denk diijliğiini gostermeji1r. Bu baglamda. otekilejirme. giizel sanatlan, gjii lunin degerlerini destekleyip. digerlerinin becerilerini bastmıak i'rin kuHand1g1birmek3nizina olmujtur. Onceden belirle11ni loplunsal cinsiyet kavr3mlan, farkhhg1 in etmiğ, toplumsal cinsiyet farkhhg1 sorunu, toplumda yer alan kadm sanat 11ann buUyUk bior gunlugunun sanat tarihi i(yerisinde yer 3Jniamalaruia neden olmuğ. bundan miitevellit saiiat tarihinde kaduun aduun yeteri k3dar olmad1E1sonucuna vanlml11r. Sonat tarih ilerinin yapıllklan analizler. bugiin dahi g"9erililigini koruniak1ad1r.

KAYNAKCA

Antmen...Ahu(2010). "Sat1111CillStyc at Tarihi Fe-mini• Elçtirr. IIC'11im Yay1nlan. 1•al'.lbul. 11&7.in..Ocrn:ain..(2020). I T11rihi:Sat1111m İlk Omç,Jerindim OiiiniiraUUC-. K.ablik1Yayu11:vi. lcanbul Ft J tlw1, (2014). ..19JO'tui OiiiniirU7.C' Sanat". K11111bkm Ki. ...i Yayu11ln. lrmni, Fleming, Joon.- He-our Hugh,(2016)...Diin)IISat1111T11rihi- Alf1Yay1n.;1hk. 1t&nbul Oombic-h. E.H.(2020). ..S:maan Oykfauu". Rmiri Kitabcti. 1t&nbul OtsymkowJtl Eri... (2015). "SaNt IOI: lconard! da Vin,i'dim Andy Warbol111Sant H11k11mlt Hçççy". Sas Y11y1nlan. Lyn,11OON. otbc-1t.(2015)...Mndcm Salatu1OykUSU". Remri Ki. ...i. 1t&nbul V11Ari. Oioetio.(2020). -SU.at 11inn Hay Hib krj- Sci Yay1nabk..1S111nbul. b: |D MI. |' .nl |relPt |W1-Cj

7. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi

27-30 Nisan 2023

Bodrum, Muğla

Ozet Gonderim Son Tarihi

03.04.2023

La Blanche Resort/ Turgutreis

